DIN

ISTORIA COMERȚULUI

LA

ROMÂNI

MAI ALES

BĂCĂNIA

PUBLICAȚIUNE DE DOCUMENTE INEDITE
1593—1855

CU 17 PORTRETE, 6 TABLOURI ȘI 20 FOTOGRAFII-FACSIMILE DE DOCUMENTE ȘI SUBSCRIERI

DE

DUMITRU Z. FURNICĂ

COMERCIANT

MEMBRU AL CAMEREI DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE DIN BUCUREȘTI

CAMERA ARBITRALĂ ȘI DE CONCILIAȚIUNE PE LÂNGĂ BURSA DIN BUCUREȘTI

CONSILIER COMERCIAL ONORIFIC

BUCUREȘTI

ATELIERELE GRAFICE SOCEC & Co, SOCIETATE ANONIMĂ

1908

www.dacoromanica.ro

Camerei de Comerț și Industrie
din București

Instituțiunii superioare care se interesează de cunoașterea exactă și amănunțită a trecutului comerțului nostru, spre a puteà mai bine să-i deschidă căile viitorului, îi închin lucrarea de față.

Ca albina sârguitoare care culege din flori sucul dulce al mierii, am adunat, din documentele ce-mi-am putut procurà, din amintiri și din spusele celor care au apucat și cunosc vremurile trecutului recent al vieții noastre comerciale, numele și o parte din faptele celor care au pus temelie comerțului român. Sunt scumpe numele lor și interesantă e lupta lor de creatori. Oștean al armatei care exercită comerțul, acest instrument puternic de civilizațiune prin legăturile ce le stabilește cu lumea întreagă, sunt pătruns de respect pentru cei care au făcut începutul greu, și cu simpatie și admirațiune mă gândesc la lupta lor chibzuită și energică de întemeetori. Au isbutit să-și croească lor o situațiune, dar au deschis căi de prosperitate și celor cari i-au urmat, și au crescut și numele țării.

Am adunat nume și fapte, am înșirat documente, pe cari alții mai competinți decât mine, negreșit, că le vor îmbogăți, și, consemnându-le în cartea de față, le închin instituțiunii al cărei nume l'am pus în frunte, instituțiunei dela care aștept întinderea și întărirea activității comerciale române.

---

www.dacoromanica.ro

UN TÂRG ÎNTR'UN ORAȘ DIN ARDEAL ÎN SECOLUL XVIII.

www.dacoromanica.ro

INTRODUCERE

Istoria comerțului, ca la toate națiunile și la Români e strâns legată cu desvoltarea politică și socială a țărilor locuite de ei, atât în raporturile dintre ei, cari se aflau și încă se află împrăștiați sub diferite dominațiuni, cât și cu națiunile și statele politice ce-i încunjoară. La noi ca și în alte țări prin înflorirea comerțului, desvoltarea politică a țării se face în liniște și mai repede, precum din lâncezirea sau stagnarea comerțului, se slăbește puterea de vitalitate a țării și a națiunei.

Țările Românești, prin așezarea lor topografică, au fost norocite dela natură a avea drumuri însămnate, pe apă și pe uscat, care să le înlesnească, în vremurile când mijloacele de comunicație se făcea cu cea mai mare anevoiă și cu primejdie, cu multe neajunsuri și cu mari cheltueli pentru contactul cu centrele mari comerciale. Dunărea și marea Neagră le punea în raporturi directe cu comerțul din Levant. Trecătoarele cari străbăteau Carpații, le punea în legătură cu centrele comerciale săsești din Ardeal, și le deschidea drumul spre comerțul cu Statele austriace, cu Germania, Anglia, Olanda și cu alte țări din apusul Europei.

www.dacoromanica.ro

Contactul comercial al Românilor cu străinătatea e foarte vechiu. Avem documentele lui Andreiu II, Regele Ungariei [1]), şi Papa Honoriu III [2]), din 1222, pentru privilegiul dat cavalerilor Teutoni de a nu plăti nici o vamă când vor trece prin ţara Românilor. Apoi Bela IV, Regele Ungariei, în 1260, regulează vama comerţului cu coloniale latine [3]). Voevozii Ţării Românești, câţi au stătut cu domnie pe tronul ţării, aveau încheiat un tratat comercial cu braşovenii. Acel tratat e reînnoit, la 6 August 1413, şi de Mircea Vodă cel bătrân [4]). Comerţul cu braşovenii se făceà aproape exclusiv numai pe drumul de pe valea Prahovei, pe la Câmpina, şi Timiş în ţara Bârsei de peste Cărpaţi, care drum se numea al negoţului din Braşov [5]). Drumul pe la vama Rucărului-Bran încă se întrebuinţà pentru comerţul cu Ardealul, dar în măsură mai mică; trecerea cu afaceri comerciale spre Braşov fiind ca un privilegiu al satelor şi lăcuitorilor de pe valea Prahovei. Drumul pe la Rucăr erà mai mult rezervat pentru solii cari veneau sau mergeau cu solie domnească sau cu poştă [6]), şi pentru călători [7]). Aceste drumuri erau frecventate dejà şi pe la sfârşitul secol. XIV, după cum se vede din descrierea drumului făcut de călătorii germani *Sparnau*

---

[1]) *Hurmuzaki*, Documente, vol I, part. 1, pag 74 No. 54.

[2]) *Hurmuzaki*, Documente, vol I, part. 1, pag 76.

[3]) *Hurmuzaki*, Docum. vol I, part 1, pag 286 No 210

[4]) *Bogdan* (Ion), Relaţiile Ţării Românești cu Braşovul etc, pag 3.

[5]) Vezi aici docum I şi II la pag. 1 şi 3

[6]) Vezi aici doc II, pag. 3

[7]) *I. Bongars* Tagebuch seiner Reise von Wien nach Konstantinopel im Jahrl 1585, ediţ. Bern 1874, pag 70—1

www.dacoromanica.ro

şi *von Tennstädt*[1]), la întoarcerea lor dela Ierusalim în anul 1385. Afară de vama dela Căineni şi Turnu-Roşu[2]), pe unde se făcea comerţul cu Sibiiul, din Oltenia se mai făcea comerţ prin vama dela Cerneţi[3]), iar la Dunăre cel mai însămnat port comercial, înainte de ridicarea Galaţilor[4]), erà schela dela Brăila[5]). După pacea dela Cuciuc-Kainargi în 1775 Alexandru Ipsilant Vvod. Rom., comerţul cu mărfurile peste Dunăre luând o mai mare dezvoltare, înfiinţează alte trei schele pe Dunăre, schela Oraşului în judeţul Ialomiţa, Zemnicele în Teleorman şi Izlazul în Romanaţi[6]). Comerţul Moldovenilor cu Ardealul, pe lângă Sibiiu şi Braşov[7]), mai frecventat se făceà cu Bistriţa, pe la schela dela Câmpulung (în Moldova)[8]). La Cernăuţi şi la Movilău[9]) erà vama pentru mărfurile din Polonia şi pentru cele cari treceau pe drumurile comerciale din Polonia. De şi aceste drumuri erau cele mai scurte (pentru cei din Silezia) la Iaşi şi Bucureşti, toată marfa ce se aducea din Lipsca şi din Breslau, trecea prin Viena, din cauză că drumurile austriece erau mai bine întreţinute[10]). La Dii, Bistreţ, Cerneţi, Ciocăneşti, Lichireşti, Giurgiu, Oltenița,

---

[1]) *Röhrich & Meisner*, Deutsche Pilgerreissen nach dem Heiligen Lande Berlin 1880; şi *Iorga*, Acte şi frag. vol III, 1—2

[2]) *Hurmuzaki*, Docum. vol II, part. 3, pag 133 No 124, şi pag. 312 No. 228

[3]) Arh Stat Bucur, M-rea Tismana, pach. 9 netreb, doc. 9 din 1678.

[4]) *Iorga* (N), Studii şi docum., vol VI, pag. 372 sub 1212

[5]) *Bogdan* (I.), Relaţ Ţării Rom cu Braş etc, pag. 318

[6]) Vezi aici doc. XXV, pag 34

[7]) Quellen zur Geschichte der Stadt Kronstadt in Siebenbürgen, Kronstadt 1886. Vol I, pag 1

[8]) *Iorga* (N.), Docum. din Arhiv Bistriţei, vol. I, pag. 51 No. LXVII

[9]) *Iorga* (N), Studii şi docum vol. VI, pag. 381 sub 1297

[10]) *Iorga* (N), Acte şi frag. vol. II, pag 336—7

www.dacoromanica.ro

Orașul de Floci și altele în timpul lui Constandin Brâncoveanu (1695) se făcea comerț important prin vămile de acolo [1]).

* * *

Intre privilegiile, concesiunile și favorurile reciproce ce se făcea comerțului în și din Țările Românești, vedem pe cele date Raguzenilor, în 1438, veniți cu negoț în Țara Românească [2]), scutirea de vamă ce face Colegiul din Veneția unor mărfuri pentru Mihaiu Viteazul [3]), relațiile comerciale cu Veneția [4]). Concesiunile reciproce cu Polonia au fost mai multe. Petru Vvod. al Moldovei, în 1456, acordă Polonilor liberul comerț cu țările sale [5]), care e întărit prin tratatul încheiat în 1459 între Ștefan cel Mare și Casimir, Regele Poloniei [6]), și prin alte concesiuni acordate Polonilor de acelaș Domn moldovean, prin o mulțime de hrisoave, posterioare acestui tratat. Prin tratatul din 1510, încheiat de Bogdan Vodă Chioru cu Sigismund, Regele Poloniei, se permite comercianților Poloni să facă comerț liber în Moldova, Muntenia și în Turcia, iar comercianții Moldoveni să facă comerț liber în Polonia și Litvania, având a plăti ambele părți taxele vamale convenite [7]). Concesiunile cele mai mari se făceau, după

---

[1]) *Iorga* (N), Studii și docum vol V pag 338.

[2]) *Iorga* (N), Studii și docum. vol III, pag LXXX

[3]) *Hurmuzaki*, Docum. vol. VIII, pag 203 No. CCXCVII

[4]) *Hurmuzaki*, Docum vol. IV, part 2, pag 448, și vol. VIII pag. 425 No DCXVII.

[5]) *Hurmuzaki*, Docum vol II, part. 2, pag. 75 No 63, *pag 667* No 517 și pag 672 No 515.

[6]) *Hurmuzaki*, Docum vol II, part. 2, pag 126 No 106.

[7]) *Hurmuzaki*, Docum, vol II, part. 2, pag. 624 No. 488.

www.dacoromanica.ro

cum erà şi firesc, ca vecini, între oraşele comerciale săseşti din Ardeal şi Voevozii Ţărilor Româneşti dela Dunăre. Pe lângă tratatul lui Mircea din 1413, avem cele ale urmaşilor săi Radu II Voevod, numit Praznaglava [1]), din 1421, al lui Dan II, din 1422 [2]), al lui Vlad I Dracul [3]), din 1437, şi ale urmaşilor acestora. In schimb şi Regii Ungariei încurajează comerţul din Ţările Româneşti. Astfel avem diplomele Regilor Ungariei, Vladislav [4]), din 1513, şi ale lui Ludovic [5]), din anii 1519 şi 1523, pentru pieile şi alte mărfuri ce se vor importà din Ţările Româneşti în cele trei centre comerciale dela frontiera Ardealului. Comercianţii Greci erau rău văzuţi în Ardeal [6]). In conflictele vamale cu ţările străine, Domnii Români consultau şi pe neguţătorii mai de vază şi pricepuţi. Astfel vedem că Petru Şchiopul, ca Domn în Moldova, la 8 Ianuarie 1579, imediat după sărbători, convoacă un sfat de boeri şi neguţători spre a luà măsurile necesare pentru neajunsurile ce făceau vameşii din Galiţia neguţătorilor Moldoveni [7]). Acelaş Petru Vodă Şchiopul, în a doua domnie a sa în Moldova, prin actul din 27 August 1588, acordă neguţătorilor englezi privilegii şi dreptul de a plătì vamă mai mică decât alţii [8]). Până şi autocrata Rusie favo-

---

[1]) *Bogdan* (I), Relaţ Ţărıı Rom cu Braşov etc., pag 11

[2]) *Bogdan* (I), Relaţ Ţărıı Rom. cu Braş etc, pag. 17 şı 19

[3]) *Bogdan* (I), Relaţ. Ţărıı Rom cu Braş etc, pag 71

[4]) *Hurmuzakı*, Docum. vol II, part 3, pag. 133, No 124.

[5]) *Hurmuzakı*, Docum vol II, part 3, pag. 312 No. 228, şı pag. 458 No. 315.

[6]) *Hurmuzakı*, Docum vol II, part 4, pag. 660 No. 424

[7]) *Hăşdĕu*, Arhıva ıstorică, tom. I pag. 172

[8]) *Hurmuzakı*, Docum. vol. III, part I, pag. 108 No CXIV

www.dacoromanica.ro

rizează comerţul din Moldova. Ţarul Alexe [1]), prin diploma din 29 Iunie 1656, dă privilegiul de comerţ neguţătorilor din Moldova.

* * *

In secol. XV se plătea 1 la 30 pentru mărfurile turceşti sau care veneau prin Turcia, ca piper, şofran, orez, lămâi, smochine, săpun, stafide, anason, tămâiă, bumbac şi alte mărfuri aduse pe Dunăre [2]). Intre articolele cari se exportau în Ardeal prin neguţătorii Greci, eră piperul [3]); din producţiunile Moldovei mai mult se exportă vite, fructe, bucate, vin, fân şi altele [4]). Dela Turci se aducea (pe la 1726—31) unt de lemn, cafea, orez, migdale şi alte comestibile ce nu se produc în Ţările Româneşti [5]). Unele mărfuri româneşti erau căutate şi se exportau de neguţătorii din ţară până departe peste frontieră [6]). Exportul se făceà mai cu seamă în Moldova, aproape exclusiv de către Armeni, Evrei, Saşi, Unguri şi Raguzani [7]). In Târgovişte (1640) erau mulţi neguţători Greci şi Armeni, care făceau un întins comerţ cu Germania, Polonia şi Turcia [8]). Abatele Mably, în tratatul său despre drepturile Statelor europene, ne arată articolele importate din Levant de către neguţători, în secol. XVIII, prin Ţările Româneşti în Ardeal, şi anume

---

[1]) *Iorga* (N.), Studii şi docum. vol IV, pag. 244

[2]) *Iorga* (N.), Studii şi docum. vol X, pag. 10 şi 14.

[3]) *Bogdan* (I.), Relaţ. Ţării Rom cu Braş etc, pag. 356.

[4]) *Hurmuzaki*, Docum vol VIII, pag 36 No. XLV

[5]) *Iorga* (N), Studii şi docum, vol. V, fila 144—5 sub 84.

[6]) *Bogdan* (I), Relaţ Ţării Rom cu Braş. etc, pag 107

[7]) *Botero* Giovani, Le relationi vniversali. Bergamo 1596, pag. 156.

[8]) *Baksich* P, Visita dela Valacchia, publ în Monum. spect hist. slav. merid, vol XVIII, pag 103—4.

www.dacoromanica.ro

mătase, păr de capră şi de cămilă, bumbac, ciară, ceai, cafea, curmale şi toate articolele de coloniale, iar cele de export din Ardeal în Ţările Româneşti şi de aici mai departe în Turcia, erau articole de galanterie, de îmbrăcăminte, postavuri şi articolele de coloniale pentru văpsit [1]) Acestea din urmă se aduceau mai ales din Breslau şi din Lipsca [2]) de către neguţători Greci, Bulgari şi Români, numiţi lipscani. In curs de un an, dela 1 Novem. 1778 până la 31 Octom. 1779, s'a importat în Ţările Româneşti din Ardeal mărfuri în valoare de 4—500.000 de taleri, şi s'a exportat din Ţările Româneşti în Ardeal mărfuri în valoare de 60—70.000 de taleri [3]). Către sfârşitul sec. XVIII importarea măr-

[1]) *Sulzer*, Geschichte des transalpinischen Daciens, vol. III, pag. 426 şi 429—30.

[2]) Dăm aici o factură a unei comenzi pentru o casă de comerţ din Bucureşti care am primit'o dela stimatul d-n *Teodor Popescu*, mare comerciant şi industriaş din Bucureşti

„Leipziger Michail Messe 1817.

„Rechnung an Herrn Iohann Trandophil in Bucharest von Gebrüder „Possart in Züllichau in der Neumarck Schlesien

„5	Stück	Blau Tuch, 21, 20, 21, 21, 22, brab „Ellen	105	
„3	Stück	Dragoni 21, 21, 21½	63	½
„2	„	Sax Grün 21. 21	42	
„2	„	Oliven 21. 21	42	
„1	„	Seladon	21	
„2	„	L-Blau 21. 21	42	
„1	„	Saphir	21	
„1	„	Bronze 21. 20	41	
„1	„	Carmoisin	21	
„1	„	Oliven	21	
„20	Stück	enthalten brabant Ellen	419 ½ à 40 gb.	699 4
„3	„	Roth } 7 Stück Schip à. .	23 ½	164 12
„4	„	Sax Grün }		
„In Kaiser # à 3,10 gb.			Rthlr.	863 16
„In holl. Rund # 3 12 gb. . Zalung erhalten.				

„Gebrüder Possart".

[3]) *Sulzer*, — Gesch des transalp. Daciens, vol III, pag 425—6

www.dacoromanica.ro

furilor din ţările apusene au sporit [1]), din cauză că casele mai însămnate din apusul Europei căutau debuşeuri tot mai mari pentru marfa lor în Orient. Pe lângă concurenţa în calitatea mărfurilor, mai vedem că unele centre, în rivalitate cu altele, acordă şi oarecare credite neguţătorilor. In raportul din 27 Aprilie 1792, ce-l fac *Leveaux d'Aval* şi *Trautvetter* [2]), în numele neguţătorilor silezieni, între altele spun că neguţătorii Greci din Viena au cumpărat în acel an toată marfa lor din Breslau, din care o parte au trimis'o în Turcia, iar altă parte în Moldova şi Valachia. Apoi mai raportează că în timpul din urmă au trecut prin Breslau mai mulţi neguţători din Iaşi, cari, între altă marfă au cumpărat zahăr şi piperiu, cărora li s'a dat o parte din marfă pe credit. Creditul acordat neguţătorilor însă a adus pagube caselor comerciale din Breslau, dar pagubele mai însemnate a avut de a le suferi casele din Lipsca. Avântul cel mai mare însă 'l-a luat comerţul pe apă. Brăila şi Galaţii, care şi în secolele precedente erau însămnate pentru transitul ce-l mijloceau. comerţului, în secol. XIX, şi mai ales dela Regulamentul Organic încoaci, se ridică la renume european. După datele lui *Neigebaur* [3]), din 1854, prin portul Galaţi în cursul unui an au intrat în ţară:

Zahăr, de mai bine de . . . . . 250.000 de taleri
Articole de manufactură englezeşti . 200.000 „ „

---

[1]) Acad. Rom, Rapoartele Consulilor Austriaci din Bucureşti, vol I pag 261, vol II, pag 116 şi vol. III pag 165

[2]) *Iorga* (N), Acte şi frag, vol. II, pag. 336—7

[3]) *Neigebaur* (I F), Beschreibung der Moldau und Walachei — Breslau 1854, pag 245

www.dacoromanica.ro

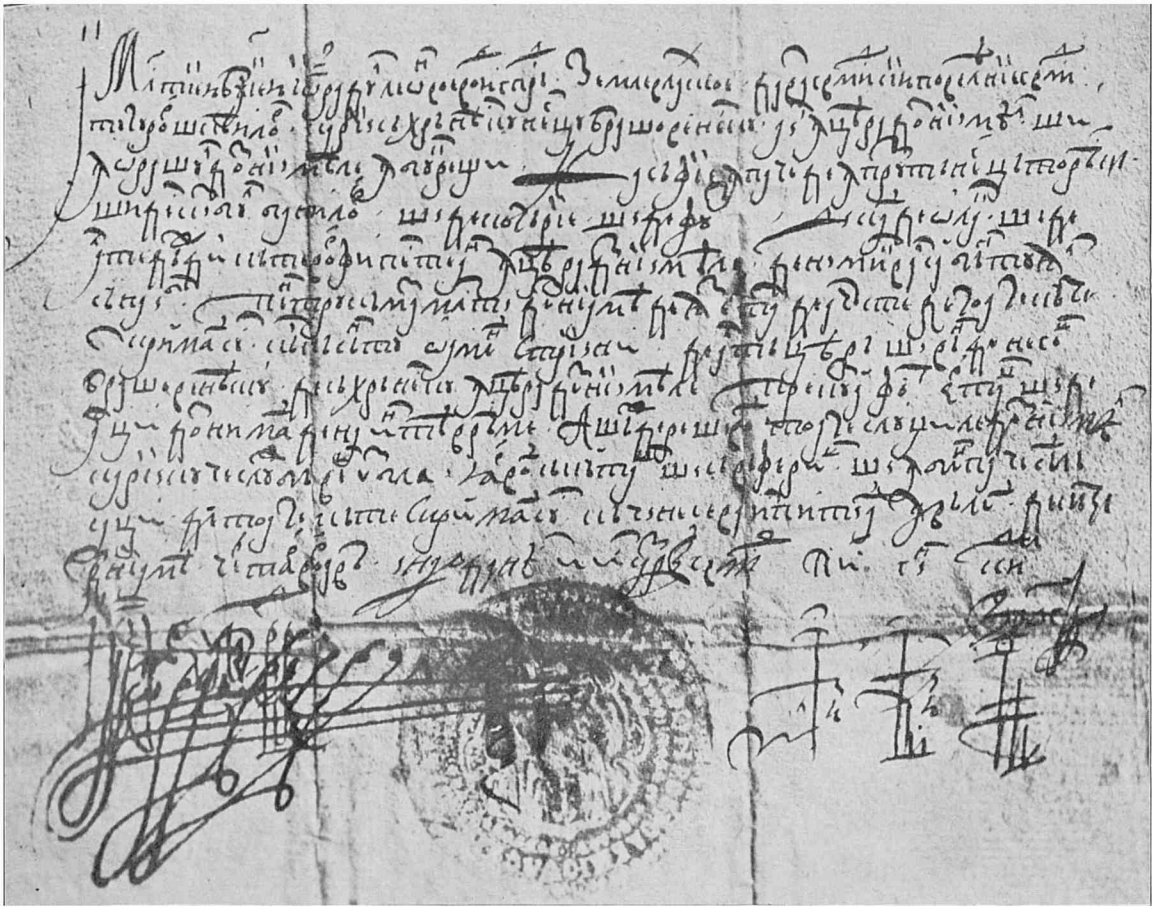

Furnică D Z, Din Ist Com la Rom

Socec, Bucureşti

1665 Ianuarie 28

(Vezi copia la pag IX X)

www.dacoromanica.ro

Postav	150.000	de taleri
Articole de manufactură turceşti . .	750.000	„ „
Unt de lemn	100.000	„ „
Fier	60.000	„ „
Smochine	60.000	„ „
Piperiu	25.000	„ „
Rom	10.000	„ „
Clei	4.000	„ „
Cărbuni de piatră.	15.000	„ „
Mătase	15.000	„ „
Icre	20.000	„ „
Mobile	4.000	„ „

* * *

Până în secol. XVII neguţătorii din ţară erau aproape numai Greci sau veniţi de peste Dunăre. Neguţătorii braşoveni abia în secol. XVII s'au aşezat în ţară. Aceştia „se hrăniau cu negoţ braşovenesc“, şi erau privilegiaţi de către Domni. Din actele de privilegii şi scutiri ce s'au dat acestora de către Domnii Români, e următorul pe care-l dăm aici în întregime, mulţumită amabilităţii d-lui Profesor Dr. *Sterie Stinghe* din Braşov, care mi l-a făcut cunoscut:

„M[i]l[o]stieiu b[o]jieiu Io Radul Leon Voevod i G[o]s-„p[o]d[a]rŭ zemle Vlahscoe, davat G[o]s[po]d[st]v[o]mi sĭiu po-„veleanie G[o]s[po]d[st]v[a]mi tuturor Scheailor carıi să hră-„neascu [cu] neg[o]ţu braşovenescu aic[ı] î[n] ţeara Domnii „meal[e] şi î[n] oraşul Domnii meale î[n] Buc[u]reşti, ca să fie „î[n] pace de ŝ[n]prum[u]tŭ neg[u]ţătorăscŭ, şi de schimbul ba-„nilor, şi de cotărie, şi de fum, de caĭ de olac şı de alte dăjdi „căte vor fi peste an în ţeara D[o]mnii meale. De nimic val „saŭ băntuial[ă] să n'aıb[ă]. Pentrucă m'am m[i]l[o]sti[vit] „Domnia mea de ĭ-am ertat de aceaste de toate căte scri[e] „maĭ sus, căc[ĭ] că săntu oamenĭ strıini de altă ţeară şi văndu

www.dacoromanica.ro

„negoţ braşoveneascu, de să hrănescu în ţeara Domnii meale, „precum aŭ fost ertaţ[i] şi de alţi Domni maĭ de 'nainte vrăme. „Aşijdere şi voĭ toate slugile Domnii meal[e], carii cu ce slujbă „veţ[i] umbla, iar voĭ să căutaţ[i], şi să vă feriţ[i], şi [î]n „bun[ă] pace să-i lăsaţi de toate căte scri[e] maĭ sus, că cine „se va ispiti a-ĭ învălui, de cătră D[o]mnia mea, certare vor „avea. I naco daneas, i is sam rec[i] G[o]s[po]d[st]v[o]mi. Pis „Ghen[arie] 28 dn[i] 7173 (1665).

Io Radul Voevod (Pec domn) *milostiiu bojiiu Gospodar.*

„Io Radul Voevoda[1])".

Ioan Ipsilant Voevod, Domnul Ţării Româneşti, prin hrisovul[2]) din 6 Novembre 1775, scuteşte de plata

---

[1]) Tot d-l Dr Stinghe mi-a semnalat şi următoarele documente privitoare la „braşovenii Schéi" şi la „neguţătorii braşoveni", carі se află în arhiva bisericei Sf Nicolae din Braşov

a) *1675 (7183) Iulie 4.* Şerban Basarab Cantacuzino, Domn Ţării Româneşti,

b) *1694 (7202) Martie 28.* Constantin Basarab Brâncoveanu, Domn Ţării Româneşti,

c) *1701 (7209) Ianuarie 5* Acelaş Constantin Basarab Brâncoveanu, Domn Ţării Româneşti, reînnoeşte scutirile date neguţătorilor braşoveni, carі fiind prădaţi de oştile nemţeşti şi sărăciţi, aŭ mers şi vor mai merge în ţara Domnii sale să trăiască cu negoţ braşovenesc. (Vezi din acelaş an Ianuarie 8 în *Iorga N.*, Studii şi doc., V 349)

d) *1714 (7222) Maiu 30.* Ştefan Cantacuzino Voevod Român.

e) *1716 (1724) Martie 19.* Nicolae Alexandru Voevod Român

f) *1718 (7226) Martie 19* Ioan Voevod Român.

g) *1719 (7227) Martie 19* „ „ „

h) *1731 (7239) Iulie 30.* Mihaiu Racoviţă Voevod Român.

i) *1732 (7240) Maiu 28.* Constantin Nicolae Voevod Român.

j) *1733 (7241) Iunie 13* Grigorie Ghica Voevod Român.

[2]) Arhiv Stat Buc., condica domnească cu No 3, fila 139 verso, publicat în *Urechia*, Ist Rom., vol. II, pag 181

www.dacoromanica.ro

civerturilor, îndatorând compania neguţătorilor braşoveni să plătească numai 400 de taleri pe an la cămara domnească. Grigorie Ghica, Domnul Moldovei, prin cartea sa [1]), din 1 Ianuarie 1731, favorisează pe neguţătorii pământeni faţă de cei străini. Alexandru Cost. Vodă Mavrocordat din Moldova, prin hrisovul [2]) din Septembre 1783, reînnoeşte vechile privilegii ale breslei neguţătorilor din Iaşi. Asemenea şi Alexandru Ioan Calimah Vodă, prin hrisovul din 1795 Septembre [3]).

Neguţătorii în toate vremurile au fost cinstiţi, privilegiaţi şi socotiţi de Domnii ţării, ca clasa care urmează în cinste după boerii şi marii proprietari de pământuri. In vremurile critice Domnii cereau şi sfatul neguţătorilor, pe lângă al sfetnicilor [4]). In zilele de sărbătoare pentru Domn şi ţară, luau parte şi neguţătorii la bucuria obştească. Chipul cum ştiau în vremurile mai vechi să cinstească neguţătorii festivităţile ce se făceau la Curţile domneşti, avem un exemplu din 1632. In acest an în ziua de 5 Martie, *Paul Strassburger* [5]), diplomat german, în drumul spre Constantinopol, unde erà trimis de Regele său Gustav Adolf II, în misiune diplomatică, în trecere prin Bucureşti, a fost condus, împreună cu suita sa, cu pompă şi cu alai mare, la Curtea domnească a lui Leon Tomşa Vodă. Pe stradă erau strânşi toţi Bucureştii, iar neguţătorii

---

[1]) *Uricariul*, vol. II, pag. 29

[2]) *Uricariul*, vol. II, pag 37

[3]) Acad. Rom, docum. 87/XXX, publ în *Iorga* (N), Docum. Calimachi, vol. I, pag 470 sub No 145.

[4]) *Haşdĕu*, Arhiva istor, vol I, pag 172

[5]) *Pauli Strasburgii*,... Relatio de Byzantino itinere, anno 1633, pag 200—1

www.dacoromanica.ro

îşi expuseseră la vedere marfa cea mai de preţ din prăvăliile lor.

Neguţătoria în Ţările Româneşti nu se făcea numai de profesionişti. Vedem şi boeri fruntaşi, ca *Mihul*[1]), Logofătul (cancelarul) lui Ştefan cel Mare, căruia Casimir, Regele Poloniei, îi dă permisiunea să facă comerţ în Polonia. Apoi *Dragomir Udrişte*[2]), Vornicul lui Vlad Călugărul, între 1482—1492, face comerţ de piperiu în Braşov. Nu numai că comerţul şi breasla neguţătorească a fost cinstită de Domni şi de boerii ţării în cursul vremurilor, dar întâlnim şi înrudiri prin alianţe săvârşite între boeri fruntaşi cu neguţători. Din multele exemple, relevăm căsătoria lui Aslan neguţătorul (1678) cu Aniţa, fata lui Andronache Crupenschi fost mare Uşier, nepoata de fată a lui Dumitru Stolnicul[3]); apoi, Cernica neguţătorul (1750), căsătorit cu Păuna, nepoata de fiu a lui Cernica Armaşul Ştirbeiu[4]), şi Costi Ţigară, neguţător grec, căsătorit cu Paraschiva, fiica marelui Vornic Mihălache Sturza[5]).

Cam ce zestre primea o fată de boer când se mărita

[1]) *Hurmuzaki* Docum, vol. II part 2, pag 143 No 121.

[2]) *Bogdan* (I.), Relaţ. Ţării Rom. cu Braş. etc, pag. 294

[3]) Acad Rom, docum. 117/LXXVIII

[4]) Arh Stat Buc, m-rea Sf. Ioan din Bucureşti, pach 4, doc. 33.

[5]) Arh Stat. Buc. schitul Doljeşti, pach 24, doc. din 15 Maiu 1770. Această din urma căsătorie însă a *fost* în parte nenorocită, căci, după chiar mărturisirea Paraschivei, căsătorind-o părintele ei după Costi Ţigară, neguţător grec, cu care a avut şi doi coconi, s'a întâmplat de a avut soţul ei datorii grele, peste putinţă, şi a trăit ea în mult năcaz şi lipsă, cheltuindu-i veniturile zestrii, şi prăpădindu-i şi din zestre, Şi răposându-i şi coconii, bărbatul ei a lăsat-o fără nici o purtare de grijă şi slujbă, şi s'au dus în ţară străină, şi încă măgulind-o şi de cheltuială, dintr'ale sale i-a trimis, rămânând ea în lipsă şi supărare, neavând cine-i căută de moşie. Şi dând şi băjănie, şi stricându-i şi casele din Iaşi ce le avea zestre dela tatăl ei, şi

www.dacoromanica.ro

după un neguțător, se poate vedea din următorul document dela Academia Română, foaea de zestre ce s'a dat Alexandrei Vârnav la căsătoria ei cu Sima neguțătorul:

„Adecâ eŭ Irina giupăniasa luĭ Varnav din sat din Sâ-„cuĭanĭ, din ținutul Niamțuluĭ, și cu toț[ı] feciorii mieĭ anume „Toader și fata mea Istına, și Mâriĭa și Alecsandru, scriu și „mărturısescu cu cest zapis al nostru, cum am dat noĭ zeastre „feateĭ meale Alecsandrii, gıupăneasii dumisali Sımeĭ neguță-„torĭul, partea mea de ocinâ dela Podul-îĭ-leloe ce să va aleage „despre alți fraț[i], și a patra parte den a treĭa parte de Vlâ-„deștĭ, iar pre Bahluĭŭ, și un loc de prisacâ la Soci, și cinzâci „de matce, și șĭas[e] boĭ, și cinci vaci cu viță, și zeace râ-„mâtorĭ, și am dat și un vecin anume Ilĭa și cu toț[ĭ] feciorii „luĭ ce șeade la Podul-îĭ-leloe Și [î]n tocmala noastră aŭ fost „dumnealuĭ . . .[1]) Vornicul Mării sali Domnei, și Iane Ha-„dâmbul Postelnıc, și Vasălie Varnav, și Miera Părcălabul de „Roman, și dumnealuĭ Pascal b[i]v Vis[tier], și Cărstĭa Sta-„roste, și Toma b[i]v Vamâș și alți boĭarĭ și oamenĭ buni, și „noĭ ni-am rugat dumilor sali celor ce maĭ sus scrıu de aŭ „ıscălit și ș'au pus și peceții ca să fie de credință. Și eŭ „Gavrıl Dıĭac, feciorul Lucâĭ ot Mereștĭ, am scris să s[e] știe. „U Ias l[ea]t 7172 Ghen[arıe] 15.

„(Deget) *Irina.*
„*Meiscar* (sıc).
„Ιών Ποστέλνηκος μάρτηρας.
„*Az Alecsa Arapul Vor*(*nic*) ıscal.
„*Toader Varnav* iscal[2]).
„Πασκάλλος πρώιν Βηστ. μάρτηρας.
„*Istina* sora cia ma[ı] mic[ă].
„*Simion Zota*".

---

fiind și moartea grea în nărod, ea a ieșit dın Iași la țară și s'a așezat în m-rea Dolјești din ținutul Romanului, aflându-se acolo și soră-sa Smăranda Jıcnicereasa cu alte jupânese sărace (văduve). Pe când se afla Paraschiva în această mănăstire, a făcut danie la mănăstire jumătate de sat din Lin-țăști, partea satului din sus, ce este peste amândouă părțile Prutului, în ținutul Cernăuțului Mai târziu Paraschiva s'a mărıtat a doua oară după Banul Toma Iamandi Ca văduvă a acestuia o întâlnim în anul 1805 Din căsătoria cu Banul Iamandi a avut doi fii, pe Sărdarul Mihaiu și pe Alexandru.

[1]) Loc rupt

[2]) Vezi nota 2 în pagına următoare.

www.dacoromanica.ro

[2]) În legătură cu această foaie de zestre, publicăm următoarea spiță genealogică a familiei Vârnav, făcută în anii 1840, din colecțiunea Academiei Române

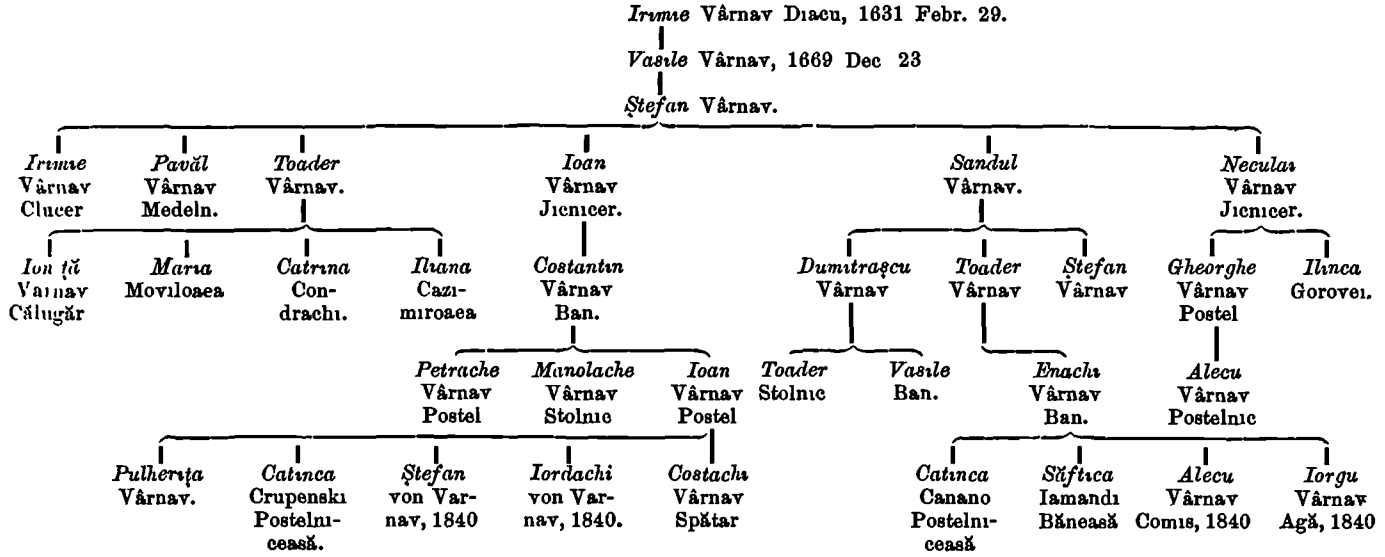

www.dacoromanica.ro

Până la începutul secol. XVII toţi cei ce făceau comerţ, se numeau neguţători. In secolul XVII vedem a se face deosebirea comerţului cu băcălii de către neguţători *bacali* [1]), numiţi şi *băcani*, mai ales în Muntenia şi în Ardeal. Numirea de bacal = băcan s'a introdus în limba românească prin neguţătorii Turci. El derivă din cuvântul arab *bakkāl*, vânzător de legume şi alte articole de consumaţiune [2]). Pe lângă articolele de consumaţiune şi cele de coloniale, în prăvăliile de băcănie, se vindea în timpul din urmă şi articole de droguerie, de farmacie [3]), şi cărţi [4]).

Cei ce făceau comerţ până pe la sfârşitul secol. XVI erau organizaţi într'o singură clasă cunoscută sub numirea de companie a neguţătorilor. In secol. XVII neguţătorii de băcălii, se organizează în *breslă* sau *isnaf*, în Moldova şi *rufet* al băcanilor, având ca conducător câte un *bacalbaşă* [5]). Vânzarea cu mărunţişul a mărfurilor lor era supusă narturilor, adică preţurilor curente, stabilite de Domni cu Divanul ţării. Astfel de narturi sunt cunoscute, ca cele din 1776 [6]), 1783 [7]), 1792 [8]) şi altele.

---

[1]) Arh. Stat. Buc, m-rea Sf Apostoli, pach 10, doc. 1

[2]) *Hăşdĕu*, Etymologicum magnum Romaniae, pag 2812

[3]) N. *Iorga* în Prefaţă la Acte şi docum din trecutul farmaciei, de Dr N. I Angelescu, pag II

[4]) Acad. Rom, mss. 3122, fila 59 „Izvodu de câte cărţi sunt la prăvălia dumisale Şătrariu Anghelită Nicolau (neguţător din Bârlad) dela anu 1833 păr' la anu 1864". Scris de Gheorghe Radovici.

[5]) Vezi aci doc din 1778 Ian 16, la pag 61, şi *Urechia*, Ist. Rom., vol. I, 1891, pag. 280.

[6]) Vezi aici docum la pag. 37.

[7]) *Urechia*, Ist. Rom, vol I, 1891, pag 479

[8]) *Uricarul* vol. IV, pag. 129 — Vezi şi alte narturi 1790, *Urechia*, Ist. Rom. I, 401, 1791, Ibid II, 296, 1796 aici, pag 176, 1802 aici pag. 211—217, publ şi în *Urechia*, Ist Rom XI, 305—9

www.dacoromanica.ro

Pentru cunoaşterea mai de aproape, cu situaţia socială şi materială, dăm la vale o listă de neguţătorii mai cunoscuţi din documente:

La 1516 erà *Staico* [1]) neguţător român;

„ 1622 „ *Ghinea* [2]) neguţătorul din Bucureşti;

„ 1623 „ *Cârstea* [3]) „ şi *Neca* [3]) neguţătorul;

La 1632 erà *Ruste* [4]) neguţătorul şi *Saru* [4]) neguţătorul;

La 1632 erà *Gheorghe* [5]) staroste de neguţători din Iaşi;

La 1634 erà *Ghioca* [6]) neguţătorul;

„ 1635 „ *Petru* [7]) „

„ 1635 „ *Proca* [8]) neguţătorul din Bucureşti;

---

[1]) Neagoe Basarab intervine pentru el la Sibiiu. — Columna lui Trăian, V pe 1874, pag 129.

[2]) Arh Stat Buc, m-rea Câmpulung, pach. 46, doc. 26. — Ghinea la 1644, cumpără dela vărul său Nica Păharnicul, feciorul lui Iane Vistierul, jumătate din satul Scurta, jud Olt. — Acad Rom., doc. 55/XLIII.

[3]) Arh. Stat. Buc, m-rea Golgota, pach 5, doc. 8. — *Cârstea* să vede că făcea şi comerţ cu vin, pentru că-'l întâlnim la 1630 cumpărând nişte vii la Vernești, în preţ de 5200 de aspri. — Arh Stat, Buc., pach. 26, doc. 12.

[4]) Aceştia iscălesc într'un zapis alături de boeri mari — Acad. Rom, docum. 204/XXXIII, şi *Iorga*, Studii şi doc., vol IV, pag CLXIII.

[5]) Acad Rom, doc 133, 138, 249 şi 250 din pach. LXXXIX. La 15 Octom 1632 Gheorghe Starostea cumpără moşie în Şăndreni

[6]) Cumpără la 20. Octom. 1634 satul Smărdeştetul din judeţul Jiul de jos (Dolj), cu toţi rumânii, în preţ de 360 ughi (galbeni) dela Teodosie biv vel Logofăt şi dela fiul său Preda Postelnicul, nepotul Predei Banul din Cepturoaea — Doc. la Acad Rom.

[7]) Iscăleşte un zapis alături de boeri de frunte — Acad Rom., doc. 6/XLIII.

[8]) Acad. Rom, doc 18/XCVI

www.dacoromanica.ro

La 1636 erà *Parasco*[1]) neguțătorul din București;
„ 1636 „ *Anghelet*[2]) „ din Argeș;
„ 1636 „ *Nacul*[3]), feciorul lui *Iane* neguțătorul din Bârlad;
La 1639 erà *Petru*[4]) și frate său *Ghioca*[4]) Cupeții din București.
La 1640 erà *Radu*[5]) neguțătorul;
„ 1645 „ *Albul*[6]) Cupețul;
„ 1645 „ *Pană*[7]) negutătorul;
„ 1646 „ *State*[8]) „ din București;

---

[1]) Din căsătoria cu fata lui Necula vătaful, a avut strănepot, la 1699, pe Constantin Logofătul, sluga domnească a lui Costandin Vodă Brâncoveanul, și proprietarul moșiei Magareții din jud Dolj — Arh Stat. Buc, condica Logofeției cei mari, din 1692—1713, fila 217 verso (433)

[2]) Arh Stat Buc, Episc Argeș, pach 3, doc 17.

[3]) Docum la Acad Rom din 15 Ianuarie 1636 Acest Nacul se judecă în Divanul lui Vasilie Vvod Mold cu Trifui Zmeurnă și cu alți răzeși pentru o parte de moșie din satul Vitănești și cu vad de moară în Gârla de jos, jud. Putna, plasa Gârlele. Nacul la judecată a arătat ispisocul dela Radu Vodă (Mihnea Vvod. Mold, I: 1616—1619, II, 1623—6), că a fost cumpărat tată său, Iane neguțătorul, acea parte de moșie dela Bălteanul biv Pitar și dela alții.

[4]) Aceștia aveau cumpărați 699 stânjini moșie în Jugureni, jud. Ilfov Arh Stat Buc, m-rea Radu-Vodă, pach 101, doc. 1 Petru se judecă, în 1646, cu soacra lui Pană marele Logofăt Filipescu, pentru nișteveciui Arh Stat Buc., pach 42, doc 19.

[5]) Erà ginerele Popei Voico din Orăști El a fost ucis de un fiu al său, într'o noapte, pe când dormea după petrecerea dela o beție Acad. Rom, doc 21/XCVI.

[6]) Arh. Stat București, m-rea Brâncoveni și Mamu, pach 22, doc. 7 Albul Cupețul avea ginere pe italianul Pană (Pepano) Păharnicul (mai târziu mare Clucer) din Căpreni, prietenul intim al lui Constantin marele Stolnic Cantacuzino

[7]) Iscălește într'un zapis cu boeri mari Acad Rom, doc 74/XLIII.

[8]) *Iorga* (N), Stud și docum V, 299 sub 29

www.dacoromanica.ro

La 1648 erà *Milea* [1]) neguțătorul și frate său *Isar* Cupețul cel bătrân;

La 1653 erà *Tatul* [2]) neguțătorul și *Cuțar* [2]) negutătorul;

La 1660 erà *Radu* [3]) neguțătorul din București;

„ 1662 „ *Iane* [4]) neguțătorul;

„ 1667 „ *Defta* [5]) neguțătorul din Mogoșoaia lângă București;

La 1669 erà *Petco* [6]) bacalul și *Gheorghe But* bacalul;

La 1670 erà *Ilie* [7]) neguțătorul din satul Stăncești, jud. Prahova;

La 1671 erà *Avram* [8]) neguțătorul din Pitești;

„ 1674 „ *Iacomi* [9]) neguțătorul din Iași;

---

[1]) Milea cumpără, în 1648, moșie în Poenarii din jud. Muscel Acad Rom, doc 104/XLIII Isar Cupețu a fost avut casă cu pivniță de piatră în București. Arh Stat Buc, m-rea Radu-Vodă, pach 34, doc 27.

[2]) Acad. Rom, doc 123-a/XLII

[3]) Acad Rom, doc 61/XLIV Avea soție pe Stana, fata Borcei Logofătul, sora lui Alexandru Grămăticul Stana avea moșie, vii și case în Târgoviște. Arh Stat Buc, Mitrop. București, pach 255/74 netreb, doc 1

[4]) Cumpără moșia Mărșa din jud Vlașca Arh Stat Buc., m-rea Stavropoleos, pach 10, doc 13

[5]) Avea soție pe Rada, fata lui Dumitru Logofătul Boancă din Târgoviște. Arh Stat Buc, Mitr București, pach 338/157 netreb, doc. 3. Rada, carea mai apoi s'a călugărit sub numele de Andriana, vinde, în 1689, lui Constandin Vodă Brâncoveanu moșia Mogoșoaia de lângă București. Docum. din 20 Febr 1689 al d-lui Movilă dela Băneasa, lângă București.

[6]) Arh. istor., vol I, pag. 136

[7]) Cumpără loc de casă în București, dinaintea porții m-rei Sf Sava Arh Stat Buc., Mitr București, pach 199/18 netreb., doc 5

[8]) Cumpără satul Saca de peste Călmățuiu, jud Olt, dela marele Ban Chirca Rudeanu din Curtișoara Arh. Stat Buc, m-rea Cozia, pach. B netrebnic, docum. 38

[9]) Acad Rom, doc. din 1674 August 9

www.dacoromanica.ro

La 1676 erà *Deadiul* [1]) neguțător;

„ 1684 „ *Mihul* [2]) neguțătorul din Bucureşti;

„ 1687 „ *Gheorghe Alevra* [3]) neguțător din Iaşi;

„ 1693 „ *Grigoraş* [4]) neguțătorul din Iaşi, fefeciorul lui *Andrei* neguțătorul;

La 1694 erà *Dumitru* [5]) neguțătorul *Nona*, lăcuitor în cetatea Braşovului;

La 1696 erà *Iane* [6]) neguțătorul din Bucureşti;

„ 1701 „ *Mihul* [7]) „ „ „

---

[1]) Cumpără la 27 Apr 1676 moşie în Seaca, jud. Dolj, cu casele de acolo. (Acad Rom, doc 87/XC)

[2]) Cumpără 200 de stânjeni moşie în Bucovenii, pe apa Colintinu, jud Ilfov, dela Iordache, feciorul lui Necula Postelnicul din Cocorăştii-Caplei, cari stânjeni în 1707, pe când se află călugărit sub numele de Misail monahul, îi vinde marelui Spătar Mihail Cantacuzino (*Iorga N*, Studii şi doc. V, fila 307 sub 55 şi fila 310 sub 69)

[3]) Doc la Acad Rom din 26 Aug. 1687 Constandin Vvod. Mold întăreşte stăpânirea lui Gheorghe Alevra neguțătorul din târgul Iaşi, preste părțile de moşie din Bărboşi, ținutul Cârligăturei, pe cari le-a cumpărat dela Preotul Simeon dela Sfeti Afthanasie şi dela frate-său Micul, fecioru lui Arsenie Căpitanul

[4]) Docum. la Acad Rom din 19 Octom 1693 Maria Vornicească a răpos. Vornic Alexandru Ramandi, dărueşte lui Grigoraş neguțătorul din Iaşi, feciorul lui Andreiu neguțătorul, moşia dela Valea Cozmoaei, ce au fost de cumpărătură a tatălui ei Radului biv Pitar

[5]) Arhiv Stat., Condica Marei Logofeții din anii 1693 — 1711, docum din 5 Aprilie 1694 Dumitru Noua erà ginerele lui Iane Clucerul, dela care a primit ca zestre patru funii de moşie în satul Săcşorii, jud. Ilfov. Apoi a mai cumpărat Dumitru Nona 5 funii şi jumătate tot în această moşie dela Dona şi frate său Mecula, nepoții lui *Dona Pepano* neguțătorul cel bătrân

[6]) Cumpără un loc de casă în Bucureşti dela ginerele lui Şerban Logofăt Popescu (Arh Stat Buc, Mitr Bucureşti, pach 248/67 netreb, doc 1) Erà nepot lui Andreiu El a dăruit Spătarului Mihail Cantacuzino partea sa de moşie din Bucovenii de lângă Bucureşti. (*Iorga N*, Studii şi doc. V, fila 309 sub 64)

[7]) Cumpără dela feciorii lui *Tudori* neguțătorul din Bucureşti, nişte case în Bucureşti, ce sunt lângă zidul grădinii domneşti despre apusul soarelui (Acad. Rom, doc 123 LXIX)

www.dacoromanica.ro

La 1710 erà *Nica* [1]) neguţătorul din Bucureşti;

„ 1713 „ jupân *Manul* neguţătorul din Bucureşti a cărui fată a fost măritată după Neacşul Starostele de neguţători;

La 1821 erà *Mihaiu* [2]) neguţătorul;

„ 1723 „ *Panaite* [3]) neguţătorul din Nicoreşti de jos;

La 1724 erà *Radu* [4]) neguţătorul;

„ 1742 „ *Dumitru Duca* [5]) şi *Hristofor* [5]) neguţători din Iaşi;

La 1745 erà *Pârvul* [6]) băcanu;

„ 1748 „ *Costandin sin Macsin* [7]) neguţător pământean;

La 1749 erà *Gheorghiţă, feciorul lui Hristodor* [8]) neguţătorul din Iaşi;

---

[1]) Acelaş dela 1684 Erà proprietarul unor prăvălii din Bucureşti — (*Iorga N*, Studii şi doc, vol. IV, pag. 74)

[2]) Acad. Rom, doc. 193/XC La 26 Ianuarie 1721 Căpitanul Stoichiţă Golumbeanu chizăşueşte lui Mihaiu neguţătorul pentru datoria nepotului său Mihai Dobrosloveanu

[3]) Docum. la Acad Rom. din 20 Iulie 1723 Dediul biv vel Spătar şi jupâneasa lui Rucsanda Spătăreasa iartă de dijmă viile lui Panaite neguţătorul.

[4]) Acad Rom, doc 203-4/XC

[5]) *Iorga* (N), Studii şi doc, vol VI, pag. 234 sub No. 206

[6]) *Iorga* (N), Studii şi doc V, 156 sub 104.

[7]) Acad. Rom., doc. 11/XIV, hrisovul lui Grigorie Ghica Vvod. Rom. (în al doilea rând) în pricina dieţii neguţătorului pământean Costandin sin (fiul lui) Macsin, carele au lăsat epitropi pe toată moştenirea lui pre Panait şi pre Andreiu, unchii lui, orânduind în diată ca să se facă şi o biserică de piatră aicea în Bucureşti (biserica Sf Elefterie de astăzi) Acest Constandin sin Macsin e strămoşul prin alianţă al familiei Sărăţianu de astăzi.

[8]) Acad Rom, docm. din 8 Ianuarie 1749

www.dacoromanica.ro

La 1753 erà Safta, soția răpos. *Iacomache* [1]) negu-ţătorul din Iași;

La 1754 erà *Miche* [2]) băcalu din Iași;

„ 1754 „ *Radu Munteanu* [3]) băcalu din Suceava;

La 1757 erà *Afendulea* [4]) neguţătorul din Botoșani;

„ 1761 „ *Costandin* [5]) băcalu din Suceava;

„ 1761 „ *N. Cuzescul* [6]) neguţător din Suceava;

„ 1765 „ *Costin Avram* [7]) neguţător;

„ 1766 „ *Șerban Gândul* [8]) neguţător din Iași;

„ 1766 „ următorii neguţători [9]) din București și Iași: *Chiriac Mărgărit*, *Zamfir Dimitrie*, *Ștefan Constantin*, *Cristu Duch*(?) și *Teodor Dimitrie*, Fraţii *Constantin Pop*, *Diamanti Anastasie*, *Florian Ioan*, *Ioan Constantin* și *Istratie Diamanti*, *Dimitrie Petre*, *Dimtrie Loiss*, *Anastase Economu* și alţii.

---

[1]) Văduva Safta cumpără case în Iași, lângă m-rea Sf. Ioan (Acad. Rom., doc din 1753 Iunie 20)

[2]) *Iorga* (N.), Docum. Callimachi, vol II, pag. 94

[3]) *Iorga* (N.), Docum. Callimachi, vol. II, pag 98.

[4]) Acad Rom., docum. din 18 Aprilie 1757 Afendulea s'a judecat cu monahul Ioanichie pentru o parte din moșia Hilișăul din jud Dorohoiu pe care Afendulea o cumpărase mai înainte cu 16 ani

[5]) *Iorga* (N), Docum Callimachi, vol I, pag 447 și vol. II, pag. 180, doc 39

[6]) *Iorga* (N.), Docum Callimchi, vol II, pag 180, doc. 39

[7]) Docum. la Acad Rom. din 22 Martie 1765 Cartea de judecată pentru un țigan dintre neguţătorul Costin Avram cu Jicnicerul Manolache Jora

[8]) Docum la Acad Rom din 25 Febr. 1766, Toader și Costandin, gineri lui Enăchiţă Vistierul, împreună cu jupânesele lor Nastasia și Irina, și Ioniţă Puiul și Radul Sârbul, gineri neamului Lupului marele Vistier, dăruesc lui Șărban Gândul, neguţătorul din Iași, 15 pământuri moșie la câmp și 4 pogoane loc în pădure din satul Glodeni, ţinutul Vasluiului

[9]) *Iorga* (N), Acte și frag vol I, pag 387

www.dacoromanica.ro

La 1777 erà *Safta Ianoaea*[1]), soţia răpos. *Iane Mârza* neguţătorul din Iaşi;

La 1785 erà *Anastasi Ştefan*[2]) neguţător din Galaţi;

La 1787 erà *Ispiri*[3]) băcalul din Iaşi;

„ 1794 „ *Dimitrie Teodor Slătineanu*[4]) neguţător grec (în Bucureşti);

La 1796 erà *Constantin Panu*[5]) neguţător, supus turc în Iaşi;

La 1797 erà *Teohari Dimitrie*[6]) neguţător din Bucureşti;

La 1798 erà *Apostol*[7]) băcalul din Iaşi;

---

[1]) Safta Ianoaea la 15 August 1777 vinde lui Ioan Cantacuzino vel Logofăt jumătate din satul Şăndreni dela ţinutul Iaşilor. Ea mai avea moşie în hotarul Dumenilor, pe Prut, la acelaş ţinut. Cu soţul ei Iane Mârza a avut trei copii, pe Mihaiu, Ruxanda şi pe Catrina. Catrina din căsătoria ei cu Gavril Uricarul ot Vistierie a avut o copilă, care a murit mică, la câţiva ani după moartea maicei sale. Gavril Uricariu a ţinut întru întâia căsătorie pe Nastasia, sora Stolnicului Costandin Cogălniceanu cu care a avut doi copii, pe Gheorghe şi Enache. (Docum. la Acad Rom. din 23 Martie 1777).

[2]) *Hurmuzaki*, Docum. VII, 429 No CCLXVIII

[3]) Acad. Rom., doc. din 15 Martie 1787.

[4]) *Iorga* (N), Istor liter vol. II, 434, erà agent al lui Alexandru Moruz Vvod Rom

[5]) Făcea neguţătorie de lipscănie cu mărfuri aduse din Lipsca (*Hurmuzaki*, Doc X, 552) A avut şi rangul de Medelnicer, proprietarul moşiei Icuşenii din ţinutul Iaşi. (Vezi documente la Acad. Rom. din 1796, 1812 şi 1822)

[6]) Erà supus turc şi reprezentantul în Bucureşti al neguţătorului grec din Viena Teodor Chiriac Csokanos. (Acad. Rom., Rapoart. Consul. Austr. din Bucureşti, III, 281).

[7]) Docum. la Acad Rom , din 4 Octom. 1798: Alexandru Calimah Vvod Mold porunceşte lui Vasile Roset vel Vornic de Aprozi ca să pună telal să strige la mezat 5 pogoane de vie, cu livadă, cu cramă şi cu casă în dealul Mândrului, ale Anitei, soţia lui Sandu Işlicarul din Iaşi, având datorii de plătit, mai ales 525 lei la un Apostol băcanul din Iaşi

www.dacoromanica.ro

La 1812 erà *Vasile Ioan Zaroene*[1]) neguţător de întâia treaptă din Bucureşti.

La 1814 erà *Vasile Cheliş*[2]) neguţător în Iaşi;

„ 1820 „ *Prevota*[3]) cu dughiana în Iaşi;

„ 1827 „ *Nicolae Athanasie Ţinţer*[4]) neguţător în Bucureşti, tovarăş având la prăvălie pe *Lazăr Carendaroglu.*

La 1830 erà *Nicolae Triandafil*[5]) neguţător în Bucureşti;

La 1832 erà *Petre Picolo* neguţător marchitan în Bucureşti[6]).

---

[1]) Arhiv Stat Bucureşti, Cond domnească No 66, fila 226, vezi aci doc. la pag 284

[2]) Document la Academia Română Divanul Ţării Moldovei la 1814 Iulie 16 întăreşte stăpânirea neguţătorului Vasile Cheliş peste trei dughene de pre uliţa târgului de sus din Iaşi, ale lui Enache Cuciureanu, fiul răpos. Clucer Athanasie Cuciureanul, ce le-a fost luat acesta, la 1813, schimb dela Stolnicul Gheorghe Loizu, iar acum Vasile Cheliş le-a cumpărat dela mezat în preţ de 7500 lei.

[3]) Ibid — Mihail Grig. Şuţu Vvod Mold la 1820 Septembre 23 scuteşte de banii ajuşorinţii şi de celelalte dări ce vor fi asupra dughenelor oraşului Iaşi, dughiana cu mărfuri a Madamei Prevota, carea acum este cu lăcuinţă în Iaşi şi se află în slujbă la domneasca Curte.

[4]) Vezi aici docum. CCXXXI, pag. 361—4.

[5]) Cumpără cu zapisul din 1 Iulie 1830 dela biv vel Vornic Mihalache şi biv vel Hatman Costache, fraţi Corneşti, o prăvălie în Bucureşti în piaţa Lipscanilor, în preţ de 50000 de lei. Fraţi Corneşti avea prăvălia de moştenire dela răpos. părintele lor Scarlat Grecianu biv vel Vornic. (Arhiv. Stat Bucur., Condica judecăt, cu No. 4247 roşu din 1831, fila 112).

[6]) Cumpără cu zapisul din 23 Apr. 1832 dela Dragomanul Petrache şi Dohtorul Ioan, fraţi Serafim, doauă prăvălii în Bucureşti, pe uliţa Şălarilor, în mahalaua Sf Nicolae, cu pivniţă de desupt, în preţ de 2 200 galbeni împărăteşti. Prăvăliile se învecinesc pe din jos cu prăvălia m-rei Plumbuita şi le despărţeşte o ulicioară care este din dos spre uliţa ce merge la Hanul lui Zamfir (Arh. Stat Bucur, Condica cu No 4 247 roşu din 1831, judecăt, fila 83).

www.dacoromanica.ro

La 1832 era *Dimitrie Gherasim* neguțătorul din București [1]);

La 1832 era *Tudorache Sfetescu* neguțătorul din București [2]);

La 1832 era jupâneasa *Ioana* văduva răpos. *Ioniță băcanu* din București [3]).

Raporturile comerciale mai întinse și mai frecvente ale neguțătorilor din țară cu străinătatea, și în urma tratatelor vamale mai favorabile pentru mărfurile din apus, ce încheiau diferitele state europene cu Poarta Otomană, mai ales în a doua jumătate a secolului XVIII, decide pe unele case comerciale streine aşi trimite reprezentanți ai lor permanenți în țară, ba vedem că s'au înființat comptoare stabile, ca *Bienenfeld*, *Dellazia* și *Brighenti*, *Willeshofen* și altele [4]). Neguțătorul *Karl Konigsberg* (1804) din București exporta untul românesc la Viena [5]).

---

[1]) Cumpără cu zapisul din 23 Apr. 1832 dela Petre Dragomanu și Doftorul Ioan, frați Serafim, o prăvălie, care era atunci răchierie, cu odăile și împrejmuirea ei, din mahalaua Sf Gheorghe vechiu, în ulița cea mare ce se pogoară spre ferestrile pușcăriei, pe pământul m-rei sf Gheorge nou, la care m-re plătește embatic Dă pre prăvălie 1500 galbeni. Prăvălia se învecinește cu Sărdarul Costache Bălăcianu Frații Serafim aveau prăvălia jumătate de moștenire dela părintele lor Serafim, iar jumătate cumpărată dela unchiul lor Vartolomeiu prin vitregul lor tată Hagi Ștefan (Arh Stat Bucur, Condica cu No 13428 roșu din 1832, judecăt, fila 50 verso)

[2]) Cumpără cu zapisul din 15 Iulie 1832 vie la Cioplea lângă București dela Anastasia, soția răpos. Dima, în preț de 2500 lei (Arhiv. Stat Bucur, Condica cu No 13428 roșu din 1832, judecăt, fila 114).

[3]) Vinde cu zapisul din 7 Oct 1832 părintelui Pahomie Protosînghelul un loc pe podul Mogoșoaii, în mahalaua Sf. Vasile, în preț de 14 mii de taleri (Arh. Stat Bucur, Condica cu No. 13428 roșu din 1832, judecăt, fila 128).

[4]) *Iorga* (N), Istor liter rom, vol II, 12, și Acad Rom., Rapoartele Consul Austr din București, vol I, pag. 31—63.

[5]) Acad. Rom, Rapoartele Cons Austr din Buc., vol V, 53 și 128 verso

www.dacoromanica.ro

Băcănia, care trebuia să îngrijească de toate cele ale mâncării obștii, erà ramura cea mai răspândită a comerțului. In timpuri grele ca și în cele de belșug, articolul mâncării trebuea să se găsească în prăvălia băcanului. De aceea vedem o mulțime de orânduieli ce se iau de către Domni în diferitele timpuri, ca comerțul de băcănie să nu sufere împiedecare spre paguba și lipsa lăcuitorilor. Ei sunt mereu ținuți, ba chiar li se impunea, să aibă unt de lemn și alte lucruri suficiente pentru trebuința obștei [1]). Pentru câștigul mai mare al băcanilor, toptangii, cari aduceau din străinătate în cantități mari mărfurile, nu aveau voiă să vânză marfa cu mărunțișul, decât numai băcanii [2]).

Interesante sunt de a se ști și prețul cu care se cumpărà dela negutător diferitele lucruri, și astfel de a se ști întrucât negutătorii respectau nartul ce li se impunea. Pe lângă cel din 1731 [3]), din 1770 [4]), din 1777 [5]), și încă câteva care le publicăm în volumul de față, mai dăm publicității următoarele trei documente, foi de târgueli, din 1765—6, din colecțiunea Academiei Române:

I

Ci-am dat la cumnatul Hristachi Med[elnicerul] din băcălie Gălaților, să să știĭ. L[ea]t 1765 Dic[hemvrie] 8 d[ni]:

---

[1]) Arhiv. Stat. Buc, Cond domn XX, 50, 51 și 99—101, publ și în *Urechia*, Istor Rom, vol. III, 337—8 *Uricariu*, XIX, 69.

[2]) *Urechia*, Istor. Rom, II, 336—342, și aici pag. 320 și 328

[3]) Vezi aici doc. VIII dela pag 11

[4]) „ „ „ XVII „ „ 24

[5]) „ „ „ XXIX „ „ 40 și XXX dela pag. 42

www.dacoromanica.ro

Lei	Par[ale]	Ocă	
2	10	1	cafe.
—	16	2	orezu.
—	30	1	sopon tarabuz.
—	30	1	unt di lemnu.
—	30	1	icre de moron.
4	36 fac.		

Ci-am dat lui Vasilĭ a Săfti:

Lei	Par[ale]	
—	4	pol. [1]) oc[ă] orezĭ.
1	5	„ „ cafe.

II

Celĭ ci mi-aŭ cumpărat cumnatul Hristachi dela Liov [2]), Mart[ie] 16, (1766):

Lei	Par[ale]	
12	33	pol pănz[ă].
11	10	polomocul.
4	20	12 părechĭ cuţit[e].
2	2½	2 sfeşnice.
1	20	lucru blidilor.
2	22	2 ocă zahăr.
—	26	2 solniţe.
—	27	5 bucăţ[i] găĭtan.
—	5	aţ[ă].
1	30	5 blıahur[i] de sfeşnic.
13	20	fân ci-am luat dela dumnealui.
1	—	răhli la sfeşnici.
22	—	postav.
—	26	găıtan de mătas[ă].
3	26	pentru vam[a] ialoviţilor.

III

Marfă ci-am luat dela Gălaţ[i], să să ştii. Sept(embre) 24 dni (1766):

[1]) Jumătate.
[2]) Lemberg.

www.dacoromanica.ro

Lei	Par[ale]		Ocă	Dram[uri]
89	10	cafe turcĭască	42	—
21	5	„ mest[e]cat[ă]	13	—
7	8	icre de moron	12	—
5	2	sopon bun	9	250
3	15	tiutiun	3	—
1	30	u[n] şal pentru mini	—	—
5	30	un căntarĭ marĭ	—	—
—	39	150 alămăĭ	—	—
1	11	3 sănducuri mici	—	—
20	5	cafi turcĭasc[ă]	9½	—
1	15	alt căntarĭ	—	—
8	25	sopon bun	17	300
63	30	emen cafe	30	—
33	—	giaur cafe	20	—
6	—	orezu	40	—
23	15	11 pierĭ cele brumalii		
22	—	2 şamalăgi		
8	—	2 bogasăĭ pafta negre verzi		
6	—	2 bogasăĭ albi		
1	35	3 oc[a] cracatiţ[ă]		
6	20	4 bogasăĭ		
4	20	2 tulpanĭ		
1	5	alt tulpan		
5	25	3 astari		
1	15	2 astari		
3	—	un bogasăŭ albu		
—	10	5 coţ[ı] şiret		
—	26	2 bucăţ[i] găĭtan		
—	20	100 nasturi		
1	8	4 bucăţ[ı] găĭtan albu		
—	20	10 coţ[ı] şıret albu		
—	9	3 dram[uri] ibrişin negru, verde i albu		
—	15	2 ligături aţ[ă]		
—	20	un peşte mare		
2	10	un bogasăŭ luĭ Toader		
6	10	un-de-lemn		
—	16	un tulum		
6	24	alt un-de-lemn		
1	10	o oc[ă] bumbac		
—	22	nohot i fide		
375	3			
4	—	30 oc[ă] her		
6	—	40 „ moron.		

www.dacoromanica.ro

* * *

Banii cari circulau în țară erau dela toate neamurile cari ne încunjoară. Cursul lor varia după timpuri. Pentru oare care orientare de monezile, numirea lor și cursul ce avea, dăm următoarele date pentru cele din secol. XVII—XIX:

La 1611 valoarea unui *galbăn* eră de 200 de *aspri*[1]).

La 1623 erau următoarele monede întrebuințate în Țara Românească[2]):

1 *galbăn* = 20 *costande* sau 200 *asprii*;
1 *costandă* = 10 *asprii*.

La 1667—1692 un *ughiu*[3]) valora 200 de *bani*; către sfârșitul anului 1692 vedem că cursul ughiului eră scăzut la 198 de bani.

La 1685 întâlnim moneda *talerilor*, cu valoarea unui taler de 132 bani.

La 1686 un *taler* valora 197 bani;
„ 1692 „ „ eră = 133 „
„ 1703 „ „ „ = 200 „
„ 1717 „ „ „ = 120 „
„ 1722 „ „ „ = 133.3 „
„ 1731 „ *leu* „ = 132 „
„ 1736 „ *taler nou* „ = 109.9 „

---

[1]) *Aspru*, dela grecescul τα ασπρα = monedă de argint, întrebuințată în țară încă la 1471 In secol XVII *12 aspri* făcea un *florin de argint* sau doi patronici de argint, și corespundeau cu plata normală a unei zile de muncă. *(Hașdĕu* în Magnum etymologicum Romaniæ, vol. II, la cuvântul *aspru)*

[2]) Arhiv Stat Bucur., m-rea Radu-Vodă, pach 38, doc 2 din 1623 Apr 6

[3]) Ughi = ugarschi peneaz = monedă ungurească

www.dacoromanica.ro

La 1742 era *galbenul mare* de câte 10 galbeni şi alţi galbeni de câte 5 galbeni ungureşti [1]).

La 1769 erau următoarele monezi:

zinghirliul cu valoarea de 2 lei;
funducliul „ „ „ 7 „
zarmacliul „ „ „ 5 „
stambolul era galbenul împărătesc [2]).

La 1784 umblà galbenu [3]) câte taleri 7.

Dela Vistieria ţării, în Domnia lui Alexandru Nic. Şuţu Vvod. Rom., se dă următorul act, ca obştea să cunoască cursul cu care se primesc monezile la Vistierie:

1819 Martie 19. — Cursul monedelor la Vistierie [4]):

Taleri	Bani	
14:	—:	*galbenu* Vineţian, Olandez, Impărătesc, Franţozesc.
6:	60:	adică şase şi jumătate *Krontaleru.*
6:	—:	*diricliu.*
5:	90:	adică 5 şi un zlori (sic!) *zgripsoru.*
5:	60:	adică 5 şi jumătate *caragrosul* urdinar.
3·	60:	„ 3 „ „ *iuzlucu.*
3:	—:	*ichilăcu.*
5:	—:	*rubla* roseasscă.
2:	—:	*ecsildarul.*
1:	—:	*sfunţicu.*
11:	60:	adică 11 şi $^1/_2$ *galbenu tucus.*
3:	60:	„ 3 şi $^1/_2$ *raguza.*
25:	—:	*mahmutiaoa.*
11:	—:	*funducu.*
8:	—:	*stambolu.*
7:	—:	*misirul.*
2:	90:	adică 2 şi 1 zlot *rubiaoa.*
2:	30:	„ „ „ 1 ort *nesfiaoa de Stambol.*
1:	90:	„ 1 leu şi 1 zlot *nesfiaoa de Misir.*
5:	—:	„ 5 *beşlicu.*

[1]) Arhiv. Stat. Bucur., Schitul de un lemn, pach. 12, doc. 6 din 1742 Maiu 1.

[2]) *Iorga* (N), Studii şi doc. X, pag 14 şi 15, unde se vorbeşte mai multe despre monezile din epoca aceasta

[3]) Arhiv. Stat Buc , Cond judec vechi cu No. 85 roşu, fila 30 verso.

[4]) Arhiv Stat. Bucur , Condica No 88 roşu, judec vechi, fila 317.

www.dacoromanica.ro

Pentru diversele monede ce circulau în Țările Românești, — cum se poate vedea și din documentul de mai sus, — s'a prevăzut prin art. 81 din Regulamentul Organic, că prețul tuturor monedelor de aur sau de argint ce vor intrà în Moldova (ca și în Țara Românească) se va statorniciì după a lor de sine, curată și adevărată valoare, potrivit cu aceea a galbenului de Olanda, care cuprinde 60 grăunțe de aur, $6\,^{9}/_{13}$ grăunțe de migla, în preț de $31\,^{1}/_{2}$ lei galbănul sau de 14 sorocoveți, după cursul de atunci al galbănului și al sorocovățului [1]).

Iar prin art. 430 al Regul. Org. s'a stabilit că monedele vor aveà acelaș curs și acelaș preț în amândoauă Principatele Române, întocmai cu principiile prețurilor așezate la capul Finansului art. 81 [2]).

Monedele [3]) cu cursul lor în Principate în anul 1848 erau:

	Franci	Sfanți	Cursul în lei la Vistierie	Bucur	Iași
Aur:					
Galbănul Impărătesc . . .	11,85	14, –	$31,^{1}/_{2}$	32,—	35,—
„ *Olandez*	11,85	14, –	$31,^{1}/_{2}$	32,—	35,—
Rubeaua	2,20	2,12	—	6,—	$6,^{1}/_{2}$
Funducul de 4 rubiele . .	8,80	10,8	—	24,—	26,—
Mahmudeaua moale . . .	16,24	$19,15^{1}/_{2}$	—	$44,^{1}{}_{2}$	48,—
„ tare	6,67	7,18	—	$17,^{3}/_{4}$	$19,^{1}/_{2}$
Irmilicul sau *icosaru* vechiu.	5,26	6,5	14,—	$14,^{1}/_{2}$	16,—
„ „ „ nou .	4,66	5,10	—	12,30	14,—
Dodecarul vechiu	4,51	$5,6^{2}/_{3}$	—	12,—	13,—
„ nou	4,04	$4,15^{1}/_{2}$	—	$10,^{3}/_{4}$	12,—

[1]) Reglementul Organic a Prințipatului Moldovei. Iași 1837, pag 16
[2]) Ibid, pag. 13 în adaosul la Cap IX
[3]) *Măsurile chi greutățile românești și moldovenești* (Tip Rosetti și Winterhalder) 1848, pag 60

www.dacoromanica.ro

	Franci	Sfanți	Cursul în lei la: Visteriă	Bucur	Iași
Argint:					
Reihstaler, sgripțoru . . .	5,07	6,—	13,1/2	13,32	16,—
Sfanțu	0,84	1,—	2,1/4	2,12	2,1/2
Carboava sau *rubla* . . .	3,94	4,13 1/3	10,1/2	11,—	12,—
Colonatu sau *diricliu* . . .	5,26	6,4 1/2	—	14,1/2	16,—
Beslicu	3,94	4,13 1/3	—	10,1/2	11,1/2
Islucu	3,19	3,-5 1/2	—	8,1/2	—
Ichilicu	2,50	2,44	—	6,1/2	—
Crontaler	5,64	—	—	15,—	—

Leul avea (la 1848) 0,37 fr. adecă 37 centime, iar *paraua* avea 0,09 fr., aproape 1 centimă.

In anul 1852 Visteria Moldovei [1]), prin circulara cu No. 9.758 din 6 Novembre publică spre obștească știință, că în urma deliberărilor urmate în ședința Sfatului Administrativ, dela zi 1 a lunei Novembre (1852) monedele ce se întrebuințează în țară (Moldova) și care până atunci au avut trei deosebite cursuri [2]), vor fi mărginite în un singur curs rostit în *lei*.

Valoarea nominală a monedelor mărginindu-se într'o singură numire, relația monedelor în ființă n'au cercat nici o prefacere între dânsele, și a urmat ca prețurile obiectelor să se mărginească în proporție, însă numai cu nume, iar în ființă a se vinde tot după acelaș număr de monede. Odată cu aceasta Ocârmuirea Moldovei a trebuit să mărginească în proporția de 4 parale la leu prețurile obiectelor de îndestulare ce se vând cu nart,

---

[1]) *Buletinul Oficial* din Moldova, pe luna Novembre 1852, supliment.

[2]) Vezi pe trei cursuri mai sus, la pag XXX, cel dela 1848

www.dacoromanica.ro

precum şi toate cele ce erau cuprinse în contracturile încheiate cu Vistieria sau cu alte autorităţi.

Cursul adevărat al galbănului Austro-Olandez, potrivit cu cei doi articoli din Regul. Organ. de mai sus, nu se puteà regulà decât după cursul pieţii de unde provineà moneda. După cursul ce-l aveà în acel an (1852) galbănul în piaţa de proveniență, s'a stabilit pentru Moldova următorul unic curs:

Galbănul	= 32	lei	20	parale.
Sorocovăţul	= 2	„	10	„
Irmilicul	= 12	„	10	„
Carboava	= 10	„	20	„
Pol Imperial	= 54	„		

Cursul monedelor întrebuinţate în ţară la 1865 erà următorul [1]), în comparaţie cu monedele streine:

Leul se împărţeà în 40 de *parale.* Ca monedă măruntă erà întrebuinţat şi *gologanul* cu valoare aproximativă de 3 parale bune.

Leul = fr. 0,37 sau 37 centime;
Parăua = cent. 9,25.
Francul = 2 lei 28 parale.
Centima = para $1^4/_{50}$.

---

[1]) *Ghica* (Ion), Vademecum al ingınerului şı al comerciantului Bucureşti, 1865 Vezı exemplarul dın bıblıoteca Academıeı Române, sub No. 1846, în care sunt maı multe îndreptărı făcute cu cerneală de însuş autorul acesteı cărţı, — la paginele 28 şı 29.

www.dacoromanica.ro

HAGI CONSTANTIN POP
comerciant român din Sibiiu, mort în 1808.
(Vezi pag 533)

www.dacoromanica.ro

Păuniţa, soţia lui Hagi Constantin Pop din Sibiiu.

(Vezi pag. 533).

www.dacoromanica.ro

	In Franci	CURSUL IN 1865 LA									
		Vistieria		Bucur		Galați		Brăila		Iași	
Aur:		Lei	Par	Lei	Par	Lei	Par	Lei	Par	Lei	Par
Napoleonul	20,—	54	—	54	—	—	—	77	30	62	12
Lira sterling	25,20	68	—	68	20	—	—	88	20	72	—
„ *Otomană*	22,68	61	10	62	—	—	—	—	—	—	—
Ducatu de Austria	11,85	32	—	37	—	46	—	46	—	37	—
Argint:											
5 franci, o bucată	5,—	13	20	13	20	—	—	—	—	—	—
1 franc „ „	1,—	2	28	2	28	—	—	—	—	—	—
Medgidu icosar	4,54	12	10	12	10	14	—	17	15	14	—
½ Imperialu rus	20,37	55	—	55	30	—	—	—	—	—	—
Carboava	3,89	10	20	10	20	—	—	—	—	12	—
50 copeici	1,94	5	10	5	10	—	—	—	—	6	—
20 „ noi	—	1	34	—	—	—	—	—	—	—	—
10 „ „	—	—	37	—	—	—	—	—	—	—	—
Sfanțicu vechiu	0,83	2	10	2	10	—	—	—	—	2	20
Fiorin de conv.	2,57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 crăițari	0,41	1	05	—	—	—	—	—	—	—	—
5 „	0,21	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—
6 „	0,20	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—
3 „	0,12	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—
Colon dela 1782	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—

In publicațiunea noastră se află aproape doauă treimi de documente din arhiva vestitei case comerciale din Sibiiu Hagi Costandin Pop, pe cari le-am ales din o bună parte din materialul literar ce conține acea arhivă, ce mi l-a pus la îndemână d-l *Șt. Rădulescu* (Stroiță), din Ministerul Comerțului, căruia îi exprim mulțămirile mele. Documentele acestea împreună cu un material foarte bogat de felul acestora, de cea mai mare importanță pentru comerțul românesc de pe la 1750 încoaci, s'au depus de Ministerul Comerțului, în iarna aceasta, la Academia Română.

Despre Hagi Constandin Pop, casa de comerț și despre familia lui a vorbit pe larg d-l Prof. N. Iorga

www.dacoromanica.ro

în volumul al VIII din *Studii şi documente*, în publicaţiunea *Un boier oltean la Karlsbad în 1796—1797* şi în alte locuri. Puţinele date cu cari voesc să contribuí şi eu la cunoaşterea cât mai amănunţită şi mai completă a acestei prea însemnată familie de neguţători români, cred că vor interesa pe cetitorul acestei publicaţiuni.

Hagi Constantin Pop, ginerele lui Hagi Pătru, erà (după cum mărturiseşte în scrisoarea ce-o scrie Hagiul din Sibiiu lui Vasile Vameşul la Căineni) „om de pământ din ţara aceea (Ţara Românească)“ [1]), carele şi-a făcut ucenicia în prăvălia socrului său. El avea cumnat pre Mihail Socolescu [2]). A fost om muncitor, de o cinste exemplară care-i făcea accesiunea în cercurile cele mai înalte din Sibiiu şi din afară; bine cunoscut şi om de încredere la toţi Comandanţii corpului de armată imperial din Sibiiu, dela care şi pe carii îi informà cu ştirile politice şi sociale ale timpului; avea cunoştinţa şi încrederea celor mai mari boeri din ţară, dela fraţii Manolache şi Nicolae Brâncoveanu până la boerinaşul cel mai mic din Oltenia; legături de strânsă şi cea mai sinceră prietenie îl lega cu Agenţii, mai ales ai Austriei, din ţară; Merkelius vedem că-i zice *bester Freund* [3]), *Schatzbarter bester Freund* [4]), şi se adresează lui, în 1790, ca unui *sehr beruhmten Handelsmann* [5]).

Norocos în întreprinderile sale comerciale, a fost no-

---

[1]) Vezi aici pag 102
[2]) „ „ „ 146—7
[3]) „ „ „ 155 şi 174
[4]) „ „ „ 178 şi 185
[5]) „ „ „ 153

www.dacoromanica.ro

rocos şi în familie. Numai sănătatea şubredă a fiului său Costandin, pe carele voia să-l lase ca urmaş în conducerea casei sale, poate îi va fi cauzat oarecare nelinişte. Păunica, soţia lui Hagi Costandin Pop încă în anul de văduvie, în ziua de 10 (21) Iunie 1809, avu durerea să piarză pe iubitul ei copil Costandin, mort în vârstă de 19 ani. Îndurerata mamă trimisă rudelor, prietenilor şi cunoştinţelor familiei sale, următorul anunţ funebru:

„Herr Constantin Popp der jungere Mitglied der hiesig „griechischen Handlungs-Compagnie, endigte gester Abend- „um 6 Uhr an den Folgen der Abzehrung seine irdische Laufs- „bahn im 19-ten Lebensjahre. Der entseelte Korper wird Don- „nerstag den 22-ten d. Nachmittag um 4 Uhr auf den neben „der Josephstadter nichtunirten Kirche befindlichen Begrab- „nissplatz zur Ruhe begleitet werden; wozu hoflichst einge[la] „den wird. — Hermannstadt den 21-ten Juny 1809".

Renumita casă a lui Hagi Costandin Pop din Sibiiu, împreună cu sucursalele din Craiova şi Viena, continuară a funcţiona şi mai departe comerţul sub supraveghierea văduvei Hagiului, a Păunicăi, şi sub conducerea omului de încredere Stan Popovici şi a fiului ei Zenovie Hagi Costandin Pop cu deosebire. In anul 1832 Zinovie Hagi Costandin Pop vinde cele două bolte şi locul din mahalaua Petre Boji din Craiova[1]).

Şi în timpul lui Zenovie făcea casa Pop întinse afaceri în ţară. Dăm următorul document inedit ca unul din multele cazuri de afaceri de aci:

---

[1]) Arhiv Stat Bucur, dosar judec cu No 5886 roşu din 1832 fila 1.

www.dacoromanica.ro

„No. 1529. Primită Martie 10 1833.

„*Cinst. Marei Logofeții a Dreptății.*
„*Păhar. Matache Grecianu.*

„*Plecată jalbă.*

„Casa nepoților mei d. Stolnicul Iancu Lahovari și „soția d-sale Bica, după moartea soru-mi Cluceresei Soco- „teancăi, fiind într'o mare datorie peste una sută cincizeci de „mii lei la d: Hagi Constandin Pop din Sibiiu, și strâmto- „rându-i în felurimi de chipuri prin marafet de judecată, se „hotărâse ca să se vândă moșii, vii și alte namestii spre plată „și desfacere (și apoi tocmai într'o vreme când lucrurile nu „avea preț) și urmă a se derăpănă și a se stinge casa de tot; „așa văzând d-lor, și că a găsi să se împrumute în altă parte nu „găsesc, fără a înstreină cu vânzare lucruri nemișcătoare, au „căzut la mine cu rugăciune ca să fac ce voiu putea și să-i scap.

„Eu și după datoria creștinească și ca o rudă mai de „aproape și cu durere de inimă, gândind că fac bine, am în- „trat mijlocitor, luând întru ajutor și alte obraze de cinste, și „după multe ce s'au urmat am catorthosit pe d· Zenovie Hagi „Costandin Pop (aflându-se atunci aici în București) și au lăsat „dobânda încă și din capete, simvivasindu-i pe lei 71.000, pe „care bani i-am și rădicat cu dobândă, puind emanat chiar „casa mea, și cu soroc de un an (după cum însuși d-lor știu „și cunosc prea bine); iar d-lor m'au sigurifsit pe mine cu „zapis iscălit de amândoi și amanet toată casa d-lor. Dar tre- „când sorocu de un an, nimic n'au făcut nu numai spre des- „facerea datoriei, ci nici măcar parte dintr'însa, și eu am rămas „în dandanele, rădicând alți bani cu dobândă și plătind do- „bânzile totalului (tot cu știința d-lor), au trecut și al doilea „an și abia au început rânduri să-mi trimiță sume cât să plă- „tesc dobânzile. Am întrat și în al treilea an și tot văz nimic, „mai rămâind din capete neplătiți încă lei 40 000. Ci fiindcă „eu cu bună cugetare, socotind că fac un mare bine acești „case, am întrat într'așa platcă, și acum îmi chindinefsește „cășcioara, căci creditorul dela care am rădicat totalul sumei „neputând să mai aștepte, îmi face mare zor de bani și voește „ca să-mi scoată casa să o vânză. Mă înfățișez cătră cinstita „Mare Logofeție și fierbinte mă rog, să iea în băgare de seamă „această plecată jăluire a mea, și nădăjduesc că va cunoaște „facerea de bine ce am gândit că fac acești case, și în loc de „mulțămită și bună cunoștință, să mă găsească această nevoe,

www.dacoromanica.ro

„să întru într'aşa plateă încât să-mi pericularisească şi căşcioara „şi să rămâiu pe drumuri. De aceea să facă punere la cale a „se da poruncă ca să se vânză din amaneturile ce am, ca să „plătesc creditorului şi să-mi scape casa mea, căci într'altfel mă „sting eu nefiind dator nimic, şi voiu rămânea o rea pildă urmaşilor „celor ce ar voi a mai cugetà să facă faceri de bine ca mine".

Plecat slugă,
Păharnicul Matache Grecianu [1])

(Urmează rezoluţia)

„Să se facă cunoscută această jalbă d-nei Stolnicesei Bicăi „Lahovari, ca de nu va avea vre-un cuvânt împotrivă, să des- „facă pe jăluitor, iar având vre-un cuvânt de împotrivire, să le „facă cât mai îngrabă cunoscute Logofeţiei".

(Urmează conceptul adresei Logofeţiei)

Logofeţia Mare a Dreptăţii.

D-lui Biv vel Stolnic Ioan Lahovari.

„Din alăturata copie ce s'au scos după jalba de supt „No. 1529 ce au dat către Logofeţia d-lui biv vel Păharnic „Matache Grecianu pentru o sumă de bani ce cere dela d-ta, „cu cuvânt că i-au plătit la Hagi Costandin Pop din Sibiiu, „vei luà d-ta pe larg îndestulare. Pentru care Logofeţia scrie „d-tale ca ori să odihneşti pe d-lui Păharnicul, plătindu-i dreptul, „sau având vre-un cuvânt vrednic de împotrivire, să areţi în „scris Logofeţiei fără zăbavă, spre a ştì şi Logofeţia ce ur- „mare să facă asupra aceştii cereri a d-lui Păharnicului.

„1833 Martie 11 No 2655"

(Arhiv Stat Bucur., dosar judecăt No 15.101 roşu din 1833)

---

[1]) Relativ la familia Grecianu, dăm după documente din Archivele Statului şi dela Academia Română, următoarea spiţă

Ştefan Grecianu biv vel Sluger, 1787, a fost Ispravnic de Teleorman la 1793

- *Dimitrie* (Matache) Grecianu biv vel Sărdar, 1807' apoi Păhar şi mare Agă, a murit în 1847
  - *Ştefan* Grecianu fost Senator, 1908
    - *Paul* Grecianu, fost deputat, născut în Paris în 1864 = Elisa Ghica Delemi
    - *Zoe* =Gh Vlahuţi Slătineanu. 1908
    - *Alexandra* (Saşa) =Emil Miclescu, 1908
- *Nicodim* (Nicolae) Arhimandrit şi egumen al M-rei Căldăruşani, mort în 1818
- *Ioan* Grecianu, 1814

www.dacoromanica.ro

Tot ca contribuţiune la cunoaşterea mai de aproape a familiei Pop din Sibiu, reproducem portretul lui Hagi Costandin Pop şi al soţiei sale Păunica[1]), precum şi vederea prăvăliei (bolta) lor din Sibiiu. Asemenea am reprodus în fotografie-facsimile mai multe scrisori şi foi din registrele comerciale ale acestei însemnate case de comerţ.

Documentele ce le public am căutat să fie cât mai exact descifrate şi transcrise, de aceea m'am adresat d-lui *Iuliu Tuducescu*, arhivar în Direcţiunea generală a Arhivelor Statului şi ajutor-paleograf al Academiei Române, carele a primit îngrijirea lucrărei de copiere, punându-mi la dispoziţiune şi unele date biografice şi însemnările de genealogie ale câtorva familii de care se vorbeşte prin documente, culese de d-sa, în mare parte, din material inedit, în cât ele puteau contribuì la cunoaşterea mai de aproape a acelor persoane şi familii. Ii exprim aici mulţămirile mele pentru ajutorul dat.

Prin publicaţiunea de faţă n'am avut alt scop decât să pun în evidenţă tesaurul nepreţuit de mare ce se află în documentele care se ating de fasele prin care a trecut comerţul românesc. Să arăt partea însămnată ce a avut comerţul în desvoltarea politică şi socială a Românilor, şi măsurile, de multe ori foarte bune ce s'au luat pentru avântul lui. O dorinţă mai avem, ca publicaţiunea de faţă să servească de îndemn pentru marea publicaţiune de documente comerciale, pe care o insti-

---

[1]) Despre care vorbeşte şi d-l prof *N Iorga* în Studii şi docum. vol. VIII, pag VII.

www.dacoromanica.ro

tuţiune oarecare va trebui să o facă neîntârziat, dispunând astăzi de un imens material istoric şi de forţe ştiinţifice şi materiale suficiente.

Bucureşti, Duminecă în 11 Maiu 1908
zi în care s'a pus piatra fundamentală a noului Palat al Camerei de Comerţ şi Industrie din Bucureşti

Dumitru Z. Furnică.

www.dacoromanica.ro

Zenovie Pop, fiul lui Hagi Constantin Pop din Sibiiu.
(Vezi pag. 533).

www.dacoromanica.ro

1593 Ianuarie 9 Bucureşti. [1])

Cu mila lui Dumnezeu Io Alexandru Voevod şi Domn a toată ţara Ungrovlahiei, fiul marelui şi prea bunului şi prea milostivului răposatului Io Bogdan voevod, nepotul bătrânului răposatului Alexandru Voevod din ţara Moldovei. Dă domnia mea această poruncă a domniei mele sfintei şi dumnezeeştei mănăstiri numită Glavaciog, unde este hramul Bunei Vestire a prea sfintei Născătoarei de Dumnezeu şi cinstitului părinte egumenului chir Vasilie şi tuturor fraţilor ce vieţuesc în sfântul lăcaş, ca să-i fie vama Prahovei jumătate, ce este a negoţului din Braşov toată. Pentrucă această vamă a fost dată şi adaosă de către răposatul Vlad voevod Călugărul, şi după aceea de răposatul Basarab voevod, şi Mihnea voevod, fiul răposatului Alexandru voevod de mai nainte vreme, ca să-i fie sfintei mănăstiri spre întărire, iar domniei-lor veşnică pomenire. Şi toţi bine cinstitorii domnitori au dat şi au miluit sfânta mănăstire cu jumătate din vama Prahovei ce vine de peste munţi. Şi jumătate de vamă s'o împarţă sfânta mănăstire Glavaciog cu sfânta mânăstire dela Snagov pe în două Iar după aceea părintele egumen Vasilie, el a avut prigonire în zilele lui Mihnea voevod dela schilerii Prahovei, pentrucă schilerii au luat vama Prahovei toată şi părţile sfintei mânăstiri. Şi întru aceia părintele

[1]) Traducţiunea românească după orginalul slavonesc pe pergament.

www.dacoromanica.ro

egumen Vasilie a stat de față înaintea lui Mihnea voevod cu schilerii Prahovei. Iar întru aceia domnia lui a căutat după dreptate și după lege împreună cu răposatul părintele nostru chir Mihail Arhimitropolitul și cu toți cinstiții dregători ai lui Mihnea voevod. Și a citit domnia lui cartea răposatului Vlad voevod, și a văzut și a înțeles domnia lui cum că a dat și a adaos domnia lui din vama Prahovei jumătate, ce este a mărfei din Brașov toată; și răposatul Basarab voevod și alți domnitori așijderea au dat această vamă a Prahovei toată Și au ținut-o sfânta mânăstire dela Glavaciog și dela Snagov în pace. Așijderea și domnia mea am văzut cărțile celorlalți domni bătrâni răposați cari au fost mai 'naintea domniei mele, și cartea lui Mihnea voevod de rămas, așijderea au rămas schilerii de judecată și de lege și înaintea domniei mele. Deci întru aceia și domnia mea am căutat și am judecat după dreptate și după lege și cu toți cinstiții dregători ai domnii mele. Și văzând domnia mea mi-am adus aminte despre cele de aici, că de puțină vreme și trecătoare sunt, precum și zice: orice mărire până la o vreme este, râvnii a urma celor de mai 'naintea noastră, bine cinstitori sânt răposații împărați și domni cari pe pământ în fericire și în pace au petrecut și împărăția cerească au dobândit, iar cele pământești pământului le-au lăsat. Așa dar, și domnia mea cu mare dor am dorit și spre o atare faptă m'am nevoit, și întru aceea domnia mea am și dat sfintei mănăstiri Glavaciog și dela Snagov, ca să le fie lor din vama Prahovei jumătate, ce este a mărfei din Brașov toată, să o țină ca și mai 'nainte vreme în zilele altor domnitori. Iar dacă vor vrea călugării să se învoiască de a lor voie cu schilerii Prahovei ca să împreune și vama de peste Dunăre, ce este a mărfei turcești, cu vama dela Brașov, atunci călugării dela mânăstirea Glavaciog și dela Snagov, să aibă din toată vama de pe la toate scaunele a treia parte, vare pe unde ar fi scaune, iar vameșii două părți; astfel am judecat și am dat domnia mea. Și după petri-

www.dacoromanica.ro

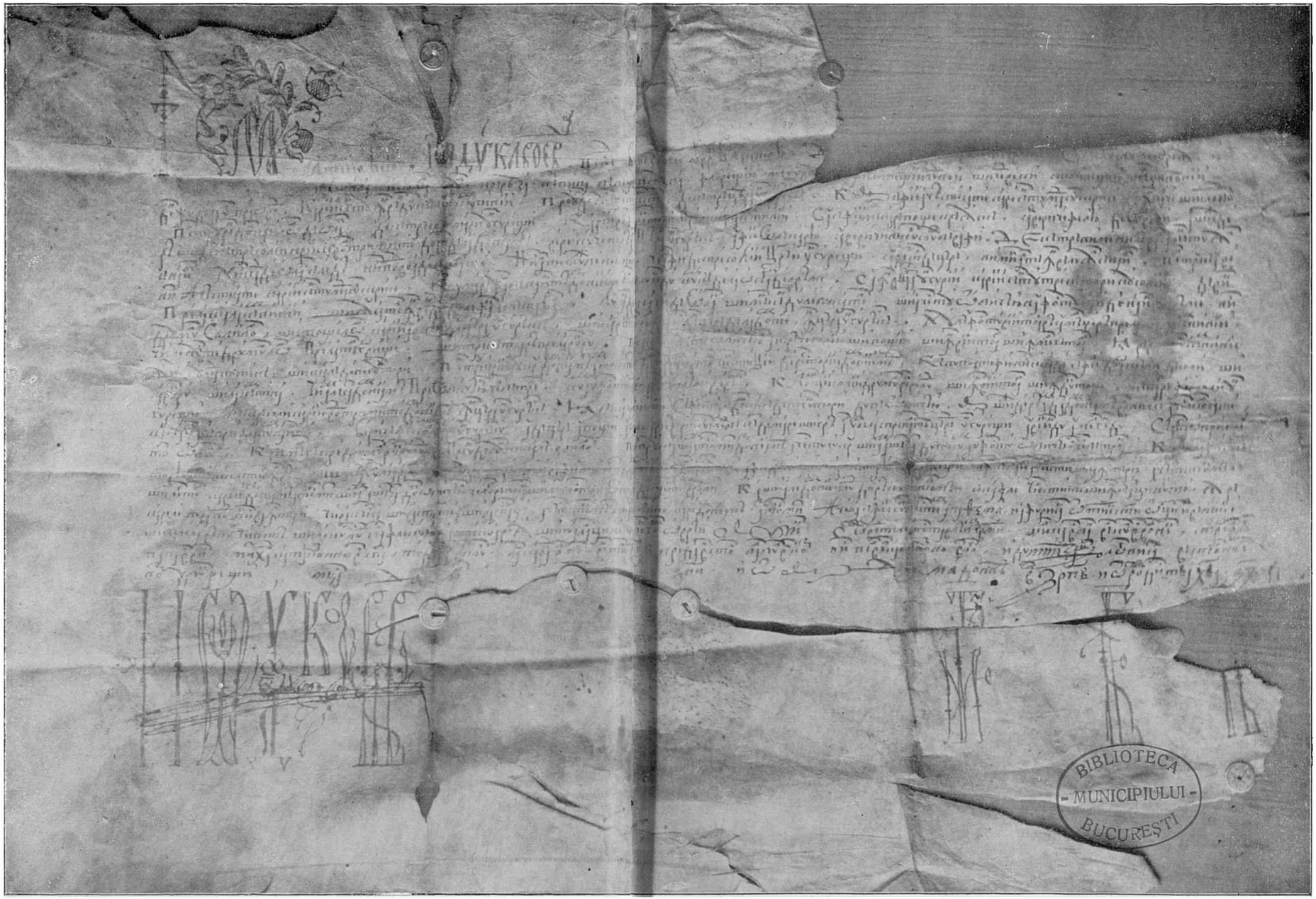

Furnică D. Z., Din Istoria Comerțului la Români.

1674 Martie 12.

(Vezi aici ocum. II, pag. 3)

Atelierele Socec & Co. București

www.dacoromanica.ro

cania noastră de aici, pe cine va orândui Domnul Dumnezeu a fi domn ţării Româneşti din plodul inimei domnii mele, sau după păcatele noastre dintr'o altă seminţie, să întărească şi să miluiască sfânta mânăstire cu mai sus zisa vamă, că şi Domnul Dumnezeu îl va milui şi întări în domnia lui şi în viaţa ce va să fie sufletul lui; iar cel care nu va milui şi nu va înnoi această carte a domnii mele, ci o va strica, pe unul ca acela Domnul Dumnezeu să-l ruşineze aici cu trupul şi în viaţa ce va să fie. Iată şi martori pune domnia mea: Jupan Danciul vel Dvornic, şi jupan Bele-brada vel Logofăt, şi Radul Spătar, şi Tudor Comisul, şi Pană Vistier, şi Stan Stolnic, şi Iane vel Paharnic, şi jupan Stanciul vel Postelnic, şi ispravnic jupan Bele-brada vel Logofăt. Şi eu Stepan gramaticul carele am scris în minunata cetate Bucureşti, luna Ghenarie 9 zile, şi dela Adam cursul anilor până la această scriere, în anul 7101.

† Io Alexandru voevod, din mila lui Dumnezeu domn.

(Arhiv Stat Buc, M-rea Cotrocenı LIX/3)

II.

1674 Martie 12. Bucureşti.

M[ı]l[o]stieıu b[o]ı[i[eiu Io Duca Voevoda i G[o]s-[po]d[i]nŭ văsoe Zemle Ugrro-Vlahıscoe, davat G[o]s-[po]dst[vo]mi sie povelenie G[o]s[po]dstv[a]mi satelor anum[e] Secăriĭa i Teşila i Comarnıcul i Breaza, Cămpina, Băneştii, Poĭana, Floreşti, Măgureanii, Fılıpeştii cei noi şi cei vechi, Stoeneştıi, Mărgineanii din judeţul Praovei, carıi săntu în rândul scălıi Cămpinii, pre unde ĭaste scala deşchis[ă] de cătră Ţeara Ungurească, ca să fie aceaste sate care săntu mai sus scrise în pace şi slobode pentru rândul cailor de olac de cătră soli mari ungureşti, carii vor fi trecători pre la scala Cămpinii

www.dacoromanica.ro

sau să fie măcarŭ poşte crăĭască sau veri ce feliu de sol va fi. Aşijderea şi de cătră solii c[a]rii se vor trimete de aici dela Domnia mea veri cu ce treabă la Ţeara Ungurească, au fie olăcariu sau vericine cu ce slujbă va fi, de cătră nimenilca val sau băntuĭală să n'aibă, nici cai de olac să le dea, nici podvoade să poarte, nici alte slujbe nimica ce ar fi despre solii Ţ[ă]răi Ungureşti sau de aici dă ţeară, nimic altă învăluĭală să n'aibă Pentru că au venit aceaste sate carii săntu mai sus scrise cu mare jalbă naintea Domnii meale, jăluindu cumcă dela o seaamă de vreame s'au învăţat Ungurii cari săntu trecători cu solii, dă vin pre la scala Cămpinii şi iau satele în rându dă le fac ată̆ta val luundu-le caei dă olac şi măncându-le bucatele, şi acestu obiceaiu n'au fostu mai denainte vreame, nici drumul solilor şi a poştelor cari au venit den Ţeara Ungurească şi carii au mersu dă aici den ţeară dă la domnie în Ţeara Ungurească, nu leau fostu viitoarea sau meargerea pre la scala Cămpinii, ci le ĭaste drumul lor pre la Tărgovişte şi trecătoarea pre la Ruc[ă]ru, pre acolo ĭaste obiceaĭiul a treace solii şi poştii, şi în viitoare şi în mergătoare, iară drumul Cămpinii ĭaste numai potecă şi scală de neguţători. Pentru carii lucru Domnia mea am socotit denpreună cu toţi cinstiţii deregătorii Domnii meale că nu poate fi, nici să cade să fie doao scăli de soli, şi la Rucăru şi la Cămpina, ci am lăsat Domnia mea pre obiceaĭul cel bătrân cum au fostu mai denainte vreame de veac, ca să şi ţie solii drumul Rucărului şi în viitoare şi în ducătoare, măcar fie soli ungureşti, măcar soli carii voi trimite Domnia mea în Ţara Ungurească, iară scala Cămpinii să fi scală deşchisă de neguţători după obiceaiu Aşijderea am dat Domnia mea volnicie acestor sate ca să aibă a opri de acum nainte veri să fie sol mare ungurescu, au dă ţeară, au poştii, au olăcari, veri cu ce slujbă cât de mare şi grea ar umbla spre partea Ţării Ungureşti, au viindu au mer-

www.dacoromanica.ro

gându, să aibă a opri pre tot omul, ca să meargă pre drumul Rucărului, pre unde ïaste calea solilor Pentru că aşa am tocmit Domnia mea acestu lucru şi am aşăzat după cum au fost obiceaiul cel bătrăn, ca să poată fi stătătoriu şi neclătit în veac. Şi în urma Domnii noastre pre carele va fi miluit de Dumnezău cel în Troiţă slăvit a fi Domn şi biruitoriu Ţării Rumăneşti, încă să aibă a cinsti şi a întări această tocmeală şi legătură carii Domnia mea am tocmit şi am aşazat dupa obiceaiul celor răposaţi şi milostivi Domni mai denainte vreame, ca şi ale Domniei lui direase şi tocmeale să se afle cinstite şi în seaamă ţinute, iară carele nu va noi nici va întări, ci va călca şi va strica şi va sparge, această tocmeală şi aşezămăntu care Domnia mea am tocmit, acela să fie supt blestem anathema i afurisania ot 318 s[ve]ti o[te]ţi vă Nechie, şi la cela veacu cinstea şi locul lui să se afle cu Iuda şi cu Arïa şi cu alalţi necredincoşi Ovreai, amin Sej sveditelie postavleaim G[ospo]d[stvo]mi Chirca v[e]l Ban, Vălcul v[e]l Vornic, Stroe v[e]l Log[ofăt], Papa v[e]l Vist[ier], Mihai Catacoz[i]nno v[e]l Spat[ar], Tudoran v e l Cluc[er], Laţcarachi v[e]l Post[elnic], Vintilă v[e]l Pah[arnic], Preda v[e]l Stol[nic], Barbul v[e]l Com[is], i is[pravnic] Părvul Catacozino vt[ori] Log[ofăt], i Dumitraşco Log[ofătul] pisah vă stolničnomu Bucureşti, m[e]s[i]ţa M a]r[tie] 12-go dni i ot Adama donnea vă l[eat] 7182, i ot rojdistva H[risto]va 1674.

Io Duca Voevoda Pec domn *Milostiiu bojiiu Gospodin*

(ss) *Io Duca Voevoda*

(Acad. Rom, docum cumparat la 8 Dec 1907).

www.dacoromanica.ro

III.

1701 Decembrie 1.

Adică eu Tudorache dimpreună cu fraţii miei anume Gherghe i Dumitraşco ce săntem feciorii, lu Tudori neguţătorul de aici din Bucureşti, scriem şi mărturisim cu acesta al nostru adevărat zapis, ca să fie de mare credinţă la măna dumnealui jupănului Mihul neguţătoriul, cum să se ştie că având nişte case aici în Bucureşti, ce săntu lăngă zidul grădinii domneşti despre apusul soarelui, însă pământul acestor case îmi iaste dela părinţi, care şi ei l-au cumpărat după la unii şi după la alţii, precum dovedescu în nişte scrisori vechi, iar casele ce sunt le-am făcut eu cu multă cheltuială, şi totu le-am ţinutu şi le-am stăpănit pe seama mea cu bună pace. Iar căndu au fost acum în zilele prea luminatului nostru Domn Io Costandin Băsărab Voevod, eu de a mea bună voe şi cu ştirea fraţilor miei ce mai sus sunt numiţi, de nimenilea silitu, fiindu-mi aceste case cu locul lor vănzătoare, făcut-am tocmeală cu dumnealui jupănul Mihul de i le-am văndut în preţu drept bani gata taleri 390, care case sănt pre din sus alăturea cu locul şi casele jupănesei Alexandrei, ce o ţine Constandin Botezatul, şi pre din jos alăturea cu locul şi casele lui Pătru Stolnicul Caramalăul; iar despre fundul grădinii se loveşte cu locul mănăstirei Radului Vodă, unde au făcut jupăneasa Creaţa case, şi cu locul Afthiniei, care o au ţinut Paraschiva Zlatarul. Şi după tocmeala ce am făcut cu dumnealui, am luat aceşti bani, suma căt scrim mai sus, toţi gata şi deplin în măinile meale. Dreptu aceaia şi eu încă am datu doao scrisori vechi de cumpărătoarea părţilor denpreună şi cu acest adevărat zapis, toate la măna dumnealui, ca de acum înnainte să ţie dumnealui şi să stăpănească aceste case şi cu tot pământul curţii şi al grădinii căt ţine îngrădişul, să-i fie dumnealui moşie stătătoare şi coconilor căţi Dumnezeu îi va dărui, neclătit în

www.dacoromanica.ro

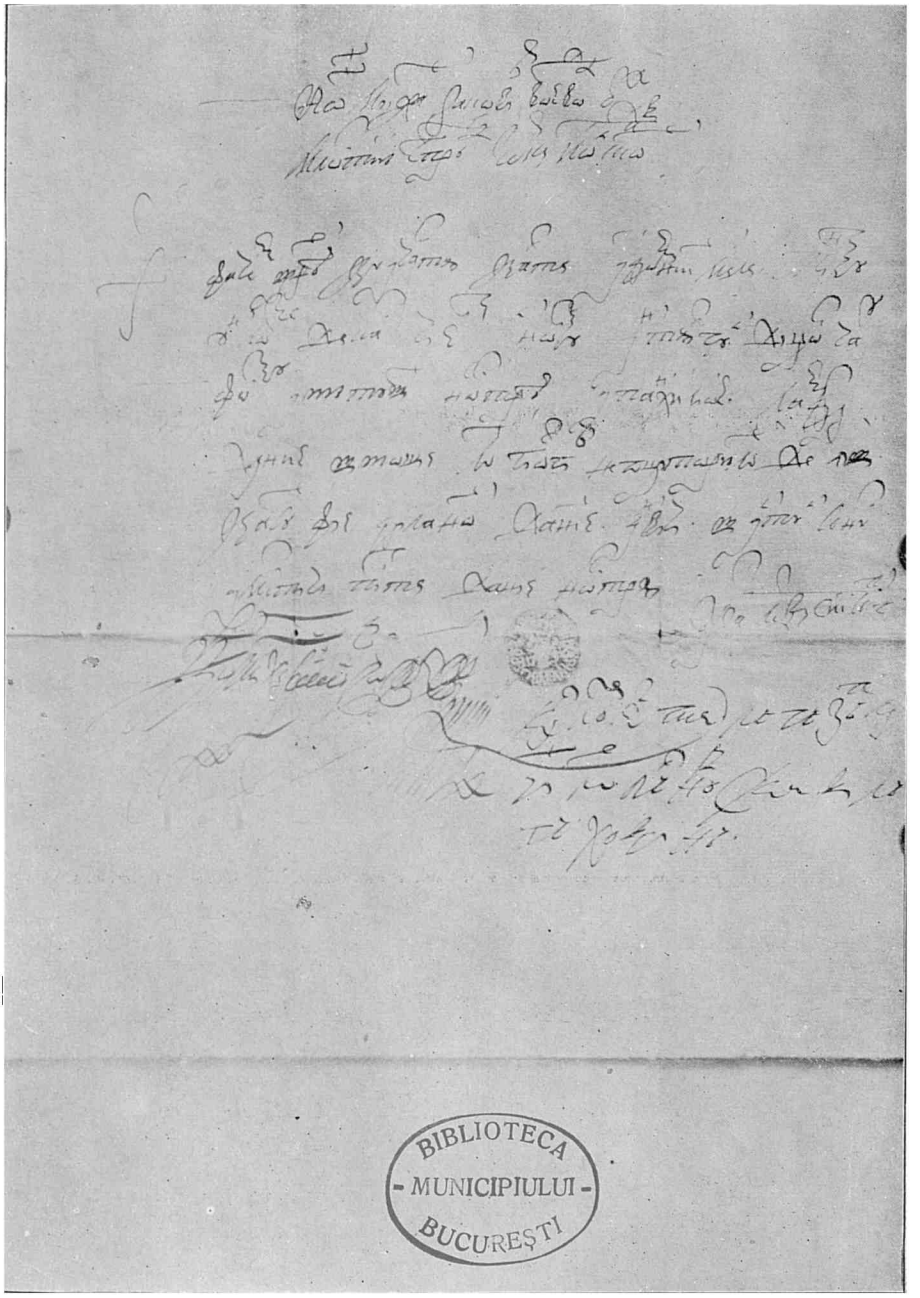

BIBLIOTECA
- MUNICIPIULUI -
BUCUREȘTI

1709 Septembre 3.

(Vezi aici docum. IV, pag. 7.)

www.dacoromanica.ro

veac. Pentru că am vândut cu ştirea fraţilor miei şi a tuturor rudeniilor şi a vecinilor den sus şi den jos. Şi la această tocmeală întâmplatu-se-au multe obraze de cinste, adică neguţători şi alţi oameni buni care mai jos s'au iscălit mărturii, cât şi eu pentru mai adevărata credinţă am întărit zapisul acesta cu pecetea, şi am iscălit cu mâna mea, dinpreună şi cu fraţii miei ca să se crează. Şi am scris eu Isar logofătul cu voia şi cu învăţătura jupânului Tudorache. Dechemvre 1 dni, leat 7210.

Pec

Θεοδορίς Ωεοδόρου στέργο τὰ ἄνοθεν
Καὶ ἐγὸ Γεώργιος ἀδελφὸς στρέγο *(sic)* τὰ ἄνοθεν
Δημητράκης ἀδελφὸς στέργο τὰ ἄνοθεν.
Καθηγούμαινος τοῦ Ράδουλ Βοιβόδα 'Αθανάσιος μάρτυς.
Χάτζη Βάσιλις προὴν στάροστας μάρτιρο.
Πρόκας προὴν στάροστας μάρτηρας.
'Απόστολος Λαζάρου μάρτηρας.
Νικολάος Ιωάνου μάρτηρας.
Neacşul C[ă]p[i]t[an] mărt[urie].
Az Radul Cap[i]t[an] martur.
Ion mărturie.
Pătru Stolnic mărt[urie].
Ieu Costandin cu fămeia me Lixandra măr-[turie]
Στάθης Πρόκυ μάρτηρας.

(Acad. Rom., doc. $\frac{123}{LXIX}$)

IV.

1709 Septembre 3. Iaşi.[1])

Io Mihai Racoviţ[ă] Voevoda b[o]ţ[iu] m[i]lostiiu G[os]p[o]d[a]rŭ zemli Moldavscoi.

Facem ştirea cu ac[ı]astì carte a Domniiĭ mele pentru

[1]) Document scris în întregime de Mihaiu Racoviţă Voevod

www.dacoromanica.ro

un loc de cas[ă] ci este al nostru în tîrgul di gios c[i]-aŭ fostŭ a mătuşiĭ nostrea a Panhilıoe, l-am dat danıe şi moşie luĭ Ghiorghiţ[ă] neguţıtoriuluĭ de Iaş[i], ca să-ĭ fie di la noĭ danie în vecĭ, şi altul să nu s[e] amestici piste danie nostrî. U Ias let 7218 Săp. 3.

(ss) *Io Mihai Racoviţă Voevoda.*

L. S.

Care loc este lă[n]gă zăplazii lui Bărnovschi şi lă[n]gă hoştină.

(Acad Rom)

V.

1717 Decembre. Iaşi.

Adec[ă] eŭ Aniţa Vornic[ı]asa Mitriĭ Vornicul, făcut-am zapisul mieŭ la mâna dumisalĭ luĭ Ahmet neg[u]ţitorĭul din Bărlad, precum să s[e] ştiĭ că pentru, multă socotĭal[ă] ce am avut cu dumneluĭ pentru datoriĭ ce ĭ-am fost cu banĭ şi cu mierea, neputându-ne aşezà cu dumneluĭ acolo la ţ[a]ră, m-aŭ adus dumneluĭ la Iaş[i] şi am stătut cu dumneluĭ la socotĭal[ă] de 'nai[n]te dumilor salĭ boerilor celor marĭ şi de 'nai[n]te a neg[u]ţitorĭ Turci Hasaan Cilibi den Vasluĭŭ şi Mihmet Cilibi den Bărlad, şi stăndu cu dumneluĭ la socotĭal[ă], aŭ socotit dumnelor toate datorıli ce aŭ dat dumneluĭ şi ce ĭ-am dat eŭ dumisalĭ, şi din toat[ă] socotiala ce am avut încă ĭ-am maĭ rămas eŭ dumisalĭ cu doâ sute şi treĭ leĭ şi gĭumătate. Decĭ pentru aceştĭ banĭ m-am apucat ca să-ĭ daŭ dumisalĭ baniĭ de astăzi Diche[m]vriĭ . . . .[1]) zilĭ până . . . .[1])

[1]) Locurı albe în orıgınal

www.dacoromanica.ro

făr' cuvi[n]te multe. Iar de nu ĭ-aş da ban[i]ĭ la zi şi s'ar 'tănpla să maĭ îmble la vr'o gĭudecată, cătă cheltuĭa][ă] ar facĭ, să fie toat[ă] despre minĭ. Şi pentru minĭ este chizeş vărŭ mieŭ Dumitraşco Macri vel Ban, ca de n'aş da eŭ bamĭ la zi, să aĭbă a-ĭ da dumneluĭ. Şi pentru credinţa am pus pecete. Iar de acumu de ar maĭ scoate dumneluĭ alte răvaş[e] saŭ zapis[e], să nu să ţie în sam[ă]. U Ias l[eat] 7226 Dic|hemvrie].

Anţa Vornic[ı]as[a]. Pec *Macri vel Ban chizişĭ.*

(Docum la Acad. Rom)

VI.

(1728) Octombre 15.

Cinst[ıtă] şi a me iubită soră, dum[neata] soră Nastasiico Racoviţi Vist[ierească], cu frăţască dragoste şi cu fericită săn[ă]tate mă închinŭ dum[itale], şi rogŭ pre Dumnezăŭ milostivulŭ ca să dăruiască dum[ıtale] toate celi de fericir[e] după pofta dum[itale]. Iubită frăţască scrisoare dum[itale] ce me-ĭ trımes am luatŭ, şi ce întăiŭ înţălegăndŭ de bună săn[ă]tate[a] dum[ıtale], foarte m'amŭ bucuratŭ, şi am mulţămitŭ luĭ Dumnezăŭ milostivul, dintru a căruesĭ milă, vrăndŭ şi pentru mine a şti, mă aflŭ cu săn[ă]tate. Pentru gheordeĭ ce scrieĭ dum[neata] să ţi-o trimătŭ cu Ciute, veĭ şti că am cercatŭ, şi l-amŭ găsitŭ aice la Eş[i], şi aŭ zisŭ că şi elŭ să află venitŭ călari la Eşĭ, şi văzăndŭ că şi cu dănsulŭ trimiţındu-să, totŭ aceeşĭ odıhnă şi folosŭ va fi, cătŭ şi. cu feč[i]orulŭ dum[itale] a o trimıtı; Care, iată că o trimisăiŭ cu feč[i]orulŭ dum[itale, şi precum a aduce-o dum[itale],

www.dacoromanica.ro

imĭ veĭ credi, şi să o porţi săn[ă]toasă şi voioasă. Cafe încă 'ţ-amŭ luatŭ 2 ocă, adecă una ocă cafe emenŭ de ace bună, pe care s'aŭ datŭ 2 lei 15 paral[e], şi una ocă cafe şi cincizăcĭ dramurĭ de ace proastă, pe cari s'aŭ datŭ 65 de parale. Şi atăta s'aŭ cuprinsu pe 4 leĭ, şi s'aŭ datŭ pe măna feciorului dum[itale] să o aducă, care să o beĭ săn[ă]toasă. Pentru ciboţeli ce amŭ trimesŭ nepotului Răducanului, scriĭ dum[neata] că-ĭ săntŭ strămtişoari. Ce să facŭ? Mĭ-aŭ părut răŭ, dar ĭĭ voiu faci maĭ mărişoari altele. Şi iată că 'ţ-amŭ trimesŭ 2 sfeşnice, pe care am datŭ 2 leĭ polŭ. Şi flĭ dum[neata] săn[ă]toasă.

Oct[ombre] 15.

Al dum[neatale] soră

Cat[ın]ca Racovţi.

Pă Răducanul îl sărut dulci şi rog dela Dumnezău creştire şi norocir[e]. Te înştiinţăzu, soro, că îmĭ scrie nepoata Catrina dela Fereşti [1]), că ari gândŭ să vie acolo la dum[neata] la Călugăra să să uşurezi, şi au poftitŭ şi pre Hrisi să margă cu dănsa înpreună, să vie acolo la dum[neata]. Şi Hrisi să află foarte bolnavă. Este întrată în Salci, şi nu-ĭ cu putinţă nice într'un chipŭ să vie pe acol[o]. Şi eŭ amŭ scrisŭ Catrinii să nu facă greşală cu venire naşterii pe acolo, neavăndŭ moaşi de nădejdi spre odihna ştiinţăĭ, voii sale. Ce te înştiinţăzu şi pe dum[neata], cum viĭ socoti să-ĭ scriĭ.

(Acad Rom).

VII.

(1730)

Din mila lui Dumnezăŭ şi din darul sfinţăĭ sal[e] aceste dau eŭ.

---

[1]) Sat în ţinutul Vasluiului, camin străvechiu al Racoviţăştilor. Biserica din acel sat este zidita de stramoşii familiei Racoviţă, unde şi trupurile lor zac

www.dacoromanica.ro

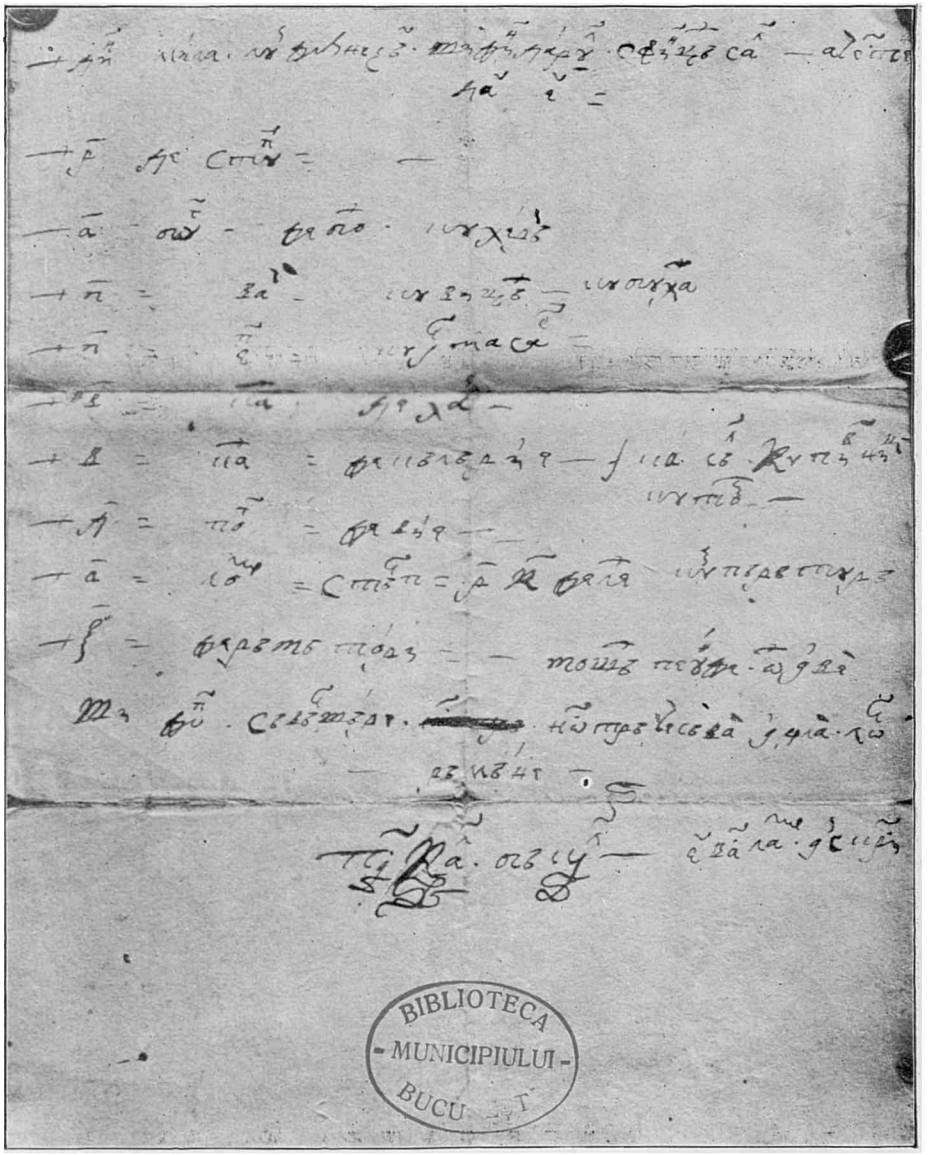

BIBLIOTECA
- MUNICIPIULUI -
BUCU T

Furnică D. Z., Ist. Com. la Rom. Socec, București.

1730

(Vezi aici docum. VII, pag. 10.)

www.dacoromanica.ro

100 de stupĭ.
1 plug de boĭ cu heră.
8 vač[ı] cu viţăĭ, cu buhaĭ.
8 ep[ı] cu armasar.
2 caĭ de hač[ĭ].
2 caĭ de călărıe. — Casăl[e] cu pivniţ[ă] cu tot.
4 pog[oane] de vie.
1 loc stărp, — 120 de leĭ, cumpărătură.
60 de rămători. — Moşăĭ pe unde v[oĭ] ave.
Şi dup[ă] săvărşăre nostră ce să va află, lor rămăne.

(ss) *Pascal băcal* [1]).
„ *eu Vas(i)lache am scris*

(Acad Rom)

VIII.

1731 Aprilie 11. (Craiova).

— Aprilie 11 d nı] 1731. Foiţa de tărguile ce au tărguitŭ părintele Mıhaılŭ Dobrosloveanu anume, cu zăsa dumnealui Căpitanului.

1	hasi turungiu.	zloţi	5,—
2½	coţi astari sovazi	bani	30
5	rupi dosi	»	12
1	dramŭ ibrışimŭ	»	6
1	bogaisu negru-veardo	zloţi	3,—
6	coţi astari sovazi	bani	72
2½	dreamuri ibrişimŭ . . .	»	15
100	dreamuri bu[m]bacŭ	»	30
8	şireturi	»	24

[1]) Avea nepot. la 1740 Sept 29, pe Gheorghe (Pascal, porecłıt şı Maslınă) Postelnıcul (dın Costeşti, 1746 Febr 1, ce era nepot şı Lupului Anastase bıv vel Stolnıc, gınerele lui Nıchifor Mıtropolıtul Moldovei)

www.dacoromanica.ro

9	ilieuri	bani	27
45	nasturi de mătasă	»	22½
24	nasturi de alamă	»	12
1	ghiul aţă	»	3

Aceaşti 2 răvăşeale facu aceaştie tărguĭale zloţi 15, ba[ni] 23

(Insemnare în dos)

«Alŭ Dobrosloveanului inŭ sama Căpitanului».

(Acad. Rom, docum 215 XC)

IX.

1740 Martie 13.

Noi Grigorie Ghica Voevod b[o]jiiu mil[o]stiiu g[o]sp[o]d[a]r zemli Moldavscoi facem ştire cu ačastă carte a Domnii meale pentru sluga noastră Stoica Căpit[anul] de drăgani şi pentru frate său Ghiorghe băcan, carele fiind oamini streini întracest pământ, neavând aici chiverniseală, Domniia mea am fost făcut milă cu dănşii şi iam miluit cu o carte a noastrà ca să fie în pace de bir, dar acumu jăluindunisă pă cum după ce au vrut Muscalii să să rădice de aici din oraşul Iaşilor, ca să meargă la ţeara lor. au dat jaf la dughiiana lor ş-au prădat-o de tot ce au avut, şi au luat şi cartea ce au avut de milă Şi iar am dat ačastă carte a Domnii meale, întru care hotărăm şi pentru aceşti doi oameni şi casa lui şi dughiana, să fie iertate de toate dăjdile căte ar fi pe alţi neguţători, de čverturi, şi de hărtii, şi de cai înpărăteşti, şi de cai de mezil, şi de chile, şi de ialoviţe, şi de schimburi de galbeni sau de lei au de zloţi, şi de altele de toate, măcar or ce greu ar eşi pre alţii in ţeara Domnii meale, ei niciodată nici cu unile să nu-i supere, şi cartea ačasta să o ţăe în seamă. Aşijderea şi pentru o dughiană cu băcălii ce ar avea la faţa tărgului, şi pentru un om strein ce ar avea la dughiană, iarăşi po-

www.dacoromanica.ro

runcim şi pentru acel om, mai mult de cât un galben să nu dea la vreame hărtii, iar alt măcar un ban mai mult să nu de nimurui, şi acei dughiane săi dea toţi bună pace, şi să fie ferită şi de schimburi despre neguţători, şi de toate cheltuelile ageşti, de fănar, şi de plimbare agăi şi de altele căte ar mai fi pre alte dughiane cu bălăchii (sic). Drept ačasta dum[neata] vel agă poruncă să dai la toţi pentru acea dughiană şi pentru acel om streiu, să se ferească toţi zapcii, să nu-i daţi mai multă supăr[are]. Aşijderea şi voi neguţători de Iaşi, la nimic nu voi să nu-l amestecaţi, nici schimburi să nu-i lepădaţi. Aşijderea Domnia mea man (sic) milostivit şi i-am ertati cinzeci de stupi, ca să fie în scuteală de desea tină, ca să-dea pace de bani deseatenii, nici mai mult supăr[are] să nu-i facă. Că cine s-ar ispiti a-i face căt de puţin val peste cartea Domnii mele, unii ca aciia vor fi de mare certare dela Domnia mea. 7248 Martie 13.

(Acad Rom, Mss. 237, fila 433 v.—434)

X.

(1740—1741).

Noi Grigorie Ghica Voevod b[o]ţieiu] mi[los]t[iu] g[os p[o]d[a]r zemli Moldavscoe, datam cartea Domnii meale dregătorilor ce sănt cu mortasipie g[o]s[po]d aici în tărgu în Iaşi, să fie volnici a strănge mortasipiia pe obiceai, să ia 2 zloţi de car sau de poloboc cu holirca şi 2 ocă holircă din tot carul ce intră în tărgu la vamă, 2 p[o]t[rănici] şi 2 zloţi de rachiu ce ar veni dintraltă ţeară şi 2 ocă rachiu, 2 p[o]t[rănici] de carul de peaşte sărat sau proaspăt şi 2 ocă peaşte, 2 p[o]t[rănici] de polobocul cu miiare ce vinde cu bani gata la Turci, 1 p[o]t[rănic] de putina cu miiare, 1 ban de toată precupeaţaс ce vinde în tărgu, şi de tot neguţătoriul ce scoate negoţ la tarabă, de toată săptămână câte un ban,

www.dacoromanica.ro

şi de tot băcal şi precupeţ 2 p[o]t[rănici] de bolobocul cu perjă şı 2 ocă perji, 2 p[o]t[rănici] de poloboc cu oloiu şi 2 ocă oloiu, 2 p[o]t[rănici] de bute cu vin ce treace păn tărgu sau s-ar vinde cu darădicata şi ar eşi din tărgu afară, 2 p[o]t[rănici] de bolobocul cu curechiu şi 2 dispicături curechiu, 4 bani de caru cu cofe şı 2 cofe, 4 bani de carul cu sare, 4 bani de carul cu harbuz şi 2 harbuzi, 4 bani de carul cu fleştece fel de poame şi o ocă de poame, 4 bani de putina cu brănză ce să vinde cu darădicata, 2 p[o]t[rănici] de carul cu tutun şi 2 ocă tiutiun, 2 p[o]t[rănici] de polobocul cu coase, 2 p[o]t[rănıci] de carul mocănescu i ungurescu, 2 p[o]-t[rănici] de căruţa cu raci şi 100 de raci, o bucată de carne de tot trunchiul ce tae în tărgu de vănd, din legumi ce să vând cu sacul în tărgu de toate să ia căte oarece legumi, şi de tot carul ce ar veni cu făninä să ia câte 4 bani ori cu ce tel de făninä ar fi, şi de poloboc cu dohot v[e]d[re] p[o]l, din toate cum scrie mai sus să aibă a lua şi nimeni să nu stea înpotriva cărţıi g[o]s[po]d.

L[eat] 7249.

(Acad. Rom., Mss 237, fila 405 v)

XI.

1741 Iunie 15.

Noi Grigorie Ghica Voevod b[o]j[ieiu] mi[lo]st[iiu] g[os]p[o]d[a]r zemli Moldavscoi, datam cartea Domnii meale tărgoveţilor jădovi şi romăni de Botoşani, carei au jăluit Domnii meale, că ne încăpând ei toţi să-şi facă case mai înlăuntru, unde iaste fruntea uliţii, s'au aşăzat mai pe de laturi, unde să vinde făina şi să face tărgul, din Duminecă în Duminecă, de căştig şi ei hrana lor, şi acum să scoate unii şi alţii şi cu lăcomie să întind ca să tragă şi făına pe la dughianile lor, acei ce ţin dughiianie la faţa uliţii, unde să vănd negoaţele şi mesear-

www.dacoromanica.ro

niţa şi altele. Pentru care lucru am dat cartea noastră şi poruncim tuturor, ca să rămâie toate alıs verişurile stătătoare la locul lor, precum târgul făninei să nu să clătească dın deal, din locul lui de unde sau vândut şi până acum, aşijderea şi băcăliile, şi negoaţe, şi mesearniţa şi pitărie să stea toate la locul lor şi să nu să mai strămute trăgând unii la alţii, ca să aibă hrană cu toţii. Şi pentru ačasta poruncim şi dumneavoastră vornici de acolo să le daţi a înţeleage ca să urmeaze toţi precum iaste porunca Domnii meale, şi carte de la măna lor să nu să ia. Ačasta poruncim. 7249 Iunie 15

(Acad. Rom, Mss. 237, fila 435)

XII.

1746 Octombre.

Io Ioan N[eculae] v[oe]voda G[os]p[o]darĭ zemli Moldav[scoi]. Dumnavoastră Vornice Costachi, să chemaţı dum[navoastră] neguţitori Turci şi creştıni de aice din Iaşi, şı să luaţi sama dum[nalui] Stolnecului Lupului, care jăluieşte dum[navoastră] c-au avut 17500 lei la un Mısail Lazul din Sfeti Sava č-au murit ch[ı]ar la moartea acestue. Au fost la dughiana lui un nepot a lui Panait şi Mihălache Loiz, tovarăş lui. Şi la aceĭa vreme luând dumnalui sama cu alţi neguţitori, i-au lipsit câţiva bani din soma č-au avut. Deci să aduceţi dum[navoastră] faţă pe Panait şi pe Mihălache Loiz şi să chemaţi de faţă şi pe un Panaıt Lazu, ce este văr lui Mısail, şi pe alţi Laȷ[i] care s-au tămplat faţă la moartea lui Misail, pe toţi săi strângeţi, şi de iznoavă d-inceput să luaţi sama căţi bani au avut daţi dum[nalui] Stolnecul Lupul la Mısail, şi č-au luat atunce la moartea lui, şi din datorii č-au scos, căci dum[nalui] Stol[necul] are prepus asupra lui Mıhălache Loiz şi asupra nepotului lui Misaıl, că la moartea lui Misail ar hi dat în

www.dacoromanica.ro

laturi o samă de bani şi nu i-au agiuns banii. Şi precum veţi cunoaşte dreptate să giudecaţi şi să hotărăţi pricina cu carte de giudecată. Şi osăbit să mai luaţi sama dum[nalui] Stolneculuı Lupului pentru 1000 lei ce jăluesti că are la Mihălache Loiz cu zapis. L[eat] 7255 Octom[brie].

L S

(Acad Rom, docum. cumparat la 13 Iun e 1907)

XIII.

1753 August 28.

Facem ştirea cu aciastă carte a noastră, că din luminată poronca pre înălţat Domnului nostru Marıia sa Mateiu Ghica V[oe]vod s'au giudecat de faţă înainte noastră Panait Grecu, nepot lui Misail cupeţ, şi cu Ştefan, nepot Stol[nicului] Lupului, vechilul dumisale Stolnicesăi Petriu. cerşindu Panait la dumneaei Stolniciasa 514 lei, zăcând cum au avut aceşti bani daţi dela tată său la un Eni Mărzu cupeţ din Iaşi să îi ţâie. Dar avându el un unchiu anume Misail Cupeţ şi sprijănindu-să şi el pe lângă unchiu său, au luat unchiu său acei bani dela Eni Mârza ca să-i ţâe el. Şi murindu unchiu său Misail, zâse că ce au rămas în urma unchiu său lui Misail, au luat tot Stol[nicul] Lupul, şi el au rămas pàgubaş de banii lui ce au fost la unchiu său Misail Ştefan, nepot Stol[nıculuı] Lupului, vechilul Stolnicesăı Petriu. Fiind faţă au răspuns cum că el nimic nu ştia de acii bani, fără cât au arătat că Stol[nicul] Lupul în vıiaţa sa au fost dat o sumă de bani lui Misail Cupeţ, ca să facă neguţătoriıa, şi la boala lui Misail încă fiindu el cu viiaţă, s'au rănduit din

www.dacoromanica.ro

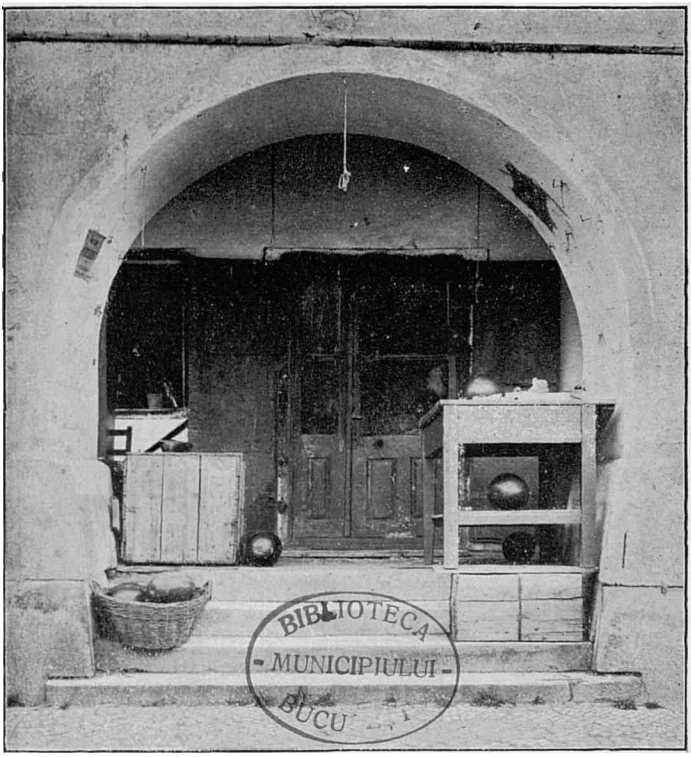
BIBLIOTECA
- MUNICIPIULUI -
BUCU

Vederea boltei lui Hagi Constantin Pop din Sibiiu.

(Vezi pag. 533).

www.dacoromanica.ro

porunca Mării sali . . . .[1]) Vodă pe dum[nealui] Vasili Buhăescul şi pe Toader Răşcanul Jăc[nicer] şi pe Panait Cupeţ şi pe Foti Lepţăcan şi pe Hristodor Cupeţ şi pe Panait Lazul Cupeţ şi pe Eni Mărză Cupeţ şi pe Costantin Slănină Cupeţ şi pe Lefter Loghii Cupeţ, ca să ia sama lui Mısail Cupeţ pentru datoriia ce au fost el Stol[nicului] Lupului, şi luându-i sama la toate cu dreptate, încă au mai rămas Misail Cupeţ Stol[nicului] Lupului dator cu 3652 lei, 7 po[tronici] de bani, bez un izvod de 1778 lei pol[2]) ce au rămas din datoriia lui Misail de n'au putut scoati. Cari ni-au arătat şi samă iscălită de aceşti mai sus numiţi, şi osăbit încă ni-au mai arătat Ştefan nepot Stol[nicului] Lupului şi vechilul Stolnicesăi Petru, că în zălele Mării sali Ion Vodă s'au sculat o fămeie Zanfira şi Susana, cumnate lui Misail, ş'au dat jalobă la Ţarigrad d'asupra Stol[nicului] Lupului, pentru rămăşăţurile lui Misail, zăcând cum c'au rămas tot la mâna Stol[nicului] Lupului. Şi pentru ace pricină încă au mai cheltuit Stol[nicul] 3340 lei ş'au rămas păgubaş şi de acei bani, după cum ştiu toţi neguţătorii carii au fost la socoteala lui Misail. Deci fiindu amândoaâ părţile de faţă şi văzându noi socoteala încheiată cu Mısail şi iscăliţi boeri şi atâţi neguţători, oameni de ispravă, şi fiindu încă o samă dintr'aceşti neguţători şi boeri încă cu viaţă, s'au crezut ace socoteală cum că este bună şi adevărată, fiindu că ştiindu toţi acei neguţători pricina lor, şi denainte lor s'au încheiatu socoteala lor, am giudecat, de vreme că socoteala ce s'au făcut cu neguţătorii şi arată pe Misail dator Stol[nicului] Lupului cu atâţi bani, s'au cunoscut că Panait să acolisăşti rău şi făr de cale de Stolniciasa Petru şi de nepoţii Stol[nicului] Lupului, şi nu ari nici o dreptati ca să ceie acei bani la Stol[niciasa] sau nepoţii Stol[nicului], de vreme că Stol[nicul] Lupul n'au luat banii lui dela Eni Mărză, şi i-au luat unchiu său Misail, şi Mısail

[1]) Loc gol în original.
[2]) Jumătate

www.dacoromanica.ro

încă au rămas dator Stol[nicului], şi s'au dat rămas pe Panait din toată giudecata. Şi după cum am giudecat, am dat şi aciastă mărturiea a noastră la mâna dumisali Stolnicesăi Petru şi la mâna nepoţălor Stol[nicului] Lupului, şi de aciasta pâră să nu se mai pârască. Le[a]t 7261 Av[gust] 28.

(ss) *Iordachi Canta Log[ofăt].*
» *R[a]ko[viţă] vel Logofăt.*
» *Manolachi K. vel Vornic.*
» *D. K[a]limah vel Ban.*

(Acad Rom, docum. cumpărat în Iunie 1907)

XIV.

1758 Ianuarie 10.

Din luminată porunca pre înnălţatului Domnului nostru mărie sa Io Scarlat Grigorie Ghica Voevod ne-au orănduit pe noi dumnealor veliţii boeri de la luminatul divanul măriei sale, ca să mergem şi să măsurăm un loc al dumisale Hilip Catargiul Vel Spatar, care loc de casă iaste pe uliţa mare lângă Mitropolia veche, care loc este cumpărat de părintele dumi-sale vel Logofăt de la giupăneasa lui Ilie Pleşca Jitnicer, iar mai înnainte au fost locul acesta al lui Ene Hadâmbul, şi au fost şi hotărăt la domnia măriei sale lui Mihai Racoviţa Vodă, fiind hotarnici Vasile Hăbăşescul biv vel Medelnicer şi Cârstea vel Pitar şi Ion biv vel Şetrar, după cum scrie în ispisocul măriei sale Mihai Vodă, ce are dumnealui din veleat 7226 Ghenarie 8. Şi după răpăosarea părintele dumisale, rămăind dumnealui vel Spătar cucon mic, şi fiind locul necăutat, s'au înpresurat despre une părţi, şi era pricină despre locul Mitropoliei vechi, ce este pe din sus, căt s'au întins cu neşte dugheane, ce au făcut un Panaiot bacalul pe locul Mitropoliei vechi, şi acele dugheane au coprinsu locul uliţei ce merge la vale, în spre Feredeai. Deci noi mergând, am făcut stânjenul de

www.dacoromanica.ro

opt palme, cu palma dumnealui Radului Racoviţa vel Logofăt; şi am măsurat locul, începând întăia măsură drept din temelia Mitropoliei vechi; şi am măsurat 9 stănjeni, ce sănt ai Mitropoliei, şi am însemnat; şi am măsurat şi 2 stănjeni a uliţei cei vechi, de la vale, despre Feredeai, pintre locul Mitropoliei şi printre locul acesta a dumnealui vel Spătarului, ce au fost a Hadămbului, şi din locul uliţei am măsurat 25 stânjeni locul acesta tot faţa locului, pe lângă uliţa cea mare, până în locul Radomiscoai, ş-au venit măsura drept unde chică streşina a Radomiscoai; şi am măsurat lungul locului din uliţa mare şi până în locul Iazoviţilor leşeşti, alături cu acei doi stănjeni ai uliţei, şi s'au aflat 31 stănjeni; şi iară am măsurat lungul locului din uliţa mare, alăturea cu locul Radomiscoai, şi iar până în locul Iazoviţilor, şi s'au aflat 29 stănjeni pol. Şi iarăşi am măsurat fundul locului pe din vale, alăturea cu locul Iazoviţilor leşeşti, şi s'au aflat 29 stănjeni şi 2 palme, şi-am însemnat, şi s'au aflat toate măsurile, după cum scrie şi în ispisocul măriei sale lui Mihai Vodă, şi numai uliţa s'au aflat împresurată cu acea dugheană de băcălie ce-au făcut acel Panaiot bacalul. Deci precum am aflat cu dreptate am măsurat şi am făcut această mărturie la mâna dumnealui Hılip Catargiu Vel Spătar. Şı pentru credinţă am pus şi pecetea Porţii domnului. Leat 7266 Ghenare 10.

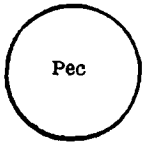

Ştefan Popescu Vornıc de Poartă.
Neculaı Tıron Vornıc de Poartă.

(La sfărşıtul documentulu se află însemnată «palmă dumısale Vel Logoíătului, cu care s'au făcut stănjenul de 8 palme», de 22 ½ cm).

(Doc. la Acad. Rom.).

www.dacoromanica.ro

XV.

1762 Iunie 8.

Noi Grigorie Ioan V[oe]voda boj[iiu] mil[o]st[iiu] G[o]sp[o]darŭ zămle Moldavscoi. Facem ştirea cu ač[ı]astă carte a Domnii meli, precum s-au giudecatŭ de faţă la Divanŭ înnainte Domnii meli şi a tuturor veliţilor boeri Tudosca Proculiasă neguţitoriţă săracă din Eşi cu Toader staroste, nepotŭ de sor[ă] Proculesă[i], fič[i]orul Nastasiĭ, surorii Proculesă[i], şi fič[i]or de sufletŭ Aniţiĭ i tij [1]) surorii Proculesă[i], cari pe Aniţa, sora Proculesă[i], aŭ ţinut-o un Andreiŭ vt[ori] Vist[ier], şi Aniţa şi Andreiŭ murindŭ fără roadă, aŭ rămas moştenitorŭ pe rămăşiţurile lor acestŭ Toaderŭ. Şi avăndŭ multe pără şi giudecăţi atăta maĭ înainte la dum[nealor] veliţiĭ boerĭ, cătŭ şi maĭ pe urmă la preosvinţie sa chir Gavriil Mitropolitul şi la dum[nealor] veliţiĭ boerĭ pentru locurile casălor părinţăştĭ din Eşĭ, ce aŭ împreun[ă], şi pentru roada unuĭ pogonŭ de viĭa dela Odobeşti a Tudoscăi Proculesă, ce în treĭ anĭ i-aŭ luatŭ roada în tărĭa Aniţa, sora Tudoscăĭ, după giudecata č[e]-aŭ avutŭ la dum[nealui] Vornicul Dumitraşcu Păladi, şi pentru un izvodŭ de 112 lei datorĭa luĭ Andreiŭ vt[orĭ] Vist[ier], č[e]-au luatŭ din dughiana Procăĭ băcaluluĭ, bărbatul Proculesă[i], băcăliĭa şi altile, ş-aŭ rămas neplătiţi. Pentru cari pricinĭ s-aŭ hotărătŭ giudecata cu anafura şi dela pre înnălţat părintile Domniĭ meli, locul să-l stăpănĭască Proculĭasă, pe undi s-aŭ hotărătŭ cu Vornici de Poartă, adică pără undi îl văndusă Andreiŭ vt[ori] Vist[ier] lui Andreiŭ Hermeziu, şi roada aceluĭ pogonŭ de viĭa din 60 leĭ, ce făcè în trei anĭ, căte 20 leĭ pe anŭ, să dè Toader Proculesă[i] 30 leĭ, adică pe giumătate, şi aceĭ 112

[1]) Asemenea

www.dacoromanica.ro

leĭ datoriĭa izvoduluĭ, priimindŭ carti de blăstăm Tudosca Proculiasă, că-ĭ dreaptă datoriĭa. Şi Toader starostile totŭ neodihnindu-să, s-aŭ cerut şi la negustori de lĭ-aŭ luatŭ sama, şi după sulful negustorilor Tudosca Proculiasă[ı], s-au primitŭ să-ĭ de Toader starostile 50 leĭ de le", din 112 leĭ datoriĭa izvoduluĭ, şi aceĭ 30 leĭ pe gĭumătate roada pogonuluĭ de viĭa, şi locul să-l stăpănească pe undi s-aŭ hotărătŭ cu Vornicĭ de Poartă. Şı aşe s-aŭ fost priĭmitŭ şi Toader starostile. După aceĭa ĭarăş s-aŭ sculatŭ Toader starostile, ş-aŭ maĭ tras la gĭudecată pe Tudosca Proculĭasă la preosvinţie sa părıntele Mitropolitul şi la dum[nealor] veliţiĭ boerĭ de iznoavă, de s-aŭ gĭudecatŭ, şi după hotărăre gĭudecaţiĭ Toader starostile n-aŭ urmat să de aceĭ 30 leĭ pe giumătate, roada aceluĭ pogonŭ de viĭa, şi 50 leĭ pentru datoriĭa izvoduluĭ de aceĭ 112 leĭ, ce făcăndŭ carte de blăstăm asupra Tudoscăĭ ş-aŭ cerutŭ să aĭba giudecată la Divan înnainte Domniĭ melı. Cariĭ stăndŭ de faţă la giudecată, Toader starostile aŭ răspuns că după toati giudecăţile c[e]-au avutŭ maĭ înnainte, nu să odıhneşti de nu va priimi carte de blăstăm Tudosca Proculĭasă, iar priimindŭ carte de blăstăm va plăti deplinŭ aceĭ 112 leĭ datoriĭa izvoduluĭ şi 60 leĭ roada pogonuluĭ deplinŭ, ĭar nu pe gĭumătaţĭ, şi locul casăĭ pe undi va arătà Tudosca Proculĭasă. Şi la ač[i]asta nu s-aŭ silitŭ pe fămei a priĭmì carte de blăstăm, zicănduisă lui Toader staroste, să de aceĭ 80 leĭ după hotărărea gĭudecăţilor şi locul pe undi s-aŭ hotărătŭ cu Vornici de Poartă, şi Toader starostile n-aŭ priĭmitŭ, zicăndŭ că ari strămbătate. Şi Proculĭasă nesilită aŭ priĭmitŭ carte de blăstăm, zicăndŭ că nu năpăstueşti. Şi s-aŭ datŭ rămas pe Toader starosti dın toată gĭudecata, să plătĭască Tudoscă Proculesă deplin aceĭ 112 leĭ datoriĭa izvoduluĭ şi 60 leĭ roada pogonuluĭ aceluĭ de viĭa, şi locul să-l stăpănĭască pe undı l-aŭ hotărătŭ Vornicĭĭ de Poartă, şi de ač[i]astă

www.dacoromanica.ro

pără să nu să maĭ gĭudeci nici odinăoară piste carte Domniĭ meli. V[ă] le[a]t 7270 Iun[ie] 8 d[ni]

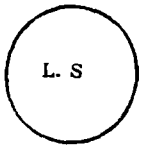

Procit vel Logofăt vă Divan.

(Acad Rom, docum. dăruit la 3 Iulie 1907).

XVI.

1770 Ianuarie 16. Mehadia.

1770 Ghenarie 16. Mehidiĭa.—Cins[t]ıte demneta jupăne Hagi Petre, cu pl[e]c[ă]cĭune ma ĭ[n]chinŭ dum[i]tale. O s[cr]isio[a]re ce mai-mi scrisŭ Ghenarie 9, a[m] primit-o ĭ[n]preuna cu doo s[cr]isiori care le-a scrisŭ jupănŭ Dostodinŭ la Craiova. Cele ce mai-mi scrisŭ amŭ ĭ[n]ţelesŭ, văz ĭ[n]să ca[-mi] scri c-a[m] lovatŭ atâţa bani cu d[ob]â[n]da şi nu ţ-amŭ scrisŭ. De vreme eu a[m] scrisŭ dum[ı]tale, numai pră[n]t[r]o bani dela Vameşu Enia nu ţ-amŭ scrisŭ. Bani lui sâ[n]tŭ la luna la puca [1]) 6 bani 60, darŭ acuma pe vreme hasta dobâ[n]da nu-i voi dà De acea a grăitŭ păla [sic] va veni jupănŭ Costodinŭ. Darŭ acuma fi[ı]n[d]ŭ vreme aşa ĭ[n]p[o]triva, n-amŭ ce sa facŭ. Eu ad[e]v[ă]ratŭ acuma a[m] lotatŭ [2]) bani, tal[eri] 3000, dela ei. Şı vâzŭ ca[-mi] scri c[ă]-a[m] lovatŭ dela Hagi Stanŭ. Eu dela Hagi Stanŭ n-a[m] lovatŭ nici unŭ banŭ, darŭ dela Aga M[a]nolachie amŭ lovatŭ tal[eri] 2000 şi Hagi Stanŭ s-a iscălitŭ în poliţa mia chizaşiu, şi eu ia[m] datŭ răvaşŭ la măna prăto [3]) tal[eri] 2000 prăcum este chizatŭ prăto mine, iarŭ demneta să iai răvaşu meu dela elŭ. Şi a[m]

[1]) La pungă
[2]) Luat.
[3]) Pentru.

www.dacoromanica.ro

lovatŭ dela chirŭ Ghior[gh]ie, nepotu dum[i]tale, tal[eri] 1000 tocma, totŭ caragroşi. Sa-i dai dumneata iarŭ caragroşi. Dar ca ce-imĭ amŭ lovatŭ şi s]â[n]tŭ aicia, ca pe mine Nemţi[i] nu ma lasa sa ma duc fadre [1]) paşoşŭ [2]). Şi eu perŭ aicia. Paşoşu meu l-amŭ datŭ la Hagi Enia sa-mi scoţa dela Timişŭvarŭ. Păla [sic] acuma n-a mai venitŭ. Eu far' te [sic] paşoşu nu ma ducŭ, ca mi-e frica sa nu paţescŭ fro belia. Ca acuma Nemţi[ı] şi cu Turci[i] sâ[n]tŭ totŭ una cu Voivoda dela Roşava, şi cale n-amŭ, pe Dunere este ghiaţa multa, caicŭ nu merge. Pe uscatŭ nu cutezŭ. Vreme este fo[a]rte i[n]potriviria [3]) Prăto pei eu sucpĭa [4]) amŭ cu[m]p[ă]ratŭ dela Sfişovŭ, darŭ peiele amŭ lăsatŭ i[n] pivnţa. Darŭ pe Ionŭ fircioru nostru l-am tremesŭ la Craiova prăto pei şi prăto ca[ta]ştişele mele şi prăto to[a]te ce avemŭ la Craiova. Numa eu vâzŭ sa ma ducŭ la Craiova mai bine, ca ei nu ştiu ce facŭ. Prăto ciara omŭ sa nu tremeţi sa o bata, ca eu amŭ gasitŭ unŭ sacŭ pec[e]tluitŭ de chirŭ A[n]tonie cu 3 ştucuri pâ[n]za, şi amŭ cusutŭ saci 23, şi de voi vedia ca nu-mi vine paşoşu, eu ma apucŭ de batŭ ciara numa[i] câ[nd] voi eşi i[n] Ţara Turciasca, epoi scrie[voi] dum[ı]tale dela Roşava atu[n]c[i]a Rămâi a dum[ı]tale mai micŭ, plecată sluga

Crăciunŭ Crăsto omŭ a lu Hagı Prătu Luca.

Ci[n]s[t]ite demneta ju[p]ănule Costodine, cu pl[e]căciune la [sic] ı[n]chinu dum[ı]tale şi [imı] pare bine că t[e]-a audusŭ Dumn[e]zâu cu săn[ăt]ate. Prăto mine ve[ı] şti ca di[n] mıla lui Dumn[e]zâu ma aflu săn[ă]tosŭ, şi rogŭ pre mil[o]stivu Dumn[e]zâu să sa dăruıasca fericita săn[ă]tate, şi-ţi arâtŭ căte saci cu ciara amŭ adusŭ i[n] laz[a]retŭ, batuţi saci 23, nebatuţı sacı 42, şi este ocă

[1]) Făr'de.
[2]) Pasaport
[3]) Impotrivă
[4]) Scumpıa.

www.dacoromanica.ro

7724:35, ciara dela Nicope parale 54, dela Craiova ciara parale 53. Darŭ amŭ lovatŭ dela jupănu Părtu [sic] Bră[n]covianu ocà 1229, căte parale 54 1/2, şi face tal[eri] 10355 bani 70, chiriïaşii, vama, pă[nă] la laz[a]retu tal[eri] 461:10. Acehasta. Darŭ ca[ta]stifu cerei nu e la mine. Este la Craiova. Numai eu far' te ca[ta]stifu amŭ făcutŭ soc[o]tiala acehasta Hagi Stanŭ n-a vrutŭ sa-i dao ciara î[n] sama. Prăto omŭ să nu tr[i]meţi, ca mai voi sa o batŭ. Far' te lucru nu poci sa şăzŭ. Rămiâ a dum[i]tale mai micŭ şi plecatŭ.

Crăciunŭ Crăsto omu a lu Hagi Părtu Luca.

(Adresa în dos.)

Herrn Hatshy Petro Luca in Hermanstadt.

(Docum fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad. Rom.)

XVII.

1770 Ianuarie 19. Sibiiu.

Foiţa de tărŭguelil[e] ce mi-eu porăncit dum[nealui] Ali Aga Caramanlă[u]. 1770 Ghenar[ie] 19 Sibii.

12 1/4	coţ[i] atŭlazŭ guvezi cu fir greu, a 16 le[i], fac lei	194.—
6	» ştof[ă] galbin[ă] grea, . . a 16 » . . .	96.—
6	» ipac galbin[ă], ... a 12 1/2 » . . .	75.—
6	» faţa cuişo[a]relor. . . . . a 8 » . . .	48.—
1	gĭubea de cadifea, cusut cu sărmă	120.—
1	colan, cusut cu sărmă	12.—
1	oglindă mare	20.—
1	fu[n]t nucŭşo[a]ră	5.—
1	» cuişo[a]re	5 60
1	» scorţişo[a]re	6.75
1/2	» şofran	12.30
20	» mirŭţicali	20.—
1	c[i]asornicŭ ce l-am dres	8 60
		612.105

(Docum. fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad. Rom.)

www.dacoromanica.ro

TUDOR HAGI TUDORACHE
1786—1856

(Vezi pag. 533).

www.dacoromanica.ro

GHIŢĂ HAGI TUDORACHE
1830—1900
(Vezi pag. 533).

www.dacoromanica.ro

XVIII.

1770 Mai 5. Mehadia.

Mehadia, azi 5 Mai 1770

Cinstite dumneata jupăne Constandine cu plecăciune şi cu fericită sănătate mă închin dumitale.

Cu poşta trecută la prim mai, am înştiinţat pe dumneata cu o scrisoare, care crez că o vei fi primit-o; de atunci până acum priimii 2 cinstite scrisori ale dumitale: 1 de la Aprilie 24, cu poşta, şi alta de la Aprilie 27, cu ştafeta; dar această cheltuială cu ştafeta mai că n'ar fi fost de trebuinţă să se facă, că ieu aicea alt lucru n'amŭ, ci să păzescŭ cine ce aduce şi cu cine ce voi putea face. Şi de cănd am venit ieu, n'au prea căzut marfă, după cum am arătat dumitale cu poşta, şi crezŭ [că] vei fi înţeles toate, că nu ieste vre-o pace să poată aduce neguţătorii vre-o marfă în greu, ci care cum poate scăpa cu căte cevaşi. Latinul acela cu 1000 oca untu-de-lemnŭ au sosit şi până acum tot n'am mai putut face cu iel, fiind că are şi alţi tovarăşi să mai vie cu puţintică marfă, şi zice că atunci va face cu totul tărgŭ. Au venit şi neşte Armeni cu cevaşi mătasa, dar ieste haraciul ţării Leşeşti, şi nu vănd, că vor să meargă iei singuri Mai pe scurtŭ, aicea marfă nu izvorăşte după cum socotiţi dumneavoastră, că ieu destul iau sama, căt poci, dar lui Crăciun destul i-am spus, şi am scris şi la Dii pentru untu-de-lemnu, ce până acum n'am luat răspunsŭ. Pentru chirigii, să încarcă ceara. Ieu am fost singur la Cornu şi la Teregova, dar nu este cu putinţă până nu să va mai drege drumul şi să are rumăni de cucuruz. Văz că-mi scrii dumneata că au venit şi chir Costandin Preda, m'am foarte bucurat, şi că au cumpărat căte cevaşile la Zemona, dar preţul nu-mi arăţi ca să ştiu şi ieu până în căt să dau, şi ce să facŭ, ci după cum am mai scris dumitale o scrisoare, mă rogŭ să-mi arăţi o fa[c]tură cum umblă marfa pentru că

www.dacoromanica.ro

vine Donică şi chiar Anastasie cu Dumnezeu, că numai iel lipsea aicea, că noi am rămas fără muştirei de cumpărat marfă. Pentru untu vezi dumneata de sileşte şi fă cu cine ce vei face, numai să vie că-l va lua chir Boia, de nu iei, săntu şi alţi muşterii; pentru peile care au fostŭ rămasŭ la Háţegu crez că va fi sositŭ şi chir Ienache cu toată isprava după cum i-am dat în scris anume tot, să am ştire. Mă rogŭ pentru scumpie adus-o-au chir Păun, şi ce ai isprăvit pentru maica şi pentru surorile mele; mă rogŭ să mă înştunţezi cum să află şi să nu-i laşi la vre-o lipsă, şi să porunceşti fraţi-ne-mieu să stea pe lângă vii, de nu altŭ, măcar să le taie sau taiatu-le-au până acum, mă rog să am ştire. Iată că triimiţ aceste carţi la Mola Turcu, care au şezut la Răureni, că au venit de la Dii, şi această laltă să o trimiţi maicăi

Ra[mâ]n al dumitale plecat.
Antonie Nicolantin.

Dumnealui Hagi Ivan Pop să închină dumitale cu dragoste frăţească; au vorbit cu un Dianni. Să mai trimiţi dumneata încă 3000 păpuşi svoară groasă, măcar şi 5000 tot groasă. Săntu la mare mirare că până acum am scris dumitale 4 scrisori şi după nici una n'am priimit răspunsu. Aseară, vei şti, că au trecut pe la Ruşava 7 ghimii cu zaharea şi cu 600 Turci. Mi-au spusŭ Crăciunu, că Turcii să tragŭ iar la Binderŭ să se bată

(Docum fost la Minist. Comerţ, astazi la Acad. Rom)

XIX.

1770 Iunie 23. Coşeri.

Foarte de grabă.

Coşeri, 23 Iunie 1770

Cinstite şi al meu maĭ mare patron dumneata ju[pân] Costandine, cu plecăc[i]une şi cu fericită sănătate mă închin dum[i]tale!

www.dacoromanica.ro

Cu plecată scrisoare înştinţez pe dumneata că alaltă-ieri sosì şi chiar Duca Nenu, şi mi-au adus aceĭ 8100 leĭ, şi zisă că au tocmitŭ cu dumneata p. 1000 de caragroş[i] 1 #, şi pe mine nu mă înştinţez[i], ci ieu n'am avut ce face, i-am plătıt pe ban[ıi] noştri cu vize cu tot f. 18 cr., dar voĭ ı[n]trebà ieu nu-m[i] au luat şi dela H[agi] Iamandi. La un Armean mi-ai tras poliţă de 100 leĭ astăz[i], iar la altul o poliţă priĭmiĭ de R.-th. 100, şi n-avusăĭ ce face, ci luaĭ împrumut din altă parte şi le plătiĭ, măcar că dumneata nu-m[i] scriĭ nimică pentru polițile acestea, că săntŭ 2 poşti de n-am luat nici o scrisoare dela dumneata. Cu poşta trecută ţ[i]-am scrisŭ şi am triĭmis şi nişte scrisori, care crez că le veĭ fi primit Ci dum[neata] vei dà răspunsul. Poliţă pe ban[i] nemţeşti mai multŭ să nu-m[i] faci, că n-oĭ putea răspunde, că aĭc[i]a nu poci crede ce siclet, de ban[i] iaste Dau $^{8}{}_{100}$ numaĭ să găsească, şi nu să găsăsc. Ci ieu am maĭ luat dintr'altă parte 50 # de am plătit la vamă şi pentru poliţă. Că dela Ruşava [1]) păn' acum astă[dată] d-abia am luat f[lorini] 150, cu căt treapăt. Ci dum[neata] să-m[i] triĭmiţ[i] # î[m]preună cu aĭ lu Postelnicu Costandin de 500 leĭ galbin[i], că păn' acum n-au maĭ venit nimin[i] să ceie banni. Vei şti că am cumpărat dela un Turc 1000 oc[à] orez frumos aĭc[i]a în lăzăret tislim, căte 21½ leĭ suta, cam scumpŭ ieste, dar la Diĭ iaste 20 lei suta cumpărat. Pentru lănă vei şti că au dat-o Chiriţiĭ lăngă Cladova josŭ, şi s-au întorsŭ îndărăt, n-au vrut să maĭ aştepte, ci noĭ cu toţi am pusŭ să dăjchidă pe dealŭ un drum, care ierà maĭ pe lesne şi cu cheltuial[ă] maĭ puţin, ci astăz[i] gândescŭ că să va isprăvi drumul. Ci ieu î[n]tr'acestŭ c[i]as încalec şi ple[cŭ] cu alţi fraţ[i] la Cerneţ[i] să încărcăm lăna peste dealŭ, să o ducem, că pe apă nu ieste cu putinţă. Mă rogŭ să mă înştinţez[i], în pănza ce s-au triĭmis maĭ pe urmă 30 ştucurĭ, î[n] căte ştucurĭ au

[1]) Orşova

www.dacoromanica.ro

fostŭ ban[ı], că ieu am căutat toate de rănd. şi numaĭ într'un ştucŭ am găsăt 166½ leĭ, şi ştiĭ că m'aĭ maĭ dat şi mie în mănă 71, care facŭ 237½. Şi dum[neata] caută de vez[i] la catastif, de vez[i] nu săntŭ maĭ încărcat, au poate că numaĭ într'un ştuc de pănză aĭ fostŭ pus, şi ceielalţi au fostŭ care mi aĭ dat mie. Ci cu poşta dintăĭ să am răspunsŭ. Ac[i]asta, şi rămăĭ al dum[itale] plec[at].

Antonie Nicolanti.

(Adresa în dos:)

V[on] Meadia. Herrn Herrn Haggi Petru Lucca & Comp. p[e]r Logos a Herrmannstadt.

(Docum. fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad. Rom.)

XX.

1770 Iulie 10. Mehadia.

Foarte cu grabă.

1770 Iulie 10. Mihadia

Cinstite şi al mieu ca un frate dumneata chir Costandine, cu dragoste frăţească mă închin dumitale.

Fac ştire dumneavoastră că ţ-am trimes cu aceşti chirigii ce-au fost venit dela Braşov cu nişte sfoară, îţi trimisei 231 piei verzi dintr'ale Şeinoiului, şi-ţi trimisei şi un teancu meşini, toate 35, dintr'ale lui Hagi Iane, cusute în harare, care ţin până aci cu vamă, cu chirie căte zloţi turceşti 5, bani 4 turao, şi la chirigii n'ai să dai nimic, numai să le dai această carte ce scrie la dumnealui Hagi Ion şi să meargă la Braşov înnainte. Şi te rog un butoiu de peşte şi o putină de icre ce-am trimes pe dumnealui cumnatu Hagi Ion, de nu le va fi pornit la Braşov numai de căt să le trimeţi dumneata ori pe chirigii aceştia ori pe alţii, şi scrie ce vei da chirie. Iată şi această ţidulă de adeverinţă pentru lei 42 ce i-au dat chir Enache cu greşală şi-i-au oprit acel Tănase Cuscurliu pentru chiriia la 100 pov[ări] bumbac,

www.dacoromanica.ro

ce l-au luat Nicola Pulpaş din Braşov, din care am luat şi noi pov[ări] 23 cu chir Enache. Şi banii aceştia sănt să se arunce pe poveri; şi au fost să dea şi acest Nicola pe 78 pov[eri] ce au luat lei 33½; şi cu minciuni din ceas în ceas că va da, au fugit cu bani; ce vine aci, să-l apuci, că aicea să deşchidea samă mai mare, că are şi altă marfă în bumbac oarbă. Aceasta, şi rămăn ca un frate.

Hagi Ivan Pop.

El are cătevaşi cară tocmite numai pănă aci la Sibii, ce caută de pune măna pe el. Că pentru el s'au luat bani aceştia.

(Adresa)

Cinstitului şi al mieu ca un frate dumnealui chir Costandin Pop, cu fericită sănătate să se dea la Sibii.

(Docum fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad. Rom).

XXI.

1770 Iulie 17/6. Coşeri.

De grabă.

Coşeri, azi 17/6 Iulie 1770.

Cinstite şi al mieu mai mare dumneata jupâne Constandine, cu fericită sănătate mă închin dumitale.

O cinstită scrisoare a dumitale de la 9 deto cu mare bucurie am primit-o şi cele ce-mi scrii toate le-am înţeles. Pentru orăndori voi prinde banii pe iel, că n'am pututu strica hatârul unui Turcu, măcar că la Dii ieste suta 20 lei mai josŭ un ban. Untu-de-lemnŭ am dat la câţi-vaşi comision, ce nu ştiu aduce-vor cevaşi. Pentru scumpie astăzi sosi şi Alibaşa Haidar cu 70 tuvale cordovane ce tocmisăm de la iel. Ce voi vorbi şi pentru scumpie, măcar că l'am şi întrebat, numai cum voi ieu nu va să se lege, ci voi vedea cum voi putea face. Asară sosiră şi chir Constandin Ion, chir Constandin, nepotul

www.dacoromanica.ro

jupăn[ului] Nichi, Iane Vamesu, Patru Brăncoveanu. Iane Vameşul îmi arătă un zapis a lui Crăciun de 400 # înpărăteşti, şi spuse dumitale ca aceşti bani să-i trimiţi negreşit toţi galbeni. Chir Costandin, nepotul jupan[ului], Nichi, îmi spuse că are aicea de 1500 lei tot galbeni împărăteşti, şi te pofteşte pe dumneata să-i faci toţi marcaţi noi şi vechi, care să fie tot o potrivă cu cei noi grei, şi au zis că va da galbenul aicea căte 15 mariaşi, dar ieu i-am spusŭ că aceşti bani au eşit la Sibiu căte $^{5}/_{100}$ başi, dar galbeni înpărăteşti găsim şi noi la Sibii pe alţi bani căte 15 mariaşi, şi aşa nu ne va da mâna. Apoi iel îmi spusă ca să-i trimiţă, că vor face cum va fi mai bine. Ci de va fi să-i trimiţi niţcai mariaşi, apoi voi lua galbinaşii, voi da la jupânu Iane. Poate că te va fi înştiinţat şi pe dumneata de acestu lucru, ci de va fi să vii dumneata încoace, să-mi scrii mie sau la chir Costandin o carte că umblă bani cu başi, şi să slubozi cartea cu o poştă mai înnainte, să ştie. Iată că-ţi trimiţ aceste scrisori de la Craiova şi una de la Musta-Başa pentru jupân Antonie Lucavei, că au lăsat sănătate. Mă rogŭ, viindŭ dumneata încoace, să cercetezi la maica, să-mi trimiţă vre-o cămaşă şi vre-o 2 părechi cămăşoi, că-mi sântu de lipsă, de va avea gata, aceasta.

Şi rămăi al dumitale plecat
Antonie Nicolaintă

Pofta neguţătorilor iaste, să-le aduci din marfă căte cevaşi, după cum îţi triimite însemnare, numai de va fi cu putinţă să dezlegi marfa la Sibiu.

(Docum fost la Minist Comerţ., astăzi la Acad Rom.).

XXII.

1772 Iunie 1.

Foiţa de tărguial[ă], cum arată. Iunie 1, 1772.
1 litră de cuişoare.
1 » » scorţişoar[e].

www.dacoromanica.ro

1 litră de frunzișoar[e].
50 dram[uri] șofran.
10 oc[à] capere.
50 » arpăcaș.
2 » coconari
10 » stafide neagre mărunt[e]
20 » zahar fain.
5 » pișcoturi.
20 cutii confeturi.
10 » condite.
3 oc[à] fidea de Veneţiïa.
2 » » măruntă.
20 » cafea bună.
2 părechĭ de castroane de fier albu, mari, bune și adânci, ca să încape în dănsăle 12 tipsioare, și 15 talere tot de fier albu
3 tocurĭ de talere, cu 12 talere într'ănsăle.
12 părechĭ de cuţite cu lingurile galbine și cuţitele bune cu tocurile lor.
1 ibric de ceaĭ.
6 filigeane de ceaĭ mari, bune, cu mănușĭ și cu farfuriile lor.
1 sticluţă de 10 dram[uri] esenţiïa amber.

(Adresa.)
La dum[nealui] Constand[in] Pop.

(Docum fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad Rom.)

XXIII.

1774 Martie 25.

Însămnarea de mirodiïle ce am scris la finu Costandin, ca s[ă] mi le aducă de la Sibiĭ. Mart[ie] 25 d[ni] 1774.

www.dacoromanica.ro

	Litre	Dramuri	
	1	—	scorţişoar[e].
	—	50	frunzişoar[e].
	—	50	cuişoare.
	—	50	nucşoar[e].
	—	50	şofran de Becĭ.
ocà	3	—	rozinchin negru de Becĭ ce sînt de sac.
»	1	—	fidea de Veneţiĭa.
»	3	—	arpacaş de cel supţire.
»	30	—	orezĭ.
—	—	—	10 snopi de in bun.

Fine Constandine, acest[e] tărguelĭ te poftesc la cine veĭ socoti la Sibiĭ scrıe, ca s[ă] mi le tărguĭasc[ă], şi să fie bune, să nu fie vechĭ, şi căt mai curănd să mi le trimiţ[i], şi căţ[i] banĭ vor face îmĭ veĭ scrie de ţi-ĭ voĭ trimite.

(ss) *C[onstandın] Arget[oıanu].*

O buşcea de tutun.

Tărguelĭ pentru treaba leliţiĭ:

Litre	Dramuri	
—	10	şofran.
—	30	cuişoare
ocà 2	—	fidea.
—	20	nucşoar[e].

Aceste tărguelĭ să s[e] pue deus[e]bit.

(Doc fost la Mınıst. Comerţ., astăzı la Acad. Rom.).

XXIV.

1774 Iulie 15.

Ilinca Bosăiasa Jic[nicireasa] adeverez cu ačastă scrisoare a me la măna dum[nealui] Chiriiac şi Athanasăe neguţitori din Botăşeni, precum să se ştie că avănd eu cinci dugheni la Botăşeni, în care dugheni şi mai

www.dacoromanica.ro

înainte de răscoale au şezut aceşti neguţitori cu chirie şi şed şi acum, şi după ce s'au împrăştiet târgoveţăi di Botăşeni, din pricina oştilor şi a cumii, au fost luat dila mine aceli cinci dughene Andrei Cazaclıu cu chirie 80 lei în trei ani, cari bani îi ave la mine dătorıe, dobânda pentru neşti marfă ce am fost luat, şi ca să le şi tocmască pe dughene pe unde or fi străcate, şi aproape de înplınire acestor 3 ani ce le luase Andrei, au venit Andrei şi mi-au dat Andrei pentru al patrăle an 80 leı chirie pe acele 5 dughene, şi venind şi Chirıiac, carile sede în dughene, şi cu Atha[na]sıe, ei mıau dat 131 lei pe an, şi am fost luat şi toţı banii pe un an, şi li-am dat şi scrisoare ca să aibă ei a ţăne dughenıle. Iar mai pe urmă venind Andrei, dându şi el preţul căt au dat cielanţi neguţători, şi zăcând că m'a trage la Divan, că lui i să cade să li ia dughenele cu [chi]rıe, fiindcă sânt 3 ani de când le ţăne, lıam dat iar lui Andrei. Şi sculându-să de iznoavă Chiriac şı Athanasăe, au venıt la Eşi şi au dat jalobă la Dıvan, cerşind dreptate, să se protismisisască ei a lua dughenıle cu chırie, de vreme ce le ţăn de atăţa ani şi şedere şi aleşverişul lor îl fac într'aceli dughene, şi au jeluıt că-i supără Andrei şi-i ocărăşte, şi pentru cerire lor la Divan încă au adaos şi la preţul chiriei încă câte 100 lei, adecă să aibă a da pe an chirie câte 250 lei pe aceli 5 dughene. Şi după hotărire Divanului ce au găsăt a fi cu cale să se protimisască a ţăne dughenıle Chirıiac şi cu Atanasăe, şi pe mine încă m'au mulţămıt cu plata chiriei pe trei ani, câte 250 lei pe an, să aibă a ţăne dughenile Chiriiac şi Athanasăe, ıar Andrei să n'aibă nici un amestec de aice înainte, fiindcă nici un aleşveriş într'aceli dughene nu are. Şi am dat şi di la mine ăcastă scrısoare de încredinţari la măna lui Chirıiac şi Athanasăe. 1774, Iulie 15.

Ilınca Bosăıasa Jic[nıcereasa], cu voe me.
Ştefan Anastase Med[elnicer], martor.

(Acad. Rom., docum. cumpărat la 13 Iunie 1907)

www.dacoromanica.ro

XXV.

1775 Maiu 6.

Io Alexandru Ypsılant Vvd. ı G[o]s[po]dınŭ.

Dupecum s-au so[co]tit de către prea sfinţ[ia]-sa părintele Mit[ropolit] i de către obştea dumnealor veliţiĭ boeri, hotărăm şi Domniĭa mea aşa să s[e] urmeze, şi să să facă trebuinc[i]oasele cărţi. I ĭsaam receh G[o]s-[po[dst]v[a]mi. 1775, Maiŭ 6 dn[i].

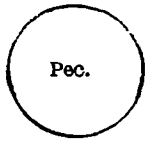

Prea Innălţate Doamne,

Din luminată porunca Innălţimei tale ce prin osebit pitac ni s-au dat, pentru ca să cercetăm în ce locuri ar fi cu cale pe malul Dunării ca s[ă] facă schelele, la care schele să aibă a să scoboră toată marfa ce ese din ţară pentru alişveriş cabanuluĭ, s-au socotit aceste trei schele, întăĭ la schela Oraş[u]luĭ din sud Ial[o]m[i]ţ[a], unde pot venì şi corăbiĭ cu lesnire, al doĭlea schelă Zemnicile, în sud Tel[eor]m[a]n, şi Izlazu, în sud Rom[a]-naţi, păn' la carele umblă şăici şi bolozanurĭ. Decĭ noao aceste treĭ schele ni să pare că săntŭ din destule ca să ajungă marfă din toate jud[e]ţile celelalte, şi dupăcum ni s-au părut a fi cu cale prıntr'ac[i]astă smerită anaforă arătăm Innălţimei tale, şi ne rugăm ca să fie luminată porunca Inălţimeĭ tale prin cărţi domneşti spre

www.dacoromanica.ro

aşăzarea şi întărirea lor. Iar hotărărea cea desăvărşit rămăne a să face de către Innălţimea ta. 1775 Mai 6 dn[i].

Grıg[o]rıe al Ug[ro-Vlahıeı].
C[oz]ma [E]pısc[op] Buz[ăuluı].
Chesarıe Epısc[op] R[ă]m[nı]c[uluı]
Dı[mitrıe] Racovıţ[ă]
Nec[ulaıe] D[u]d[escul] vel Vor[nic].
R[adul] vel Dvor[nıc].
Pană Fılı[pescul] vel Log[o]f[ăt].
Şt[efan] Prăş[coveanul] vel Log[ofăt].
Nıc[olae] B[răncoveanu].
Badea Ştırbeĭ.
Στεφάνος....
Ia.... vel Vıst[ıer].

(Archıv. Stat. Bucureşti, Act dıplomatıc sub No 53)

XXVI.

1775 Novembre 30.

Pıtac a pune D-lor Veliţii boeri nart la toate lucrurile de băcănii.

Io Alexandru Ipsılant Voıvod i Gospodar.

Dumneavoastră Veliţi boeri, adunându-vă cu toţii, să cercetaţi D-v pentru toate felurimile de băcănii ale mâncării cum se vând în târg, şi să socotiţi cu toţii de obşte cum iaste cu cale, într'această vreme, a se pune nart la fieşte carele felurimi. Şi nu numai pentru vânzarea în Bucureşti, ci şi pe afară în ţară, păn tărgurile du prin judeţe, cum este cu dreptate a se vinde, să faceţi catastih de toate anume, şi să-mi înştiinţaţi. Şi mumbaşir Vătafu de copii să înştiinţeze D-lor boerilor a se aduce. I isam reci Gospodsvomi. 1755 Noembrie 30.

(Arh Stat Buc, Cond. domn. No. 1, fila 29).

www.dacoromanica.ro

XXVII.

(1775)

Pre Inălțate Doamne,

Jăluescu Mării tale de mare sărăcie și strâmbătate ce mi-să pricinueşte despre dum[nealui] Medelnicerul Ştefan Anastase, ce este de faţă, că având soacra dumisale Jicniceroaii Ilinca Bosăiasă cinci dughene în Botoşani, le-au fost dat cu chirie unui Andrei Cazacliu, câte 80 lei pe an, şi cu zapis, să le ţie patru ani, care bani i-au dat toţi înainte, şi eu având trebuinţă de dughene, am întrebat pe dumneaei Jicniceroaia Bosiiasă când să plineşte vadeaoa lui Andrei Cazacliu, şi mi-au spus că au fost dat în trei ani, care să plinescu, şi de-m[i] trebuescu dughenele, să facem tocmală că mi le va da, şi eu neştiind că Andrei Cazacliu are zapis pe patru ani, am făcut tocmală câte 140 lei pe an, cu zapis, şi aducând eu marfă din ţara Leşască să pui în dughene, Andrei Cazacliu nu m-au lăsat, şi dupe dreptate ce avea nu l-au putut scoate din dughene. Şi eu viind la Eşi să-m cei dreptate şi bani ce dădusem, m-au apucat Med[elnicerul] Ştefan Anastase cu cuvinte amăgitoare, care în urmă au eşit toate răsuflate şi de păgubire asupra mea, că nu s-au putut face nici o ispravă, zăcând că dumnealui va scoate pe Andrei Cazaclıu din dughene, numai să dau preţ bun chirie şi să dau şi mită unde mă va învăţa. Şi eu de nevoe că-m[i] şădea marfa în cară, am dat chirie pe un an 250 lei şi am dat toţi banii înainte, şi iam dat şi dumisale 3 galbeni Olandeji ostenească, şi 14 galbeni m-au învăţat de-am dat aiurea la alte locuri cu ştirea dumisale, şi nici o ispravă nu s-au făcut Şi sânt, Doamne, păgubaş până acum atât de 250 lei, ce am dat chirie, care îi port cu dobândă, cât şi de acei 17 galbeni Olandezi, ce m-au pus lacăt de am dat mită la locuri ştiute, şi marfa s-au prăpădit, neavând dughene

www.dacoromanica.ro

să o descarcu. Şi m-am păgubit cu totul, şi mie dughene de acum nainte nu-m[i] trebuescu, că am eşit stânsu din pricina dum[nealui], n'a[m] ce pune în dughene. Im[ı] cei banii cu dobânda lor, şi dumnealui îmi dă acei 250 lei ce i-am dat chirie, iar 17 galbeni, ce am dat dumisale şi altora, cu zisa dum[nealui], mită şi dobânda banilor şi cheltuela ce am făcut, zăce să fiu păgubaş. Cu lacrămi mă rog mării tale de dreptate, să nu mă laşi Marie ta păgubaş, că cu totul am rămas stânsu din pricina dumisale Neguţătoriia am cherdut, şi mă hrănescu cu puţintel meşteşug ce am, şi de 12 ori am venit la Eşi şi nimic n-am isprăvit.

Robul Mării Tale,

Tănase din Botoşani.

(Acad Rom, docum cumpărate la 13 Iunie 1907)

XXVIII.

(1776)

Nartul ce s'au făcut pentru băcănii şi altele [1]).

		T[a]l[eri]	Bani
Untul de lem bun	ocaua	1	10
» ce-l vor aduce du peste Dunăre cu ridicata, ca să aibă a-l vinde	»	—	90
Năhutul	»	—	24
» cu ridicata	»	—	18
Fasolea	»	—	15
Lintea	»	—	15
Orezul de Filipopolii	»	—	27
» cu ridicata	»	—	24
Oţetul cel de vin bun	»	—	12

[1]) In domnia lui Alexandru Ioan Ipsilant Voevodul Ţării Româneşti.

www.dacoromanica.ro

		Lei	Bani
Oţetul mai prost, de mied	ocaua	—	9
Piperul	»	2	60
Măslinele de Rumele bune	»	—	60
» de Ţarigrad	»	—	45
» de cele mici	»	—	40
Icrele de chefal	»	1	60
» tescuite de morun	»	1	—
» negre proaspete	»	—	105
Bobul	»	—	18
Mazărea	»	—	15
Ceapa	»	—	4
Racii	suta	—	18
Săpunul	ocaua	—	30
Uleiul de sămânţă de cânepă	»	—	60
Stafidele negre mărunte	»	—	24
» roşii razachii	»	—	42
Zama de lămâe	»	—	45
Cofeturile de Ţarigrad	»	—	60
Coconarile	»	—	60
Alunele	»	—	30
Migdalele	»	—	90
Caracatiţa bună	»	1	60
» mică	»	1	05
Zaharul de Veneţia	»	1	30
Smochinele de cutie	»	—	39
» cele mici	»	—	36
Şofranul de Beciu	dramu	—	15
Cafeaua Emen	ocaua	2	30
» amestecată	»	1	15
Candelul de Veneţia	»	2	30
» cel prost	»	1	60
Scorţişoara i nucşoara i cuişoarele	dramu	—	5
Hurmalile	ocaua	—	60
Caperile de Veneţia	»	—	110
» mari de Misir	»	—	60

www.dacoromanica.ro

		T[a]l[eri]	Bani
Păpuşa de smochine	ocaua	—	2
Rachiul de drojdie	»	—	36
Prune uscate	»	—	9
» opărite	»	—	15
Tahăn Halva	»	—	75
Tahăn	»	—	45
Migdalele cu coaje de sacăz	»	—	75
Năhutul prăjit	»	—	75
Tămâia	»	1	30
Fideaua	»	—	75
Zmirna	dramu	—	6
Licurıni	ocaua	—	90
Sardelile	patru	—	3
» mici, ce le zic samşi	cinci	—	3
Lacherda	ocaua	—	90
Icrele negre de morun îndulcite de putină	»	—	105
» roşii de crap i de cosac	»	—	36
» de ştiucă	»	—	60
Pastrama de Ţarigrad i gheodemul	»	—	90
Scrumpiţile	una	—	2
Sacăzul bun de Ţarigrad	dramu	—	3
Melci cei mari	suta	—	30
» » mici	»	—	15
Mănătârcile uscate	ocaua	—	48
Untu proaspăt pe căşlegile Crăciunului	»	—	30
» » vara	»	—	18
Mierea ce se vinde la băcănıi	»	—	30
Urda proaspătă	»	—	9
Halvaua care se face cu nucı în Bucureşti	»	—	60
Sămânţa de cânepă	»	—	6
» de in	»	—	6
Orezul de Pazargic	»	—	30

(Arh. Stat Buc., Cond domn. No. 1, fila 46).

www.dacoromanica.ro

XXIX.

1777 Octombre 23.

Cu ajutorul luĭ Dumŭnezău, arăt ce tărŭgu[e]l[i] trimit la prea sfinţia sa părinte[le] Episcupu Rămŭniculuĭ chiriu chiri Chesarie.

1777 Oc[tom.] 23. Arăt ce trimit acumŭ:

	Lei	Bani	Lei	Bani
6 cupe arŭpăcaş cu traiste cu tot.	2	22	11	20
2 ocă c[ı]ocolad[ă] fain[ă]	4	40		
2 » fidea cu cutiie cu tot	2	—		
1 şlofniţ [sic] de cadifea	2	80		
1777 Dec[hem]vrı[e] 8: Ĭ-am trimis un canapı:				
Făpŭtura lemŭnuluĭ	5	80	70	32
La şălaru, cu pănza luĭ, cu păru lui, cu chingil[e] şi cu to[a]t[ă] cheltuĭala lui, ĭ-am dat	20	80		
16 1/2 coţ[i] pluş carŭmajin a 2: 12 ba[ni]	34	102		
3 procovit[i] i pănză la învălit . .	5	40		
Vama şi chiriia păn' în lăzăret .	3	90		
Deche[m]vrie 29: O carătă:				
1 carăt[ă] cunpărată în loc la Beci.... Reichsthaleri	370	—	507	—
Vama la Beci	6	96		
2 rogojin[i] şi la trăgări[1])	2	76		
La corabiie păn' la Peşşta, în tot au dat	20	—		
Au cheltuit chir Toma Hristodul păn' au adus-o dela Peşşta, că au îngheţat corabiia	17	8		
Dela Peşşta păn' la Sıbii am plătit la chir Angheli Ion chiria adusului i vamă	80	—		
2 stic[l]e car[e] s-au sparŭt le-amŭ pus aĭci la Sibi[i]	6	—		
Chiriia păn' la lăzăret i la com[ăn]-daşu Ivizi	4	60		
Lei . . .	—	—	588	52

[1]) Hamalı

www.dacoromanica.ro

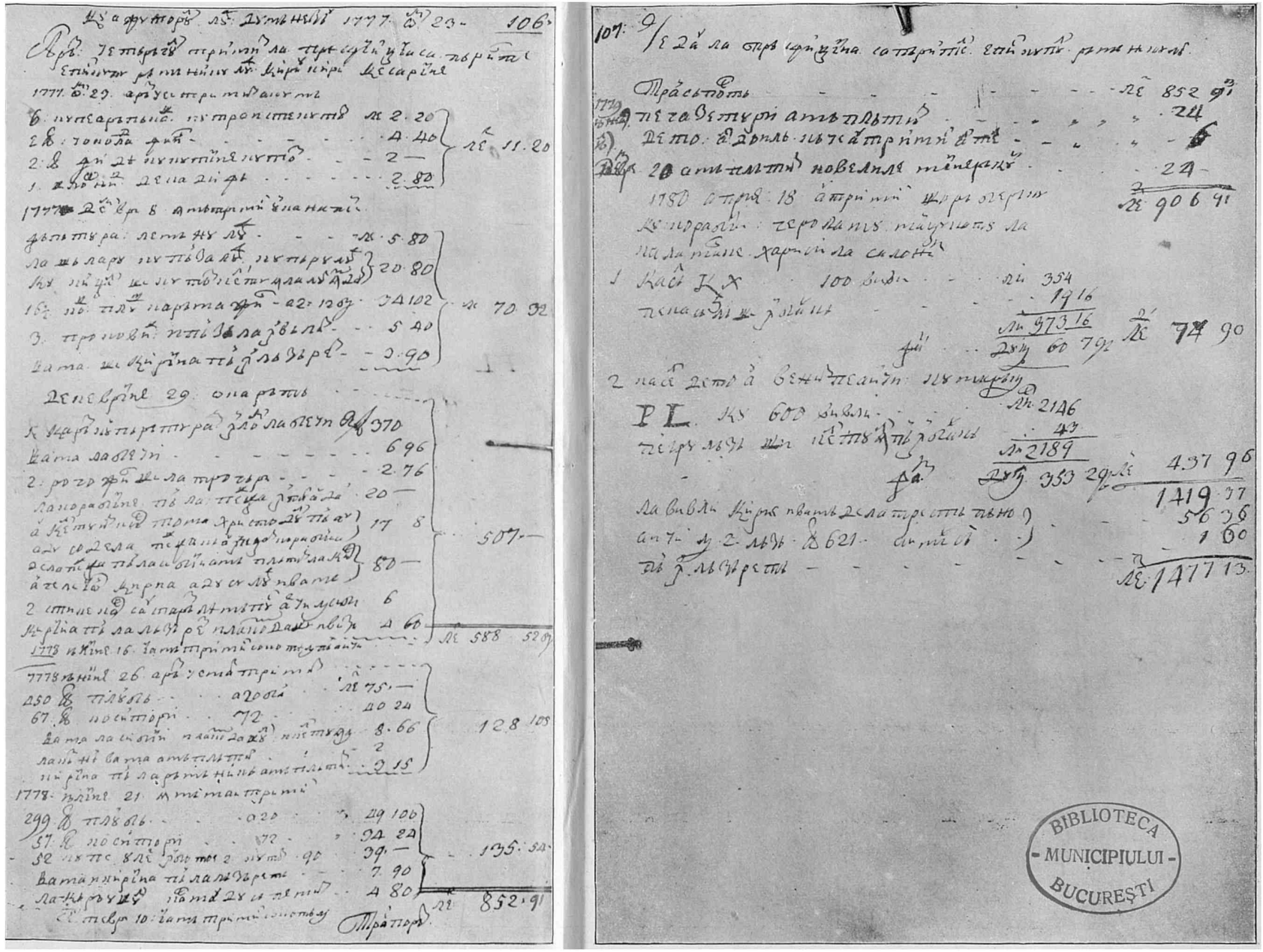

Furnică D. Z., Din Istoria Comerțului la Românі.

Atelierele Socec & Co., București.

1777 Octombre 23.

(Vezi aic docum. XXIX, pag. 40.)

www.dacoromanica.ro

	Lei	Bani	Lei	Bani
1778 Iunie 26. Arăt ce mai trimit:				
450 ocă plunbŭ, a 20 ban[i] . . .	75	—		
67 » cositori » 72 » . . .	40	24		
Vama la Sibii i la com[ăn]daşul i cheltuĭala	8	66	128	105
La Căĭnean[i] vama amŭ plătit . .	2	—		
Chiriia păn' la Rămŭnicŭ amŭ plătit	3	15		
1778 Iulie 21. I-amŭ mai trimis:				
299 ocă plunbŭ, a 20	49	100		
57 » cositori, a 72	34	24		
52 cupe uleĭ în butoe 2, cu tot 90	39	—	135	54
Vama i chiriia păn' la lăzăretŭ .	7	90		
La cărăuşul car[e] m-au dusŭ pe min[e].	4	80		
Lei . . .	—	—	852	91
Septe[m[vri[e] 10 i-amŭ trimis socoteala.				
1779 Iunie 9. Pe gazeturi amŭ plătit			24	—
Iul[ie]: Deto al doilea că ce aŭ trimis altel[e]			6	—
Dec[hem]vr[i]e 20: Amŭ plătit novelile Miercuri			24	—
Lei . . .	—	—	906	91
1780 Apri[li]e 18: Aŭ trimis Şorŭ Berŭcu cu corabii Gerolamŭ Manţucatu la Calamanche Harisi la Salonic:				
1 casăl K. X. 100 viv[l]i[i], li[re] .	354	—		
Pe casăl şi în barcă	19	16		
Li[re]	373	16		
Fac duca[ţi] .	60	7	74	90
2 casel deto aŭ venit pe aici cu marŭca PL cu 600 vivli[i], lir[e] . .	2146	—		
Pentru lăzi şi cheltuĭal[ă] păn' în barcă	43	—		
Li[re]	2189	—		
Fac ducaţi .	353	2	437	96
			1419	37
La vivli[i] chirie i vamă dela Tr[i]estŭ până aici la 2 lăzi, ocă 621, au mersŭ.			56	36
Păn' în lăzăretŭ			1	60
Lei . . .	—	—	1477	13

www.dacoromanica.ro

	Lei	Bani	Lei	Bani
Cu ajutorul luĭ Dumnezău. *1777 Oct. 16.* Arăt ce priimescŭ eŭ de la părinte[le] Episcup[ul] Rămnuluĭ chiriu chirii Chesarie:				
Astăzi amŭ tras o polŭţ[ă] cu chir Dimitrac[he] Ion Mavrodi s-o plăteascâ prea sfiintia sa 1777 Octo[m]vrii 29			450	—
Amŭ priimit dela chir Nicoliţa Iovepali ban[i] şi ĭ-amŭ făcut polŭţ[ă] ca cin[e] mă va aduce polŭţa să-i numărŭ ban[ii], şi în polŭţ[ă] nu e nici un nume ai cui săntŭ ban[ii]			1000	—
Suma sumar[um] lei . .	—	—	1450	—
Rămăn[e] să-mi dea încă, şi trecŭ la socoteala părinteluĭ Epi[s]cupul Filaritŭ	—	—	27	15
Lei . . .	—	—	1477	15

(Filele 106—8 din «Catastiful de datorie şi socoteli» pe 1778 al casei de comerţ din Sibiu Hagi Costantin Pop, fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad. Rom.)

XXX.

1777 Novembre 10. Râmnic.

Cu ajutorĭul luĭ Dumnezeu şi al Maĭchiĭ precestiĭ, an[n]o 1777 Novem. 10, Rămnicŭ. Contul de cele ce am dat dumnealuĭ jup[ân] naşuluĭ H[a]g[i] Constandin Pop, precum maĭ jos arat[ă].

		R-th	cr
6	părechi c[i]ocoladi Peher cu mănuş[i].		
1	ibric mare de ciocolad[ă]	Acestea toate au fost date mie în .	20	—
1	cutie de zahar.		

		taleri	gut-groşi
1	tuţin filigen[e] albastre, cu mănuş[i], de cafea.	7	—

www.dacoromanica.ro

		taleri	gut-groşi		R.-th	cr
1 1/2	tuţin deto, poleite fain, a 12 1/2	15	15			
3	ştuc pantlice negre ⊕ No. 5, a g. cr. 32 . .	4	—			
1	ştuc dıto pasfain roză vărgati	1	18			
1	tuţin cărţi, franţozeşti.	—	16			
1	tuţin tabachier[e] cu bagà	7	—			
1 1/2	tuţin urmuz pe hârtıe, a 2 1/4	3	9			
4 1/2	ştuc şalon in feţe, a 14 .	63	—			
2	culere de sabie cu beşleg fain	4	—			
3	dito, dıto	3	—			
4	părechĭ beşlugurĭ poleite de alaın[ă] la curele	4	—			
3	părechĭ pistoale de Lipsca, a 5	15	—			
2	călimări de alam[ă], a 1 1/2	2	12			
1	tuţin bricege de bagà cu argintŭ	4	8			
		135	6			
	fac R.-th. . . .	202	52 1/2 cr		. . . 253	6
	a 25%	50	13 1/2			
1/2	tuţin piepten[i] de fildeş	6	15			
2	tocuri cu brice, a 4 .	8	—			
122	boabe mari de mărgăritari rătund[e] orientali	122	—		. . . 236	15
50	ocă c[i]ară curat[ă], tislim în lăzăret, au ţınut	100	—			
21	ştuc calaman englijeşti vărgate, a 22 1/2 . .	472	30	la Craiova dat[ă] ac[i]est[ă] marfă	538	30
2 3/4	ştuc dıto, cu flori . .	66	—			
2	» şi 3 coţ[i] calaman vărgat, a 22 1/2				46	45

www.dacoromanica.ro

		taleri gut-groşi	R.-th	cr.
1 3/4	ştuc dito îngust		26	—
1/2	» şalon vănăt		13	—
1/2	» captuh verd[e]		19	—
10	basmale de Holanda, a 1 1/2		15	—
1	dito, mare, 7 la bund		2	—
3	» a 7 t[a]l[eri] tuţ[ătul]		3	—
10	ştabŭ broşirtŭ, tafăt ponzion pichirtŭ, 2 şi cu proţintŭ		37	30
10	rămători cu chieltuial[a], cu vam[a] păn' în lăz[ă]retŭ auţinut		29	—
1/2	ştuc calamancŭ vărgat, din porunca dumitale l-am fost datŭ jup[â]nesi[i] Mandit[i]		11	—
	Chiriia la 48 saci păn' în lăz[ă]ret, şi trecătoarea şi la magazaplaĭ		76	—
	Geremea am plătit luĭ Gheorghiţă Şăĭnoiul		200	—
	1776 Noem. 19. Am numărat şi la chir Pătru Ilie cu poliţa luĭ chir Iordache		500	—
	1777 Maĭ 25. Am numărat în lăzăretŭ prin măna luĭ chir Dumitraşco		500	—
	La chir Ştefan Pop încă am numărat cu zisa dumitale		500	—
	Pentru înblănitul la 2 binişe f. 3 şi 2 giubele f. 2, suma	R.-th. 5	12	—
	1/4 misad păntice de sangiap f. 2 1/2 şi 1/4 blan[ă] păntece da vulpe f. 4 1/2	„ 7		
	1777 Noem. 10. 116 vedr[e] vin de Suteşti, vadr[a] de 11 ocà, a 30 cr.	R.-th. 58,—	82	—
	Chiriia dela Suteşti păn' aĭc[i]a	» 3,45		
	3 1/2 vedr[e] am umplut când am î[n]cărcat de aĭc[i]a	» 2,—		
	Chiria dela Rămnic păn' la (Căineni) şi trecătoare păn' la lăz[ă]ret	» 12,15		
	1 bute în care am băgat vinul cumpăratŭ	» 6,—		
1	vexel să iaĭ dela Căpitan Chetner		100	—
	Summa R.-th.		3220	6

www.dacoromanica.ro

Cu ajutoriul luĭ Dumnezeu, *1777 Noem[vrie] 10.*
Arăt şi ce datoriĭ mai săntŭ la uni[i]alţi[i] cu zapise, cum maĭ jos arată:

		R.-th	
1	zapis al domnuluĭ comăndaş ot Turnul-Roşu.	150	—
1	deto al jup. Andreĭ Horvatovici ot Făgăraş.	110	—
1	» » » Marco director la Vălcan, ce au felcer la Turnu-Roş[u]	100	—
1	deto al jup. Cainţi	83	—
1	» la Ştefan Dumbăr i Moşoĭ	100	—
1	» » chir Păun Toma	150	—
1	» » » Lovrenţi Clondin	62	—
1	» » » Nıţul Ţăpescul	300	—
1	» » Danc[i]ul ot Olăneşti	150	—
1	» » Iancul Arnăutul	400	—
1	» » Costachie Dumıtru	1213	—
1	» şi comision făcut dela Cumpanie la casa răp[osatului] Luchi[i]	1227	—
La chir Ştefan Pop		400	—
»	» Toma Nedin	124	—
»	» Gheorghiţă Iov[i]pali	41	—
Mai săntŭ 3 c[i]asornice, şi 18 şire mărgăritari, şi 2 lefturi cu diamanturi şi marfa ce am luat dela Costache, care am socotit cu totul şi taie în sumă		1250	—
	S[umm]a R.-th. . . .	5860	—

Antonie Nicolantin.

(Docum fost la Minist Comerţ, astazi, la Acad Rom)

XXXI.

(1777—1782)

Cartea lui Gavril Calimah, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei [1]), dată în domnia lui Costandin Dim. Muruz Vvod Mold (1777—1782), prin care opreşte de a se mai întrebuinţa în confecţionarea îmbrăcămintei boerilor unele mărfuri scumpe, aduse din străinătate. In 4° (Tip. în Iaşi, în 14 foi)

. . . . . [2])

ĭ-alŭ, că sm[e]rita îmbrăcăminte şi buna cumpănire iaste

[1]) Fratele lui Ioan Theodor Calimah, Domnul Moldovei.

[2]) Foaia 1 de la începutul manuscriptului lipseşte în exemplarul de la Academie.

www.dacoromanica.ro

celŭ întâiu temeiu şi întărire şi a tuturor pază de lipsă celorŭ trebuincioase de datorii, de sărăcii, deznădejduire, şi de alte multe necuvioasă şi vătămătoare pricini ce să tâmplă întâi la casele lorŭ, apoi şi la politii, a cărora fiinţă este întocmită cu dânsele la toată ţinerea iconomicească şi politicească. Aceasta cu adâncime socotindu-să de toţi cei vechi şi înţelepţi dătători de pravile, şi aceşti din neamuri n'au lipsitu, câtă au fost prin putinţă, cu tot chipul a isgoni desfătarea şi cu pravele şi cu canoane de obşte, suferindŭ de voĭa cei mai mulţi până la cea mai cumplită petreacere şi vieţuire, numai ca să întemeĭază şi să păzască patriĭa lor, dintru care s'au văzutŭ urmările şi săvârşirele, căci nu numai oraşe mici şi eparhii, ce încă şi stăpăniri mari în câtă vreame păziia canoanele ceale cu bune cumpăniri şi iconomii, petrecea bine, norocite, îşi păziia cinstea lor şi păşiia sporind spre mai bine, iară la câte locuri au eşitŭ şi s'au abătut şi dintru acelea, şi câte puţinŭ au intratŭ la mândrie şi la desfrânare, ei s'au prăpăditŭ şi s'au stinsŭ. Şi pe alocure de casă strălucite şi de bun neamŭ, urmaşii au agiunsu vrednici de plânsŭ şi desăvârşitŭ săraci, răzimându numai la milostenie pentru cea de toate zilele hrana a lor. Şi această întâmplare s'au pricinuitŭ pentru că părinţii lorŭ (vai de ticăloşie) înprăştiĭa la lucruri deşarte acelea cu care sfântul Dumnezeu i-au miluitŭ. Şi urmându aceasta care se părea mică răutate pe la locuri, au ajuns să strice politii, stăpânire şi împărăţii mari, după cum la istorii să văd. De a cărora pildă ferindu-se înpăraţii şi cei cu bună simţire oblăduitori a tuturorŭ stăpânirilor şi a împărăţiilorŭ lumii, pretutindenea au aşezatŭ hotară şi canoane pentru haine după diosăbitele stări. Deci iaste văzutŭ fără de îndoială că unde şi la ce locŭ să păzeaşte înbrăcămintea cea de măsură şi smerită, acolo să ţinŭ şi case ceale de bunŭ neamŭ, rămăindŭ de la unŭ moştenitoriu la altu cu întregime şi în veacuri întregi, care aceasta de ar fi

www.dacoromanica.ro

numai la ţări şi locuri bogate şi cu venituri, n'ar fi atât de mirare, dar mai de miratŭ vedem că şi pe la locuri acărora micşorare şi lipsa căştigului iaste cunoscută iarăşi să păzască până astăzi mulţime de familii de neamŭ mare, unile de optu sute de ani. altele îndoitŭ pe atătă şi mai de multŭ. Această n'ar fi fostŭ cu putinţă a sta, fără numai cu ceale prea înţelepte canoane ci dintru începutŭ au aşezatŭ, ca să să deosăbiască cei mari şi de bunŭ niamŭ cu cea ne mândră şi numai de un fel înbrăcăminte. Pe care mulţi bogaţi neguţători şi de altă stare oameni poftindu-o nu îndrăznescŭ ca să o poarte, ca una ce iaste orânduită numai pentru cei de nïamŭ mare. Pe aceste canoane în multe chipuri le caută totdeauna, necontenitŭ, împărăţ[i]ile lumii, şi din zi în zi silescŭ spre îndreptare celorŭ mari cheltuïale şi mai alesŭ a hainelor. Vedemŭ şi multe oraşe creştineşti de suptŭ stăpănirea prea puternicii înpărăţii că cu totulŭ s'au prăpăditŭ dinŭ pricina mari cheltuïale şi (înprotivă) altele că să păzăscŭ întregi şi să înbogăţăscŭ încă fiindŭ pe la oastroave uscate, a cărora rodurile nu îndestulïază pe locuitori spre hrană de trei luni, care înpotriva a totŭ cuvântulŭ petrecŭ cu fericire numai din buna iconomie şi buna aşazare a canoanelor, pe care întemeindu-le cu bisericeşti nedezlegatele legături, le păzăscu nestrămutatŭ. Fiindu dar că într'atâta vreme ceale atât de mici şi sărace oraşe cătŭ şi stăpăniri şi înpărăţii tari şi bogate a toată lumea păzăscŭ canoanele ce au în multe chipuri înpotriva marilor cheltuïale, şi necontenitŭ înmulţescŭ canoanele, totŭ spre uşurarea cheltuïalelor celor zadarnice; numai patriïa noastră în cătŭ să sărăcea dinŭ zi în zi, dinŭ întâmplările vremilorŭ, adesăle schimbări şi prefaceri, şi dinŭ ceale mari stricăciuni ce au suferitŭ, în loc să îmulţească iconomiïa şi să găsască chipuri spre micşorarea cheltuïalilorŭ, ca să poată întămpina această mulţime de casă mari a stării boereşti, care săntŭ lipsite şi de ceale trebuinceoasă, au urmat to[a]te

www.dacoromanica.ro

înpotrivă şi mai spre scădere. Ceale de obşte sărăcii, ceale adică prefaceri şi celealalte învăluite tămplări, care necontenitŭ turbură pământul nostru, n'am dat vreme nici chip cu lesnire, ca să putemŭ a socoti oarecare izbăvire, şi mai alesŭ fiindŭ aceasta din ceale ce nu sântu la putinţă, adică a să îndemna de la sine şi a să uni toată boĭarımea în vremea cândŭ răutatea aceasta s'au făcutŭ înrădăcinatŭ obiceiu, şi ceale ce era piste măsură şi de mare stricăciune, se păre[a] la mulţi a fi din cele trebuinceoasă lucruri, şi ca cumŭ fără de acealea nu să putea fi, nici a vieţui, în cât nu pute nime nici a cuvânta îndreptarea a marii cheltuele, fiindŭ că ajunsesă cea dinŭ neştiinţa urmare până la acea stare de a să socoti întemeĭare stării şi cinstii a rânduĭalii boereşti, ce întru adevăru sântu spre stângere caselorŭ, sărăcie, lipsă şı datorie, din care curgŭ, ca nişte roduri, totŭ feliul de ticăloşii şi de necinste. Aceasta le-or fi şi socotit vre-unii cândva; să ınţelege că s'au si[l]ıtŭ îngrijindu-să, ca nu cum-va să greşască, arătându-să că hulescŭ chipulŭ îmbrăcămintei ce să vedea că obicinu aşte curtea, şi în scurtŭ curgea o necuvioasă o[r]ânduĭală de mândrıe şi de deşartă răsipă, care lângă surparea ce făcea caselorŭ, pricinuĭa datorii şi greutăţi, şi la cea de pe urmă aducea pe ceale mai multe casă boereşti şi de mare stare, de a nu putea face ceale trebuincioasă la o casă boerească, atătŭ la ce neapărată trebuinceoasă îmbrăcăminte, cătŭ şi la alte lucruri, de care nu potŭ a să lăsa lipsiţi. Au răzbătutŭ reaoa urmare a acelora de multe fealiuri tăfţi cu firŭ, şi mai ales a cumasurilor de Hindiĭa, a cărora vătămare la Ţarigradŭ iaste mai puţină, nu numai pentru că mai puţine să poartă şi să metahirisăscŭ, ce şi pentru leasne găsire. Iară la locul acesta preţurile sunt îndoite şi întreite pentru c[ea] cu greu aflare, iară purtare şi metahirisisŭ multŭ şi necontenitŭ. Apoĭ şi stricăciune prea marc dinŭ pricina tămplărilorŭ locului şi pentru colburi şi fumuri ce sântŭ

www.dacoromanica.ro

prinŭ casă iarnă, şi altile asemenea. Intru atâta această rea urmare alerga la nemărginită sărăcie şi ticăloşie, după cumŭ fiindŭ cunoscutŭ de toţi, nu este trebuinţă mai pre largŭ a se arăta. Atâta numai un lucru iaste vreadnic de socotitŭ, că în scurtŭ la toate boeriile unii domnii nu să află nici să veade, nu numai vre-unŭ lucru de preţŭ ca acela vreadnicŭ şi cuviinciosu de aurŭ sau de argintŭ, ce încă nici ceale trebuincioase şi de măsură, care la alte politii, ce să socotescŭ mici şi sărace, nu lipsescŭ; şi pe totŭ anulŭ să cheltuïa şi să purta haine de mari sume, ceale mai multe luate pe datorie ori plătite cu bani împrumutŭ sau din vănzarea a lucruri mişcătoare şi nemişcătoare. Osăbit că multe familii scăpătate (pe alţii văzăndŭ) de nevoe piste voinţa lorŭ silindu-să, cheltuïa câte 200 lei pentru o haină, cu care bani putea să îmbrace cu cinste, cu doo şi trei rănduri de haine, încă şi pe fiiï casiï aciïa, care poate nu avea nici cea trebuinceoasă înbrăcăminte.

Acestea le pomenimŭ nu doară pentru vre-o hulă fiindŭ că nici înceaperea aceştii reale urmări s'au făcut despre noi, nici îndreptarea au fostŭ din ceale ce ne suntŭ în putinţă, ci numai ca să arătăm adivărul lucrului, ca după îndreptarea celor vătămătoare ce s'au [în]tâmplat din neştiinţa şi neputinţă, altă dată să nu să mai alunici întru ceale aseamene, prin ştiinţă şi dreptu cugetŭ. Aceastea fiindŭ într'acestaş chipŭ, şi răutatea adăogându-să, de au sositŭ la o măsură, ci numai puterea cea de susŭ era vrednică a o îndrepta. Sfântul Dumnezeu au binevoitŭ şi au luminatŭ şi cu aceasta pe prea înnălţatulŭ şi bine înduratŭ Domnulŭ nostru măriïa sa Costandinŭ Dimiiriu Morozi V[oe]voda [ai căruia anii sf[ă]ntul Dumnezeu să-i îmulţască], carele după cum la toate cele ce sunt spre întemeierea patriei noastre,—din ziua ce înnălţimea sa cu dumnezeiască bună voire au primitŭ ighemoniei, s'au arătat părinte milostivŭ patriei; asemenea şi la aceasta întâmplare cu mai

www.dacoromanica.ro

înnainte privigherea sa, părinteaşte au purtatŭ grijă ca să facă îndreptare, în vreme ce au arătatŭ că au voitŭ să adeverească cea către patrie părintească iubire şi cea către starea boerească cu oserdie priinţă şi nemărginită răvnă şi dorire la ceale ce sunt pentru întemeiare, cinstea, buna vieţuire şi buna fericire, nu numai cu sângurŭ cugetulŭ, ce încă şi cu firești legături de rudenie, alegândŭ pentru iubitele Domniţe a măriei sale pre cei de bunŭ nĭamŭ din patriĭa noastră. Şi făcându-să într'acea dată şi domneasca nuntă s'au săvârşitŭ mai cu multă strălucire şi podoabă de câtŭ s'ar fi făcutŭ acea deşartă cheltuială în carea mulţi ar fi căzutŭ. Pentru că după urmarea ce se deprinseasă, fleşte-carele socotindŭ că-şi face datoria sa, s'ar fi îndemnatŭ, din iubire cinstii, a să împodobi cu de multŭ preţŭ şi scumpe haine, şi pe urmă s'ar fi tânguitŭ pentru plată şi s'ar fi mâhnitŭ cu cererea banilorŭ de către neguţători. Iâră înnălţimea sa în locul aceştiia obicinuită şi de mare jale ticăloşie, au grijitŭ a îndrepta această de mare stricăciune răutate numai cu cea luminată pildă a prea luminatei curţii măriei sale, carea de-o-dată lepădândŭ toate hainile ceale de mari preţuri şi de prisositŭ în deşarte izvodituri, au împodobitŭ mireasile cu cea strălucită întru măsură podoabă şi ne mândră cu iconomie şi făr' de mare cheltuială, însă nu doară cumva urâtă şi neîmpărtăşită de cuvioase iscusenie. Aceasta au fostŭ cea singură izbăvire a patimei cei de obşte nefiindŭ trebuinţă de poruncă nici de silă. Şi cu acestŭ chipŭ s'au arătatŭ întru aceaĭaşi vreame, şi cea spre iconomie uşurare, şi cea părintească pronie, spre păzirea aceştii trebuincioase faceri de bine şi înfrumuseţare la cele ce suntŭ de podoaba orânduialei stărei boereşti, pre care de a pururea înălţimea sa nu numai o numeaşte întreagă mădulare a prea luminatei familieĭ înălţimei sale, dar şi necontenitŭ pe toate zilele arată în faptă că voiaşte mai mult ceale ce sântŭ cu adevăratŭ de întemeĭarea şi folosirea ei de câtŭ

www.dacoromanica.ro

alte mari câştiguri politiceşti şi iconomiceşti, adăogându şi legăturile rudenieĭ. Şi toţi împreună cu a lorŭ voinţă şi cugetŭ urmându această luminată pildă au făcutŭ pre la casele sale această ne mândră şi leasne înbrăcăminte, a căriĭa cu curgerea vremii s'au arătat rodulŭ şi harulŭ nu numai spre iconomie, ce şi spre nedefăimată şi vreadnică de laudă înfrumuseţare. Căci micşorarea cheltuĭalei dă lesnire a metahirisi de-a pururea strae cu îndestulare; iară fiind trebuinţă şi de noao şi nepipăite, le poate face adesŭ şi câştiga îndestulatŭ ceale în multe feliuri flori, adecă renghiuri, înfrumusăţate precum voĭaşte. Şi câţi au chip ca să cheltuiască pentru podoabe la familiile lorŭ sau să-şi înzestreze fiicele sale, potŭ să facă aceale cheltueli la lucruri trainice, fără stricăciune, şi rămân şi lorŭ spre veacinică podoabă şi fiilorŭ lorŭ, şi în vreame de nevoe spre ajutoriulŭ caselorŭ, cumŭ ar fi gevaeruri, la fieşte-care după putearea sa, lucruri de auru şi altele aseminea. Iară câţi suntŭ în lipsă şi n'au, nu suntŭ siliţi a să îndatori piste voe pentru strae, care i s'ar cădea a avea de o potrivă cu a acelora de sama lorŭ, ci cu puţină cheltuială îşi petrecŭ vreamea, fără a nu fi lipsiţi sau mâhniţi, căci sunt cu deosebire de cei de potriva lor. Pe aceastea toate folosuri şi bunătăţi cu adâncă înţeleagere pricepându-le toţi cei mici şi mari, nu numai după cum iaste ştiutŭ, ca cu toţi cu inimă curată mărturisindŭ şi cunoscândŭ cea întru toate părintească privighiare şi dragoste, în toate zilele fierbinte să roagă lui Dumnezeu pentru îndelungata viaţă, nemărginita fericire şi neclătită întru mulţi ani statornicie a prea înălţatului nostru Domn, ce încă şi prin a tuturorŭ anafora ce au dat dumnealor cinstiţii boeri, eşindu de faţă înnaintea măriei sale, s'au rugat fierbinte ca să întemeieze şi să întărească această hotărăre şi cu a înnălţimei sale ighemonicească putere şi cu bisăriceşti legături. Iară înnălţimea sa şi mai înainte de-a pururea şi acumŭ la această întâmplare, nu numai cu stăpă-

www.dacoromanica.ro

nească priinţă, ce şi cu înţeleptŭ chipŭ cercetândŭ de amăruntul toate ceale ce să cuvinŭ la ighemonie, şi nici odată neuitându-se numai la ceale ce sânt de faţă, câtŭ priveghindŭ pentru ceale viitoare şi pentru hotarăle vieţii omeneşti, cu obicinuita a sa pronie, depărtândŭ totdeauna a ighemoniceştei stăpăniri rea lucrare, într'acestaşŭ chipŭ cu mare blăndeţă părinteaşte către toţi au hotărâtŭ, ca domniïa sa privindŭ mai înnainte ceale ce sepotŭ întâmpla dintr'această pricină a marilor cheltueli şi cea nesuferită şi neiconomisită greutate a caselor boereşti, nu numai acelora ce se află în ţara aceasta, ce încă şi acelorŭ din Ţarigrad, au voit să dea această bună pildă cu desăvărşită hotărâre şi cu părintească poroncă, ca să se păzască de-a pururea la prea luminata domneasca sa familie, şi de vreame că toţi cei din partea boerească cu a lorŭ voinţă şi cugetŭ au vrut să urmeze aceasta spre buna vieţuire, iconomicească pildă, şi dorescŭ încă ca să rămăe în toată vreamea păzită. Cătŭ a să întări cu domnească putere, această mariïa sa o socoteşte a nu fi de trebuinţă, pentrucă încătă vreme dumnezeiasca pronie va binevoi stăpânirea înnălţimei sale, nu iaste trebuinţă de întărire; însă după toate aceaste nu treace piste hotarăle celorŭ ce să cuvin, legiuindŭ ceale ce se cadŭ a să face pentru ceale viitoare. Şi măcarŭ că cu toată inema sa pofteaşte nădăjduinţă, ca toţi aceïa pre care dumnezeiască pronie îi va rândui urmaşi la domnie cu adevăratu, să nu voiască nici odinioara a desface un bine ca acesta, ce iaste de obşte folositoriu, şi iconomicescŭ, şi politicescŭ, nici să se întinză la atâta catahrisisŭ a stăpânirei, silindŭ pe partea boerească spre desfacerea acestor bune canoane, ci cu toţi au socotitŭ cu cale a să întemeïa pentru iconomiïa şi paza caselorŭ sale. Şi mai alesŭ fiindŭ o pricină, care nici de cumŭ nu numai că nu se atinge de interesurile domniei, ci încă iaste de trebuinţă, fiind de folosul obştii; iară de vor vrea domniile lorŭ ca să

www.dacoromanica.ro

păzască această de obşte folositoare pildă şi la însuşi familiile domniilor, fiindu-le lucru la putinţă, foarte bine, iară de nu vor voi, să petreacă la curtea domnească după cum le va plăcea; adăogându înnălţimea sa, că aceasta o socoteşte numai pentru alţi domni. Dar celorŭ ce vorŭ fi din luminatŭ rodulŭ înnălţimei sale, pre carii sfântulŭ Dumnezeu binevoindŭ a să orândui de către puternica înpărăţie Domni în ţara aceasta, părinteşte le porunceaşte şi încă şi supt aceste blăstămuri îi supune, pentru ca să nu cuteze nici odata, nici însăşi să metahirisească altŭ chipŭ de îmbrăcăminte, atâtŭ în domnie, cândŭ vor fi, câtŭ şi în Ţarigradŭ, ci să păzască şi însăşi şi familiile lorŭ pe acestea ce acumŭ s'au socotitŭ, ferindu-să de toate acealea ce printr'această carte se oprescŭ. Cunoscutŭ iaste că să deosebeaşte a domniei strălucită podoabă, adică cabaniţa, carea aşa s'au obicinuitŭ ca să se metahirisească cu ceprazuri; şi câtŭ pentru domnească întăritură ce s'au cerşutŭ sântŭ aceaste ce s'au zis. Iară cându toată boerimea cu a dumilorŭ sale vreare şi cugetŭ, sau mai vărtosŭ cu râvnă şi cu mare dorire (după cumu să veade dintru a tuturorŭ neiscălită anafora) au vrutu să întemeïaze şi să întărească de a pururea cu bisericească mare legătură pe acestu vreadnicu de iconomie şi de măntuire bine spre răsuflarea şi uşurarea acelor greale şi în deşartŭ cheltuiale şi pentru izgonirea sărăciilor, a datoriilor şi a greutăţilor, spre paza familiilor cum şi a zestrelorŭ ce se dau, şi pentru nenumărate necuviincioase pricini ce se nascu dintr'acestea, nici putearea şi stăpânirea domniei nu pricinueşte măcar cu cuvântu sau politicescŭ sau legiuitoriu, ca să zăticnească acestŭ obştescŭ bine, neflindŭ mai ales nici cu un chipŭ înprotivitoriu sau atingătoriu la interesurile domniei, ci încă ca unul ce stăpâneaşte după leage şi întru totŭ cuvântulŭ şi hotarulŭ a politiceştei şi a ighemoniceştei stăpăniri (fără numai cine va voi să facă la aceasta catahrisis), datoriu iaste mai cu multu,

www.dacoromanica.ro

nu numai să voiască, ce şi după datoriïa ce iaste la fieşte-care stăpănitoriu şi oblăduitoriu a norodului ce se află cuprinsu în hotarăle cugetului celui curat a iubirei de oameni, să îndemne şi să ajutoreză lesnindŭ încă cele ce sântu pentru întemeiarea şi întărirea bunătăţilor.

Dreptu aceasta înălţimea sa ca un bine credinceos Domnu şi în H[risto]s fiiu al sfintei bisăricii noastre, n'au lăsat a îndemna şi a da îndrăznïala şi noao, ca după cea de obşte cererea şi rugămintea ce s'a făcutŭ de toţi dumnïaloru cinstiţi boïarı, cumŭ şi de fieşte-ce stare a totŭ creştinescului norodŭ ce lăcuïaşte în ţara aceasta, să întărim cu bisericeşti nedizlegate legături pe aceste ce s'au socotitŭ şi s'au pusŭ la obicinuinţa, pentru cea de obşte întemeïare care s'au aşezatŭ cu săvărşirea aceştii bună şi lăudată pravilă. Acumŭ dar viindŭ aicea şi prea fericitulŭ sfinţitulŭ părintele nostru patriarhul sfintei cetăţi Ierusalimului şi a toată Palestina chiriu chirŭ Avramii, rugat-amŭ şi pe prea fericirea sa, ca prinŭ patrierşasca sa priimire pentru cea mai deplină putere şi mai tare legătură, să întărească şi să iscălească dinŭ preună cu noi pe această bisericească carte de blăstăm, şi să supuie supt patrierşăştile sale blăstămuri şi afurisanii pre cei ce vorŭ îndrăzni vre-odată ca să calce cu oareş carea pricina această de obştie folositoare, socotinţa şi hotărâre a noastră a tuturora, care şi prea fericirea sa lăudândŭ răvna cea pentru întemeïarea binelui, şi binevoindŭ la socoteala aceasta a noastră, însuşi cu patrierşasca sa gură cuvintează şi hotăraşte, împreună cu noi, aceaste de mai josŭ prin cuvântŭ şi prin scrisoare, întărindŭ înpreună toate aceastea după cum s'au aşăzat. Deci cu darulŭ şi cu puterea ce ni s'au datŭ de la duhulŭ sfăntŭ, patrierşeaşte şi arhiereaşte rugăndŭ totŭ binele, blagoslovimŭ pre toţi cei cu bună vreare spre râvna binelui patriei (pentru că această iconomisitoare pronie nu să atârnă numai la starea boe-

www.dacoromanica.ro

rească, ce şi la alŭ doilea şi la alŭ treilea şi alŭ patrăle stare a celorŭ ce să află în ţara aceasta, şi să răvarsă şi la folosulŭ celor mai mici), bine nădăjduiţi fiindŭ că în toată vreamea nu va ajunge nime la atâta nesămţire, nesocotire şi iubire de răutate, ca să cugete stricare şi prefacerea acestorŭ ce bine s'au legiut şi s'au orănduitŭ spre folosul obştii. Dar fiind că multe sunt patimile neputinţei omeneşti şi întămplările vieţii, pentru ca nu vreunii, ori cu neagiunsulŭ de socotinţă sau cu răutate purtându-să, ori din vicleniĭa urâtoriului de bine răpindu-să, vorŭ îndrăzni a să apuca sau cu cuvântulŭ sau cu fapta, ca să clătească şi să turbure vre-una dintru aceste ce s'au hotărât acum, sau să scărbască şi să supere şi să aţiţă prinŭ îndemnare, ori de faţă sau într'ascunsŭ, atâtŭ pe starea boerească câtŭ şi pe ceĭalalţi; pentru această, iată, după cea de obşte hotărăre, orănduimŭ anume de aice înnainte: 1) toată tafta cu fir şi cu petĭală, ori cu sirmă ţesută, sau cusută, să fie oprită în toată vreamea, după cumŭ şi acu, atât la bărbaţi câtu şi la femei; 2) tot fealiul de şiretŭ cu firŭ sau cu petĭală, sau cu sârmă, să fie opritŭ atătŭ la strae, câtŭ şi la capŭ, fără numai colane pentru încinsŭ, fiindŭ trebuitoare, să fie ne oprite, ori cu firŭ, ori cu tra, ori cu sirmă cusute şi ţesute de ori ce fealiu or fi; 3) totŭ fealiulŭ de cumasuri de Hindiĭa, adecă ceale ce să numescŭ şaluri chesmerii, ghermesuturi cu flori şi beldarii, ori de Hindiĭa, ori de Şamŭ, sau de Halepŭ, sau de Ţarigradŭ şi de tot locului stofă şi totŭ fealiulŭ de cumasuri de Evropa, atâtŭ cu firŭ, petĭală, sirmă, câtŭ şi făr' de aceastea, ori cusute, ori ţesute în flori de mătasă, osăbite de floare, adică renghiulŭ tăfţilorŭ, cum ceale cu flori perviile, atlăjealile şi altele asemenea, să fie oprite, afară numai de şalurile ce să numescŭ giaruri, pentru încinsŭ şi pentru capŭ, care săntu trebuitoare la răceala şi trainice; aşijderea şi şalurile sadea, ce se numescu şămledŭ, la huluri arăpeşti şi enghiuri şali, şi fieşte care cumaşu sadea, cumŭ ghermesutŭ

www.dacoromanica.ro

fără flori, dima, cetareale, şi tot fealiulŭ de alăgeale de Hindiĭa, de Ţarigradŭ, de Şamŭ, de Halepu, asemenea şi tot fealiulŭ de cumasuri sadea de Evropa, şi alăgeale făr' de flori, cum şi tabinuri, hareale, canavaţuri, ce au, în chipŭ de ape, flori de fealiu, şi altele asemenea cumasuri ce lovescŭ în doao flori, adică renghiuri, iar nu stofe şi cumasuri cu flori. Aşijderea şi emenealile, testimelurile, şi alte aseamenea, sau pentru capŭ, sau pentru ori ce trebuinţă, aceastea toate săntŭ slobode a să purta. Si ca să nu să supuie nimeni în blăstămŭ cu greşală, să deosăbeaşte şi peteala, adică tra, cu care la nunţi, după vechiulŭ obiceaiu, să împodobescŭ mireasele şi ceale ce să tămplă la nuntă să nu fie opritu; cum şi caftanele domneşti ce să înbracă pe boiari, şi la nunţi, pe mireasă; 4) la toate au să urmeze chipulŭ cel de acumŭ a hainelorŭ, adecă de tot fealiulŭ să fie hainele, darŭ toate sadea fără de nici unu fealiu de şiretŭ sau împletetură sau alte iscusituri şi scumpe izvodituri, ori cu firu, cu sirmă, cu tra, şi cu mătasă pusă pe haine, în loc de şiretu, luăndŭ aminte şi păzindŭ, ca să nu cază la alte netreabnice lucruri după cumŭ se au întămplatŭ la multe locuri să metahirisească damteale de mare cheltuială, sau cumasuri de preţŭ mare; ce să îndestulează la aceste ce să politicescŭ acumŭ sadea şi cu lesnire la făcutŭ şi la alte fealiuri aseaminea, ce vorŭ veni de acumŭ înnainte. Potŭ să poarte gevaeluri, lucsuri de aurŭ şi altile ca aceastea, lucruri care nu să strică, mai vărtosŭ înpodobescŭ şi suntŭ veacinică avere, ce să păzeşte la fii fiilorŭ, şi în vreame de trebuinţă este gata ajutoriu fieşte căriia casă. Iară cine va îndrăzni din iubire de răotate sau din părearea sa, păşindŭ aceste hotară, ce le-am aşăzatu pentru această pricină cu de obşte voinţă a tuturoru şi cu apofasisŭ, ca să calce aceste hotărăte şi pănă la celŭ mai puţinŭ să treacă piste aceastea, precumŭ anume mai susŭ scriemŭ, făcăndŭ rea pildă şi către alţii, la o pricină ca aceasta, ce să atinge la obştesculŭ folosŭ al

www.dacoromanica.ro

IOAN MARTINOVICI
1820—1882
(Vezi pag. 535).

www.dacoromanica.ro

patriei noastre, pe unulŭ ca acela, bărbatŭ sau femeae de va fi, mică sau mare, şi ori de ce stare şi orănduĭală prin putearea ce ni s'au datŭ de la duhulŭ sfăntŭ, îlŭ punemŭ suptŭ patrierşăşti şi arhierăşti a noastre blăstămuri, şi suptŭ groaznice munci, atâtŭ în veaculŭ acesta, câtŭ şi în celŭ ce va să fie şi-lŭ avemŭ, într'unŭ cuvântu afurisitŭ. şi blăstămatŭ, şi necuratŭ de a totŭ ţiitorulŭ Domnulŭ Dumnezeu. Herul, pietrile să putrezească şi să se risipească, iară trupurile lorŭ după moarte să stea întregi, nedezlegate. Să fie oftăndŭ şi tremurăndŭ pre pământŭ, ca căini; procopsală să nu vază în toate zilele vieţii lui şi îngeru nemilostivu de a pururea să stea înpot[r]iva lui; să-lŭ înghiţă pământul de viu ca pre Dathan şi Avironŭ; să moştenească bubele lui Ghiezi şi spânzurarea Iudii. Sabie de focŭ să-lŭ gonească pre acela, şi de robie să nu scape; diavolulŭ să stea de a dreapta lui, zilele să-i fie puţine, şi avearea lui alţii să o râpească; feciorii să-i rămâe săraci şi cerşetori, şi muierea lui văduvă; întru unŭ niamŭ să se stingă numele lui, şi să piară dinŭ pământŭ pomenirea sa; să moşteniască iadul şi matca focului, unde iaste viermile celŭ neadormitŭ; să aibă şi blăstămul celor 318 sfinţi părinţi de la soborul Nicheii şi a tuturorŭ celorlalţi sfiinţi. Aminŭ.

(Imprimat la Acad Rom legat la un loc cu manuscriptul dela No. 3203)

XXXII.

1778 Ianuarie 12. Iaşi.

Cu mila lui D-zeu Noi Costandin Dimitrie Muruz Voivod, Domnul Ţării Moldovei. Ori câte cu socotinţă bună şi cu dreptate, spre întemeiere în folosul obştei s'au urmat şi s'au adeverit şi s'au întemeiat de Domnii cei

www.dacoromanica.ro

mai dın 'naintea noastră, şi prin ispitire, metaherisire şi folosul lor, s'au încredinţat şi s'au dovedit aceste toate, şi în vremi Domnii, care din pronie Dumnezăească s'au dăruit nouă, nu numai să se ştie, dar şi tărıa lor să fie statornică şi neclatită, ci spre mai bine şi la mai mare stare, cât va fi cu putinţà ne vom sili a li aduce pentru folosul obştei, buna stare şi odihna acelora care de sus s'au încredinţat întru a le noastre purtări de grijı. Toată osărdia vom pune, având spre toate pe D-zeu povăţuitor. Drept aceia arătându-se nouă hrısovul a celui de mai 'nainte Domn, a răposatului Grigorie Alexandru Ghica Voevod, care s'au dat înscris prın rugăciunea celor cu cădere, pentru întemeierea aşezământului întocmit de neguţătorıı bacali din acest oraş al Domnii mele Eşi, asemenea rugăminte s'au făcut şi Domnii mele de către toţi cei cu cădere, că toate cele ce se coprinde în hrisovul acela să le întărim, şi cu al nostru deosebit hrisov, şi mai vărtos întru cea mai bună stare să-l întemeiem. Deci încredinţându-ne Domnia mea că rugămintea aceasta este numai pentru folosul obştei, cu mare mulţămire am primit-o şi am întărit-o, dupăcum urmează:

Breasla aceasta a bacalilor, pe lângă cele hărăzite ei de alţi Domni, va avea şi de la Domnia mea a ţinea 4 scutelnici oameni streini, care să ajute pe Bacalbaşa la îndeplinirea tuturor datorielor ce are, fie către stăpânire sau către breaslă, fie către ori cine altu din dregătorii Domnii mele, căutând ca unu din scutelnici să fie ştiutor de carte şi de lımba ţărıı. S'au scris hrisovul acesta la scaunul Domnii mele, în oraşul Eşi, la anul întâi întru întâia Domnie a noastră la Moldavia.

1778 Ghenarie 12.

(Doc 31. Arhıva Stat Iaşı).

www.dacoromanica.ro

XXIII

1778 Ianuarie 15. Râmnic.

Cinstite şi al mieŭ mai mare patron şi întocma ca un părinte dumneata jup[â]ne naşule, cu plecăcĭun[e] mă închin dumĭtale. — 1778 Ghen[arie] 15. Râmnic

Cinstită scrisoarea a dumĭtale înpreun[ă] cu socoteala făcută am priĭmit-o şi cele ce-m[i] scrĭĭ dumneata toate am înţăles. Cătŭ pentru socoteală, văz că căteva condeie săntŭ lipsite dup[ă] datul mieu. Ci dumneata vei mai cerceta socoteala cu d-amăruntul. Mult lucru nu iaste. ½ ştuc şalon vănăt, ce l-am fost dat aĭc[i]a dumĭtale, şi neşte curele de sabie, şi neşte alămuri ce le-am fost trimis la chir Iordachie, or[i] ca să le vănză, sau să fac[ă] vre-un schimbŭ cu iale. Pentru mărgăritariul ce-m[i] scrĭĭ dumneata ca să-ţ-ăl trimiţ, l-aş fi şi trimis de multŭ, numaĭ ĭaste maĭ mărunt şi ştiu că la Ardealŭ nu ĭaste harc[i]ul, ci am nădejde să fac cu un boiari să-l daŭ să ĭaŭ neşte vinurĭ, a tăşi lefturi ce săntŭ. Dumneata bine ştiĭ că un leftŭ aŭ fostŭ poruncitŭ de răp[o]satul Post[elnic] Custandi[n] cu comision, şi l-au priĭmitŭ în lăz[ă]retŭ, şi l-au întorsŭ dumĭtale, ĭar altele ce am fost luatŭ nic[i] o pagubă n-au cursŭ dela dănsele, mulţămită luĭ Dumnezeŭ, dar decătŭ am făcutŭ comision cel după urmă, maĭ bine aş fi poftitŭ să fi zăcutŭ un an pe aşternutŭ, că totŭ aş fi avutŭ şi izbăvire şi săn[ă]tate. Dar acum săntŭ săn[ă]tos şi cu mai mare boală îngreunatŭ, şi c[i]a mai mare sarcină cunoscŭ şi văz şi ieu că iaste a dumĭtale. Dar de va socoti înţelepcĭunea dumĭtale cu d-amăruntul şi mie înzec[i]uită sarcină îm[i] iaste, că am fost cel maĭ norocitŭ că, căndŭ ieră să zic Doamne ajută, atunci s-au întămplat toate pricinile şi pagubile, şi nici cu acestea nu s-au ajunsŭ, dar Divanurĭ, chieltuieli şi pierderea casi[i] şi trapăduri mi-aŭ fost pă dăsupra de 2 a[n]ĭ încoace. Dar n-am ce face. Păcatele mele au fost mari şi multe. Numaĭ milostivul

www.dacoromanica.ro

Dumnezeu şi Maĭca preacurată a sfinţii sale nu să va îndura nici de mine, că cel ce m-aŭ miluitŭ, iar mă va miluiĭ.

În săptămăna trecută am fost păn' la Piteşti pentru puţintică marfă ce mai iaste, ca doar de voĭ face cu vre-un negustor să o daŭ pe niţcaĭ c[i]ară, dar n-am aflatŭ, şi mergănd şi la Budeasa, und[e] sănt casele Şetrarĭuluĭ Tomi[i] Rătescul, ca să fac schimbŭ cu butca ce mi-aĭ trimis-o cu neşte rămătorĭ, şi înţăleseĭ dela un boiar cumcă ar fi triĭmis Arh[imandritul] Argeşanu pe un nepot al sfinţiĭ sale cu scrisoare la dumneata pentru priĭcina de judecată, dar mi-aŭ scrıs şi mie. Ci-'m cautŭ să mergŭ păn' nu triĭmite cu vre-un trapăd. Ci ieu iată că înnadinsŭ triĭmisăĭ omŭ cu plată, ca să-m[ı] triĭmiţ[i] dumneata cartea a Ghinerarĭuluĭ şi să mai scriĭ şi la dum-[nealuĭ] v[e]l Log[o]f[ătul] Părşcoveanul, şi la dumnealuĭ vel Banu Dudescu şi la altŭ cine ve[i] maĭ socoti dumneata. Şi soru-mea Manduţa poĭmăĭne pleacă păn' la Căĭnenĭ. Ci acele scrisori să le triĭmiţ[i] la Vameşul Iordache, ca să le priĭmească soru-mea, să mi le aduc[ă]. Deosăbitŭ să-m[i] facĭ dumneata carte de vechil de judecată de către dumneata, să mi-o triĭmiţ[i]. Uşile boiarilor prea bine ştiĭ cum să deşchid. Ci voĭ porunci pentru 200 de pere frumoase, pe ales, şi 20 sticle Frontiniac bun să mi le triĭmiteţ[i], să le iau cu mine, si niţcarva pişcoturi sau pesmeţ[i] de Braşov, sau ce vei socoti dumneata. Numaĭ cu graba, să nu să întărzieze. Socru mieŭ i-am scris pentru bani ca să-ĭ triĭmiţ[ă] dumĭtale, şi mĭ-aŭ scris că când va rădica angaria, va triĭmit[e] ban[i]ĭ la dumneata. La comăndaşul şi la directorul iar am scris, dar nic[i] un răspunsu nu am luatŭ. Dar de au vorbitŭ către dumneata cevaş saŭ de au datŭ, mă înştiinţează, să nu meargă memorialul la Ghinărariul făr'dă orănduială. O păreche de nădragi ce mi-aĭ datu aĭc[i]a aĭ dumitale, ungureşti, aĭ uĭtatŭ la socoteală să-ĭ puĭ. Ci să am ştire ce le iaste preţul, să triĭmiţ.—Dumneaieĭ jup[â]nesi[i] na-

www.dacoromanica.ro

şı[i] şi cocoani[i] naşi[ı] ne închinăm cu căzută plecăcĭun[e]. Aniţa totŭ bolnav[ă] de friguri iaste. Dincă, finul dumĭtale cu plecăcĭun[e] sărută dreapta dum[nea]v[oastră]. Şi mă rog un zăbunaş de carton cu bumbac, şi o părec[he] ştrimfi mici de un an, de lăn[ă], să-m[i] triĭmit[ĭ], şi ce va fi preţul, va da soru-mea Mănduţa. Ac[i]astă scrisoare să o daĭ la chir Nicoliţ[ă], cumnatul jup[ânului] Tomi[i] Vilarà. Şi cu toată plecăciun[ea] rămăĭ al dumĭtale plecată slugă.

Antonie Nicolantin.

Butca părinteluĭ de aŭ venitŭ, să am ştire.

(Docum. aflat la Minist. Comerţ, astăzi la Acad. Rom).

XXXIV.

1778 Ianuarie 16 Iaşi.

Carte de Bacalbaşe de băcănĭ.

Davat Gospodsvomi [1]), lui Gavril Gheorghe pe carele după alegerea a toată breasla băcaliilor din ţănutul Eşului, l'am făcut Domnia mea Staroste de băcali, să fie cu purtare de grije pentru breasla băcalilor din Eşi, şi la poruncile domneşti, care după obiceiu este dator a-le săvărşi împreună cu breasla sa, să judece pe cei de sub breasla lui, adică băcali cu băcali, care vor fi având pricini între dânşi pentru ale bresli lor, şi după dreptate i vechiul obiceiu ce au purtat la orânduiala acestei bresle, împreună şi cu alţi mai bătrâni ai bresli a se păzi obiceiurile şi a se urma dupe narturile ce sunt date. Pentru care poruncim Domnia mea tuturor ce veţi fi de această breaslă, să aveţi a-l şti de staroste şi să-i daţi ascultarea cuviincioasă. S'au scris hrisovul acesta în oraşul Eşi în anul dintâĭ, întru cea dintâi domnie a noastră în Moldavia. 1778 Ghenarie 16.

(Arh. Stat. Iaşi, Condica No. 16/37)

[1]) Constandin Dim Moruz Vvod Mold.

www.dacoromanica.ro

XXXV.

1778 Februarie 21.

Cu mila lui Dumnezeu Noi Constandin Dimitrie Muruz V. V. Domnul Ţării Moldovei. De vreme ce rufetul bacalilor care sunt aici în oraşul Domnii mele Botoşeni, au avut obiceiu şi aşezământu ce se coprinde mai jos, încă de mai nainte din vechime, aşişderea au avut şi un Bacalbaşe mai mare peste dânşi, adică staroste, pentru purtarea de grije şi chivernisirea rufetului lor, care obiceiuri cerând a li se întări şi de către Domnia mea. Dupe ce ne am pliroforisit întâi că le au avut acestea şi am văzut la mâna lor hrisoavele altor Domni, am poruncit să se aleagă staroste, şi s'au ales Ioniţă Lalu, căruia i-am dat acest hrisov al Domnii mele, ca să aibă a fi staroste şi purtător de grije preste toţi bacalii de acolo, şi el împreună cu 6 bacali Epitropi ai bresli aceştia, mai bătrâni şi mai de cinste ai lor ce vor fi, să păzească orânduelile ce au între ei, adică:

1) Toţi câţi au dughene de bacalii acolo în oraşul Domnii mele Botoşeni şi lucrează şi rachierie, ori pământean, ori strein, din orice parte ar fi venit, să aibă a ascultà de staroste şi de acei 6 Epitropi, la cele ce le vor povăţui pentru a cinstei în ale neguţătorii:

2) Pentru băeţi de dughene, care căţiva avea, i va face cunoscut starostii, cu numele lor şi cu locul de unde i-au adus, ca să fie trecuţi în catastif.

3) Să nu fie volnic boeru mare sau ori ce alt diregător a se amesteca în ale breslii lor, fie certuri, fie necinsturi, ci numai starostea cu Epitropii să-i judece şi să-ĭ pedepsească dupe vina faptii lor, şi dupe dreptate şi obiceiu orânduelii lor, certându-i şi dojenindu-i, cine ce va face;

4) Până nu-şi vor deschide dughenele cei mai de frunte bacali, să nu aibă voe a deschide ceilalţi din bacali;

5) Pentru cutia de milostenii ce au avut obiceiu a

www.dacoromanica.ro

ţinea breasla aceasta, să ia dela toţi cei mai de frunte, în fiecare Duminică, câte bani doi, ear la cei de mijloc câte bani unu, din aceşti bani să se ajute la lipsuri bătrânii şi văduvele breslii, cum se va găsi cu cale de Epitropi şi Staroste.

Aceste toate le au avut breasla aceasta şi li s'au dat şi dela Domnia mea acest hrisov întărit cu iscălitura noastră şi cu însuşi pecetea Domnii mele. Scrisu-s'au acum acest hrisov la anul dintâi, dintru întâia Domnie a noastră la Moldavia. 1778 Februarie 21.

Vel Vistier

(Doc 164 Arh Stat Iaşi)

XXXVI.

1778 Martie 15.

Arăt ce daŭ la dum[nea]lui chir Iorŭdac[he] Vameşul Caţupi.

			Lei	Bani
2 ocă arŭpăcaşŭ, ...	1	60	3	30
1/2 funt bumbac torŭsŭ şi aţă . . .	1	—		
1 grătari de drotŭ	—	90		
Mart[ie] 23: La lăcătuşul amŭ plătit pentru ladă	—	—	20	—
La chir Panaiotache am plăti[t] pentru butcă	—	—	72	80
Mart[ie] 26: 20 măj[i] fiierŭ păn' în lăzăret[1]) 20 măj[i], ... lei	181	30	202	51
4 coţ[i] postav văn[ă]tŭ, 2 peceţ[i].	4	96		
3 coţ[i] deto[2]) albastru	3	—		
49 coţ[i] şinor[3]) de lăn[ă], adec[ă] 49 coţ[i] a 2 ba[ni]	—	98		
1 păreach[e] cizŭmuliţ[e] de copii .	1	18		
5 funţi 25 loţ[i] 6 taere[4]) de cositor.	4	105		
Vama la acestea	2	4		
Apri[lie] 5: I-amŭ trimis 4 corfe cu plata rum[â]nul[ui]	4	60		
Lei . . .	—	—	298	41

[1]) Vama dela Căinenı-Turnu-Roşu
[2]) Asemenea.
[3]) Găitan.
[4]) Farfurı.

www.dacoromanica.ro

			Lei	Bani
Apr[ile] 13. I-amŭ trimis 1 urŭc[ı]orŭ de apă	5	20		
M-aŭ rănduit de amŭ dat la fin[ul]			37	20
Dumitru 7½ #	32	—		
Maĭ 2: 10 pietri[i] in (sic) cu procoviţ[e] cu tot	12	60		
10 măji fiierŭ	90	90	111	90
2 cutii cu pişcotu	5	60		
4 sticle rozol	3	—		
Maĭ 29: Amŭ plătit la chir Hagi Dimitrac[he] Bobescu	—	—	15	75
2 părechi şrănfi[1]) fămeeşşti de bunbac . . . . . le[i]	1	84		
2 deto bărbăteşşti, 1 de lăn[ă] altul de bunba[c]	2	84		
1 ştuc Linţŭ,[2]) No. 28	13	28	30	24
9 coţ[i] camılot văn[ă]tŭ	6	72		
4½ coţ[i] ţiţ carŭton	4	90		
Vama la acĭaestea	1	26		
Maĭ 30: Cu chir Zanfir Preda 20 jum[ă]tăţ[i] flud (sic)	—	—	47	60
Lei . . .	—	—	540	84

Şi astăzi s'au încheiatŭ socoteala ce amŭ avut cu dum[nea]luĭ Vame[şul].

1778 Iunie 29. Ce maĭ daŭ la chir Iorŭdac[he] Vameşu Caţupi:

15 ocà 20 loţ[i] zahar făin, a 18 cr.	—	—	14	6
6 » 20 » deto urŭdinar, a 16 cr.	—	—	5	36
7 » enŭglişi solţi, a 2 cr.	—	—	—	84
1 » fidea faină în cutiie	—	—	—	108
1 cupă grisŭ.	—	—	—	20
3 corŭfe de nuiale	—	—	1	84
Vama i chirıia la aceastea	—	—	1	80
La socoteală mi-i rămas să-m[i] dĭa.	—	—	1	104
200 co[a]să tıslimŭ în lăzăretŭ, a 43 ban[i]	—	—	71	80
Lei . . .	—	—	98	

[1]) Ciorapı

[2]) Balot de pânză de Lınz.

www.dacoromanica.ro

1778 Aprilie 4.

Arăt ce priimescŭ dela chir Iordŭdac[he] Caţupi Vamişul.

			Lei	Bani
Ap[rilie] 4: Iamŭ scrisŭ să dea la chir Nica Teişanulŭ dela Râmnicŭ, şi ĭ-au şi datŭ	—	—	200	—
Ap[rilie] 13: Mi-aŭ numărat în lăzăretŭ ban(i) gata nemŭţăşti şi puţin[i] turŭceşşti	—	—	33	—
Ap[rilie] 17: Amŭ priimit dela jup[an] Enac[he] Cinculŭ pentru o vamă a nişştor boi ai dum[nea]luĭ Pa[ha]rnicu Hagi Stan [1]) i chir Niţu Mariĭan.	—	—	28	40
Maĭ 17: Mi-iŭ dat leĭ 17 şi să maĭ ĭaaŭ dela chir Todoran Ion Cincul leĭ 3, care să fac	—	—	20	—
Iunie 27: M-aŭ rănduit să iaŭ din lăna care are în lăzăretŭ, lăn[ă] ţigae . .	—	—	50	—
Pentru afrato, adecă săricica dum[nea]-lui chir Hagi Dimitrac[he] Ion Bobesculŭ chirĭie păn' la Bucureşşti .	—	—	1	60
La c[i]ara chir Nicolinţăĭ Iovepal[i] vama rumănească la Căineani aŭ dat.	—	—	13	—
La o[a]meni[i] care aŭ trimis la Craiova şi chirie la marfă păn' la 1778 Iunie 27, a[s]tăzi mi-iŭ numărat b[a]nĭ gat[a]	—	—	1	104
Amŭ pusŭ şi la zapisul care este de lei 500, care mi-i dat astăzi să-mi plătească la 4 lun[i] de astăzi înnainte, ci amŭ pus aĭci lei 160, ca să să înplinească suma din napoi ce scrie	—	—	160	—
Sum[a] lei . . .	—	—	540	84

Şi Iordac[he] păn'astăzi 1778 Iuniie, şi s'au închis socoteala, ce mi-iŭ dat mĭie chir Iordac[he] Vamiş[ul]:

[1]) Jianu

www.dacoromanica.ro

			Lei	Bani
Iun[ie] 29: Mi-i dat ban[i] gata . . .	—	—	30	—
Au plătit vama la păr i la cositor i pei, ban[i]	6	60		
I-amŭ fostŭ dat eu dum[nea]lui . . .	2	—		
Rămân . . .	—	—	4	60
Am trecut la socoteala noiă ce vom avea de acum înnainte, ca să să închee socoteala no[a]stră	—	—	63	62
Lei . . .	—	—	98	2

(Filele 21—22 din «Catastiful de datorue şi socotelı» pe 1778 al Casei de Comerţ din Sibiiu Hagi Constandin Pop, fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad. Rom.).

XXXVI.

1778 Aprilie 2 (13). Bucureşti.

Cinstite şi al mieu maĭ mare patron şi întocma ca un părinte, dumneata jup[â]ne naşule, cu plecăcĭune mă închin dumĭtale.

Cu plecată scrisoare fac ştire dumĭtale că alaltăieri au făcut Dumnezeu milă de am ieşit cu Argeşanu înnaintea luĭ Vod[ă], de ne-am judecat aproape pe la doă c[i]asuri, dar mă miri care să-ţ[i] scriu mai înnainte, numaĭ unul Dumnezeu să ferească tot neamul creştinesc de a nu maĭ avea judecată, că mie mi s-au veninat inima. Numai milostivul Dumnezeŭ să-ş[i] fac[ă] milă şi să nu lase după voia duşmanilor, că la Craiova ţ[i]-am spus că m-au dat Divanul să plătesc t[a]l[eri] 484. Aĭc[i]a m-am judecatŭ înnaintea veliţilor boiari, şi m-au hotărătŭ să daŭ 750, dar înnaintea Măriĭ sale luĭ Vod[ă], care Dumnezeu să-ĭ [în]mulţască ani[i], au rămas şi anaforao[a] Craiovei şi anaforaoa a veliţilor boiari jos, şi nu le-au ţinut Măriia sa Vodă în samă, ca un drept judecători ce iaste. Măcarŭ că şi înnaintea lui Vodă destul au stătut Mitropolitul cu [E]piscupi[i] şi cu veliţi[i]

www.dacoromanica.ro

boiari, cănd unul cănd altul, să mă îngroape, dar Dumnezeu n-au vrut, ci au rămas Argeşanul de astădată cu opinca în obraz, şi numai cu dobând[a] au zăs Măriia sa Vod[ă] să facem un sulfŭ, să ne isbrănim, şi de-ĭ trebuiesc galbin[i], să triimeaţă în lăuntru, să-ĭ priimească dup[ă] zapis. Dar procletul de călugăr văzănd, acum nu va să priimească, nici într'un feli[u] nici într'altu, ca să mă năcăjască pe mine. Poate că-l goneşte vr-un păcat mai mare. Ci fiindcă au intrat în săptămăna mare, au rămas toate jos, şi tocma după Paşti să viu să ni să hotărască desăvărşit să ne luăm carte de judecată. Socotiiam că dumnealuĭ vel Vornic[ul] Părşcoveanul ăl vom avea un stălpŭ păn'acolo, şi giaba m-am ostenit şi la alţi[i] cu plocoanele ce le-am făcut, săntŭ şi voĭ fi căit. Pentru Costachie am înştinţat pe dumneata cu poşta trecută, şi văz că aĭc[i]a păn'acum răspunsŭ n-am luat. Ci orice va fi, dumneata să mă înştinţez[i] la Rămnic, că ieu după Paşti iar îm[i] caută să viu aĭc[i]a, să mă văz scăpat de un hoţ ca acesta care au prădat lumea. Că ce ştiu maĭ î[n]colea de ce siretlicuri să va mai apuca, că n-are nic[i] o lege, nici găndeşte la suflet, făr' găndeşte numai pe astă lume săş[i] izbăndească. Căt pentru alte jelbi ce am dat, tot înzadar săntŭ, că aic[i]a piere lumea cu aşa-feli de trebi, şi nu pot să să caute de altele mai mari, tarĭ şi dese, care nu poci[u] să ţi le scriu. Ci păn' măĭne tot m-aŭ maĭ îmbunat Log[o]fătul Stanc[i]ul, ca doar de le va putea pecetlui. Iar neputăndu-le, toate vor rămânea păn' dup' Paşti. Dumneaiei jup[ă]nesi[i] naşi[i], cocoani[i] naşi[i] mă închin cu căzută plecăcĭun[e], şi poftesc sfănta înviere să ajungeţ[i] cu mare bucurie la mulţi fericiţ[i] şi [în]delungaţ[i] ani, şi cu toată plecăciun[ea] rămăĭ al dum[itale] plecată slug[ă]. 1779, 13(2) Apr[ilie]. Bucureşti.

Antonie Nicolanti.

Pentru Dinică finul dumitale, mă rog să-m[i] triĭ-

www.dacoromanica.ro

miț[i] 2 părechi ștrimfi de bumbac și 2 părec[hi] papuceĭ și le vom plăti cu mulțumire.

Mă rog, jup[âne] nașule, să-m[i] mai triĭmiț[i] piluri de 2 persoane, dup[ă]cum au fost cele dintăĭ, să fie bune și pro[a]spete, să le poci luà după Paști, să mă maĭ curăț de venin și de otrava care am băut-o, fir[e]ar î[n] sufletul Argeșanuluĭ. Dar să mi le triĭmiț[i] numai decăt la chir Iordache, la Căĭneni, că i-am scris să mi le trimiță numaĭ decătŭ.

(Adresa în dos:)
Herrn Hagsi Costandin Popp, a Herrmanstad.

(Docum. fost la Minist. Comerț, astăzi la Acad Rom)

XXXVIII.

1778 Maiu 1.

Copie.

Prea Înălțate Doamne,

Cu lacrămi fierbinți jăluesc Măriĭ tale că în vreame răzmiriții luând marfă dela uneĭ-altiĭ den neg[u]țitori în datorie pentru chivernisala viĭții, și dănd volintiriĭ piste mine, nu numaĭ marfa cca streină, ci și al mieŭ mult puțin ce am avut cu tot[ul] mi-eŭ luat, și am rămas dator văndut, și ne având alt nimica decăt puțintic[ă] iconomie a casăĭ cu care am muncit de mie-am chivernisit viĭața și am plătit și din datoriĭ. Iar acum aceĭ datornici, căndunul, căndaltul, mă apucă, căndla dum-[nealui] Caĭmacam[ul] Craiov[e]ĭ, căt și la dum[nea]lor isprav[ni]c[ii] Jud[e]ț[ului] ca să le împlinesc, cerănd ca să mi să vănz[ă] și ac[i]a puțintică iconomie ce o am. Și eŭ cu cincĭ copiĭ ce-ĭ am și cu o piĭatră de fată mare ce o am de vărstă a-u măritá, să rămăĭ muritor de foame. Ce mă rog Măriĭ tale, să te milostivești Măriĭa ta asupra săraciĭ meale și a ticăloșilor copiĭ ceĭ făr' de vărstă și săraci, și să fie luminată poronca Măriĭ tale către dum-

www.dacoromanica.ro

[nea]luĭ Căĭmacan[ul] Craĭoveĭ, ca să mi să facă un aşăză[mă]nt cu aceĭ datornici, să m[ă] aştepte, ca din an în an cu agoniseala ce voĭ facĭ din iconomiĭa casăĭ, la fieştecare pe 'ncet să le plătesc şi să pocĭŭ plăti şi dăjdiile Visteriĭ Măriĭ tale. Că va fi cu păcat să-m[i] rămăe copiĭ muritor[i] de foame pe l[a] uşăle altura. Şi ce va fi mila Măriĭ tale.

Rob[ul] Măriĭ tale.

Pătru Nicula Truşcă ot Rămnic, sud Vălcea.

No. 412.

Copie scoase dup[ă] luminat[a] carte Măriĭ sale lui Vod[ă].

Io Alexandru Ioan Ipsilant Vvod. bj. milt.

Cinst[ite] şi credincios boerĭul Domniĭ meale Theodorache biv vel Cluc[ie]re, Caĭmacam Craĭov[ei], sănătate. Cu ceĭ ce le ĭast[e] dator puindu-l de faţă înnaint[ea] dumĭ[tale], să cercetezĭ, şi de va fi cum să jăluieşte, că alt mijloc nu are, fără numaĭ puţină iconomie a caseĭ, să-l aşăze cu datorneceĭ, puindu-se soroace, ca cu încetul să le plătească şi lor datoriĭa şi el să nu rămăe stănsu. De care soroace să avem şi Domniĭa mea înştinţare. — 1778 Maĭ 1.

(Docum fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad Rom.)

XXXIX.

1778 Iunie 24. Bucureşti.

Bucureşti, azi 24 Iunie 1778.

Cinstite al mieu mai mare patron întocmai ca un părinte, dumneata jupâne naşule, cu plecăciune închinându-mă sărut dreapta dumitale.

Alaltăeri iar am mai ieşit cu înpeliţatu înnaintea lui Vodă şi m'am mai judecat peste atâtea judecăţi înnaintea veliţilor boieri şi înnaintea părintelui Vlădică; şi văzând hoţul că n'are ce să mai răspundă înnaintea

www.dacoromanica.ro

lui Vodă, au zis că iaste toată socoteala greşită, ci să se mai cerceteze înc'odată de către boiari şi să-şi facă el socoteala başca şi ieu başca supt iscălitură, şi să se arăte înnaintea măriei Sale lui Vodă să ne hotărască. Dar ce folos că hoţul nu dă în scris, fiindcă toţi boiarii îi părtinesc, ci mă poartă de la Pilat la Ponţi şi pe unde va boiari, căutând ca să mă surpe pe mine, de mi s'au urât viaţa ce-mi trage sufletul cu dânşii şi cu năpăştile lor fără lege, de m'am şi bolnăvit de năcaz şi de inimă rea şi de atâta zăbava şi întârziere, cu atâta cheltuială, şi casa mi se prăpădeşte cu totul, numai Dumnezeu să-şi facă milă cu mine. Acum eu văzând că cu boiarii nimic nu folosesc, iar am făcut o jalbă ţeapănă, arătând şi toată socoteala măriei sale, şi găsind vreme să-[o] dau în genunchi înnaintea lui Vodă cu jalba. Pentru Geanolu vei şti, că destul s'au silit să mă amestece în pricină cu ficeorul Condi, dar Dumnezeu au luminat pe măria sa Vodă, şi i-au zis să-şi caute cu dânsul de are cevaşi, iar pe mine să mă lase în pace. Dar Geanolu s'au dus acum la Craiova judecător, ce mergând şi eu, ce ştiu ce va mai născoci şi cu mine, să-mi mai facă vre-un năduv, să mă ţăie acolo. Ci dumneata cu om sigur să-mi trimeţi cartea de judecată la Râmnic sau o copie iscălită de birău cu neguţători. Oh! Doamne milostive şi prea puternice, cum ai izbăvit atâţia sfinţi părinţi din robiia iadului, izbăveşti-mă şi pe mine de aceste necazuri. In credinţă, jupâne naşule, cu 20 de ani ieram să trăiesc mai mult, iar aceste necazuri mi-au tăiat inema de tot, care nu poci să ţi le scriu. Şi cu toată plecăciunea rămân al dumitale plecată slugă.

Ion Nicolau.

(Adresa):

Cinstitului şi al mieu mai mare patron întocmai ca un părinte dumnealui jupânului naşi Hagi Constandin Pop, cu multă plecăciune să se dea, la Sibii.

(Docum. fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad Rom).

www.dacoromanica.ro

XL.

1778 Iulie 19.

Cinstite şi al mieu întocmai ca un frate dumneata chir Hagi Constandine, cu cinste şi cu frăţească dragoste mă închin dumitale.

Cu frăţiască scrisoare nu avusăi de alta, mai întâi cercetez de fericită sănătatea dumneavoastră şi a dumneaei maicei dumitale şi a dumneaei Păuniţei şi a dumnealui chir Ianache, ca aflând că sânteţi dumneavoastră sănătoşi, să dăm laudă lui Dumnezeu şi prea curatei ficioarei Mariei, dintr'a căruia milă şi har săntemu şi noi sănătoşi. Numai eu am fost foarte tare bolnav pănă la cumpănă, dar şi-au făcut milă maică precistă şi mi-au mai dăruit viaţa. Dar la acea boală care am fost me-am făcutŭ şi diiată, şi în diată am lăsat mare rugăciune către dumneavoastră pe dumnealui jupânul Ianache şi pe dumnealui Hagi Costandin Pop şi pe dumnealui Cămăraşu Iane, ca să fiţi epitropi dimpreună cu fiul meu Zamfir, la biserica maicăi prea Curatei Fecioare Marii, ce să numeşte la Dudu [1]). Ce pentru aceasta

[1]) Hagi Gheorghe (şi Gherghe) Ioan cu cheltuiala sa şi cu ajutor dela alţi Craioveni a zidit biserica Madona Dudu din Craiova Ultima diată a lui poartă data dela 29 Maiu 1786. Pentru relaţiile lui de familie, dăm următoarele date (Arhiv Stat Buc, Cond. domn No. 76, fila 392 şi Condica cu No. 80 roşu, judec vechi, fila 397)·

Hagi *Gheorghe Ioan*

Maria, 1798 = Clucerul Constandin Fotescu.

Zamfirache, 1785, a murit în răzmiriţa dinainte de 1813

Dumitrache Fotescu Vistier, erà mort în 1798. 1) = Ilinca, sora lui Nicolae Gigărtu. 2)=Ilinca, 1798, fata lui Drăghicean Grecianu biv vel Medelnicer.

Mariuţa, 1798

fată =Băluţă Ioan, 1813 Iunie 14

Tudorache Armaşul, a murit cu un an în urma tătânesău, lăsând pe nevastă sa cu 4 copii.

www.dacoromanica.ro

făcui în ştire dumneavoastră, şi mă rog ca să priimiţi şi să poslușiţi Maicăi precistei după cum vă va lumina Maica precesta. Că, frate, întru adevăr vă scriu că aveţi ce epitropi, pentru ca sfânta biserică foarte tare s'au întemeiat atât cu moşii cât şi cu bani; numai dând Dumnezeu sănătate şi venind fiul mieu de la lăzăret, şi aducând scrisorile cari le va arăta dumneavoastră, atât pentru moşie, cât şi pentru altele ale bisericei. Ci dumneata, frate, să cauţi în scrisorile Clucerului Constandin, fiind că va să-ţi scrie şi dumneaei Clucereasa ca să cauţi sau va trimete şi vre-un om, este şi cu porunca Divanului, care s'au orânduitŭ, după cererea mea, doi boeri şi doi neguţători, şi s'au orânduit ca să cerceteze ce se află în casă-mi ale bisericei şi ce se află în casa Clucerului ale bisericei, şi să să ia dela amândoauă părţile, şi să să aşaze unde se vor socoti, după cum îţi va spune Zamfir şi din gura dumnealui. Foarte tare slabŭ au umblat Clucerul Constandin cu sfânta beserica, măcar că au lăsat o mie de lei besericei danie, dar acei bani sânt tot ai bisericei. După ce să vor încheia socotelile apoi voi înştiinţa dumitale pe largu pentru toate. Numai mă rog pentru scrisori care îţi va arăta Zamfir cu foae, pentru că să scolă nişte rumâni şi mie îmi este că va să o ia o moşie, şi moşiïa este a bisericei, şi au făcutŭ Clucerul Costandin că este a lui; ci mă rog dumneaei jupânesei Hăgicăi, ca să nu ridice gândul după sfânta biserică, care l'au pus asupra sfintei icoane, pentru că în adevăr vă scriu dumneavoastră, cu ochiul Maicăi precistei este cu mare milă asupra casăi dumneavoastră, pentru că este mulţămita Maica precistă de darurile ce aţi făcut dumneavoastră. Şi de aci înainte mă rog de jupâneasa Hagica, să nu pue la uitare sfânta icoană, că au făcut Maica precista minune, şi m'am îndemnat şi am jăluit către Domnu[1]) şi am arălat sfânta icoana, şi

[1]) Alexandru Ioan Ipsilant Voevod.

www.dacoromanica.ro

GEORGE ASSAN
1821—1866
(Vezi pag. 536).

www.dacoromanica.ro

Măria-sa s'au milostitŭ şi au miluit-o cu hrisov[1]) foarte tare, cu taleri 100 să ia pe tot anu de la vamă şi 500 de oi să le ĭa oeritul, şi 20 de oameni să aibă scutelnici, să le ia birul după cum se va învoi cu ei. Şi ne-au trimis şi hrisovu aici, şi astăzi îl avem la beserică. Cu aceasta sfârşindu rămăiu al dumneavoastră ca un frate 1778 Iulie 19.

Hagi Gheorghie Ioanu[2]).

Dumneaei jupânesei Dumitranei şi la fiul dumisale chir Costandin i la chir Zamfir mă închin cu sănătate; jupâneasa Hagica să închină dumitale cu sănătate.

1778 Iulie 26. Dela lăzăretul Lotrioarei.

Şi eu Zamfirache Hagĭ Gheorghe, cu frăţaşca dragoste mă închin dumneavoastră chir Hagi, şi dumisale jupânesei Hagiicăi mă închin cu plecăciune; dumneaei cocoanei Păuniţei mă închin cu frăţască dragoste, şi dumisale chir Ianache. Fac ştire dumneavoastră că asară am sosit şi eu din Craiova, şi nu lipsii a nu face ştire dumneavoastră. Chir Hagi, spune dumnealui chir Costandin Preda că mă închin cu frăţasca dragoste şi mă rog pentru dragostea Maicăi precistei să ostenească să aducă toate cărţile căte i-au trimes dumnealui răposatul Clucer Costandin Fotescu, şi unde fiind şi dumneata faţă aici la lazaret, singur dumneata le vei căuta, şi care va fi de trebuinţa sfintei bisерici, le voi lua şi îi voi face foae la mâna dumnealui; şi mă voi iscăli şi eu şi jupânul Ianache, Iancu şi dumnaţa; că de nu vor merge zapisele şi scrisorile sfintei biserici acum cu mine, ca să dezrădăcineze

---

[1]) Din 18 Martie 1778. (Arhiv Stat. Buc, Cond. domn. No. 3, fila 243, publ. în *Urechia*, Istor. Rom, II, pag. 119) Vezi şi hrisovul aceluiaş Domn, din a doua domnie, cu data din 25 Martie 1797. (Acad. Rom, doc 12/LXXVIII; Arhiv. Stat. Buc, Cond. domn. No 34, fila 26, publ. în *Urechia*, Istor Rom VII, 303)

[2]) Iscălit cu litere greceşti

www.dacoromanica.ro

pe rumăni din moşia sfintei beserici, ieste hotărât de către Divan că să vor da moşiile rumănilor pe unde vor arăta rumănii, şi apoi va da sama acela ce va fi înpotrivitoriu. Măcar că viind dumneata aici la lăzaret voi arăta dumitale şi vre-o doă jălbi ce s'au dat la Divan, şi vei vedea dumneata ce poruncă au ieşit, şi ieu mai mult pentru aceasta am venit. Pănă luni sară voi fi aici, apoi plec la Craiova ca să fiu la gătirea prazniculuı sfiintei biserici.

Şi sănt al dumitale ca un frate.
Zamfir Hagi Gherghe.

Mă rog aceste tărgueli să-mi-le tărgueşti, şi voi da dumitale bani la lazaret.

1 2 ocă aţă, după cum ieste mustra.
100 dramuri scorţişoare.
1 ocă piper cu alerlai.
8 ocă arpăcaş mărunt.
1 carte care scrie hambacu letinescu, cu tocu.
Acestea sunt pentru Bengeasca.
5 coţi materie, după cum ieste mustra, pentru Ştirboaica.

(Adresa.)

Cinstitului şi al mieu ca un frate dumnealui chir Hagi Costandin Pop, cu frăţască dragoste şi cu sănătate să se dea.

(Docum fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad. Rom.).

XLI.

1778 Septembre 15. Râmnic.

Din pat bolnav.

Rămnic 15 Sep[tembre] 1778

Cinstite şi al mieu maĭ mare ĭ[n]tocma[ĭ] ca un părinte dum[neata] jup[â]ne naşule, cu plecăcĭune mă închin dumitale.

www.dacoromanica.ro

Cinstit[ă] scrisoarea dumĭtale dela 10 luni[i] trecute cu alte scrisori le-am fost priĭmitŭ la vie, şi cu copoiul dinpreun[ă], şi scrisoarea la părintele Episcopul şi la chirŭ Crăc[i]un am triĭmis-o cu om [î]nadinsŭ. Pentru vinuri văz că-m[i] scriĭ dumneata că s-au făcut şi la Ardealŭ dăstul, de va fi butca căte 15 fl[orini], destul de ieftin. Dar a[ĭ]c[i]a, după ce am mers la vie, slavă luĭ Dumnezeu, tot să arată cevaş rod, dă-l va păzì Maĭca precesta, să-l vedem strănsŭ în bute. Dar în alte părţi în credinţă, jup[â]ne naşule, cam slabe săntŭ viile, că au bătut piatra foarte răŭ Ci am nădejde că să vor căuta vinurile bine şi a[ĭ]c[i]a, că din anul trecut toate oţăturile s-au văndut. Maĭ ales ieu aveam o bute vin stricat, dă-l lăsasem să să fac[ă] oţăt, şi l-am văndut tot. Încă şi cu rădicata am datŭ cătva, vadra căte un leŭ. Ci ieu aşa am socotit, că păn' la primăvară ce vinurĭ voĭ avea, să le maĭ ţin, apoĭ la primăvară să le trag, să le căpuiesc bine şi und[e] va dà Dumnezeu noroc, orĭ la Sibiĭ sau aĭc[i]a. Dumneata ăm[i] scriĭ că vinul acest[a] de ţară tot să va da căte 22 sau 24 G[u]l[deni], Ac[i]astă tocmeală căndar fi în lăzăret, vadra de 10 copuri, tot are rănd şi samă, dar cu vama nemţască a mea şi cu acel preţ, giaba de trapăd, maĭ bine aĭc[i]a cu 15 G[u]l[deni]. Ci dum[neata] să-m[i] scriĭ ales, să ştiu să mă chivernisescŭ, maĭ ales că acum la toamnă veĭ vedea şi ruptoarea vinurilor de aci, atăt şi ieu de aĭc[i]a. Ieu pimniţ[ă] am aĭc[i]a de giaba, dar la Sibiĭ ştiŭ ce chirie grea iaste, ce nu iaste de trebuinţă de a prind[e] dumneata pimniţă la Sibiĭ. Jup[â]ne naşule, lăngă copoiul ce mi l-aĭ triĭmis de-a s-ar găsi şi o copoĭcă ieftină şi maĭ bun[ă], că copoiul iaste mincinos şi nu caută cum să cade, ci i-aş triĭmite vameşuluĭ, să nu te urle pe cap. Dar iată că-ţ[i] trimiţ[i] ac[i]astă carte, şi vez[i], păn' în căt ăm[i] scrie Logofăt[ul] cel mare Scarlat, ginerele Banuluĭ Ghichiĭ, pentru o vijlă mare şi bun[ă]. Ci n-am cum te rugà, scapă-mă din gura acestuĭ prieten, că

www.dacoromanica.ro

întru adăvăr poci zice că acestŭ mult şi prea mult mi-au stătut într'ajutor. Ci mă rog, pă la hăi domni undeva, numaĭ să fie vijlă mare, trupeşe şi chipeşe, după cum scrie ielŭ, că iel plăteşte, nu ieste de pricin[ă]. Scrisăĭ şi socru mieu, ci nu ştiŭ de va găsì, să-m[i] trĭimiţă la dumneata. Pe mine m-au apucat nişte părdalnice de friguri. În toate zile[le] mă ţin de 2 săptămăni, de m-au omorăt, şi nu ştiŭ ce să fac de slăbiciun[e] multă. Neamţul care ţine pe Ogăzoaia au venit acum dela Bucureşti, şi aŭ adus copil din cas[ă], să mă duc[ă] pe mine şi pe iegumănul să să judece cu noĭ. Apoĭ ce să maĭ zic că am fost cu cel maĭ păcătos în lume. Pe cine n-am lăsat ieu să moară, acela nu mă lasă să trăiesc. Oh, milostive Doamne, pe mulţĭ din multe i-aĭ isbăvit şi i-aĭ curăţıt, izbăveşte-mă şi pe mine de nişte tiranĭ fă[ră] de lege. Ce-m[i] caut[ă] să plec Miercurĭ cum voĭ putea, să vedem ce judecat[ă] are cu mine. Ieu am să iau, şi iar ia pe mine mă trage la judecată. Dum[nea]ieĭ jup[â]nesi[i] naşı[i] şi coco[a]ni[i] naşi[i] cu plecăciun[e] ne închinăm, sărutăm dreapta dumnealor.

Al dum[itale] plecat[ă] slug[ă].

Antoni[e] Nicolantı.

Spune, mă rog, luĭ chir Dumitru să trĭimiţă banĭ la chir Nicoliţa pentru să să înzestreze nepoată-sa, să scap ieu dın gura cumnată-sa, daca iaste creştin şi neguţătorĭ, că ştie bine pe cumnată sa cine iaste. Ci acum chir Nicoliţa vine la lăzăret, să-i dea ce-i va dà în măna dumnealuĭ, să-ĭ poarte de grije, şi să am răspunsul cu chir Nicoliţa. Nişte parazoale, nişte manzesterĭ, un ştuc postavŭ ce l-am trĭimis de atătea vreme, să am ştire venituţ-au la mănă. Pentru un clopot spartŭ iar am scris de atătea rănduri să nu să facă, ci mă rog, să să trĭimiţă îndărăt la vameşul Iordachie.

(Docum fost la Minist Comerţ., astăzi la Acad. Rom.)

www.dacoromanica.ro

XLII.

1778 Noemvrie 12.

Ce amŭ dat la dum[nea]lui chir Iorŭdache Vameşul dela 1778 Iul[ie] 15 păn[ă] astăzŭ Noe[m]vrie 12 1778 cumŭ arat[ă] la val[e], ănume:

			Lei	Bani
Iul[ie] 15: Miiŭ rămas să-mŭ dea cumŭ arat[ă] înnapoi la No. 21 . .	—	—	63	62
Iul[ie] 22: I-mŭ trimisŭ 10 măji fierŭ păn' în lăzăret	—	—	91	90
7 ocà 3 lo[i] zahar	5	72		
3 » pişcotŭ cu cutiie cu tot . . .	3	34	9	37
Vama la acĭastea	—	50		
10 ocà pesŭmetŭ de postŭ cu bota[sic] cu tot	—	—	2	—
Dela sfo[a]ra pentru flie[r] de ocnă să-m[i] mai dea	—	—	12	50
4 ro[a]te ferecat[e] de butcă	38	—		
1½ ocà bumbacŭ supŭţir[e]	3	99	43	99
1 » deto maĭ groşcio[a]ră	2	—		
Noe[m]vr[ie] 12: 1 ştuc [1]) şăfătă[sic] vănăt[ă]	32	60		
20 ocà zahar în 6 căpăţin[i], a 96 ban[i].	16	—	49	30
Vama la zahar	—	90		
Incarcŭ cu căt nu s-aŭ ajunsŭ la lăn[ă], cum arat[ă] la No. 71	—	—	1	34
Dela chir Hagi Dimitrac[he] Ionŭ Bobescu	—	—	34	115
Suma lei . . .	—	—	308	37

Fila 69 din «Catastiful de datorie şi socoteli» pe 1778 al casei de comerţ din Sibiiu Hagi Constandiu Pop, fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad Rom)

[1]) Bucată.

www.dacoromanica.ro

XLIII.

1778 Noemvrie 12.

1778 Noe[m]vrii 12 Ce ĭ-amŭ mai dat la Vameşu Iordac[he] Caţupi:

			Lei	Bani
Dupe cumŭ arat[ă] înnapoi la No. 70, rămâne să-mĭ dea încă	—	—	43	17
Noe[m]vrie 23: Ce ĭ-amŭ maĭ trimis:				
27 ocà zahar fain în 3 căpăţi[ni], a 108 ba[ni]	24	36	39	112
1 ţăsal[ă] şi 2 carŭtace	1	12		
1 bici de Beci, de 4 cai	1	84		
2 corŭdovan[e] roşii	4	90		
100 păpuş[i] sfo[a]ră în 2	5	100		
Vama i chiriia la acestea	2	30		
Dec[hem.] 2: Cu Tonea i cu finu Dumitru:				
1 ştuc Linţŭ, No. 28	—	—	13	88
Dec[hem.] 16: Cu finu Dumitru:				
1 păreac[he] miţur[i] verŭzĭ, de 2 caĭ.	4	6	6	36
2 c[i]asorŭnice cu ţilindre	2	30		
Dela chir Hagi Dimitrac[he] Ion Bobescul au priimit	—	—	34	42
Leĭ . . .	—	—	137	55

(Fila 71 din «Catastiful de datorıe şi socotelı» pe 1778 al caseı de comerţ din Sıbiıu Hagi Constandın Pop, fost la Mınıst Comerţ, astăzı la Acad Rom.).

XLIV.

1778 Noembre 13 (24). Craiova.

Cinstite şi al mieu maĭ mare patron întocma ca un părinte dumneata jup[â]ne naşule, cu plecăcĭun[e] închinându-mă sărut dreapta dumĭtale. 1778 Noem[vrie] $^{24}/_{13}$. Craiova.

Cinstită scrisoarea dumĭtale dela Sept[embre] 8 scrisă, cu bucurie am primit-o la vie, şi cele ce-m[i]

www.dacoromanica.ro

scriĭ dumneata am înţăles. Pentru vinuri, din mila luĭ Dumnezeu tot am făcut cevaş, dar nu ne-au maĭ ticnitŭ că numaì căt le-am văzut duse la Rămnicŭ şi unele buţ[i] le-am lăsat şi pe afar[ă], ce iera să le trimeţ la Căĭneni. Si aşa le-iau căutat să le năpustesc şi să plec la Craiova cu omul domnesc ce-m[i] stà bumbaşir pentru ţolina de Ogăzoaia, şi acum săntŭ doă săptămăni de căndam venit cu iegumenul dinpreun[ă] şi trag năcaz mai rău decăt cu Argeşeanu, cu procletul de Neamţŭ ce ţine pe Ogăzoaia, că-ĭ stau şi [E]piscopul şi Căimacanu, şi maĭ ales Gianolu, într'ajutori, şi dau tagà cum că nu iaste Luca nimica datori[u] mie dup[ă] mătasa ce au luat dela dumneata, ci au plătit ban[i]ĭ, şi scoate la Divan un zapis de t[a]l[eri] 1000 ce am fost datu ieu Luchi[i] odată bani turceşti şi i-au dat banĭ nemţeşti la Sibii. Si acel zapis, zice, că au fost datori Ogaz, iar nu maĭ multŭ. Ieu i-am arătatŭ că în diată scrie t[a]l[eei] 1515, că mi-au rămas banĭ bun[i] curaţ[i], iar Caimacamul au zis că iaste diiata dreasă. Mai pe scurtŭ ce vei să faci căndăţ[i] iaste Cadiia davagiu, la care nici diiata nu iaste dreasă, nici nimica, ci numai zavistiile cele marĭ fac multe, la care să dea sama înaintea lui Dumnezeu cu sufletulŭ. Ce n-am găndit, aceia m-au găsit. Care m-am spăriat păn' la suflet de atăţa duşmanĭ ce s-au legat de mine. Ci ieu văzănd, am trimis să-m[i] aduc[ă] catastiful de acas[ă] şi zapisul cel dela Luca, care mi-l făcuse pentru mătas[ă] şi cu scoteala pe iel făcută, unde ăm[i] maĭ rămăne acei t[a]l[eri] 1515. Ci aşteptŭ să vie şi numaĭ Dumnezeu să-ş[i] fac[ă] milă, să mă văz şi de ac[i]astă năpaste izbăvitŭ. Ieu am fost strănsŭ puţintei banĭ şi ierà să viu la lăzăretu să ne vedem şi să vorbim de cele trebuinc[i]oase, şi n-am avut nic[i] un răspas. Ci acum făcănd Dumnezeu milă să scapŭ nezmultŭ [sic] care cumvaş, voĭ veni la lăzăret. Dar cu acest triĭmis să am ştire pentru pricina luĭ Izicuţ, puteavoĭ veni în lăzăret, sau ba, Sau să viu numai la rău, daca am fost

www.dacoromanica.ro

rănduit la năcazuri, să le trag pentru alţi[i], şi de nu om luà calea la Bucureşti care cumvaş. Că pă cum văz dreptăţile de aĭc[i]a, numai Dumnezeu să le fac[ă] răsplătire. Un butoĭ de vin, cu pelin, şi altul de vin albŭ am fost făcut pe sama dumĭtale, şi am lăsat cuvăntŭ acas[ă], căndvor încărca vinurile la Căĭneni, să le încarce şi pe acelea, să le triĭmiţà în lăz[ă]ret, care venind în pace, poftesc să le petreceţi cu săn[ă]tate. Ci dumneata vei porunci la cinevaş din Boiţă, ca să fie gata cu carul, să le puie din carŭ într'altŭ car. Si la vameşul iar vei scrie la Căinenĭ, să nu fac[ă] vre-o zminteală, fi[i]nd că ieu n'avusăĭ parte singur să viu să chivernisăsc. O scrisoare dela chir Crăcĭun cu o poliţă de t[a]l[eri] 3000, ne avănd pe alt[ul], iată că o trimisăi cu Iosif, nepotu mieu, şi nişte limbi de bou i de capră, şi nişte muşchi, ci priĭmindu-le să avem răspunsŭ cu dânsul. Mă rog, jup[â]ne naşule, să-m[i] faci bine, să-m[i] triĭmiţ[i] aceste puţintele tărgueli, şi [ce] vor tăià, va dà Iosef bani pentru dănsele. Pentru vijlă, mă rog, dă iaste vre-o nădejde, că-m[i] face multă sup[ă]rare cu scrisorile dum[nea]lui vel Log[o]f[ăt] Scarlat. Pentru ban[i]ĭ dela comăndaşu şi dela directorul, ieu de căndcu pricina ştiută, nimicŭ nu le-am maĭ pomenitŭ. Ci scrie-m[i], ce să fac. Să dau inştanţie pentru dănşi[i], că aĭmintrelea văz că nu ies ban[i]i. Dumneaiei jup[â]nesi[i] naşi[i] şi cocoani[i] naşi[i] ne închinăm cu căzută plecăcĭun[e], şi rămăĭ al dumi-[tale] cel mai mic şi plecat[ă] slug[ă].

Antonie Nicolanti.

Notta

6 coţi captuh vănăt închis, bun, de s-ar găsì petecul cel după urmă.
1 căpăţină zahar maĭ mare.
2 loţ[i] şofran.
2 » muşcăpli adică frunzişoară.

www.dacoromanica.ro

1 loţ[i] ţimăt, scorţişoare.
2 funţi piperi.
1 « alăr lat găvirţi.
2 « ghimbern.

(Docum. fost la Minist Comerţ, astazi la Acad. Rom.)

XLV.

1778 Decembre 8.

Cins[ti]te şi al mieŭ i[u]bit ca un fiĭ dumi[ta] chir Hagi Constandine, cu părintească drag[os]te mă închin.

Cu părintească[ă] scriso[a]re către dumi[ta] de altă n-am, făr'cât întâĭ cercetezĭ de fericită săn[ă]tatea dum[nea]v[oastră], aflându-s[e] întreag[ă] să m[ă] bucur, mulţumind luĭ Dumnezeŭ, şi să am ertăc[i]une căcĭ n-am maĭ scris dumi[tale], măcar că n'am avut pe cine. Dar acum cu venirea jupânuluĭ Antonie, de aĭci altă-ceva n-avusăĭ să triĭmiţĭ dum[nea]v[oastră], fără numaĭ acest folcăluţĭ cu 15 oc[ă] untŭ şi doĭ caşcavalĭ de munte, ci priĭmindu-le să le mâncaţi dum[nea]v[oastră] săn[ă]toşĭ. Pentru treaba care ştiĭ dumi[ta], te rogŭ să fie la păstrare bun[ă]. Dum[nea]eĭ jupâneasăĭ Hagicăĭ, so[a]creĭ dumi[tale] şi dum[nea]ei coco[a]neĭ Păunicăĭ Hagi şi lu[ı] Enăchiţă, mă închin dumılor cu săn[ăta]te. Bărbuc[i]anu [1]) şi Catinca [2]) să închin[ă] dum[nea]voastră cu săn[ă]tat[e]. Pă mititica dulce o sărut, şı să te învredniceasc[ă] milostivu Dum[ne]zeŭ de a-ĭ fi şi socru mare, şi cu părintească[ă] drag[os]t[e] rămăĭ. Dec[hem]v[rie] 8.—1778.

A dumi[tale] întocma[i] ca o maĭcă.

D[umıtrana] Ştirboaica [3]).

---

[1]) Barbu Ştırbeıu, fiul Dumitranei.

[2]) Soţıa Barbului Ştırbeıu, nora Dumıtranei.

[3]) Dumıtrana în anul 1767 se logodıse, fără voıa mamei eı şı fără blagoslovenıa Epıscopului de Râmnıc, cu Chırıac Rahtıvan,

www.dacoromanica.ro

(Adresa în dos):

Cinstituluĭ şi al mieŭ ca un fiĭ dumi[sale] Hagi Costandin Popŭ, cu părintească drag[os]te şi cu fericit[ă] săn[ăta]te să să dea.

(Docum fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad. Rom)

XLVI.

1778 Decembre 11. Râmnic.

Cinstite dumneata chir Hagi Costandine, cu frăţasca dragoste mă închin. 1778 Dechemvre 11. Râmnic.

O cinstită şi frăţasca scrisoare ce mi-ai trimis cu chir Nica Teişanul, înpreună şi doao basmale, cu bucurie am priimit şi înţelegând de fericită sănătatea dumitale, ni-am bucurat. Basmalele le-am dat la dumnealui Stolnicul şi li-au priimit, fiind că mi le poruncise, dar nu-i sănt de treabă, că dumnealui cerea să fie de ştersŭ la nasŭ şi faine. Pentru zavodŭ, să rămăie, să nu-mi cumperi, fiindcă au ieşit din Isprăvnicie şi măine placă la Bucureşti, şi să închină dumitale cu sănătate. Pentru banii ce i-am trimis cu chir Nica Teişanul, văz că i-ai primit. Acum primii altă cinstită scrisoare de la dumneata din trecuta luna, ce-mi răspunzi la scrisoarea

---

om străin. Mitropolitul Grigorie la 26 Iunie acel an desface acea logodnă săvârşită de un preot din Craiova Partenie, Episcopul de Râmnic, în scrisoarea către Stolniceasca Dumitrana Ştirboaica, zice: «că este porunca înpărătească cu ferman din zilele M Sale «Ştefan Voevod, ca să se ţie şi să se păzească rânduelile ce s'au «hotărît cu tare poruncă, ca nimeni din ceĭ streinĭ, din alte părţĭ, «să nu fie slobozĭ, nicĭ să să îndrăznească, a luà fetele lăcuito«rilor de aicea din Ţara Românească.. .» (Acad Rom., mss. 634, fila 59. Vezi şi articolul *Nunta oprită* de V. A. Urechia, în *Universul* din 26 Sept. 1900). Stolniceasa Dumitrana Ştirboaica afară de Barbu a mai avut o fată măritată după marele Dvornic Manolache Grădişteanu (Arhiv Stat. Buc, Cond. Div Craiovei, No. 82, judec. vechi, fila 38 verso).

www.dacoromanica.ro

mea de la Bucureşti, mi-au trimis-o. Văz că la piei n'au mai venit nici un muşteriu şi chesaturi sănt de bani crezŭ; numai cum am rugat pe dumneata la târg: cum ţi-o a lumina Dumnezău, viind vr-un muşteriu, cum mai bine vei socoti, vinde, şi voi rămănea mulţămit. Pentru ciară pănă acum n'am ridicat-o dupe unde am dat arvună, fiindcă n'au bătut-o; şi după Crăciun când voi merge şi voi mai afla la cinevaşi, voi cuprinde şi pentru dumneata. Pentru chir Dumitru Cozma, se află la Craiova şi când va veni i-oi zice, ce scrii pentru pricina banilor ce-am trimis cu Dinu; acum au venit de la Ruşi şi-i arăta-i ce-mi scrii; şi iată că scrie la Dumitru socoteala care tot au dat în măna Dumitrului banii deplin, şi caută să-i numeri dumneatale Dumitru, că ieu, cum am scris dumitale, n'am dat la Dinu deplin; iar mai arătând Dumitru vre-o pricină, scrie-mi, şi voi aduce pe Dinu la lazaret. Şi rămăi ca un frate gata la slujbă.

Nicoliţa Iovipali.

(Adresa:)

Cinstit dumnealui jupănului Hagi Costandin Pop, cu frăţască dragoste să să dea, la Sibii.

(Docum fost la Minist Comerţ astăzi la Acad Rom)

XLVII.

1778 Decembre 13. Braşov.

Cinstite şi al mieŭ vechi prieten dum. chir Hagi Constandine, cu sănătate şi cu frăţească dragoste mă închin dumitale. 1788 Dechem. 13. Braşov.

De alta n'avuseĭ a te supără pe dum[neata], fără cătŭ aducăndu-m[i] aminte de vechiul prieteşug şi neavând altŭ prieten la partea locului, am luatŭ îndrăzneală a face dum[ita]le oareş-ce rugăc[i]une. Fiindcă am fost trimis la partea Ţări[i] Moldavi[i] pe un' copil al meu cu ceva marfă, aŭ adus deacolo ceva miere, ca vr-o 50

www.dacoromanica.ro

de cântare, miere bună albă, şi am înţeles că la partea locului ar fi ceva căutare. Pentru aceïa am năzuit ca către un prieten şi frate, de va fi cumva acolo harc[i]u, mă rog să cercetezi şi să mă înştiinţezi cu ce preţ s-ar putea vinde cofa acolo, şi putea-s'ar cheltuiï toată suma, ori mai puţinŭ, că o aş trimite acolo. Arăt dum[ita]le şi preţul cel maï jos, cofa pe loc aïci căt[e] ban[i] 80. De s-ar găsi niscaï muşterii, mă rog să-ţ[i] fie aminte. Şi ori-cum va fi, mă rog de frăţescŭ răspunsŭ, şi mă rog de ertăc[i]une căci te supăr, căce n-am avut pă cine supăra pe altu. Şi eŭ încă rămăï datorï a sluji dum[ita]le ori la ce mă vei pofti. Cu ac[i]asta rămăï întru toată dragostea c[i]a frăţească şi gata spre slujbă.

Ioan Ionovic[i] Marcus.

(Adresa în dos:)

Cin[s]t[it] dum. dum. chir H[agi] Constandin Pop, cu frăţească dragoste să să dea la Sibii.

(Docum. fost la Minist Comerţ., astăzi la Acad. Rom.).

XLVIII.

1778 Decembre 29. Râmnic.

Rămnic, la 29 Dec. 1778

Cinstite şi al mieŭ maï mare patron, întocma ca un părinte dum[neata] jup[â]ne naşule, cu plecăciun[e] închinându-mă, sărut dreapta dum[i]tale.

Cu plecat[ă] scrisoare înştiinţez dum[i]tale că cu venirea mea acas, acum pe sărbători, am priimit doă cinstite scrisori ale dumitale, şi cele ce-m[i] scriï dumneata toate prea bine am înţăles, şi văz că ieşti foarte măhnitŭ şi supărat asupra mea, şi-ţ[i] crez, dar, jup[â]ne naşule şi părintele mieŭ, şi dumneata să-m[i] crez[i] mie şi să te rogi lui Dumnezeu milostivul şi dimineaţa şi sara, ca să te ferească de oameni făr' d[e]

www.dacoromanica.ro

frica lui Dumnezeu, şi să nu te găseasc[ă] păcum m-au găsit pe mîne, care nu poci să-ţ[ı] scriu patimile mele şi ce-m[i] trage şi mi-aŭ tras sufletul pân'acum. Numai Dumnezeu milostivul să-ş[i] fac[ă] milă cu toţ[i] şi cu mine, să mă văz izbăvit de nişte tirani şi oameni făr'de lege ca aceştiia, că numai cănd cu gura să ţi le povestesc. Iar pentru că nu ţ-am triimis nic[i] un ban de cănd ai venit de la sfăntul mormăntŭ, ieu ştiu că dup[ă] ce ai plecat, m-ai lăsat de am numărat la chir Ştefan Pop t[a]l[eri] 500, şi bucuros eram şi de atunci încoace să-ţ[i] trıimiţ, dar bine ştiĭ ce mi-aŭ tras sufletul cu hoţul de călugăr în 5 luni de zile ce am şezut în Bucureşti, cu cheltuială şi cu prada ce m'au prădat, şi deosăbit de doă luni acum iarăş de am şezut în Craiova cu pricina luĭ Ocaz, n-ar fi maĭ fost de pomana cuĭ l-au prăsit, şi să le plătească Dumnezeu şi judecătorilor cu dreptăţile ce le fac, că caută şireţilor ceĭ ce n-au nic[i] un temeĭ, ci umblă cu minc[i]uni şi le dau crezămăntŭ la minc[i]unile lor, că de-ar fi o judecat[ă] vrednică pe un Tălpis, care iaste Neamţul ce au luat pe Ogăzoaia, ar fi luat şi necinste, şi ar fi plătit toată cheltuiala şi paguba. Dar făţarnici[i] de judecători, plătile-ar Dumnezeu cu focul, caută să dăzbrace pe unul şi să înbrace pe altul, şi nici că caută porunci domneştĭ, ci cum vor aşa fac. Destul că ieu mi-am mai dat socoteala şi al doĭlea la neguţător[ı]ĭ Craioveĭ şi la Divan, şi ş-aŭ văzut Neamţul şi Ogăzoaia lungul nasuluĭ, şi i-aŭ cunoscut toţ[i] boiari[i] şi Arhiereul de oameni mincinoş[i], că au zis că ieu am scos 16 pungi de banĭ aĭ bărbatu săŭ şi i-am măncat, dar la socoteală i-am numărat toate pungile şi i le-am dat pe unde săntŭ să şi-i scoaţă daca poate. Ci Divanul Craioveĭ au dat poruncă ca omul domnesc să-ĭ î[n]plinească, maĭ î[n]tăĭ ieĭ dania, apoĭ să ià datornici[i]. Şi porunca luĭ Vodă ĭaste, maĭ î[n]tăĭ datornici[i], apoĭ să-şi ià dania. Ci acum ieŭ de tot m-am lăpădat la Divan, că maĭ mult nu mă voĭ

www.dacoromanica.ro

amestecà. I[n]tr'acest lucru au rămas toat[ă] treaba asupra Pateruluĭ Ludovic iegumenul, ce săntŭ epitropi, care numaĭ decât au maĭ dat altă jalbă la Domn, că n'au urmat Divanu dup[ă] luminată porunca Măriĭ sale luĭ Vod[ă], ci vom vedea ce răspunsŭ va veni. Iar pentru chir Costandi[n] că are ipopsie sau aŭ zis că Ogaz ar fi plătit toţ[i] ban[i]i, şi pecum Ogaz iar fi spus când l-aŭ întălnit în lăz[ă]ret că mi-au dat mie toţ[i ban[i]ĭ deplin, acestea săntŭ numaĭ vorbe necăzute, că ieu peste pământŭ n-am fost, ci trebuia să-m[i] scrie mie numaĭ decăt, să stau fată cu Ogaz. Şi maĭ ales că zapisul luĭ Ogaz iaste faţ[ă]. Care mi-aĭ scris dumneata dup[ă] ce i-aĭ datŭ mătas[a] în lăz[ă]retŭ şi i-am luat zapis aĭc[i]a la Rămnicŭ, und[e] iaste întărit şi de duhovnicul luĭ acel zapis la moarte, că au maĭ rămas t[a]l[eri] 1515:42 bani şi săntŭ puşi şi în diiată, unde săntŭ mulţi neguţători iscăliţ[i], apoĭ de ce mă maĭ necăjeşte, că va fi păcat, că-m[i] poate ajunge mie de năcazurile ce le-am tras şi chieltuielĭ ce am avut numaĭ din pricina acestor bani, că ştiu că nu mi-au fost Ogaz vre-o rud[ă] sau cevaş amestecătur[ă] sau neguţătorie cu iel am avut, ci am socotit a face bine şi să nu să răpune ban[ı]ĭ, şi acum pătimesc rău şi-m[i] auz vorbe îndeşerte. Numaĭ n-am ce face pentru păcatele mele. Cautŭ să le rabdŭ şi să pătimesc.

Acum cu venirea luĭ Pavel ĭată că-ĭ număraĭ t[a]-l[eri] 500 să-ĭ aduc[ă] dum[i]tale. Care şi aceştiia unul Dumnezeu ştie de unde şi cum i-am făcut, că din datoriile care le ştiĭ nicĭ măcar un ban n-am luat. Făr'acum aşteptŭ să-m[i] vie omul domnesc cu porunca, să-ĭ apuce pe toţ[i]. Şi dănd Dumnezeu să iasă vre-un ban or[i] din datoriĭ ori dintr'al mieu, iarăş voĭ triĭmite du[m]itale. Făcănd vănzare de vinuri, că păn'acum, bine ştiĭ, că au fost vinuri pe toate uliţile loıan, ci de acum înnainte am nădejde ca doară să vor maĭ dăşchide vănzările, şi dela mine pagubă nu veĭ avea. că cum vor intrà măcar ce

www.dacoromanica.ro

banĭ în măna mea, tocma ca când ar fi în măna dum[i]tale. Dar n-am ce să fac dac[ă] Măriia Sa Vod[ă] tot dă cărți pe la uni[i] și alti[i] să nu să supere, ci cu încetul să să plătească. Dumnea-ieĭ cucoana Dumitrana Știrbo[a]ĭca să închin[ă] du[m]ĭtale cu dragoste părintească și ț-au trimis un folcăluț cu brânză și 2 caș[i], care îĭ deteĭ la chir Pavel să ță-i aduc[ă] du[m]ĭtale. Aceste mustre de țic-sac sau borzobe ce pun pe căĭțe, mă rog, c[i]arcă de să pot dà aciia și cu ce preț sau schimbă atăt și de creditoriu negru, că aș face și ieu aĭc[i]a schimbŭ cu nișcar[e]-va marĭale ce maĭ am dela Costachie. Ci mă rog, să am știre. Ban[i]ĭ dela Măĭnea de când i-am dat la Hagi Vărtan, să-ĭ dea la Constandin, dar chir Costandin nu s'au întâmplat la Craiova ci călător la altă parte. 60 povări bumbac al dumitale, l-am dăscărcat la mănăstire la loc bun, și destul am umblat pentru chirigiĭ, și aĭc[i]a și în Loviște, dar acum nu ieste cu putință păn' nu să va maĭ muia vremea. Pentru un clopot spartŭ ce l-am fost trimis în anul trecut să să facă pentru mănăstirea noastră, mă rog hotărăt, să-l daĭ să să fac[ă], și să am răspunsŭ că s-au dat, să știu. Pentru tărguielile ce mi-aĭ trimis, le-am primit și săntŭ foarte mulțumit dum[i]tale, dar mă rog și pentru aceste pnțintele negrești să mi le trimiț[ı] cu Pavel, și ban[i]ĭ pentru celelalte și pentru acestea am scris la chir Iordache Cațupi să-ĭ numere dumĭtale, și mi-aŭ scris că-ĭ va număra, ci dumnea-ta trimite-ĭ în scris căț[i] banĭ să-ț[i] trimiță. Dumnea-ieĭ jup[â]nes[e]i naș[ı] și cocoani[i] ca și cu toți ne închinăm cu plecăciune, sărutăm dreapta dumnealor și poftim anul nou la mulți ani [în]delungaț[i] cu multă norocire și fericire, și rămăi al dumi[tale] plecat[ă] slug[ă].

Antonie Nicolantin.

Notta.

5 coț[i] țiț caton, câmpul să fie cafè braunt închis, cu flor[i] mari, pentru plapoma.

www.dacoromanica.ro

1 zăbunaş de copil de 2 ani, cu bumbac, pentru finul dumĭtale.
12 coţ[i] postav vănăt de Sibiĭ ordinari.
2 cutii sardele.
1 funt capere.
1/4 ocà rozmarin-safi, să nu fie cu lurbăr-bleter [1]) amestecat.
5 coţ[i] spiţăn [2]) negre înguste, de un deget late, ţalcăl spiţi.
10 coţ[i] carton de Beci, măruntăl de flori şi maĭ închis, cotu a 39 cr.
Turte dulci de 30 cr.
1 perechie cizme roşii de credinţă, cu ştichel, pentru Aniţa, mai marĭ să fie.
1 păreche ştrim[fi] bărbăteşti, mari şi lungi, pentru mine.
1 părechie fămeieşti, mai fain[i].
11 coţ[i] fizău [3]) de mătasă la midăr [4]), verd[e] să fie ca mustra.

(Docum. fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad Rom)

XLIX.

1779 Februarie 16. Călimăneşti.

Călimăneşti, 16 Fevr. 1779

Cinstite şi al mieu mai mare patron şi părinte dumneata jup[â]ne naşule, cu căzută plecăcĭun[e] sărutŭ dreapta dumĭtale.

Doă cinstite scrisori ale dum[i]ta[le] dinpreun[ă] cu neşte tărguieli acum cu venirea mea dela Suteşti, cu

---

[1]) Foi de dafin
[2]) Broderii.
[3]) Şireturi
[4]) Corset

www.dacoromanica.ro

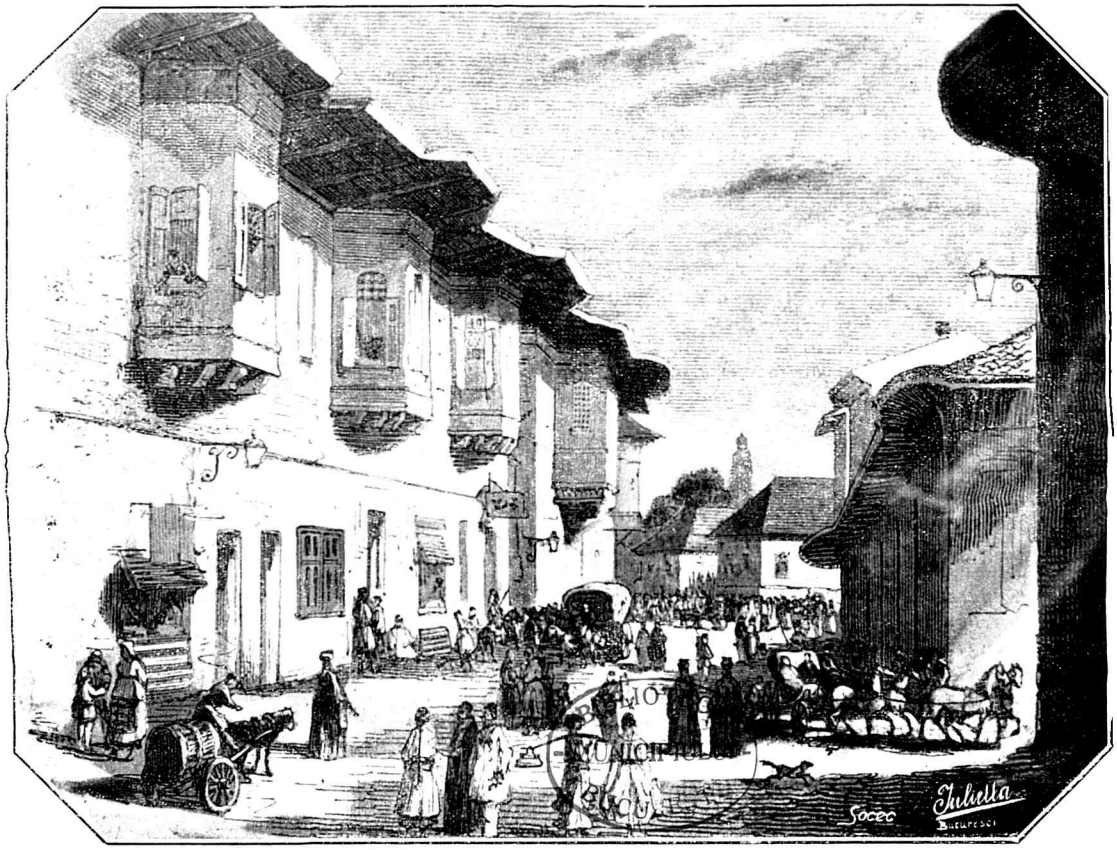

O stradă comercială din vechiul Bucureşti, *după M. M. Bouquet*
(Vezi pag. 538).

www.dacoromanica.ro

dragŭ le-am priĭmitŭ, şi cele ce-m[i] scriĭ dumneata am înţăles. Pentru t[a]l[eri] 90 ce am fostŭ lăsatŭ ieu la Hagi Vărtan, veĭ şti dum[neata] că cu bun[ă] samă i-aŭ datŭ la chir Crăcĭun, fi[i]ndcă chir Costandı[n] singur mi-au spus. Pentru tărguieli săntŭ foarte mulţumitŭ dum[i]tale pentru osteneală ce aĭ făcutŭ. Pentru banĭ ce au tăiatŭ săntŭ încredinţatŭ că-ĭ va fi triĭmis chir Iordache dum[i]tale. Şi iar mă rog dumĭtale acum cu acestŭ triĭmis pentru 3 cercuri de fier de buţ[i] cu şurufuri. Foarte mă rog să-mĭ-le triĭmıţ[i] numaĭ decătŭ la chir Iordache Caţupi, fi[i]ndcă-m[i] săntŭ de mare trebuinţă pentru un obraz mare. Ci dɔ veĭ găsi gata la bolte, de Graţ, să iaĭ, că săntŭ maĭ bune la şurupuri făcute, iar negăsând, mă rog, să le porunceşti să le facă cu grabă. Doă cercuri să fie de şină peste totŭ, dar maĭ marĭ, şi un cercŭ să fie cu lanţŭ, precum mi-aĭ triĭmis maĭ demult, dar lanţul să nu-l iaĭ de aciia, că-l va face aĭc[i]a. Aşa mă rog dum[i]tale, numaĭ să fie mari şi ţapene. Şi banĭ pe dănsăle tot chir Iordache ăĭ va dà, că i-am scris. Pentru un clopot am scrıs dum[i]tale foarte de multe-ori, şi maĭ î[n]tăĭ când ţ-am fost scris şi ţ-am triĭmis şi slovele care nume să să puie, şi mi-aĭ scris că-l veĭ dà şi-l veĭ face. Dar acum văz că nu-m[ı] scriĭ nimic, şi ieu am î[n]trat î[n] bănuială să nu să fi răpus cumva. Ci de nu l-aĭ făcut sau dă iaste î[n] lăzăret, nu-l dà la Sibiĭ să-l facă, ci-l veĭ î[n]toarce î[n]dărăt. Numaĭ mă rog să am răspunsul de iaste acel clopot la dumneata, că ieu l-am triĭmis cu c[ı]ara la chir Iordache, când ieraĭ dumneata la sfăntul mormăntŭ. Pentru bumbacu care au mai rămas la Călımăneşti şi astăz[i] venìi să-l î[n]carcŭ, dar Costandi]n] chirigiu s-au chiezăşuit cu mine foarte că Luni hotărăt va pleca cu bumbacul, că păn' acum n-au fost cu putinţă de a să pornì de ghieţuri, măcar şi acum cam anevoie. Cu carele ce vin cu bumbacul, mă rog, de veĭ găsì vr'o 200 butele de vin maĭ ieftine, să le iaĭ şĭ să le triĭmiţ[ı] î[n] 2 lăzi mici de cal, pentru ca să-ţ[i]

www.dacoromanica.ro

triĭmiţ[i] cevaş vin muşcat de al nostru. Pentru datoriĭ, unul Dumnezeu ştie ce-m[i] trage sufletul cu şireţi ce s-au făcut acum. Astăz[i] triĭmisăĭ omul domnesc la Iancul. Nu ştiu şi cu acela ce va naşte. Păun zice că luĭ i-au dat răp. Hagiul banĭ ca să jure, şi de când au jurat s-au stinsŭ casa luĭ, şi cu acest tropos caută să mănânce banĭ, măcar că la iel acum să-l spânzuri, banĭ n-are de unde dà, că vinu ce l-au făcut i l-au luat egumenul Bistriţanu pentru datorie. Ci cu acesta numai când va crepa, ce iaste zalog pus va rămânea a să face împlinire.

Pentru pricina dumnealuĭ jup[ân] Isicuţ cu Ogaz şi cu chir Dum[i]tru, iată că acum vine epitropul cu om domnesc şi cu (carte) de blestem. Ci dumneata le spunĕ să vie să-ş[i] aleagă [cu] iegumănul, şi să cetească şi diata mortului, să vază ieu săntŭ epitrop sau Pateri. Ieu am fost vechil, dar acum m-am izbrănit de toate şi la nimic nu mă maĭ amestec maĭ multŭ. Ci ieĭ să-ş[i] caute ce au cu iegumănul, să să izbrănească, să nu-m[i] maĭ poarte numele mieu maĭ mult şi să mă amestece de acum î[n] colo, maĭ ales chir Dumitru. Pentru care mă rog să le ceteşti înaintea, să nu zică că n-am ştiutŭ, că ieu nici chiezaş, nici nimic nu săntŭ, ci am avutŭ un păcat să-l trag şi să mă stângŭ ieu pentru alţi. Şi cu toată plecăciunea dumneaieĭ jup[â]nesi[ı[naşi[i] şi coco[a]ni[i] naşi[ı] ne i[n]chinăm cu plecăciun[e]. Şi rămăĭ al dum[i]tale plecată slugă.

Antonie Nicolantin.

(Adresa in dos)

Herrn Hagsi Costandin Popp, a Herrmanstadt.

(Docum. fost la Minist Comerţ, astazi la Acad Rom)

L.

1779 Martie 15.

Cu ajutorul luĭ Dumnezăŭ. *1779 Martie 15.*

Arăt ce trimit la chir Velul Bogdanovici la Ruşava.

www.dacoromanica.ro

	Reich. tal	cr	Reich tal	cr.
750 păp[uşi] sfo[a]ră gro[a]s[ă] No. 7/300 8/300 şi la 9: 150	92[sic]	—	67	30
100 păpuş[i] de milj loc, 1 pachet No. 10.	74 »	—	7	24
300 » supţir[e] la No. 9	68 »	—	20	24
3 saci la sfo[a]ră	—	40	2	—
5 măji săpun	13	30	67	30
	—	—	164	48
1779 Apri[li]e 30. Ce-i mai trimit:				
150 păpuş[i] sfo[a]ră gro[a]s[ă], a 92.	13	48		
900 » de milj loc, a 74	66	36		
300 supţir[i] ţis[ute], a 68	20	24		
9 ştic [1]) pănză, coţ[i] 400, la şti[c]			145	58
socotit ŭ 50 coţ[i], 1 şti[c] à fl. 3.45	30	—		
1 majă săpun	13	30		
3 saci la sfo[a]ră	1	40		
Reichstaleri . . .	—	—	310	46
1780 Apri[lie] 15. Ce amŭ trimis la chir Vulcu Bogdanovici:				
1550 păpuş[i] sfo[a]r[ă] în 3, a fl. . .	96[sic]	—	148	20
2000 deto de milj loc	80 »	—	160	—
500 » supţi[re]	68 »	—	34	—
7 piietri inŭ	—	—	8	6
12 procoviţe	—	—	13	12
	—	—	363	38

(Fila 113 din «Catastiful de datorie şi socotelı» pe 1778 al caseı de comerţ din Sibiiu Hagi Constandin Popp, fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad Rom.).

LI.

1779 Aprilie 14.

Cele ce să-m[i] tărguĭască chir Zamfir dela Sibiiŭ.
1779 Apr[ilie] 14.

50 drăm[uri] cuĭşoare.
20 » şofran de Beci.

[1]) Bucăţi

www.dacoromanica.ro

1 lit[ră] aţă albă de Sibiĭ.
1 corn de copoĭ.
1 carte cu hambac latinesc, cu toc.
1 oc[ă] paler.
2 ţichire.
2 părec[hi] ştrinfi fămieşti de bumbac maĭ bunĭ.
1 c[ı]apsă copiliĭ ceĭ micĭ d'un an.
4 broaşte de uşe, 2 în stânga şi 2 în dreapta.
1/2 oc[ă] aţă albă supţire.
1 părec[he] mănuşĭ cocon[i]ĭ Aniţăĭ Pităreasăĭ de piele roşi[e] închise.
1 părec[he] deto de ibrişim.
1 tinichea tabac violet.
1 păreche forfecĭ de berbierĭ.
1/2 oc[ă] piperĭ.
30 lum[ă]nărĭ de c[i]ară albă pentru policandru la Maĭca preacest[a][1]).
2 lum[ă]nărĭ asemenea maĭ gro[a]se.
2 basmale albastre.
1 părec[he] pantofĭ Pinchiĭ. cu cătărămĭ, ca de 8 anĭ.
1 părec[he] deto, Mıchiĭ, 4 anĭ.
2 funţĭ bunbac torsŭ de mijloc.

Pentru binişu taĭcăĭ dupe mustra ce am dat, numaĭ să fie ca guşa porumbului cu 2 feţe. Pentru mătasă, dupecum dat mustrile şi căt scrie acolo în ţidule, mă rog jup[âne] H[agi], să mi le tărgueştiĭ to[a]t[e]. 1779 Ap[rilie] 23.

Zamf[ır] H[agı] Gherghe.

(Doc. fost la Mınıst Comerţ, astăzı la Acad Rom).

LII.

1779 Aprilie 15.

Hrıst[os] anesti.

Cinst[ite] şi al mieŭ iubit întocma ca un fiu dum-

[1]) Bıserıca Madona Dudu dın Craıova

www.dacoromanica.ro

n[eata] chir Hag[i], cu cinst[e] şi cu părinte[a]sc[ă] drag[os]te mă închin dumi[tale].

Fiiasc[ă] scrisoar[ea] dumi[tale] ce m-aĭ triĭmis, cu părinte[as]c[ă] drag[os]te o am priĭmit, şi maĭ întăiŭ înţălegănd de întregime[a] săn[ă]tăţ[ı]ĭ dum[nea]v[oastră] foart[te] m-am buc[u]rat. De noĭ vrăndŭ dumn[eata] a ştiĭ, cu mil[a] luĭ Dumnezău ne aflăm săn[ă]toşĭ. Lăngă ac[ı]asta, chir Hag[i], te poftesc pă dumn[eata] ca pă un ĭubit fiĭŭ, fiindcă trimisăĭ clopotul ce-l veĭ vedea dumn[eata] cum ĭaste stricat, ci te poftesc pune sălinţă d[o]ar de s-arŭ găsiĭ meşter bun să să dreag[ă], să nu s[e] prefac[ă], iar văzăndŭ dumn[eata] că nu să poat[e] a tămădui de ac[i]ast[ă] stricăc[ı]une, îl veĭ dà de-l va vărsà, şi să opreştiĭ dumn[eata] şi cev[a] mademu[1]) din el, ca să nu s[e] schimbe mademu. Findcă acest clopot ĭaste cumpărat de răposatul tatăl mieŭ del[a] Lipsca. Ci dup[ă] cum vei veadea dumn[eata]. Slovele ce sănt la margină, tot acele slove să să făc[ă] şi acum. Ci fiindcă aŭ fost madem foar[te] bun, te rog ca pe un ĭubit fiĭŭ, pune dumn[eata] sălinţa a să isprăv[ı] maĭ curăndŭ, şi mademul să nu să schimbe, că glasul acestuĭ clopot nu s-au aflat din Olt încoace, ci de veĭ socotiĭ dumn(eata], să maĭ puĭ măcar zăce-doaozăci de funţiĭ, ca să ĭase[e] clopot bun, dup[ă] cum ĭaste, şi maĭ măricel. Aĭci îl căntăriĭ cu lemnŭ, cu legăturĭ cu tot, dup[ă] cum să trimisă dum[itale), şi aŭ trasŭ oc[ă] 115, afar[ă] din cinci bucăţi ce iaste stricăc[i]unea, car[e] aŭ tras aceste petece oc[ă] 1½, şi împreun[ă] cu clopotul le trimisăĭ. Chir Hag[i], te maĭ poftesc pă dumn[eata] pentru doao sfesnice, cum sănt cele del[a] Maĭca-Precest[a] şi cum sănt cele dela Sfeti-Gheorghie, ce le-[a]ĭ adus dumn[eata], să-m[i] trimiţĭ şi mie doao, de va fie cu putinţă. Să mi le trimiţĭ păn' la sfănta Troiţă. Şi să-m[ı] trimiţĭ un fontŭ de mustră aţă nămţască, numai să fie mai

[1]) Metal

www.dacoromanica.ro

subţire de cumŭ trimisăĭ dumi[tale] sămnŭ. Şi să-m[i] trimiţĭ o jum[ă]tate de fontŭ de candel albŭ. De acestea poftesc pă dumn[eata]. Pentru ban[i]ĭ acestorŭ tărguelĭ, veĭ scrie dumn[eata] la chirŭ Crăci[i]un, de voĭ da banĭ. De aĭciĭ alt n-avuĭŭ a trimite dumi[tale], făr' căt o schimbea de său, numaĭ să o primeştiĭ dumn[eata] ca dela o maĭcă a dumitale. Dumn[ea]eĭ Hagicăĭ, so[a]creĭ dumi-[tale], cocoaneĭ Păunicăĭ mă închin cu Hristos anesti şi cu săn[ăta]te. Dumn[ea]luĭ jupănuluĭ Iancul Cincu mă închin cu Hrist[os] anesti şi cu săn[ăta]te. Chir Hag[i], să nu-ţĭ fie dumi[tale] cu supărar[e] că îndrăznesc a scrie ca la un iubit fiĭ al mieŭ. Dumn[eata] ce aĭ trebuinţă, îm[i] porunceşte, că voĭ sluj[i] dumitale. Şi cu părin-te[a]sc[ă] drag[os]te sănt. 1779 Ap[rilie] 15.

A dumitale întocma[i] ca o maică.

D[umitrana] Ştirboaica.

(Adresa în dos:)

Cin[sti]tuluĭ şi al mieŭ ĭubit întocma[i] ca un fiĭŭ dumn[ea]luĭ chir Hag[i] Costandin Pop, cu părint[ea]sc[ă] drag[os]te şi cu feric[i]t[ă] săn[ăta]te să să dea la Sibiĭu.

(Însămnări în dos scrise de Hagi Costandin Pop:)

1 funt aţ[ă] ca mustra, o ţără[1]) mai supţir[e].

1/2 » candil albŭ.

Aŭ tras clopotu 239 funţi.

(Docum fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad. Rom.)

LIII.

1779 Maiu 22.

Dup[ă] f[răţască] d[ragoste] dumĭ[ta] chir H[agi] Cos[tan]d[i]n[e].

Scrisoarea dumĭ[tale] scrise dela Mart[ie] 16 către

[1]) Puţin

www.dacoromanica.ro

dumn[ea]luĭ Caĭmacam[ul], mi-aŭ dat-o dumn[ea]luĭ Caĭmac[a]m[ul] ca să stea la mine pănă la sorocul ce-ț[i] puĭ că veĭ veni ca să desfacem între noĭ pentru moșia Giorman[i]ĭ [1]). Am primit și copiia dup[ă] zapisul care aĭ trimis dum[neata]. Am văzut și toate cuvintele care scriu. Unele cuvinte sănt cu atingere la cinstea casăĭ răposatuluĭ socru mieu și a mea. Și iaste bine să să păzască între noĭ întăĭ cinstea fieștecăruia, al doĭlea și prieteșug[ul] să nu să smintească, fiindcă dreptatea iaste a luĭ Dumnezău, și a-ș[i] cere cineva dreptul săŭ nu iaste nice păcat, nicĭ rușine. Insuș[i] dumn[eata] aduc[i] aminte și socotești că la vreme când aĭ poftit dumn[eata] de aĭ cumpărat moșia Giorman[i]ĭ, era în temeiŭ[l] răzmiriț[ii] și să ridicase stăpănirile cele drepte, și stăpăniia

---

[1]) In legătură cu acest document se află la Acad Rom, între documentele cumpărate dela Zimmermann din Sibiiu, zapisul original, din 1 Iunie 1769, al lui Vlăduță Gănescul biv vel Medelnicer, prin care dă moșia sa Făurești, jud. Vâlcea, soției sale Ancuța, schimb pentru moșia sa Giormanu din jud Dolj, ce era de zestre a soției sale. Moșia Faurești o cumpărase Medelnicerul Gănescu dela unchiul său Ducul Zătreanul Amândoi soți vând acum moșia Giormanu lui chir Costandin Pop, drept 800 de taleri, împreună cu o moară din Gioroc, care moară o avea Vlăduță rămasă dela tatăl său Barbul Gănescul biv vel Stolnic. — Pentru familia Gănescu, a se vedea docum. din 14 Sept 1805 (Arhiv. Stat. Buc, Condica cu No. 83 roșu, judec vechi, fila 181 verso) privitor la moșia Gănești din jud Vâlcea Din acest document avem următoarea spiță:

?

Barbu, frate mai mare, Stolnicul Gănescu, zis și Zătreanu, — *Petre* Gănescu, mort în 1781-2 = Zamfira, 1782.

Vlăduță Stolnicul Ganescu, cu data din 1771 (Cond. No 77, judec. vechi, fila 74). — *Bălașa* Găneasca, 1805 = Costandin Berindei, 1805. — *fată*.

Ioniță Gănescu mare Păharnic, 1805. = Catinca Bibeasca, fata marelui Păharnic Ștefan Bibescu (Iorga, Studii și docum. XI, 226) — *Maria* Găneasca, 1805

www.dacoromanica.ro

sila ostaș[i]lor. De aĭ fi poftit dumn[eata] atuncea să cumperĭ tot orașu Craĭov[i]ĭ, de sila ostaș[i]lor ce erà, ticăloș[ii] boerĭ aĭ patriĭ, ca să-ș[i] scape viĭața din jugu celor ce poftiĭa a le face răutăț[i], făr' de nicĭ o îndoĭală să fiĭ dumn[eata], că de aĭ fi poftit a cumpărà, ț[i] ar fi dat zapis iscălit de toată boerimea dinpreună cu jupânesele dumn[ea]l[o]r, dup[ă] cum aŭ iscălit și la vânzarea moș[i]ĭ Giorman[i]ĭ. Care cu toate acestea eŭ poftesc, cinstea dumĭ[tale] și prieteșug[ul] între noĭ să s[e] păzască nesmintit, și îndemn și te poftesc pe dumn]eata], să-ț[i] trimeți ban[ı]ĭ ce aĭ dat pentru moșia Giorman[i]ĭ, și să fiĭ dumn[eata] neostenit nici cheltuit a mai întrà în judecăț[i]. Insuț[i] dumn[eata] socotește, că fiind lucru de zestre și cumpărat la vremĭ de stăpânirĭ silnice, nu poț[i] dumn[eata] să stăpânești, nici poate niminì să dea dumĭ[tale] dreptate a stăpâni zestre. Iar pentru moar[ă], eŭ nu mă amestec, fiindcă nu ĭaste dela socru mieu dată zestre. Și, cum zic, pentru moar[ă] îț[i] dă dumĭ-[tale] judecata drep[ta]te să o stăpânești, fiindcă răp[osatul] Stol[ni]c[ul] Barbu Gănescu aŭ cumpărat vadu dela un Gioroc¡i]an, și aŭ cheltuit banĭ mulți până a face moara, și aŭ lăsat-o moștenire fiĭu săŭ răp[osatului] Stol[nic] Vlăd[u]ț[ă] Gănescu, și răp[osatul] Stol[ni]c Vlăd[u]ț[ă] Gănescu, ca o moștenire părinteasc[ă] ce-ĭ erà, că aŭ vândut-o dumĭ[tale], ești bun stăpânitorĭ pe ac[i]a moar[ă]. Cercetând eŭ dreptatea judecățiĭ, te ajută pentru moar[ă], a nu o putea luà nimenĭ dela dumn[eata] cu protimisis, făr' numaĭ când dumn[eata] din bună voĭa dumĭ[tale] veĭ vrea să o daĭ cuĭvaș, atunc]i]a poate lipsi din stăpânirea dumĭ[tale]. Iar pentru moșia Giorman[i ĭ, în tot chipu am cercetat dreptatea judecăților, la București cât și aĭcea, și mă ajută dreptatea, ca să-m[i] daĭ moșia și să-ț[i] primești ban[i]ĭ. Ci dup[ă] cum îndemnu pe dumn[eata] și te poft[esc] să-ț[i] primești ban[i]ĭ pe moșie, și să nu te maĭ ostenești și să te cheltuești prin judecăț[i], și să rămăe între noĭ prieteșug dragostea

www.dacoromanica.ro

nesmintită şi încă maĭ întărită, făcând noĭ între noĭ judecată şi hotărărea dreptăţiĭ. Ceĭ care nu să învrednicesc a fi Hagiĭ, nici a ştì carte, nu le este paracsin a nu-ş[i] cunoaşte dreptul. Dar dumn[eata] învrednicindu-te a te face şi Hagiu, şi ştiĭ şi carte, apoĭ cum poţĭ să te primeşti a-ţ[i] arătà dreptatea uniĭ ce ştiu numaĭ carte şi ne-în-vrednicĭ a fi Hagiĭ. Socotească cinstea dumĭ[tale] de iaste indemnarea mea către dumn[eata] rea. Cu ac[i]asta poft[esc] să am răspunsul dumĭ[tale] cum maĭ în grab[ă], şi rămăĭŭ, al dumĭ[tale] ca un f[rate] şi gat[a]a sluji.

1779 Maĭ 22.

Vasıle Vam[eşul].

Eŭ am spus luĭ chir Ianc[u] Găianu şi celoralalţi Giorocenĭ, că dreptatea judecăţiĭ nu-ĭ ajută ca să poată răscumpărà moara dela dumn[eata], şi socotesc că de către dănşiĭ nu veĭ avea nic[i] o supărare, fiindcă nicĭ banĭ n-aŭ de cheltuĭal[ă], şi să răscumpere moara au cerut dela mine să le daŭ t[a]l[eri] 650, şi pentru dobănda banĭlor să-m[i] dea venitu moriĭ de vor putea-o scoate dela dumn[eata]. Eu nu le-am dat nici un ban, ci încă am arătat către toţ[i] dreptatea dumi[tale] pentru moar[ă].

Dumĭsale jupănesăĭ Hagicăĭ ceĭ mare şi dumĭsale cocoan[i]ĭ Hagicăĭ Păunicăĭ cu toţiĭ ne închinăm cu f[răţească] d[ragoste].

(Docum. fost la Minist Comerţ., astăzi la Acad Rom)

LIV.

1779 Iunie 18. Craiova.

Cinstite dumneata chir Hagi, cu frăţească dragoste mă închin dumitale şi la toată cinstita casa dumneavoastră.

Cu scrisoarea întâi cercetez de fericirea sănătăţei dumneavoastră, înţelegând că este întreagă să ne bucurăm, mulţămind cerescului împărat dentru a căruia

www.dacoromanica.ro

milă şi dar şi noi suntem sănătoşi cu toţi. Frate chir Hagi, înnadins înştiinţez pe dumneata că cu bună sama am înţeles că ieste să vie prea sfinţia sa părintele Mitropolitu dela Bucureşti aici la Craiova împreună cu dumnealui Banu Ghica spre vederea Craiovei, şi poate că la sintă Marie vor fi aici. Me-au zis şi prea sfinţia sa părintele Episcopu, care acum se află în eparhie, cum că la praznicu sfintei biserici va să fie aici să slujască sfănta leturghie, pliroforisindu-se şi măria sa Vodă de sfănta icoană şi toţi boierii cei mari. Mai ales ieri fiind dumnealui Manolache Brăncoveanu aici la Craiova, denadins asară au venit la Maica precista împreună cu dumnealui vornicul Părşcoveanu, au poruncit de le-au făcut un paraclis, şi de loc ne-au zis dumnealui Brăncoveanu, de ce nu facem o respetie. Am spus dumnealui că se face la Sibii şi respetia şi ca[n]dela, şi i-au părut bine. Ci frate nu ştiu cum să dau rugăciune dumitale pentru dragostea Maicăi preacistă, te rog să pui silinţa să se isprăvească, fiindcă de va ajuta Dumnezeu după sfeti Petre numai decât înnadinsŭ tremiţ pe fiu mieu Zamfir să vie la lazăret, să scoaţă toate calabalâcurile casei şi ale sfintei biserici. Ce pentru aceasta te înştiinţez pe dumneata şi pe dumnealui jupănul Ianache ca să faceţi osteneală să se gătească respetia şi candela, să şi zugrăvească pe Domnul Hristos că aici nu sunt zugravi, să fie gata cu venirea lui Zamfir, să le aducă toate. Am aşezat un zugrav de poleeşte adeverile şi stălpii icoanelor, şi me-au zis că întăi trebue să aşezăm respetia, apoi să poleiască pe jos. Am zis că vom face chiverniselă de vom aşeza respetia şi pe urmă. Ci mă rog frate, să stai să se gătească. Pentru orarŭ, după cum mi-aŭ scris dumnealui, l-oi face aici. De aceasta înştiinţez dumitale şi sănt al dumitale ca un frate.

1779 Iunie 18. Craiova.

Hagi Gheorghios Ion[1]).

---

[1]) Iscalit cu caracter grecesc.

www.dacoromanica.ro

Şi eu mă închin dumitale ca dragoste frăţească. Mă rog pentru acele 4 sfeşnice care am rugat pe dumneata, după cum am mai scris dumitale—să porunceşti să le facă; şi mă rog să am răspuns căţi bani s'au tocmit la chir Costandin Preda. Mă închin dumitale cu dragoste frăţească. Frate, giubeaua cocoanei Benjascăi, care am scris dumitale să o trimeţi cu om cu plată, până acum n'au mai sosit; şi de nu va veni de sfăntu Petre, n'am trai în Craiova.

(Adresa:)

Cinstit şi al mieu ca un frate dumnealui chir Hagi Costandin Pop, cu dragoste frăţească să să dea, la Sibii.

(Docum fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad Rom.)

LV.

1779 August 31.

Cu părintească drag[os]te mă închin dum[ı]tale fine Hag[i] Constandine.

In trecutele zile am luat fiiască scrisorea dumĭ[tale], şi înţălegănd de fericit[ă] săn[ata]te[a] dum[nea]v[oastră], m-am bucurat Pentru pricina moşiĭ Giormanu, ce-m[i] scrie dumn[nea]l[ui] Caĭmacam[u]l, şi când va fi trebuĭ[n]ţă va eş[ì] vechil[ul] dum[ıta]l[e] Căp[ı]t[anul] Ioaniţ[ă] Murg[ă]şanul. Numaĭ înzadar să osteneşte davagiu, că nu are nici o dreptate. Că ştiĭe şi prea sfinţiĭ[a] sa părintele Episcopu şi ceĭalalţiĭ boerıĭ pricina cum aĭ cumpărat dumn[eata] ac[ı]a moşie. Şi pe mine să m[ă] ştie adevărat părinte, şi asupra dreptăţiiĭ voĭ fi ca însuşĭ dumĭ[ta]. Maĭ pohtescŭ pe dum[eta], fine Hagi, să-m[i] cumperi şasă bro[a]şte de uşi, treĭ înfundate cu chieıle lor, adec[ă] de cele maĭ bune, şi treĭ desfundate de cele maĭ eftıne, ĭar cu chieile lor. Cele înfundate să s[e] poat[ă] închidă şi p-in dinafar[ă] şi pe din lău[n]tru, că-m[i]

www.dacoromanica.ro

trebuescŭ pentru casăle dela Preajba,[1]) că cu mila luĭ Dumnezău le-am isprăvit de tot. Numaĭ bro[a]ştele uşălor îm[ĭ] lipsăscŭ. Insă cele înfundate una să s[e] deschiz[ă] în stănga şi doaă în dreapta, şi cele desfundate, doaă în dreapta şi una în stânga. Şi acum, cu înto[a]rcerea luĭ chir Petre, te pohtescŭ să mi le trimiţ[i], că ac[i]ast[ă] sup[ă]rare îţĭ facŭ ca unu ce aĭ pracsis la acestea şi mă înţăleg în limbă rum[ă]nească, că jupănu[lui] Enache trebueşte să-ĭ scriu greceşte, poat[e] că nu mă va putea înţălege, şi să nu să fac[ă] vre-o greşal[ă]. Că uşile aşa sănt pusă dupăcum îţi scriu. Şi căţĭ banĭ veĭ dà dumi[ta], ori la chir Pătru, ori la chir Crăcĭun veĭ dà socoteal[ă], şi ţi-ĭ voĭ trimite dumĭ[tale]. Şi cu părintească drag[os]te rămăĭ. 1779 Avg[ust] 31.

Al dumĭ[tale] ca un părinte.

H[a]gi Stan Jianu Pah[arnic].

Dumn[ea]eĭ vară mea mă închin cu drag[os]te frăţască, şi dum[nea]eĭ nepo[a]teĭ şi nepotuluĭ Enache cu părintească drag[os]te, la toţĭ prietin[i]ĭ cu drag[os]te frăţască.

(Adresa în dos:)

Cin[sti]tuluĭ şi al mieŭ ca un fiu dumĭ[sale] finuluĭ Hagi Con[stan]d[in] Pop, cu părintească drag[os]te şi cu fericită săn[ă]tate să să dea la Sibiĭ.

(Docum fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad. Rom.)

---

[1]) Moşie în jud. Dolj, unde marele Păharnic Hagi Stan Jianu a făcut biserică şi şcoală românească. (Docum. din 2 Iulie 1792, Arhiv. Stat. Buc, Cond. dom. XX, public. şi în Urechia, Istor. Rom. IV, 123). Moşia Preajba a moştenit-o dela părinţii săi Sărdarul Stănuţă Jianu prin foaea de împărţeală din 5 Maiu 1797 (Arhiv. Stat. Buc., Condica cu No. 80 roşu, judec. vechi, fila 478).

www.dacoromanica.ro

LVI.

1779 Septembre 2.

Scrisoarea lui Hagi Constandin Pop din Sibiiu către Vasilie Vameşul.

Cinst[ită] scriso[a]rea dumĭ[tale] am primit, cele ce-m[i] scriĭ dumĭ[ta] am înţăles. Căt pentru moşiĭa mea Giormanu şi mo[a]ra ce o am dela Giorocŭ, ce le-am cumpărat cu mezat în Divanu Craioveĭ dela dum[nea]l[ui] răp[osatul] Stol[ni]c Vlăduţu Gănescu, când erà Măriĭa sa Manoil Vod[ă][1]) Caĭmacam aĭci la Craiova, cu zapis iscălit şi de Măriĭa sa Manoil Vod[ă], ca un Caimacam ce erà, şi de dum[nea]l[or] boer[i]ĭ pămănteni ce să aflà pe ac[i]a vreme, şi de însuş socru dumĭ[tale] răp[osatul] Medel[nicerul] Grigoraşco Socoteanu[2]), fiind atunci vel Şat[rar], care erà soţie coco[a]neĭ dumĭ[tale], şi întărit şi de doĭ Arhi[e]reĭ, şi părinte[le] Grigorie şi părintele Partenie. Şi dup[ă] ce aĭ dat dum[neata] jalbă către Măriĭa sa Vod[ă] despre partea coco[a]neĭ dumi[sale] cumnatuluĭ dumi tale], cu vorbe neadevărate şi cu judecata să iaĭ moşiĭa şi mo[a]ra dela mine, acum îm[i] scriĭ dum[neata] ca s[ă] ţi le vănzŭ ca s[ă] nu maĭ umblăm prin jude-

[1]) Roset (1769 Iunie 1. Vezi nota 1 dela pag. 95 aici) carele în urmă, dela Maiu 1770 până la Octom. 1771, a fost Domn Ţării Româneşti.

[2]) Pentru relaţia familiei Socoteanu din secol XVIII, a se vedea documentul din 12 Martie 1786 (Arhiv. Stat. Buc., Condica cu No. 79 roşu, judec. vechi, fila 175 verso), din care resultă urmatoarea spiţă:

Gheorghiţă Socoteanu Pitar.

Mateiu Socoteanu Postelnicel la 1757, erà mort în 1786	*Radu* Socoteanu Stolnic, erà mort în 1786.
Ioniţă Socoteanu, 1786	*fată* = Ioniţă Zătreanu biv vtori Armaş, 1786.
	Grigoraşco Socoteanu Medelnicer. = Ilinca, fiica Păharnicului Vlădăianu.

www.dacoromanica.ro

căţĭ. La care, arhon Vameş, eŭ la ac[i]a vreme eram ca o slug[ă] la dum[nea]l[uı] răp[osatul] Hag[i] Pătru, socru mieŭ, şi ce căştigasăm din simbrioara mea şi dın osteneala mea, văzănd că să vinde acele locuri la mezat, care erà să le cumpere dum[nea]l[uı] Căm[ă]raşu Ene, şi fiind şi eŭ omŭ de pămănt din ţara aceıa şi îndemnat de alţiĭ boerĭ pămăntenĭ, am cumpărat moşie şi mo[a]ră pentru mine şi pentru copiĭ mieĭ, la care căt aŭ fost răzmiriţa n-am luat nimicŭ dela ac[i]a moşie şi dela ac[i]a mo[a]ră, iar nu am cumpărat moşiĭ să le neguţitorescu, să le vănz dumi[tale]. Că pe vremi ca acelea s-au văndut alte cas[e] şi alte stărĭ boereşti, şi dum-[nea]l[ui] socru dumĭ[tale], şi dum[nea]l[uı] boeriul soţul coco[a]neĭ dumĭ[tale] s-au iscălit în zapis, că dumĭ[ta] pe acele vremĭ nu eraĭ pe aceste pămănturi, iar acum te scoli dumĭ[ta] cu acest-feli de păr[e] neadevărate, şi, căndce[r]ĭ cu judecat[a] să-ţĭ dau moşiĭa şi moara, căndcer[ĭ] să ţi-o vănzŭ, şi eu de dreapt[ă] judecat[a] Măriĭ sale nu fug. Care năd[ă]jduescŭ ca eşindŭ înnaın[tea] Măriĭ sale, văzăndu-mi zapisul şi cărţile ce am, voĭ avea dreptate. Ci dumĭ[ta] ca un boerĭ cınst[it] te părăsăşte, nu tot purta o[a]meniĭ ce-ĭ am acolo la moşie p'in Divanuri, şi-mĭ facĭ zăticnire de nu-m[i] pocĭ folosì nimicŭ dup[ă] moşie. Că eŭ sint acolo dajnicŭ Vist[ie]riĭ, iar nu dup[ă] cum mă arăţĭ dumĭ[ta] că sint omŭ strein. Că numele mieŭ este în Visti[e]rie la cumpanıia dum[nea]l[o]r neguţitorilor, şi dau dajde fruntaş. Ci de ac[i]ast[a] înştinţăz pe dum[neata], că eŭ moşiĭa nu ţ-o vănzŭ, că pentru ac[i]ast[a] trag dajde la Visti[e]riĭa domnească, că po[a]te fi norocu copiĭlor mieĭ de a trăi iar[ă]şĭ în pămăntul moşilor, strămoşılor meĭ. Dă ac[ı]asta înştinţăz pe dum-[neata], şi rămăĭ. 1779 Săpt. 2[1]).

Al dumĭ[tale] maĭ mic ca un frate.

---

[1]) Datarea acestei scrısorı e ştearsă cu aceeaş cerneală de chıar scrutorul eı (Hagı Stan Jıanu Păharnicul).

www.dacoromanica.ro

Copie acehasta a-o scris-o dumn[ea]lui Hagi Stanŭ şi dumneta aşa scrie carte la Vemeşu Vasilie, iarŭ nu pune preţi muşiei, şi să zicĭ că este de vă[n]zare că greşŭ acehasta, şi rămîi alŭ dumitale mai mic şi plecatŭ.

Crăcĭunŭ Crăstea.

(Docum. fost la Minist. Comerţ., astazi la Acad Rom)

LVII.

1779 Novembre 12.

1779 Noe[m]vrii 12. Arăt ce priimescŭ eu dela chir Iordac[he] Vameş[ul] Caţupi:

	Lei	Bani	Lei	Bani
24 ocă untŭ într'o berŭbeniţ[ă] . . .	—	—	7	48
34 » caşcaval	—	—	6	—
Chiriia la carăta luĭ chir Nicole Nanu păn' la Bucureşşti	—	—	17	60
Chiriia la vinu car[e] mi l-aŭ trimis finu Antoniie	—	—	7	60
Vama la acestŭ vinŭ		—	5	—
1 porŭcŭ sălbatecŭ	—	—	6	60
Chirii la mar[un]ţişu car[e] aŭ mersŭ la Bucureşşti şi pă cărţi	—	—	6	—
1779 Iunear (sic) 25 mi-i dat	34	42	81	67
Deto, tot acumŭ mi dat	47	25		
Lei . . .	—	—	137	55

(Fila 72 din «Catastiful de datorne şi socotelı» pe 1778 al casei de comerţ din Sibiiu Hagi Costandin Pop, fost la Minist Comerţ., astazi la Acad Rom)

LVIII

1779 Decembre 8.

Io Alexandru Ioan Ipsilant Voivod i Gospodar, dumneata vel Agă i dumneavoastră boerĭlor Epitropi. Fiind-că ne am înştiinţat, cum că unile lucruri ce se

www.dacoromanica.ro

vând în târg, cum băcănii şi altele de asemenea zaharele ce se cheltuesc în târg pe zi pentru de măncarea norodului, le-au scumpit şi le vând cu preţu mai mult peste cele ce se cade, mai vărtos seul, care fiind din destul şi s'ar putea într'această vreme a avea un preţ mai uşor, iar ei tot ca şi întăi ştiindu-l scump, se urmează nedreptate. Iată vă poruncim dar dumneavoastră adunându-vă la un loc, să faceţi cercetare a tot seului, căt şi la alte toate altele de ale mâncării şi ale băcănii căte sunt de se vând cu preţ mai mult făr de cale, să socotiţi cu dreptul, ce scădere trebue a se face la acelea. Şi precum va fi cu cale şi veţi cunoaşte cu dreptul a se vinde fieşte carele felurimi anume, să le arătaţi Domnii mele în scris, cu preţu ce este cu cale a rămănea, ca într'acelaşi chip să dăm poruncă a se vinde. Care această cercetare făr de nici o zăbavă să o faceţi, şi astăzi, mâine, săvărşinduo, să ne o arătaţi Tolico pisah Gospodstvomi.

1779 Decembrie 8.

(Arh Stat Bucur, Cond. domn No 8, fila 202 verso)

LIX.

1779.

Ce amŭ priimit eu dela chir Crăşştov (Crăştoforu):

	florini	cr	florini	cr
1 lad[ă] rozol, 120 sticle	78[sic]	—	93	60
28 ocă urezŭ	20 »	—	5	60
Dela c[ı]ară rămăi să-i daŭ	—	—	44	80
40 conţi hărtii de Vineţiia	—	—	11	—
20 păpuş[i] sfo[a]ră	—	—	—	60
Mi-[a]u dat la Vaşarŭhei	—	—	5	37
			160	97
La 2 saci vamă	—	—	7	50
			168	27

www.dacoromanica.ro

Planşa 11.

1641.

Subscrierea şi cu peceţile a doui neguţătorii români din Buzău.

(Vezi pag 538)

www.dacoromanica.ro

Ce amŭ dat eŭ la chir Crăştov:

	florini	cr	florini	cr
Di[n] vănzarea ceri[i] rămăn[e] să-mi maĭ dea	—	—	30	48
Din ban[ii] de c[hel]tuĭal[ă] care aŭ luat pentru marŭfa luĭ chir Dobrotan, au rămas să-mi dea	61	44	74	8
I-amŭ dat 3 sufrin[i]	—	—	45	60
Deto	—	—	15	96
	—	—	166	12

(Fila 153 din «Catastiful de datorie şi socoteli» pe 1778 al casei de comerţ din Sibiiu Hagi Costandin Pop, fost la Minist, Comerţ., astăzi la Acad. Rom)

LX.

1780 Ianuarie 19. Craiova.

De[l]a Craĭova. 1780 Ghen[a]r[ie] 19.

Cinst[i]te dum[neata] chir Hagi, eu frăţasc[ă] dragost[e] mă închin dumĭ[tale].

Cu frăţască scriso[a]re n-avusăĭ de alt, fără căt eŭ am fost încărcat 2 cară cu cordovane dela 11 Ghen[a]r[ie] şi apucăndu-le zăpada, aŭ şezut păn[ă] astăz[i] la Mlecăneşti. Am mai strănsŭ pieĭ dupe la tabacĭ, şi am maĭ făcut 8 teancuri, şi astăz[i] le porniĭ. Aŭ încărcat şi chir Pătru. Am priĭmit plicu cu scrisorile. Pentru sfeşnice, am văzut cele ce scriĭ dum[neata] luĭ chir Pătru, fo[a]rte me-aŭ părut bine. Mă rog, atăta cele 4 dintăĭ, căt şi cestelalte 4 ale Ştirbo[a]ĭceĭ, mă rog să s[ă] fac[ă]. Iată [că-ţ[i] scrie şi coconu Bărbuc[i]anu, şi care s-or gătì maĭ curănd, mă rog să le trimiţ[i] la Căĭneanĭ.

Prea sfinţia sa părintele Episcopu Chesarie[1]) ne-au

[1]) Cu privire la relaţiile de familie ale Episcopului Chesarie, dăm, dupa duoă documente inedite (Arhiv. Stat Buc, Condica domn.

www.dacoromanica.ro

lăsat săn[ă]tate. Au murit la Bucureştiĭ. Frate, mare jale

---

cu No. 70, fila 186 verso, şi Cond cu No. 86 roşu, judec. vechi, fila 38 verso) următoarea spiţă:

?

Chesarie, Episcopul Rămnicului, mort în Ianuarie 1780.

Luxandra, mărităt̆ă de fraţii ei cu foaia de zestre din Octombre 1773. = Şerban Otetelişanu Clucer.

State Clucer, 1773.

Nicolae Otetelişanu, 1810.

Act nou pentru Episcopul Chesarie e şi următorul:

Scrisoarea lui Filaret, Episcopul Rămnicului, către Caimacamul Craiovei.

„Pre milostivul Dumnezău apururea îl rugăm ca să păzească „pe dumneata cu întreagă şi fericită sănătate şi întru căştigarea „celor dorite după Dumnezău După aceasta, fiindcă d-lui Şerban „Otetelişanul biv vel Şătrar, cumnatul răposatului fratelui întru „H[risto]s Episcop chir [Chesarie], ne arătă cumcă multă vreme iaste „de când nu s'a împărtăşit de mila Măriı Sale lui Vodă, nici vre-un „cin de dregătorie nu au căştigat, şi pentru cinste să măhneşte vă„zând pe fraţii dumisale cei mai mici [1]) în mai mare dregătorie „Pentru chivernisealâ să roagă, fiindcă are casă prea grea şi cu„noscut iaste că are trebuinţă Ci după rugăciunea ce ne dete ca „să facem aducere aminte dumitale pentru dumnealui, nu lipsim „a ne rugà, ca prin bună sfătuirea şi mijlocirea dumitale, să aibă „ajutor de a-şi căştigà cu oricare milă îl va lumină Dumnezău pe „Măria Sa [2]) a-l miluì, rămând dumnealui apururea îndatorat a „pomeni numele dumitale".

(Acad Rom, mss 2801, fila 31 verso)

Lui Chesarie i-a urmat în scaun părintele Filaret, ucenicul Mitropolitului Grigorie, mai întâiu ca administrator al eparhiei de peste Olt, apoi ca titular al scaunului episcopesc.

Dăm aici următoarele trei acte inedite (din 1780) cu privire la succesorul marelui Episcop Chesarie în scaunul eparhiei Rămnicului, aflate la Academia Română în manuscriptul cu No 2801

---

[1]) Ioan şi Draghici (Arh Stat Buc, Cond cu No. 86 roşu, judec vechi, fila 38 verso)

[2]) Alexandru Ioan Ipsilant Vodă

www.dacoromanica.ro

la to[a]tă ţara. Astăz]i] au tras clopotele la toate biseri-

I

Circulara dată de Grigorie Mitropolitul Ţării Româneşti către credincioşii din Eparhia Rămnicului, după moartea păstorului lor Chesarie.

„Prea cinstiţilor blagorodnici şi ai smerenii noastre întru „Duhul sfănt prea iubiţi fii sufleteşti, dumneavoastră veliţi boeri i „al doilea şi al treilea căţi vă aflaţi lăcuitori în Eparhia ot prez „Olt. Dela milostivul Dumnezău rugăm ca să vă dăruiască pace, „sănătate, viaţă îndelungată şi tot fericitul bine, iar dela smerenia „noastră molitvă şi părintească blagoslovenie vă trimitem. Dupe „aceasta înştiinţăm dumneavoastră că după pristăvirea răposatului „Episcopu fratele Chesarie vremelnic, pentru purtarea de grijă până „a se pune la orănduială păstoria aceştii Eparhii, se orănduise fratele „chir Filaret, fiind Mireon. La care după sfatul ce s'au făcut de „către Măria Sa prea înălţatul nostru Domn de către smerenia „noastră, împreună cu sfinţia sa iubitoriul de Dumnezău Episcopul „Buzăului şi cu dumnealor veliţii boeri, neaflându-se altul a fi mai „ales şi vrednic decăt frăţia sa, 'l-am însărcinat şi 'l-am făcut Epis- „cop şi păstor desăvărşit aceştii Eparhii, ca unul ce din mica vărstă „de noi iaste crescut, cercat şi în mijlocul politiei petrecând, până „acum de toţi iaste cunoscut cu înţelepciune, cu smerenie şi cu „viaţă făr' de prihană, cu răvnă spre cele bisericeşti, cu osărdie „spre folosul patrii şi cu învăţătură. Noi cu această vrednicie şi „podoabă vi'l orănduim spre păstorie, şi rămăne de acum înainte „la înţelepciunea dumneavoastră, ca cu evlavia ce veţi arătà către, „frăţia sa, cu plecăciune şi dragoste să-i adăugaţi ipolipsis cea bună, „ca să vă fie iar dumneavoastră de folos Şi aşa săntem încredinţaţi „că cu ajutoriul marelui păstor şi mire al bisericii Domnul nostru „I[su]s H[risto]s, va păstorì şi va otcărmui această creştinească Epar- „hie spre limanul cel de mănтuire, după plăcerea lui Dumnezău, şi „dumneavoastră tuturor vă va fi bun povăţuitor la cele duhovni- „ceşti, petrecând ca un păstor cu oile cele încredintate de Dum- „nezău, şi ca un părinte cu fiii duhovniceşti Deci dar după datoria „legii noastre cei creştineşti, ca pe un păstor adevărat să-l cunoaşteţi, „să-l iubiţi, să-l aveţi întru toată căzuta evlavia şi dragostea, ca „pururea cu unire petrecând, să dobăndiţi dela Dumnezău toată „fericirea şi blagoslovenia".

(Fila 52)

www.dacoromanica.ro

cile. Cât va stà Ţara Rum[ă]nească, Arhiereŭ ca Chesarie nu va maĭ dobândi. La toţi de opşte ne-au trimis bla-

---

II.

Scrisoare de felicitare cătră Filaret, noul Episcop al Râmnicului.

„Aceasta iaste schimbarea dreptei celui prea înalt, carele au „grăit prin rostul proroculuĭ şi cântăreţului său David «că seara „se va sălăşlui plângere, şi dimineaţa bucurie». Aceasta o vedem „împlinită şi la noi, că dupe multa întristăciune şi jalea ce ne co- „prinsese pentru lipsirea din viaţa aceasta a vrednicului de veci- „nică fericire a răpos prea milostivului stăpânului nostru chiriu „chir Chesarie, căruia vecinică să-'i fie pomenirea, de grabă ne-au „strălucit noauă luceafărul cel de dimineaţa, carele arată după „dânsul venirea prea strălucitorului soare, adecă glasul cu buna- „vestire ce ni s'au vestit de punerea pre scaun a sfintei Episcopii „Râmnicu, pentru care toţi de obşte de multă bucurie umplându-ne, „rugăciune înălţăm ca cel ce te-au ales din pântece spre a paşte „turma sa, să te păzească întreg cu amândoauă fericirile bunătăţilor „pân' la adânci şi unse bătrâneţe, Iar eu cel mai mic şi cu totuluş „plecat aştept cu mare bucurie venirea prea sfinţiei tale, şi cu ple- „căciune rămâiu".

(Fila 12 verso)

III.

Scrisoarea Eparhioţilor cătră Filaret, noul Episcop al Râmnicului, pentru venirea lui în scaunul episcopesc

„Cu fiască şi plecata noastră scrisoare înştiinţăm prea sfinţiei „tale, că de când am luat bună vestire că prea milostivul nostru „Domn şi stăpân după pristăvirea întru fericire a prea sfinţiei sale „părintelui Episcopului răposatul Chesarie, cu alegerea prea sfinţiei „sale părintelui Mitropolit şi a prea sfinţiei sale părintelui Episco- „pului Buzăului şi a d-lor velitilor boeri, au ales pe prea sfinţia ta „de Arhiereu Eparhii aceştia, — mare bucurie am avut cu toţii de „obşte, ştiind că prea sfinţia ta eşti crescut şi împodobit cu procop- „seala învăţăturii şi cercat de prea sfinţia sa Mitropolitul la cele „duhovniceşti Cu mare dorire aşteptam bună venirea prea sfinţiei „tale aici la Eparhie, carea din vreme în vreme fiindune vestită, „ne erà a pururea ca o mângăere când te vor căştiga. Iar astăzi „aflându-ne la Divan, ne spuse d-lui Caimacamu cele ce scrii prea „sfinţia ta dumi-sale întru un pitac, cumcă prea sfinţia ta eşti măh-

www.dacoromanica.ro

goslovenie şi iertăciune. Dumnezeu să-l ierte! Ac[ı]asta şi rămăĭ al dumĭ[tale] ca un frate.

Zanf[ır] H[agı] Gherghe.

Taĭca să închin[ă] dum[nea]v[oastră] cu frăţasc[ă] dragost]e].

(Adresa în dos:)

Τῳ τιμιοτάτῳ καὶ χρησιμοτάτῳ κυρ Χάτζη Κονστ. Ποπ, εἰς Σιμπήι.

(Docum. fost la Minist Comerţ., astăzi la Acad. Rom.)

LXI.

1780 Ianuarie 26. Craiova.

Cinstitului şi al nostru ca un frate dum[nealui] chir Hagi Costandin, cu frăţască dragoste şi cu fericită sănătate ne închinăm dumitale.

„nit şi paraponisit asupra noastră Eparhioţilor, şi n'ai tragere de inimă „de a veni, că suntem defăimători şi asupra pristăvitului răpos. părin- „telui Episcop Chesarie şi asupra prea sfinţiei tale încă până a nu „veni la Eparhie La care mare jale ne-au coprins de un neadevărat „ponos, ca acesta, şi de acei zavisnici carii umblă cu aceste feliuri „de zizanii şi minciuni de ne ponosluesc. Lucru ce nici prin mintea „şi cugetul nostru n'au trecut. Că noi cu mare dorire am aşteptat „pe prea sfinţia ta la Eparhie, ca să ne vezi starea fieşte-căruia. Şi „din cât suntem ştiuţi de prea sfinţia ta, milostivul nostru stăpân, de „credinţa şi slujba ce avem, ca un Arhiereu ce eşti, suntem încre- „dinţaţi de Măria Sa Vodă că ne vei ajutà şi ne vei arătà dreptatea „şi slujba noastră. Şi acum, unde aşteptam acest ajutor şi mângăere, „din neadevărate arătări a celor zavisnici, să să răcească dragostea „prea sfinţiei tale de către noi, nici într'un chip nu o primim, ci ne „rugăm prea sfinţiei tale ca să fie arătaţi acei zavisnici de faţă, şi „după dreptate să se pedepsească şi decătre stăpân. Că vedem că „despre o parte ne-au ponosluit către prea sfinţia ta într'acestaş chip, „ca să nu ne aibi prea sfinţia ta în cea cuviincioasă părintească „dragoste; despre altă parte luarăm înştiinţare că au dat pârâ către „M. S. Vodă şi pentru d-lui Caimacamu, cumcă nu caută jălbile lă- „cuitorilor şi îi iaste uşa închisă de către cei ce jăluesc. Care şi „aceasta, cine vor fi, au făcut'o iarăş, ca să ne dejghine cu totu, atâta „de către prea sfinţia ta, cât şi de către stăpân, ca cum nu am fi

www.dacoromanica.ro

Craiova

Cu frăţască şi prietinească scrisoare cătră dumneata de alt n'avem a scrie făr de cât cercetăm de buna şi fericita sănătate dumitale, auzind că iaste întreagă să ne putem bucura. Vrănd a şti şi de noi, din mila lui Dumnezeu ne aflăm toţi sănătoşi. Al doilea facem dumitale în ştire pentru chir Iordache vărul dumitale, că ne arată o scrisoare a dumitale pentru care-i scrii dumneata pentru marfa de Lipţca, ca cum ai fi dumneata bucuros să aduci, după cum înnainte vreme, şi după cum scrii dumneata pentru termen i pentru galben, înţelept eşti, dumneata şti bine că nu dă mâna. Iar de pofteşti ca să facem după cum şi mai nainte vreme, ca să mulţum[im] unul de către altul şi cum s'au mulţumit şi alţi pe urma dumitale, din mâna noastră într'acest chip: 3 taleri un galben, şi galbenu să

„adevărate slugi Dar noi întru adevăr arătăm prea sfinţiei tale, că „nu numai în zilele cele orânduite ale Divanului, ci şi Duminicile „şi sărbătorile, când se întâmplă trebi, se caută, şi în vremea când „este porunca M Sale lui Vodă de oprirea Divanului, pentru ago- „nisita lăcuitorilor câţi ne aflăm aici, orice trebi şi judecăţi se în- „tâmplă, se caută în Divan necontenit. Ci aceasta ne iaste o mare „mâhnire când să fim răciţi de dragostea prea sfinţiei tale ce eşti „Arhiereu Eparhiei, ori de a d-lui Banului şi de a d-lui Caimaca- „mului, ce sunt orânduiţi de M. Sa Vodă. Şi când nu vor fi aceştia „arătaţi, poate să ne arunce alte ponoase şi mai mari, sa ne aducă „şi la primejdie, că părinţii şi cei mai bătrâni ai noştri şi toată Epar- „hia dintru început cu Arhiereu, cu Banii mari, cu Caimacami, ca „unii ce ne aflăm depărtaţi cu starea locului de stăpân, am fost aju- „taţi de-a câştiga milă, cinste şi chivernisealâ dela stăpân, Alţii „cari au căzut şi în vre-o greşală, iarăşi printr'acest ajutor s'au „sprijinit. Cu cât mai vârtos într'această vreme, când ne-au dăruit „D-zeu stăpân milostiv şi cu bună voinţă, de a fi toţi în linişte, să „ne aflăm într'acest ponos De care, iarăş ne rugăm prea sfinţiei tale „ca să ieşi prea sfinţia ta dintr'această bănuială, ce iaste asupra „noastră, şi să nu facă zăticnire acest ponos doritei venirei prea „sfinţiei tale, şi să ne învrednicească milostivul D-zeu de a câştiga „pe prea sfinţia ta sănătos. Şi cu fiască plecăciune suntem".

(Fila 99 verso

www.dacoromanica.ro

să socotească pe bani turceşti cate lei 4 bani 32, însă marfa de Lipţca cu proţent la sută 27 1/2 pănă aici în Craiova, să ne o dai teslim după cum scrii şi dumneata. Insă şi pentru marfă de băc[ă]n[ie] iarăşi cu proţent la sută 18 aici în Craiova, şi iarăşi după mai sus numita, socoteală. Insă facem dumitale în ştire pentru şireturi i pentru fir, ca să fie cu proţentul Beciului. Insă scrii dumneata pentru termen într'acest chip: săntem bucuros ca făcându-să marfa teslim sănătos la 3 luni, să avem a număra baniï jumătate şi ceilalţi bani asupra plecării la Iulie 20. Aşijderea poftim şi pe vară pe dumneata să aduci după comisionile ce ţi l-om da dumitale, însă după mostră; iar având marfă mai multă prisos şi trebuindu noă, iar noi vom lua-o, şi fii dumneata bucuros într'acest chip, ca să mulţumim unul altuia. Aducem dumitale aminte ca să lipsească comisionele ce s'au făcut acum în Craiova. fără căt numai ale noastre care vom iscăli mai jos; şi poftim pe dumneata ca să avem asemini răspunsu din măna dumitale, ca să ne odihnim. Şi dumneata vei ţinea ačastă scrisoare pentru siguranţiia dumitale. Ačasta, şi rămănem de binevoitori ai dumitale ca nişte fraţi. Ghenare 26, 1780.

Ioan Stoenescu. Costandin Pană. Radu Pană. Marcu Petru. Ioan Albulescu.

(Adresa:)

Cinstitului dumnealui chir Hagi Costandın Popu cu dragoste frăţască să să dea, la Sıbii.

(Docum fost la Mınıst. Comerţ, astăzı la Acad Rom.)

LXII.

1780 August 26.

Ce trimit la chir Consta[a]d[i]n Golescul[1]):

[1]) Ca relaţie de famılie, dăm după două documente (Arhıv. Stat. Buc., Condıca cu No 80 roşu, judec. vechı, filele 290 şı 312 verso) următoarea spıţă·

www.dacoromanica.ro

		florini	cr	florini	cr
100	ocà cositori nelucrat	—	73	73	—
212	» plumbŭ	—	19	40	28
60	sticle rozol	—	78	46	80
2	d. piepuĭtin[e de fildeşŭ, a R.-tal. 11.30 cr.	—	—	27	60
9	cutii pişcoturi	1	8	9	72
12	părec[hi] zăbal[e]	—	42	5	4
3	risŭ flısu-papırŭ	1	20	3	60
2	brice de rasŭ	—	36	—	72
6	părec[hi] ştrănfi . . . . R.-th.	5	15	6	30
600	coţ[i] găĭtan de lăn[ă] . 100 coţ[i]	1	56	9	36
3	tefele arŭgintŭ	1	2	3	6
2	deto fiţ-gultŭ	1	68	3	36
2¼	funt drot	—	60	1	35
12	funţi clei	—	24	2	88
2	» candilŭ	1	32	2	64
44	coţ[i] pănză gro[a]să de învălit .	—	10	4	40
	R.-thal. . . .	—	—	240	11
	Vama amŭ dat, R.-thal. 5.37 . . . fl.	6	74	14	79
	Chiria la comăndaşu, şi vizile, şi cheltuĭala copiluluĭ păn' în lăzăretŭ . .	3	25		
	Pre vizionumi, 2	4	80		
	fl . . .	—	—	254	90

S'au trecut înnaint[e] la socoteal[ă].

(Fıla 199 dın «Catastıful de datorıe şı socotelı» pe 1778 al casei de Comerţ dın Sıbıu Hagı Costandın Pop, fost la Mınıst Comerţ., astăzı la Acad. Rom).

Costandın
Golescu, a murıt la 25 Iulie 1798.

Costandın,
fiu mai mare, erà mort la 1798.
= Hrısanda, fata Nıcai Teışanu dın Craıova, s'a mărıtat la 1783 S'a căsătorıt a doua oară cu Anton Căpıtanul.

copilă,
era de vărstă la 1798.

George
Golescu, 1798.

www.dacoromanica.ro

LXIII.

1780 Septembre 6. [1]

Cinstite şi al mieu bun priïeten dum[nea]ta Hagi Costandine, dela milostivul D[umne]zeu pohtescu dumĭ-[tale] întreagă săn[ă]t[ate] şi tot binele să-ţ[i] dăruïască.

Scrisoarea dumĭ[tale] cu dragoste am priĭmit la 5 ale aceştiĭ lunĭ, şi înţelegăndu de săn[ă]tatea dumĭ[tale], foarte m-am bucurat. Şi noĭ cu mila luĭ D[umne]zeu săntem sănătoş[i]. Pentru grădinar ce-m[i] scriĭ că mi-aĭ găsit şi iaste om meşter şi harnic, foarte bine. Cum şi pentru simbrie că l-aĭ tocmit pe un an 100 de leĭ, adecă o sută, şi 11 obroace de grău, adecă unsprezece, şi vedre de vin 20, adecă doaăzec[i], săntpriĭmitor a-ĭ dà toate acestea pe deplin. Şi fiind dupecum mi-l încredinţezi dum[nea]ta, încă şi rămător[i], şi alte bacşăşurĭ va maĭ avea dela mine. Numaĭ la ac[i]astă ce-m[i] scrii dum[nea]ta, cumcă numaĭ pe un an l-aĭ tocmit să fie, într'acest chip nu-mĭ dă mâna. Pentrucă, când să zic şi eu Domne ajută, la al doïlea an de întemeïarea şi deşchiderea grădin[i]ĭ, el să să lipsească. Apoĭ ce-m[i] iaste bun. Iar de va priĭmì, să să tocmească pe treĭ anĭ. Aşa îl priĭmescu să-l aĭbu, şi cu tocmeala ac[i]asta. Şi pentru uneltele de lucrul grădiniĭ, de vreme ce eu îĭ dau atăta simbrie grea, trebue să şi le aĭbă el. Cum şi pentru adusul luĭ de acolo aĭci, ca cu a mea chieltuïală cere să vie, la ac[i]asta ĭarăş pe un om ce nu-l ştiu şi a-l aduce eu, nu o găsescu, Hagi, cu cale. Iar dupe treĭ anĭ, cum zic dumĭtale, priĭmind, şi înplinindu-ĭ-se atunci, ne maĭ poftindu a maĭ şădea, eu îl voĭ trimite cu caru mocănescu cu 6 caĭ şi cu chieltuïala mea. Intr'acest chip de va priĭmì, pohtescu să am răspunsul

---

[1]) Scrisoarea autografă a Dvornicului Ştefan Prăşcoveanu, fost candidat la Domnia Ţării Româneşti după pacea dela Cuciuc-Caĭnargi.

www.dacoromanica.ro

dumĭtale, să ştiu, şi la vremea când va venì, să-ĭ daĭ dum[nea]ta banĭ să cumpere seminţe de care-ĭ va trebui şi să-m[i] scriĭ dum[nea]ta cât aĭ dat, ca să ţi-i trimiţ cu mulţumită. Ac[i]asta şi fiĭ dum[nea]ta sănătos.

Sept[embre] 6 d[ni] 1780.

Al dumĭ[tale] bun prieten.

Şt[efan] Prăş[coveanu] Dvor[nic].

Pentru lămăĭ ce-m[i] scriĭ, veĭ şti că s-au prăsit şi aĭci mulţi, ci oamenĭ nu avem ca aceia să poarte de grijă. Dum[nea]eĭ Vorniceasa cu săn[ă]t[ate] să închină dum[nea]v[oastră].

(Adresa în dos:)

Cinstituluĭ şi al mieu bun prieten dum[nea]luĭ Hagi Costandin Pop, cu dragoste priĭetenească şi cu întreagă săn[ă]t[ate] să s[ă] dea la Sibiĭŭ.

(Docum fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad. Rom.)

LXIV.

1780 Novembre 17.

Cin[sti]te şi al mieŭ întocmaĭ ca un fiĭŭ dumn[eata] Hagi Constandine, cu părintească drag[o]ste mă închin dumĭ[tale].

Cu părintească scrisoare de alt nu am, fără decât maĭ întâĭ cercetezŭ pentru întregimea sănătăţ[i]ĭ dum-[nea]v[oastră], ca aflănduoă pă dăplin, să mă bucur şi să daŭ laŭdă milostivuluĭ Dumn[e]zeŭ, dintru a căruĭa milă şi dar, şi noĭ de[n] mila luĭ Dumn[e]zeŭ ne aflăm sănătoşĭ. Staŭ la mirare că de atâta vreme n-am luat nic[i] o scrisoare dela dum[nea]v[oastră], ca să aflu de sănătatea dum[nea]v[oastră] să mă bucur. Ci te poftesc pentru c[i]asornic să mi-l trimiţĭ la Vălc[i]a, fiindcă este Mariuţa, fiĭ-mea, Isprăvnic[i]asă la acel jud[e]ţ. Şi făcuĭŭ

www.dacoromanica.ro

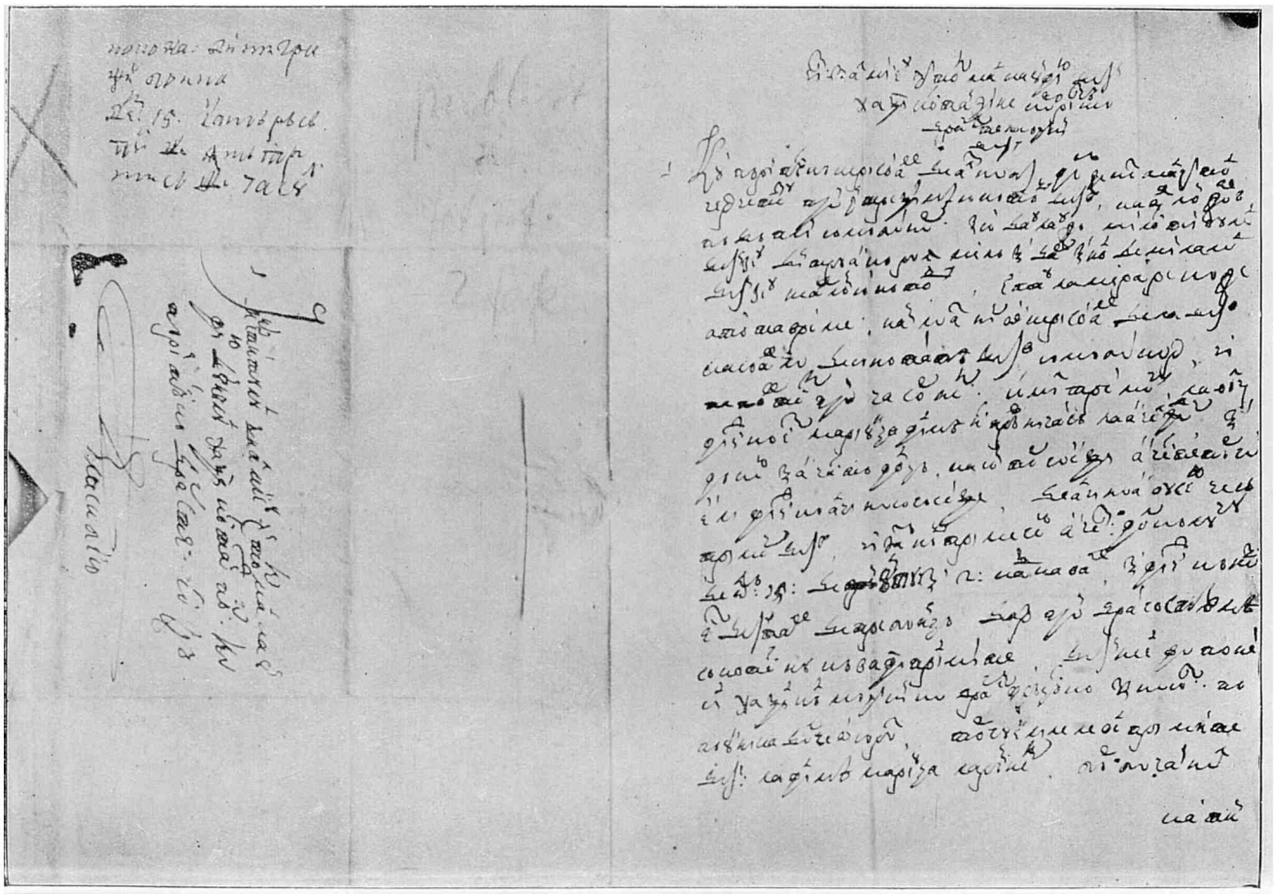

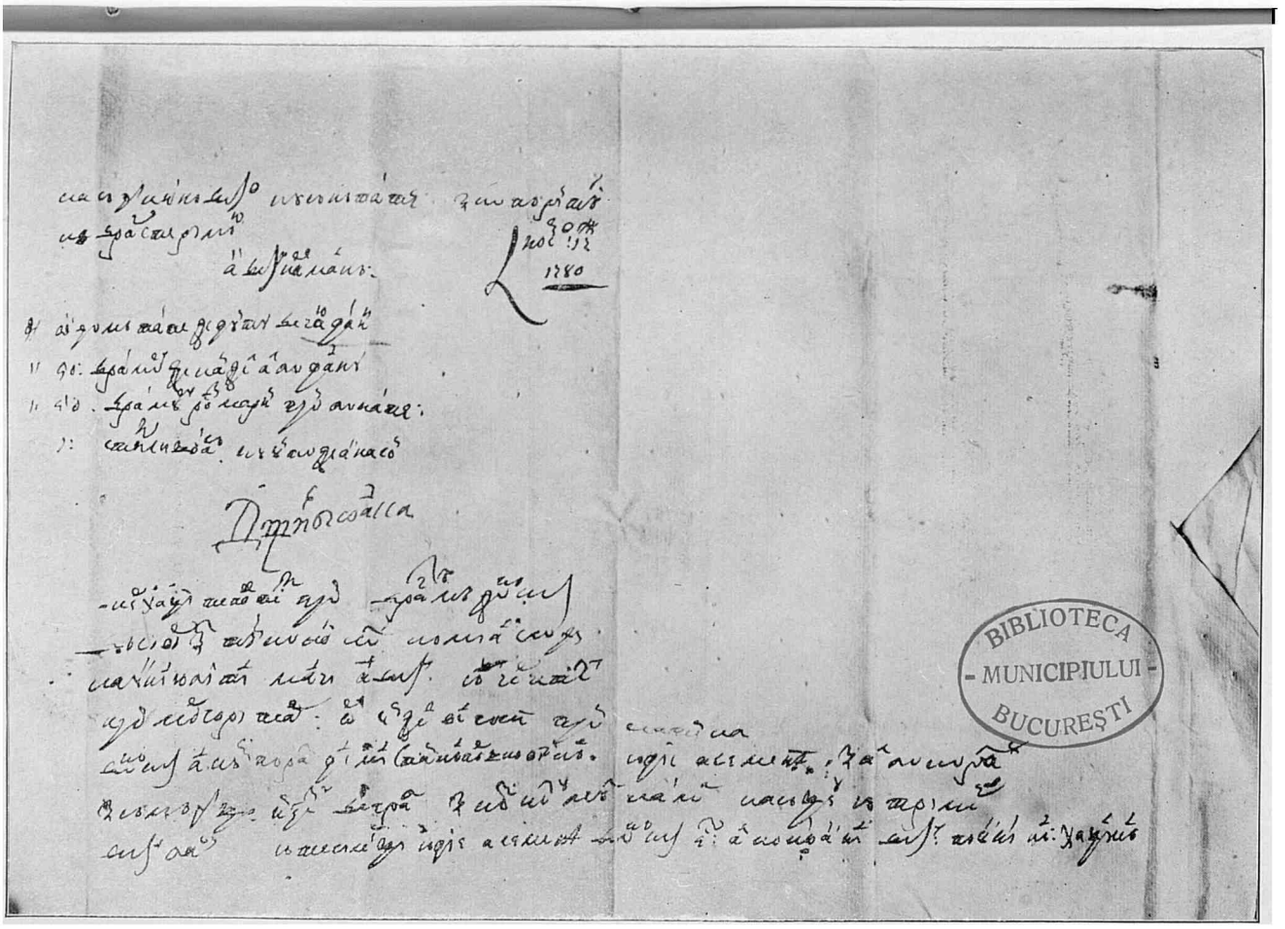

BIBLIOTECA MUNICIPIULUI BUCUREŞTI

Furnică D. Z., Din Istoria Comerţului la Români. Atelierele Socec & Co., Bucureşti.

1780 Novembre 17.

(Vezi aici docum. LXIV, pag. 114.)

www.dacoromanica.ro

şi ac[i]astă foiţă ca să-m[i] tărgueşti aceste tărguelĭ, fiindcă aĭci nu să găseşte. De aĭci nu avuseĭu ce să trimiţ dumĭ[tale], ci ĭată că-ţĭ trimeseĭŭ acest folcăluţŭ de ocă 15 de untu şi 2 caşcaval[u]r[i], şi fiindcă nu-ţ[i] este dumĭtale de trebuinţă, dar pentru dragostea mea socotescu că va fi priĭmite. Dumneeĭ jupănesiĭ Hagiĭcăĭ mă închin cu drag[o]ste frăţească şi cu săn[ăta]te. Pă Păunica dulce o sărut. Tărguelile le veĭ trimite dum[eata] la fiĭ-mea Mariuţa, la Rămnic. Bărbuc[i]anul, Catinca să închină dum[nea]v[oastră] cu sănătate. Şi cu părintească drag[o]ste rămăĭŭ a dumĭ[tale] ca o maĭcă.

Noemv[rie] 17. 1780

O jumătate de funtu de cĭaĭŭ fain.
50 dramurĭ de candel albu faĭnu.
50 dramurĭ rozmarin pentru bucate.
1 sticlişoară cu untu de anason.

D[umıtrana] Ştırboaĭca.

Chir Hagi, te poftesc pentru drag[os]tea mea dupăcum dăsăvărsit te-am cunoscut că mi-aĭ slujì ca uniĭ ĭubitiĭ maĭci aĭ dumn[itale], să cercetezĭ pentru mărgăritar[i] orĭ unde-ĭ veĭ găsì pentru Catinca, dupăcum aĭ cumpărat fiĭ-miĭ Stancăĭ Părşcoveancăĭ, să fie asemenea şi albu curatŭ, şi să mă înştiinţezĭ de grab[ă], şi căt costă munca luĭ, ca să ştiŭ să trımiţ dumĭ[tale] ban[i]ĭ. Să te sileşti să fie asemenea dupăcum este al cocoaniĭ dumĭ[tale] Păunicăĭ Hagiĭcăi.

(Adresa în dos ·)

Cinstituluĭ şi al mieŭ întocmaĭ ca un fiĭŭ dumnealuĭ Hagi Constand[in] Pop, cu părintească drag[o]ste să s[e] dea la Sibiĭŭ.

(Docum. fost la Mınıst Comerţ, astăzı la Acad. Rom)

www.dacoromanica.ro

LXV.

(1780).

Însămnare pentru trăguelel[e] ce să să trăguĭască dela Sibiĭ, anum[e]:

1 toţ[ăt][1]) tipsiĭ în corŭnuriĭ ma[i] uşo[a]re de Lipţc[a].
1 toţ[ăt] taere încorŭnuriĭ maĭ uşo[a]re.
2 tuţ[ăte] linguriĭ de cositoriĭ.
1 tuţ[ăt] cuţit[e] de osŭ, car[e] sănt cu zmalţŭ rătunde.
1 tuţ[ăt] cuţit[e] de Graţ cu ţinte late de plăsel[e].
10 coţ[i] pănză de plasră [sic] cu florĭ ales[e] pentru perine, mă rog să-m[i] ĭaĭ.
8 coţ[i] pănză leşască de mas[ă] mare cu flor[i] alese.
12 şărŭvete ĭară asemene cu masa.
2 fu[n]ţ[i] fidĭa verŭmuş.
4 » de pişcoturiĭ.
3 » păpuşel[e] de zaharŭ pişcot.
4 » pesimetŭ de Braşovŭ.
4 » arŭpacaş măruntŭ.
4 » » mare.
2 » linte de zupă.
20 pite, cornuriĭ de zup[ă], zimble.
17 coţ[i] camilot parŭcal, ca muştra maĭ fain, de 2 gibele de Lins[2]).
6 fu[n]ţ[i] tabac de Peş[ta], să fie maĭ bun.
3 bro[a]şte de uş[ă], bun[e], car[e] să[n]tŭ cu 7 mariĭaş[i], ar[e] cheĭ bun[e] de să închid şi pe dă lăuntru, manare bun[e], 2 la măna dre[a]ptă 1 la stă[n]ga.
4 corŭde de torŭs la bumbac.
1/2 funtŭ tabac violet, bun, cu mirose.

---

[1]) Duzină
[2]) Linz.

www.dacoromanica.ro

1 părei̯che cuţit[e] de Sibiĭ pentru fec[i]ooru Radul, c[a]re-ţi este finul dum[ı]tal[e].
8 coţ[i] panză vănătă de Lin[z] de capud maĭ închis, şi să fie moal, pănză bun[ă].
1/2 ştuc pănză Li[n]ţ, numărul 30, 31 să o ĭaĭ.
1 » » de bunbac de Braşovŭ, care eş[e] la ştuc 18, 20 coţi, p[r]eţ[ul] t[a]l[eri] 5 la bolte, pentru înbrăcatul plapomeĭ.

Mă rog dum[i]tal[e] jup[âne] Hagi, să nu-ţ[i] fie cu greu pentru supărare[a] ce te puĭ, că şi eŭ o-ĭ rămănĭa dator a slujiĭ dum[i]tal[e].

(Insămnare în dos:)

Şi o lulea bună de spumă, care să nu maĭ fie la altu, cu plopŭ, să fie mare, să ĭa numaĭ o jum[ă]tate de oc[ă] tutun, şi să ro[a]gă să osteneşti să viĭ în ţară cu naşa să-'l cununĭ, că de treĭ orĭ pănă acum ţ-aŭ adus cordoane în lăzăret şi nu l-aĭ băgat în samă să viĭ să te întălneşti cu dumnealuĭ, apoĭ să miră şi el cum te-aĭ priceput de l-aĭ botezat, şi la cununie să nu viĭ. De toate te va ĭerta, iar luleaua să nu rămăe.

(Docum. fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad. Rom.)

LXVI.

1781 Aprilie 26.

Facem ştire cu această mărturie, că din poronca dumilor sale veliţilor boeri fiind noi rănduiţi prin ţidulă să mergim la mahalaoa de supt vamă, să preţăluim o casă a lui Necolaiu Teslariul Gospod, săn lui Manolache, şi a surorilor lui Necolai, Ilinca şi Ruxanda, care casă este făcută pe locul răposatei Paraschevii, ceau ţinut-o Andrii Băcalbaşa, care loc mai înainte l-au fost dat Parascheva Băcălıţa cu bezmăn lui Manolache Teslar, tatăl lui Necolai, şi a surorilor lui de mai sus arătaţi. Iar apoi

www.dacoromanica.ro

mai pe urmă Parascheva locul acesta l-au dat danii nepotului său treti Comis Ioniţă Cerchez, şi dumisale Comisului fiindu-i trebuitor locul, prin jaloba ce-au dat la Măria sa Vodă, au fost rănduiţi cu giudecata la dum[nealo]r veliţii boeri, şi cu giudecată s'au dat locul la stăpănire Comisului Ioniţă. Deci noi după poroncă am mers la numita casă şi strângând noi pe Trandafil, calfa de podar, i pe Vasile Chiochiul Teslar, i pe Lupaşcu, calfa de petrari, i pe Ioniţă Boghian chetrariul i pe alţi mahalagii unde fiind de faţă atât Ioniţă Cerchezu treti Comisu cum şi Neculaiu săn Manolache Teslariul Gospod, şi surorile lui Ilinca şi Ruxanda, şi Lupul Săhăidăcariul, cumnatul lui Neculai, după ce cu amăruntul socoteală ce am făcut în frica lui Dumnăzău, nepărtinind nici uniia părţi, aşa s'au socotit de noi şi am preţuit casa cu toate cele ce sănt în casă drept 200 lei şi doâ plase de gard cu o poartă drept 20 lei. Şi după preţuire ce-am făcut, am dat şi noi această mărturii la măna dum[nealui] Ioniţă Cerchez treti Comis, ca dând comisul banii de mai sus arătaţi, aceli 220 lei, să aibă a-şi stăpâni casa cu locul ei, iar Neculaiu cu surorile lui să iasă den casă şi să rămâi casa la stăpănire comisului Ioniţă. Intru care mărturii am pus pecete Porţii gospod şi am iscălit. 1781 Aprilie 26.

L. P. *Andrei Mogălde*
Vornic de Poartă. L. P.

Ştefan Crogole vornicu de Poartă.
Ioanis Basa.

Şi această mărturii am scris-o eu cu zisa Vor[nicilor] de Poartă, fiind şi eu de faţă la preţuiala casii, şi am iscălit.

Tănase Carp Is[pravnic] za aprozi.

(Acad Rom., docum cumpărat în Iunie 1907.)

www.dacoromanica.ro

LXVII.

1781 Iunie 20.

Cinstite şi al mieu ca un frate dum[nea]ta chir [H]agi Costandine, cu frăţasc[ă] drag[os]te mă închin dumitale.

Cu frăţasc[ă] scrisoare maĭ întâĭ cercetezĭ de fericită săn[ă]t[atea] dum[nea]v[oastră], înţălegând că s[ă] află întreagă, foarte să m[ĕ] bucur, mulţumind luĭ Dumnezău. De noĭ vrând dum[nea]v[oastră] a şti, cu mila lui Dumnezăŭ ne aflăm săn[ă]toşi. Al doĭlea înştinţezĭ dumĭ[tale] pentru vinu muşcat ce mi l-aĭ triimis, din ce pricin[ă] nu ştiu că aŭ spartŭ omu dumĭ[tale] toate sticlele, făr'căt mi-ĭaŭ adus numaĭ una, că aceĭa nu s'au spartŭ. Ci acum ĭată triĭmiseĭ aceştĭ t[a]l[eri] 10 şi te pohtescŭ chir Hagi, să-m[i] cumperi alte sticle cu vinŭ şi să le triĭmiţĭ dum[nea]ta pă omu dumĭ[tale], să le dea în măna acestuĭ sluj[i]tori ce s[e] află la lazaret. Şi mă rogŭ să nu-ţi fie dumĭ[tale] cu supărare. Dum[nea]eĭ mam[i]ĭ Hagicăĭ şĭ coco[a]nei Păunicăĭ mă închin cu frăţasc[ă] drag[os]te şĭ răm[ă]ĭ. 1781 Iunĭ[e] 20.

Al dumĭ[tale] ca un frate

B[arbu] Şt[ırbeiu] Σερδάρης.

(Docum. fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad. Rom.)

LXVIII.

1784 Ianuarie 3.

Catalogul vămilor pe leatul 1784 Ghenarie 3 după care are a urma orănduitul vameş a vămui mărfurile.

(Dăm aici numai articolii de băcănie:)	po[câte] bani
Alunele, la 100 oca	30
Anasonul, de oca	1

www.dacoromanica.ro

	po[câte] bani
Băcănia, pe unde va intra, să dea de povară, la 100 de bani	3
Burduşele de undelemn	60
Butoiu de miere ce va merge la ţara Turcească	240
Brănza care va veni din ţara Ungurească sau va merge de aici acolo, de povară	400
Iar care va merge la ţara Turcească, de car	145
Băcanul, de oca	3
Zeama de lămâie, de un burin	3
Zaharul de Veneţia, de una oca	4
» » Misir » » »	3
Icrele de chefal, de povară	360
Cafeaua pe unde va intra, de povară	300
Iar find mai câte puţină, de oca	16
Caşcavalul ce va merge la ţara Turcească de unde se va ridica	164
şi luând cărţulie, să treacă la vamă nesupărat.	
Caracatiţa, de oca	4
Chitra, de povară	116
Castanele, la 100 oca	40
Curmalele, de oca	1
Candelui, de oca	5
Cofeturile, de oca	6
Coconarele, de oca	1½
Caperile » »	1
Lămăile pe unde vor intra, la 1000 de lămâi	40
» ce merg la ţara Turcească, de povară	106
Lintea ce se vinde la obor, zecimala la zece bani	1
Licurini ce vin dela Ţarigrad, de oca	1½
Mazărea pentru eşit, să dea de chilă	6
Midiile sau stridiile, de povară	116
Măslinile, de povară	60
Năhutul, de un sac	40
Piperul pe unde va intra, de povară	40

www.dacoromanica.ro

	po[câte] bani
Pastrama i ghiudenul de Caisar, de oca	3
» care vine din ţara Turcească, de oca .	16
Putina de icre negre, de oca patruzeci	60
» » » roşii » » »	40
Paporniţile de icre roşii, din zece paporniţe una.	
Prunele uscate, fasolea, bobul, ceapa, usturoiul, nucile, pe unde va eşi din ţară	14
Iar finde mai puţine de oca	15
Portocalele, de 1000 portocale	112
Pucioasa, piatra acră, piatra vânătă, de oca . .	1
Roşcovile, la 100 oca	40
Smochinile Sopingiri, i stafidele razachii, de o cutie	24
Smochinile i stafidele, de o traistă	46
Sardelele, scrumbiile, lacherda, de un buriu . .	60
Untul ce se vinde în târg, zecimala la zece oca una .	1
Uleiul de sămânţă de in sau de cânepă, de oca .	1
Fideaua, de o cofă	6
Orezul, de un sac de chile şase	40
Ceaiul sau badieamul, ce vine din ţara Turcească sau dela Lipsca, la 100 de bani	3
Muştarul, de cântar	76
Cafeaua franţuzească, de cântar	69
Cafeaua imen, de oca	6½
Zahărul nelucrat, de oca	26
» căpăţână şi mărunt praf, cântaru . . .	60
Tămâie neagră, cântaru	16
» albă »	6
Ienuperile, cântaru	40
Piatra acră »	6½
Măslinele de Franţa, sticla	1
Lămâiile, mia	16
Alunele, cântaru	36
Hurmalele de Misir, cântaru	12

www.dacoromanica.ro

	po câte bani
Hurmalele mari, cântaru.	24
Stafidele negre dela Morea i dela alte părţi, de cântar	62
Stafide roşii, de cântar	16
» negre mari, de cântar	16

(Arh. Stat. Bucur., Cond. domn. No. 14, fila 10.)

LXIX.

1784 Februarie 18.

Cartea Schitului Spirii pentru o băcănie şi o pivniţă.

(Io Mihaıl Cost Suţu Voevod) Zemble Vlahscoe[1]). De vreme ce au jăluit Domnii mele cuviosul Igumen chir Constandin al sfântului Schit de lângă oraşu Bucureşti, ce se numeşte Spirea, cum că având schitul o casă cu băcănie şi cu pivniţă aproape lângă un schit, întru care se vinde vin şi băcănia, se supără de către fumari, şi alţi slujbaşi, şi au făcut rugăciune Domnii mele ca să facem milă schitului a nu să supăra, pentru care înştiinţându-ne că acest sfânt schit se află scăpătat şi făr de venıt, ne am milostıvit Domniea mea şi am făcut mila aceasta sfântului schit, pentru ori cât vin se va vinde într'această privinţă, să nu să supere de fumărit, de căminărit, de vamă de vin Domnesc şi de ortul vătafului de cârciumari; cum şi băcănia se fie apărată spre a nu se supăra, nici de către Bacalbaşa, nici de către alt nimini întru nimic, că aşa este porunca Domnii mele. 1784 Fabruarie 14.

(Arch. Stat Bucur., Cond domn. No. 12.)

[1]) Ţărıı Româneşti.

www.dacoromanica.ro

LXX.

(1784).

Merci estratte annualmente dalla Moldavia e comprate a denaro contante dalli Sudditi di S. M. I. e R. A.

Commercio delli Armeni Galiziani:

5000 Bovi a f. 25 l'uno	f.	125.000
6000 Vacche a f. 10 d°	»	60.000
1000 Cavalli a f. 50 d°	»	50.000
Affitto delle terre per li fieni	»	3.000
Cornarit sulli Bovi a f.° 1.4 (undeutlich) . .	»	5.000
Konniza sopra li Cavalli e vacche	»	1.000
Dogana a 3 p. ° o sopra li sud[1] Capi	»	7.000

Delli Greci di Vienna:

50 m. Oke cera a f. 1 30	f.	75.000

Delli Ebrei di Brodi:

100 m. Pelli di Lepre a f. 50 il %	»	50.000
Nino ed altre Merci per la Buccovina . . .	»	30.000
Dogana a 3 p. % sopra li sud[1] 3 Capi . . .	»	4.500
Merci per la Transilvania		Il quantitativo non é ancora conosciuto.
d° per la Galizia		
Dritto pagato dalli Pastori		
Transilvani per li pascoli		

(Academia Română, Rapoartele Consulilor Austriaci, Iaşi, vol. I, fila 12)

LXXI.

1785 Decembre 9. Râmnic.

Frate Hagi Constandine Popŭ, cu frăţască drag[oste] mă închin. Inştiinţăzŭ pe dum[neata] că vorbiĭ cu acestŭ Onea Tutan din Sebeşul din josŭ şi tocmiĭ ca să aducă acia la dum[neata] patru măjĭ ciar[ă] de boştinŭ bun,

www.dacoromanica.ro

neavănd nici un amestec într'ănsa, şi am tocmit maja leĭ şaĭzeci. Daca va duce să o priĭmeşti pentru mine şi să-ĭ daĭ leĭ, dupăcum scriu, pe cătă va aduce. Însă să fie curat[ă] neavănd amestec nici miros, şi sănt ca un frate. 1785 Dec[hemvrie] 9. Rămnic.

Nicolța.

(Docum. fost la Minist Comerț, astăzi la Acad Rom.)

LXXII.

1785 Decembre 20.

Cinstite dumneata chir Hagi Costandine, cu frăţască dragoste mă închin dumitale. 1785 Dechemvre 20.

Cinstita scrisoarea dumitale scrisă la 9 ale aceştiia înpreună cu socoteala cu drag[oste] am priimit, şi merge bine socoteala, fără 2 piei nu-mi iese după cum le-am eu înscris, poate că vor fi într'acele ce au rămas la vr-o turea mai mult de 12 piei, şi când s-or vinde vom vedea. Şi rămăi mulţămit dumitale de buna silinţă ce ai făcut, că de vor ieşi datoriile toate apoi prinzŭ capetele şi la $^{1}/_{00}$ 3 câştig, slavă şi mulţumita milostivului Dumnezeu. Scrisoarea de la cumnatul Ienache am priimit şi nu-mi scrie cu ce preţ umbla ceară, fără îmi scrie că-mi va face. Inştiinţez pe dumneta că la 9 ale aceştiia au venit un Onea Tutanu din Sebeşelul-de-jos şi au zis ca să-mi aducă 4 măji boşti bune acia la dumneata, şi am tocmit-o maja lei 60, şi i-am dat şi adeverinţă după cum vei vedea-o dumneata la dânsul. Şi o vei primi şi-i vei da lei, după cum am vorbit, iar de va cere bani nemţeşti, vei socoti cum va fi luînd-o şi alţii cu bani 60 sau mai în jos, pentru poliţa ce mi-ai trimis în socoteala mea, ca să iau lei, iar nu bani 50; pi acum n'am văndut că n'am unde şi-mi caut a o ţinea pănă la Ghenar, atunci mi-ai lua-o dumneata ispravnici. Am priimit şi al doilea poliţă şi dacă voi trimite bani pe cea dintăi, să-mi scrii.

www.dacoromanica.ro

aceialaltă ce să o fac, să o rup, ori să o trimiţi dumitale. Şi de vei fi având dumneata niscai poliţe la Bucureşti pe la Ghenare 10, să mi le trimeţi, că atunci va fi vreme a să vinde aici la ispravnici. Inştiinţez pe dumneata, că am priimit astăzi lei 1000 după poliţa dumitale, şi am oprit care arăţi dumneata în socoteala cordovanilor să-mi dai lei 176 1/2, şi aceştia îi trimiţ dumitale cu chir Pavel lei 823 1/2, omul dumitale, şi-i vei primi şi suntem cflt. Acum primii şi scrisoarea cu Stoian ce mi-ai trimis şi poftescu pe dumneata ca să-mi cumperi doi saci cu brochi mai mici, ca să-i poată pune pe un cal, şi de va avea şi chir Pavel să aducă cevaşi încoaci mi-ei trimite cu dumnealui, iar de nu, vor sta până la târgu, şi atunci vin Rămniceni şi mi-i vei trimite cu dânşii. Frate, vei şti că brochiu acum este ieftin, socotescu că cu Rf. 18 va fi acia marfă; apoi cum vei putea aşa le-i loa, numai să nu fie udă şi sacii sparţi. Şi poftesc sfântă şi luminata Naşterea Domnului Isus Hristos să petreceţi dum[neavoastră] cu sănătate întru îndelungaţi ani şi cu toată dragostea. Sunt al dumitale ca un frate, gata la slujbă.

Nicolița Iovipale.

Frate, poftescu pe dumneata pentru Toma Ghibu, doar le-i vedea la târg, să dea şi ceialalţi bani. Iar poftescu şi pentru socoteala ceri, ce au luat chir Ienache Alexiu, mai mult de la Bercă să-mi întoarcă. Frate, pentru 4 răvaşe a lui chir Nica Teişanul, scrie-mi ce să le fac de au priimit dumnealui banii ori de nu, că dumneata zici că au dat şi 'şi ceri răvaşele. Ieu până nu-mi vei scrie, nu le dau. Aceasta scrisoare o vei chivernişi la cumnatul la Cluj.

(Adresa :)

Cinstit D-lui jupânului Hagi Costantin Pop cu cinste să se dea, la Sibii.

(Docum. fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad Rom)

www.dacoromanica.ro

LXXIII.

1785 Decembre 22. Bucureşti.

Cinst[ite] şi al mieŭ ca un frat[e] dumĭ[ta] chir Hagi, cu frăţască dragost[e] şi cu fericit[ă] săn[ă]t[ate] mă închin dumĭtale.

Cu scriso[a]rea cercetezĭ de a dumĭtale fericit[ă] săn[ă]tate, aflăndus[e pe deplin, să m[ă] bucur. Şi eŭ cu mila luĭ Du[mne]zeŭ mă aflu săn[ă]tos cam de multă vreame aĭci la Bucureştiĭ. Frate, poftesc pe dum[neata] şi iar *te maĭ puĭ* la osteneală, să-m[*i*] maĭ trimiţ[*i*] 40 porţioane dupe ac[i]ast[ă] reţetă, cu toate că scriu dumĭtale de acum, dar pentru ca să aĭbiĭ dum[neata] vreame îndestulă a mi le proftasi păn[ă] la sfărşitul luĭ Martie la Craĭova, şi acolo să va plăti ban[i]ĭ cu mulţămit[ă]. Sfănt[a] Naştere a Domnuluĭ nostru Ii[sus] H[r]i[stos], Sfăntul botez şĭ Anul nou să petreceţ[i] dum[nea]v[oastră] cu bucurie Dumneaeĭ mameĭ Hagiĭcăĭ şi dum[nea]eĭ coco[a]neĭ *Păuniţăĭ* eŭ şi Catinca ne închinăm cu frăţască drag[os]t[e]. De ac[i]ast[a] poftesc pe dum[neata], şi sănt al dumi[tale] ca un frate.

1785 Dec[hemvrie] 22. Bucureştiĭ.

B[arbu] Şt[irbeiu] Pah[arnic].

(Docum. fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad. Rom)

LXXIV.

1776 Maiu 25. Lazaret(ul dela Căineni).

Cinstite dumneata chiar Hagi cu frătaşca dragoste mă închin dumitale. 1786 Mai 25. Lazaret.

Cu dorită şi frăţască scrisoare înştiinţez pe dumneata, că astăzi am venit şi eu aici cu cordovanele dela Craiova şi le-am aşezat în lazaret, şi socoteam că va fi venit şi marfa de Graţi, dar văzând că n'au venit şi

www.dacoromanica.ro

socotind că va fi venit aicea la Sibii, pentru ca să nu mai vin şi altă-dată, rămăsei aici aşteptând cinstit răspunsu dumitale, şi trimisei ficiorul acia la dumneata ca fiind marfa venită până acum, să porunceşti dumneata să mi-o încarce şi să mi-o aducă la lazaret fără zăbavă. Şi mă rog de ertaciune pentru că îndrăznesc de te pui la osteneală prin frăţasca dragoste, ce o socotescu, cum şi eu, la ce mi-ei porunci, sunt gata a sluji dumitale din cât voiu putea. Şi carele ce vor aduce marfa să ia coperiş ca să încarce şi cordovanele din lazaret. Şi iar mă rog ca să primeşti de la Armean socoteala mărfii şi cături de marfă ce-mi va fi cumpărat cu bani; şi să-mi faci dumneata un cont de marfă cum scriu pentru ca să arăt la vamă la Căineni; să fie cu slova dumitale, ori cum vei socotì dumneata. Cordovanele sunt 142 turale, piei bune 1480 şi uzmetu 215; aşa le voiu spune la diregătorul, şi să ştii şi dumneata, şi cu al doilea te voi înştiinţa curat anume pentru cordovane. Această scrisoare, mă rog, să o trimeţi la Veneţia cu poştea; şi de va fi venit niscai tabac nou de Peşta bun, să-mi iei o băşică şi banii iei primi de la ficior. Pentru pălării după miţe, ori banî, ce va vrea să dea Sasul şi le vei trimite cu marfa puindu-le în sacul ce ie la Sasŭ rămasŭ.

Şi cu toată dragostea sunt al dumitale gata la slujbă ca un frate.

Nicolıţa Iovıpale.

Cont de marfă de Graţ cum arăt în josŭ preţul.

50 funţi văpsale, a Rf. 3 : 15
1200 » brochi, a Rf. 14 :
50 » cositori, a Rf. 50 maja.
350 » alice, a f. 12½
1 tuţi dipli, f. 12½
5 tuţi cuţite de masă, a f. 1½
15 tuţi bricege, a crăiţari 21.

www.dacoromanica.ro

100 leg[ături] inele cu o piatră, a 3 crăiţari.
200 bricege de lemn, a crăiţari 48.
40 cutii ochi, a crăiţari 10.
6 tuţi tabacheri de lemn, a crăiţari 51.
18 tuţi velinţe în hârtie, a crăiţari 30:36.
50 legături copce, a 7½.
4 tuţi basmale vinete de aţă, a f. 4.
4 tuţi de mijloc, a f. 3.
4 tuţi mici, a f. 2.
50 funţi alame tabli i drot, a f. 55 maja.
40 funţi lemne tăiate roşul, a 6.
Un clopot.
800 coase lungi într'o bute
900 coase de mijloc într'o bute } din jos de suma mărfii sa se puie

(Adresa:)
Cinstit dumnealui jupănului Hagi Ccstandin Pop cu cinste să se dea, la Sibiii.

(Document fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad Rom.)

LXXV.

1786 Iunie 11/22. Râmnic.

1786 Iun[ie] 22/11. Rămnic.

Cinstite şi al mieŭ maĭ mare patron şi părinte dumneata jup[â]ne naşule, cu plecă[c]iune mă închin dumitale.

Cinstită scrisoarea dumitale de la 18/7 aceia[ş] cu plec[ă]cĭune am primit-o. Cele ce-m[i] scriĭ am văzutŭ. Pentru vin care-m[i] scriĭ, fi[ĭ] odihnitŭ că în tot chipul mă voĭ sili, şi pe unde voĭ şti, voĭ umbla. Aĭc[i]a la Episcopie am fostŭ, n-are vinuri bune, săntŭ de cele de aĭc[i]a acre, făr' la Drăgăşani voĭ vedea ce să va găsi. Ieu am maĭ scris de alaltăieri dum[itale] o scrisoare, şi fiind că-m[i] scriiaĭ că are şi Sărd[arul] Andonache vinuri, şi fiind că iel vine aĭc[i]a Ispravnic, şi astăz[i]

www.dacoromanica.ro

hotărâtŭ soseşte. Şi cum voĭ vorbi cu dumnealui, pe loc plec la Suteşti şi voĭ umblà pe la toţ[i]. Am înţăles că are şi Stolnicu Şerban Otetelişanu neşte vinuri la Oteteliş. Şi acolo mă voĭ duce. Căruţa ăm[i] iaste gata, numaĭ caĭ să prinzŭ. Bani săntŭ din mıla luĭ Dumnezeu, numaĭ vin bun de aş afla. Şi la toate cum îm[i] porunceşti voĭ urmà. Fiĭ în pace şi odihnitŭ. Şi cu toată plec[ă]ciunea rămăĭ al dum[itale] plec[at] şi slug[ă].

Antonac[he] Nıcolantın.

Sileşte fierul să sosească.

Chir Nicoliţa aŭ încărcat 2 buţ[i] cu Radul, şi l-au trimis la dumneata cu iel, ci vez[i] d-ăl ia şi pe acela, şi o bute ce maĭ ĭeste aĭc[ı]a oĭ lua-o, că am vorbit cu dumnealuĭ.

(Docum fost la Mınıst Comerţ., astăzı la Acad. Rom).

LXXVI.

1786 Iunie 11. Râmnic.

1786 Iunie 11. Râmnic.

Cinstite dumneata chir Hagi Costandine, cu frăţască dragoste mă închin.

Cinstita scrisoarea dumitale scrisă 5 ale aceştıia cu dragoste am priimit. Pentru trei buţi vin ce-am zis dumitale, că are feciorul mieu, de la prăvălie au încărcat două de vr-o 6 zile să le aducă în sus, iar una ieste aici, dar ficeorul mieu au plecat să vie în sus să-şi vânză vinul şi au luat şi gust, şi i-am zisŭ să vie şi la dumneata, şi plecând dumneata vei tocmi cu dânsul şi vei vorbi şi pentru butea aceasta ce o am aici. Şi cu dânsul am trimis dumitale o scrisoare, şi am trimis şi doao adeverinţe ale chir Petrului Dulmiţi de lei 3600 ce i-am dat, şi restul ce am dat ieu mai mult, mì-l vei trimite cu

www.dacoromanica.ro

dănsul. Pentru lănă să o mai ţii la preţi, fiindcă aici s'au scumpit, şi să iasă dobănda banilor. Tiamă îmi este că şi pieile s'or face mai mult de un leu, că tocmai pe aici mai nu sunt, — s'au tras toate caprele spre Bucureşti. Mai nu ştiu ce negustorie să mai fac într'acestu an. Frate, te înştiinţez pentru marfa de Graţi, că au venit în pace şi am deschis-o; şi din căte am fost scris, prea puţine mi-au luat, şi din căte mi-au loat, unele am scris şi altele mi-au loat, care nu-i-le priimesc şi-i voi opri banii din coasă, şi şi va loa dumnealui marfa, şi la toamna cănd vor veni i-oi arăta şi ce-am scris şi ce mi-au adusŭ, şi mă voi socoti cu dumnealui chir Crişţofi. Aceasta

Sănt al dumitale gata la slujbă, ca un frate.

Nicoliţa Iovipali.

(Adresa:)

Cinstit dumnealui jupănului Hagi Costandin Pop, cu cinste să se dea, la Sibii.

(Docum. fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad. Rom).

LXXVII.

1786 Iulie 14. Creţeni.

Foarte de grabă.

1786 Iulie 14 Creţeni.

Cu multă plecăcĭune sărutŭ cinstita dreapta dumitale.

Amŭ priimit cinstita scrisoarea dumitale cu chir Dumitru aicea, de la 8 aceştii luni. Cele ce-mi scrii dumneata am văzut, aici vei şti că am arvunit la 5 m[ii] de vedre vin, tot pe unde au fost vii alese bătrăne şi soi bun. Am mai luat şi 600 vedre vin care pănă la Rămnic ne ţine 30 parale vadra. Mai aflai aicea pe dealuri de la iconomul Orezului, cum că ar fi vinuri la mănăstirea Orezului foarte bune, ce voi merge şi acolo.

www.dacoromanica.ro

Astăzi, măine, socotescŭ că voi rădica vinurile, că chirigii sosiră, că aicea au fostŭ potopuri, iar cu ploi, şi furtuni de au frănt copacii în doao, şi holdele de grău şi de porumb le-au pusu la pămăntŭ, îţi pare că au trasu cu grapa peste ele. Pentru bani eu i-aş fi trimes, dar fiindcă iera ieu însumi să viu, s'au făcut, greşala să va îndrepta şi, duhul sfăntŭ, n'am avut să ştiu că suntŭ bani ai dumitale în Rămnicŭ. Şi iarăşi trebuie să şti că în Rămnic la un zori şi pripă nu găsăscŭ 500 de lei, aşa neguţători hrisim sunt; apoi de căt să bat toba pe la alţii mai bine zece lei dobănda pagubă, ci cum voi merge acasă, ce bani mai sunt, îi voi trimete. Am dat şi la chir Dumitrache Petanovici, finul dumitale, taleri 500 să ia nişte miţe ţigăi, şi să dea bani nemţeşti dumitale. Iar pentru că nu mi-ai scris dumneata în pofidă, că umblu comod cu căruţa, şi nu-ţi pare rău, la aceasta sunt încredinţat, că nu-ţi va părea rău văzănd un cirac crescut şi procopsit de dumneata, măcar de m'ai vedea şi cu butcă cu 6 telegari umblănd. Creştinatatea dumitale ieste ştiută şi părintească dragoste te îndatorează, că ieu după Dumnezeu pe dumneata te am şi tată şi mamă, şi altă uşe nu ştiu cui să deşchide, şi pe viu Dumnezeu că nici n'am vrutŭ. — Ci-mĭ scrii că mă gătescu comod, şi îţi scriu că plec în cutare zi, şi plec la zece zile. Mai pe urmă pentru aceasta iarăşi vei şti că săntu omŭ singur fără ajutori, şi pe cum au avut parinţii miei iconomia casi, eu cu mila lui Dumnezeu o am întreitŭ poate şi împătrităŭ, deosăbit că şi părdalnica de starostie îmi stă în protivă, că căndu nu găndescu, mă pomenescu cu căte o cărcotă cu mumbaşir, şi cu voie şi fără voie caută să şezu să isprăvescu; apoi la toate să mă judeci după dreptate şi ca un părinte să mă pedepseşti şi să mă certi, că priimescŭ cu tot sufletul mieu. Pentru căruţă vei şti că numai ce am făcutŭ o cale la Cămpulungŭ şi la Tărgul Jiului şi s'au dăznodatŭ din toate închieieturile (meşterul cel lăudat).

www.dacoromanica.ro

Şi văzănd aşa am dat-o în taleri 40 şi am scăpat; de s'ar găsi alta măcar şi vechie numai să fie sănătoasă, pe cum mi-ai fostŭ găsitŭ dumneata una trainică, bine mi-arŭ părea, că de-a umbla călare, putinceosŭ nu mai săntu. Pentru bani, văz că-mi scrii să-ţi triimiţŭ până Marţi, şi ieu mă aflu aicea. Nu se putu, ci-mi vei crede dumneata, că nici ieu n'am socotit să am atăta zăbavă, că nu poci toate să-ţi le scriu, cum mi-am găsit şi viile cu oamenii miei. Vinu iestimp se va face cam puţin, dar bun, că timpul umblă bine; numai Dumnezeu să păzească rodul viilor până la toamnă. Nădăjduescu că vei fi dumneata contentŭ [sic]. Mila Domnului să păzească pe dumneata cu cele fericite. Şi rămăi cu toată plecăciunea al dumitale plecatŭ şi slugă.

Nicolantin.

(Docum. fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad. Rom.)

LXXVIII.

1786 August 1. Craiova.

1786 August 1, Craiova.

Cinstit şi al mieu mai mare dumneata jupăne, cu plecăciune sărut dreapta dumitale.

Cinstita şi părintească scrisoare dumitale ce-mi scrii, Iulie 14, am primit denpreună cu vermanul (sic)[1]) la 28 Iulie; la care au venit şi Isacciul măriei sale Consulu, şi mi scrie măria sa Consulul, că în ceasul ce va sosi Isacciu să-i dau pe vechil în măna Isacciului ca să meargă la măria sa Paşa la Dii, ca să se înplinească toţi bani[i]. Şi aşa i-am dat pe vechil anume Ştefan, şi au mers la măria sa Paşa cu fermanu, şi măriïa sa Paşa au cetit firmanul şi i-au dat răspuns că cu acest fel de

[1]) Firman

www.dacoromanica.ro

ferman nu vor eşi banii nici-odată, că acest firman este asemenea cu cel dinaintea acestuia ce s'au fost priimit iarăşi, făr de căt au scris măriia sa Paşa o carte la măriia sa Consulul la Bucureşti, în ce chip să se facă firman; şi mi-[a] spus chir Ştefan că i-au zis măria-sa Paşa, că firmanul trebue să se facă tacsăl-ferman, adică ferman de înprinire banilor, iar nu cum scrie fermanul acesta, ca să mai cerceteze, făr de căt să fie tacsil-ferman asupra acelor doă agale, adică asupra lui Hagi Mole şi asupra lui Hagi Afisŭ, că asupra acestor 2 agale este dovada după cum s'au dat din toate silămurile de la Lofiţa. Şi trimisăi acuma pe chir Ştefan dinpreună cu Isacciu la măria sa Consulul ca să-i spuie toată pricina, cum am fost dintăi şi cum i-au poruncit măria sa Paşa acum, şi cum să se facă firmanu acuma. Şi mi-au spus Ştefan că s'au mazilit, şi Paşa de la Dii este rănduit să meargă la Sofiia Oga adecă Hagi Mola. De căndu s'au dovedit lucru că oamenii lui au făcut paguba au fugit la Ţarigradŭ, şi pănă astăzi tot acolo este. Aşa i-au spus măria sa Paşa lui Ştefan. Fiind că el este Agă mare, mi-e frică să nu facă el vre-un meşteşug când se dau firmanele afară. Isacciului i-am dat de cheltuială lei 20 şi mi-au mai cerut să-i mai dau alţi douăzeci, şi nu i-amŭ dat. Eri primii 3 scrisori ale dumitale $^{1}/_{18}$, $^{1}/_{19}$, $^{1}/_{22}$ Iulie scrise, şi pentru toate ale dumitale poruncite, toate cu amăruntul le-am înţeles. Cartea care scrii dumneata către Hristu Belivac[ă], voi da-o. Nu este aicea, şi voi urma după cum îmi porunceşti dumneata. Pentru miţi, va urma după cum îmi porunceşti dumneata. Pentru zahăr i piper au scăzut tare şi aicea la preţ, că zahăru s'au pus nartŭ, oca cu parale 60, dar eu amŭ fostŭ dat mai nainte 75 oca cu parale 62; ci dumneata 'mi vei scrie că de voi găsi să-l dau şi celalalt cu acest preţ, bine; de nu să-l mai ţinem, văz că paguba este. Piperul este cu 2 lei oca, dar destul mi-am bătut capu ca să dau şi n'amŭ putut, că au mai

www.dacoromanica.ro

rămas 2 oci nevănduţi şi căt dau pe la băcani tot făr' de bani, dar tot mi s'au plătit până acuma. Pentru nişte lână ce am fostu luat-o în tovărăşie cu jupănu Dumitru Hagi de la Sarieni, după cum am pus-o eu la contul lănei, acuma văzŭ că-mi arată socoteala şi i-aṃ şi plătit, şi ne ţine mai sus, după cum vei cerceta dumneata socoteala dumnitale şi vei încărca dumneata la lână; că eu după spusa dumnealui, ce ne spune[a] atunci, socoteam că nici 13 parale nu ne va ţine lăna aceasta. Dar acum văz că mai 14 parale ne ţine, şi aşa trimit costul dumitale după socoteala jupănului Dimitriu Hagi şi vei încărca dumneata la lână după cum vei socoti dumneata, că ştie şi chir Enache că ne-am socoti cu dumnealor atuncea. Şi cu toată plecăciunea rămăn al dumitale mai mic şi plecat[ă] slug[ă].

Tudoran Mihai.

(Adresa)
Herrn Herrn Haggi Costandin Pop a Hermanstadt.

(Docum fost la Minist Comerţ, astazi, la Acad Rom.)

LXXIX.

1786 Octombre 25. Craiova.

Cinstite dum[neata] chir Hagi cu frăţasc[ă] dragost[e] şi cu fericită săn[ă]tate mă închin dumĭtale.

Scriso[a]rea dumĭ[tale] dela 7 Oc[tom]v[rie] cu dragost[e] am primit-o, şi maĭ întăĭ de fericirea săn[ă]tăţiĭ dum[nea]v[oastră] înţălegănd că iast[e] întreagă, fo[a]rte m-am bucurat. Şi noĭ cu mila luĭ Du[mne]zeu săntem săn[ă]toşĭ. Văz că tocma acum îm[i] facĭ dum[ita]l[e] răspunsŭ la scriso[a]rea ce am fost scris dum[ita]l[e] încă dela Aprilie, şi m-am mirat de ce cu atăta întărziere, cu toate că eŭ căndam scris dum[ita]l[e] am scris dela Bucureştiĭ. Dupe ce am venit acasă, am zis Log[o]f[ă-

www.dacoromanica.ro

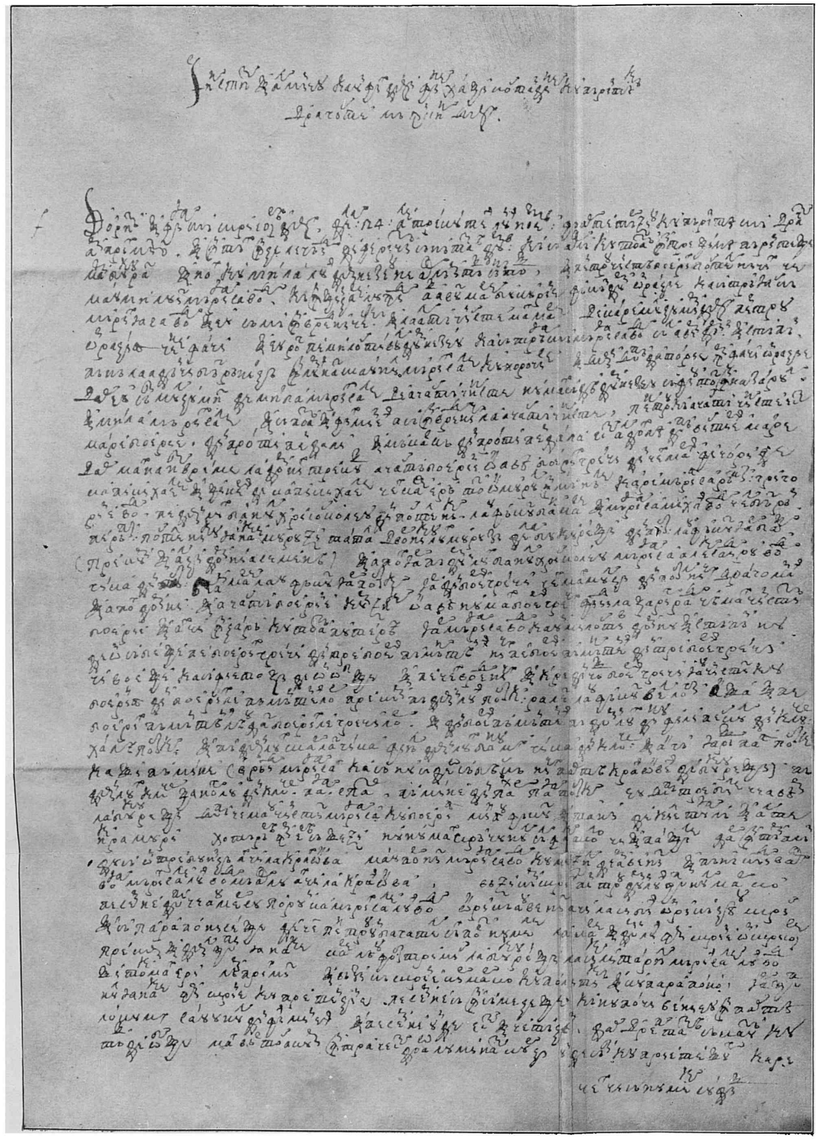

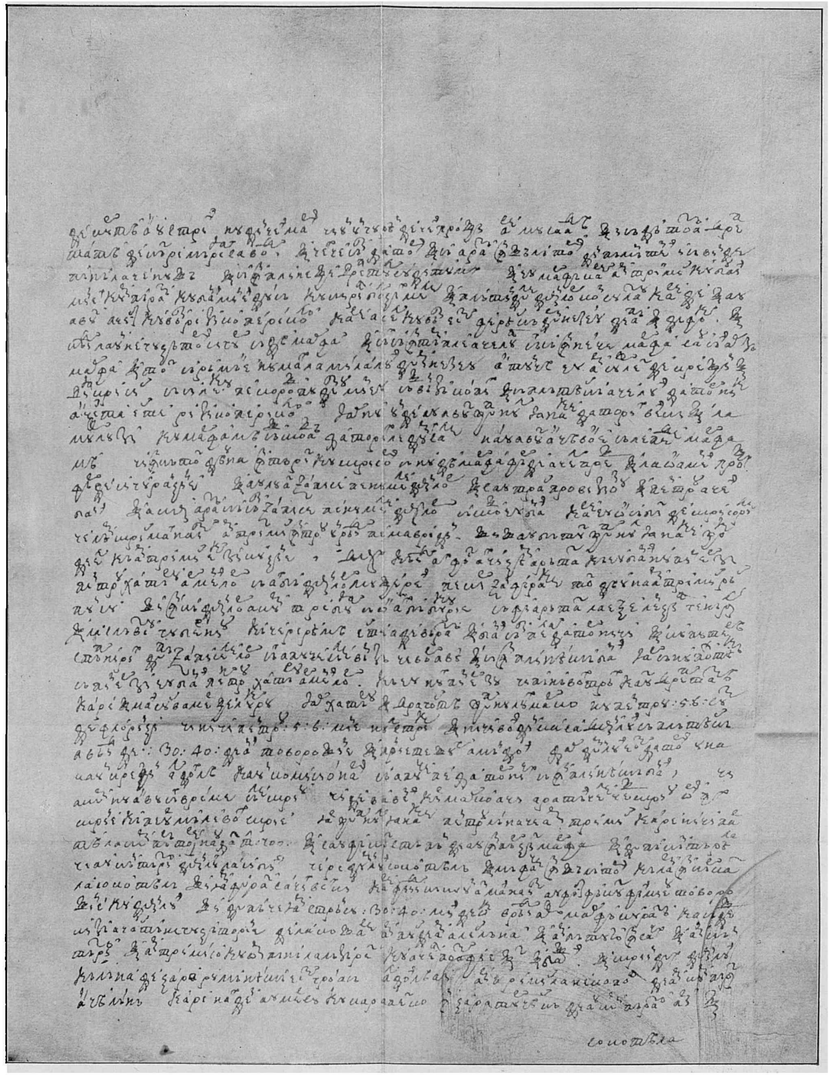

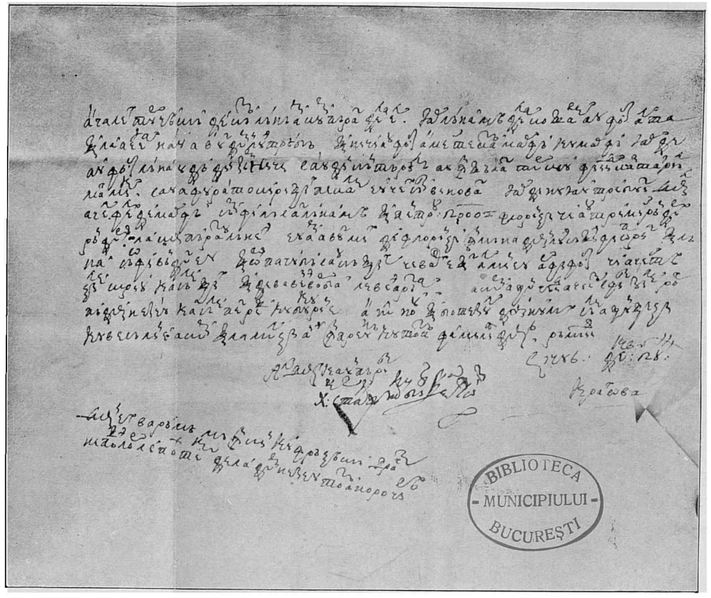

Furnică D. Z., Ist. Com. la Rom. Socec, Bucureşti.

1786 Decembre 28.

(Vezi aici docum. LXXX, pag. 135).

www.dacoromanica.ro

tu]luĭ Zamfirache de au scris şi luĭ chir Ianache Cincul. Am căutat zapisu. Am văzut că ĭarăşĭ cu toţ[ĭ] treĭ aţ[i] făcut aşezământ cu soroc, care soroc nu ĭaste departe. Atuncĭ ĭĭ veţ[i] dà dum[nea]v[oastră], şi să va isprăvi. Pentru ban[ı]ĭ apeĭ şi a doftoriĭlor, trimite dum[neata] socoteala la omul dum[ita]l[e], şi să-ĭ dau, să nu să facă altă amest[e]cătură. Dum[nea]eĭ maĭca să închin[ă] dum-[nea]v[oastră] cu părıntească dragost[e]. Jup[ĭ]neasei Hagiĭcăĭ şi coco[a]neĭ Păuniţăĭ ne închinăm cu frăţasc[ă] drag[o]st[e]. De ac[ı]ast[a], şi sănt al dumĭ[tale] ca un frate.

1786 Oc[tom]v[rie] 25. Craĭova.

B[arbu] Şt[irbeı] Cluci[er].

Chır Hagi, măcar că-ţ[i] scriu pentru socoteala dohtoriĭlor, dar aceĭaş socoteală mi-aĭ trimıs-o dum[neata] şı es[te] la mıne, şi atăt[a] socoteală avem între noĭ şi pe cincizăcĭ sticle apă acră, iar nu maĭ mult altă.

(Adresa în dos:)

Cinstituluĭ şi al mieŭ ca un frate dum[nea]luĭ chir Hagi Costandın Pop, cu frăţasc[ă] drag[os]t[e] să s[e] dea la Sibıĭ.

(Docum fost la Mınıst. Comerţ, astazı la Acad. Rom.).

LXXX.

1786 Decembre 28. Craiova.

Cınstite şi al mieu ca un fiĭ dumn[eata] fine Hagi Costandıne, cu părintească dragoste mă închın dumi[tale]

Dorita şi fiĭască scrisoarea dumi[tale] dela 24 ale trecutei lunĭ Noemv[rıe], foarte tărziu cu părintească drag[ost]e am prıĭmit-o, şi întaĭ înţelegând de fericită sănătatea dum[nea]v[oastră] că să află cu toată întregimea, părinteşte m-am bucurat. Şi noĭ cu mila luĭ Dumnezeu ne aflăm toţ[i] sănătoş[ı]. Şi pentru cinstea boerıĭ

www.dacoromanica.ro

Postelnicii ce m-au miluit Mariia sa Vod[ă][1]), că înştiinţare luând, aţ[i] avut mare bucurie, făcăndu-m[i] oraţie ca să trăiască Măriia sa Vod[ă] şi eu să mă învrednicescŭ şi la altă cinste mai mare, de care mulţumindu-mi pentru oraţiia ce ne faci, şi eu rog pe milostivul Dumnezeu ca să trăiască Măriia sa Vod[ă], să-l avem Domn şi stăpăn până la adânci bătrăneţă în luminat scaunul Măriĭ sale cu norocire. Şi dumn[eata] după datorie îm[i] faci oraţie, dar eu sănt mulţumit de mila Măriĭ sale de ac[i]astă cinste, numai să dea Dumnezeu să fiu tot în nazarul şi mila Măriĭ sale, şi să poată şi fiĭ mieĭ a să învrednici la ac[i]astă cinste. Pentrucă ac[i]astă cinste este mare boierie, din protipendali, şi măcar că din protipendala este al doilea după Vistieri mare, dar maĭ 'nainte vreme la Domniĭ trecuţ[i] ac[i]astă boierie o avea boeriĭ Greci din ceĭ marĭ, fec[i]ori de Capichihaele şi gineriĭ de Capichihaele, ceĭ care erea tot omurul [sic] în mănă-le, care Măriia sa răp[osa]t[ul] Grigorie Vod[ă] pe dum[nea]lui Banul Hrisoscoleu din Postelnic l-au făcut Ban mare, şi Măriia sa Mihaĭ Vod[ă] cel bătrăn pe răp[osa]t[ul] Postelnicu Ianache Muruzi, tatăl Dvornicului Muruzi dela Bucureşti, din Post[elnic] l-au făcut ĭar Ban (precum şi alţi Domni asemenea). Şi apoĭ ĭar pă dumn]ea]luĭ Banul Hris[os]coleu Măriia sa Alecsandru Vod[ă] Ghica din Ban mare l-au făcut ĭar Post[elni]c. Iar din boeriĭ Greci ceĭ maĭ mulţi din Postelnici Dragomanĭ şi apoĭ Domnĭ. Şi ac[i]astă boerie, cum zic, o avea numaĭ boeriĭ Grecĭ, fiind la Ţarigrad cea maĭ cinstită boerie, şi aici în ţară cu toată puterea. Iar Măriia sa Vod[ă] ca un milostiv Domn şi stăpăn nu deosăbeşte pe boeriĭ Greci dintre boeriĭ pămănteanĭ, nicĭ pe boeriĭ pămăntenĭ dintre boeriĭ Greci, ci voeşte ca să fie toţi de o obşte. Şi pe ceĭ vrednicĭ şi credinc[i]oş[i] boeri Greci i-au cinstit cu boeriia din boeriile pămăntenilor, precum pă dumn[ea]luĭ Post[elni]c[ul]

[1]) Nicolae Mavrogheni Vvod Rom

www.dacoromanica.ro

Ralet l-au făcut vel Log[ofă]t, aşa şi pe boeriĭ pămănteanĭ le-au dat boeriĭle Grecilor. Şi din boerĭ pămăntenĭ pă dumn[ea]luĭ Dinu Filipescul din Cluc[e]r halea Post[elni]c, şi pă dumn[ea]luĭ Scarlat Ghica, fiĭul dumn[ea]luĭ Banuluĭ Ghica, din Cluc[e]r şi Agă ĭarăş paĭa Post[elni]c, ca şi pă mine (vrănd Măriĭa sa ca să nu să deosăbească nici partea Craĭoveĭ de Bucureşti), pă dumn[ea]luĭ Cluc[e]r[ul] Gĭanoglu din Cluc[e]r paĭa Spăt[a]r, pă mine din Pah[a]r[nic] paĭa Post[elni]c. Eu după trebile ce aveam la Bucureşti, după ce m-au cinstit Măriĭa sa cu boeriĭa, mi-ĭaŭ făcut şi tain de chieltuĭală şi alte icramuri. Hotârărea îm[ı] erea să şezi nu numaĭ Crăc[i]unul să-l fac acolo, cı şi Paştile. Dar întămplăndu-să o trebuinţă aĭci la Craĭova, m-au pornit Măriĭa sa Vod[ă] cu menzil de am venit, şi pănă când va fi voĭa Măriĭ sale luĭ Vod[ă], mă aflu aĭci la Craĭova. Văzi că-mĭ scriĭ pentru dumn ea]luĭ jup[â]nul Marco. Pe semne dupe ce au mersu porunca Măriĭ sale luĭ Vod[ă], ori că aŭ venit aci la Sibiĭ, ori că ţe-aŭ scris, şi să paraponiseşte. De ce pentru un bagatel să-ĭ port numele La care şi dumn[ea]luĭ îm[i] scrie o scrisoare, precum si dum[nea]l[ui] jup[â]n Ianache, care le-au fost trimis la Bucureşti la sıchtarĭul Măriĭ sale luĭ Vod[ă], şi tocmaĭ eri le-am priĭmit, şi vezi că scrıe chir Marco cu politică şi cu parapono, ĭar jup[â]nul Ianache îm[ı] scrie cu pretenţie, pe semne să însămeţeşte că nu poci venì eu în partea locului sau unul din fiĭ mieĭ, şi pe semne unde este şi cetăţean. Dar dreptatea să caută cu toţ[i] de obşte. Maĭ vărtos acum într'aceste doao luminate curţi, unde sănt cu prieteşug, care ceĭ ce să numesc sudiţ[ı] de curtea Austriĭ, nu din cei mari, ci un ungurean de ceĭ proşti, are musaadea, şi să dă toată dreptatea de către Măriia sa Vod[ă]. Şı cei ce sănt datorĭ şi să arată înşălătorĭ dın pămăntenĭ, i să vinde pănă la cenuşă şi să înplineşte dreptul sudituluĭ. Şı cu marfă care am trimis, cu ban[i]ĭ mieĭ cumpărată, cu ban[ı]ĭ mieĭ dusă, cu chirıĭa bolţıĭ mele şi plătindu-le

www.dacoromanica.ro

dumn[ea]lor, Consulatu, care de şi au avut acest cuvănt rizico-pericolo, care acel cuvănt este, ferească Dumnezĕu, de apă şi de foc. Şi căud la un neguţătorĭ sigur se dă marfa, şi să-ĭ să întămplă aceluĭa să-ĭ să înnece marfa saŭ să-ĭ arză marfa, şi tot să rămăe numai la mila luĭ Dumnezeu, atuncea eu am suflet de creştin şi aiĭacrisis să silescu pe coroşpudentu mieu să-ş[i] vănză copiĭ şi să plătească aceluĭ datornic, acesta este rizico-pericolo. Iar nu unde au avut jup[â]nul Ianache datoriĭ veĭchi şi la mufluzi, cu marfa mea să-ş[i] scoaţă datoriĭle dumisale. N-au avut acea voe să lepede marfa mea. Ci încă totdeauna întărit cu scrisorĭ, să nu dea marfa făr' de acel preţ şi la oamenĭ proştĭ, făr' de siguranţie. Şi au luat zapise pe numele dumn[ea]lor, şi s-au tras provizionu şi pentru aceĭ banĭ. Şi acum arată că sănt zapise pe numele dumn[ea]lor, să scoţ eu ban[i]ĭ. Care eu osăbit de scrisorile ce le-am scris maĭ nainte, am trimis intru un rănd pe Mavrodin, şi ş-au bătut jup[â]nul Ianache joc de el, că am trimis eczicuţie Dumĭ[ta] căud aĭ fost aĭci ţe-am arătat că eu ban[i]ĭ nu pierzi pentru hatăru Armenĭlor. Să aibă dumn[ea]lor muştereĭ. Pe chir Zamfirache totdeauna am trimis răspunsu. Şi încă dumn[ea]lor acum trebuĭa să o aĭbă bucurie. Să fi arătat la Exelenţiĭa [sa] Genăral şi la slăvitu Guberniu, că cererea mea este adevărată şi ban[i]ĭ sănt pe la datornici. Şi cu puterea stăp[â]niriĭ după zapisele lor să-ĭ apuce să le vănză ce vor avea, şi să înplinească ban[i]ĭ, ĭar să nu pohtească să pierzi eu ban[i]ĭ pentru hatăru Armenĭlor. Că eu nu-ĭ pierzu, ci pănă voĭ trăĭ caut dreptatea, care şi maĭ sus va merge lucru. Iar hatăru şi dragostea jup[â]nuluĭ Marco nu pentru 5—6 sute de florinţi, ci nici pentru 5—6 mie nu-l stric. Şi nici voĭ din casa dumn[ea]luĭ să plătească, avănd de 30—40 de anĭ tovoroşie şi prieteşug amăndoĭ. Dar dumn[ea]luĭ este datorĭ, una ca un creştin, al doĭlea ca un comisionarĭ, să apuce pe datornicĭ să înplinească ban[i]ĭ. Ci acum nu avusăĭ vreme să le scriu.

www.dacoromanica.ro

Ci de va veni chir Marco aci, aratăĭ cele ce-ţ[i] scriu, orĭ îĭ scrie, că pe urmă le voĭ scrie. Iar jup[â]nul Ianache pentru lăna ce am trimis, care nici partea la cumpărătoare n-au dat t[a]l[eri] 700, şi s'au făcut stăpăn de de au ınpărţit marfa, şi după cântăreala ce au cântărit'o dumn[ea]luĭ la Sibiĭ, cere dumn[ea]luĭ socoteală şi mă face înşălătorĭ, că l-am încărcat la socoteală, şi ĭ-am furat saciĭ veĭchi. Care, fiindcă cu un an maĭ nainte au fost făcut fiĭ mieŭ tovoroşie cu dumn[ea]luĭ, şi dupace ĭ-am strănsu 30—40 miĭ de oc[ă], vrând a fi marfă curată, ca să deschiză ac[i]astă neguţătorie, dela Coşare[1]) am pus de am ales lăna şi am bătut-o în sacĭ, şi am cântărit-o, şi am trımis-o cu om pănă la lăzăret. Cu aceĭa poate fi eşit şi başĭ. Şı scriindu-ĭ dumn[ea]luĭ că lăna de Ţara Rumânească este groasă, al doĭlea an am trimis la Necopoĭa, de am cumpărat acea lână, care Naĭdel au mersu cu Cara Petco în Ţara Turcească de aŭ cumpărat-o. Am şi socoteala Agaleĭ turcească, de cătă lână am cumpărat dela el. Iar lăna mea dela Coşare au fost alta, şi la aceĭa n-au avut dumn[ea]luĭ treabă, şi nıcı aŭ fost amestecată marfă cu marfă. Iar de au fost lăna udă din zămnice sau din cântăreală, au înşălat Turcu, fiind cantarıul maĭ mĭc, sau a furat-o chirıgıĭ pe cale. Eu ce-ĭ sănt vinovat. Iar de nu ĭ-au trebuit dum[nea]l[ui] acel felĭ de marfă, să-m[i] fi lăsat lăna mea. Şi pentru 2000 florinţi ce aŭ trımis rânduri-rânduri la cumpăratu lăneĭ, eu am avut miĭ de florinţı în măna dumn[ea]luĭ, să şi-ĭ fi oprit, şi lăna să o fi vândut eu. Şı ori pagubă sau căştıg, ce va fi eşit, al mieu ar fi fost. Ci acestea ţi le scriu, ca să le ştiĭ. Şi de va venĭ vorba, le veĭ arătà. Acum ajungând aceste sfinte zile, rog pă Dumnezeu ca să le petre[ce]ţ[ı] cu bucurıe. Anul noŭ şı Botezul Domnuluĭ să

[1]) Localıtate pe marginea Jıulu, în apropıere de Craıova, unde era ınstalaţiunea de lânărıe a marelu Paharnıc, acum mare Postelnıc, Hagı Stan Jıanu (Arhıv Stat Buc., Cond domn XIII, 337).

www.dacoromanica.ro

le ajungeţi cu vesălie, acum şi la mulţi anĭ, înpreună cu toată familiĭa dum[nea]v[oastră], rămăind al dumi[tale] ca un părinte. 1786 Dec[hem]v[rie] 28. Craiova.

H[a]gi Stan Ivanu biv vel Post[elnic].

Dumn[ea]eĭ vară mea mă închin cu frăţească drag[o]ste. Nepoţĭlor le pohtesc dela Dumnezeu toată norocirea.

(Adresa în dos:)

Cinstituluĭ dumn[ea]luĭ finuluĭ Hagi Costandin Pop, cu părintească dragoste şi fericită sănătate să să dea la Sibiĭ.

(Docum fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad. Rom.)

LXXXI.

1787 Martie 29. Craiova.

Cinstite şi al mieu mai mare patron şi întocmai ca un părinte, dumneata jupăne cu plecăciune şi cu Hristos anesti sărut dreapta dumitale 1787 Marte 29. Craiova.

Cu plecată scrisoare de alta n'amu fă[ra] de cât fac dumitale ştire că astăzi cu ajutorul lui Dumnezeu şi al maichii precistii încărcai toată rămăşiţa cordovanilor ce le-amŭ făcutŭ eu 500 turale, piei 5950, după cumŭ le voi arăta tot în dosu anume căte săntu piei bune, i tapi, i uzmeturi. Aşijdere şi din pieile ce le-au lucrat jupănul Patru, încărcai astăzi 112 turale, piei 1120, şi ale dumnetali sunt tot cu trei damăgale, după cum mi-ai poruncit dumneata, aşa le-am pusu. Aşijderea şi ceara am încărcat-o toată, sănt 52 de saci toţi, cusuţi bine şi pecetluiţi bine, poveri de cai. Pentru cordovane, mi-ai poruncit dumneata ca să las 150 turale neînsemnate, dar eu amŭ lăsatŭ mai multe, mi se pare că săntŭ neînsemnate 220 turale, că mi s'au părut la vedere mai bune de

www.dacoromanica.ro

cât celelalte, şi pentru aceia am lăsat mai multe neînsemnate. Dinŭ marfa care este la jupânul Pătru mai sântu gata vr[e]-o 1000, eşite de la lucru, dar nu sânt toate uscate. Socotescu că peste 10 zile (vor ieşi) toate de la lucru, şi scoţindu-le toate, le va trimite dumitale dinpreună cu pieile de epure. Pentru piei de iepure fac dumitale ştire că socotescu că vom face 18 mii, după cum mi-au adus acei oameni, ce scrisăsăm dumitale la 21 de Marte, că aştept înca din negustori ca să-mi aducă, şi mi-au adus, şi vaz că să face sumă mare. La 7 şi la 21 şi la 23 Marte am scrisŭ dumitale pentru toate, şi cu jupânu Dimitrache Ion Mavrodinu amŭ trimis dumitale 2 poliţe de Rf. 5500, şi un zăpisu al lui chir Ionŭ Coşoreanu de la Cerneţu şi o adeverinţă a logofătului Gligorie, ce nu ştiu primitu-le-ai dumneata, că pănă astăzi n'am priimit nici un răspunsu. Iată că trimet şi socoteala cordovanelor cât ţine pănă în lazaret 13909: 10

Din socoteala cerii cât ţine pănă în lazaret cu toată cheltuiala 3816: 102

lei . . . 17725: 112

Şi vei trece şi dumneata la socoteală. Arăt căte piei trimiţ acum, de care s'au lucrat la Prejba:

464	turale	piei bune, a 12 piei, fac piei .	5568	piei 5950
21	»	ţapi, a 10 piei, una de 7, piei .	207	
15	»	uzmet, a 12 piei, una de 7, piei .	175	
500	turale			

Arăt ce piei trimiţŭ din care au lucrat Jupânu Pătru:

101	turale,	a 10 piei, facŭ piei . . .	1010	piei 1120
5	turale	ţapi, a 10	50	
6	turale	uzmet, a 10	60	
612	turale	peste tot		piei 7070

Şi trimiţu şi numirile sacilor cu ceara care căte ocă are.

www.dacoromanica.ro

Şi cu toată plecăciunea rămăn al dumitale mai mică şi plecată slugă.

Tudoran Mihai.

(Docum. fost la Minst. Comerţ, astăzi la Acad. Rom.).

LXXXII.

1787 Aprilie 13. Craiova.

Craiova, azi 13 April 1787

Cinstite şi al mieu mai mare dumneata jupâne Hagi, cu plecăciune mă închin dumitale.

Cu plecată scrisoare înştiinţez dumitale că şi noi alaltăeri dimineaţa sosirăm sănătoşi aicea. Căt pentru lână, vei şti că cu adevărat din vremuri înprotivi au pierit aicea şi peste Oltŭ mai multu de ½ din oi; destul şi preţul lănei va fi cu vărf. Ce vor face alţii, vom face şi noi, luand şi sucuturi [sic].

Cum de la Râmnicŭ am scrisu dumitale, am întâlnit la Toba, azi 10 Aprilie, care cu ceara şi cordovanele noastre, şi ceara lui Chir Cetiri cu a lui Damianovec şi cordovane[le] lui chir Nicolii Stanul. Pentru ceara noastră i cordovane este Anastasie al lui chir Nicolii la Râmnic, şi iel cu ale lui dinpreună le va încărca pe cai, avându grijă până în lazaret, cum şi am vorbit cu el. Pe lângă Olt tot merge povări de cai; în 2 sau 3 zile iese şi merge de la chir Pătru Brăncovanu, şi o va încărca chir Tudoran, de va ţine vreme, cum să arată astăzi, că aici tot frig şi ploi, apoi vom vedea să ne exoflisim şi de chir Pătru.

Amanetul, adică 1000 lei ai zapisului, i-am adus cu mine de la Rămnicu, şi i-am dat dinpreună cu scrisoarea dumitale. Stirbei s'au dus la Bucureşti să se boierească; chir Dumitru Hagi n'au mai venit de la Bucureşti. Pentru 2 poliţe de lei 1000, am scrisu dumitale de la

www.dacoromanica.ro

Râmnic că le-au vindut chir Antonie la Ispravnicii, şi crede că va fi trimes banii dumitale. Peste vre-o 4 zile pleacă clopotarul înnapoi; atuncea vom scrie pe larg; acum auzind că arhon Logofătul pleacă la Sibiu, nu lipsirăm a înştiinţa pe dumneata pe scurt.

Cinstita scrisoare dumitale de la 19 Marte am primit şi alta cu chir Enache, şi pentru toate poruncile cu amănuntul le-am înţeles. La 29 Marte amŭ pornit toate cordovanele dinpreună cu ceara, şi am primit şi socoteala cordovanelor şi a cerii prin mâna lui chir Anastasie, omul lui Stamul, şi epurii stau gata toţi, şi acuma luni îi voi încărca dinpreună cu cordovanele ce s'au lucrat la jupănu Pătru, toate, şi voi trimite şi socoteala pentru caragroşii ce-mi scrii dumneata că s'au trimes pe Naidel la Ruşava, şi astăzi soşi şi Naidel, şi mi-au adus toţi 4000 şticuri, la care i-am trecut la socoteală; numai cheltuială foarte multă mi-au arătat Naidel că au cheltuit; şi peste 3 zile voi scri dumitale mai pe largu Şi cu toată plecăciunea rămăi al dumitale mai mic şi plecată slugă.

Tudoran Mihai.

(Adresa)
Herrn Herrn Hagi Constandin Popp, a Hermanstadt.

(Docum. fost la Minist Comerţ. astăzi la Acad Rom)

LXXXIII.

1787 April 15. Craiova.

1787 Aprilie 15. Craiova.

Cinstite şi al mieu mai mare patron şi întocmai ca un parinte, dumneata jupăne, cu plecăciune şi cu Hristos anesti sărut dreapta dumitale.

Cinstite şi părinteşti scrisori ce mi-ai scris dumneata $\frac{1}{19}$ Martie, $\frac{1}{5}$ Aprilie le-[a]mu priimit, şi pentru toate ale

www.dacoromanica.ro

dumitale poruncite cu amăruntul le-amŭ înţeles. La 29 Marte am încărcat ceara dimpreună cu restul cordovanelor ce s'au lucrat la Prejba, şi puţintele dintr'ale jupănului Petre; Şi am scrisu dumitale pentru totŭ, şi am trimesŭ şi socoteala cerii prin măna lui chir Anastasie, omul lui chir Nicolii Stamă. Cât pentru piele de epur[e] şi cordovane[le] de la jupănul Petre, la 18 Aprilie le voi încărca toate şi le voi trimete la Constandin Ocnarul; numai dumneata să-i scrii lui, că viindŭ marfa la Călimăneşti, să nu zăbovească acolo. Pentru lână vom urma după porunca dumitale; pentru scumpie voi cerceta, de voi găsi, voi lua cum îmi porunceşti dumneata. Pentru hainele ce-mi porunceşti dumneata ca să fac jupănesei lui chir Pătru Cojocarul, i copiilor, i Logofătului Grigore, le-amŭ croitŭ şi le-am datŭ să le facă, şi gatindu-să voi trimite dumitale socoteala căţi bani s'au cheltuit. Pentru moşie fac dumitale ştire că amŭ datŭ iar în arendă, pe anŭ lei 220, numai acel arendaş au venit la mine acuma şi mi se plănge că au venit un isprămnicel al Urezanul[ui] la cărciuma de la moară, şi i-a taiatŭ cepul de la butie, ca să nu mai vănză vin, zicăndu că este pe locul Urezanului, dar cărciuma tot unde au fost mai înainte este şi acuma; şi aşa cu mare rugăminte s'au înpăcat cu isprăvnicelul de i-au dat lei 3 şi l'au slobozitŭ iarăşi să vănză vin;— de aceasta ar fi bine ca să scrii dumneata Urezanului ca să nu rămăe acest obiceiu. Sătenii de la Puţuri, de la Leu i Cacaleţii mi-au zis, ca să fac dumitale ştire, că de vei pofti dumneata să-i laşi pe moşie să-şi facă vii cu legături bune, ca să le ei numai o vadră vin din treizeci de vedre, aşa s-ar apuca să-şi pue vii, iar în altfel nu vor;—să am răspunsul dumitale. Pentru policandre, să scrii dumneata la Bucureşti, ca să se trimiţă aicea, că acuma de era aicea, era tropos ca să se trimiţă la mănăstire. Jupâne, să cumperi o broască mai asemenea cu aceia ce au trimes răposatul, ca să

www.dacoromanica.ro

o pui la pimniţă pentru uşa mănăstirei lui sfeti Ilie, fără vervor, cu 2 chiei să fie. Astăzi venì şi Pavel de acasă, şi cum îmi scrisasăşi dumneata, amŭ scris lui Pavel, ca de acasă să meargă la Dupniţa, să arvunească ceva miţă, şi i-amŭ scris, şi carte[a] nu l-au apucat acasă; ce acuma voi să-l trimeţ de aicea, că pănă la vremea lănei să se afle aicea, că pănă la vremea lănei n'are nici un lucru aicea. Şi iată că trimeţ copie de căţi bani am priimit eu dela dumneata, şi căţi am trimis eu [la] dumneata pănă astăzi, ca să vedemŭ lovescu-să şi la dumneata aşa. Astăzi numărai la Jupăn Hagi Crăciun lei 1500 şi pentru la foiţe. Scrie dumitale, şi să va trece la socoteală. Şi arăt căt am prinsu pentru caragroşi ce s'au primit cu omul lui chir Ştefan Nicolae Gelep, ce-s:

3.144 şticuri a 2·60 . . . . . fac lei 7.860
807 » ce s'au trimes cu omul lui chir Antonică, am prinsu . . . lei 2.017:60.

Şi m'amŭ încărcat la socoteală pentru 4.000 şticuri ce-mi scrii dumneata că scrie Iosif Văsan că mi-au scrisŭ; adevărat mi-au scris, şi-am trimis pe Naidăl, şi asară au sosit şi i-am primit toţi aceşti patru mii, numai mi-au arătat Naidăl cheltuiala cam multă, şi i-am trecut la socoteală; schimbăndu-i, voi înştiinţa dumitale. Mă rog jupăne, să-mi trimiţi 1 strajontŭ cu Ionaşi Sticlarul. Sfo[a]ra ce mi-ai trimis cu chir Enache, am priimit-o, şi i-am trecut-o la socoteală, după cum îmi scrii dumneata; iar acei Rf. 35:30, ce-mi scrii dumneata ca să-i dau lui chir Enache, i voi da, dar i voi trece iarăşi la socoteala caragroşilor, de amŭ rămas eu dator. Şi cu toată plecăciunea rămăi al dumitale mai mică şi plecată slugă.

Tudoran Mihai.

La cocoană cu plecăciune şi cu Hristos anesti, sărut dreapta dumneaei şi jupănesei.

www.dacoromanica.ro

Şi eu cu plecăciune mă închin dumitale, şi după cum am înştiinţat, la 11 Aprilie am sosit şi eu sănătos aicea. Pentru lăna, ce va da Dumnezeu şi ce ne va fi partea. Oile mai mult de jumătate au murit, — destul, — după porunca dumitale, ce vor face alţii, vom face şi noi Pentru acelelalte, înştiinţeaza dumneata pe chir Tudoran; cu chir Petru astăzi măine vom isprăvì; dator nu rămăn. Pieile să vădŭ bune, şi peste vre-o 3 zile să vor încărca cu pieile de iepuri; cred că drumul se va drege pănă atuncea. Comisionul ce scrii dumneata Postelnicului Jianul, te îngreunează, fiind cam mâhnit pe comisionul dumnealui. Măriia sa Vodă ieste să vie aicea la Jianul la Conac. Ar fi bine de ar veni vre-o scrisoare dela Excelenţia sa Gheneralul către Paşa dela Dii, că am făcut prietin pe doftorul Paşii Paat, că s'ar isprări treaba. Cu dumnealui Clucerul Ştirbei n'am putut vorbi multu, dar cartea i-am datŭ. Foarte bine ai fostŭ de te-ai curătorisit de Ivan Popa, că aicea le-au cam isprăvit. Cu toată plecăciunea rămăi mai mic şi plecat.

Ienache.

Dumneaei maichii cu fiiască plecăciune îi sărut dreapta, şi dumneei lelei cu plecăciune, şi mă rog să-i dai scrisoarea aceasta. Chir Zamfirache la judecăţi vine la Sibii. Oanea n'au mai sosit pănă astăzi.

(Adresa :)

Cinstitului şi al mieu mai mare dumnelui jupănului Hagi Costandin Popp, cu plecăciune să se dea, la Sibii.

(Document fost la Minist Comerţ., astăzi la Acad. Rom).

LXXXIV.

1787 Av[gust] 28. Craiova.

Cu plecăc[i]une mă închin dumitale cumŭnate Hagi. Cu pl[e]cată scriso[a]re maĭ întăĭ cercetezi de a

www.dacoromanica.ro

dumneav[oastră] bun[ă] şi fericită săn[ă]tate, fi[i]nd într[e]ag[ă] să ne putem bucura. Osteni[n]d a întrebà şi de noĭ, din mila luĭ Dumnezăŭ ne aflămŭ săn[ă]toşi. Al doĭlea văzi că scrii dumneata într'o scriso[a]re a luĭ chir Todoran pentru leĭ 200, care me-aĭ scrisŭ astă-ĭarnă căt[r]ă mi[n]e şi lui Todoran, omul dumĭtale, pentru Ion Coşeriu, ca să-ĭ dămŭ ceva banĭ, că dumneata nu-l cunoşti cine ĭaste, ca să adu[c]ă şi dumĭtale o bute de rachiu. M-au chematŭ chir Todoran la boltă împreun[ă] şi cu Ion Coşeriu, şi ne-aŭ cetitŭ şi scriso[a]rea care i-aĭ scrisŭ pentru ca să dea banĭ pentru rachiu. Eŭ, pe sămne, amŭ avutŭ un păcatŭ mare şi văzindŭ şi scriso[a]rea dumitale, m-amŭ îndemŭnatŭ şi eŭ de m-amŭ iscălitŭ şi eu la rând de leĭ 200, şi peste aceĭa i-amŭ datŭ banĭ dela mine leĭ 3200 ca să cumŭpere rachiu, că-mi lăuda că iaste căştig mare, făcăndu-s[e] cu aceĭ leĭ 200 dela Tudoran şi ce i-am datŭ eu leĭ 3400, adec[ă] treĭ mii şi patru sute. Şi cu toate cu acestea me-aŭ cerutŭ frate meŭ Petric[ă] tot rachiu, şi-mi da şi zapisŭ că va trimite şi dumitale o sută de vedre de rachiu, şi nici decumŭ n-aŭ vrutŭ chir Ion Coşeriu, şi eramŭ şi căştigatŭ, şi de dumneata odicŭnitŭ. Iar acuşa de ruşine că-mi arătă Todoran o cinstită scriso[a]re a dumitale că pentru lei 200, ce[r]ĭ patru [sute], mă rog şi iar mă rog, cumŭnate Hagi, iată că acestŭ Ion Coşeriu vine acolea la Săbii, şi dumneata cum ştiĭ, fă. Că eŭ am lo[a]tŭ capete ale mele şi aĭ dumĭtale leĭ 200, şi-mĭ dete la toţĭ ban[i]ĭ leĭ 226 banĭ 60, şi zice că şi aceştea pentru ruşine i-aŭ datŭ, şi m-amŭ rugatŭ de chir [I]on Radovici de am lo[a]tŭ şi pentru numele dumĭtale o bute rachiu, şi o trimesăĭ dumĭtale. Şi ori-cumŭ veĭ socoti dumneata maĭ ţine, şi mă rog, cumŭnate Hag[i], trimisă[i] aceste puţintele sculişo[ar]e cu chir Ion, şi vor fi suptŭ păstr[ar]ea dumĭtale. De ac[ı]ast[a] şi cu pl[e]căc[i]une sănt al dumĭtale maĭ mic şi plecat.

Mih[ail] Soco[le]sc[u].

www.dacoromanica.ro

(Adresa în dos:)

Cinstit şi mie maĭ mare dumnealuĭ jup[ân] H[agi] Costand[in] Pop, cu pl[e]căc[i]une şi cu fericită săn[ă]-tat[e] să să dea la Săbiĭ.

(Docum. fost la Minist Comerţ., astăzi la Acad. Rom).

LXXXV.

1787 Septembre 20. Craiova.

Septemvre 20, 1787. Craiova.

Cinstite şi al mieu mai mare patron şi întocmai ca un părinte dumneata jupâne, cu plecăciune sărut dreapta dumitale.

Cu plecată scrisoare fac dumitale ştire că d[ea]be[a] am ajuns aicia la Craiova la 15 Septemvre cu sufletŭ, că aicea m'au pus la pat boala. Mulţămim lui Dumnezeu pentru tot. Pentru tabaci i-am chemat pe toţi şi le-am spus tot ce mi-ai poroncit, şi ei s'au făgăduit că păn la sfântul Nicolae să sc[oa]ţă tot prospătură, de va fi vreme bună. Pentru altele până acum văz că toţi îşi fac negustoriile lor fără de sfială. Cât pentru trecutul Dienilor nici vorbă nu-[i] ca să treacă, dar din altă parte au adus pentru paza oraşului 150, dar nu că fac vre-un rău. Socotiala lănei, cât de curând; De voi trimete dumitale jupâne, să-mi mai trimiţi bani, că bani[i] ce-i am nu mă poci plăti. Ci dumneata îmi trimite. Şi cu toată plecăciunea rămăi al dumitale plecată slugă.

Teodor Mihai.

Şi să am ertăciune că cu boala ce am, amŭ scris foarte răŭ.

(Docum. fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad. Rom.)

www.dacoromanica.ro

LXXXVI.

(1787).

Nota, adică copie de câţi bani am primit eu dela jupan Hagi Costandin Pop, şi cum i-amŭ trecuţi şi, eu la catastif, anume:

			Lei
1786 Decem. 20. Au rămas asupra mea din toată socoteala ce am trimes atuncea	—	—	30749
Chiria bolţei i casa pe anul 1786.	—	—	120
Dela părintele Pantelimon să iau.	—	—	5
A datu lui Velicu jupănu tresul (sic) unui ceasornic.	—	—	11
1787 Ghenarie 13. Amŭ priimit cu omul lui chir Dumitru pe zăharŭ caragroşii	7153	—	—
Dintr'aceşti am dat jupănului Nicoliţa Iovipal[e] . . . . 594 / Am schimbat şi am trimes jupănului caragroşi. . . 2559	3153	—	—
Mai rămăne asupra mea ştucuri caragroşi	4000	am prins	9900
Ghenare 31. Am primit caragroşii ce s'au trimes cu jupăn Dumitru Hagi ştucuri	2562	am prins	6373
Datul am primit ce s'au trimes cu omul lui chir Ene Lazăr de la Ruşava ştucuri caragroşii .	685	am prins	1704
20½ măji oţel vănzăndu-l ı-l voi trece câţi bani voi prinde.	—	—	—
3 şire mărgărîtare.	—	—	—
160 ocă zahăr.	—	—	—
69 ocă piper.	—	—	—
30 ocă văpsali civiti.	—	—	—
Fevruare 24. Am primit cu omul			

www.dacoromanica.ro

			Lei
lui chir Ştefan Nicolau Gelep ce să ştiu caragroşi	3144	am prins	7860
Marte 23. Am primit cu omul lui chir Antonică Nicolaite caragroşi	807	am prins	2017
Aprıl 12. Cu chir Enache 60 păpuşi funii însă 200 supţiri în 2 şi 3 funii	—	—	20
De cheltuială lui chir Enache . .	—	—	21
Şipeţii de cerneală.			
Aprıl 13. Am priimit prin mănă lui chir Iosif Vasan 4000 caragroşi şi schimbându-i i voi trece la catastif iarăşi.			

Notă, adică ce dau eu jupănului Hagi Constandin Pop, tot anume:

			Lei
1786 Dec. 21. Amŭ plătit lui chir Coşăreanu o poliţă de lei . .	—	—	168
1787 Ghenare 20. Am plătıt o poliţa lni chir Nicola Nanu . .	—	—	200
Marte 7. Am făcut cu chir Marın Branişte ca să numere la Beci R. f. 2000 şi eu am dat aicea la Craiova	—	—	2100
Detul, cu chir Mıhai Soculescul am făcut o poliţă ca să-i număr la Beciu R. f. 3500 şi eu am dat aicea cu 5%	—	—	3675
Detul, un zapis al lui chir Ioan Coşoreanu, cu Mihai Socolescu	—	—	200
O adeverinţă a Logofătului Gligore	—	—	18
Marte 29. Am priimit contul cordovanilor	—	—	13909, 10

www.dacoromanica.ro

			Lei
Un contu de ceară	—	—	3816,102
Am numărat la jupăn Hagi Crăciun	—	—	1500

(Docum fost la Minist Comerţ., astăzi la Acad. Rom)

LXXXVII.

(1790 Februarie. Bucureşti).

Nota.

30	Butelien Tokaier,	f. 2.15	f. 67.30
40	Siebenbürger Ausbruch,	1.—	» 40.—
100	Maass sehr alten guten Siebenbürger Wein.		

Merkelius[1]).

NB. Sich zu erkundigen bey dem hochloblichen dasigen Generalcommando ob des Herrn Baron Thugut[2]) seine Bagage von Wien zu Herrmannstadt noch nicht angekommen seye, und die schleunige Beförderung hieher nach Bukarest zu besorgen.

(Urmează text românesc scris de altul:)

Ac[ı]asta s'au foarte rugat domnu Markeli ca să i să ıà şi să să trimiţă pân' în lăzăret, şi să i să facă

---

[1]) Mihail *Merkelius*, a fost Agentul Curţii Imperiale a Austriei în Bucureşti, din Iulie 1788—1806. Dupăcum se va vedea din scrisorile ce le publicăm mai departe, o strânsă şi sinceră prietenie îl lega de Hagi Costandin Pop din Sibiu

[2]) Franz Maria Baron de *Thugut*, însămnat bărbat de Stat al Austriei în a doaua jumatate a secol. XVIII, în anul 1788, în războiul austro-ruso-turc, a fost numit plenipotent imperial pe lângă armatele Prinţului de Sacsa-Coburg, şi mai ales însărcinat cu administraţia Ţărilor Româneşti dela Dunăre, în care calitate se găsea şi în acest an, 1790, la tractările de pace ce se urmau la Şiştov

www.dacoromanica.ro

ştire, şi va scrie dumnealuĭ la Ispravnicii del[a] Argeş, şi vor trimite cară ca să să aducă aic[ı]a, şi să roagă de ertăc[ĭ]une că n-au avut ată̆ta vreme să scrie dumitale mai mult, şi să aibă în ştire. Domnu Markeli trimite la coconu [A]lecu i la coconu Zanfirache căte o păreac[he] papuci.

(In dos se află în greceşte adresa lui Hagi Costandin Pop la Sibiiu)

(Docum fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad. Rom).

LXXXVIII.

1790 Februarie 3. Bucureşti.

Bukarest, den 3t Februar 1790, abends um 7 Uhr

Hochgeehrtester Herr!

Den Augenblick bis sich gegenwartiger Courier das Pferd sattelt, habe Gelegenheit folgende Zeilen in grosster Eyl zu schreiben Dero schatzbare Schreiben habe ich alle mit vielem Vergnügen erhalten, und alles, so viel als moglich, bey dem hiesigen Divan wegen dem Vermögen des verstorbenen Szamphiratchi einprotocollieren lassen, und werde auch fernerhin für alle Ihre Ansuchungen bestens sorgen. Ich bitte Sie recht schön um 30 Butellien guten Tokaier Wein, um 40 detto guten Siebenburger Ausbruch, wie auch um 100 Maass guten alten extra Siebenbürger Wein, wie ich Sie heute früh auch in einem Zettel durch Ihren Herrn Mathee Poppovich gebetten habe, welcher heute mit der Post von hier nach Herrmanstadt abgegangen ist. Wenn Sie diese Weine beisammen haben, so lassen Sie mich solches wissen, und ich werde von Argis einen eigenen Mann zur Abhohlung schicken, und alles mit dem grossten Dank bezahlen.

www.dacoromanica.ro

Planșa 12.

GEORGE ȘTEF. COENGIOPOLU
1819—1878
(Vezi pag. 538).

www.dacoromanica.ro

Sr. Excellenz dem Herrn v. Baron Thugut, welcher sich samt Herrn v.Raicevich[1]) hier befinden, soll von Wien seine Bagage über Herrmanstadt hierher kommen, und ich bitte Sie recht schon bey dem hohen Generalcommando daselbst nachzufragen, ob diese Bagage noch nicht angekommen ist, und erwarte hierüber durch diesen Lipkan eine gutige Nachricht, auch um eine gütige Besorgung, dass diese Bagage alsogleich hieher befördert wird. Ich bin mit aller Hochachtung.

Ergebenster Diener.

Merkelius

(Adresa în dos:)

An Herrn Hadgi Constandin Popp sehr berühmten Handels-Mann, zu Herrmannstadt.

(Docum fost la Minist Comerț, astăzi la Acad Rom.)

LXXXIX.

1790 Februarie 9. București.

Bukurest den 9ten Februar 1790

Hochgeehrtester Herr,
Schatzbarster Freund!

Ich habe Sie schon mit 2 Zettel belästiget, und ersuche Sie auch dermalen sehr instandig mir die Nachricht zu ertheilen, ob die Bagage von Sr. Excellenz dem Herrn Baron Thugut in Herrmanstadt angekommen ist, und ob das dasige hohe Generalcommando die weitere Beförderung anhero besorgen wird.

Ferner bitte ich Sie rech schon um die bestellte Weine, als 30 Butelien Tokaier Wein, um 40 Butelien guten Siebenburger Ausbruch und um 100 Maass guten

[1]) A fost Agent al Austriei la București până la 1787.

www.dacoromanica.ro

Siebenbürger alten Wein sobald als möglich durch eine sichere Gelegenheit hieher zu schicken; das dafur ausgelegte Geld will alsogleich mit dem grossten Dank ubersenden.

Ferner bitte ich Sie recht schön fur beigelegten Ducaten einige Glascher Seifengeist von dem Herrn Apotheker Kreitner zu erkaufen, und durch diesen Lipkan mitzuschicken; damit der Herr Apotheker aber keinen fremden Seifengeist giebt, so uberschicke ich Ihnen ein leeres Glaschen, und in derley Glascher ist der wahre Seifengeist.

Kann ich Ihnen von hieraus einigen Dienst erweisen, so bitte ich nur Ihre Auftrage aus, und Sie sollen in allem den besten Erfolg ersehen; der ich mit grosster Hochachtung beharre Ergebenster Diener.

Merkelius.

(Adresa în dos:)
Herrn Herrn Hadgi Constandin Popp, Herrmanstadt

(Docum. fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad. Rom.)

XC.

1790 Aprilie 10. Bucureşti.

Insonders Hochgeehrtester Herr,
Bester Freund!

Dero schätzbares von 30ten passirten habe richtig samt der Schachtel, welche 2 Huth 9 C Zwirnskitzen und 2 Hutschnallen enthielten, erhalten und deren Betrag von f. 29. 97 par. an Mathey Popovitz vergutet, von welchem auch die Inlage einzusenden das Vergnügen habe, worin Ihnen das Gleichgehende angezeiget werden wird; fur Ihre gutige Bemuhung bin verbunden und stehe zu Gegendiensten jederzeit bereit.

www.dacoromanica.ro

Den Revers wurde an den Commandirenden Herren General Feldmarschal Lieutenant Baron von Rall von Sr. Excellenz abgesandt, und wird nun bereits in Ihren Handen seyn, wo nicht, so bitte um beliebige Nachricht um Ihnen solchen zugehend machen zu konnen.

Wegen der Ausfuhr von 200 Stück Hornvieh ist nunmehro sich an Seine Excellenz den Herrn Feldmarschal Lieut. von Eusenberg, welcher die Direction Sr. Durchlaucht des Herrn General Feldmarschal Prinz von Sachsen Coburg übertragen, zu wenden, da aber alle notige Arméevictualien aufs scharfste von Sr. Durchlaucht auszuführen verbotten, so wird Ihnen es niemalen bewilliget werden; inbetref Ihrer Protestation von Crajova an Seine Durchlaucht alhier aber, werde alles mogliche wann solche rechtmassig zu Ihrem Besten mich verwenden und Ihnen Ihr Verlangen auszuwirken trachten; da ich dermahlen Asessor bey dieser Administration bin, so seyen Sie versichert dass ich jederzeit alles mogliche erlaubte für Sie zu bewirken mich bemuhen werde, um Sie meiner freundschaftlichen Gesinnungen uberzeugen zu konnen.

Indessen habe die Ehre mit der vollkommensten Hochactung zu verharren, gehorsamer Diener.

Bukurest den 10t April 1790.

Merkelius.

(Docum fost la Minist Comerț, astăzi la Acad. Rom.)

XCI

1790 Septembre 30. București.

Bukurest den 30ten Semptember 1790.

Hochgeehrtester Herr, bester Freund!

Das schatzbarste vom 13t dieses habe ich mit sonderbarer Freude erhalten, und alsogleich den Einschluss

www.dacoromanica.ro

dem H. M. Popovich behändigt; hier folgt auch der anverlangte Pass auf 170 Stück Hornvieh, welche ich nicht sogleich bewirken konnte, weil der Herr Feldmarschall Prinz zu Sachsen-Coburg sich einige Zeit sehr krank befandten, aber durch Gotts Hulfe wieder besser sind.

Beiliegenden Brief nebst 90# bitte gesamt sicher an H. Postmeister v. Tischer zu Porumbach zu befördern. Ferner bitte ich Sie recht schon die uberbringende Sackuhr durch einen guten Uhrmacher bestens repariren zu lassen, auch bitte ich Sie ergebenst mir durch diesen Lipkan 12 Glascher Seifeingeist mitzuschicken, die Auslagen werde ich mit dem grossten Dank hier alsogleich an den H. Popovich wie alle andern erlegen.

Bester Freund! Seine Excellenz der H. Minister Baron v. Thugut lässt Sie durch mich ersuchen ihm 60 Boutillien des besten Siebenburger Ausbruch, auch 80 Maass von dem alten Siebenburger Wein in einem Fasschen zu erkaufen und bis Triest zu schicken, den ganzen Betrag des Weines und die Auslagen bis Triest will ich hier alsogleich bezahlen, nur möchte der Herr Minister noch nur wissen, von wem er diesen Wein zu Triest erheben kann.

Dieser Lipkan wird auch 2 Sackchen Geld von dem H. Popovich überbringen, und ich geharre mit der grossten Hochachtung. Eurer Wohlgebohrn gehorsamer Diener.

Merkelius.

(Docum fost la Minist Comerț, astăzi la Acad. Rom)

XCII.

1791 Septembre 10.

Cartea Starosti de neguțători de Stărostie.
(Io Mihail Const. Suțu Voevod) Zemble Vlahiscoe[1])

[1]) Țarii Românești

www.dacoromanica.ro

Datam cartea Domnii mele boerului Domnii mele Ioan Popovici, pre carele l'am făcut Domnia mea staroste de neguţători, ca să aibă volnicie printr'această carte a Domniei mele, a căuta trebile şi judecăţile i alte socoteli ce vor avea neguţătorii între dânşii cu eretocrite şi altele, căte cu porunca Domnii mele i dela judecata d-lor veliţilor boeri i se vor orândui, cum şi catagrafii când va fi trebuinţă, şi ce va porunci a face prăvălıilor şi altor avuturi i alte preţuiri de zestre după dreptate. Şi pentru aceste osteneli ce are a face la slujba şi porunca Domnii mele, să aibă dupe obiceiu a fi el şi casa lui apărată de toate podvoadele şi angarıile, să ţie şi un logofăt scutit, care este împreună cu dânsul ostănitor la scrisul trebilor ce se va porunci de către Domnia mea. Să aibă a ţinea şi o pivniţă aıci în oraşul Domnii mele Bucureşti, apărată de fumărit, de căminărit, de vamă şi de toate alte angarii ce vor fi pe alte pıvniţe. Să scutească şi drepte bucatele lui de vinăriciu, de dişmărit, aşijderea şi dela vedrele care se dă neguţătorilor la vremea când strâng miere, înherate cu herul domnesc, ne având voe a strânge cu alte vedre, făr de numai cu acelea care se ia dela Stărostie, să aibă a lua de toată vadra câte un galden turcesc de talere 2, bani 90. Asemenea să aıbă a ţinea şi o prăvălie aici în oraşul Domnii mele Bucureşti, scutită de toate podvezile ce vor eşi pe alte prăvălii, şi lude[1]) doi scutıţi, care după ce-i va găsi, să-i ducă la d-lui vel Vistier ca să le dea adeverinţă. Porunciim Domniea mea şi vouă tuturor neguţătorilor, să aveţı a şti şi a cunoaşte pe mai sus numitul boerul Domnii mele de Staroste, căruıa să-i daţi după datorie ascultarea şi cinstea cea cuviincioasă. 1791 Septembrie 10. Tolico pisah Gospodstvami[2]).

(Arhıv. Stat. Bucur, Cond. domn. No. 20, fila 41 v).

---

[1]) Oameni de serviciu.

[2]) Aceasta scrie Domnia mea

www.dacoromanica.ro

XCIII.

1792 Iulie 20.

Prea Inălțate Doamne.

După luminata porunca Inălțimii tale, am urmat luminatei porunci, și adunându-ne cu toții, am orânduit nartul lucrurilor de mâncare, de cherestele și de ale băcăniilor după cum se vor vedea în nartul ce am făcut. Iar hotărîrea rămâne la Inălțimea ta. 1792 Iulie 20.

Vel Clucer Costache.
Nicolae Vel Paharnic.
Dumitrache Vel Stolnic.
Constandin Niculescu Vel Stolnic.

Io Mihail Sutul Voevod i Gospodar.

După anaforaoa d-lui vel Logofăt, poruncim d-tale vel Postelnic, Epistatule al Agii, ca după cum se coprinde în anaforaoa aceasta a Epitropilor, să dai d-ta nizamul a se face urmare acum de o cam dată, grijind de a se urma întocmai orânduitul preț. 1792 Iulie 28.

Prea Inălțate Doamne.

După luminată porunca Inălțimii tale, s'au văzut și de către noi aceasta anafora a d-lor boerilor Epitropi ce fac pentru nartul la fiește care fel, și la unele de ale băcănii, prin care arată că au cercetat și au socotit chiriile și cheltuelile ce au, și fac oareși ce scădere preturilor vânzării ce se urmează acum. Pentru care fiind-că noi întru această vreme nu putem face vre-o altă deosebită cercetare asupra acestui nart, găsim cu cale de o cam dată, să fie luminată porunca Mării Tale după aceasta anafora a se urma, afară din prețul untului de lemn și al săpunului, fiind-că vânzarea acestor două

www.dacoromanica.ro

feluri făr de nărt le vinde băcanii acum, ocaua po[1]) parale 32. Şi de vreme ce d-lor Epitropii pun nart a se vinde ocaua de undelemn po parale 36 şi ocaua de săpun po parale 34, adică cu preţ mai scump de cât îl vând băcanii de bună voea lor, de acea zicem că nartul acestor două feluri să se urmeze tot după cum s'au vândut până acum, adică po parale 32, atât untul de lemn, cât şi săpunul, şi în urmă după aceasta, vremea fiind prielnică, se va vinde după cum au găsit cu cale Epitropii.

1792 Iulie 29

Vel logofăt.

(Arh Stat Bucur., Cond dom. No. 20, fila 385)

XCIV.

1792 Septembre 26.

Cartea ce s'au dat orăşanilor din Focşani şi tuturor neguţătorilor de acolo de ponturile vămilor, a nu fi supăraţi de vama.

(Io Mihail Cost. Suţu Voevod) Zemle Vlahscoie[2]).

Molitfelor voastre preoţilor, breslaşilor, orăşenilor şi tuturor neguţătorilor, de la oraşul Domnii mele Focşani ot sud Slam Rămnic, şi tuturor lăcuitorilor părţii locului, sănătate.

Neam înştiinţat Domnia mea cumcă Vameşii Focşanilor de aicea vă supără pentru vama la cele ce vindeţi şi cumpăraţi unul dela altul pentru trebuinţa caselor voastre, acıea în târgul Focşanilor. Care aceasta fiind împotriva obiceiului şi a ponturılor vămii, iată pentru ajutorul vostru am binevoit Domnia mea, de am aşezat şi am întocmit încă cum se vede în condica Divanului Domnii mele, şi iată am dat Domnia mea straş-

[1]) Câte

[2]) Ţărıı Româneşti.

www.dacoromanica.ro

nică poruncă Vameşilor, prin Ispravnicii locului, ca să se părăsească de urmările ce au obicinuit rău, şi veţi vedea şi voi în fapt pedeapsa ce vom face Domniea mea acelui ce se va cuteza acum în vremea Domniei mele a vă face cât de puţină supărare peste poruncă. Dar deosebit, iată trimitem Domniea mea la mâinile Voastre, această domneasca noastră carte, care să o păziţi, ca un privileghiu peste toată vremea, a fi de apărarea voastră, prin care poruncim că pentru cherestele de casă, pentru lemne de foc, pentru grâu, porumb, mei, orz, pentru fasole, varză, ceapă, linte şi orice alte lucruri de ale mâncării şi ale băcănii, ce vindeţi şi cumpăraţi, voi orăşanii şi lăcuitorii între voi, unul de la altul pentru a voastră trebuinţă aicea în târgul Focşanilor (afară din cele ce scot neguţătorii pentru neguţătorie) supărare de vamă să nu aveţi, pentru care vă facem Domnia mea slobozi de aceasta pentru vamă.

Deci poruncim Domnia mea d-v Ispravnicilor să urmaţi întocmai după zisa Domniei mele. Şi vouă Vameşilor de asemenea mai multă supărare să nu le faceţi la cele ce Domniea mea am hotărît. 1792 Septembre 26

(Arhiv. Stat. Bucur, Cond dom. No. 20, fila 49).

XCV.

1793 August 27.

Pitac la boerii Ispravnici, pentru miere i caşcaval a le pune nart.

Io Alexandru Moruz Voevod i Gospodar zemble Vlahiscoe.

Cinstiţilor şi credincioşi boerilor Domnii mele, Dumneavoastră boerilor nazâri Epitropi de obşte, fiindcă breasla băcanilor din Bucureşti sunt datori a avea în toată vremea cu îndestulare la băcăniile lor, pentru trebuinţa norodului politii[1]), miere, caşcaval, atât de

[1]) Oraşului.

www.dacoromanica.ro

munte cât şi de cămp, şi brânză de burduşe, care au a vinde cu preţ cuviincios, iată poruncim d-v. să faceţi cercetare ca să vă pliroforisiţi de preţu acestora în ce chip este, şi făcându-le socoteala ce dreaptă, să chibzuiţi cartea cea cuviincioasă dupe dreptate, şi să arătaţi Domnii mele cu anafora. 1793 August 27. I isam recih Gospodstvomi.

(Arh Stat Buc., Cond. domn. No 23, fila 128).

XCVI.

1793 Decembre 11. Bucureşti.

Hrisovul [1]) d-lui Vornicului Grecianu pentru moara de arpăcaş ce au făcut la Cornesti [2])

Dintru început la toate oraşele cele bine legiuite cu mulţime de laude, se lăuda şi să cinstea fieşti cine, când dupe cea dupe putere a lui iscusinţă afla şi ajutora obştea cu vre-o lucrare de meşteşug, ori cu vre-o altă născocire a iscusinţii lui de folosu şi agonisirea patrii sale şi spre înfrumuseţarea ţării întru care se află lăcuind, care aceasta pricinueşte îndemnare şi de sărguinţă de a eşi pe toată ziua îndreptări şi depliniri la meşteşuguri şi podoabile învăţăturii şi la politicească petrecere, precum vedem la toate celelalte Inpărăţii şi ţinuturi înflorite şi înfrumuseţate fabrice de diferite lucruri şi cu privileghiurile ce dă Inpăraţii şi iubitorii de podoabă, oblăduitorii să hărăzesc la aceşti întâi născocitorii, sau întemeetori fololositoarelor şi cinstitelor meşteşuguri de apururea merg spre mai bine, deci şi d-lui cinstit şi credincios boerul Domnii mele biv vel Vornic Scarlat Grecianu, răvnind şi silindu-să spre a

[1]) Dat de Alexandru Muruz Voevod.

[2]) Vezi şi hrisovul din 1792 Febr 26 al lui Mihaiu Suţu Vodă, în Cond. domn. XX, 194, publ şi în Urechia, Istor Rom. vol IV, 349.

www.dacoromanica.ro

agonisi cel după putere folos şi eftinătate şi căştig, cu facerea unii fabrici de arpăcaş, ce au aşezat aicea în ţară pe moşia d-lui la satu Corneşti din sud Dămboviţa, care din bogata zaherea, ce din dumnezăeasca putere se află destulă într'această ţară, poate să fie îndestulare şi eftin în toată ţara, încă să se dea şi în alte părţi cu folosu ţării şi a Domnii, făcutau rugăciune Domnii mele ca să hărăzim şi din Domneştile noastre mili la această numită fabrică privileghiu acela ce-l vom găsi cu cale. A căruia rugăciune o am primit Domnia mea, şi după ce întăi lăudăm pe d-lui pentru cinstita şi iubitoarea de patrie grije ce are, apoi hărăzim acest Domnescul nostru hrisov la această mai sus numită fabrică dela Corneşti, ce nouă născută este într'această ţară, prin care hotărăm, întăi o moară pentru acest arpăcaş, ce dă d-lui s'au făcut la satu Corneşti, ot sud Dămboviţa, să fie nesupărată şi nebăntuită de orice Domnească dajdie şi podvoadă; a doua, morarul şi trebuincioşii oameni ai morii, adică cincisprezece lude, să fie scutiţi şi întru toate nesupăraţi, atăt ei căt şi dobitoacele i carăle lor, a putea fi toată vremea nelipsiţi din trebuincioasa slujbă a morii; a treia, o magazie ce are vănzătoare în Bucureşti, dela care să cumpere căţi vor vrea, ori pentru măruntă vănzare într'această ţară, sau cu redicata pentru ţara Turcească şi Moldova, această magazie să fie nesupărată de vamă, de fumărit şi decăte alte obicinuite dări ies în Bucureşti, asemenea şi oameni ce slujesc la această magazie, întru toate să fie scutiţi; a patra, Vameşii să nu aibă voe a cere vamă nici dela cătă marfă va eşii dintr'această numită ţară, nici din magazia din Bucureşti, nici dela cumpărători ce vor vinde în ţară, ci numai dela căţi vor rădica pentru ţara Turcească şi Moldova, şi vor scoate la streine părţi. Deci să se silească d-lui a pune în faptă şi în stare bună această fabrică, ca să se pricinuiască eftinătate, folos şi îndestulare ţării. Şi s'au scris hrisovu

www.dacoromanica.ro

acesta întru întâiul an dintru întâia Domnie a Domnii mele, aici în oraşu scaunului Domnii mele Bucureşti, la leat 1793 în 11 Decembrie.

Logofătu za taină.

(Arhiv. Stat. Buc, Cond. domn No. 26, fila 100)

XCVII.

(1795 Ianuarie).

Cu bună dimineaţa mă închin dumĭ[ta]le cumnate Enache. Fă bine de scrie la aceştĭ maĭ josŭ numiţĭ.

La domn Marchelis, cumcă am prĭimit scrisoarea dela 5 Enu[a]r[ie] şi am prĭimit şi 5 rephend[e]l, şi sânt foarte mulţămit atât pentru rephend[e]l câtŭ şi pentru gratulaţion. 12 glăjuţă saifengaist le voiŭ trimite cu curierĭŭ. Dela Becĭ mi-au trimis 3 pacheturſi] cu delijanţu:

1 a luĭ H[err] fon Ştaindl, merge ĭar la Ţarigrad la H[err] v[on] Ştaindl, am plătit. f.—. 6 cr.
1 dela H[err] v[on] Toman la H. v. Brenăr. » 3.32 »
1 » » Taimer la H. v. Hamer[1]). » 5.35 »

f. 9 13 cr

Aceste pacheturſi] le voĭ trimite cu curierĭŭ că sânt uşoare, şi aceştĭ banĭ i-am trecut la socoteala Măriĭ tale

Ecselenţiia sa Comandirtu m-au chemat şi mi-au spus că i-au venit 3 pacheturĭ ale Baronuluĭ Herbet[2]), şi mi-au zis ca să le iau, să le trimit, şi ducându-mă la vamă le-am văzut, sântŭ măricele, ĭar nu sânt grele. Toate 3 sântŭ funţi 50, şi fiind pe Olt drumu astupat, cu acest curierĭŭ nu pocĭŭ să le trimit.

---

[1]) Ios Baron de *Hammer*-Purgstall a fost Secretar de Legaţiune al Austriei la Constantinopol şi în 1806 Agent austriac în Moldova.

[2]) Agent al Austriei la Constantinopol

www.dacoromanica.ro

Eu aşŭ socotì ca să porunceştĭ Măriĭa ta la curierĭŭ ce vine cu ştafeta ca să prĭimească acele 3 pachetur[i] şi 2 lăz[i] de vin, fiindcă am maĭ luat 50 butele dela alt loc à 23 gr[oşiţe], şi de veĭ maĭ poftì Măriĭa ta, maĭ are 50 butele. Maĭ mult nu are.

Ecselenţia sa Comandirtu mi-au trimis R[eichs]f[lorini] 1 cr. 48 pentru neşte vânat, şi i-am trecut la soceteala Măriĭ tale.

La D[omnul] fon Deres.

La 18 Dechem[bre] amŭ scris Măriĭ tale, şi fiindcă am auzit că Postelnicu Costandın au mers la Bucureştĭ, eu amŭ trimis Măriĭ [tale] zapisul dum[nea]luĭ înapoĭ. Acum prĭimiĭ scrisoare dela dânsul ĭ[n] care îmĭ scrie că din leĭ 327 are gata şi ĭ[n]că ĭĭ lıpseşte 50 sau 60 leĭ, ci să-l aştept eu. Eu ĭ-am scris ca să-mĭ trimiţă ban[i]ĭ toţĭ, ci ce răspunsu ĭ[m]ĭ va dà, nu ştiu. Ci Măriĭa ta scrieĭ că nu aĭ să-mĭ daĭ mie, ci m-aĭ rănduit să dau aicĭ la alt loc.

(Docum. fost la Minist. Comerţ, astăzı la Acad Rom)

XCVIII.

1795 Februarie 12. Bucureşti[1]).

Frate Hadgiu!

Ku mare Dragoste am prımit scrisoarea Dumitale della 7-te luj atschetui luni, si galbine am dat la Dumnaluj kir Hadgiu Teochari dupe aleturat Recepisse, si szıntem şi ku atschasta én obune orindujale.

Aszmene am primit si atshei 12 butılsche de Vin ku kiru Margarıt dare frıgu atschel mare tsche au po-

[1]) Scrısoare în întregıme scrısă de Merkelius în românește, cu caractere latıne Vezı alaturea în fotografie.

www.dacoromanica.ro

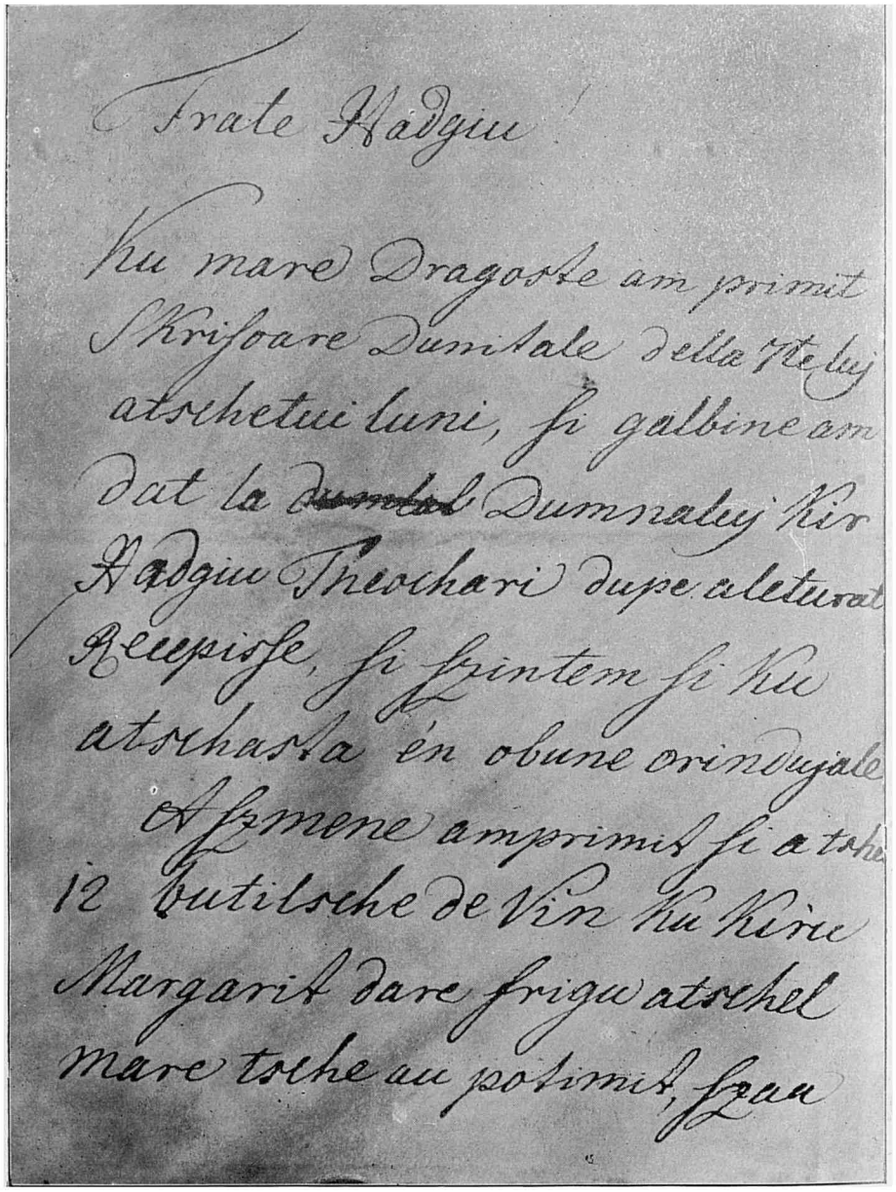

Frate Hadgiu

Ku mare Dragoste am primit
Skrisoare Dumitale della 7te luj
atschetui luni, si galbine am
dat la ~~dumtal~~ Dumnaluj Kir
Hadgiu Theochari dupe aleturat
Recepisse, si szintem si ku
atschasta én obune orindujale
Aszmene amprimit si a tsche
12 butilsche de Vin ku Kiru
Margarit dare frigu atschel
mare tsche au potimit, szau

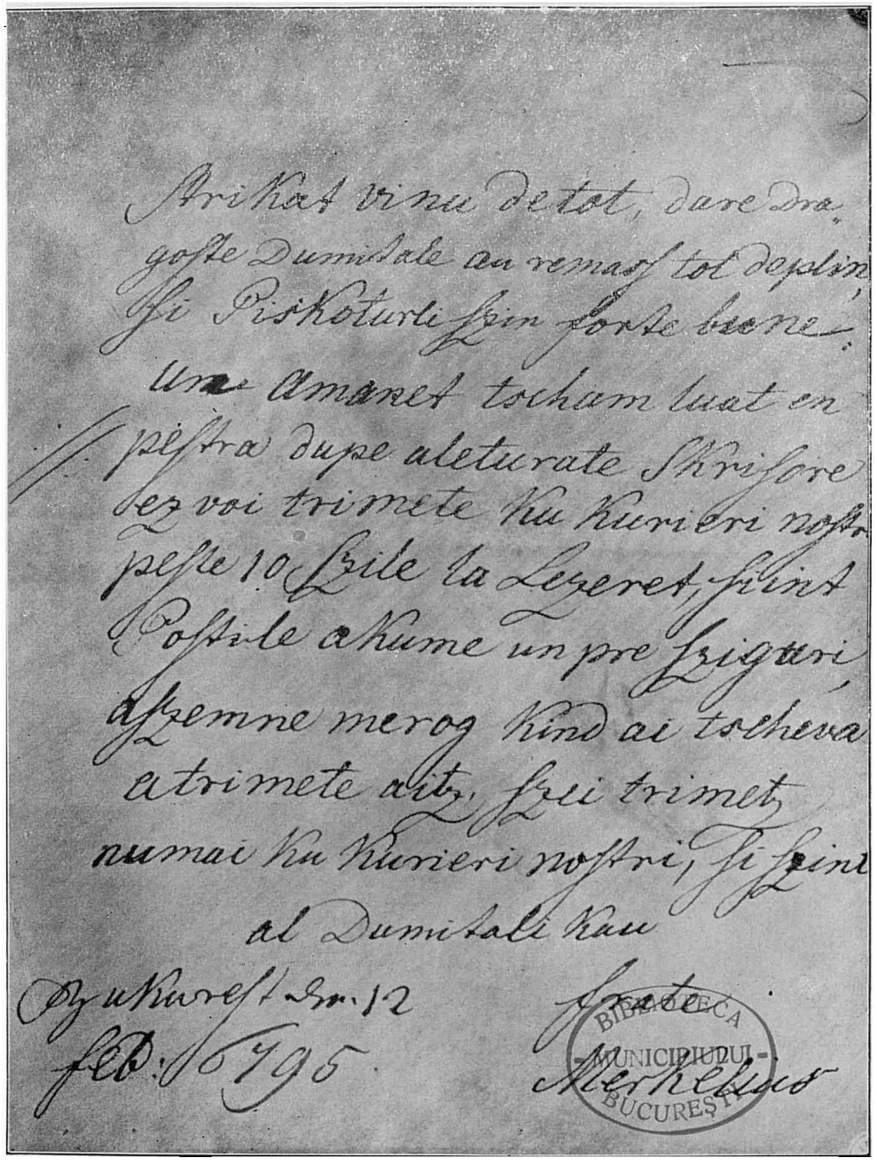

Strikat vinu detot, dare Dra-
goste Dumitale au remass tot deplin
si Piskoturli szin forte bune.
Un Amanet tscham luat en
pestra dupe aleturate Skrisore
ez voi trimete ku Kurieri nostri
peste 10 szile la Lezeret, si int
Postile akume un pre szigari
aszemne merog kind ai tscheva
a trimete aitz, szei trimet
numai ku Kurieri nostri, si szint
al Dumitali kau

Bukurest dn. 12
feb. 1795

frate
Merkelius

BIBLIOTECA MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

A D. Z., Din Istoria Comerțului la Români.

Atelierele Socec & Co., București.

1795 Februarie 12.

(Vezi aici docum. XCVIII, pag. 164.)

www.dacoromanica.ro

timit, szau strikat vinu de tot, dare Dragoste Dumitale au remass tot deplin, si Piskoturli szin forte bune.

Un amanet tscham luat eu pestra dupe aleturate skrisore ez voi trimete ku kurieri noştri peste 10 szile la Lezeret, szint Postile akune un pre sziguri, aszemne me rog kind ai tscheva atrimete aitz, szei trimetz numai ku kurieri nostri, si szint al Dumitali cau frate.

Merkelius.

Bukurest den 12 Feb. 1795.

(Docum fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad. Rom.)

XCIX.

1795 Mai 21.

Cu frăţasca dragoste mă închin dumitale chir Hagi.

Neavând vreme de multele slujbe a scrie dumitale, însumi singur poruncii dumnealui logofătului Sterie a scrie din partea noastră, precum că am primit frăţască scrisoare dumitale dela 13 ale aceştei luni după cărindaru nou, dinpreună cu foaïa de cheltuïala ce ai plătitŭ dumneata pentru madama Excelenţii sale Elciului[1]) care săntu dator a-i răspunde dumitale cu mare mulţămită. Asemenea am priimit şi al doilea iubită scrisoare de la 16 ale lunii dinpreună cu un pachet de galbeni, pe care l'am făcut teslim în măna dumnealui chir Antonie Hagi Theoharie luând şi adeverinţă care iată că o trimiseiu dumitale împreună cu celelalte de mai nainte adeverinţe atât ale dumnealui Hagi Theoharie cât şi ale dumnealui chir Manicate Şufrache, din care frăţească scrisoare am şi văzut pricina cu poliţa a lui chir Fredni de la Temişoara de s'au trimes de dumnealui până la Beciu unde până acum să va fi şi plătit, şi mă rog să am ertăciune

[1]) Agent, Ministru plenipotenţiar.

www.dacoromanica.ro

de greşala ce va fi făcut chir Fredni, care altă dată îmi va fi învăţătura cum să fac oamenilor bine, fără de enteresu cu banii miei. Asemenea îţi trimetu dumitale doao fitănţii ca să le dai dumneata la criscasă [1]) pentru priimirea paralelor acelea care mi s'au trimesu şi mai să va răfui suma cu acelelante trei fitănţii de mai nainte. Pentru pricina Clucerului Fălcoianuluĭ [2]) sunt îndatorat, prietini, a-ţi face negreşit în scurtă vreme izbrănire, şi dumneata negreşit să fii odihnit. Cum şi pentru moşiile de la Craiova iarăşi în puţină vreme va luoa treaba dumitale săvărşire după cumŭ socotescu, ca să aibi de aici înnainte odihnă. Şi suntem ai dumitale ca un frate.

1795 Mai 21.

Merkelius.

(Docum. fost la Minist Comerţ., astăzi la Acad Rom).

---

[1]) Administraţia financiară de judeţ

[2]) Cu privire la aluziunea ce face Merkelius aici, dăm partea privitoare la afacerea Clucerului Fălcoianu ce o avea în Transilvania, dintr'un raport al lui Merkelius către Kaunitz, Cancelarul Austriei, din 23 Octom. 1791

„. . . . den 15 d. ist von hier der Bujaer Dumitrachi Fal„kujan gross Klutscher (oder Proviant-Meister) einer von den mit„tlern besten Bujaren wegen seiner erblichen Forderung an die „Verlassenschaft der verstorbenen Grafen Adam u Laszlo Szekel „nach Siebenbürgen abgereiset; der Furst liess mich durch seinen „Secretaire ersuchen, diesen Bujaeren dem hohen General Commando „u. siebenbürger Landes-Gubernium bestens anzuempfehlen, wel„ches ich also nicht gänzlich abschlagen konnte? Es scheinet mir „aber auch als ob er andere Auftrage von dem Fürsten hätte, „weil man itzt sagt, dass er auch eine Reise nach Wien machen „würde, welches ich zur Vorsicht, auch dem hohen General Com„mando angezeiget habe, um auf seine Handlungen besser zu wa„chen . . "

(Acad. Rom, Rapoartele consulilor austriaci din Bucureşti, vol. II).

www.dacoromanica.ro

C.

1795 Iulie 1.

Traductıon

Tarif des droits de douane qu'auront à payer pour le présent les négociants français aınsi qu'il est spécifié plus bas. 12 Juin 1795.

Espèces de marchardises.

	Aspres
Girofles, l'oqua	21½
Gingembre, le quintal	48
Cacao, l'ocqua	2
Cannelle, id.	16½
Noix muscades, l'ocqua	12
Poivre, le quintal	96
Café, id.	88
Café de Moka, l'ocqua	8½
Sucre Cassonnade brut, le quintal	26
Sucre blanc en pains et en poudre, le quintal	60
Salse pareille, l'ocqua	7½
Sel ammoniaque, le quintal	165
Thérébentine, id.	48
Argent vif, l'ocqua	7½
Nitre, le quintal	50
Crême de tartre, le quintal	21½
Alun de roche, id.	6½
Cochenille, l'ocqua	50
Indigo, id.	11
Indigo sec des Indes, l'ocqua	5
Cinabre, l'ocqua	18
Bois d'acajou, le quintal	86
Graines d'Avignon, pour chaque 100 piastres	300
Cire jaune, le quintal	120
Chandelles, id.	44
Goudron et poix, id.	4½

www.dacoromanica.ro

	Aspres
Auchois, olives, capres et huile de France, chaque bouteille	1
Amandes de France, le quintal	48
Liqueurs diverses, pour 100 bouteilles	54
Rak, chaque bouteille	2
Rhum, id.	1
Eau de vie, id.	1
Sirops et différentes essences, les 100 bouteilles	50
Caviar noir, le quintal	37½
Caviar rouge id.	20
Mourouna, espèce de poisson salé, le quintal	17
Mourouna fumée, le quintal	18
Viandes salées et fumées, le quintal	12
Fer blanc, chaque caisse de 450 feuilles	100
Fer non travaillé, le quintal	13
Etain, le quintal	110
Plomb, id.	13
Corne de cerf, le quintal	12
Lin de Valachie, id.	44
Fil de lin, id., id.	88
Chanvre de Valachie, le quintal	22
Fil de chanvre, id., id.	40
Coton écru, le quintal	36
Fil des Indes, l'ocqua	16
Diverses soies écrues, l'ocqua	20
Diverses soies teintes de l'étranger, l'ocqua	40
Celles de Turquie, trois pour cent	40
Brundgiuk de Constantinople, de Salonique, la pièce	45
Toile de Hollande, la grande pièce	120
Baptiste, la petite pièce	38
Toile large de Russie, la pièce	15
Toile étroite de Russie, id.	7½
Gaze de France, la pièce large	55
Gare de France, la pièce étroite	35
Melez, la pièce	30

www.dacoromanica.ro

	Aspres
Bas de soie, la douzaine	120
Boucassin, la pièce	33
Mousseline de France, la pièce	30
Pestemals de Constantinople, la paire	9
Pestemals de Salonique, la paire	15
Fouttes et essuye-mains de Salonique, la paire	4 1/2
Schals de l'Arabie pour ceintures et robes, la pièce	40
Schals blancs, l'un	6
Schals de couleur, l'un	15
Schals du Caire, l'un	4 1/2
Bonnets de Fez, communs, la caisse	400
Bonnets de Fez fins, la douzaine	27
Draps portant la marque M. L. p. L. S., la pièce	330
id. portant celle de L. L., la pièce	220
id. de Paris et de Londres, id.	110
id. demi large, id.	45
id. demi étroit et long, id.	25
id. étroit et court, id.	35
id. à manteaux, id.	60
id. d'Angleterre, id.	246
id. de Venise, id.	900
id. de Pologne, id.	120
Étoffes brodées, le pik	7
Velours » id.	16
Satin commun de France, le pik	3 1/2
id. de Florence et de Lyon, le pik	4 1/2
id. de Venise, id.	3 1/2
id. de la Chine, id.	5
id. simple de Scio, l'ocqua	90
id. de Scio rayé et brodé, l'ocqua	180
Taffetas de France, le pik	3 1/2
id. de Scio et de Constantinople, l'ocqua	90
Gros de Tours et gros de Naples, le pik	3 1/2
Moire large, le pik	6
Moire étroite, id.	3

www.dacoromanica.ro

	Aspres
Serge impériale, la pièce	110
Diba, le pik	15
Etoffes d'or et d'argent, le pik	24
Damasquette avec des fleurs en or, le pik	6 1/2
id. unie, le pik	3 1/2
Draps de soie ou Paragon, la pièce	828
id. de soie de Fonta, id.	490
Damas riche de Venise, le pik	6 1/2
Damas uni, le pik	4
Velours en or, id.	15
Velours uni, id.	9
Damgahani, étoffe de Constantinople, le pik	12
Schalli et germessout de Constantinople, id.	105
Étoffe coton des Indes et soie dite Mouhabethani, la pièce	105
Aladgias de Damas et d'Alep, la pièce	36
Satins de Constantinople et de Brousse, la pièce	36
Coussins brodés, la paire	27
Coussins de meilleure qualité, la paire	54
Coussins en or, la paire	90
Cousissins de velours, la paire	18
Coussins brodés, la paire	27
Beaux sammours de Russie (martre zibeline), la paire	180
Sammours ordinaires de Pologne, la paire	90
Sammours ordinaires de Vienne, id.	40
Renard noir, la paire	360
Renard rouge, fin de Russie, la paire	60
Renard rouge ordinaire, l'un	5
Carssak (sorte de fourrure), l'un	30
Hermine, les quarante morceaux	36
Fausse hermine (Laska), les 40 morceaux	10
Petit gris noir travaillé, l'ocqua	16 1/2
Sou Sammour (Nourka Loutre), l'un	1 1/2
Petit gris noir, l'ocqua	30

www.dacoromanica.ro

	Aspres
Petit gris non travaillé de la Sibérie, l'ocqua . .	40
Martre, l'un	5½
Renard blanc, l'un	7½
Gorges de renard, la paire	6
Fouines, l'une	4
Loups-cerviers (Risso), l'un	40
Peaux de loups, l'une	4
Lièvres blancs de Turquie, l'un	12
Peaux de lièvres de Russie, les 100	30
Peaux d'agneaux pour bonnets, l'une	15
Peaux d'agneaux de Poutkale, l'une	4
Chats noirs, l'un	1½
Peaux d'agneaux de la Crimée, les 100	30
Vidra fourrure l'une	4
Sammours en morceaux, l'ocqua	400
Peaux d'ours, l'une	8
Martre en morceaux, l'ocqua	120
Pieds de sammours, id.	200
Ventres de sammours, la paire	6
Queues de sammours, l'une	6½
Peaux de chèvres d'Angora, la paire	18
Joyaux divers, pour chaque 100 piastres	120
Corail non travaillé, l'ocqua	120
Ambre jaune non travaillé, id.	180
Dorures de chrétienté, le Mitikal (1 dragme ½) .	1½
Tapis de Smyrne et de Salonique, le pik	6
Tapis ordinaires, le pik	3
Laine de mouton, le quintal	15
Laine fine de Valachie nommé Zigai, l'ocqua . .	1½
Papier la rame	5
Papier de 24 et de 14 rames, la balle	50
Papier strasse, la balle	25
Peaux de buffles, l'une	10
Peaux de bœuf travaillées, l'une	6
Peaux de vaches, l'une	4

www.dacoromanica.ro

	Aspres
Maroquins, la peaux	5
Peaux de chèvres, l'une	3
Peaux de chevaux, l'une	3
Peaux de Meschin, l'une	1
Peaux de vaches Trelatines, la paire	12
Fusils, l'un	1 1/2
Acier, le quintal	40
Azur, l'ocqua	2
Bois de Brésil, id. de S-te Marthe, id. de Campèche noir — le quintal	20
Bois d'ebène, id.	40
Riz, l'ocqua	1
Petits miroirs, la caisse	30
Bois de Fernamboise, le quintal	70
id. de Campèche, id.	24
id. de Sandal et bois des Indes, id.	36
Papier grand, la rame	30
Céruse, le quintal	25
Toile fine de France, la pièce	110
Toile ordinaire de France, la pièce	35
Verdet, l'ocqua	3
Vitres d'un pik, la caisse	330
id. de demi pik, la caisse	220
id. de moyennes, la caisse	165
id. de couleurs, id. rayées — la caisse	165
Autres vitres moyennes, la caisse	120
id. petites, la caisse	85
Noix de Galles, le quintal	3
Cambresine, la pièce	40
Peaux de chagrin, l'une	2
Vitriol, l'ocqua	1 1/2
Diverses fayences et plats, la caisse	120
Peaux de lièvres de la Turquie, le millier	660

www.dacoromanica.ro

Nota. Les articles qui ne se trouveront pas dans le présent tarif seront soumis à payer trois pour cent de douanes.

Son Altesse le Prince nous ayant ordonné dans un écrit scellé de son cachet de coopérer avec les citoyens Gaudin et Montal à un tarif provisoire de douane, de la manière que les parties pourraient le juger convenable, nous avons en avec les dits citoyens un entretien sur cet objet et après bien des observations de part et d'autre toutes y relatives, il a été décidé, à la satisfaction des parties, que les négociants français exerçant le commerce en Valachie payeraient les droits adjugés plus haut dans le présent tarif qui sera pourtant provisoire et n'aura d'effet que jusqu'a ce que Son Altesse puisse, par la suite, donner relativement à cet objet une décision définitive fondée sur des recherches et des renseignements plus scrupuleux. Déclarons de rechef que le présent tarif n'aura d'effet que provisoirement et avons signé à l'origional: Dimitrios Manos Spathar (Porte Sabre), Nicolas cidevant Camarasch (Grane Chambellan). Le 12 Juin 1795 et plus bas: Le citoyen Gaudin m'ayant demandé un extrait du présent tarif je le lui ai accordé mot à mot sur l'original, et ai signé. Signé à l'original Nassileos Galligharis grand écrivain le 1-ier Juillet 1795.

Je certifie que le tarif ci-dessus a été fidelement traduit de l'original grec en français par moi interprète de la Légation française près la Porte ottomane.

Le 24 Thermidor an 4-e de la République française.

Signé: *G. C. Fleurat.*

(Academia Română, Rapoarte ale consulilor francezi, Bucureşti, vol I, fila 1—7).

www.dacoromanica.ro

CI.

1795 Novembre 2. Bucureşti.

Bester Freund!

Ich habe Ihr sehr schätzbares Schreiben vom 7ten dieses mit vielem Vergnügen die Ehre gehabt zu erhalten und daraus die einseitigen Gesinnungen des Herrn Tschekerdek wider (sic) welche er ohne Grund wider mich hat, ersehen, ich habe allezeit als ein rechtschafener Beamter gehandelt und werden es auch nie unterlassen, woruber ich Ihnen mit nächster Post umständlicher schreiben werde, weil ich dermalen unmoglich Zeit habe auch Ihnen von Ihren Geschaften zu schreiben, wobey Falkoyan erstens seine Kundschaft erreichen wird.

Dermalen uberschicke ich Ihnen 4 Säcke mit Geld, nebst 2 einliegenden Briefe vom Herrn Hadgi Antonaki Teogari, nebst 3 Stuck Quittungen uber die anhero geschickte Ducaten.

Zugleich überschicke ich Ihnen auch eine Verlagsquittung auf die lobliche dasige Kriegscassa von f. 200, welche Sie bitte in Empfang zu nehmen und davon f. 80. 30 kr. dem loblichen Oberpostamt fur den Estaffeten und Rittgeldbetrag vom 1ten May bis letzten October laufendes Jahres zu bezahlen und, dafür 2 vierteljahrige Quittungen zu verlangen, den ubrigen Betrag von f. 119 30 kr. bitte mir auf mein Debit gut zu schreiben.

Ebenfalls bitte ich mir die etwaige eingelösste Quittungen von dem Herrn Feldmarschall-Lieutenant Baron von Rall fur Rechnung Madame Baronesse d'Herbert seit dem letzten Abschluss unserer Rechnung gefälligst einzuschicken.

www.dacoromanica.ro

Zugleich übersende ich Ihnen zur bevorstehenden Fasten einen Burkans chwarze Ikré und bin ewig.

Ihr aufrichtiger Freund.

Merkelius.

Bukurest den 21ten November 1795.

(Docum. fost la Minist Comerţ, astazi la Acad Rom)

CII.

1796. Ianuarie 11. Iaşi.

Hrisovul bacalilor din târgul Sucevei.

Fiind-că rufetul bacalilor care locuesc în oraşul Domniei mele Sucevii, au avut obiceiurile şi aşezământul ce se cuprinde mai jos încă mai nainte de vechime, aşijderea au avut şi Bacalbaşe mai mare peste dănşii adică Staroste, pentru purtarea de grije şi chivernisirea rufetului lor, care obiceiuri cerând a li se întări şi acum de către Domnia me, după ce ne am pliroforisit întâi că le au avut acestea, şi am văzut înşine la mâna lor hrisovul de mai nainte ot leat 1783. Deci am poruncit să-şi aleagă Staroste după obiceiu, şi au ales pe Muşat bacalu, căruia i-am dat Domniea mea acest hrisov al Domnii mele, ca să aibă a fi Staroste şi purtător de grije peste toţi bacalii de acolo, şi el împreună cu 6 epitropi bacali din breaslă, cei mai bătrâni şi mai de cinste ai lor ce vor fi, să păzească orânduiala ce au între ei adică:

1) Nimeni nu va putea deşchide băcalie, fără învoirea Agiei şi a lui Bacalbaşa.

2) Fie care bacalie să fie îndestulată cu toate cele ţrebuincioase bacalilor, lucrurile să fie proaspete, curate şi ţinute în vase curate.

3) Bacalii să vânză după nartul ce s'au făcut la tot felul de lucruri ale bacalilor, iar nu cu alt preţ.

www.dacoromanica.ro

4) Bacalul ce nu va urma cu vănzarea după nartul hotărăt, se va osăndi a plăti lei 500 pe seama Casei milelor.

5) Bacalul care se va dovedi că are lucruri de mâncare, vechi şi stricată, sau va vinde cu măsură înşelătoare, se va osăndi la pedeapsa potrivit greşeli şi se va da prin târg.

8) Când va muri veri un bacal, Starostile cu cei 6 Epitropi şi cei ce vor vroi din breasla lor, vor duce pe răposat la locul cel de veci, de va avea văduvă sau copii nevârsnici, va îngriji de ei şi de ale lor.

9) Bacali n'au voe a vinde şoricioaică, praf de puşcă sau alte materii otrăvitoare, supt grea pedepsă.

10) Cei ce nu vor urma întocmai, se vor supune la grele pedepse, şi li se va pecetlui dughenele.

S'au scris hrisovul acesta în scaunul Domnii mele Eşiĭ la anul 1796 Ghenar 11.

L P *Alexandru Calimach. V.V.*

(Arh Stat. Iaşi, doc 219. G).

CIII.

(1796).

Nartul lucrurilor de băcănii pe leatul (1796) [1]).

Ocaua		
Tl	Bani	
—	48	Măslinele verzi de Ţarigrad.
—	96	Măslinele de Rumele.

[1]) In domnia lui Alexandru Ipsilant Voevodul Ţării Româneşti.

www.dacoromanica.ro

Tl	Bani	
1	6	Untul de lemn.
—	60	Orezu.
—	108	Anasonul de Ţarigrad.
—	36	» » ţara Leşească.
1	18	Cucunarile.
1	—	Stafidele mărunte negre.
4	60	Piperu.
—	60	Zmochinele de cutie.
—	90	Fideaua făcută de aici din ţară.
3	60	Gogoşile de ristic.
—	42	Zeama de lămâie.
1	36	Icre tescuite.
1	60	» îndulcite.
1	—	» dulci cu paporniţa de ştiucă.
—	66	» de crap.
1	90	Tămâia.
—	60	Untul proaspăt.
—	78	Mierea.
—	42	Brânza în foale.
—	30	Bobul uscat.
—	9	Lintea.
—	12	Mazărea.
—	60	Mănătărcile.
—	24	Prunele uscate la soare.
—	21	» » » lojniţă.
—	48	Săpunul de ţară.
—	12	Sămânţa de in.
—	12	Fasole uscată.
—	30	Urda sărată în burduf.
1	—	Lacherda.
1	—	Halvaua de cutie.
—	96	Tahănul.
—	45	Alunile.
6	60	Iemen Cafea.
4	—	Cafea franţuzească.

www.dacoromanica.ro

Tl	Bani	
2	105	Ienibahar.
4	30	Icre de chefal în peşti de Rumelie
4	—	Zahărul de Veneţia, iar cu paraua, 2 dramuri la o para.
3	60	Zahărul de ţara Turcească
1	45	Caperile de Veneţia.
4	60	Candelul » »
6	—	» turcesc.
—	81	Năutul prăjit.
—	9	Cuişoarele, dramu.
1	60	Piatră vânată.
1	—	» acră.
3	15	Rahat locum.
30	—	Scrumbiţile de mare, mia
—	75	» » Dunăre, suta.
10	—	Scorţişoara, cu dramu 4 bani.
—	90	Hurmalele.
—	81	Uleiul.
—	48	Smochinile de basma.
8	40	Sardelile, mia.
1	—	Fideaua de Veneţia.

(Arhiv. Stat Bucur, Cond domn. No. 36, fila 18)

CIV.

1798 Ianuarie 15. Bucureşti.

Schatzbarster bester Freund!

Ich habe Ihre bisherige verehrlichste Schreiben mit Inbegrif der beyden letzern *(sic)* vom 3ten und 10ten dieses, mit vieler Dankbarkeit samt der Generalrechnung und den letzten 14 Paquet Wachslichter erhalten und befinde die Rechnung ganz richtig, vermög welcher ich Ihnen noch ein Schuldner von 63 . . . 21

www.dacoromanica.ro

Kreuzer verblieben bin, und hoffe dagegen, dass Sie die angewiesene 150 Lee von dem Herrn Obristen und Gränzcommandanten von Semlin für meine Rechnung werden an sich gebracht haben, und zur gleichen Behandlung bin ich abermalen so frey Ihnen heute eine andere Anweisung auf den Herrn Obristen v. Schertz in Semlin von 15 Lee zu übersenden, und von den beyden obigen so zusammen 165 Lee betragen, bitte ich Sie meine Schuld gefälligst nach dem Cours abzuziehen.

Vor die mir in dem verflossenen Jahre so vielfälltig erwiesene Freundschaft danke ich Ihnen ebenso ergebenst, als fur die mir so aufrichtig zugedachte Wunsche beydem Jahreswechsel; der Allmächtige erfulle selbige nach seiner unendlichen Güte im vollem *(sic)* Maasse an Ihnen und Ihrem ehrenvollen ganzen Hause nach eigener Zufriedenheit, und schenken Sie mir auch im neuen Iahre Ihre alte Freundschaft, welche ich mit allem Dank zu erwiedern trachten werde.

An die Frau Gemahlin, an den würdigen Herrn Schwager Lucca, an Herrn Doctor Manassi, wie auch an den lieben Herrn v. Heinlein, welchem ich 2 Antworten wegen uberlegenenen Geschaften noch schuldig bin, bitte ich Sie alles erdenkliche Gutes auszurichten, und ich bin, wie immer, mit wahrer Hochachtung und Freundschaft. Ihr aufrichtiger Freund.

Merkelius.

Bukurest den 15 Jänner 1798.

P. S. — Das Paquet für H. Steindl und jenes für Herrn Brenner mit 2 Stück Degen habe gestern auch erhalten, und sogleich auch weiter befördert, nur bitte ich Sie mir gefälligst anzuzeigen, was für Auslagen Sie dafür gemacht haben, um selbige zu verlangen.

Heute kommt der neue Fürst in Vakarest an, und also neue Plagen.

(Docum. fost la Minist. Comerț., astăzi la Acad. Rom)

www.dacoromanica.ro

CV.

1798 Martie în 14. Bucureşti.

Bester Freund!

Aus beyliegender Copia werden Sie ersehen, dass ich dem H. Michael Theodor noch den 19ᵗ Februar v. M. die Weisung ertheilt habe, sich des Geldes zu entlädigen.

Heut ist furstlicher Befehl von Craiova anhero gekommen, 10.000 Ibrail-Killo Gersten auf das baldigste zu stellen. In grosster Eyl. Ihr Freund

Merkelius.

Bukurest den 14ᵗ März 1798.

(Docum. fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad. Rom)

CVI.

1798 Martie 21. Bucureşti.

Bester Freund!

Dermalen ersuche ich Sie abermalen um 1 Ries des doppelten stärksten Hollender Papier, um 1 Ries Orlater Papier, um 4 Paquet des besten Siegelwachs, um 4 Paquet der besten Federkiel und um 12 Paquet weisse Wachslichter und um eine besondere Quittung hieruber, dass es fur die Kanzley der Agentie verabfolgt und bezahlt worden wäre. Dann für mich 5 Paquet des besten Chiokolade, wie der letzte war, um 1 Bichsen Taback, wie der letzte war, um 15 Ellen Cotton mit blauen kleinen Blumen. Geld werde ich Ihnen [mit] nächster Post anweisen, und bin Ihr aufrichtiger Freund.

Merkelius.

Bukurest den 21ᵗᵉⁿ März 1798.

www.dacoromanica.ro

(Adresa în dos:)
Herrn, Herrn Hadji Constandin Popp zu Herrmanstadt.

(Docum. fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad Rom)

CVII.

1798 Martie 28. Bucureşti.

Bester Freund!

Der Wiener Courier ist dermalen sehr zeitig durch Herrmanstadt für Constantinopol passirt und die Bestellung der Kanzelleybedürfnissen sind Ihnen zu spat zugekommen, da selbige nothig brauche, so hitte ich Sie mir selbige alsogleich bis auf Contumatz zu schicken, auf die der Dumitratchi Pano daselbst warten wird. Bey dieser Gelengenheit *(sic)* übersende ich Ihnen auch 6 Oka frischen Hausen auf Palmsontag, und essen Sie selbigen gesund mit der lieben Familie.

Ich bitte Sie mir auch 2 Firtel Mundmehl zugleich mit den Kanzleybedürfnissen itzt mitzuschicken, auch den Chokolade.

Den Siebenbürger Ausbruch fur seine Excellenz den H. Baron v. Thugut, bitte ich Sie um alles in der Welt sobald als nur moglich nach Wien zu schicken und mir auch anzuzeigen, wenn selbiger dahin abgeschickt worden ist.

Mit dem Panno Dumit[rachi] konnen Sie nach Belieben auch etwas fur Ihr hiesiges Haus mitschicken, soweit Sie sich auf selbigen verlassen wollen, nur bitte ich Sie den Mann auf der Contumatz nicht lange warten zu lassen.

Sonst bin ich wie immer Ihr aufrichtiger Freund.

Merkelius.

Bukurest den 28t März, abends, 1798.

www.dacoromanica.ro

P. S. Ein Kleines Stück Hausen von 2¼ Oka, welches mit dem Ihrigen folgt, bitte ich in meinem Namen an Seine Excellenz H. Baron v. Enzenberg gefälligst abgeben zu lassen.

Die beyligende Nota an H. Baron v. Saffran, Director von dem dasigen Waisenhause, bitte ich gefälligst abgeben zu lassen, welcher Ihnen 7 Kayserliche Ducaten fur meine Rechnung behändigen wird; ich bitte Sie selbige zu erheben und den Empfang mir anzuzeigen, um hier den Ersatz zu leisten. Ich bin in aller Eyl Ihr aufrichtiger Freund.

Merkelius.

NB. — Ich bitte Sie um 1 Loth des besten rothen Hapelkrautsamen.

(Docum fost la Minist Comerț, astăzi la Acad Rom.)

CVIII.

1798 Aprilie 4. Bucureşti.

Bester Freund!

Ich (habe) Ihr Schreiben samt Geld an H. Regdivan richtig abgeben lassen und bitte um 24 Ellen von dem blauen Cotton. Ferner bitte ich Sie um alles in der Welt den Wein nach Vien sobald als möglich zu befördern, sonst bin ich in der grossten Schande und Verdruss.

Ich [grüsse in] grosster Eyl: *si Christos anesti entre mults feretschits ai ku bine.*

Merkelius.

Bukarest den 4t April 1798.

(Adresa în dos:)
Herrn Herrn Hadgi Const. Popp zu Herrmanstadt.

(Docum fost la Minist Comerț, astăzi la Acad. Rom)

www.dacoromanica.ro

CIX.

1798 Iulie 18. Bucureşti.

Bukurest den 18t July 1798.

Bester Freund!

Ihr schätzbares Schreiben von 30ten Juny v. M. samt dem beygelegten Wechsel auf Herrn Gyka von Pferdshandler Iohann Schvarz aus Herrmanstadt, nebst der ertheilten Nachricht von den aus Kronstadt eingegangenen 450 Piaster eines Wechsels fur meine Rechnung, habe ich nebst andern 2 Beylagen für Freunde mit Dank erhalten; allein wegen dem Wechsel an Gyka ersehe ich hernach auch andere getroffene Vorkehrungen, um diese 25 Ducaten durch Herrn Russi zu erheben, welches auch wirklich geschehen, absonderlich da ich den Aussteller des Wechsels nach Ihrer Vorschrift zur Zahlung verhalten wollte, weil der Gligorasko Gyka die Pfrede *[sic]* nicht augenommen hat. So war der Pferdehändler Iohann Schwarz auch dermalen so naseweiss, dass Geld lieber nach gemachter Drohung an einen andern auszuzahlen, als es mir gegen den Wechsel zu erlegen; ich habe die 25 Ducaten von Herrn Ruzu für diesen Wechsel zuruckverlanget und die Ehre des Indorsonemers (?) erhalten und disponieren Sie uber diese 25 Ducaten jede Stunde, jedoch ersuche ich Sie fürohin nicht auf zweyerley Orten das Incasso besorgen zu lassen.

Ich bitte Sie eine Schachtel mit 2 [Oka] Caffée absogleich aus der Kontumatz gefälligst in Empfaug zu nehmen, wenn selbige nicht H. Polisatchi schon übernommen hat, und ich ersuche Sie diese 2 Oka Caffée alsobald sicher an Herrn Hofsecretair v. Sturmer nach Wien gegen Ersatz der darauf gefallenen Unkosten bis Wien von der Contumatz aus zu versenden.

Ebenso ersuche ich Sie auch mir eine gefällige Auskunft zu geben, ob Sie die türkische Seide sicher an

www.dacoromanica.ro

Herrn Baron v. Gammera nach Vien befördert haben, weil mir das Contumatz unlängst die Anzeige gemacht hat, dass noch niemand diese Seide zu ubernehmen sich gemeldet habe.

Ich bitte Sie auch inständig um den Abschluss meiner Rechnung, und geharre mit aller Freundschaft Ihr redlicher Freund.

Merkelius.

NB.—Schreiben Sie dem H. Theodor Michali nach Craiova, dass er sich besser mit dem Caimakam wegen seinem Vater benehmen soll.

(Docum fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad. Rom.)

CX.

1798 August.

Cu bună dimineaţa mă î[n]chin dumĭ[ta]le cumnate Enache.

Fă bine de scrie la d. Marchelis.

3 scrisori $^{1}/_{8}$, $^{2}/_{7}$ Avgust le-am priimit. D. Harevart erĭ au venit la mine şi trebuindu-ĭ banĭ de cheltuĭală ĭ-am dat 1500 f[lorini] ca să mi-ĭ dea la Becĭ, şi astăzĭ pleacă. Scrisoarea la Banu Brâncoveanu am dat-o î[n] mână. Apă acră am pus î[n]tr-o cutie 15 glăjĭ şi de le va putea duce Horvat, voĭ trimite Mării tale. Văzŭ că Baroneasa de Herbetin vine să meargă la Becĭ Văzŭ că ai priimit 6 glăj[i] de apă acră cu straj[a]-meşteru. Saĭfengaistu cel poruncit, încă la 24 July l-am trimis prin chir Nicoliţ[ă] Pana Ioan la Braşov, î[n]preună şi socoteala, care rămâneam eu să dau Mării-tale R.-f. 30, şi i-am trecut la socoteala Mării-tale, de care îmĭ scrie chir N. Pana că le-au priimit şi socotesc că le va fi trimis Mării-tale. Pentru 1 ris hârtie de Orlat mare No.

www.dacoromanica.ro

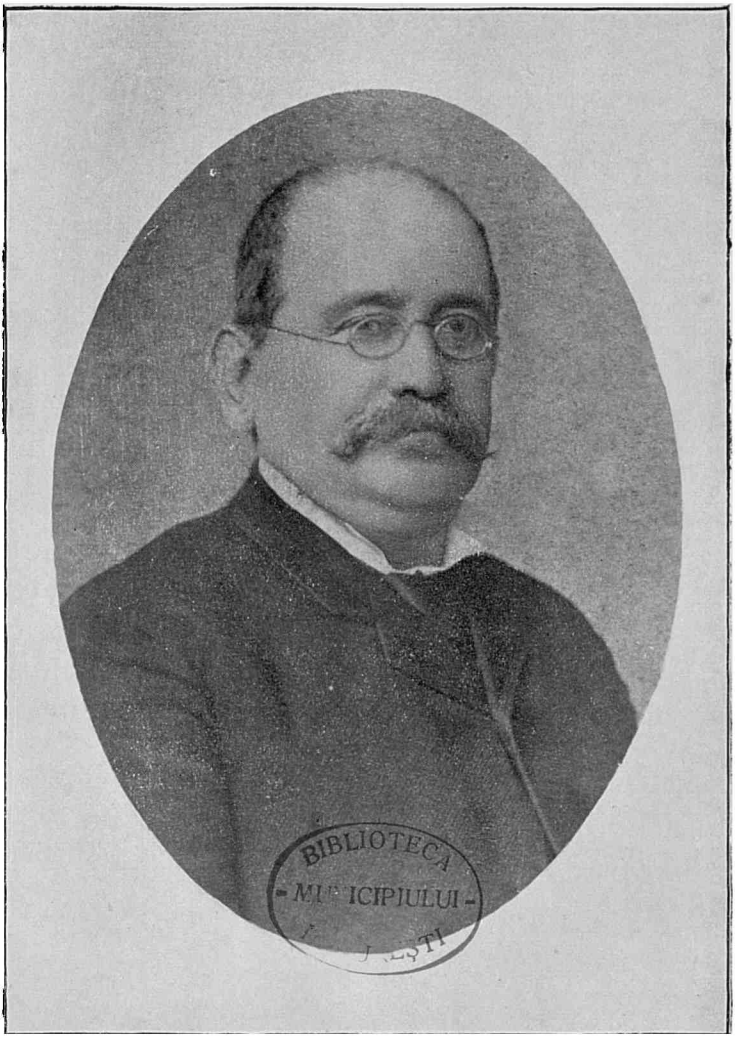

DIM. STAICOVICI
1830—1898
(Vezi pag. 541)

www.dacoromanica.ro

4, iată că-l trimit Mării tale î[n]preună cu contu de chilin[1]) pentru Agenţie cu R.-f. 7.15, şi i-am trecut la socoteală. Văzŭ că scrisoarea la her Teohari s-au dat, sânt foarte mulţămit Mării-tale. Am priimit şi răspunsŭ. Văzŭ că Cecărdeĭ s-au făcut sudit muscăcescŭ. Nu mă pocĭ pricepe gândulŭĭ luĭ.

Iată fac şi socoteala de ce am trimis Mării-tale:

3 August: 6 glă[j][i] apă acră, a 40 cr., R. f.	4 —	f. 4.24	
cutia	—.24		
11 d^to^ 15 glă[j][i] d^to^, a 36	9 —	10.15	
cutiĭa	1.15		
1 râs hârtie dup[ă] cont		7 15	
R.-f. . . .		21.54	

(Docum. fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad. Rom)

CXI.

1798 Septembre 1. Bucureşti.

Schatzbahrster Freund!

Mit dem warmsten Dank bestattige ich den richtigen Empfang des Seifengeistes nebst Ihrem werthen Schreiben; und nebst 2 Sackeln Geld und Briefe dazu vom H. Teohari lege Ihnen auch die Qwittung über 4½ Ducaten mit der angehängten Bitte bey, durch den in der Contumatz wartenden Courier 12 Paquet Waxlichter, 6 Boutellien Tokayer und 12 Boutellien Ausbruch von der besten Gattung zu überschicken und meiner Rechnung zur Last zu schreiben, und geharre ubrigens mit aller Achtung. Dero gehorsamer Diener und Freund.

Merkelius.

Bukurest den 1^t^ September 1798.

(Docum fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad. Rom.)

[1]) Deosebit.

www.dacoromanica.ro

CXII.

1798 Octom. 25. Bucureşti.

Bester Freund!

Ich habe sowohl Ihre vorigste, als auch das letzte Schreiben vom 19ten dieses, samt dem Wagen, Wachslichtern und 3 Packet Reichsthaler gestern richtig erhalten und das Geld dem Herrn Theochari heute selbst behändigt.

Die 2 Kistel für H. v. Steindl und H. v. Testa habe ich mit vorigster Post ebenfalls erhalten und auch weiter nach Constantinopel befördert.

Ihre Forderung an Tschanuoglou habe ich bey dem Fursten anhängig gemacht, obwochl ich sehr krank gewesen bin und noch sehr schwach mich befinde.

Die Schachtel mit 6 Stuch Ananas habe ich mit grosstem Dank erhalten.

Pasvandoglou[1]) macht uns noch immer Besorgnisse.

Herr v. Tillenbaum wird den 27ten abends vermuthlich in Herrmanstadt eintreffen und diesen Herrn habe ich ersuchet unter Ihrer Beyhilfe für mich 2 gute Bedienten gegen einen jahrlichen Lohn für jeden 60 Piaster und hechtengraue Livre wo moglich aufzunehmen.

Sobald ich wieder ausgehen kann, soll Tschanuglou gewiss mit Nachdruck behandelt werden; ich bin Ihr kranker Freund

Bukurest den 25ten October 1798 *Merkelius.*

---

[1]) *Pasvantoglu* (Passvan-Oglu), fiul lui Başa Pasvan-Omar din Vidin, voind a răzbună uciderea tatălui său, om cu avere mare, a adunat câteva mi de insurgenţi împotriva Sultanului, şi a cucerit Vidinul. Poarta Otomană entuziasmată de succesul lui, în anul 1798 l-a iertat, dându-i Paşalâcul Vidinului. De atunci încep incursiunile pline de cruzimi şi de acte barbare în stânga Dunărei, unde, mai ales în Oltenia, în curs de câţiva ani a fost spaima lăcuitorilor şi a stăpânirei

Pentru amănunţimele incursiunilor lui Pasvantoglu, vezi povestirea contimporanului Ştefan Fănuţă în *Ultima cronică română din Epoca Fanarioţilor (a lui Zilot Românul),* publ. de răpos. Haşdeu Bucureşti, 1884

www.dacoromanica.ro

NB. — An Herrn Obristlieutenant von Waldau bitte ich mein gehorsamstes Compliment auszurichten und Ihm zu sagen, dass ich sehr krank gewesen und sobald ich nur einige Kräften haben, werde ich Ihm selbst schreiben, aber bis dahin bitte ich um die versprochene Kochin, für ihre hieher Beförderung bitte ich Sie aber, lieber Freund, zu sorgen.

(Adresa în dos)
Herrn Herrn Hadgi Costantin Popp, zu Herrmanstadt

(Docum. fost la Minist Comerț, astăzi la Acad Rom.)

CXIII.

1798 Decembre 4. Bucureşti.

Bester Freund!

Mit vielem Vergnugen habe ich Ihre Schreiben vom 8ᵗ und 24ᵗ November v. M. erhalten und wegen der freyen Abreise der k. k. Unterthanen habe ich den Bataillonschyrurgus Herrn Czikard selbst nach Craiova abgeschickt und alle sind bis auf 5 selbstverlangte allda zu verbleiben, frey schon langst entlassen.

Das Paquet mit Ducaten habe ich an H. Theochari abgegeben und Sie erhalten hat, laut dessen beyliegendem Schreiben, einige Bedurfnisse und von mir erhalten Sie 3 Oka frischen Hausen und 1 Borcan mit eben frischen schwarzen Kaviar zur Fasten, weil Sie mich in meiner gehabten Krankheit mit Ananas, so ich richtig erhalten habe, so gut besorgt haben, wofur ich nochmals danke; itzt bin ich etwas besser, aber sehr matt, wie Sie meine Schreibart davon uberzeugen wird.

Mit Tschanoglou ist dermalen nichtsanzufangen, alles ist von Craiova zum Teufel.

Wegen den vielfältigen Auslagen, so Sie wegen meiner haben, überschicke ich Ihnen heut 2 Banco-

www.dacoromanica.ro

zettel in Werth 100 Rf. und bitte Sie um 12 Paquet Wachslichter, ferner um 1/4 des besten Mundmehl, und bin Ihr aufrichtiger Freund.

Merkelius.

Bukurest den 4t December 1798.

(Docum fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad Rom)

CXIV.

1800 Martie 21. Bucureşti.

Wohlgebohrner Herr,
Schatzbahrster Freund!

Ich beziche mich auf mein letztes Schreiben, worin ich Ihnen den Zweifel an dem Aufkommen des Csanoglou anzeigte, und fuge nun bei, dass derselbe gestern bei der hiesigen Metropolie beerdiget worden ist, requiescat in pace.

Ferner bitte Sie durch gegenwärtigen Courier fur Rechnung unserer Kanzley 1 Riss von dem bishero gewöhnlichen Holänder Postpapier, 12 Paquet Wachslichter, 4 Buchsen von besten Federkiel und 4 Paquet fein Siegelwachs zu übersenden, und geharre mit aller Hochschatzung Dero wahrer Freund.

Merkelius.

Bukurest den 21 Martz 1800.

(Docum fost la Minist Comerţ., astăzi la Acad. Rom)

CXV.

1800 Aprilie 9. Bucureşti.

Bester Freund!

Auch heute noch, aus dem Bette, bestattige ich den richtigen Empfang Ihres schatzbaren Schreibens vom

www.dacoromanica.ro

6t dieses und habe dass Vergnügen Ihnen zu berichten, dass allem Auschein nach der Manole Brankovan die Güter des verstorbenen Vistier Czanulo auslösen wird, weil der Szaptschiu heut bey mir war und verlangte die Grundschriften samt der Obligation zu sehen, indeme [sic] in 14 Tagen Sie nach dem Befehl Herrn Fursten solten bezahlt werden. Worauf ich ihm antwortete, dass die Abschrift von der Obligation der Klagschrift beygelegt worden wäre und sobald das Geld in mainem Zimmer seyn wurde, und das ganz vollständig, so wollte ich auch die Grundschriften samt der Obligation herausgeben. Auf jeden Fall sind also diese Documenten nothig. Was ferner geschehen wird sollen Sie punktlich wissen.

Herr v. Brünebarbe braucht 1 Paar leichte hintere Wagenpferdgeschier ohne Hinterhalt *sau fore de oprıtor den drét* mit gelbem Messing beschlagen; finden Sie ein Paar solche neue Pferdegeschier fertig, so bitte ich Sie selbige samt dem Preis mit diesem Courier Horvadt mitzuschicken, oder mir gefallıgst anzuzeigen, bis wann selbige fertig werden konnen. Ich bin immer Ihr aufrichtiger Freund.

Merkelius.

Bukurest den 9t April 1800.

P. S.—Die 6 Paquete von dem hohen Generalcommando fur seine Excellenz die Mad[ame] Baronne d'Herbert habe ich durch den Corporal Schmiedt richtig erhalten und werde selbige bestens besorgen.

Merkelius.

(Docum. fost la Mınıst. Comerţ., astăzı ła Acad. Rom.)

CXVI.

1809 Mai 25. Craiova.

1800 Mai 25 Craiova.

Cinstite dumneata jupăne naşicule, cu fiiască plecăciune sărut măna dumitale.

www.dacoromanica.ro

Cu plecată scrisoare fac dumitale de ştire pentru ogari că până acuma de trei ori am schiïmbat până am găsit aceşti 2, carele iată că-i trimit dumitale prin Spiridon David, fiindcă să află aicea la Craiova, şi m'am rugat de dumnealui ca să facă triposul să-i trimet dumitale, ca om sigur, şi i-am dat şi de cheltuială ca să plătească omului carele-i va aduce, lei 10, şi de va sili, taie mai mult, căte să-i mai dau; la carele socotescu ca unde-i vei trimite, i va plăcea, că un Turcu dela Ţibrul mi-i-au trimes, fostu prietin cumpărătorilor, sünt cumpăraţi lei 45, şi 7 lei am cheltuit până mi-iau adus aicea, şi ogarea este grea, după cum îmi scrie Turcul şi foarte mi-i laudă. Cafeaua şi văpsale am priimit, şi din cafea am vândut 140 oca, câte lei 4:75 bani, văzându c-o dau şi alţii, destul caştigu nu este la ïa, dar banii tot socotesc că vor prinde la $^{0}/_{0}$ 50, şi cafeaua este bună şi văpsale, dar trecere nu pre are destul, pentru cafea puţină. Mai scrii dumneata să ne mai trimeţi 25 măji şi zahar 4 sau 5 măji, nadih patru sau 5 măji, tămăe de s'ar găsi 6 sau 7 măji, bine ar fi ca să-mi trimeţi, că aicea cu lei 5:60 se vinde, poate şi mai sus se va vinde, numai negreşit de se va găsi să cumpere, că aceste articole tot socotescu că se vor vinde, de vreme că bani nu se găsesc. Ca să-mi trimeţi 3 teancuri chirdovani i meşini, sau mai trimes dela Vidin la Ruşava la chir Petre Calida, ce voi avea purtare de grije unde să-l trimet, şi după cum văz nu s-au făcut marfă mai multă de căt de 4600 lei. Şi cu al doilea vei face socoteală cum ţine, şi voi trimite dumitale, măcar mai aştept puţintelu marfă să-mi vie de la Vraţi, dar cătă să va face nu ştiu, ce când îmi va veni voi înştiinţa dumitale. Coasele până astăzi n'au mai sosit, nici de la Ruşava n'am răspuns ca să fi sosit, şi alţii le-au adus şi le-au şi vîndut cu lei 88, alţii le-au vîndut cu 93, alţii cu 95 suta,—cine ştie. Eu ce să mai zic, că poate să le treacă vremea şi să rămăi cu ele. Pentru lei 150, ce au

www.dacoromanica.ro

dat frate-mieu Gheorghe lui chir Ionŭ de cheltuială, eu i-am plătit aicea, ce dumneata să mă descarci cu ei, că eu i-am plătit lui aceşti bani. Pentru lănă nu ştiu ce să mai scriu dumitale, că una vorbim şi alta fac Ţănţarii, ce cum vor face alţii, voi să fac şi eu, şi cum va fi voia lui Dumnezeu aşa va fi, că nu ştie omul cu[m] va fi, ci cum ne va sluji norocul. Pentru bani, crăiţari tot puţin iasă, că-i străng toţi, de abia am făcut până acum lei 2500 d-atăta vreme, şi destul mă silescu.

Şi cu toată plecăciunea rămăn al dumitale plecată slugă.

Theodor Mihai.

(Adresă)

Cinstitului dumnealui jupânului Hagi Costandin Pop, cu fiiască plecăciune să se dea dinpreună cu 2 ogari, la Sibii.

(Docum fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad. Rom.)

CXVII.

1800 Mai 29. Craiova.

1800 Mai 29. Craiova.

Cinstite dumneata jupâne năşicule, cu fiiască plecăciune sărut mâna dumneata.

3 cinstite şi părinteşti scrisori $\frac{1}{11}$ $\frac{1}{21}$ $\frac{1}{24}$ de luna aceasta le-am priimit dinpreună cu socotelile de la anul 1798, şi celelalte poruncite cu amănuntul am înţeles. Asemine şi socoteala co[a]selor, i a văpselii, i a cafelii am priimit, şi am văzut cât ţine până aicea. Din cafea am dat 200 oca până acum cu lei 4:75 bani, dar din văpsale n'am dat nimic până acuma. Mai încolo socotescu că voi vinde şi văpsale, şi iată că trimet dumitale dintr'ănsa ca să o vezi cum este, dar cum o laudă, nu e; co[a]sele până astăzi n'au mai sosit, nici răspuns n-am de la Calida că au venit la Ruşava sau nu, că de era aicea, până acum le vindeam tot; cine ştie ce voi să mai

www.dacoromanica.ro

zic, că cum să vede treaba, foarte este blestemat marchitu[1]) acela ce l'au lăsat Calida în locul lui, că nici răspuns nu trimite. Pentru Marco, bine ar fi să-l punem pe el, că socotesc că ne va sluji mai bine. Iar pentru scrisori, este foarte ciudat de tot, ci au vom scrie ca să puie pe altul să scrie, sau să scrie el mai curat. Pentru scrisoarea ce mi-ai trimes cu Dumitru la April 12, văz că-mi scrii că nu ţ-am răspuns la dânsa. Poate că voi fi uitat, dar şi aceaia am primit-o, şi după scrisoare dumitale toate le-am primit şi le-am trecut tot la catastif, după cum îmi scrii. Pentru ogarcă i ogari, i-am trimes dumitale, socotescu astăzi, măine să sosască la Sibii. Pentru mine am văzut ce-mi scrii dumneata, ci cum va fi mila lui Dumnezeu aşa voi face, că vaz după luna de anul trecut, miţăle iaste atăta pagubă. Pentru bani, văz că din mărfuri n'au eşit pănă acum, ci cănd vor eşi îm vei trimete. Văz că-mi trimeţi lei 2500, şi-i socoteşti 84 şi R. f. 63 în ţinere ca să încheie socoteala de la anul 1798 pănă la 1799 foarte bine, primindu-le le voi trece asemenea la catastifu după cum îmi scrii dumneata. Iar co[a]săle şi cafeaua şi văpsala rămăn la mărfurile din 1799. Văz că-mi mai trimeţi şticuri caragroşi 1517 din socoteala zeraglicul[ui], ce primindu-i i voi trece la zeraglicu, şi eşindu şi ceilalţi dela Belgrad mi-i vei trimete, foarte bine, numai să mi-i trimeţi ca să mă pociu costii şi socotesc şi la cei de pe urmă, să nu să zăbovească prea mult. Taleri 1573 ai lui chir Pană, luându-i cheltuiala i voi da, numai de mi-i va trimite de la Râmnic chir Nicoliţa că era să plece în negustorii cu căruţa, şi mi scrie că mi-i va trimete peste vro-3 zile, ce primindu-i îi voi da şi voi înştiinţa dumitale. Pentru 7 saci cu lăna i 4 tencuri cordovani, am văzut că-ţi scrie dumitale chir Marco, că le au trimes la Peşta; socotesc că cele de pe urmă 3 teancuri ce s-au trimes la Calida,

[1]) Marchitan, neguţător

www.dacoromanica.ro

că vor fi trimes şi acele până acum. Lei 6994:84 a mei văz că e-i primit dinpreună cu cordovanu, şi după socoteala cumpărătorii cordovanilor iasă mai mult la primitul dumitale, acelea sunt o zmintire, mai zicandu-i ca-mi pare iară radiş. Pentru copilul ce am scris dumitale, i-l voi trimite, şi are puţintică scrisoare, dar nu prea multă; numai este copil blăndu şi aşezat. Apă acră am primit, şi de atuncea am şi dat-o şi am primit şi bani pe ea. Pentru nepo[tu]l lui chir Ion, voi avea purtare de grijă. Scrisori dinpreună cu mustra cheilor, am trimes la coconul Stănuţa Jianu, şi primeşte şi răspuns. Pentru marfa dın Ţara Turcească, am văzut ce mi scrii, ce va rămăne. Un ris de hârtie de Orlat am trimes. Iar scrisoare ce scrii dumneata către Vătaful Ursache, voi trımete şi îi voi scrie şi eu cum mă voi pricepe. Văz că-mi scrii că ai luat răspuns pentru bumbacurile care au ajuns la Beciu. Le-am făcut tocmeala, maja cu R f. 74. Bine era de s'ar fi dat şi mai sus, că auz ca la Serıs s'au suit la preţ şi la Beci merge bine. Destul să-l vănza cum va vedea vremea. Numai Rancovici vinde marfa totdeauna mai jos decăt alţii. Ce pricină este, nu ştiu, că auzu pentru lână că s'au vîndut cu R. f. 37 la Beci, şi de la a noastră văz că păgubim, şi Ţinţarii aicea să laudă că au căştigat. Apoi ce meşteşug, eu nu ştiu. Pentru cafea, să dai ordin lui chir Zamfir să cumpere 20 sau 30 măji şi văpsele, vre-o 10 măji piperi, vre-o 2 măji de tămăe. De s'ar găsi ar putea să ia vre-o 10 maji, că s'au suit aicea cu lei 6.60 şi poate că s'o mai sui. Ci cum vei socoti mai bine, aşa vei face. Şi iată că trimet şi altă mustră de văpsăle harţile Craiovei. Pentru socoteală n'am cercetat să vedem cum merge, dar datoriile şi primiturile merg bine şi leii ne ţin unul cu 82 1/2 de bani, după cum s'au schimbat.

Şi cu toată plecăciunea rămân a dumitale plecată slugă.

Teodor Mihai.

www.dacoromanica.ro

Isprăvind scrisoarea primii scrisoarea de la Rușava de la chir Petre Calida, și mi scrie că la 27 de luna aceasta l'au încurcat . . . . [1]) și mi le-au trimes la Cerneți, fiindcă drumul s'au stricat, și acuma trimet om ca să-le încarce de acolo.

Aceasta scrisoare vei da-o dumneata unde scrie, fiindcă vez că are și bani înăuntru.

(Adresa)

Cinstitului dumnealui Hagi Constandin Pop să să dea, dimpreună cu un pachet văpsale, la Sibii.

(Docum. fost la Minist. Comerț., astăzi la Acad Rom.)

CXVIII.

1800 Iunie 16. București.

Schazbarster Freund!

Ihre beyde sehr schäzbare Schreiben vom 11ten und 14ten dises, habe ich mit vielem Vergnugen die Ehre gehabt zu erhalten, samt beygelegten Schreiben für den Russischen Herrn Consui v. Kirico, welches ich demselben alsogleich behändiget habe, wie auch die Bollete für Seine Excellenz die Baronnesse d'Herberth. Noch sind aber die Kisten hier nicht angekommen, weder der Chocolade für Seine Excellenz, vielweniger der Fuhrmann Iohann Gomscha. Gewiss mit vielem Vergnügen sehe ich Ihrer baldigen glücklichen Ankunft hier entgegen, und wem Sie auch ein Anempfehlungs Schreiben von Sr. Excellenz dem Herrn Commandirenden Generalen mitbringen werden, so wird es Ihnen zu mehrerer Ehre gereichen.

Haben Sie etwas nöthig zu ihrer Reise in der Wal-

---

[1]) Loc rupt în original.

www.dacoromanica.ro

lachey, so werde ich dafür bestens Sorge tragen, nur zeigen Sie mir solches an.

Beygehendes Buch bitte ich durch ihren Bestellten in Wien dem Herrn Hofrath v. Muller gefälligst abgeben zu lassen, und mit der ersten Diligence nach Wien zu befördern, die Ausgaben aber alle auf meine Rechnung zu sezen, und es franco abgeben zu lassen. Ich bin immerhin Ihr vahrer Freund.

Merkelius.

Bukurest den 16ten Iuny 1800.

(Docum fost la Minist Comerț, astăzi la Acad Rom)

CXIX.

1800 Iulie 13. Craiova.

1800 Iulie 13 Craiova.

Cinstit dumneata jupâne naşicule, cu fiiasca plecăciune sărut mâna dumitale.

3 cinstite şi părinteşti scrisori ce-mi scrii 29 Iunie, 7, 8 din luna aceasta, le-am primit acum dinpreună cu caragroşii, şticuri 1839, pe cari i-am trecut la socoteala zeraflăcului, după cum dumneata îmi scrii, şi cele poruncite am înţeles. Pentru Niţul Muereanu, am scris dumitale că n'am primit de la dânsul nimica. Pentru cafea, am văzut că s'au mai scumpit, şi aicea tot la un preţ stă, ce de să va face pace trebue să se eftinească, şi nu trebue prea multă luată, că pe urmă poate că va scădea la preţ şi vom rămânea cu ea. Unt de Hale, adică vapsale, nu o caută nimenea şi au mulţi aicea şi nu pot să o vând; iar ferul, de s'ar putea găsi, totdeauna să trece cu lei 16.60, că este marfă care se trece, iar cafeaua şi zaharul tocmai acum nu întreabă nimeni: ai sau n'ai, ce stau mulţi cu marfa şi nu pot să o vânză. Pentru bumbac, am văzut ce au făcut procopsitul de Calida.

www.dacoromanica.ro

N'avem ce să-i facem, că toţi sănt acuma mişei, nu te poţi sluji cu el nimica. Pentru cămpii, de să vor strănge oamenii pe la locurile lor, poate că vom face ceva, de ne va rămăne, că mare turburare au fost cu semeţia lui, că au prăpădit toată Ţara Turcească şi era ca să treacă şi în Ţara Rumănească, carele să spăimăntase oamenii şi mulţi au şi fugit dintr'această spaimă, şi acum au dat Dumnezeu de s'au tras iar la Plevna toţi cărjalii[1]), şi aşa s'au mai potolit oamenii. Văz ce-mi scrii pentru marfa de Vraţi, ce nu ştie omul de ce să se mai apuce, socotesc că [cu] mila lui Dumnezeu, că nu vom păgubi, şi meşinii adică are căutare, şi meşinii sunt cam multe, ce nime va şti voia lui Dumnezeu, că pănă la Marte este multă vreme, ca pănă atunci marfa noa nu iasă. Şi pănă atunci dar de se vor vinde, că este, după cum vezi, pe cum vor să fie mai scump şi sunt şi mai puţintele de căt an Iar căt că m'am încurcat pe la Ruşava, aceasta n'am ştiut că merge cheltuiala mai multă, ce acum ştiu pentru altă dată; policandrul 'l voi da la Episcopie şi voi vorbi cu părintele Arhimandritul ca să scrie părintele Episcopul că l'au priimit.

Lei 5616: 18, văz că ai prins Rf. 3678 taleri 1839, a 3:45, fac lei 6206:75, şi asemenea i-am trecut şi eu la catastif iar #. Chir Nicolae Turcu au fost trimis om într'adins cu Tudor Dimitriul Turcu şi şi i-au primit de la chir Niculiţă, desfăcând pungile, că talerii i-au scos şi i-au dat, şi pe urmă chir Niculiţă au pecetluit talerii şi mi i-au trimes aicea deplin. Scrisoare la dumnealui Paharnicul Ioniţă Murgăşanul voi trimete dimineaţa şi voi urma după cum dumneata îmi scrii. Acei lei 9259 bani 27, văz că ai prins Rf. 6028, taleri 3014, carele fac lei 10,172:30, şi acum aşa i-am trecut şi eu la soceteală zeraficului. Pentru un butoi cu cuie de şindilă dumneta singur 'mi scrii ca să-l opresc şi-l voi vinde

[1]) Cetele de răzvrătiţi în serviciul lui Pasvantoglu.

www.dacoromanica.ro

aicea, şi văz că şi coconul Stănuţă nu mi-au cerut altele fără acele 4 butoaie şi cutiuţa cu cuele, şi acelea le-am dat de atuncia. Jupăne, de voi găsì nescari broboņţi, suta de oca 75 sau pănă la 80 lei suta, să iau sau nu, că văz că alţii străngŭ şi eu am cu unu vorba ca vre-o 3 sau 4 mii de ocă; ce mă vei înştiinţa să iau sau nu, ca să ştiu mai de vreme.

Şi cu toată plecăciune rămân al dumitale plecată slugă. *Tudor Mihai.*

Jupăne, pentru Pazvandiolul multe meşteşugurii umblă să-i facă, şi poate că-i şi făcea, că să sculase din toate părţile asupra lor, şi el să ţinea căt se poate, dar la vr-o 2 locuri l'au stricat foarte rău, şi poate să-l mai strice şi mai rău, că începuse cu alt meşteşug, şi mai pe urmă, ce ferman n'au venit; văz că numai decât acei doi Paşi ce era trimeşi s'au întors numai de cât înapoi către Indrine, zicându că vor să străngă oaste multă acolo, şi mi se pare, după spuse şi proorocia oamenilor, nu vor să să strice cu Muscalii. Apoi dumneata trebue să ştii mai bine de căt mine, şi Pazvaniolul este tare şi mare, şi gătire face totdeauna pentru cele trebuinceoase ale cetăţii, şı nu stă ziua şi noaptea, ce tot lucrează la şănţuri şi la şarapaterii (?) tot drege.

(Adresa.)

Cinstit dumnealui jupănului Hagi Pop, cu fiiască plecăciune să se dea la Sibii.

(Docum. fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad Rom)

CXX.

1800 Octombre 8. Bucureşti.

Wohledelgebohrner Herr!

Das schatzbare Schreibem vom 4-ten dieses habe ich danknehmigst erhalten, und daraus ersehen, dass die 6 Colli für H. Banu Gyka und Wittwe Cornesku

www.dacoromanica.ro

wohlbehalten angekommen sind, worüber ich in Kurzem ein mehreres schreiben werde.

Auf unsere ubrige Umstände, beziehe ich mich ganz auf mein letztes vom 6-ten dieses, und sehe der gütigen Antwort mit Verlangen entgegen, ob hindurch meine Schuldberichtigung in Ordnung gehet.

Den Verschlag betreffend, wovon ich in meinem letzten Schreiben die Anzeige machte, dass mir selbiger vom Herrn v. Rosenfeld ubergeben worden sey, woruber ich aber keine Anzeige erhalten hatte, was damit geschehen sollte, sagt mir alleben Herr v. Rosenfeld, dass selbiger Ihm vom Herrn Zechentmayr ubergeben worden sey, und darinnen Feuerwerksstücke enthalten wahren, welche ein Bujer bestellet hatte, und zusammen 26 Rf. 36 Kreuzer betragt, das Geld dafur habe ich erlegt, und womoglich bitte ich um eine gefällige Auskumft hierüber, wem diese Bestellung zugehoret, um dieselbige abgeben zu können, und mein Geld dafur einzuziehen.

Noch unter dem 16-ten Juny l. J. war ich so frey ein Buch für H. Hofrath v. Muller in Wien zur sichern Beförderung auf meine Kosten, demselben zu ubersenden, woruber ich mir die gefällige Auskunft erbitte, was damit geschehen ist.

Dem Herrn Fursten habe ich die gütige Besorgung des Kukurutzes gesagt, welcher mir darauf zur Antwort gab, dass der Serdar Arbuz befeliget sey dieses Geschaft zu besorgen, und dass in Kraiova die Oka Kukurutz dermalen gegen 3 Para zu verkaufen sey, mithin wird der Einkauf itzt bey uns nicht nützlich seyn.

Ubrigens bin ich zu allen Gegendiensten mit aller Bereitwilligkeit. Eurer Wohledelgebohrnen ergebenster Freund und deiner.

Merkelius.

Bukurest den 8-ten Oktober 1800.

(Docum. fost la Minist Comerț., astăzi la Acad Rom)

www.dacoromanica.ro

CXXI.

1800 Octombre 29. Bucureşti.

Bester Freund!

Ihr schatzbares Schreiben vom 25ᵗ dieses samt 5 Paar Strimpf, 4 Ananas fur mich samt den Paqvetern für H Theohari habe ich richtig erhalten und das an H. Theohari sicher ubergeben, wie das Recepisse beyliegend bezeugen wird.

Dafur erhalten Sie Ihren Herrn Sohn fur den ich als mein eigenes Kind besorgt war.

Ich bitte Sie 200 Boutillen des besten Siebenbürger Ausbruch fur Herrn Hofsecretair v. Sturmer als meinen besten Freund zu besorgen, woruber H. v. Mattusch Ihnen das mehrere sagen wird, und Herr v. Sturmer wird alles bey Übergabe des Weines alles mit Dank bezahlen, sowie Ihm daruber die Rechnung einsenden werden, nur bitte um baldigste Besorgung und gefallige Auskunft, was geschehen ist. Ich bin unveranderlich Ihr aufrichtiger Freund.

Merkelius.

Bukurest den 29ᵗ October 1800.

(Adresa în dos)

Herrn Herrn H. Constandin Popp, zu Herrmanstadt.

(Docum. fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad Rom)

CXXII.

1800 Noembrie 12. Bucureşti.

Bester Freund!

Aus Ihrem letzten Schreiben habe ich ersehen, dass Sie die beste Sorge wegen 200 Bouttiellen fur H. Hofsecretar von Sturmer tragen wollen, wozu auch der 30 ger Herr v. Mattusch das Nothige beyzutragen bereit ist. Nur muss ich noch bemerken, dass dieser Wein

www.dacoromanica.ro

nicht nach Bukurest, sondern gerade von Herrmanstadt aus nach Wien befördert werden muss, und den ganzen Betrag des Weines und aller Via Kosten bis Wien wird H. Hofsecretär v. Sturmer bey Ubergabe mit dem grossten Dank bezahlen, nur bitte ich die Absendung so bald moglich zu befördern, und mir hievon auch gefallige Nachricht zu geben, nur soll der Siebenburger Ausbruch von der besten Gattung seyn.

Der H. Theochari hat mir die Juden noch nicht bekannt gemacht, welche schuldig sind, weil er noch sehr viel mit der Salhana zu thun hat

Die Furcht ist hier nicht so stark als die Leute schreyen, und ich bin Ihr aufrichtiger Freund.

Merkelius.

Bukurest den 12t November 1800.

(Adresa în dos)

Herrn, Herrn Hadgi Constandin Popp zu Herrmanstadt.

(Docum. fost la Minist Comerț., astăzi la Acad. Rom.)

CXXIII.

1800 Noembre în 19. București.

Bester Freund!

Ihr sehr schätzbares Schreiben vom 12t dieses samt inliegender Bollete wegen einem Küstchen für Seine Excellenz die Baronnesse v. Herbert, welche Ihnen Seine Excellenz der H. Feldmarschall Lieutenant Baron v. Schlaun [1]) ubergeben hat, so mir auch der Dumit. Pano richtig zugestellet, habe ich samt der Uhr an Herrn

[1]) *Schlaun* von Linden, (Feldmareșal Baron de) 1742—1825, s'a distins în lupta contra Turcilor dela cetatea Dubitza în ziua de 25 Aprilie 1788. Avansat în anul 1794 la rangul de Feldmareșal-Lieutenant, îi s'a dat comandamentul Corpului de armată din Bellovar, iar în 1797 fu trecut în aceeaș calitate la Corpul de armată din Ardeal, unde a stat până în anul 1808, când s'a retras din servíciul armatei.

www.dacoromanica.ro

Const. Belio[1]) richtig erhalten, die Uhr samt Schreiben alsogleich behandiget, wie Sie beyliegendes Recepisse davon uberzeugen wird.

Das Paqvet an H. A. v. Testa habe ich den 11ᵗ October ebenfalls richtig erhalten und den 14ᵗ auch durch den Postjanitscharen Szuka Ibrahim weiter nach Constantinopel befordert.

Was die 200 Boutillen Siebenbürger Ausbruchwein fur H. Hofsecretair v. Sturmer nach Vien anbetreffen, so habe ich Sie um die baldigste Beförderung derselben schon ersuchet, so wie ich mit Ihnen hieruber noch in dem verflossenen Sommer bey Ihren glücklichen Hierseyn davon sprach und auch nachher Sie darum ersuchte Ich bitte Sie also inständig diese 200 Boutillen baldigst auf die schon erwähnte Art abzuschicken und mir die Zeit des Abganges gefalligst anzuzeigen.

Den Brief an H. Vistier Barbul Stirbe [sic] habe ich alsogleich abgegeben, welcher vielmal danket. So habe ich auch noch 1 Paar Strimpf samt Muster durch den Dumit. Pano erhalten und das Paqvet an Herrn H. A. Theocari abgegeben. Ich aber bin Ihr aufrichtiger Freund

Merkelius.

Bukurest den 19ᵗ November 1800.

(Docum. fost la Minist Comerț, astăzi la Acad. Rom.)

---

[1]) Cu privire la familia Belu, din documentele pentru moșia Alunișul din jud. Olt (docum. la Creditul rural din București), dăm următoarea spiță:

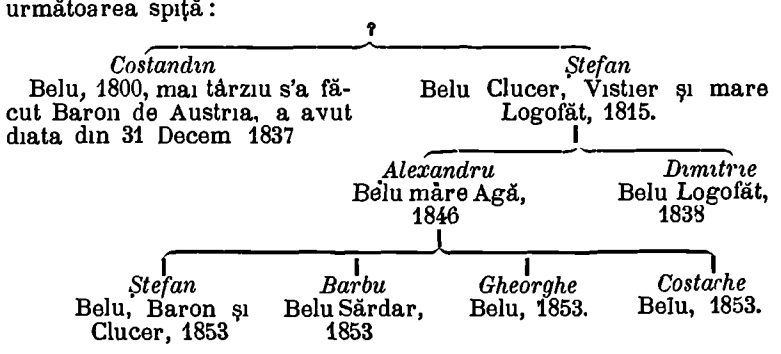

www.dacoromanica.ro

CXXIV.

1800 Novembre 23. Sibiiu.

Azi 23 Noembre, Sibiu 1800.

Cinstite dumneata fine Theodorache, cu părintească dragoste mă închin dumitale.

Cu părintească scrisoare n'am, fără în săptămână trecută ţi-am scris vre-o 3 scrisori şi nu ştiu primitu-le-ai sau nu. Acum te înştiinţez că dumnealui Clucerul Ioniţa Buzescu [1]) îmi scrie o scrisoare în care mă face cum îi vine la gură şi mă apucă ca să-i plătescu 2200 lei cu dobânda lor de 10 ani, care vine la vre-o 4000 lei sau şi 4400 lei. Dar au dat milostivul Dumnezeu şi

---

[1]) Privitor la familia Buzescu din a doaua jumătate a sec. XVIII, dăm după câteva documente (Acad Rom, 224/LXXV; Arhiv Stat. Buc, Cond. domn 52 fila 107, — dosar No. 2096, admin vechi, fila 73, — Cond No. 81 roşu, judec vechi, fila 234, şi M-rea Cozia, pach B netreb., docum 111) următoarea spiţă:

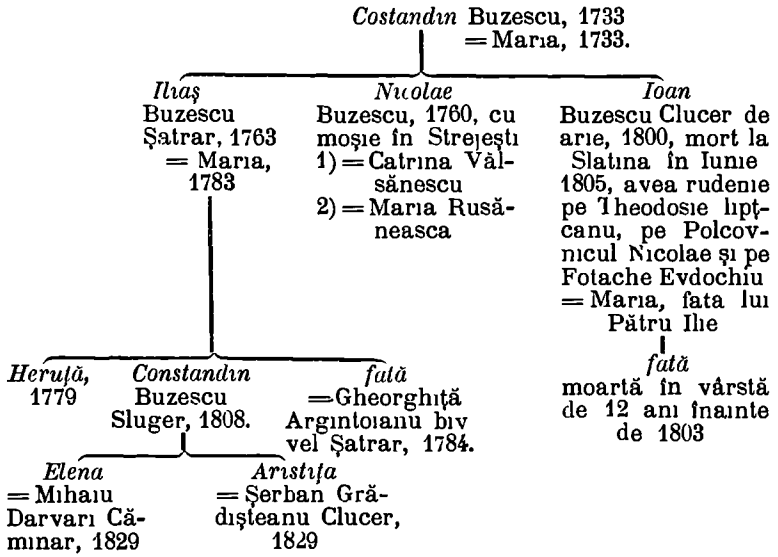

www.dacoromanica.ro

am căutat toate scrisorile şi i-am găsit reţipisa lui din ziua care scrii la catastif este scrisă şi reţipisa, şi o carte a lui de la 1790 Iulie 31, în care îmi scrie răspuns la scrisoarea mea şi face socoteala cordovanelor, dar pune 2280 lei Ci iată că îţi trimit scrisoarea lui şi ravaşu de 2280 lei şi copia scrisorei, ca să ştii ce i-amŭ scris şi să iai samă bine când vei vorbi la Divan, că el umblă să încurce cu nişte cordovane ce le-au avut la răposatu Dutcă de la 1793, ci numai să-i spui că noi nu vorbim de Dutcă de la 1793, fără vorbim de cordovanele ce le am cumpărat şi ţi le-am plătit la 1790 Sept. 17. Iară de va zice că aceïa sânt banii, atunci este o scrisoare a lui ce mi-au scris 1793 Marte 3, să o ceteşti să vezi ce scria pentru pieile de la răposatu Dutcă, ci lui să nu-i spui că s'au gasit răvaşul lui. Şi iată că-ţi trimet un zapis al răposatului socru său, şi am făcut socoteala pe el cu dobănda de cât are să-mi dea. Ci să găseşti un om harnic care se pricepe la judecată, să-i dau zapisu, şi căţi bani va scoate, să-i dai lei 120 din ei, socotescŭ că va fi bun dumnealui cumnatu Saba Stoïan, şi nici la divan să nu spui numai decât că ai răvaşul, până vei vedea că zice judecata că trebue Clucerïu sau dumneata să pui jurământu, atunci să-i scoţi scrisoarea de la 1790 Iulie 31, şi adeverinţa dela 1790 Septembre 17. Şi iată că-ţi trimet şi scrisoarea ce-mi scrie acuma, ci vei da-o să o cetească în Divan şi să spui că eu îmi caut cinstea mea după scrisoarea lui, că mă face el înşelător. Şi să spui la Divan şi aceasta: dacă au avut bani la jupănu, de ce nu i-au cerut, ci acum peste 10 ani s'au deşteptat, şi să cauţi în cărţile dela 1790 să găseşti scrisoarea în care ţi-am scris să-i plăteşti peile, că este socoteală, şi cartea care ţ-am scris eu, răspuns la cartea care mi-ai trimis răvaşul lui, ţ-am răspuns 1790 Septembre 25. Şi îţi trimit şi cartea în care mi-ai trimis răvaşul lui, că toate sânt bune la Divan să se citească,

www.dacoromanica.ro

ca să-l cunoască şi cinstitul Divan că este şiret. Şi iată că-ţi însemnez în jos cărţile anume, cu numărul lor:

1 scrisoare a lui de la 1790 Iulie 31, şi într'ănsa este şi răvaşul lui ce i-ai plătit lei 2200 . . No. 1
1 deto, iară a lui de la 1793 Martie 3 . . . . » 2
1 deto, iară a lui, care mi-au scris acum 1800 Octomvre 18 . . . . . » 3
1 scrisoare a dumitale de la 1790 Septembre 18, în care mi-ai trimis răvaşul lui . . . . » 4
1 zapis al socru său, şi are socoteala deasupra, care rămâne să-mi dea bani buni lei 627 . . . . . » 5
1 atestat ce am plătit la procatoru pentru banii care s'au scos de la masa r[ăposatului] Cincului . . . . . » 6
2 cărţi de judecată cu masa răposatului Cincu, ca zâcând el una şi alta, să poţi să arăţi la judecată, că să va afla cine-va să le cetească . . . . . » 7
1 zapis care mi-au lăsat socru său să iau de la Cincu, şi în dosu zapisului scrie cu mâna răposatului Cincu căţi bani mi-au dat . . » 8
1 ţădulă de la 1790 de la 9 August, nemţască . » 9
1 detto, de căţi bani am mai primit la 1797 Martie 28, tot de la masa răposatului Cincu, întărit de jupânul birău şi să te pliroforiseşti bine, şi nici de cum nici un ban să nu se erte din care am cu zapis să iau. . . . » 10
1 Atestat dela dumnealui arhon proistos scos de pe catastif . . . . . » 11

Şi rămăi al dumitale ca un părinte.

Hagi Costandin Pop.

(Docum fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad. Rom.)

www.dacoromanica.ro

CXXV.

1802 Februarie 10. Bucureşti.

Bester Freund!

Zwey Posttage hindurch hatte ich nicht so viele Zeit den richtigen Empfang Ihres schatzbaren Schreibens von 17ᵗ Janner v. M. auch nur in einigen Worten beantworten zu können, und danke Ihnen dermalen verbindlichst fur die Besorgung der Inlage an Semliner Gränzcommandanten Herrn Obristen v. Scherz, worüber nun das Weitere erwarte, und auch schon hievon die Anzeig nach Constantinopel gemacht habe.

Eben als ich Ihr schätzbares Schreiben erhielte *[sic]*, hatte ich dem H. v. Mattusch schon seine 280 Piaster zusammen gemacht, um ihm solche zu uberschicken; ich [bin] dahero nur ein grösserer Schuldner von Ihnen geworden, und ersuche mit heutiger Post Seine Excellenz den Herrn Commandierenden General Grafen v. Mittrovsky Ihnen gelegenheitlich 200 ausgelegte Lee in turkischer Munz gegen Recepisse gefälligst auszahlen zu lassen, sollte dieses nicht bald erfolgen, so bitte ich mir die Anweisung zu geben an wen ich allhier diese 280 Lee bezahlen soll, denn ich bin Ihnen ohnehin auch fur die übrige bishero gehabte Auslagen ein grosser Schuldner geworden, und so bald ich Ihre Rechnung hierüber erhalte, will ich den Betrag mit Dank anweisen, und bitte mir zu vergeben, dass ich Sie wieder um 14 Paquet Vachskerzen, 2 Orlater Ries Papier und um 1 Ries Hollander Papier bitten muss, welche für die hiesige Kanzley gehoren, und darüber auch um eine Quittung bitte.

Der H[err] Matte Popovits als Ihr Sachwalter war in der verflossenen Woche bey mir, und ich habe ihm ein Patent von den..... gegeben, um so besser Ihre

www.dacoromanica.ro

Geschafte besorgen zu konnen, und bin in grosster Eyl aber immer Ihr aufrichtiger.

Merkelius.

Bukurest den 10t Februar 1802.

(Docum. fost la Minist Comerț., astăzi la Acad. Rom)

CXXVI.

1802 Aprilie 5. Bucureşti.

Bester Freund!

Mit dem heutigen Courier Feldwabel Fusz erhalten Sie 2 Paquet mit turkischem Geld vom H. Theochari, und ich bitte Sie um 30 Ellen Gradel nach beyligendem Muster, sollte aber keiner von gruner Farbe seyn, so bitte ich auch von einer andern Gattung, nur nicht mit rothen Streifen; vergeben Sie mir der vielen Belastigungen womit ich Sie beschwere, und meine starke Schuld will ich mit grosstem Dank abtragen, so bald ich hieruber Ihre gütige Rechnung erhalte, wozu ich Geld in Wien habe. Meine Frau ist so frey der lieben Frau Hadgika 8 Pomeranzen und 6 Lemonien überschicken und nebst tausend Complimente an lieben H. v. Agner, bin ich zeitlebens. Ihr aufrichtiger Freund.

Merkelius

Bukurest den 5t April 1802.

NB. Den Brief an H. Theod. Czokan habe ich alsogleich abgeg[eb]en, und alles was ich selbiger thun kann, bin ich bereit.

(Docum fost la Minist Comerț., astăzi la Acad. Rom)

www.dacoromanica.ro

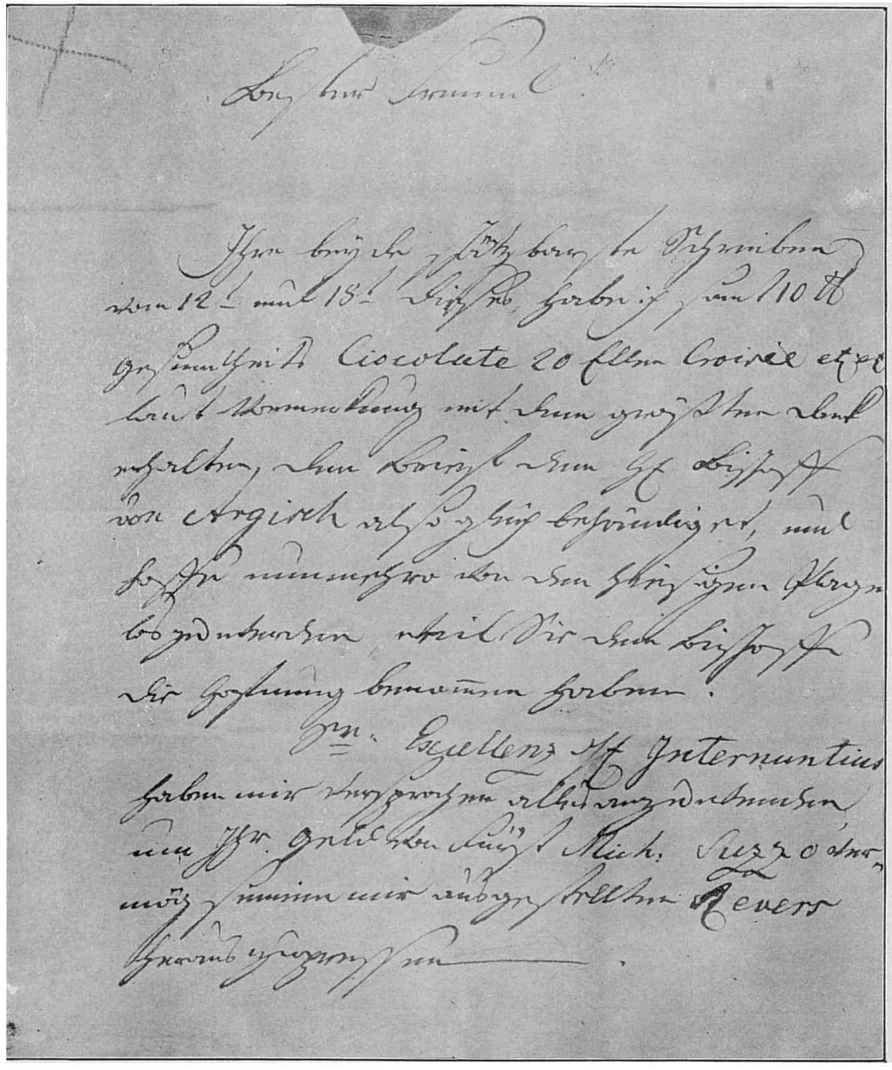

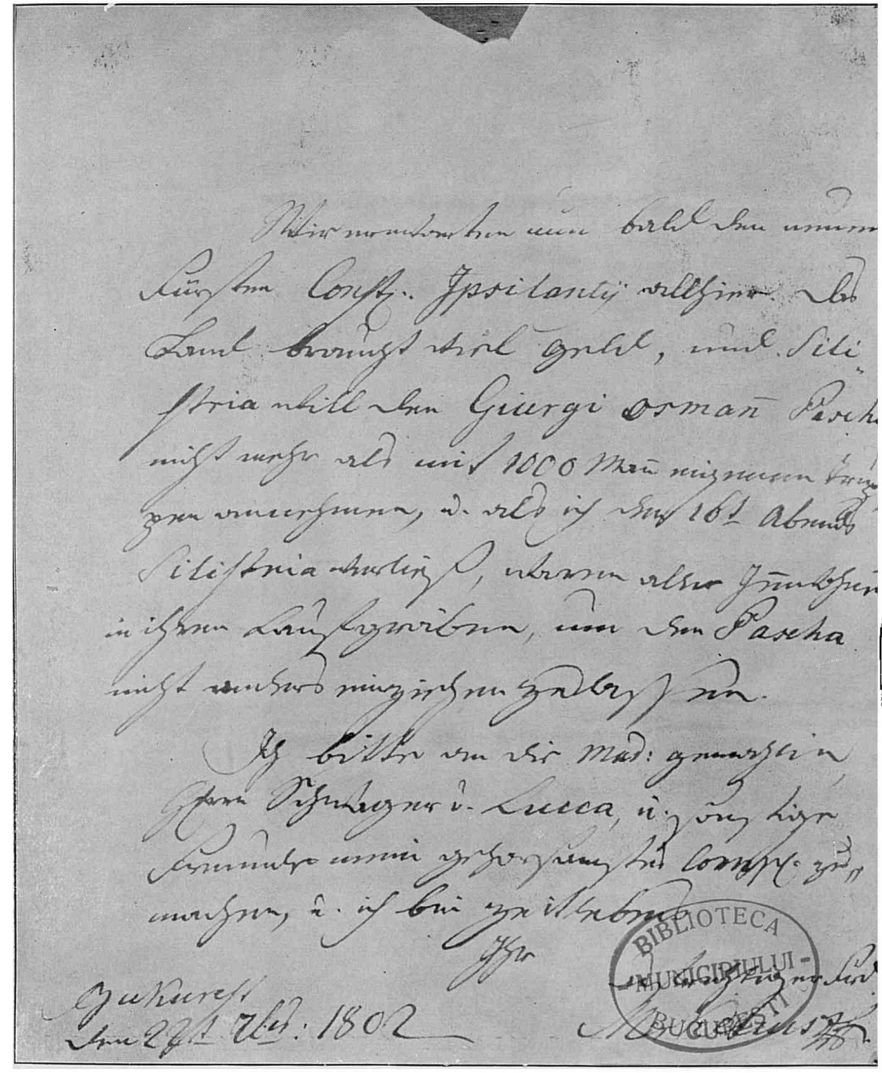

BIBLIOTECA MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

1802 Septembre 22.

(Vezi aici docum. CLXVII, pag. 207).

www.dacoromanica.ro

CXXVII

1802 Septembre 22. Bucureşti.

Bester Freund!

Ihre beyde schätzbarste Schreiben vom 12ten und 18ten dieses habe ich samt 10 Paquet Gesundheitsciocolate, 20 Ellen Croisée etc., etc. laut Vormerkung mit dem grossten Dank erhalten, den Brief dem H. Bischoff von Argisch[1]) alsogleich behandiget und hoffe nunmehro von den hiesigen Plagen loszuwerden, weil Sie dem Bischoff die Hoffnung benommen haben.

Seine Excellenz H. Internuntius haben mir versprochen alles anzuwenden um Ihr Geld von Fürst Michael Suzzo vermog seinem mir ausgestellten Revers herauszupressen.

Wir erwarten nun bald den neuen Fürsten Const. Ipsilanty allhier. Das Land braucht viel Geld und Silistria will den Giurgi Osmann Pascha nicht mehr als mit 1000 Mann eigenen Truppen annehmen und als ich den 16ten abends Silistria verliess, waren alle Innwohner in ihren Laufgraben, um din Pascha nicht anders einziehen zu lassen.

Ich bitte an die Madame Gemahlin, Herrn Schwager v. Lucca und sonstige Freunde mein gehorsamstes Compliment zu machen, und ich bin Zeitlebens Ihr aufrichtiger Freund.

Merkelius

Bukurest den 22ten September 1802.

(Adresa în dos.)

Herrn Herrn Hadgi Constandin Popp, zu Herrmanstadt.

(Docum fost la Minist Comerţ., astăzi la Acad Rom.)

---

[1]) Iosif, primul Arhiereu al Episcopiei de Argeş

www.dacoromanica.ro

CXXVIII.

1802 Septembrie 25. Sibiiu.

Adeverinţă.

Precum că dum[nea]luĭ arhon bi[v] vel Visti[e]rĭŭ Barbu de Ştirbeĭ au lăsat la mine la păstrare o pungă cu cincĭ miĭ de galbinĭ, î[n]să patru miĭ î[n]părăteştĭ şi o mie holandezĭ, pecetluită cu pecetea dumnealuĭ; aşijderea şi un pachet cu 20 de bumbĭ de aurŭ, şi un lanţ de aur cu diamanturĭ şi cu un galbinŭ î[n]părătescŭ mare, şi un ghiozdan î[n] care este un dicret î[n]părătescŭ, aseminea pecetluit cu pecetea dum[nea]luĭ, şi un sepetŭ cu sineturile moşiilor, tot pecetluit cu pecetea dum[nea]luĭ, care să fie la mine la păstrare, şi cândŭ îmĭ va trimite această adeverinţă a mea, să am a-ĭ dà dum[nea]luĭ amaneturile după cum le-au lăsat, şi de aceasta î[n]tărescŭ această adeverinţă cu iscălitura mea.

Sibiĭ, 25 Septemvrie 1802.

Hagi Consta[n]d[i]n Pop.

(Docum. fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad. Rom)

CXXIX.

1802 Noembre 13. Bucureşti.

Bester Freund!

Mit vielen Freuden habe ich Ihr schätzbares Schreiben vom 27ᵗ October v. M. erhalten, welches mir Ihre baldige Besserung des Fusses vermeldet, welches ich mit erster Gelegenheit zu vernehmen herzlich wünsche.

Alles was ich zum Besten des Freundes Jenaki

www.dacoromanica.ro

Mavrodin [1]) beitragen kann, soll Ihnen zu Liebe meine heiligste Pflicht seyn.

Der türkische Bothschafter Gallib Effendi ist hier samt seinem Reisegefolge glücklich den 9t zu Mittag angekommen und soll den 15ten seine Reise antretten.

Der Herr Internuntius schreibt mir unter dem 26t October v. M aus Constantinopel, dass die Forderungen der K. K. Unterthanen an den . . . . . Fursten Michael Suzzo zur Untersuchung in Gang gesetzet werden seyn, und mit nächster Post erwarte ich mehr hievon zu vernehmen.

Die 4 St. Annanas habe ich mit grosstem Dank erhalten, und bin mit wahrer Freundschaft Ihr aufrichtiger Freund.

Merkelius.

Bukurest, den 13t November, 1802.

(Docum. fost la Minist Comerț, astăzi la Acad. Rom.)

---

[1]) Cu privire la familia acestui Mavrodin, dăm după documentul din 9 Septembre 1819 (Arhiv. Stat. Buc, Cond veliților boeri, XI, 324) următoarea spiță:

Constandin
Mavodin biv vel Sluger, înainte de 1768

fiu — *Ianache*
Mavrodin biv vel Clucer (1802).
= Safta

Iordache
Mavrodin biv vel Clucer za arie, 1813, fiu de suflet și chironom al unchiului său Ianache

Maria, 1819
= Dumitrache Cuparul

www.dacoromanica.ro

CXXX.

(1802 Novembre.)

La Domnu Markely [1]).

Doao scrisori 13 & 17, 9-b[rie] liam priimit, şi mam bukurat de senetatia Meriy tale. Ves ke Meriasa Botschaftu dela Constandin[opol] ke au scris Meriy tale ke sau luat lukru in nainte ka se se pletiaske sudiziy tsey in Peretesti kare au datoriy La Mihay Sutsu Vode, se dia Dumneseu se iase bany, si foarte mulzemim Meriy tale pentru în stiynzare. Paguetu ketre Hofmeisteru Sclegner ves ke s-au trimis la Con[stantino]ple. Ves ke Paguetu ku galbeni Venetitsi i Holander s-au dat la C[oconu] Antonake Hadgi Theohari. Sint foarte mulzemit Meriy tale. Im skrie si dumnialuy ke i-au priymit. Pentru Strimpfi ves ke sint buny, mam bucurat. Getindu-se si tsia lalz iy voy trimite Meriy tale. Ves ke solu Portzi Otomanische au plekat la Cons[tantino]ple, kale bune sey dia Dumneseu.

Pentru 4 ananais liam kumperat si liam pus intro kutie şi ku H[err] Galay le trimit Meriy tale, mekare kenu vria se priymiaske kutia sikind ke au porunke dela Mariata nitsi me kare o skrisoare se nu priymaske nitsi me kare lukru Meriy tale. Si asia iam sis se ia kutia ke dake va sitse tseva Domnu Markely voy scrie ke ku sila iam dat kutia si asia abia au luat kutia. Pe 4 ananais am dat f. 16, si iam trekut la sokotuiala Meriy tale. H. v. Steindl ku Posta trekute au skri[s] la H. Petru Barth se tiperiaske nese Patente si Pasaporturi si miau skris si mie ka se le pletesk si sele trek la sokotiala Meriy tale, si alaltaeri mi liau trimis în 2 paqueturi si le-am pletit dupe contu kare il trimit Meriy

[1]) Conceptul scrisoru lui Constandin Hagi Pop din Sibiiu, ca răspuns, către Merkelius din București, scris de mâna lui Pop cu aractere latine, aşa cum se publică aici.

www.dacoromanica.ro

tale f. 50, si iam trekut la socotiale, care si atsestia am vrut se le trimit ku Galay si nau avut se le priymiaske, şi asa liam trimis la Poste nu stiu trimiteleva ku Galay sau nu.

Ves ke au venit porunke ka se se vinse lukrurile Meriy sale Mihay Sutsu Vode. bine ar fi se iase bany. Me rog ka se me instıynzesi kum sau askesat zara ku Domnu atsesta, tot ka si la Moldova sau kum era innainte.

(Docum fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad. Rom)

CXXXI.

1802 Decembre 5.

Prea Inălţate Doamne,

După luminată porunca Inălţimii tale, ce prin pitac ni s'au dat ca să chibzuim cu ce nart să cade a se vinde felurimile de băcănii i alte lucruri de post şi ori ce de ale mâncării. Ne am adunat la un loc, unde au fost şi D-lui vel Aga, şi aducând pe Bacal-başa cu căţiva din băcani, am făcut cercetare prin neguţătorii de cinste şi alţi adiafori ce au stinţă cu ce preţ cumpără băcanii marfa de băcănie, ce vine din ţara Turcească, afară din cele de aici ce ne sunt stiute, văzând şi alte narturi de mai nainte, i instiinţările ce au venit acum dela Capichehaelile serhaturilor, şi prin socoteală dreaptă, în ce chip am găsit cu cale preţul cu care se cuvine a se vinde, atât băcăniile cum şi alte lucruri, arătăm mai jos în condee anume, rămăind cea desăvărşit hotărăre la Înălţimea ta. 1802 Decembrie 5.

Dumitrache Vel Ban.
Neculae Vel Ban.
Manolache Kreţulescu Vel Vornic.
Radu Golescu Vel Vornic.
Costandin Ştirbei.
Scarlat Ghica Vel Vornic.

www.dacoromanica.ro

Parale	Dramuri	
18	400	Năhutul de ţara Turcească.
48	400	Stafidele roşii.
28	400	» razachii.
22	400	Maslinele negre Trigleane.
24	400	Stafide negre.
130	400	Caracatiţa bună.
60	400	» mijlocie.
26	400	Măslinele verzi.
40	400	» de Rumelia.
52	400	Undelemnu.
22	400	Orezu.
52	400	Cocônarele.
180	400	Piperu.
26	400	Zmochinele de cutie.
32	400	Fideaua de Edrine.
25	400	» de aici.
18	400	Zeama de lămâie.
60	400	Icrele tescuite.
60	400	» de morun îndulcite.
60	400	» de ştiucă.
20	400	» de crap.
6	400	Arpacaşu.
16	400	Mănătărcile.
8	400	Prunele uscate la soare.
60	400	Lacherda.
60	400	Halvaua de Ţarigrad cu cutie.
60	400	» de Odrin.
40	400	Tahânul.
15	400	Alunele Turceşti, ear de aici 6 parale.
180	400	Cafeaua emen.
140	400	» franţuzească.
200	400	Icrele de chefal.
140	400	Zahărul de Veneţia.
100	400	» Turcesc.

(Acad. Rom., Mss. 52, fila 268)

www.dacoromanica.ro

CXXXII.

1802 Decembre 9.

Nart ce s'au dat la leat 1802 Dechemvre 9.

Taleri	Parale	
—	18	năutul de Ţara Turcească.
1	8	stafidele rosii cecherdixite.
—	28	stafidele razachie.
—	22	maslinele negre tregleanes.
—	24	stafidele negre.
1	8	săpun de Crıtu.
1	4	ipac, calăpuri mici
3	10	caracatiţă bună.
1	20	melidona.
1	25	migdale de Hiu.
—	26	măsline verzi.
1	—	măsline de Rumeli.
1	12	unt de lemn.
—	22	orez
—	36	aneson de Ţarigrad.
—	16	aneson leşăscu.
—	12	aneson de Ţara Rumănească.
1	12	coconarile.
1	8	stafidele negre.
4	20	pıper.
—	26	zmochinele de cutie.
—	32	fideaua de Andrıne
—	25	fideaua de aıci.
1	—	pastrama de Ţarigrad.
3	20	gogoşıle de Rıstic.
—	18	zeama de lămăe.
1	20	icrele tescuite.
1	20	icrele de morun îndulcit.
1	20	icrele de ştiucă.
-	20	icrele de Critu.

www.dacoromanica.ro

Taleri	Parale	
4	20	tămăe.
—	32	unt topît.
—	24	mierea.
—	14	brănză de burduf.
—	5	budu de pastramă de capră.
—	3	lintea
—	8	suta căpăţini usturoi.
—	1	cărbuni ciubuci.
1	5	suta cărbuni ţăndări, iar iarna parale 60.
—	7	cărbuni ţigăneşti.
—	6	bob bun.
—	6	arpăcaş.
—	16	mănătărcile.
—	8	oţetu de vin.
—	5	oţetu de miere.
—	10	pastrama de vacă.
—	8	prunele uscate la soare.
—	6	prunele la lojniţă.
—	8	catran.
—	17	săpun rumănescu.
—	9	sămănţă de in.
—	5	fasolea.
—	12	urda sărată.
1	60	lacherda.
1	10	halvaoa de Ţarigrad şi Ruşciuc cu cutiia.
1	20	halvaoa de Odriiu.
1	—	tahon bun.
—	15	alunile turceşti, iar de aici 6.
10	—	buretele bun de mare.
20	—	smirna.
4	20	cafeaoo imeu.
3	20	cea franţuzasca.
2	20	enibahar.
5	—	icrele de chefal.
2	20	zahăr turcesc.

www.dacoromanica.ro

Taleri	Parale	
1	10	maperele de Veneţia.
5	—	condita.
6	—	candele de Veneţia.
4	20	cel turcescu.
—	24	cojile de naramză.
—	26	cale[i]scan nemţescu.
—	20	cel turcęscu.
10	—	comidun.
—	4	dram de canfur.
4	30	cositor cu ţeperigul lui.
1	30	bicurici.
1	—	mortopitele.
—	—	năhutul prăzătu.
—	22	nisaşteaoa.
—	10	dramul de nucşoara.
—	2	dramu de cuişoara.
1	30	piatră vănătă.
1	—	piatră acră.
—	25	pučoasa.
3	30	rahat locum.
25	—	miia de scumbrii de mare.
7	—	suta scumbrii de Dunăre.
6	20	cacăzun.
3	—	scorţişoare bune.
3	—	gutuile uscate.
—	36	hurmalele.
2	10	silitra.
—	5	dramu şofran de Beci.
—	3	şofran de Rumeli.
4	20	şerbetu de zaharu.
2	—	iarba de puşcă.
1	—	samoladon.
—	30	uleiu.
—	14	caşcaval de cămpu.
—	18	caşcaval de munte.

www.dacoromanica.ro

Taleri	Parale	
1	—	ghiuden cu mirodii.
—	14	smochinele de rănd.
—	6	năhutul de ţară.
—	20	unt proaspăt.
8	13	miia de sardele.
2	—	ţirihiul.
—	30	săpun de Zmirna
—	35	fideaoa de Veneţia.
7	—	icrele de chefal în ţară.
2	8	migdalele curăţate.
—	4	mazerea.
—	2	ceapa.
—	6	puiul de găină.
—	5	de miļloc.
—	5	de coadă.
—	8	raţa.
—	1	dooo oaă, iar vara trei.
—	12	găina bună grasă.
—	18	găsca.
—	20	curcan mare.
—	12	curcan mic.
—	4	sacaoa de apă în poporu agii.
—	5	în poporu Spirii.
—	2	spanac.
—	1	rădăcina groasa de ţelina, şi cele mici două la o para.
—	1	zece rădăcini pătrunzel.
—	1	legătura de patru marule
—	1	şase morcovi mari.
—	1	varză nemţească.
—	3	căpăţina de varză acră.
—	1	doua sfecle.
—	1	o gulie.
—	1	5 rădichi sirbeşti mari.
—	1	6 fire de praz.

www.dacoromanica.ro

Taleri	Parale	
—	5	conopidii.
—	4	laptele.
—	4	cezvărtea de epure.
—	16	morun proaspăt.
—	16	morun sărat.
—	8	somnul.
—	6	corta.
—	8	şalău.
—	10	crapu, ştiuca, şalău de baltă.
—	12	peştele de heleşteu cel mare proaspăt.
—	1	zece fire de hrean.
—	24	ocaua de lumănări său, însă jumătate său de capră şi jumătate de vacă.

(Acad Rom., Mss 118, fila 8—10).

CXXXIII.

1802 Decembre 15. Bucureşti.

Schatzbahrster Freund!

Nebst Bestättigung des richtigen Empfangs dero werthen Schreibens und der Schachtel fur H. Brancovan[1]), durch H. Trictea, für welche der Betrag mit Lee 73 und 20 par. gegenwàrtig mitfolgt, gebe mir die Ehre für Ration des H. Consuls v. Kirico nachstehende Papiersorten zu bestellen, als:

1 Riss von Nro. 1 mit Goldschnitt von der Grösse wie der Bogen Nro. 1.

---

[1]) Grigorie Brăncoveanu Basarab mare Dvornic, feciorul lui Manolache Brăncoveanu Basarab mare Ban, mort la 28 Aprilie 1832 Grigorie a avut de soţie pe Safta, fica lui Alexandru Văcărescu, mare Clucer, nepoata marelui Ban. şi literat Ienăchiţă Văcărescu, carea, în 1837, a fondat marele Spital al Aşezămintelor Brăncoveneşti din Bucureşti

www.dacoromanica.ro

1 Riss von Nro. 2
2 Riss von Nro. 3 beschnitten.
1 Riss von Nro. 4 nicht beschnitten.

Welches Papier wohlverpackt mit nächster Gelegenheit anhero zu versenden bitte, und mit wahrer Achtung geharre.

Dero aufrichtiger Freund und Diener.

Merkelius.

Bukurest den 15t December 1802.

NB. Die vorige angefremmte 4 Packet Siegel belieben Sie zugleich gefälligst dieser Commission beizufugen.

(Docum fost la Minist. Comerț, astăzi la Acad. Rom.)

CXXXIV.

1802. Decembre 26.

Uebersetzung aus dem Wallachischen einer Nota von der fürstl. Divans Kanzley an die k k Hof Agenzie.

16ten Decemb. 1802 a. St[il].

Es wird einer lobl. k. k. Hofagenzie anmit bekannt gemacht, dass nach dem verlangen Sr. Durchlaucht unsers H. Landesfürstens der Wallachey, der Verkauf der Lebensmittel, welches das erste Bedürfniss des sämtlichen Volkes ist, nach einer billig und gerechten Ausmaass beschränkt werde, diesem zufolge haben S-e Durchlaucht verordnet dass auch in Crajova ein gerechter Marktpreis für das Fleisch, Brod, Licher, Baccanie und andere zum Lebens bedürfniss nothige Artikel gesetzt werde, bey welchem Preis die Verkäufer bestehen, aber auch das Volk nicht durch ubermässige Theuerung gedrückt und im Ankauf der Lebensmittel getäuscht werde; da aber dieser guten Verordnung entgegen die Anzeige, mit Beybiegung mitfolgender Sup-

www.dacoromanica.ro

plique, einiger als k. k. Unterthanen sich angegebener Leute, welche als Bäcker, Fleischhacker und Bakkals in Crajova wohnen, und welche alla minuta Lebensmittel allda verkaufen, S-r Durchlaucht gemacht worden, dass sie nicht wie andere dortwohnende die gute Anordnung beobachten wollten, sondern mit an Taglegung eines ungestümen Ungehorsams, haben sie mitfolgende Supplique an den Kaimakam S-r Durchlaucht überreicht, woraus deren widriges Benehmen zu entnehmen ist, indem sie ausdrucklich schreiben und zu erkennen geben, dass sie den Marktpreis nicht annehmen, noch sich beschränken lassen wollen, vielmehr dem H. Kaimakam als ein Vergehen vorgeworfen, weil der Diener eines Bakkals wegen unregelmässigen Verkauf gezüchtigt worden ist.

Dieses ist seiner Durchlaucht um so unangenehmer zu vernehmen gewesen, als diese Klage von solchen Leuten ist, welche in diesem Lande leben und ihr Gewerb mit solchen Dingen treiben welche den Landes Inwohnern gebuhren und es ist unglaublich dass auch einer lobl. k. k. Hofagenzie solches gefallig seyn kann.

Dahero hat man auf Befehl S-r Durchlaucht des H. Fursten die Ehre zu eroffnen und bekannt zu machen, dass denen k. k. Unterthanen alla minuta zu verkaufen mit Brod, Fleisch und Bakkalie-Waare zu handeln, Schenker zu seyn, nicht gestattet werden könne, sondern nur in grosso ihre Waare zu verkaufen und ihren Handel zu treiben gestattet werden konne, wenn sie aber den Kleinhandel fuhren, Fleisch, Brod, Lichter, Wein, Brandwein und den Marktpreis unterliegende Waaren Artikel verkaufen wollen, so können sie nicht als k. k. Unterthanen betrachtet werden, wie selbst S-e Durchlaucht mit Ihnen H. Hofagent, wegen denen in Bukurest befindlichen derley Kleinhändler oder Bakkans gesprochen hat, dahero wird das ausdrückliche Verlangen an eine lobl. Hofagenzie gestellt, dass nicht nur diesen k. k. Unterthanen, so Bäcker, Lichtzieher, Fleischer, Schenker etc.

www.dacoromanica.ro

abgeben, sondern allen derley in Crajova befindlichen k. k. Unterthanen, der ernstliche Auftrag erlassen und derley Gewerb eingestellt werde und wegen dem frechen Betragen gehorig bestraft werden mogen, worüber man die gewunschte Anordnung und zweckmässige Verfugung Einer Löbl. Hofagenzie entgegen sieht weil S-e Durchl. keine Eingriffe zu machen willens ist, sondern von einer lobl. Hofagenzie den zweckmassigen Ausschlag und Anordnund abwartet, wenn aber die gehörige Befolgung der Anordnung S-r Durchlaucht nicht erfolgen wird, so werden S-e Durchlaucht durch die Orts-Beamten das Nothige verfügen zu lassen sich bewogen erachten und dann moge dieser wegen die lobl. Agenzie keine Missfallen haben.

Nicolay Brancovan Vel Logofet [1]).

(Acad Rom, Rapoartele Consulilor Austriaci, vol. V, filele 12 şi 13).

CXXXV.

1802 Decembre 28. Craiova.

1802 Dechemvre 28 Craiova.

Cu frăţască dragoste mă închin dumitale chir Hagi.

Cu scrisoarea aceasta nu lipsii a nu cerceta de fericirea sănătăţii dumitale şî a Cocoanei Păuniţei, ca înţelegând că se află pe deplin să mă poci bucura, şi aceste sfinte zile să-le petreceţi dumneavoastră cu bucurie. Şi (eu) din mila lui Dumnezeu mă aflu sănătoasă. Al doilea chir Hagi, nu lipsii a nu înştiinţa pe dumneata, că împlinindu-se sorocul care au pus dumnealui cumnatu Şerban Otetelişanu al banilor, dumnealui de loc au venit cu

[1]) Frate cu Manolache Brăncoveanu Basarab mare Ban, amândoi fiu marelui Ban Constandin Brăncoveanu.

www.dacoromanica.ro

banii să mi-i numere, şi ei nestiindu într'a cui mâna să-i dau, nu-i priimii de la dumnealui astă lună dată, ci te rog chir hagi, cum mai curând, ca să trimeţi dumneata un vechil aicea dimpreună cu zapisele ca să priimească bani, că dumnealui din ceasul ce i s'a înplinit sorocu nu mai plăteşte dobândă, şi dumneata bine şti că eu pentru aceasta am vândutŭ moşia ca să nu mai am cărcote, că am chemat omul dumitale ca să primească banii, şi-mi spuse că fără scrisoarea dumitale nu-i priimeşte, neştiind şi căţi bani sunt. Şi nu ştiu cum o să te mai rog chir Hagi, ca fără zăbava să trimeţi omul dumitale să-i priimească ca să mă curăţ şi eu cu un ceasu mai nainte. Cocoanei Hagicai mă închin cu frăţasca dragoste.

Safta[1]).

(Insămnare în dos din partea casei Hagi Costandin Pop din Sibiiu, socoteală extrasă din registrele de afaceri ale acelei case)

1802 Septemvrie 17.

Cum arată în dosul zapisului, sânt capete gal[beni]	1435 1/3
Dela Sept. 17 păn' 30 Dechem. face 3 1/2 luni, câte 8 la sută la an, dobânda face . . .	33 2/3
Galbeni . . .	1439
a lei 7,27 păr[ale] . . . . . lei	11274.23
scat [sic] că au numărat lui Ion Matei . . »	10200.—
Rămâne să dea . . . lei	1074.23

(Docum fost la Minist. Comerţ., astazi la Acad Rom)

---

[1]) Otetelişanca Sărdăreasa, sora lui Gheorghe Bengescu Clucer, mama lui Dincă Otetelişanu (Arhiv Stat Buc, Condica cu No. 83 roşu, judec. vechi, fila 117 şi Cond cu No. 81 roşu, judec vechi, fila 94)

www.dacoromanica.ro

CXXXVI.

1803 Ianuarie 20. Bucureşti.

Din raportul lui Merkelius către Internunţiul v. Sturmer.

Bukurest, 20ᵗ Iänner 1803

Zu Crajova haben 4 k. k. Unterthanen so vemuthlich dermalen daselbst grostentheils den Bakal-Handel mit türchischen Esswaaren und Getränke treiben so sich den dasigen Marktpreisen welche der Furst auf derley Lebensmittel in ganzen Lande nach dem damaligen Verhältnisse unter bestimmte Preise zum Verkauf festgesezet hat, durch eine an den Kaimakan so zusagende Drohschrift daselbst gegeben haben, dem bestimmten Preise widersezet und verlangen als k. k. Unterthanen frei hierinnen nach ihrem Gutbefinden zu handeln; der H. Fürst hieruber sehr aufgebracht hat ihre eigene Drohschrift durch eine Nota von dem Landes Divan mit den gehörigen Bemerkungen mir Zuschiken lassen, worauf ich eine schriftliche Declaration an den Divan dieserwegen gegeben habe in wie weit die k. k. Unterthanen hieruber beschuzet werden konnen, nebst einer Ermahnung an die besagte k. k. Unterthanen wie sich dieselbe furohin zu verhalten haben, worauf ich auch bereits die Antwort von der Kanzley des Divans erhalten habe, wie E. Ex. aus beiliegendem Fasszikel das Mehrere gnädlichst ersehen werden und wüntsche nur hierinnen der hohen Einsicht E. Ex. gehandelt zu haben. Auf gleiche Art gehet hierinnen auch der Russ H. Consul nach seiner mundlichen Declaration an mich mit den Russl. k. Unterthanen zu Werke, welche derley Handel hier treiben.

(Academia Română, Rapoartele Consulilor Austriaci, vol V, fila 7).

www.dacoromanica.ro

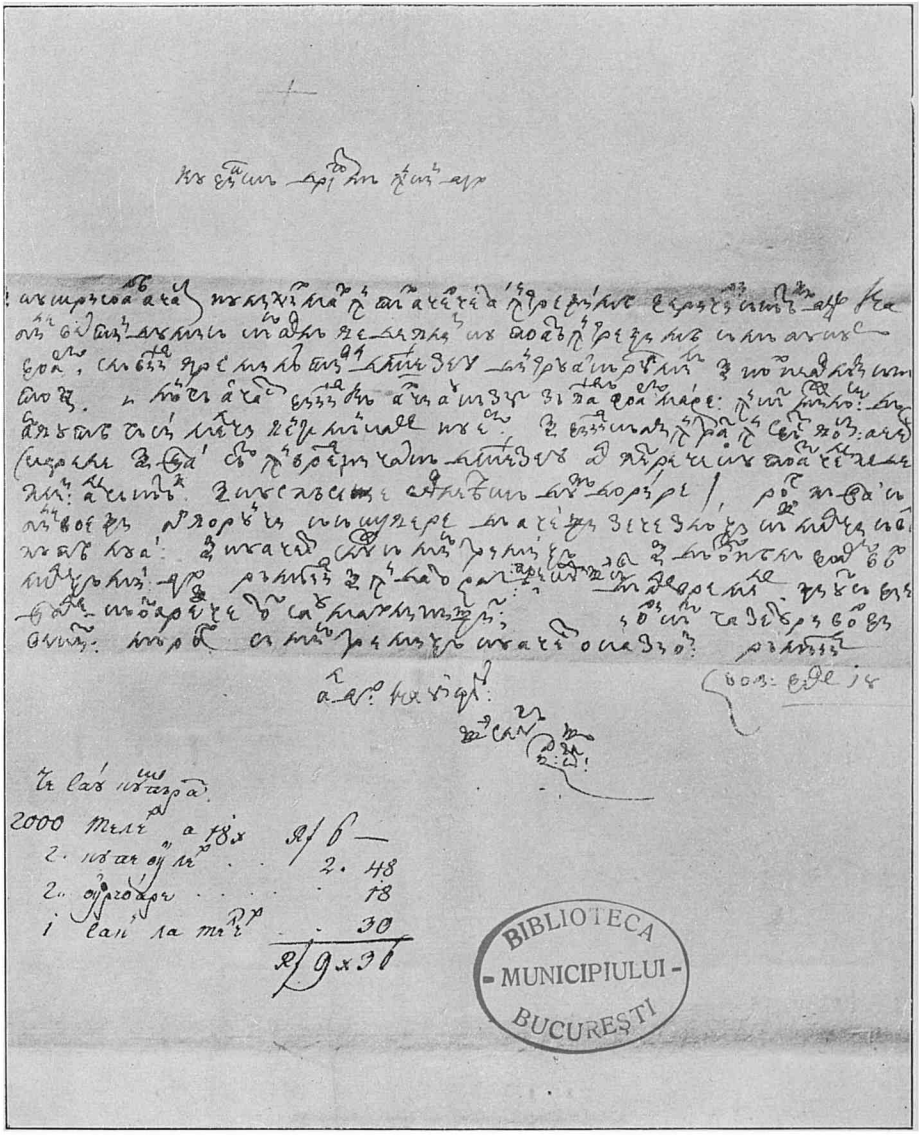

Furnică D. Z., Ist. Com. la Rom. Socec, București.

1803 Februarie 18.

(Vezi aici docum. CXXXVII, pag. 223.)

www.dacoromanica.ro

CXXXVII.

1803 Februarie 18.

Cu fiïască dragost[e] mă închin dumï[tale].

Şi cu scrisoarea ac[i]ast[a] nu lipsiï maï întâï a cerceta întregimea fericiri[i] sănătăţ[i]ï dum[nea]v[oastră] ca bine vestindu-mi-să că să află pe deplin cu toată întregimea, să mă bucur foarte, slăvind pre milostiv[u]l D[u]mnezeu, dintru a căruïa milă şi noï ne aflăm sănătoşi. Lângă ac[i]ast[a] fiindcă aïci au căzut zăpadă foarte mare, încât mijloc dă a să putea găsì melci pentru mâncare nu este, şi fiindcă am întrat în sfânt[ul] post acest[a], carele şi dum[nea]ta să te învrednic[i]ască D[u]mnezeu a-l petrece cu toate cele pe deplin ale sănătăţ[ii] şi cu spăsenie sufletească după dorire, rog pă dum[nea]ta să binevoeşti a porunci să să cumpere dă aceşti zece zloţi căţ[i] melci să vor putea luà, şi cu acest sluj[itor] să mi să trimiţă, şi dă osteneală foarte voï mulţămì dumï[tale], rămăind şi îndatorat, precum şi sânt. Dă ale vremil[o]r, ştiut să fie dum[i]tale că oareş-ce tot s-au maï liniştit. Ori-câte gazeturi vor fi venit, mă rog să mi să trimiţă cu acest ocazion, rămăind al du[m]ï[tale] ca un fiu şi slugă.

[Constan]d[in] Ot[ete]l[i]ş[anu][1]).

(Însămnare la sfârşitul scrisorii, făcută de funcţionarul casei Hagi Const. Pop din Sibiiu:)

Ce s-au cumpărat:

2000 melci, a 18 cr.	R. f. 6.—
2 cupe uleï	2.48
2 urc[i]oare	—.18
1 sacŭ la melcï	—.30
	R. f. 9.36

(Docum. fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad Rom.)

[1]) Păharnic şi Clucer, ctitorul schitului Logreştii-bîrnici, jud Gorj, tata Slugerului Nicolae Otetelişanu (*Iorga*, Studii şi doc. vol VIII, pag. LX şi *Ştefulescu*, Gorjul, pag 165)

www.dacoromanica.ro

CXXXVIII.

1803 Martie 9. Caracal.

Cu dragoste frăţască mă închin, şi cercetez fericita şi mie dorita sănătate a dumneavoastră, că aflănd că este după cum poftiţi să mă bucur. Noi din mila lui Dumnezeu ne aflăm sănătoşi, dar destul pătimirăm şi într'acest început de an, şi într'acest fel de iarnă să ne pomenim odată cu cărjalii, peste zece mii, şi toţi prin ticălosul judeţul mieu au trecut, şezănd şi 18 zile. Ce au pătimit ticăloşii ţărani, nu se pot povesti: Slavă lui Dumnezeu că au iconomisit Măria Sa Vodă de i-au trecut de aciia şi acum suntem scăpaţi. Dintr'aceste pricine n'am avut vreme să scriu prietınilor. Dumneaei cocoanei Păunicăi şi eu şi Elenca ne închinăm cu frăţasca dragoste şi o rugăm să nu ne uite. Nene Hagi, pentru Dinu copilul ce l-am lăsat acolea la dascăl să înveţe greceşte, am fost rugat pe dumneata să-i să tocmească şi un dascăl nemţăsc. Mă rog să am frăţesc răspunsu dumitale: s'au tocmit, şi învaţă copilul ceva, şi de să va fi tocmit dascălu, căţi banî s'au făcut până acum ca să-i trimit dumitale cu mulţumită, şi mă rog să-l iubeşti că este copil sărac şi strein. Dumnealui arhon Gligorie mă închin cu frăţasca dragoste şi spune-i că lucrurile Bengesculuı răposatului să vând la mezat în Craiova, ce să-şi facă vechil pentru ce are să ia, că este poruncă să se plătească datoriile. Nene Hagi, ştii că am la prea sf[inţiia sa] părintele Episcopu Ramnicu[lui] chir Nectarie taleri una mie cu zapıs pe numele dumitale, cu soroc de un an; anu să înplineşte la luna lui Iulie. Mă rog să-mi trimeţi o scrisoare a dumitale către prea sf[ınţia sa] ca să dea banii la chir Costandin Ghizdăveţ, de unde să-şi ia şi zapisul, şi foarte voi mulţămi dumitale, şi lună să va pune de la Mai. Scrii dumneata că s'au apropiat sorocu, şi i se va da aproape de soroc, sau luna lui Iunie

www.dacoromanica.ro

să se puie. Şi mă iartă de multa supărare ce-ţi fac, rămăind al dumitale ca un frate şi slugă.

Costandin Brăiloiu [1]).

1803 Marte 9. Caracal.

Inştiinţază-mă, mă rog, cu ce fel de marfă am putea căpăta ceva, tremiţând acolo, şi de pofteşti să facem o partidă, să cerci numai un an.

(Adresa.)

Cinstitului şi mie ca un frate dumnealui chir Hagi Costandin Pop, cu frăţască dragoste să se dea, la Sibii.

(Docum. fost la Minist Comerţ., astăzi la Acad. Rom.)

CXXXIX.

1803 Aprilie 20.

Cu Hristos a înviat după părintească dragoste, molitvă şi blagoslovenie trimitem dumitale.

Rugând pe acel înviat din morţi Hristos Dumnezeul nostru ca întru mulţi ani să înveredicească pe dumneata a ajunge şi a priimi luminat şi cu bucurie (însoţite având amăndoăo scrisorile) aceste sfinte şi luminate zile ale sfintei învierii sale şi morţii ce au trecut cât şi cealelalte ce aşteptăm iarăşi stăpăneşti şi sfinte praznice, dorindu-ţi toate cererile spre mântuire; şi după aceasta vremelnică şi trecătoare viaţă cea fără sfârşit şi bucuriia drepţilor ce au plăcut lui din veac, amin. După aceasta înştiinţez dumitale că bine voind Dumnezeu de am scăpat mai curând de la Bucureşti înnaintea

[1]) Mare Păharnic şi Clucer, ţinea în căsătorie pe Elenca, sora Sărdarului George Bengescu. (Arhiv Stat. Buc., cond. cu No. 82 roşu, judec. vechi, fila 111 verso). Mai multe date a se vedea în *Iorga*, Studii şi doc. VIII, pag. XXIII).

www.dacoromanica.ro

sfintelor Paşti; cu toate că mâna nu-mi prea dă, dar am socotit că în zilele Episcopiei meale să ia sfârşit şi tinda sfintei biserici de zugrăvit, ca să nu rămâe lucru bălţat şi neisprăvit la cei ce va fi în urma mea; şi pentru neputinţa neajungerei meale, am aruncat nădejdea mea la cel bogat întru îndurare, ca să trimiţă ajutorul cum au trimes şi la câte s'au săvârşit până acum. Deci trebuinţă fiind pentru văpsele, iată că trimisem pe Ilie zogravul nostru, ca să târguiască după foaia ce am făcut. Poftim însă şi rugăm dragostea dumitale ca după cum mai înainte, aşa şi acum să osteneşti cu bună-voire a orândui un om din partea dumitale, ca să fie înpreună cu dânsul la tocmeala şi cumpărătura acestor văpsale. Şi câţi bani vor trebui să se dea de la dumneata; pentru care făcându-se socoteala lămurită şi trimiţându-mi, le voi înplini cu mulţumită, ori aici, ori unde mă vei orândui să-i dau, ori la Dumneata să-i trimiţu. Dumneaei cocoanei Păuniţei şi prea iubiţilor fii ai dumneavoastră trimet molitvă şi părintească blagoslovenie. Fiind al dumitale smerit rugătoriu către Dumnezeu. 1803 Aprilie 20.

Iosif Episcopu Argeş.

(Adresa:)

Cinstitului şi mie întru duhul sfânt iubit fiiu sufletesc dumnealui Hagi Constandin Pop, cu părintească blagoslovenie şi cu cinste să se dea.

(Docum. fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad. Rom.)

CXL.

1803 Aprilie 30 (Târgu-Jiu).

Cu frăţască drag[os]te mă închin dumĭ[ta]le tată Hagi.

Cu frăţască sciĭsoare maĭ întâĭ cercetezĭ pentru bună şi fericită şi mie prea dorită săn[ă]ta[tea] dumĭ-[ta]le, pă care aflându-o pă deplin, să mă poci bucurà

www.dacoromanica.ro

mulţumind lui Dumnezău, din a căruĭa milă şi eŭ mă aflu sănătos aĭci la Tărg(ul)-Jiĭuluĭ. Doritori fo[a]rte am fost a priĭmi dă la dumn[eata] măcar vre-o scrisoare, prin care să mi să vestească fericirea săn[ă]t[ă]ţiĭ dumi-[tale], dar pă semne, din nenorocĭre, nu mi s-aŭ întămplat. Al doĭlea, fii[n]dcă la plecarea mea de aco[lo] am lăsat două puşti la un blestemat de lăcătuşi, căruĭa ĭ-am dat şi un galbin pentru lucru, şi neisprăvindu-le pănă la plecare, aŭ rămas acolo. Cum şi la arminţaşu [1]) de acolo am dat 14 florinţi pentru 2 caĭ arminţie, şi apoĭ aceĭ caĭ ĭ-am scos în ţară, şi aŭ rămas ca să-m[ı] în-to[a]rcă armintiĭă, şi până acum n-aŭ maĭ întors nimic la omu ce am lăsat Ci pohtesc drag[os]tea] [dumitale] ca să fie ajutorat acest om al mieŭ, pă care l-am trimis ca să poată isprăvi aceste trebi pentru care l-am trimis, să nu să zăbovească mult acolo, şi fo[a]rte mă veĭ îndatora a slujì şi eŭ dumi[ta]le, rămăind al dumĭ[tale] ca un frate. 1803 Apr(ilie) 30.

Nic[olae] Glog[o]v[eanu] [2]).

---

[1]) Incasatorul vămilor de la târguri.

[2]) Privitor la familia Glogoveanu dela sfârşitul secol XVIII, dăm după documentele (Arhiv. Stat. Buc, Cond m-rei Ismana vol. I şi cond. cu No. 82 roşu, judec. vechi, fila 102 şi dosar cu No. 421 din 1845, depus de Minist. Justiţiei în 1905, privitor la moşia Perienii, din judeţ. Mehedinţi) următoarea spiţă:

Iovan Vistier Glogoveanu.

Nicolae Glogoveanu Căpitan, 1687.

Mateiu Glogoveanu, Consilier al Olteniei în Ocupaţia Austriacă (1718—1739)
= Stanca Glogoveanca, fata Consilierului Staica Bengescu, 1743, 1762, după moartea soţului ei s'a călugărit.

Ioan Glogoveanu vel Logofăt (1768, 1800).

Nicolae Glogoveanu vel Clucer (1800, 1824).

Costache Glogoveanu Clucer, 1945

Dăm şi o scrisoare a Episcopului Chesarie (din 1779) către Stanca Glogoveanca, pe când această se afla călugăriţă:

www.dacoromanica.ro

Aduc[1]) supărare dumi[tale] ca să binevoeşti a trimite la un neguţătorĭ ca să aducă fluturĭ şi sirmă dupe proba ce s-aŭ dat la omul mieŭ, şi să mi să cumpere, şi ban[i]ĭ să vor răspunde de omul mie[u], numaĭ să să facă târgul înaintea dumĭ[tale], ca să nu-l înşale pe băĭat, cum şi pentru nişte tiriclii, şi prea îndatorat voĭ rămănea a sluji dumi[tale].

(Insămnare în dos, din partea casei Hagi Cost. Pop:)

Maĭ 7. Arătŭ ce târguelĭ au cumpărat omul dum-[nea]lui (Păharnicului Nicolae Glogoveanu).

4 loţĭ sârmă galbină, a f. 4 . . .	f. 16. —
2 d° d° albă, a 3	6. —
6 d° fluturei galben[i], 4	24. —
2 d° albĭ, 3 1/4	6. 30
50 legăt[uri] aţă supţire, 34cr . . .	28. 20
40 d° maĭ groasă, 27cr	18. —
	f. 98. 50

(Doc. fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad. Rom.)

„Prin prea iubit fiu cuviosii tale d-lui Stolnicul Ioniţă Glo-„goveanul înştiinţându-mĕ de rugăciunile ce le înalţi cuviosia ta „către milostivul D-zeŭ pentru a noastră sănătate, precum şi păs-„trăvii şi caşcavalul ce ni le-ai trimis, cu cea din suflet dragoste „şi bucurie, ca dela o maică prea adevărată şi prea cinstită după „neam, le-am primit, şi foarte ne-am bucurat, rugând pre milosti-„vul D-zeŭ ca şi după cea multă dorinţă şi râvnă a cuviosiei tale „cu care te sileşti pentru mântuirea sufletului, după petrecerea „aceştii vremelnice vieţi prin rodurile faptelor bune ce ai săvârşit, „să-ţi dăruiască şi sfârşit creştinesc şi răspuns bun la înfricoşatul „judeţ, învrednicindu-te împărăţiei sale cei cereşti, pre care dum-„nezeeşti şi veşnice daruri din toată inima mea le doresc şi le „pohtesc ca să le dobândeşti, după petrecereaacestor vremelnice, „şi să fii cuviosia ta blagoslovită".

(Acad Rom, Mss. 2801, fila 15 verso)

[1]) Adaosul acesta e scris de chiar mâna Glogoveanului

www.dacoromanica.ro

CXLI.

1803 Maiu 15.

Cu frăţască dragoste mă închin dum[ita]le.

Cu frăţască scrisoare maĭ întâĭ ca să cercetezĭ de de ferĭcirea sănătăţ[i]ĭ dum[nea]v[oastră], ca înţălegând că să află pă deplin, să ne bucurăm, mulţumind luĭ Dum[ne]zeŭ, dintru a căruĭa milă ne aflămŭ şi noĭ sănătoş[i]. Şi pentru t[a]l[eri] 2000 nemţăşti ce sint datorĭ, pentru ca să ĭa izbrănire, vorbiĭ cu chir Tănăsuĭcă, şi dedeĭ dum[nea]luĭ ban[i]ĭ aĭcea, şi scrisă la chir Nicoliţa ca să-ĭ plătească dum[nea]luĭ dum[ita]le în nemţeşti acel zapi[s], dobânda căt va face, şi eŭ să-ĭ răspunzi lija banĭlor t[a]l[eri] 25 la sută. Ci te poftesc, chir Hagi, să să trimiţă zapisul la chir Niculiţa, să-l plătesc. Ci or[i] de să va apucà să-l plătească dum[nea]luĭ, dupăcum ĭ-am scris saŭ nu, dum[neata] zap[isul, mă rog, tot să să trimiţă în mâna luĭ chir Nicolităĭ, ca să-l desfacă, şi să mi-l ĭa, şi or[i] prin bani ţidule sau prin galbenĭ voĭ face şi voĭ plăti de loc. Dum[nea]eĭ coco[a]neĭ Păunicăĭ şi eŭ şi Catinca şi dum[nea]eĭ maĭca ne închinăm cu frăţască dragoste. 1803 Maĭ 15.

Al dum[ita]le ca un frate.

Dimi[trie] Bib[escu Vistier][1]).

(Adresa în dos:)

Cinstituluĭ şi al mieŭ ca un frate dum[nea]luĭ chir Hagi Constandi[n] Pop, cu frăţască dragoste la Sibiĭ.

(Docum. fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad. Rom.)

---

[1]) Privitor la familia Bibescu, dăm după mai multe documente dela Academia Română şi Arhivele Statului, următoarea spiţă:

www.dacoromanica.ro

CXLII.

1803 Maĭ 18.

Cu frăţască drag[os]te mă închin dum[itale] arh[on] Hagi.

Cu scrisoarea ac[i]asta nu lipsiĭ a cerceta fericirea săn[ă]t[ă]ţii dum[nea]v[oastră], înţelegând că să află pe deplin, să ne bucurăm, mulţumind luĭ Dumnezeu şi noĭ ne aflăm săn[ă]toş[i]. Dup[ă] ac[i]asta poftesc pe dumn[eata], chir Hagi, ca să-m[i] triĭmiţ[i 30 de sticle cu apă acră, şi de aĭ putea maĭ curând, ca să să afle la sfârşitul luĭ Maĭ aĭci, fi[i]ndcă să apucă căldurile, şi voĭ să încep să beau, şi înştiinţându-mă, voĭ plăti ban[i]ĭ la chir Andonaĭche. Chir Hagi, mă rog acest pachet să-l daĭ dumn[eata] la Mărĭa sa Ghenărarĭul Cabalin înpreună şi cu scrisoarea, rămăind al dum[i]tale ca un frate

1803 Maĭ 18.

Ba[rbu] St[irbeiu].

(Docum. fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad. Rom.).

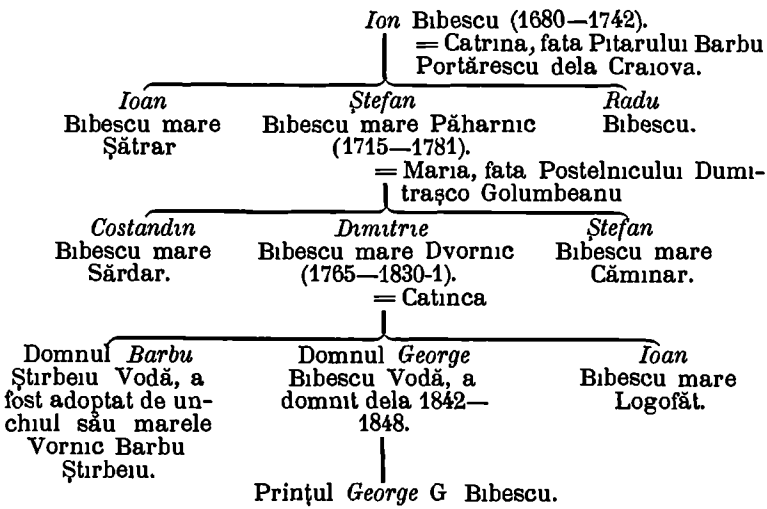

www.dacoromanica.ro

CXLIII.

1803 Maiu 24.

Dup[ă] frăţ[as]c[ă] drag[os]te.

Am priimit scrisoatea dumĭ[tale] cea dela 15 ale aceştiĭ următorĭ, şi am văzut cele ce-m[i] scriĭ pentru ban[i]ĭ ce-ţĭ sănt eŭ dator d[umita]lĭ. Ci dar dumn[eata] ştiĭ prea bine că eu aceşti bani i-am luat pentru trebuinţa vitelor, şi te rog să-ın[i] trimeţĭ vre-un neguţător ca doar de-ĭ va lua boi[ĭ], şi într'acel ceas voĭ ca să mă plătesc şi eu de dumn[eata]. Pentru boĭ dup[ă]cum mi-au dat şi anu maĭ mult, căştig nu voĭ, ci să 'mĭ scoţ capitele şi cheltuĭala ce am făcut cu eĭ până acum, şi-ĭ daŭ. Iar pentru acel măcelar ce au venit aĭcea ca să vază vitele, trimıs fiind de dumn[eata], fi[i]nd că mergeam cu Mărıĭa sa Vodă[1]) într'acel ceas până la Afumaţĭ, cale de trei ceasurĭ, ĭ-am zis să vie a dooă zi să vorbim şi în ochĭ nu l-am maĭ văzut, că eŭ până seara m-am întors înnapoĭ acasă. Am şi făcut dum[itale] răspuns de atuncĭ, ci să cunoaşte lucru că nu l-aĭ priĭmit. Cu toate acestea acum bo[i]ĭ sănt la suhat bun, numaĭ mă rog să-mĭ trimeţĭ pă cinevaşĭ să-ĭ ĭa, să mă plătesc şi eŭ de dumn[eata], şı sănt al dumĭ[tale] ca un frate.

1803 Maĭ 24.

R[adu] G[olescu][2]).

(Docum fost la Mınıst Comerţ, astăzı la Acad Rom.)

CXLIV.

1803 Iunie 1.

Cu frăţească dragoste mă închin dumi[tale] arh[on] Hagi şi cumnate.

---

[1]) Costandın Alex. Ipsılant Vvod Rom.

[2]) Pentru relaţiile de famılie ale marelui Ban Radu Golescu,

www.dacoromanica.ro

Frăţească scriïsoarea dumï[tale] am priïmitŭ şi dă fericirea sănătăţ[ï] dumï[tale] m-am bucuratŭ. Şi noï din mila luï Dumnezăŭ ne aflăm sănătoş[i]. Am văzut şi cele ce scriï dumn[eata] cumcă vine omul dumï[tale] aïci, şi pentru orï ce va avea trebuinţă şi-m[i] va arăta, să fiŭ

---

dăm, după mai multe documente dela Academia Română şi dela Arhivele Statului, următoarea spiţă:

Stroe Leurdeanu biv vel Vistier din Goleşti, 1645
| = Vişa
Mateiu biv vel Comis Golescu, în zilele lui Antonie Vodă din Popeşti.
| *Radu* Golescu biv vel Comis, 1698
| = Marica
Aniţa. = Nicolae Ştirbeiu mare Dvornic, a adoptat numele de Golescu, 1750.
| *Radu* Golescu mare Ban, a murit în Iunie 1819.

Nae (Nicolae) Golescu mare Dvornic

Costandin Golescu mare Logofăt
- *Ştefan* Golescu, 1832.
- *Nicolae* Golescu, fost Locotenent Domnesc în anul 1866.

Gheorghe (Iordache) Golescu mare Dvornic 1827
- *Dimitrie* Golescu, 1827.
- *Radu* Golescu, 1827.

Privitor la copiii lui Gheorghe (Iordache) Golescu mare Dvornic, nepoţii marelui Ban Radu Golescu, dăm următorul act inedit:

„Io Grigorie Dimitrie Ghica Voevod i Gospodar zemli Vlahscoe
„Atât familia părinţilor acestor doi copii de mai jos numiţi, „fiind ştiută, cât şi vremea naşterei lor fiind dovedită întocmai „precum mai jos se arată de către Prea osfinţia sa părintele Mi„tropolit i de iubitorii de Dumnezeu sfinţia lor Episcopi Argeşi şi „Buzău şi de dumnealor velitii boieri ai Divanului Domniei mele, „întărim şi Domnia mea prin Domneasca noastră pecete fiinţa „adevărului precum mai sus se arată. 1827 Martie 23

Pecetea Gospod

Vel Logofăt.

www.dacoromanica.ro

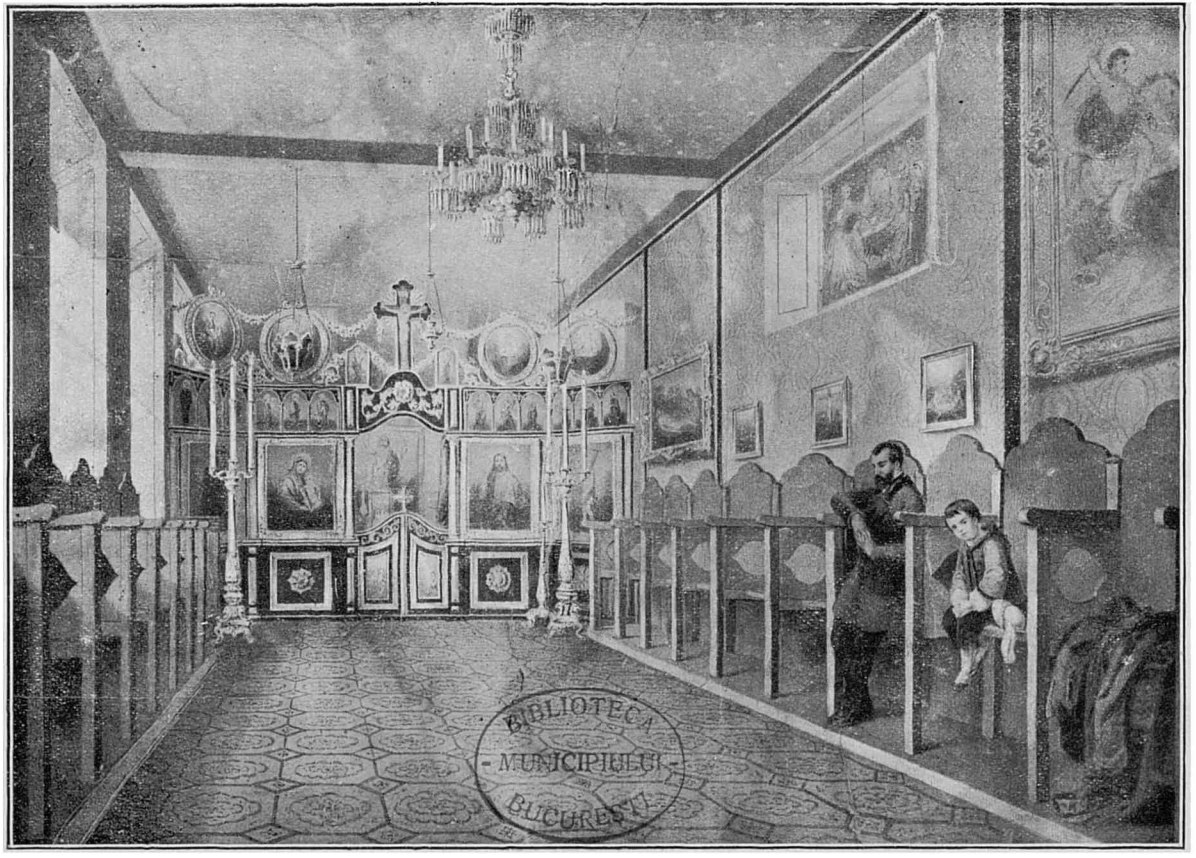

Capela Română din Lipsca.
1858—1881
(Vezi pag 542).

www.dacoromanica.ro

sălitori la toate spre a să săvărşi. Căt pentru aceasta ca un bun prieten ce sănt al dumi[tale] şi rudeniĭe, la toate ce-m[i] va arăta voi fi cu toată silinţa spre săvărşire şi răspundere. Numai să-ĭ porunceşti dumn[eata] ca pentru toate ce va avea trebuinţă, să viĭe să-m[i] arate. Pentru povăţuĭrea ce-m[i] facĭ dumn[eata], foarte sănt mulţumit dumĭ[tale]. Şi eŭ aceleă toate le judec tot-d-auna în inima mea şi sănt următorĭ povăţuĭrilor dumĭ-[tale]. Dar ce să facem. Vremea ne este ĭute pă aĭci, şi trebue să luptăm cum vom putea, pănă căud va vrea Dumnezăŭ. Văz şi ce-m[i] scriĭ dumn[eata], cumcă la scriĭsoarea ce mi-eĭ triĭmis nu ţe-am dat răspuns. Pentru aceasta vei şti că eu de loc după priĭmirea scrĭsorĭĭ dumĭ[tale] am şi făcut răspuns şi l-am triĭmis prin dum-

---

„Fiindcă dumnealui biv vel Dvornic Iordache Golescu, fiiul „răposatului biv vel Ban Radu Golescu, din treapta cea dintăiu „a boerilor ţării ce se numesc veliţi boeri, ne făcu arătare că face „trăbuinţă a se trimite la Paris o adeverire pentru copii dum-„nealui ce i-au trimis acolo spre învăţătură, ca să se ştie ai cui „sunt şi de câţi ani sunt, arătăm că în adevăr amândoi acei „copii, anume Dimitrie şi Radul, sunt buni fii ai dumnealui nu-„mitului boer, născuţi din legiuită cununie, însă cel mai mare, „anume Dimitrie, născut la leat 1807 Octomvrie 25, iar cel mai „mic, anume Radu, la leat 1814 Martie 8, aflându-se atât părinţii „cât şi copii de dogmele răsăritului. Şi spre a fi ştiut, i s'au dat „dela Divanul Ţării Româneşti această carte de mărturie.

„1827 Martie 12.

„*Grigorie al Ungro-Vlahiei.*
„*Grigorie Episcop Argeş*
„*Chesarie Buzău*
„*Cost: Bălăceanu vel Ban.*
„*Theodor Văcărescu vel Dvornic.*
„*Scarlat Grădişteunu biv vel Vornic*
„*Ioan Ştirbeiu vel Dvornic*
„*Dimitrie Ralet vel Logofăt.*
„*Iancul Văcărescu vel Legofăt*
„*Ioan Cocorăscu vel Dvornic*"

(Arhiv. Stat. Bucur, Cond domn. No. 118, fila 456)

www.dacoromanica.ro

[nea]lor boeriĭ Isprav[ni]cĭ de la Vălcea, şi nu ştiu de-'l va fi triimis dumĭ[tale], ĭar eŭ răspuns am făcut dumĭ[tale]. Pentru [1]) galbenĭ treĭ sute ce-m[i] scriu ca să-ĭ răspund la omul dumĭ[tale] dup[ă] ce va veni aĭcea, voĭ fi următorĭ dăndu-ĭ toţĭ galben[i]ĭ şi dobănd[a]. Iar pentru dobănd[a] de la bango-cas[a], va răm[â]nea la dumĭ[ta] fiindcă poate îm[i] vor fi trebuinc[i]oş[i] ca s[ă] dreagă policandru şi să s[e] fac[ă] sfeşnicile biserĭciĭ şi altele ce vor fi trebuinc[i]oas[e], că s-au prăp[ă]dıt cu totul la toate biserĭcile. Ieŭ am făcut răspunsul dumĭ[tale] de loc, şi m[ĕ] priind[e] mirare cum de nu l-aĭ prĭmit fiind trimis prin dum[nealo]r Isprav[ni]ci[i]. Dum[neae]ĭ verişoareĭ, vărulŭĭ ne închinăm cu frăţeasc[ă] dragoste. Băl[ă]şic[a] să închin[ă] dumĭ[tale] cu frăţasc[ă] dragoste. Pă prea ĭuciţ[i] fiĭ dumĭ[tale] şi nepoţĭ dulce îĭ sărutăm. Răm[â]ĭ al dumĭ[tale] ca un frate.

Stan[nuţă] Jıanu [2]).

(Docum fost la Mınıst. Comerţ, astăzı la Acad. Rom)

---

[1]) De aci începând, restul scrısorıı e scrıs de chıar mâna Sardarıulu Stănuţă Jıanu.

[2]) Prıvıtor la relaţıunile de famılıe ale lu Stănuţă Jıanu, dăm, după mai multe documente dela Academıa Română şı dela Arhıvele Statulu, următoarea spıţă:

Hagı *Stan* Jıanu, mare Păharnıc şı Postelnıc, mort în 1796

fată = Nıcolae Vlădăıanu Pıtar, 1772	*Gheorghe* Jıanu vel Medelnıcer. 1) = Zoıţa, fata marelu Vornıc Ştefan Pârşcoveanu. 2)=Safta Vılară.	*Zamfir* Jıanu vel Şătrar. = Ilınca.	*Stănuţă* Jıanu vel Sărdar 1)=Bălaşa, fata lu Ştefan Bıbescu mare Păharnıc 2) = Smaranda Samurcaş.
	fată. = Constandın Zătreanu Stolnıc.		

www.dacoromanica.ro

CXLV.

1803 Iunie 1.

Hrisovul a 24 de negutători pământeni din orașul București [1]).

De vreme ce 24 lude negutători pământeni, cé sunt vechea breaslă a scaunului Domnii mele București, au avut privileghiuri prin hrisoave și cărțile Domnilor de mai nainte vreme, precum și dela părintele Domnii mele, întru care se coprinde de a scuti adică drepte bucatele lor de dijmărit, i vinăriciu, plătindu-și dreapta lor dajdie după orânduiala Visteriei, să li se păzească pe deplin și nestrămutat, deosebit de aceasta și pentru căutatu trebilor ce fac lângă starostea za negutători, cum și judecăți, socoteli de mezaturi, care sunt trebile obștii, drept osteneala lor, au avut milă de li s'au redicat dăjdiile Visteriei la lude șase a fi scutiți de banii dăjdiilor și între dânși cu rânduiri să se înparță, să fie câte trei napristan, cu toți împreună cu starostea, trebile ce li se vor porunci dela Domniea mea, și de către Departamenturile judecătoriilor, ca să poată și ei a avea părlegiu spre a-și căuta și de trebile caselor lor. Așijderea au avut acest privileghiu, adică a scuti aceste lude 24 negutători și cei ce sunt cu dânși la ori ce, câte o pivniță de fumărit, de căminărit, de vamă, de vin Domnesc și de ortul vătășesc. Ne am milostivit Domniea mea întru această de D-zeu hărăzită nouă întâia Domnie a țării Rumănești, și le am hărăzit toate aceste mai sus privileghiuri, și le am întărit aceste mili să se păzească tot de una După aceasta hotărăm Domniea mea și poruncim ca starostea acestei bresle, nici odinioară să nu fie volnic a scoate și a pune pe cinevași la această breaslă din lude 24, ce sunt cu numele lor așezați în Visterie supt

[1]) In domnia lui Costandin Alex. Ipsilant Voevod, Domnul Țării Românești.

www.dacoromanica.ro

pecetea Gospod, făr' de numai cei ce-şi vor da obştească datorie, sau când din mila Domnească se va erta vre unu, atuncea starostea cu alegerea celorlalţi neguţători ai acestii bresle, pe acel ce-l va arăta de vrednic, înscris supt iscăliturile lor, se va aşeza, însă din cei ce se vor trage dintr'aceştia, ca să nu rămâie isterisiţi de orânduiala neamului lor. Când nu vor rămânea din neamul unora ca aceia, atunci cu asemenea alegere a obştii acestii bresle se va aşeza dintre alţi neguţători cari vor fi destoinici, şi vor intra într'aceste lude 24 neguţători la această breaslă. Pricinile de judecăţi ce vor avea atât între dânşii, cum şi alţii de vor avea cu ei, întâi să li se caute de către starostea de neguţători, înpreună cu neguţătorii acestii cumpanii, şi când nu se vor putea izbăvi, atunci ori care parte nu se vor odihni, dând jalbă la judecata ce vor fi orânduiţi din poruncă Gospod, să li se caute judecata.

Drept aceia am binevoit Domnia mea, şi ca o cumpanie veche ce sunt, şi printr'această a noastră carte le întărim toate cele mai sus numite hărăzite, de a li se păzi nestrămutat. 1803 Iunie 1.

(Acad Rom , Mss. 242, fila 25)

CXLVI.

1803 Iunie 5.

Cu frăţască dragoste mă închin dumitale chir Hagi Costandin.

Frăţasca scrisoarea dumitale de la 15 ale trecutei luni ce prin dumnealui chir Nicolae de la Râmnic mi s'au trimis, la întâi ale aceştei următoare luni cu dragoste priimindu-o, mai întâi binevestindu-mi-se de cea noao mult dorită fericirea sănătăţii dumneavoastră că să află deplină, foarte m'am bucurat, slăvind pre cel prea

www.dacoromanica.ro

înalt, dintru a căruia milă şi noi ne aflăm sănătoşi dar pentru florinţii nemţăşti una mie, ce am fost luat de la dumneata împrumut la 26 Mai a trecutului an, după cum arată zapisul, după cum îm[i] scri dumneata, urmatori fiind s'au dat la omul dumitale de aici, anume Ioan Matei, cu dobânda lor deplin ce s'au făcut la una mie florinţi nemţeşti 71, peste tot una mie şaptezeci şi unu florinţi nemţeşti cu bancoţidulă ce am găsit aici de amŭ luat şi am mai dat omului dumitale, care bani s'au scris în dosul zapisului mieu, după cum îmi scrii, ce l-ai fost trimis dumneata la mai sus numitul;—în care zapis fiind scrisă în dosu-i şi 200 florinţi nemţeşti ce m'ai împrumutat mai la urmă, la trecutul Septemvre în cinci, au rămas iarăşi la omul dumitale, până voi împlini şi acei 200 florinţi nemţeşti, iarăşi cu dobânda lor la numitul soroc, şi să-mi iau zapisul. Şi măcar că omul dumitale te va fi înştiinţat de priimirea mai sus numiţilor bani cu dobânda lor, dar şi eu după datorie nu lipsii a înştiinţa dumitale. Şi rugător mă aflu milostivului Dumnezeu ca să păzască pe dumneata dinpreună cu toată cinstita familiia dumitale sănătoşi întru toată fericirea, cu miile să-ţi înmulţască,—facerile de bine să le hărăzască la înpărăţiia cerului, şi mie bogata milă sfinţii sale să-mi fie de ajutoriu a plăti şi acei 200 florinţi nemţăşti la soroc cu dobânda lor. Şi fiindcă la plecarea mea dela Sibii m'amŭ împrumutat la dumnealui Domnul Albret (sic) ce şade la Colien, de florinţi nemţăşti 50, adică cincizeci dând dumisale şi zapis pe acei bani, iarăşi te rog să faci dumneata bine să-i numeri dumnealui acei cincizeci florinţi nemţăşti ce să face, şi pentru acei bani plătindu-i dumneata vei lua zapisul mieu dela dumnealui. Carele rupîndu-l, după rânduiala zapiselor plătite, îl vei avea la păstrare împreună cu scrisoarea aceasta, în care vei însemna şi dobânda acelor 50 florinţi nemţăşti, învrednicindu-mă şi de înştiinţarea dumitale cu trimiterea acélui zapis la omul mieu ce-l am aici ca la so-

www.dacoromanica.ro

rocul acelor 200 florinţi ce m'ai ᶜîmprumutat mai la urmă, să împlinesc şi acei bani cu dobânda lor la orănduitul dumitale. Şi de facerea de bine foarte voiu mulţumi dumitale. Banii ce arăt că s'au împlinit la omul dumitale încă mai dinainte, ii gătısem bani turceşti, încă socotind cu laja lor la sută 25, ce era a-i da la omul dumitale, care priimind a-i lua în bani turceşti m'am silıt de în bango-ţidulă de i-am înplinit Şi milostivul Dumnezeu apururea să mă învrednicească de bună înţelegere şi de bună fericire sănătăţii dumneavoastră. Şi sânt al dumitale ca un frate 1803 Iunie 5.

I[oniţă] Arget[oıanu] Clu[ce]r[1]).

Dumneaei cocoanei Hagicăi ne închinăm cu frăţască dragoste cum şi domnului Albret şi dohtorului Monlar (sic)[2]).

(Docum. fost la Mınıst. Comerţ., astăzı la Acad. Rom.)

---

[1]) Prıvıtor la famılıa Argıntoıanu dela ınceputul secol XIX, dăm după documente (Arhıv Stat. Buc., Condıcele judecăt vechı cu N-rı. roşıı 82 fila 16 verso, 85 fila 68 şı 70; Iorga, Studıı şı docum, VIII pag VIII) următoarea spiţă:

?

Ioan (Ioniţă) Argıntoıanu mare Clucer, în 1805 nu maı trăıa = fata lui Dumıtraşco Obedeanu mare Stolnic	*Gheorghiţă* Argıntoıanu mare Paharnic, 1805.

Smaranda, mărıtată în 1794. = Constandın Otelişanul bıv vel Păharnic.	*Petrache* Obedeanu, a luat numele de famılıe al mameı sale, mare Sărdar, născut în 1790.	*Ilınca*. = Costandın Bıbescu mare Sărdar.

[2]) Doctorul Ioan Molnar, oculıst cesaro-crăesc, autorul Gramaticei germano-română, tıpărită la Vıena în 1788. (Vezı ınformaţii maı multe în *Iorga*, Istor. lıter. rom. în sec XVIII, 286 şı următ.)

www.dacoromanica.ro

CXLVII.

1803 August 1.

Cu frăţască dragoste mă închin dumn[ita]le.

Maĭ î[n]tăĭŭ cercetezĭ cea mie dorită î[n]trăgimea sănătăţiĭ dum[ita]le, ca aflăndu-să pe deplin, să m[ă] poci bucurà. Slăvit fie numele înpăratuluĭ ceresc că cu a sa bogată milă mă aflu şi eu sănătos.

Dup[ă] ac[i]ast[a], ĭată dup[ă] datorie triĭmiseiŭ treĭsprezece galbenĭ înpărăteştĭ şı jumătate dobănda pă acest următori anŭ, care fac la ban[i]ĭ ce-mĭ s-aŭ dat de dumnĭ[ata], care să-ĭ priĭmeşti dumnĭ[ata] printr'acest ocazion, şi nu numaĭ că sănt îndatorat dragosteĭ şi haruluĭ ce l-am cunoscut dela dum[n]ĭ[ata], dar şi de acum înnainte voĭ fi apururea gata a slujì la ori-ce mă veĭ cunoaşte destoĭnic dumn[ita]le. Şi pentru priĭmirea acestor triĭmiş[ı], mă rog să am răspunsŭ, căci eu sănt al dumn[ita]le ca un frate. 1803 Avgust 1.

Rad[u]c[an] Benge[s]c[u] Med[e]l[nı]cer.

Cocoaneĭ Păunĭcăĭ eu şi Catinca ne închinăm cu frăţască dragost[e]

(Adresa în dos.)

Cinstituluĭ şi mıe ca un frate dum[nea]luĭ chir Hagi Constandin Pop, ce să află în Sibiĭŭ, cu frăţasc[ă] drag[os]te.

(Docum. fost la Mınıst. Comerţ, astăzı la Acad. Rom).

CXLVIII.

1803 Septembre 30. Turnu-Roşu.

Konıglıch-Siebenbuergische Consumo-Zahlungs-Bollete, Nro. 658, von Rothenthurm den 30ten September 1803.

www.dacoromanica.ro

Hagy Constantin Popp Kaufman aus Herrmannstadt hat aus der Vallachey diese:

20 funt	wälsche Früchte als Limonien	zu	4 kr.
12 »	Granath-Aepfel	»	12 »
10 »	Kastanien	»	1 fl. —
11 »	Feigen	»	40 kr.
4 »	Halva	»	48 »
25 »	Mandeln in Schallen	»	7 fl. 30 »
4 Stück	Seife	»	— 36 »

Iohann v. Benedek, k. Controll.

(Docum. fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad. Rom.)

CXLIX.

1803 Decembre 14.

Dup[ă] fericirea săn[ă]tăţ[ii].

O lun[ă] este de când aĭ plecat să-m[i] aducĭ haĭnele şi păn[ă] acum nic[i] te-ĭ văzut nic[i] vre-o scrisoare aĭ trimes, ci fiind că ş[i] eu am venit aĭci la Rămnic Izprav-[ni]c, ĭat[ă] îţ[i] scriŭ să te scolĭ să viĭ aducându-m[i] şi haĭnele negreşit păn[ă] în Crăcĭun. Să nu te sfleştĭ a nu veni. Ac[i]ast[a]. 1803 Dec[hem]v[rie] 14

Const[an]d[in] Brăil[oiu].

Să cer[ĭ] la Albreht neguţătoriu neşte masalale ce i-aŭ scris doftoru Adam, şi să le aducĭ.

(Adresa în dos:)

Dumĭsale Căp[i]t[anului] Nicolae Izvoran[u], cu feri-cit[ă] săn[ă]t[ate] să să dea la Săbiĭ.

(Docum. fost la Minist Comerţ., astăzi la Acad. Rom)

www.dacoromanica.ro

CL.

1804 Ianuarie 31.

Adec[ă] eu Anastasie băcanu care maĭ jos mă voĭ iscăli daŭ acest zapis la sfănta Episcopie a Rămnicŭluĭ, precum să să ştie că având sfănta Episcopie aĭci în oraş[ul] Craĭovi[i] o boltă, m'am învoit cu sfinţ[ia sa] părintele Arh[i]m[andrit] Anthym, ca să daŭ chirie pentru bolta ac[i]asta chirie pă an t[a]l[eri] noazăci, şi ori-ce meremet voĭ face să să ţie în sama chirii. Deci eu întrând în boltă şi cheltuind t[a]l[e]ri] o sută cinzăci, şi şăzând în boltă numai cinci luni, din pricina răzvrătiri[i] fugind eu, au întrat altu şi nedăndumi-să mie crezământ, că aşa m'am învoit. şi neaflându-să părintele Arh[i]m[andrit] aĭci, mi s'aŭ prinsŭ î[n] sam[ă] t[a]l[eri] 38, iar t[a]l[eri] o sută doĭsprăzăce s'au dat de către sfănta Episcopie supt păstrare în măna chiezaşuluĭ mieu, anume Andreĭ Işlicaru păn' când va veni părintele Arh[i]m[andrit] Anthym. Şi văzând eu că au zăbovit, am mersŭ la prea sfinţ[ia sa] părintele Arhim[an]drit şi m'am rugat ca să mi să dea aceĭ bani, şi făcându-ş prea sf[inţia sa] milă, mi i-aŭ dat. Şi eu daŭ acest zapis că când nu vor fi arătările mele adăvărate, şi când va avea ceva a răspunde Arh[i]m[andritul] Anthym, să am a întoarce ban[i]ĭ, şi spre încredinţare am iscălit ac[i]asta.

1804 Ghen[a]r[ie] 31.

'Αναστάσις Μπάκαλις.

(Acad Rom., doc. 7/XCIII)

CLI.

(1805).

Trebuinciosa zaherea pe an de unt şi miere şi caşcaval a fieşti-căruia băcan:

Unt	Miere	Caşcaval	
200	200	300	Iamandi dela Fieţi.'
300	300	300	Mihalache.

www.dacoromanica.ro

Unt	Miere	Caşcaval	
200	300	200	Sebul
300	200	200	Penea.
100	200	100	Ivan.
400	500	300	Gheorghe.
200	300	200	Nicolae.
100	100	100	Panaiotu
200	200	100	Barbu.
100	100	100	Stavri.
100	100	100	Chiriac.
100	200	100	Mihale.
100	200	100	Hagi Moise.
200	200	100	Dimitrache.
100	400	100	Hagi Gheoghe.
100	100	100	Stoean.
200	200	100	Diamandi.
400	600	200	Anghel.
150	200	100	Anghel.
50	100	50	Avram
50	100	50	Nicolae
600	600	250	Hagi Tănase.
200	500	100	Ghianec.
100	50	50	Ilie.
100	200	100	Sava
100	200	100	Mavrodin.
50	100	50	Anastase
50	100	50	Iovan.
100	100	50	Mitu
100	100	50	Nicolae.
200	200	100	Antonie.
300	300	100	Niţul.
50	100	50	Ianache.
50	100	50	Dumitru
400	300	300	Băcăniile cele mici.
6050	7650	4200	

(Acad. Rom, Mss 118, fila 5)

www.dacoromanica.ro

CLII.

(1805).

Prea sfinte părinte.

Jăluesc milostiviriĭ prea sfinţiĭ tale pentru Gherasim[1]) Protosinghelu de aici, că pe vremea căndŭ aŭ trecut Mănaf Ibraim aĭci în ţară, avănd eŭ un loc de prăvălie luat aĭci în Craĭov[a] al sfintiĭ Episc[o]piĭ de la Arhimandritu Antim, însă cu ac[i]astă tocmeală, să daŭ chirie pe an t[a]l[eri] 90 şi să fac prăvăliĭa, şi ce voĭ cheltui să-m[i] ţie în seamă la chirie. Şi cheltuind cu acea prăvălie t[a]l[eri] 150, şi la urmă şezind numaĭ cinci lunĭ pe urmă fugind oraşu dın pricina Turcilor, şi maĭ la urmă viind părintele Gherasim aĭci la Episc[o]pie şi apucăndu-l eŭ pentru ban[i]ĭ ce cheltuisem cu prăvălĭĭa şı nu şezusăm să să înplinească cu chiriĭa, alt cuvănt n'aŭ avut de înpotrivire fără numaĭ aŭ dat t[a]l[eri] 112 ce trecea aĭ mieĭ peste chirie la un chezaş al mieŭ, carele au dat zapis cu soroc de şase lunĭ, că de nu să va scula Antim cu vre-o pricină pentru acea prăvălie, să mi să dea ban[i]ĭ, ĭar de să va scula, să nu mi să dea. Şi de atunci sint noao lunĭ şi ban[i]ĭ îm[i] staŭ la acel chezaş, şi ĭ-am cerut şi nu va să mi-ĭ dea pănă-ĭ voĭ duce zapısul ce l-aŭ dat la părintele Gherasim de chizăşie, şi acum îm[i] cerui zapısul, şi nu va să mi-l dea. Pentru care mă rog prea sfinţiĭ tale să să apuce cu mumbaş[i]r, ca să-m[i] dea acel zapis să-l duc şı eu chezaşuluĭ mieŭ, ca să-m[i] ĭau ban[ı]ĭ, fiindcă şi eu lu[â]nd banĭ dela altă parte, şi astăz[i] mă aflu dat[o]r pentru facerea aceĭ prăvălĭĭ.

Prea plec[a]t prea sfinţiĭ tale.
Anastase băcanu de aıcı.

(Acad. Rom., docum. 320 XCIII).

[1]) Gherasım a fost eclesıarhul Epıscopıeı de Râmnıc, la 1805, apoı egumen al m-reı Strâmba.

www.dacoromanica.ro

CLIII.

1806 Iunie 11. (Râmnic).

Cu frăţ[a]scă drag[o]ste mă închin dum[ita]le chirŭ Dum[i]traşcule.

Cu ac[i]astă scrisoare înştinţaĭ dum[ita]le că vi[i]ndŭ dum[nealu]ĭ jupăn Nic[olae] Teĭşanu aĭc[i] la Săbiĭ şi arătându-ţ[i] probă de rachiu, zicând pă cumcă este dela mine, dum[neata] să nu-l crez[i], fi[i]ndcă m-aŭ rugat ca să-ĭ daŭ muşteriŭ acela al meŭ, ca să-ĭ dea dum[nealu]ĭ rachiŭ, şi eŭ n-am vrut, fi[i]ndcă eŭ am cumpărat rachiu pă numele jupănes[e]ĭ acilea. Ci dum[neata] să eĭ osŭteneală ca să mergi la jupăneasa aceĭa şi să-ĭ spuĭ pă cumcă rachiu îl porŭnisăm maĭ naınte dă soroc[ul] care l-am pusŭ. Í[n]să doo buţ[i] cu rachiŭ, puti să fie vedre 180, ci o sut[ă] dă vedre îm[i] va plătì dup[ă]cum scrie zapisul, iarŭ pentru 80 dă vedre [v]om pune soroc şi mı-l va plătì dupăcum am avut şı vorŭbă. Numaĭ aş[a] mă rog ca să-m[ı] slujăşti la ac[i]asta, că şi eŭ voĭ răm[â]nea îndatorat a sluj[i] dum[ıtale]. Şi să am răsŭpunsul dumĭ[tale] pentru toate cele ce-ţ[i] scriŭ. Şi să-m[ă] înştiinţăz[i] şı pentru Raĭneşĭ 160 nemţăşti dă veĭ fi prĭmit dăla moş Marŭcu Costandınescu din Boĭţă, fi[i]ndŭ-că i-am dat ca să ţi-ĭ aduc[ă]. Ac[ı]asta şĭ răm[âi] al dum[ita]le ca un frate. 1806 Iun[ı]e 11.

Davıd Păn.

(Docum. fost la Mınıst. Comerţ, astăzı la Acad Rom)

CLIV.

1807 Ianuarie 24. Căineni.

Cu plecăc[i]une mă închin dumĭ[tale] jupâne Hagi. 1807 Ian[uarie] 24. Căĭnenĭ.

Acum sănt a înştiinţa dumĭ[tale] că şi eŭ aĭci am

www.dacoromanica.ro

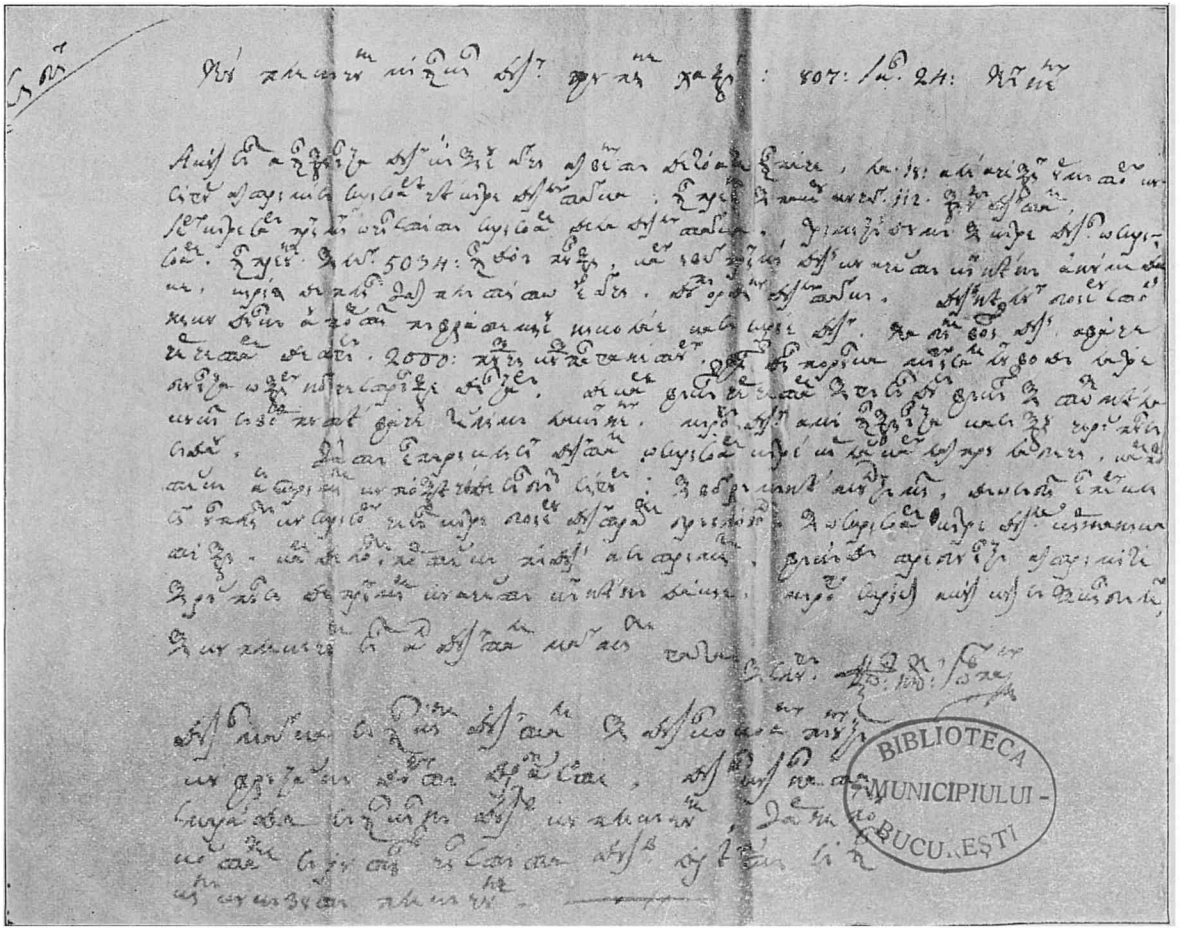

BIBLIOTECA MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

Furnică D. Z., Ist. Com. la Rom.

Socec, București.

1807 Ianuarie 24.

(Vezi aici docum. CLIV, pag. 244.)

www.dacoromanica.ro

venitŭ de toate în pace. La 18 ale aceştiĭ următorĭ cu sigur am trimisŭ scrisoarea cea către dum[nea]luĭ taĭca înpreună şi pachetu cu ceĭ 112 ştiuţĭ dumĭtale. Ieriĭ către sară priĭmiĭ o cinstită scrisoare dela dum[nea]luĭ taĭca, trimitându-mĭ şi către dumn[eata] o scrisoare înpreună şi leĭ 5034 în doă pungi, carĭ i vă priĭmi dumn[eata] cu acestŭ Căĭneanŭ anume Dache. Chiriiă deplin ĭ-am plătit-o eŭ aĭci după ordinu dum[nea]luĭ taĭcă. Dumnealuĭ boĭeru Stolnicu Dincă[1]) aŭ poftit pă frate mieŭ Nicolae ca să scrie dumĭ[tale] ca bine-voind dumn[eata] a face cercetare de a găsi 2000 puşci cu şpanganeturĭ, fi[i]nd din porunca Măriĭ sale luĭ Vodă la trebuinţa oştir[i]ĭ noĭ ce strănge din ţară. De care făcănd cercetare şi găsindu-să, făcănd şi tocmeala cu cât să vor putea face teslimŭ la Căĭneniĭ, mă rogŭ dumĭ[tale] a mă înştiinţa, ca să ştiŭ ce răspunsŭ să daŭ. Iată enpereclisiĭ dumĭtale o scrisoare către chir Lascarĭ Lampru la Beci, care poftescŭ a să trimite cu poştea cea de Sănbătă sigurŭ, şi voĭ rămănea mulţămit. Dăosăbit enperĭclisiĭ un plicŭ

---

[1]) Brătianu, părintele marelui bărbat de Stat I. C Brătianu Privitor la familia Bratianu, dăm după câteva acte ale moşnilor Drăgoeşti, Bucşeneşti-Corbeni, Muşeteşti şi Brătienii de jos, jud. Argeş, următoarea spiţă:

Ianache Brătianu, 1700

Iordache Brătianu, 1749	*Costandin* Brătianu, 1749	*Iane* Brătianu, 1749, la 1782 era Logofăt de Vistierie, mai apoi Şatrariu = Safta, fata lui Iordache Balota	*Oancea*, 1749.
		Costandin (Dincă) Brătianu mare Stolnic 1807.	
		Ion C. Brătianu, mort în 1891.	

www.dacoromanica.ro

cu scrisorĭ ce sănt către boieru Dumĭtrache Brăiloĭul [1]), şi o scrisoare către dum[nea]l[o]r Manicateşti, care de locŭ poftescŭ pă dumn[eata] a să trimite, făcăndŭ trebuinţă a-m[i] trimite şi răspunsŭ de prĭimire cu acestŭ Căĭneanŭ Dachie. Mă rog, scrie-m[i] acum cum să şchimbă leĭ, şi cu plecăc[ı]une sănt al dumĭtale maĭ micŭ gata şi slugă.

Co[nstan]d[in] Nic. Iovĭpalĭ.

Dumn[eaei] maĭca să închină dumĭtale şi dumn[eaei] cocoan[ı]ĭ Păunĭti[ĭ] cu frăţască dorĭtă drag[o]ste. Dum-[neaei] cumnata Smaranda să închinnă dum[nea]v[oastră] cu plecăc[i]une. Iar nepotu Costache sărutănd cinstita dum[nea]v[oastră] dreaptă, să închină cu căzută plecă-c[i]une.

(Docum fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad. Rom)

CLV.

1807 Ianuarie 29. Căineni.

1807 Ianuare 29 Căinenı.

Cu plecăčiune mă închin dumitale jupâne Hagi.

Cinstita scrisoarea dumitale scrisă de la 25 ale aceştii următori cu plecăciune o am primit înpreună şi o scrisoare către dumnealui taica, care am şi trimis-o la 27. Am văzut cele ce-mi scrii dumneata. Ieri au venit fratele mieu chir Nicolae de la Râmnic, astăzi aşteptăm şi pe dumnealui taica. La Rămnic frică mare, că Turcii ce au fost prin judeţul Mehedinţi şi Gorji sau slobozit pănă la Ocnă, poate ori fi venit şi la Râmnicu.

In Rămnicu nımeni n-au rămas, care cum au putut

[1]) Fost mare Clucer, era fiul lui Ioan Brăiloıu bıv vel Stolnic Dumıtrache a moştenıt jumătate dın moşıa Deveselul, judeţul Mehedinţi, care era moştenıre în famılıe dela strămoşul său marele Ban Cornea Brăiloıul. (Acad. Rom., docum 102/XXXIX dın 1787 Aprılie 8).

www.dacoromanica.ro

aşa au fugit; mărfuri călabalâcuri au rămas şi fieru dumitale tot împreună şi marfă de a noastră; au rămas frate-mieu Ioniţă de o fi putut găsi care să îndrănească a merge în Râmnic bine, apoi cum va fi mila lui Dumnezău asupra ticăloşiei noastre, alta-apoi nu pociu să prelungescŭ marfa. Calabalăcurile ce le avem aici găsind cară le tragem la lazaret sau la Boiţa, şi noi socotim să venim la Sibii. Poftescu pe dumneata să zici dumnealui arhon hotnogului Anastasie de va pofti a ne da casele cele de jos cu chirie sau şi una din cele de sus, să mă înştiinţezi ca să ştiu. Astăzĭ mergŭ şi eu la Tălmaci pentru cară ca de vor vrea să-i lasă domnu părcalabu şi domnu maioru bine ar fi, şi de vor vrea şi ei a veni, am face treabă bună, iar de nu, apoi mila lui Dumnezeu să ne păzască, că care cu boi nu vor putea merge, fiind gheaţă pe drum. Lângă acestea înştiinţez dumitale că cu acest Niţu Căineanu de aici trimiţu întru primirea dumitale 4 pungi cu leı şi un pachet cu bancoz, care sănt suptŭ pecetea mea pecetluiţi: iar 2 pungi sănt lei 2000, la o pungă lei 1050, o pungă numai puţini bani, este a dumnelui taica în care este şi un pachet al nostru cu # amestecâţi ca la treı sute, şi vor sta tot aşa pecetluiţi, iar lei, de va fi cursu cu 70, mă rog a-i schimba, iar căzut fiind cursu, să stea şi voi avea cinstit răspuns al dumitale. In pachetul cu bancoţi dumnealui, este şi un pachet al dumnealui taica pecetluit cu R-f. 658 şi vei urma ordınul dumnealui cu dănşii, după cum în urmă va scrie dumnealui, atât şi pentru leii dumnealui. Iar pachetu nostru cel cu f. 3783 să-l despecetlueşti şi dintr'anşii să dai la dumnealor chir Manicateşti cuscrii dumĭ[tale] R-f. 2000, numindu-i daţi pentru socoteala lui chir Gligoraşcu Vameşu de aici, care dându-ı, veĭ primi adeverinţa că i-au primit. Am îndrepta[t] şi eu socoteala cu chir Gligaraşcu aici. Iată enpericlisıi dumitale această scrisoare, care poftescu să o dai la dumnealui chir Răduţu Stoica împreună cu o pungă pecetluită,

www.dacoromanica.ro

ce i-o trimite dumnealui arhon Postelnicul Ivan de la Râmnic, şi primindu-o să-i zici să facă şi răspunsu. Chiriia pentru toate i s-au plătit aici numitului, şi cu plecăcune sunt al dumitale mai micŭ gata slugă.

Costandin Nic. Iovipali.

2 pungi cu lei 2000.
1 deto, cu 1500.
1 deto, a taicăi cu 382.
1 pachet într'ănsa cu # 300.
1 pungă către chir Raduţu Stoica.
1 pachet cu R. Z. f. 4441.

Pentru dumnealui vătafu Anastasie trimete-mi doă testele hărtie de scris şi le voi plăti eu la bolta dumitale.

1807 Ian 30 Tălmaci

Cu plecăciune mă închin dumitale jupâne Hagi.

La 29 am scris dumitale pentru toate, ieri pe drum am primit o cinstită scrisoare a dumitale, scrisă de la 27 ale aceştiia. Am văzut ce-mi scrii pentru acele 2000 puşci; asemenea voi scrie eu şi la dumnealui boieru Stolnicul Dincă. Lângă acestea văz că frate-mieu Ioniţă au dat un răvaş sameşului Răducan Voinescu, ce au fost la Vălcea, către dumnealui arhon Slugeru Antonache H[agi] Th[eohari] la Bucureşti de lei 1000, şi dumnealui i-au răspuns din banii dumnealui, şi noi rămânem să-i răspundem dumnealui, înpreună cu provizionu lei 5, de care nici o înştiinţare nu am de la Ioniţa. Cu toate, dumneata i vei primi deplin din banii ce trimisei ai noştri la dumneata şi voi avea cinstit răspunsu. Iată enpericlisii şi reghie de la vamă pentru pachetul nostru cu galbeni, i-au pus şi pecetea vămii, şi vor sta la dumneata. Astăzi plec şi eu de aici la Căĭneni numai cu 6 cară cu cai, că numai atăta am găsit, şi sănt al dumi[tale] mai mică gata slugă.

Cost. Nic. Iovipale.

www.dacoromanica.ro

(Adresă:)
Cinstit mie mai mare dumnealui jupânului Hagi Constandin Pop, cu cinste şi plecăciune înpreună cu cinci pungĭ şi un pachet cu R. Z. la Sibii.

(Docum fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad. Rom)

CLVI.

1807 Februarie 4.

Cu plecăciune mă închin dumi[tale] arhon Căm[inare][1]).

Chei de bivol am cumpărat 7, precum am mai scris dumitale, că mai mult n'am găsit; voiu cumpăra şi de bou sau de vacă, dar chip de a le trĭmete nu am, căci drumu s'au îngreuiat, iar mai îndreptându-se îţi voiu trimite toate cele poroncite pentru casă, de vreme ce urmiază trebuinţa numai de cât a se cumpăra acum, şi fiind că şi pe acolo se găsesc prune şi cumpără vre-o doozaci şi ceilalţi douazaci mai cu vremea se vor cumpăra dintr'acoace. Pentru celelalte câte-mi scrii mai înnainte că cere trebuinţa a să face la Ocnă, s'au trimes dumitale cărţi de la Caimacam şi de la Vistier, şi cred că până acum să vor fi pus în lucrare. Dar iată acum triimet dumi[tale] şi cărţile Ispravnicilor Băcăului, şi socotesc că-ţi sânt de prisos a-ţi mai trimete şi alte cărţi şi agiutoriuri de aici, aşteptăm numai de la dum[neata] bune puneri la cale acolo, căci şi tovarăşul ce s'au lăsat dumitale la Băcău, de la toţi m'am încredinţat că iaste la frate om de ticnă şi de învoială, şi pe lângă acestea cred că va păzi şi dumnealui hatărul dumisale Hamtanului. Pentru Filip Cazacliu am cercetat, şi nu este aice, ce să află la Movilău, şi până nu va veni, de aice nici

[1]) Ioniţă Başotă, fost Vornic de Botoşani la 1805.

www.dacoromanica.ro

o punere la cale nu să poate face; rămâne dar ca dumnealui de acolo cu chipul ce vei socoti să pue la cale. Pentru vânzarea sării lăcuitorilor, sântem îndatoriţi a le da numai pentru a lor trebuinţă, iar nu şi pentru negustorie. Dum[neata] cercetează să afli chipul şi urmarea ce au făcut şi dumnealui Logofătul Balş, şi aşa urmând şi dumneata, căci mai mult de 100 oca nu dă unui ţăranŭ, iar ceialaltă o vinde cu altu preţu, ferind numai pe acele sate, de la care-i socoti că poate eşi vorbă şi bănat, măcar ca de aice să trimite pe Şătrarul Nicolae Truhin, ca să vie acolo, să meargă la Urichești, să ste pentru facerea magazalei şi coborărea sărei acolo, căci având sare acolo, poţi trimete pe ţărani acolo să cumpere, căci cu doi lei nu ne dă mâna nici de cum să se vânză Pentru aceasta şi mai înnainte am fost şi mai scris dumitale, ca să pui tot chipul de sălinţă cu un ceas mai înnainte să să pogoare sarea la Urecheşti, iconomisind într'un chip ca mai totdeauna la Ocnă să nu ai sare, ci tot la Urecheşti să se trimeată Şi măcar că magaza la Urecheşti nu ĭaste, dar sarea şi aşa tot afară stă şi la Ocnă. Pentru aceasta dumneata pune silinţa acum mai în grabă să se facă la Urecheşti o ogradă bună, schinuită şi cu porţile ei, şi rânduind un om acolo să priimească şi să vânză sare, şi viind şi Şătrarul acolo, îl vei povăţui spre aceasta. Sileşte mă rog cu plata carălor pentru Iaşi. De aicea m'ai trimes doi jidovi tot pentru ca să plătească cară. Piste câteva zile or veni la dumneavoastră, cărora de aicea le-am dat şi o sumă de bani, însă ei cele mai multe cară au să le plătească la ţinutul Neamţului. Contract până acum ca nime n'am încheiat, că nu ne putem uni la preţ. 4 condice am mai trimes dumitale şi giuvanalele. Pentru cernială, să trimeţi vasu de acolo, ca să-ţi triimit. Arhon Căminare, Postelnicul mare vine, mă rog poartă grija pentru culbeci, doar oi fi şi eu împărtăşit măcar pe săptămână dintâi a postului. Arhon Căminare, dumnealui Hatmanul necontenit

www.dacoromanica.ro

cere să vii dumneata la Eşi, numai pentru două ceasuri, ca să vorbeşti ceva cu dumnealui. Mă rog dar şi eu, puind trebile acolo la cale, nu iaste mare lucru să te repezi pănă aice, ca să voroveşti cu dumnealui, şi doar îl vei putea scoate şi din oareş care îngrijire şi prepusuri ce pe toată zioa privitori zavisnici îl adapă. Nici dumnealui, pe cât înţălegu, ar fi fost voit ca acum să ei Ocna. Acum să sfărşim şi contracturi, după cum cerem şi poftim fără nimica discolie; acum să să împlinească şi un an şi giumătate, şi împărţind şi dobândă, să ne şi desfacem. Aceasta easte negustorie. Toate să fac cu încetul şi la vremea lor. Graba este numai pentru de a ne sıli, ca să putem face lucru bun şi folositoru; bani trebuesc, şi nu sănt, şi trebue a să pune la cale. Ia sama de vii — ori la dumnealui Hatmanu, ori la mine, unde vei pofti, — însă fără să te ştie cineva, căci acum fiind şi eu, trebue să vii la Eşi cu voi. 1807 Fevr. 4.

Iar eu sănt sluga dumitale.

Iordache Sărdar.

Agă nou avem pe Dumitrache Ghica, fecior d-lui Logofătului Costache Ghica.

(Docum la Acad Rom)

CLVII.

1807 Februarie 7. Titeşti.

Frăţ[as]c[ă] drag]os]t[e] trimit dumĭ[tale] chir Stane. Cu ac[i]ast[ă] scrısoare maĭ întâĭ cercetez de a dumĭ[tale] cinst[ită] viĭaţă şi fericită săn[ă]t[ate], ca de bine vestindu-ni-să, să ne bucurăm. Al doĭlea, înştiinţăz dumĭ[tale] că cu venirea acestuĭ Radu dela Titeşti, trimisăĭ dumĭ[tale] într'ac[i]ast[ă] pungă pecetluĭtă tal[eri] 956 şi par[a]l[e] 9, puind şi sporıŭ greşeli dumĭ[tale] de t[a]l[eri] 18, fiindcă răvaş[ul] mieŭ ieste numai de t[a]l[e]ri 938 şi

www.dacoromanica.ro

par[a]l[e] 9, dat dumĭ[tale] pentru zaharu ce am luat del[a] dum[nea]v[oastră]. Ci mă rog priimindu-ĭ mi să va trimite răvaş[ul] mieŭ dinpreună cu cinstit răspunsu dumĭ[tale]. Iar pentru zăbava ce s-au făcut, voĭ avea ĭertăc[i]une, căci prea bine ştiţ[i] vremurile cum ne-aŭ umblat şi ne umblă, fiind al dumĭ[t]ale ca un frate.

1807 Fevr[uarie] 7. Titeşti.

Gheorghe David.

(Docum. fost la Minist Comerţ., astăzi la Acad Rom)

CLVIII

1807 Martie 23.

1807 Martie 23

Cu frăţească dragoste mă închinŭ dumitale chirŭ Şerbane

Cu frăţasca scriso[a]re nu lipsi de buna cercetare şi fericita sănătate dumĭtale, vrândŭ a lua şi de mine proroforie, dinŭ mila lui Dumnezeu mă aflu sănătosŭ. Te poftescŭ frate ca să iaĭ osteniala să-mĭ tărgueşti aceştĭ tărguelă: romenială de obrazŭ de 10 duce, do oborcane de pomade şi săpunu de obrazu de 13 duce, o sticla apa de Franţa de obrazŭ, şi 10 pituşti, şi 10 covrigi de-i cu sare de supra. Şi mă rogŭ ca să nu-ţi fie cu suparare ačasta multa ostenială şi eu rămăi îndatoratŭ dumitale a slujì. Şi pentru unŭ catevaseirŭ rumănescŭ, care să află la tipografie luĭ Pătru Bartŭ, amestecatŭ cu greceştĭ şi slovele totŭ rumăneşti, numai cuvăntu grecescŭ, care este totŭ un preţu cu ciaslovelele rumăneşti. Şi pentru tărgueli mă rog ca să nu rămăe. Şi cu venire mia, voi răspunde dumitale bani deplin, însă eram să trimiţŭ şi bani şi văz[ăn.d] aceşti o[a]mini la capu Turcĭ şi la pičo[a]re Boşneci, nu cutezai a trimite bani, neştiindu-i. Şi să amŭ cinstitŭ răspunsŭ alŭ dumitale orĭ în ce chip, şi sănt al dumitale mai mare şi plecatŭ.

Gheorghi Nicolița Jovipali

www.dacoromanica.ro

(Adresa):

Cinstitului dumni[a]lui chirŭ Şerbanŭ, cu frăţasca dragoste să de la bolta dum[n]ĭalui jupănu Hagĭ Costandinŭ Popŭ.

(Docum fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad Rom.)

CLIX.

1807 Mai 30. Căineni.

1807 Mai 30. Căineni

Cinstit dum[neata] chir Hagi Costandine, cu frăţască drag[oste] mă închin dumi[tale].

Cinstite scrisori de la dumn[eata] scrise 14, 17 ale aceştia cu dragoste am priimit şi m'am bucurat auzind de mai bună fericirea sănătăţii dumitale, slavă milostivului Dumnezeu şi noi toţi ne aflăm sănătoşi, dar necăjiţi şi supăraţi cu aceste vremuri, cu fuga lui Vodă [1]) şi spargerea Bucureştilor. Turburare mare şi fugă în toate părţile sau făcut, cât unul Dumnezeu să facă mılă da acum înnainte a ne mai bucura cu vre-o linişte. In partea noastră cinci judeţe Turcii nu se afla nicăirea, foarte bine umbla Ghinerarulu Isaia, dar numai temere avem a nu să ridica Ghinerarul a merge la ceialalţi, la Bucureşti, şi a să trage cu toţi la Moldova. Şi până acum nici o ştire curată nu am loat a şti pespre Ghinerarul în partea Craiovei, sau nu-i. Ieu am plecat dela Râmnic luni, dar copıı au rămas în Râmnic, Nicolae şi Dıncă, Ioniţă la Vai-de-Iei să afla până atunci, că isprăvise spre Târgu-Jıului şi ıncărcase şi lâna. Iar la Vai-de-Ei ı-am scris ca să mai întârzieze cu cântărıtul. Lâna de la Băbeni s'au încărcatu până în Calimaneşti şi tocmiţi până în Lazaret a veni, dar a sta[t] până ieri în Călımăneşti, ca auzındu-se de bine, a o în-

[1]) Costandın Ipsılant Vvod Rom, după care a urmat ocupaţia rusească.

www.dacoromanica.ro

toarce la Rămnic a se spăla; acum nu ştiu de va veni. Cum socoteşti dumneata, să o spălăm în lazaret sau la Sibii să o aducă; mă vei înştiinţa. O scrisoare de la fiu mieu Nicolae am trimis-o dumi[tale] ieri. Va fi scrisŭ dumitale de priimirea banilor că s'au primit deplin după scrisoarea dum[itale], numai poliţă să trag. Sulgeru Antonache nu s'au tras de bani ce scriai dumneata ca să tragem. Dragul şi Iorga se află la Braşovŭ. Şi cu graba sunt ca un frate.

Nicoliţa Iovipale

La chir Nicola Paciurea să-i spui că coasele li-am încărcat din Rămnic şi vin aici, unde voeşte să le descărcăm, aici sau în lazaret.

(Adresa).

Cinstit dumnealui chir Hagi Costandin Popŭ, cu frăţasca dragoste să se dea, la Sibii.

(Docum fost la Minist Comerţ., astăzi la Acad. Rom)

CLX.

1807 Iunie 15. Rămnic.

Cinstite şi al mieu mai mare dumneata jupăne Hagi, cu plecăciune mă închin dumitale. Azi, 15 Iunie 1807. Rămnic.

Cu plecată scrisoare înştiinţez dumitale că, cu frica ce am plecat de aciia după înştiinţarea de la Braşov care şi adevărată au fostu, dar cu mila şi ajutoriul lui Dumnezeu sfăntu n-au păţit Bucureştiĭ nimic, ci Turcii s-au întorsu ruşinaţi, bătuţi foarte bine de acei puţini Muscali ce au avut Ghenerariu Miloradovici, luăndu-le şi 2 tunuri şi 3 steaguri şi 250 vii, iar pe ceilalţi i-au gonit până la Giurgiu. Despre Bosna se aude bine. Duminica ce au trecut s-au întălnit şi Caragheorghe şi Me-

www.dacoromanica.ro

lenco cu Ghinărariu Saio şi cu dumnealui Caimacamu în Ostrov, ce l-au luat drept Negotin şi pe Turci i-au strămtorat în toate locurile spre partea Diiului şi sânt tari acum făr de grijă. Iată că trimisăi o scrisoare către Her Carstiian Funariu, ca să numere dum[nealui] bani 450, şi altă scrisoare către Her Ioanes Polţi Curariu, ca să numere dum[neavoastră] bani 500, cărora mă rog să le trimeţi scrisorile şi să le ceri şi bani, că le scriu că săntu datori la dumneata. Iată mai trimisăi şi acum în bancoţidule B. f. 150 şi adunându-să şi ceilalţi să fac bani 1100,—pentru care mă rog cu cel dintăi ocazion să-i baţi la Beci la omul dumi[tale] chir Stan, ca să-mi-i facă galbeni holandezi, găsindu-i mai dulci la preţu. Ştiu că va face şi dumitale, şi de care va luoa pentru dumneata, va lua şi pentru mine, şi-i va trimite la dumneata. D'aceasta mă rog dumitale şi cu plecăciune sunt. Al dumitale mai mic şi gata slugă.

Vasile Teişanu.

3 bancuri	a 25	. . . .	75
7 deto,	» 10	. .	70
2 deto,	» 2	. . .	4
1 deto,	—	. . . .	1
		bani . .	150

Care s'au pus într'această scrisoarea ce o trimisăi cu Logofătul Ioniţă Urdăreanu [1]), omul dumnealui Căminarului Costandin Socoteanu.

(Docum. fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad Rom)

---

[1]) Cu privire la *Urdărenii* dela începutul secol XIX, dăm, după câteva documente de ale moşnilor Urdarii, Izverna din Mehedinţi şi Ţugureşti din Dolj şi după actul din Condica cu No 79 roşu, judecăt vechi, fila 133 dela Arhiv. Stat. Bucureşti, următoarea spiţă:

www.dacoromanica.ro

CLXI.

1807 Iulie 31.

Nartu ce s'au dătu de Măriia Sa Costandin Ipsilant Voevod, domnul Moldaviei şi al Valahiei, la leat 1807 Iulie 31.

Taleri	Parale		
—	1	dramuri 70 pâine	Să se urmeze în puţină vreme până va veni îndestulare de grâu nou
—	1	dramuri 50 jimblă	
1	—	ocaoa de lumănări	Până va eşi seu nou şi atunci după preţu seului nou să va pune nart
—	24	ocaoa de săpun prost	
—	12	ocaoa nisestru sărat.	
1	10	păstrama şi ghiuden de ţară.	
—	32	oca unt topitu.	
—	32	oca miere.	
—	4	butul pastramă capră.	
—	24	oca brănză de burduf.	
—	5	brănză proaspătă.	
—	10	pastrama da vacă şi cărnaţi de zalhana.	
1	—	oca uleiŭ	
—	16	caşcaval de cămp	
—	30	caşcaval de munte.	
—	8	oca de oţetu.	
2	10	cărbuni ćubuce suta de oca	
2	—	cărbuni de ţăndărĭ.	
—	12	oca anason de ţară.	
—	12	oca de catran.	
—	4	oca de ceapă uscată.	

Ion Urdăreanu
= Păuna Fratoştiţeanu.

Costache Urdăreanu. — *Dumitrache* Urdăreanu. — *Maria*

Dumitrache Urdăreanu, 1819 — *Gheorghe* Urdăreanu, 1819

www.dacoromanica.ro

Taleri	Parale	
—	4	oca fasole.
—	4	oca linte.
—	4	oca mazăre.
-	5	oca bobu.
—	6	oca prune la lojniță.
—	8	oca prune opărite.
—	1	5 căpățini usturoiu.
—	3	oca sămănță de in.
—	1	rădăcină de țelină mare.
—	1	zece rădăcini de pătrunzel
—	1	șase morcovi.
—	1	varză nemțească.
—	4	varza acră.
—	1	trei sfecle.
—	1	doisprezece napi.
—	1	gulia mare.
—	1	trei radichi sărbești.
--	8	oca năut de țară.
—	5	conopidiia mare.
—	3	ceatină.
—	1	sare fire praz.
—	4	sacaoa apă în poporul Agii.
—	5	în poporul Spătăriei.

La leat 1808 păinea po parale 8, jimbla po parale 9.
» » 1809 Mai 16 păinea parale 14, jimbla parale 16.

(Acad Rom Mss 118, f 11)

CLXII.

1807 August 24. Râmnic.

1807 Aug[ust] 24. Râmnic.

Cinst[ite] dum[neata] chir Hagi Costandine, cu fr[ă]țască drag[o]ste mă închin.

www.dacoromanica.ro

Cu frăţască scrisoare fac ştire dum[itale] şi am văzut în scrisoarea fiu mieu Nicolae ce scriĭ dum[neata] că mi-aĭ trimis pentru socoteala mea 351 Olandi în sum[ă, R[eichs]f[lorini] 3400 ţăncŭ cheltuiala lor. I-am priĭmit şi i-am trecutŭ la socoteala ce avem, şi sănt mulţămit dum[itale]. Am văzut că scriĭ dum[neata] şi pentru socoteala poliţelor ce am maĭ tras şi ce am dat dum[itale] dela 1807 Fev[ruarie]. Iată că o trimiţ dum[itale] şi ac[i]astă socoteală dupăcum să arată ce am priĭmit dela dum[neata] şi ce am dat ieu dum[itale]. Şi maĭ rămăne să dau ieŭ dum[itale] leĭ 90: 108 bani. Care aceştea îĭ veĭ priĭmì dum[neata] din bani[i] ce ai să-m[i] daĭ după butea cu vin ce am dat dum[itale] la 1806 Octom[bre], şi mă veĭ înştiinţa dum[neata] căte vedre au venit la măsurătoare acea bute cu vin, ca s[ă] ştiu şi eŭ căt face să-m[i] maĭ daĭ dum[neata] mie dintr'ac[i]astă socoteală, şi ce va face a-m[i] maĭ dà, veĭ trece la socoteala mea. Fac ştire dum[itale] că în luna trecut[ă] cu fiu mieŭ Dincă dela Căĭnenĭ am trimisŭ dum[itale] R.-f. 158 în banco-ţedule, şi am trimis şi leĭ 600 ca să-i schimbi dum[neata], de să va putea leu cr[eiţari] 73 sau maĭ în sus, iar de nu, să stea, şi voi avea cinstit răspunsul dum[itale] ca s[ă] ştiu de s-au schimbat sau nu. Şi cu toată drag[ostea] sănt al dum[itale] ca un frate gata la slujbă.

Nicoliţa Iov[i]palı.

(Adresa în dos:)

Cinst. dum. chir Hagi Costandin Popŭ, cu frăţască drag[oste] să s[ă] dea la Sibiĭ.

(Insămnare în dos, făcută în Sibiiu pentru vin:)

Vinu au eşit aicĭ vedre $111^1/_2$, de ţară fac vedre $89^2/_{10}$.

(Docum. fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad. Rom.)

www.dacoromanica.ro

CLXIII.

1807 Oct. 19. Râmnic.

1807 Octombre 19. Râmnic

Cu plecăciune mă închin dumitale jupâne Hagi.

Cinstita scrisoare dumitale scrisă 12 Octomvre cu plecăciune o am primit, am văzut cele cuprinzătoare. Cu Gheorghe bătrânu Sasu am priimit 8 colete marfă şi 12 legături fier, care numărându-l au ieşit deplin şinele, ladă cu lumini de ceară şi o legătură fiară de uşi, 1 pachet cu doă ceasoarnice şi o legăturiţă de argint, care am dat-o lui Chir Gligoraşcu Vameşu împreună cu scrisoarea. Pentru ceasornicu ce am fost trimes cu Şerban, văz că s'au dat a să direge, şi cere f. 4, şi gătindu-se mi-l vei trimite foarte bine. Scrisoarea cea către chir Anastasie Calaigiu măine se trimete la Craiova. Am văzut că ai plătit dumneata toată chiria şi cheltuiala, am primit şi 4 rogojini. Am văzut şi socoteala pentru toate, la care suntem foarte mulţumiţi, rămăind şi noi asemenea îndatoraţi a sluji dumitale. Şi cu plecăciune sunt al dumitale gata slugă.

Costandin Nic. Iovipale.

Cu plecăciune mă închin dumitale.

Intr'acest ceas sosii şi eu dela Drăgăşani şi în grabă fiindu nu putui a face răspunsu la cinstita dumitale scrisoare ce am priimitu, iar măine voi scrie dumitale pe largu pentru tot. Măne trag şi poliţa la arhon Slugeru Antonache Hagi Theohari de lei 12000 cum mi-ai scrisu dumneata, şi vă trimet şi vr[e]-o 6000 lei, restu care mai sunt din monede ce am schimbat pentru Safirim. Banii ştii că s'au schimbat după preţul care mi-au lăsat chir Stan. Pentru fierul dumitale care mai este la Cozle, măne trimeţi om ca să cântărească şi să-l facă teslim lui Nicolae Teişanul; marfa văz că s'au încărcat,

www.dacoromanica.ro

care au şi sosit la Căineni şi au încărcat-o din Căineni. Şi foarte rămân îndatorat.

Şi cu plecăciune sunt al dumitale mai mic[ă] slugă.

Nicolae Nicolae Iovipale.

(Docum. fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad. Rom.)

CLXIV.

1807 Noembre 28. Râmnic.

1807 Noemvre 28. Râmnic.

Cu plecăčune mă închin dumitale jupănŭ Hagi.

Cu plecată scrisoare acum viu a înştiintea dumitale că Duminică sara am ajunsu şi ieu aiča sănătosŭ şi i-am găsitŭ sănătoşi.

Acum viu a răspunde la o cinstită scrisoare a dumitale care am primit-o de la 25 ale aceştiia şi fiindu-mi vestitură fericirea sănătăţii dumnea v[oastre], am dat laudă cerescului înpărat. Pentru lei 6000 ce a trimis chir Dincă cu Radu Calimănescu, văz că s'au primit, şi numărându-să au eşit bani, şi că la mine scule n'aŭ-dat nimic. Pentru poliţa ča de lei 10000 ce mi e dat ordin ca să trag la Bucureşti, ieri am dat poliţă pe aciastă sumă, dar poliţa pănă Duminică nu o trimit la Bucureşti, şi acumu nainte ne-au dat lei 3500, iar ceilanţi mai în urmă mi[i] va da. Pentru 500 # holandezi care mi-e dat, l-am trecut la socoteala monedelor unde primim de la dumnealui, şi schimbandu-să au şi sosit, o voi lega dumnealui. Iată acum cu Ion sin Sima Călimănesculŭ trimiţ dumitale în n[aht] lei 6000. Şi bani numărându-să, pungile să vor trimite înnapoi, iar banii se vor trece la partida monedelor, şi Călimănescului să nu-i dai nimic. # 100 înpărateşti ce m'a orănduit să primescŭ, i-am primit şi mâne cu sigur ocazion i trimeţi la Craiova înpreună cu scrisoarea la chir Ion Mati. Iată că tremiţ 2 scrisori care

www.dacoromanica.ro

am primit de la Craiova de la chir Ion Mati. Iată că trimeţ o scrisoare către dumnealui arhon hotnogu, căruia mă închin cu frăţ[ască] drag[oste]. Înştiintez dumitale că chir Gheorghe Ianovici până acum n-au mai venit să-şi primească zaharul,—să vede lucrul nu-i face trebuinţă. Un negustor de la Piteşti îmi scrie că de-om avea niscavaş zahar şi vom vrea ca să-l dăm, ocao căte lei 4, să-l înştiintez ca să vie să-l aridice, şi cu deorie de trei luni. Şi fiindcă noi cu acest preţ nu putem să dăm zahar de al nostru, iată ca înştiinţez dum[neatale] poftindu ca să-i dai cu acestu preţ. Voi avea cinstit răspuns ca să ştiu ce să-i scriu, că nu i-am răspunsŭ la scrisoare. Iar neguţătorul care îmi cere ieste sigur şi la deorie plăteşte. Apoi dumneata cum vei pofti. Chir Nica Teişanul îmi zise că au scrisu dumitale ca să priimeşti de la un om al dumnealui banii care are să răspunză, şi voi avea răspunsu de s'au priimit.

Şi cu toată plecăcunea rămăindu al dumitale mai mică slugă.

Niculae Niculiţă Iovipale.

Cu frăţască dragoste mă închin dumitale chir Stanŭ, poftescu drag[ostea] dumitale a binevoi de a-mi târgui 4 1/2 coţi spiţuri lână neagra şi 4 1/2 coţi albă, dar lungimea să fie cum cele negre aşa şi cele albe, şi să fie zaraf. Ca sunt pentru un ipochimeu mare. Spiţurile să fie de cele mai late.

(Docum fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad Rom)

CLXV.

1807 Decembre 23.

Cu frăţască dragoste mă închin dumĭ[tale] chir Hagi.

Frăţască scriĭsoarea dumĭ[tale] cu dragoste o am priĭmit şi fi[i]ndu-m[i] vestitoare pentru ferĭcirea săn[ă]-

www.dacoromanica.ro

tăţiĭ dum[nea]v[oastre], foarte m-am bucurat. Şi noi cu mila luĭ Dumnezeu ne aflăm săn[ă]toşĭ. Am văzut şi cele ce-m[ĭ] scriĭ dumn[eata] pentru gazeturi că s-au scris să vie pă un an şi s-au şi numărat banĭ zloţi nemţeşti treĭzăci şi patru, de unde mă orănduieşti dumn[eata] ca să-ĭ răspunzŭ la chir Nicoliţa Pană. Iată că-ĭ număraĭ toţĭ dăplin, dupăcum îm[i] scriĭ dumn[eata]. Ci te rog după ce vor venì să le îndreptezĭ aĭci la Braşov şi le voĭ luà dela poşta dă aĭci, având frăţesc răspunsul dumĭ[tale] dă priĭmi[re]. Sfănta Naştere a Domnuluĭ şi măntuĭtoriuluĭ nostru Is[us] H[ri]s[tos], precum şi celelalte următori sfinte sărbători, Anul nou şi Botezul Domnuluĭ, să le petreceţi dum[nea]v[oastră] înpreună cu dum[nea]eĭ cocoana Păunica şi cu coconi[i] acum şi la mulţi ani cu feriĭcire după pofta inimiĭ dum[nea]v[oastră]. Dum[nea]eĭ cocoanĭ Păunichiĭ eu şi Catinca ne închinăm cu frăţască dragoste. Coconilor ne închinăm că părintească dragoste, şi rămăĭ al dumĭ[tale] ca un frate. 1807 Dec[hem]v[rie] 23.

B[arbu] Şt[irbeiu].

Mă[1]) rog, scrie-m[i] şi mie ce ie maĭ noŭ. Cuĭ aŭ rămasŭ ţara, la Turcĭ aŭ la Muscali. si cu Englezu are Muscali[i] bătae.

(Docum. fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad Rom.)

CLXVI.

(1807—1815).

Cartea lui bacalbaşa.

Dat-am cartea noastră lui . . . . . [2]), pe care după alegerea şi cererea a totu isnafului băcanilor, l-am făcutŭ

[1]) Adaosul acesta e scris de chiar mâna Barbului Ştirbeiu
[2]) Loc alb.

www.dacoromanica.ro

bacalbaşa, ca să fie cu toată supunerea şi silinţa la poruncile ce i să vor da atătu de către măriia sa cătu şi de către noi, cum şi la trebile isnafului să fie următor întocmai datorii sale. Şi judecăţile ce vor avea băcanu cu băcanu, atăt cele orănduite din poruncă, cât şi cele de sineşi, merse la isnaf, să le caute înpreună cu proiestosu după dreptate fără voie veghiată. Şi de alegerea ce vor face să dea înscris supt iscălituri, ca neodihnindu-se vre-o parte să iasă şi înnaintea noastră. Să fie dator numitul bacalbaşa a fi cu purtare de grijă, ca când va veni marfă de băcănie, să dea în ştire la Agie, şi pe acel neg[u]st[or] să-l aducă înnaintea noastră ca să i să puie nartul cel cuviinčos, ca mai întăi să să ia de către băcani marfa cea de trebuinţă politiei, şi prisosu în urmă să să dea aiurea, cum şi nimeni alt să nu fie volnic a deschide prăvălie fără ştirea numitului bacalbaşa. Căci ori care se va dovedi urmând în potrivă, îşi va lua căzuta pedeapsă. Şi pentru slujba şi osteneala sa să-şi ia obicinuitul havaet al bacalbaşăi de la toţi băcanii după vechiul obiceiu, iar nu mai mult. Pentru care poruncim la tot isnafu, ca pe mai sus numitul să-l cunoaşteţi de bacalbaşa al breslii, dându-i toată ascultarea şi supunerea la cele cu orănduială, — că cel care se va arăta cu înpotrivire, are voie să-l aducă [la] noi ca să-l pedepsim.

(Acad. Rom. Mss. 118, fila 30).

CLXVII.

1808 Ianuarie 14. (Braşov).

Cu frăţască dragoste mă închin dumĭ[tale] chir Hagi.

Cu scriĭsoarea ac[i]asta maĭ întăĭ cercetezi fericirea săn[ă]tăţiĭ dumĭtale, înţălegând să mă bucur. Şi noĭ cu mila luĭ Dumnezeu ne aflăm săn[ă]toşi. După ac[i]asta

www.dacoromanica.ro

înştinţezi dumitale pentru gazeturile mele de care amŭ fostŭ poftit pă dumn[eata] să scriĭ la Beci să-m[i] vie pă un anŭ dela începutul anuluĭ nou. Pentru care îm[i] şi răspunzi dumnenta precum că aĭ scris numărănd şi ban[i] pă un an leĭ nemţeşti 34, care ĭ-am şi numărat în măna dumisale chir Nicoliţa Pană, unde mi s-au scris. Amŭ poftit pă dumn[eata], ca după ce vor venì gazeturile, fii[n]d că mă aflu aĭci la Braşov, să să îndrepteze la poşta dă aĭci, ca să le ĭaŭ de acolea, şi văzŭ că pănă acum nu mi-ĭaŭ maĭ venit. Ci ĭar[ă]şi poftesc dragostea dumĭ[tale], chiar Hagi, de vor fi venit, să să trimiţă aĭci la poştă ca să le priĭmesc. Iar de nu vor fi venit nici pănă acum, să scriĭ dumn[eata] la gazetarĭ ca să nu să facă întărziere, şi foarte voĭ mulţumi frăţeştiĭ dragostiĭ dumĭtale. Dumn[ea]eĭ cocoaniĭ Păunicăĭ eŭ şi Catinca ne închinăm cu frăţască dragoste. Coconilor ne închinam cu părintească drag[os]te, ĭar eu sănt al dumĭ[tale] ca un frate. 1808 Ghen[arie] 14.

B[arbu] Şt[irbeiu].

Mă rog, să-m[i] triĭmiţi dumn[eata] zece sticle dă apă de Melisa, după reţeta ce-ţ[i] triĭmiseĭ, şi bani[i] unde mă veĭ orănduĭ dumn[eata] îĭ voĭ numărà.

(Adresa în dos.)

V[on] Cronstadt, Herrn Haggi Constandin Pop, in Hermanstadt.

(Docum. fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad Rom.)

CLXVIII.

1808 Martie 17. (Braşov).

Cu frăţească dragoste mă închin dumĭ[tale] chir Hagi.

Cu scrisoarea ac[i]asta maĭ întăĭ cercetezi fericirea săn[ă]tăţiĭ dum[nea]v[oastră], înţălegănd că să află pe

www.dacoromanica.ro

deplin, să mă bucur. Şi noĭ cu mila luĭ Dumnezeu ne aflăm săn[ă]toşi. Al doĭlea te înştinţezi pă dumn[eata] că aĭci auzirăm că pă la schela Căĭneni s-aŭ triĭmis salahori şi bumbaşiri mazili boerănaşi ca să dreagă drumul Cozii spre Rămnic, fiindcă ĭaste ca să pogoare oştiri în ţară. De care nu am crezut. Ci de va fi ca să pogoare niscar[e]va oştirĭ, dumn[eata] trebue să ştiĭ, te poftesc ca să mă înştinţezi de ĭaste cu adevărat. Şi cele [ce] să aud despre partea Craĭoveĭ, mă rog să-mĭ scriĭ. Pentrucă acolea fi[i]nd maĭ aproape, maĭ cu lesnire luaţi şi veştiri. Dumn[ea]eĭ cocoaniĭ Păunicăĭ eu şi Catinca ne închinăm cu frăţească dragoste. Şi sănt al dumĭ[tale] ca un frate.

1808 Mart[ie] 17.

B[arbu] Şt[irbeiu].

Acestea ne-aŭ spus unul ce au venit dăla Rămnic, dar n-am dat crezământ.

(Adresa în dos:)

Cinstituluĭ şi al mieu ca un frate dumn[ea]luĭ chir Hagi Costandin Pop, cu frăţască dragoste să să dea [la Sibiiu].

(Docum fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad Rom)

CLXIX.

1808 Mai 10. Râmnic.

Râmnic 1808 Mai 10

Cu frăţasca dragoste mă închin dumitale chir Şerbane.

Cu frăţasca scriso[a]re de alta n'amŭ, fără te rogŭ să faci bine, să-mĭ trimeţi încă 20 de funţi de sleană, de care amŭ mai lo[a]t eu tot dela talieanu acela, şi-ţi trimesei şi 24 de nemţăşti, şi să mi trimeţi şi pălăriea a mea că va fi gata acuma, şi să-le trimeţi cu chir Pătru

www.dacoromanica.ro

cu care ţ-o da scrisoarea. Mă rog chir Şerbane, spune lu chir Stanŭ să apuce pe cărăuşi care au încărcat marfă, când am fost eu aci, co[a]săle şi cealaltă marfă, că eu le-amŭ plătit pe 4 1/2 măjĭ până în Că[i]neni şi ei au lepădat-o în lazaretŭ, şi până în lazaretŭ este preţu căte 14 groşită, şi noi le-amŭ plătit căte 30 groşiţă, şi aşa mă rogŭ să-i apucaţi să întorcă ce este mai mu[lt]. D'a[c]asta, şi rămăi al dumitale ca un bun frate.

Gheorghe Ianovici.

(Docum fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad Rom)

CLXX.

1808 Maiu 19. (Braşov).

Cu frăţască dragoste mă închin dumĭ[tale] chir Hagi

Cu scriĭsoarea ac[i]asta maĭ întâĭ cercetezi fericirea săn[ă]tăţiĭ dum[nea]v[oastră], înţălegând, să mă bucur. Şi noĭ cu mila luĭ Dumnezeu ne aflăm săn[ă]toşi. Înştinţezŭ pă dum[neata), fii[n]dcă aĭci să află un evghenis om al Măriĭ sale Prinţipuluĭ Ipsilant, are un copil care va să-l facă doftor. Ci fiindcă-m[i] iaste un prieten prea bun, mă pofti ca să scriu dumĭ[tale] Iaste ca să-l triĭmiţă la Beci, să spudacsască[1]) acolo şi să înveţe şi doftoriĭ. Dumn[eata] ştiĭ rândul acestor lucruriĭ. Ţe poftesc ca să mă înştinţezi, cu căţi bani poate să înveţe carte la şco[a]la înpărătească sau unde socoteşti dumn[eata), şi cu măncarea şi înbră[că]mintea. Şi dă aci dăla Becĭ ĭaste ca să meargă la Lipsca. Acolo ĭar ştiĭ dumn[eata] cu căt poate să cheltuĭască într'un an cu plata dascalilor, cu măncarea şi înbrăcămintea. Şi cu poşta, mă rog să am răspunsŭ, ca să ştiu ce răspunsŭ să-ĭ dau. Dumn[ea]eĭ cocoaniĭ Păunicăi eu şi Catinca ne închinăm cu frăţască

[1]) Studieze.

www.dacoromanica.ro

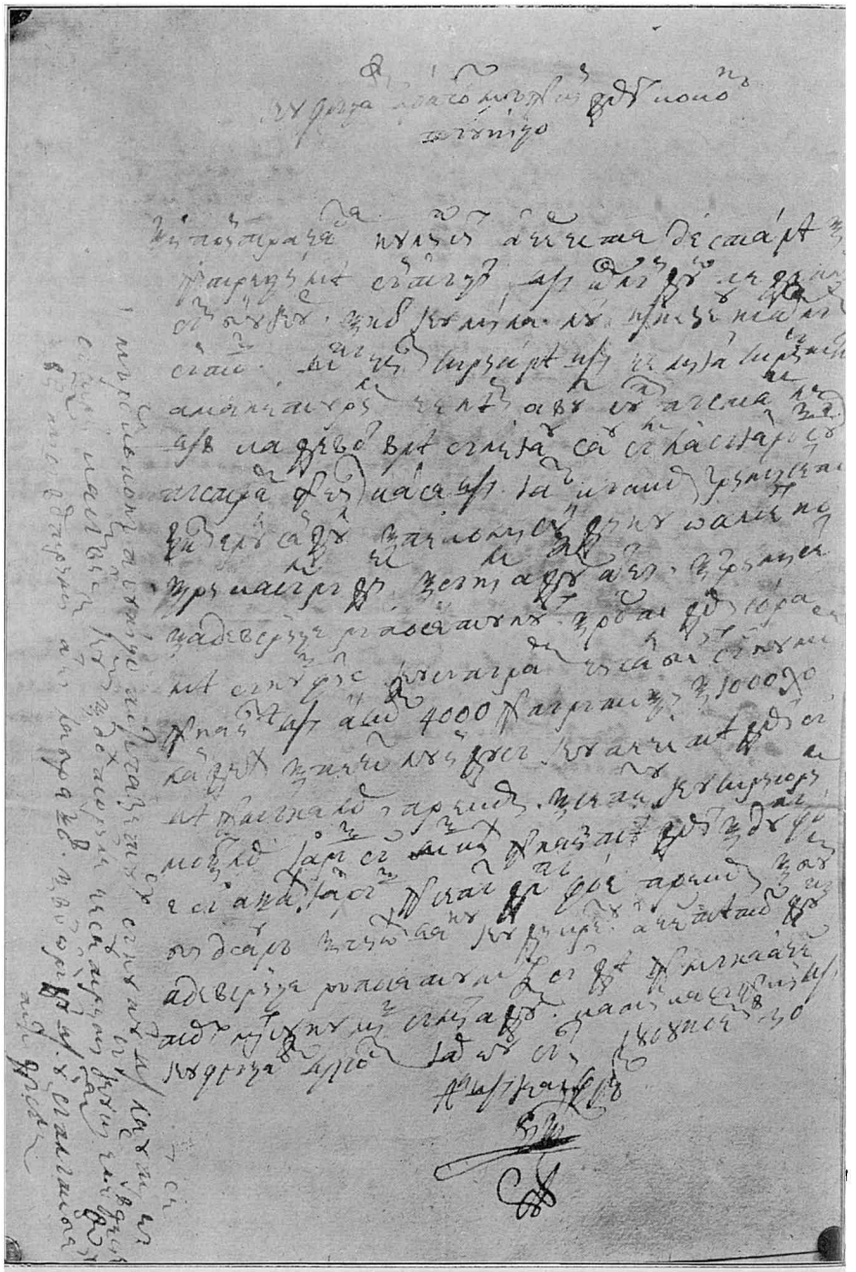

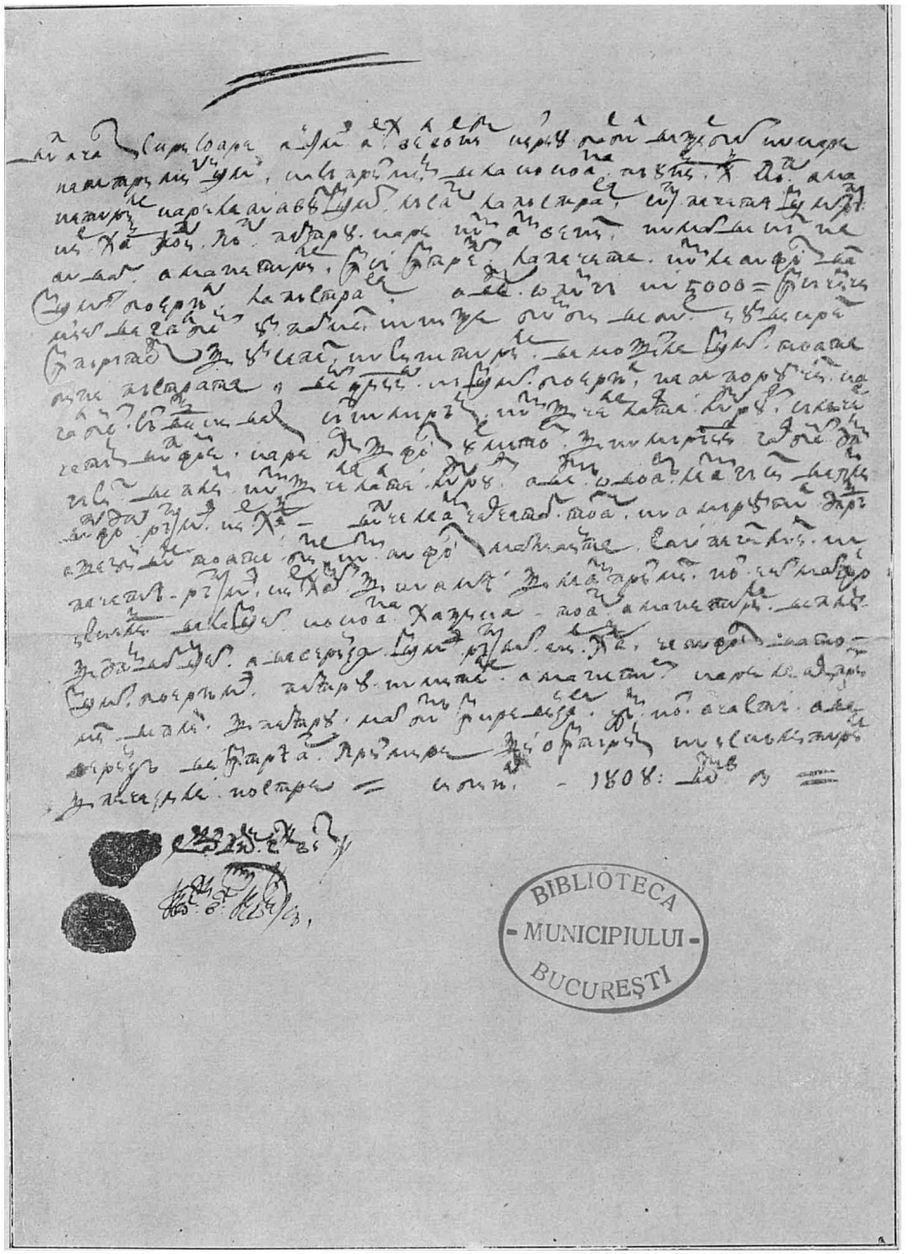

BIBLIOTECA
MUNICIPIULUI
BUCUREȘTI

Furnică D. Z., Din Istoria Comerțului la Românі.

Atelierele Socec, București.

1808 Novembre 30.

(Vezi aici docum. CLXXI, pag. 267.)

www.dacoromanica.ro

dragoste. Coconilor ne închinăm cu părintească dragoste. Pentrucă nu-m[i] voĭ luà răspunsul dumĭ[tale], îl şi porneşte. Iar eu sănt al dumĭtale ca un frate.

1808 Maĭ 19.

B[arbu] Şt[irbeiu].

(Adresa în dos:)
Hern Hagyi Constandin Pop, Hermanstadt.

(Docum fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad Rom)

CLXXI.

1808 Novembre 30. (Braşov).

Cu frăţasc[ă] dragoste mă închin dumĭ[tale] coco[a]nă Păuniţo.

Şi printr'ac[i]asta nu lipsiĭ a cercetà de starea şi întregimea săn[ă]tăţiĭ dumĭ[tale], afăndu-o pe deplin, să m[ă] bucur. Şi noĭ cu mila luĭ Dumnezeŭ ne aflăm săn[ă]toş[i]. După cin[sti]t[ă] scriso[a]rea dumĭ[tale] ce mĭ-ĭaĭ scrisŭ pentru amaneturile ce le-am avut supt păst[r]are la dum[nea]v[oastră], ca de voĭ vrea să le ĭau sau să le lasŭ iarăş supt păstrare în cin[sti]t[ă] casa dumĭ[tale], ĭată că acum trimiseĭ pe Vist[i]erul Sandul şi pe Comisul Dinu, oamen]ıĭ noştri, ca să le rădice şi să ni le aduc[ă] aĭci. Şi trimiseĭ şi adeverinţa răposatului, şi rog pe dum[neata], sora mea, să nu-ţ[i] fiĭe cu supărare, ci galben[i]ĭ să s[e] numere înnaintea dumĭ[tale], adec[ă] 4000 înpărăteşti şi 1000 holandez[ı], şi pecetluindu-să cu pecetea dumĭ[tale] să s[e] dea în măna lor, precum şi sepetu cu scrisorile moşiĭlor ĭarăş să s[e] deşchiz[ă] înnaintea dumĭ[tale], şı după foe să s[e] aşaz[e] ĭarăş în sepet după foe, precum şi bumbi[i] de aurŭ şi ghiozdanu cu dicretu, acestea tot după adeverinţa răposatuluĭ să s[e] dea în măna acestorĭ maĭ su[s] numiţ[i] să mĭ aduc[ă].

www.dacoromanica.ro

Catinca să închin[ă] dumĭ[tale] cu frăţasc[ă] dragoste, ĭar eu sănt al dumĭtale ca un frate. 1808 Noemv[rie] 30.

B[arbu] Şt[irbeiu].

(Pe de marginea scrisorei se află scris)

Mă rog coco[a]nă Păuniţo pentru gazeturĭ să nu puĭ dum[neata] la uĭtare, ci să scriĭ ca să-m[i] vie, cum şi dohtoriile ce s-aŭ trimisŭ cu chir Elevtherie, şi vi[ı]nd mi să vor trimite aĭci la Braşov, şi voĭ orăndui dum[ita] unde să plătesc ban[i]ĭ pentru dănsăle.

(Adeverinţa în dosul scrisorii.)

Dup[ă) ac[i]ast[ă] scrisoare a dum[nea]luĭ arh[on] vel Vornic chiriu Barbul de Ştirbeĭ, cu care ne-au trimis dum[nea]luĭ ca să priĭmim dela cocoana Păuniţ[a] H[a]gi Pop amaneturile care le au avut dum[nea]luĭ la păstrare, supt pecetea dum[nea]luĭ răp[osa]t[ului] chir Hagi Con[stan]d[ın] Pop, pentru care cum am venit, numaĭ decăt ne-au dat amaneturile, însă întregĭ la pecete, cum le-au fost dat dum[nea]luĭ boerĭul la păstrare, adec[ă] o pungă cu 5000, însă cinci mii de galbenĭ, un pachet cu nişte bumbi de aur, i un decret împărătesc şi un sepet cu sineturile de moşiile dum[nea]luĭ, toate bine păstrate. Decĭ fiindcă dum[nea]luĭ boerĭul ne au poruncit ca galben[i]ĭ să-ĭ deşchidem, să-ĭ numărăm, cum şi celelalte lucrurĭ să le cercetăm dup[ă] foe, care am şi fost următorĭ şi numărând galben[ı]ĭ, ĭ-am găsit deplin, cum şi celelalte lucrurĭ, adecă odoară, le-am găsit deplin, dup[ă] foĭa răp[osa]t[u]luĭ chir Hagi. Dup[ă] ce le-am cercetat toate cu amăruntul, ĭarăş aşezindu-le toate bine cum au fost maĭ nainte, s-au pecetluit cu pecetea răp[osa]t[u]luĭ chir Hagi, şi cu a mea, şi le-am priĭmit noĭ ceĭ mai jos iscăliţ[i] dela dum[nea]eĭ cocoana Hagica toate amaneturile deplin, şi ĭ-am dat dum[nea]eĭ adeverinţa dum[nea]luĭ răp[osa]t[u]luĭ chir Hagi ce au fost dat-o dum[nea]luĭ boerĭului pentru numitele amaneturi, care le-am priĭmit deplin. Şi pentru maĭ bună încredinţare dăm

www.dacoromanica.ro

noĭ ac[i]stă adeverinţă de întreag[ă] priĭmire, şi o întărim cu iscăliturile şi peceţile no[a]stre.

Sibiĭul, 1808 Dec[hem]v[rie] 3.

Pec. *Sand[ul] Dic[ulescu] al treilea Vist[ier].*

Pec *Co[n]s[tan]d[i]n vt[ori] Comisŭ.*

(Adresa în dos):

Cinstiteĭ şi aĭ mele întocmaĭ ca o sor[ă] dum[nea]eĭ coco[a]niĭ Păuniţăĭ Hagi Constandin Pop, cu frăţască dragoste să s[e] dea la Sibiĭ.

(Docum fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad Rom)

CLXXII.

1808 Decembre 3. Sibiiu.[1])

Cinstite şi mie maĭ mare dumneata arhon vel Vornic, cu plecăciune mă închinŭ dumĭtale.

Treĭ cinstite scrisoriĭ ale dumĭtale, scrisă 3, 24 şĭ 30 Noemĭvrie, cu plecăciune le-amŭ priimit, întâĭ bucurându-mă de î[n]tregimea fericită sănătăţĭ dumĭtale. Lăudat fie numele Domnuluĭ Dumnezeu, cu a căruĭa nemărginită, bogată milă mă aflu şi eu cu viĭaţă, şĭ după cum însuş au voit, fie voĭa Domnuluĭ deplinŭ. Pentru parigoriĭa care î[n] scrisoarea dela 3 Noemĭ[vrie] mă parigoriseştĭ, sânt foarte mulţămitŭ dragostiĭ dumĭtale, şĭ adevărat este că prea ĭubitul meu soţŭ ş-au datŭ datoriĭa de obşte, darŭ tot celŭ cu rana simte durerea. Pentru doftoriĭle cele poruncite de dumneata după reţeta ce aĭ fost trimis răposatuluĭ, şĭ dumnealuĭ au dat-o luĭ chir Elefterie Ioanŭ lipscanu, ca să le trimiţă dela Vienna, până acum nu

[1]) Conceptul scrisorii Păunicăi, văduva lui Hagi Costandin Pop, către marele Vornic Barbu Ştirbeiu, ce se află pe atunci în Braşov

www.dacoromanica.ro

mi le-au trimis, nicĭ că am priimit răspuns dela dumnealui. Viindu-mi omos, fără zăbavă, le voĭ trimite dumĭtale.

Pentru gazeturĭ care-mĭ porunceştĭ dumneata ca să scriu la Viena ca si pe anu viitoriŭ 1809 să vie dumĭtale necontenit gazeturile, ca şĭ pe anul trecut, ĭ[n]că la 18 Noemĭ[vrie] am scrisŭ omuluĭ meu ca să le poruncească, şi priimindŭ răspunsŭ ce va plăti pe gazeturĭ, voĭ ĭ[n]ştiinţà dumĭtale. I[n] scrisoarea dumĭtale dela 24 Noemĭ[vrie], care numaĭ la 1 Dechemvrie am primit, am văzutŭ cele poruncite că aĭ aşteptat răspunsŭ la scrisoarea dela 3 Noemĭ[vrie], şĭ n-am făcut, mă rog să am ertăcĭune, fiindcă-mĭ scrĭĭaĭ dumneata că însuş veĭ venì pănă aicĭ la Sibiĭ sau că veĭ trimite oamenĭ a rădicà amaneturile dumĭtale, aşteptând, pentru acea pricină n-am făcut dumĭtale cuviinc[i]os răspunsŭ, şĭ iarăş mă rogŭ să am ertăcĭune. I[n] scrisoarea dela 30 Noem[vrie], care erĭ după ameazĭ, cu doĭ credinc[i]oş[i] aĭ dumĭtale Vist[ierul] Sandul i Comisulŭ Dinu, am primit, cu amăruntul am cetit cele poruncite ĭ[n] ce chip să le paradosescŭ numiţilor credinc[i]oş[i] amaneturile ce le-aĭ avut dumneata la păstrare i[n] casa mea. Carele după poruncă am fost următoare, cărora le-amŭ dat amaneturile cum le-aĭ fost lăsat dumneata bine pecetluite, şi însuş[i] au tăĭat peceţile, şĭ galbeniĭ ĭ-au numărat toţĭ, şi ĭarăş s-au aşezatŭ cum au fost şĭ s-au pecetluit cu pecetea răposatuluĭ şĭ cu a Visti[e]r[ului] Sandu. Aseminea şĭ pachetu cu bumbi[i] de aur, cu ghiozdanu cu dicretu, cătŭ şĭ sepetulŭ cu sineturile, şĭ toate le-am dat ĭ[n] mâna numiţilor credinc[i]oş[i], şĭ am priimit zapisul răposatuluĭ care l-au fost dat dumitale, şĭ au scris şĭ dum[nea]lu[i] Vist[ierul] Sandu ĭ[n] scrisoarea dumĭtale că le-au priimit toate deplinŭ, şĭ poftescŭ bună priĭmire. Cu toate acestea, arh[on] Vornice, această scrisoare a dumĭtale nu puţină mâhnire mi-au maĭ adausŭ, văzind ĭ[n] ce ipolipsis aĭ socotit casa mea dupăce au chemat Dumnezeu pe răposatul, prea ĭubit soţulŭ meu, când ĭ[n]suş

www.dacoromanica.ro

peceţilor dumĭtale nu le-aĭ datŭ crezămîntŭ, şĭ aşa mă rog, fiind moarte şi viĭaţă la mijlocŭ, să binevoeştĭ dumneata a-mĭ trimite unŭ exoflistico, precumcă amaneturile ce le-aĭ avut î[n] casa mea la păstrare, le-aĭ priimit dum[nea]ta deplinŭ. Aşa mă rog.

Dumnea-eĭ cocoan[i]ĭ Vornicesi[i] mă închinŭ cu plecăciune, şi cu toată plecăcĭunea sântŭ a dumĭtale maĭ mică şĭ plecată slugă. Sibiĭ 3 Dechemĭ[vrie] 1808.

(Docum. fost la Minist Comerţ., astăzi la Acad. Rom)

CLXXIII.

1808 Decembre 8. Braşov.

Incredinţăz cu ac[ı]ast[ă] a mea adeverinţă la dum-[nea]eĭ cins[ti]ta coco[a]na Păuniţ[a] Hagi Costandin Popŭ, cumcă to[a]te amaneturile mele ce le am avut supt păstrare în cin[sti]t[ă] casă [a] dum[nea]lor încă în viaţă fi[i]nd răposatu, acum le-am rădicat to[a]te, şi nu maĭ am nimic la dum[nea]lor supt păstrare, dar fi[i]ndcă în viaţă cu răposatu Hagiŭ am avut între noĭ multe alişverişurĭ prin scrisorĭ de luat şi de dat, acele scrisorĭ ale mele la dum[nea]luĭ saŭ ale dum[nealu]ĭ la mine de se vor găsi, să nu se ţie nic[i] una în sam[ă], fi[i]ndcă de tot cu răposatu şi cu casa dum[nealu]ĭ ne-am izbrănit, şi nu maĭ avem a căuta una la altu nimic. 1808 De-[chembre] 8. Braşovŭ. *B[arbu] Şt[irbeiu]*[1]).

(Docum fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad. Rom.)

---

[1]) A murit în ziua de 5 August 1813 şi s'a înmormântat în interiorul bisericei Kretzulescu din Bucureşti. Pe piatra de mormânt s'a pus următoarea inscripţiune:

„Această silnică şi mică piatră acopere pe marele acela „Vornic Barbu Ştirbeiu, pe care pentru multele blândeţe şi pentru „marile slujbi ce au facut la patria dumnealui Valahia, l-au în-„vrednicit Dumnezeu în viaţă la cele mai mari cinsti şi dregătorii, „care la vârsta de ani 63, leat 1813 August 5, s'au săvârşit cu „cinste în sânul patriei dumnealui. Fie dar, Doamne, pomenit nu-„mele lui întru împărăţia ta dimpreună şi cu celalalţi răposaţi „părinţi ai dumnealui, amin".

www.dacoromanica.ro

CLXXIV.

1809 Iulie 24. Cantina dela Căineni.

In aller Eile bitte ich Eeuer Wohlgebohrn durch diesen Expressen mir folgendes zu schicken, als:

1/2 Packet Zwiback	. f.	2.70
1/2 Packet Piskoten	»	2.45
1 Flaschl Ausbruch.	»	3.—
1 Seidl gutes Baumöhl	»	1.36
		6
unierten . . .	f.	9.57 kr.

um 6 kr. grüne Amurken von den grösseren zum Salat. Ich bitte alles dieses in eine Schachtl einzupacken und durch diesen mir sogleich güttigst zu überschicken, damit der Mann morgen abends wieder hier seyn kann.

Den Betrag werde ich mit allem Danck samt der Schachtl gleich ubermachen.

Eurer Wohlgebohrnen gehorsamer Diener

J. Schiel, Director.

Kontumaz den 24ten July 1809.

(Adresa în dos):

An Herrn Herrn Haggi Konstandin Popp Wohlgeb. in Hermannstadt.

(Docum fost la Minist. Comerț, astăzi la Acad Rom.)

CLXXV.

1810 Ianuarie 6.

Extras din raportul lui Rennen către Agentul k. k. Ignaz von Brenner, datat din Sibiiu 6 Ianuarie 1810

. . . . . .

. . . . . .

Viertens Komme ich zu dem durch die Agenzie

www.dacoromanica.ro

den k. k. Unterthanen Zugeflossenen Allerhöchsten k. k. Schütze, welcher sich:

1mo) Auf den k. k. Handelsstand im Gross u. Kleinhandel.

2do) Auf die vom Nahrstand lebende k. k. Unterthanen z B. Künstler, Handwerker u. Dientsboten.

3^tio) Auf die Mangel an eigenen Grunden aus Siebenburgen ubersiedelte Bauren ausdehnnt.

Der ersten Klasse entgehet nunmehro:

a) Die bishero stattgehabte Mauth-Abgabe von 3 p. C^to mit Inbegrif der so leichten Contrebanden-Strafe der doppelten Mauthentrichtung

b) Die fernere Freiheit des Kleinhandels.

c) Das so vortheilhafte Vorrecht der im Han St. Georg befindlichen k. k. Unterthanen aus Kronstadt meistens Kramer, welches darin bestehet:

1mo) Nur allein Buden u. Magazinen, ohne von dem Klostervorsteher durch Ubersteigerung des Pachtschillings durch andere daraus verdranget werden zu konnen, ausser wenn Sie selbigen nicht freiwillig entsagen wollten, daselbst zu besitzen.

2do) Sich bey dem Verkaufe der Siebenburger Ehle bedienen zu durfen.

3^tio) Nach einem besondern furstl. Vertrage die Mauthgebuhr von unseren innlandischen Fabrikaten u. Produkten welche in dem bestehenden Pforten-Mauth-Tarif nicht eingeschaltet sind zu entrichten, und

4to) Nach dem Sinne der hohen Traktaten die Mauth-Entrichtung von aus der Turkey unverzollten Transito-Waaren, nebst dem freyen Durchzuge der daselbst bereits verzollten. Ferner entgehet derselben:

d) Der fernere Besitz der in der Wallachey liegenden u von ihren Voreltern eigends angelegten eigenen Weinbergen deren ungestorte Fortbearbeitung, sammt des Erzeugs freien Einfuhr zum Bedurfe Siebenburgens.

e) Die freie Ausfuhr der Wallachischen Landespro-

www.dacoromanica.ro

dukten, Wolle, Wachs, Haasenbalge, Knoppern, Kreugbeeren, gesalzene Fische, Hausenblatter, Skumpinkraut, rohe Küh, Ochsen, Schaaf und Lammerhäute, Wein u. Borstenvieh für die k. k. Staaten uberhaupt und endlich:

f) Unserer eigenen Landes Produkte Fabrikate Versand aus Kronstadt in die Wallachey u. des grosstentheils der vorbesagten wallachischen Landes Produkten in die k. k. Staaten, welcher bishero durch k. k. Unterthanen, welche unter der Bennenung Prahovanner bekannt sind, sich unmittelbar vollzog. All diese vorerwahnte in dem Vorrechte der k. k. Cronstadter Unterthanen begriffene so schöne Vortheile, so wie die beyde vorhergehende A. u B. annebst den noch darauf folgenden d, e u. f., für den ganzen Handelstand, wären für die in der Wallachy Verkehr treibende k. k. Unterhanen vielleicht dennoch nicht verloren, wenn der Allerhöchste Hof mit seiner viel vermogenden Kraft sie anjezo gleich in allergnadigsten Shutz nimmt, obzwar gleich von dem Lande um Selbige den k. k. Unterthanen aus den Handen zu winden, Anschläge genug gemacht werden dürften.

(Acad. Rom, Rapoartele Consulilor Austriaci din Bucureşti, vol VII, fila 6—7)

CLXXVI.

1810 Februare 5. Rămnic.

Râmnic

Cu plecăciune mă închinŭ dumneavo[a]stră.

Cu plecată scrisoare nu lipsii a cerceta de bună şi fericită sănătatea dumneavo[astră] carea pă deplinŭ aflăndu-să, fo[a]rte ne bucurămŭ. Vrăndŭ a şti şi de noi, dinŭ mila lui Dumnezeu ne aflăm sănătoşi. Al doilea, dau rugăc[i]une dumneavo[a]stră să luoţi osteneală să luoţi

www.dacoromanica.ro

10 copuri de ulei de la dumnealui jupănu Nicolai Vilara, numai aşa mă rogŭ ca să fie limpede să nu fie cu drojdii. Şi trimisăi şi 2 časornice ca să faceţi dumneavoastră bine să le daţi la un časornicar să le îndrepteze, fiindcă nu sănt aşa rău stricate, ce la unul au scăpat lanţul dinŭ zemberichi, altu păru iaste cam slabu, şi ce va fi plata, voi cinstit răspuns. Şi mă ro[g] de s'ar putea mai curând, fiindcă săntŭ trebuinčo[a]să cam în grabe. Şi să face[ţi] dumneavoastră bine să trimiţi un copilŭ la bolta de herŭ lângă Poşi să ia un cleştişor, ca el care faci copci, numai să fie latu la vărfŭ să nu fie rătuns de apăcăturile lui, şi trimisăi taleri 15, şi ce va pristosi sau nu va ajunge voi avea cinstit răspuns, şi voi rămănea şi eu îndatorat dumneavoastra a sluji ori la ce veţi porunci; şi bocele de o potrivă mă rog ale trece cu vederea.

Al dumneavoastră mai mic şi plecat.

Costandin Grigoriu.

1810 Fevruare 5.

(Adresa:)

Cinstitului dumnealui chirŭ Şerban Grigoriu, omul dumnealui jupăn Hagiu, cu multă plecăčĭ[i]une.

(Docum. fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad. Rom)

CLXXVII.

1810 Iunie 10. Râmnic.

10 Iunie 1810. Râmnic.

Cu frăţască dragoste mă închin dumitale chir Şerbane.

Dorită şi cinstită scrisoare dumitale din trecutul Marte 29 cu cutie 10 şafran am primit, trimese de chir Polizu din Timişoara, şi după ordinea dumitale am şi urmat răspunzind banii lui chir Nistor, iar dumitale

www.dacoromanica.ro

sănt foarte mulţămită dragoste şi preteşugului. Chir Şărbane, te poftescu, trimete-mi v-o 2 mustre de pănză şlezăe sau altfel, nu lăsa să fie cât de suptire de ac[i]asta.

Şi rămân al dumitale gata slugă.

Nicolae Şan.

Mă rog fă bine şi ia 4 loţi drăgant, iar nu tragant, dar să fie bun, şi voi răspunde dumitale.

(Adresa:)

Cinstitului dumnealui chir Şărban Grigoriu cu cinste.

(Docum. fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad Rom.)

CLXXVIII.

1810 Octombre 6. Căineni.

1810 Oct[om]vr[ie] 6 Căinenĭ

Cu frăţ[as]că dragoste mă închin dumĭtale munsiu Alecsandr[e].

Printr'ac[i]ast[ă] scrisoare maĭ întâĭ cercetez fericirea sănătăţ[i]ĭ dum[ĭ]tale, ca pe d[e]plin aflăndumĭsă, mult să m[ă] buc[u]r. Mulţumim luĭ Dumnezeu, şi eu mă aflu săn[ă]tos. Pă lăngă ac[ĭ]asta sănt a face rugăc[i]une dumĭtale, fii[n]dcă dum[nea]luĭ Vătafu Anastase are trebuinţă dă aceste tărguelĭ, ce în dos să arat[ă], mă rog dumĭtale ca cumpărăndu-le, să le daĭ în măna acestu[ĭ] trimis plăĭĭaşĭ, ca să le aduc[ă]. Prĭimeşte şi aceşti f. 26, şi dă va face maĭ mult, să va trece la çatas[ti]h pă numele mieŭ. Numaĭ prea mult mă rog, să tĕ sileşti a să găsĭ şi a să cumpără aceste tărguelĭ. Şi dă sup[ă]rarea ce fac dumĭ[tale], mă rog să m[ă] erţi, că eu totdeauna sănt al dumĭtale ca un frate şi slugă.

Pantazĭ Log[o/ă]t.

www.dacoromanica.ro

Arătarea târgulelilor:
Două sticle cu rom.
Zece lămăĭ adică ţitroane.
Şi acestŭ urc[i]oruş să să umple cu unt dă lemnŭ.
Dă zece groşiţe scorţişoar[e].

Când eram aci cumpărasem doĭ funţi alice şi mi să pare că le-am uĭtat aci în boltă, mă rog dă să va fi găsit, să s[ă] dea în mâna acestuĭ trimis ca să mi le aducă.

(Adresa în dos:)
Cinstit şi miĭe ca un frate dum[nea]luĭ chir Alecsandru Murgăşanu, cu frăţ[as]c[ă] drag[os]te la Sibiĭ, la bolta jupân[u]luĭ H[agi] Co[nstan]di[n] Pop.

(Docum fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad. Rom.)

CLXXIX.

1810 Noembre 23. Râmnic.

1810 Noemvre 23. Râmnic.

Cu frăţască dragoste mă închin dumi[tale].

Cu frăţască scrisoare acum sânt a cerceta fericirea sănătăţii dumi[tale]; al doilea poftescu pe dumneata de a însărcina pe chir Alexandru de-a-mi târgui cele în jos însemnate şi să să facă povară de doi cai oca 140, şi negăsindu-să aciĭa ocazione de a mi-le trimiĭte, vei scrie la dumnealui vătafu Anastasie la Căineni, şi veĭ trimite dumnealuĭ doi cai cu saci, şi le va încărca, fiind că i-am scris eu, priimind răspunsul dumneav[oastră], că s-au gătit târgulele, să trimiţă cai cât va trebui [d]oi sau treĭ, dar mă rog de a nu să întârziĭa, fiindu-ne trebuincoase. Nistor până azi n'au venit de la Craiova; chir Manolie Guţu ieste să plece la Bucureşti şi au dat făgăduială că va lua acele 6 pacheturi de a-le duce la Bucureşti la

www.dacoromanica.ro

dumnealui Sulgeru Antonache [1]) şi de urmarea lor cu aĭ doilea voi arăta adevărul. Mă rog marfa noastră ci este să ne vie ori când va sosi prin buna chivernisala dumi[tale] să va trimite la Căineni la chir Gligoraşcu Vameşu, având cinstit răspunsu al dumitale. Şi sănt al dumitale frate gata slugă.

Nica Iovipale şi fii.

50 funţi orezŭ.

Unt de lemn bun cât va incăpea intr'acest urcor ce trimisăi.

2 ferdele de linte bună.

2 ferdele de mazăre.

25 lămăi bune.

25 rădăcini de ţeleri mai mari la rădăcină.

1000 de melci buni, aşezaţi la un butoiaşi, fie şi 1500.

2 copuri ulei la un urcor bun, fie şi 3 copuri.

10 ferdele fasule bună, fie şi 15 ferdele mai bine ieste.

Să-mi trimiţi de acest fel de bogasiu: 1 bucată ca mustra, albastră, 1 roşie, 1 verde, şi de preţu ceva mai eftior, şi să nu fie pătate nici mai faine ca mustra.

(Adresa.)

Cinstitului dumnealui chirie Hagi Costandinŭ Pop, cu cinste şi cu frăţască dragoste, la Sibii.

(Doc. fost la Minist. Comerţ., astăzi la Acad. Rom.)

CLXXX.

1810 Noembre 25. Râmnic.

1810 Noembre 25. Rămnic.

Cu frăţască dragoste mă închinu dumitale chir Alexandre.

Cu ac[i]astă frăţască scriso[a]re de alta n'amŭ fără de cât în trecutele zile ţ'amŭ fost scrisŭ cu chir Velea

[1]) Sulgerul Antonache Hagi Teoharı, cunoscut comerciant şi zaraf în Bucureşti.

www.dacoromanica.ro

să-mĭ trimeţŭ v-o 2 sau 3 oca untdelemn şi lădiţa cu miiaveturi, şi pentru banı şi pentru lădiţă mi-ai scrisŭ, dar pentru untŭ-de-lemnu nu scri nimica, au ţ'au fost că nu ţ'amŭ fost trimesŭ bani pe unt-de-lemn, d'ačaea nu mi-aı trimesŭ. Iată dar acumŭ eară mă rogŭ, cu chirigi[i] care aducŭ bani acumŭ, trimete-mŭ lădiţa şi untu-de-lemnŭ, că aiča este scumpŭ şi nu este aşa bunŭ, şi vei primi de la chır Matache 100 de zloţi, şi vei trage la partida mea, şi să-mi trimeţi o păreche de uzândrag de cele de Sibi, că săntŭ mai ţepene de căt acele de Bec[i]u. D'ačasta şi rămăi al dumitale celŭ mai micŭ şi plecat.

Gheorghe Ianovıcı.

Şi dumnealui chir Şerban mă închin cu frăţască dragoste şi fo[a]rte m'amŭ bucurat că s'au mai sculat, ca să ne mai întalnim v-odata

(Adresa:)

Intru cinstită măna dumnealui chir Alexandru Murgăşanu, cu frăţască dragoste la bolta dumnealui jupăn Hagi Costandin Popu, la Sibiu.

(Docum. fost la Mınıst Comerţ., astazı la Acad Rom)

CLXXXI.

18ıl Maiu 27. Bucureşti.

Kutuzoff à Ledoulx [1]).

No. 3. Bucharest le 27 Mai 1811 v. s.

Monsieur,

Je m'empresse de répondre à la lettre que vous m'avez fait l'honneur de m'écrire le $\frac{22 \text{ Mai}}{3 \text{ Juin}}$

[1]) *Kutuzoff* (Mihaiu Larionowitsch Golenischtschew) *Principe Smolenskıj*, era Feldmareşal în armata Rusiei. În anii 1806—1811 se afla Guvernator general al Litvaniei şi al Kievului. În 1811 a luat comanda supremă a armatelor în războiul contra Turciei, iar în 28 Maiu 1812 a încheiat pacea dela Bucureşti, care pace a răpit teritoriul Moldovei din a stânga Prutului, Basarabia

Iosıf *Ledoulx* eră Consulul francez la Bucureşti din acea epocă.

www.dacoromanica.ro

L'impot mis sur les boutiques et qui excite vos plaintes a été résolu par M. le senateur Milachewitz et le Divan d'ici, donc ce n'est pas par ordre de la Cour de Russie. Cette mesure est en vigueur en Moldavie et son effet embrasse également les régnicoles comme les sujets des puissances étrangères établis dans cette province. Je n'ai pu qu'en sanctionner l'établissement pour la Valachie et en ordonner la levée parce qu'elle m'a paru de toute justice. En effet, depuis le commencement de la guerre, la classe des marchands, bien loin d'avoir été soumise à quelque contribution et d'avoir essuyé des pertes, a été la seule à s'enrichir, et elle n'a cessé de faire jusqu'aujourd'hui des bénéfices énormes, on peut dire même scandaleux.

Cette observation s'étend à tous les commerçant en général; pour ce qui concerne les étrangers en particulier, il répugnerait à tout principe de droit naturel, que partageant les avantages commerciaux avec les regnicoles, ils n'en partageassent pas aussi les charges

Il est d'ailleurs à observer, que celle dont il s'agit ainsi qu'en général toutes les taxes imposées sur le Commerce, sont en dernière analyse de compte, supportées par le consommateur. Une autre considération que je vous prie de vouloir bien faire avec moi, c'est que cette taxe des boutiques est imposée sur les propriétaires et non sur les locataires, sur les biens fonds et non sur les biens meubles.

De cette observation dérive la question si les sujets de Sa Majesté l'Empereur des Français, Roi d'Ialie, sont ici propriétaires ou locataires. et si vous voulez considérer la Valachie comme province Russe ou ottomane; dans ce dernier cas les etrangers ne peuvent se porter pour propriétaires immobiliers. La loi mahometane ne permet pas qu'ils le soient et les traités avec la Porte ne les y

www.dacoromanica.ro

I. G. MANU
1818—1885
(Vezi pag. 545).

www.dacoromanica.ro

autorisent pas[1]). Si au contraire vous reputez ce pays-ci pour Province Russe les négociants étrangers, au lieu de se récrier contre une taxe legère qui après tout ne pèsera point sur eux, doivent dès lors s'estimer heureux d'avoir jusqu'à présent été exempts d'une contribution aussi juste

Au reste, Monsieur, comme vous m'annoncez devoir référer cet objet a votre Cour, j'en réfèrerai aussi à la mienne. Je désire vivement, que la parfaite harmonie qui régne entre elles amène une exemption en faveur des sujets français, mais en attendant j'éprouve un véritable regret de ne pouvoir l'établir moi même d'avance et suspendre à leur égard, l'exécution d'une mesure qui doit être générale. Je me fais un plaisir de vous assurer, Monsieur, que si la mesure que je viens d'adopter éprouve, à la suite de mes représentations au Ministére de Sa Majesté mon Auguste Maitre, quelque modification ou même abolition totale à l'egard des sujets et protégés français, je m'empresserai de faire rembourser au dits négociants la somme que chacun d'eux aura fournie pour cet objet.

Il serait superflu de répéter ici combien je désire être utile aux sujets et protégés de Sa Majesté l'Empereur Napoléon, dans toutes les circonstances où je puis concilier leurs intérêts avec les devoirs de ma place. J'ai cherché à vous en donner des preuves non équivoques toutes les fois que vous les avez provoquées, je me suis conformé à cet égard à la volonté de mon Maitre et j'ai suivi l'impulsion de mes sentiments particuliers.

---

[1]) M Fonton est le plus fort propriétaire a Constantinople parmis les Europeens. Une infinité des négociants de toutes les nations ont des propriétés. C'est donc une fausse allégation *(Nota lui Kutuzoff)*.

www.dacoromanica.ro

Veuillez bien, Monsieur, recevoir l'assurance de ceux de la considération distingué avec laquelle j'ai l'honneur d'être.

Monsieur votre
Kutuzoff.

(Acad. Rom, Rapoartele Consulilor francezi, Bucureşti, vol II, fila 146—148).

CLXXXII.

1811 Noembre 12. Râmnic.

1811 Noem[vre] 12 Rămnic

Cu frăţască dragoste chir Nestore.

Cu ac[ı]astă scrısoare de alta n'amŭ fără de cătu în luna trecută în 30 de zile trımisăsămŭ dumitale neşte bani într'o scrisore cu chir Dinu Gligoriu pentru c[ı]asornicu şi-ţi scrieamŭ şi pentru alte tărgueli şi n'amŭ nici un răspunsŭ. Eată acumŭ viindŭ Onea Surdu mă rog, trimete-mı ce ţ'amŭ fostŭ scrisŭ în scrisoarea ace cu bani. Eată trimesei urc[ı]oru pentru untdelemnŭ; să-mi trimeţi o oglindă frumo[a]să pentru odaea mea, ca să pui la părete, şi 50 de opritori, adecă ştranguri mari ce le pune la hamŭ, şi ceva orezŭ 25 de funţi. Şi ce ţ'amŭ scris mai nainte mă rogŭ să-mi trimeţi. Vei şti că am primit 1 pereche cizme noi şi 1 căputate. Apoi, dacă o'i fi sănătosŭ, de tărgu Sibiiului voi veni şı eu acolo şi ne vom înţelege de to[a]te d'ačasta. Şi rămăi al dumitale ca un frate.

Gheorghe Ianovıci.

Pentru cazanc, vei şti că le-amu trimesŭ la Craiova cu 3 lei chirie, şi din Căineni până aici în Rămnicŭ, amŭ dat eară taleri 3.

(Pe verso e scrıs)

Mă rog să scrii la dumnealu[i] vameşu ca să lase

www.dacoromanica.ro

aceste ce-mi trimete, că le voĭ plăti eu aici [să n]u se oprească în Căineni.

(Adresa:)

Cinstitului dumnealui chir Nistoru Pavlovici, omu dumnealui jupănŭ Hagi Costandin Popŭ, că frăţasca dragoste, sau nefiind chir Nistor aci, să o primească chir Şerban şi să rupă pecetea, la Sibii.

(Docum. fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad. Rom.)

CLXXXIII.

1811 Decembre 18. Bucureşti.

Tarife

Laut welcher die von dem jenseitigen Donau-Ufer kommenden und dahin abgehenden Waaren, nebst der sonst gewohnlichen Mauth-Gebuhr zu verzollen sind.

	Piaster	Para
Für eine Oka turkischen Rauchtabak	—	10
» » » Reiss	—	4
» » » Mehl	—	10
» » » weisses Wachs	—	20
» » » gelbes »	—	10
» » » baumwollen Zeug	—	10
» » Maulesel	12	—
» » Esel	3	—
Waaggebuhr	—	20
Fur einem grossen Unschlitschlauch	4	—
» » kleinen »	2	20
» » Ochsenhaut	—	8
Kupfergeschirr von 100 P.	3	—
Fur einen Schopsenschlauch mit Unschlit . .	3	—
Für eine Oka Unschlit zu Kerzen	—	13

Fur alle in diesser Tariff unbenanntén Waaren 3 pr. Cent.

www.dacoromanica.ro

	Piaster	Para
Ein Waagen Salz, ausser der Waaggebühr	2	—

Bukarest, 18 Dez. 1811.

(Acad Rom, Rapoartele Consulilor Austriaci, vol 7, fila 406).

CLXXXIV.

1812 Septembre. 15.

Dela întâiul Divan şi Comitet al Prinţipatului Valahiï.

S'au dat această carte a Divanului la Vasile Ioan Zaroene, pentru carele după cercetarea ce au făcut Divanul prin cinstita mare Logofeţie, ne-am pliroforisit că tată-seu ş'au petrecut polıtıa lui aici în Bucureşti cu cinste până la sfârşitul vieţii lui, au stătut şi în slujbă Cămăraş de ocnă (care este începere de tacsis boieresc), au avut şi rude boerı, cinstiţi de Domni cu caftanuri, şi numitul Vasilie cu fraţii lui, fiind născuţi aici în Bucureşti, doui dıntr'ânşii au intrat în treapta boerească, cinstindu-se de Domni prin boerii cu caftanuri, după obiceiul ţării, iar numitul Vasile s'au aşezat la orânduiala boerilor de neamurı, metahirisind neguţătorii printre neguţătorii dela întâia treaptă a politii Bucureştılor, şi petrecerea lui aici i-au fost cinstită. Drept aceea spre dovada celor mai în sus arătate, dă Divanul încredinţare supt iscăliturile şi pecetea sa. 1812 Septembre 15.

Isaac Ralet.
Barbu Văcărescu.
Costandın Varlaam.

Pec Divan. *Bıv vel Medelnıcer.*

(Arhıvele Statului Buc, Condıca domn Nr. 66, fila 226).

www.dacoromanica.ro

CLXXXV.

1813 August 2.

Cu mila lui Dumnezeu Io Scarlat Alexandru Calimah Voevod, Domnul Ţării Moldaviei.

Dat-am cartea noastră lui Niţu Andronache din oraşul Domniei meale Romanul, pe care l'am făcut Domnia me Bacalbaşe pe bacali de acolo, se aibă a purta de grije şi să cărmuiască breasla bacalilor, şi să fie cu privighere şi cu luare aminte apururea, păzindulisă orânduelile ce au iar dănsul va urma dupe vechiul obiceiu. Ii poruncim Domnia me, să grijească cu mare silinţă, ca toţi băcalii să urmeze vănzarea tuturor lucrurilor dupe nartul ce este orănduit, iar când se va dovedi veri un bacal că va face vânzare cu preţu mai mare de cât în nart, împreună cu el se va pedepsi şi Bacalbaşa.

Pentru slujba şi îndatoririle lui, va avea milă de la Domniea me a'ş ţinea patru lude, oameni străini, care să-l ajute la îndatoririle lui ce i se vor da, fie de la Domnia mea, fie de la alţi diregători, care oameni străini împreună cu d-lui Bacalbaşa, vor fi scutiţi de toate dările şi angariile ce vor fi pe alţii. Aceasta este porunca Domnii mele. 1813 August 2.

(Arh Stat Iaşi, Cond 106 1813)

CLXXXVI.

1814. Novembre 3. Iaşi.

Cu mila lui Dumnezeu Io Scarlat Alexandru Calimah Voevod, Domnul Ţării Moldovei.

Dat-am cartea noastră lui Marin Odagiu din oraşul Domniei mele Botoşeni, pe care l'am făcut Domniea mea Staroste Bacalbaşe peste bacalii de acolo, ca să aibă a a purta de grije şi a cărmui el cu cei 3 Epitropi aleşi

www.dacoromanica.ro

ai bresli lor pe bacalii, să fie cu priveghere, cu luare aminte şi cu rĕspundere apururea de paza orănduelilor ce au ei, ear el şi cu Epitropi va urma după obiceiul vechi.

Poruncim Domniea mea să grijească cu mare silinţă, ca toţi bacalii să urmeze cu vânzarea lucrurilor lor de bacalıi după narturile ce s'au dat şi care s'au întărît şi de Domnıea mea, nu va îngădui pe nici unul a vinde marfa lui cu alt preţ, de cât cel orănduit, căci când îl vom dovedì că va face altă vânzare şi cu alt preţ de cât cel dupe nart, acela va fi pedepsit cu darea prin tărg, ear Starostea va fi depărtat din a lui însărcinare.

Pentru slujba lui, îi hărăzim drıtul de a ţinea băcălia lui apărată de fumărit, de goştinărit şi de ori câte dărı vor fi eşite de la Visteria Domniei mele peste an peste tărgoveţi de acolo. Asemenea va avea şi doi lude streini, cunoscători de carte, care fie că-i va ţine în dugheana lui, fie că nu, îi va întrebuinţa la ajutorul slujbi sale, la ori ce porunci i se va da de la Domnia mea sau de la stăpânire în pricina bresli sale. Aceasta poruncim. Dată în scaunul Domniei mele Eşi.

1814 Noembre 3.

(Arh. Stat Iaşı, Cond. Vıstırıeı Moldoveı No 6/1814)

CLXXXVII.

1814 Decem. 2. Lăzăretul (de lângă Căineni).

Cu multă plecăciune mă închin dumitale jupâne. Azi 2 Dechemvrie 1814. Lazaret.

Cu plecata scrisoare înştiinţezŭ dumitale, iată astăzi sosii cu scrisorile dimpreună cu amaneturile ce amŭ adus aici, 2 putini cu icre negre: 1 ştiucă, 12½ ocă morunŭ pro[a]spătŭ. Iar eu văzându vreme caldă amŭ datŭ

www.dacoromanica.ro

unu prafu de sare că-mi era frica că se o stricà peştele. 2 ştiucuri, în 8 ocă, sărată măruntă, şi o legătură cu scrisori la copila Slugerului Băluţă Ioan,[1]) şi 2 lesiţa cu ferveşi. Iată aceste le-am dat în sama lui chir Florea, omul jupânului Băluţă ot Rămnicŭ. 40 stiucuri cărnaţi, 28 limbi de vacă; acestea toate ce le numescu mai susŭ, toate am datŭ în mâna lui chir Florea.

Aceasta, şi sunt al dumitale plecată slugă.

Costandin Gheorghiu.

Am găsitŭ o scrisoare la Râmnicu, şi am trimis-o la Craiova Vineri.

Cost. Gheorghiu.

Au datŭ chir Florea până în Lăzăret, ce au dusŭ amăneturile, 1 : 10.

(Adresa :)

Cinstitŭ şi mie mai mare dumnealui jupânului Hagi Costandin Popŭ, cu multă plecăciune, la Sibii.

(Docum fost la Minist. Comert.. astăzi la Acad. Rom.)

CLXXXVIII.

1816 Ianuarie 5. Bucureşti.

Hrîsovul fabricei de fidea[2]).

Find-că înmulţirea felurimilor de meşteşuguri şi lucrurilor de mâini ce s'ar putea izvodi întro ţară, nu numai este de mare folos şi îndestulare lăcuitorilor ei, ne având trebuinţă atunci a aduce şi a cumpăra cu preţuri scumpe du prin alte părţi streine, acele ce sunt de lipsă, ci şi laudă i podoabă patrii aceia pricinueşte.

---

[1]) Vezi aici nota dela pag. 71.

[2]) Dat de Ioan Gheorghe Caragea Voevod, Domnul Ţării Româneşti.

www.dacoromanica.ro

Care aceasta socotindul şi oblâduitorii ce s'au învrednicit dela Dumnezeu a avea stăpânıri de ţări şi noroade să silesc pentru îmbunătăţirea, îndestularea şi înbelşugarea supuşilor lor, şi le fac înlesnire prin ajutoruri şi faceri de bine, ca nu numai pe seama trebuinţii acelui pământ să se facă îndestulare, ci încă de va fi prin putinţă să şi prăsească, ca să iasă şi la alte părţi, pentru al pământenilor alîş verişi, pricinuindu-să dintr'aceasta şi folos la toţi lăcuitorii acelui loc. Drept aceia dar înştiinţându-ne şi noi că un Nichifor Hagii Ioan Mustacov, de aici din poliţia Domnii mele Bucureşti, prin osteneala, osărdia şi silinţa sa, şi pentru al lui folos şi pentru binele ţării, vrând a face şi deschide fabrică de a lucra şi a face fidea, i macaroane, i simigdale, i crititarachisia, i ostrachia şi cripriotica, au adus argaliile cele trebuincioase, cum şi meşteri dela Andrianopoli, şi puind în faptă lucrul acesta, spre a putea face vânzarea acestor lucruri, cu preţ mai eftin, prin jalbă au cerut şi dela Domnıea mea ajutor şi privileghiuri, am rânduit jalba sa la d-lui cinstit şi credıncios boerul Domnii mele Grigorie Ghica vel Vistier [1]), ca să cerceteze folosul ce poate să pricinuiască obştii, cum şi ajutorul i privileghiul ce i se cuvine din partea Domnii noastre, şi prin anafora dela 27 ale trecutei lunii lui Octombrie, ne au făcut arătare că fideaua ce se vinde în politia Bucureştilor este dela fabrica ot Galaţi, şi o vând băcanii, ocaua po parale 75, care probăluindu-să cu cea făcută de jăluitor, s'au găsit cea făcută de aıci mai bună, fiind făcută după meşteşugul dela Adrianopoli, şi cere ajutorul Domnii mele, atât pentru fabrica aceasta, ca în câţıva-ani să nu fie volnic altcinevaşi a deschide alta asemenea fabrică ca aceasta, i apărare de vamă la fideaua i celelalte ce va vinde dela această fabrică, atât aici în politia Bucureş-

[1]) Vıitorul Domn al Ţării Româneşti după revoluţıunea dela 1821, a domnıt până la 1828

www.dacoromanica.ro

tilor, cât şi afară prin judeţe, să i se hărăzească şi câţiva oameni scutiţi de dăjdii şi angarii, şi într'acestaşi chip să făgăduească a vinde ocaua de fidea po parale trei zeci şi opt (pentru căci la fidea are şi muncă mai multă şi intră şi de două parale şofran la una ocă), ear macaroanele şi celelalte să le vânză ocaua po parale trei zeci şi patru, şi pentru căci la această vânzare a sa, de va dau-o cu redicata pe la băcani, urmează ca băcanii să o încarce la preţ, şi va fi zadarnic preţul cu care să leagă a o vinde el, ne cunoscând obştea folos, de aceia s'au legat ca să ţie şi o prăvălie aici în politia Bucureştilor, de a vinde cu mărunţişul acestea, după preţu ce se arată mai sus, iar pe la oraşele de prin judeţe, să aibă voe a o vinde cu redicata, tot cu acel preţ, şi această prăvălie, să fie apărată de toate dările ce sunt pe la alte prăvălii, şi să nu fie supusă la vre un iznaf sau la alt zabit, de cât numai la acele ce se va orândui de Domniea mea. Deci chibzuind şi Domniea mea binele şi folosul ce poate avea politia pământului acestuia dintr'această lucrare şi mai eftină vânzare a fidelii i a celor lalte felurimi, am binevoit şi i-am dat acest Domnesc al nostru hrisov, prin care hotărăm să aibă aceste privileghiuri adică:

a) In diastima de cinsprezece ani de acum înainte, să nu aibă voe alt nimeni a deschide fabrica să lucreze acest meşteşug, şi măcar de se va ivi alţi lucrători de aceste felurimi, şi vor da făgăduială că le vor vinde cu preţ mai jos de cât cel cu care să leagă numitul, să nu fie primită. Iar după ce se va împlini sorocul de 15 ani, de se va arăta alţii cu făgăduială de mai eftin preţ, atunci mai întâi să se întrebe jăluitorul, şi de-i va da mâna ca să le vânză cu preţul ce va provalisi cel ce se va arăta, să se protimisească tot numitul.

b) Să ţie pentru trebuinţa fabricii cincisprezece oameni streini, făr de pricină de dajdie, apăraţi de rândul

www.dacoromanica.ro

dăjdielor, i de alte orăndueli, cu pecetluiturile Domnii mele, de la Visterie.

c) Să ţie această fabrică o prăvălie aici în polıtia Bucureştilor, apărată de orı ce dări şi ajutorinţe vor fi pe alte prăvălii, cum şi ne supusă la vre un isnaf nici la Agie, ci să fie un osebit boer (pe carele prin deosebit pıtac îl vom orăndui îngrijitor de a priveghea ca să se vânză fideaua i cele lalte felurimi ce es dıntr'această fabrică, după preţul de mai sus arătat, atât ceia ce se va vınde la prăvălie cu mărunţeaua, cât şi ceea ce se va vinde cu redicata prin judeţe, adică ocaua de fidea po parale trei zeci şi opt, iar macaroanele şi cele lalte ocaua po parale trei zeci şi patru.

d) Fabrica aceasta să fie îndatorată, a da pe tot anul la Spitalul nemernicilor streini căte două sute ocă fidea.

Şi pentru a se păzi orănduıala, privileghiurile şi milile acestea ce mai sus se coprınde, am adeverit hrisovul acesta cu însuşi a Domnii noastre iscălitură şi pecete, i cu credinţa prea iubiţilor Domnii mele fii, Gheorghie Caragea Voevod, Costandin Caragea Voevod, martori fiınd şi d-lor cinstiţi şı credincioşii veliţii boeri ai Domnii mele, pan Costandin Kreţulescu vel Ban, pan Gheorghe Arghıropolu biv vel Ban, Epistat Spătăriei, pan Costadin Vlahuţi vel Postelnic, pan Grigorie Ghica vel Vistier, pan Dumitrache Racoviţă vel Dvornic de Ţara de sus, pan Mihalache Avram biv vel Vornic de Ţara de jos, Epistatu Vornicıı obştirılor, pan Grigorie Filipescu vel Vornic de Ţara de jos, pan Teodorache Văcărăscu vel Vornic al treilea, pan Mihalache Racoviţă vel logofăt de Ţara de sus, pan Scarlat Grădisteanul vel logofăt de Ţara de jos, pan Toma Kreţulescu vel Logofăt de obiceiuri, pan Grigorie Ralea vel Hatman, pan Alexandru Filipescu vel Vornic al Politıei, pan Atanasie Hristopulo vel Logofăt al pricinilor streine, pan Matei Cantacozino vel Clucer, pan Dumitrache Hrisoscoleu vel

www.dacoromanica.ro

Căminar, pan Mihalache Racoviţă vel Logofăt de Ţara de sus, şi s'au scris hrisovul acesta în anul al patrulea dintru'întăia domnie a Domnii mele, aici în oraşul scaunului Domnii mele Bucureşti, la anii dela naşterea Domnului Dumnezeu şi măntuitorului nostru Isus Hrisos 1816 Ghenarie 5, de Chiriţă Logofăt de Divan

(Arhiv. Stat. Buc, Cond domn., No. 27, fila 228—229)

CLXXXIX.

(1816).

Prea cinst[ite] dumneata vel Spătar.

Jăluesc milostivirii dum[nitale] că eu având o băcăniie la satul Hot[ă]r[ani] sud Vlaşca dinpreună şi cu alt tovareş şi plecând eu de acolo cu o căruţă să viu la Bucureşti să cumpăr marfă pentru acea băcăniie, viind pă drum încoaci până drept Herăşti m'am pomenit că mi-au eşit înainte şasă inşi şi au început a mă înjura că i-aşi fi vândut peşte de cinci parale lipsă, fiind eu acolo, la acea băcăniie, şi eu i-am întrebat cât le ieste paguba să le întorc, că eu nu ştiam la care dintrânşii le voi fi vândut, macar că dreamurile îmi era la băcănie şi le ştiiam drepte, dar nu m'am pus înpotrivă, şi acei oameni zurbagii dacă am scos eu punga a le da acele parale, au început a mă trage, şi fiindcă scosasăm din pungă un galben de t[a]l[eri] 25 şi 2 rubiele şi trăgându-mă toţi în toate părţile, au căzut jos, şi trăgându-mă de pungă, au rămas acei bani în mănile lor, şi eu abia am scăpat cu viiaţă, aflându-mă cu alt tovaroş, iar când aşi fi fost singur, cu adevărat nu scăpam din măinile lor cu viiaţă. Pentru care ačasta mă rog milostivirii dumi[tale] ca să fie o cinstită poruncă a să aduce aici la cinst[ită] Spătăriie a mi se face înplinire de dreptul mieu şi ei să se facă pildă şi altora, ca nu să mai urmeză acest

www.dacoromanica.ro

fel de lucru cu totul înpotriva dreptăţii. Prea plecat dumitale.

Năstasie Cornescu.
[dın] Hot[ă]r[anı], sud [1]) Vlaşca.

(Arhıv. Stat. Buc, Condıca cu «Acte judecătoreşti, 1806—44», fila 40).

CXC.

1817 Aprilie 18. Bucureşti.

Bukurest am 18t Aprıl 1817.

Werthester Freund!

Den Iahrgang 1816 des des *(sıc)* Zeit. Magazins habe ıch sam, des Dr. Lips-Tulian Gränzarrangement mit Dank erhalter. Nach dieses Herrn Meinung müsste unsere Gränze bis am Berg Hernus vorgerückt werden und die ganze Donau musste mit ostreichischen Schiffen befahren werden! Was wohl Sultan Mahmud dazu sagen wurde, wenn man ihm einen so wohlmeinenden Vorschlag machen wollte. Einige Eimer Blut mochte eine solche Gränzberichtigung freylich Kosten, aber die politischen Ideen des Hn. Lips sind auch von der Art, dass man auf so eine Kleınigkeit keine Rucksicht nehmen darf.

Ich schliesse Ihnen hier die anverlangte legalısirte Kopie der Exophlisis des Vilara bey, sıe ist ganz suit dem in Handen des Guczula befindlichen Original gleichlautend. Sowohl dieser als H. Constantin sollen zufrieden seyn, dass sie so leicht davon gekommen sind, nach meinem Wissen und Gewissen hatten sie an Vilara noch einige Piaster mehr zu bezahlen gehabt.

Es ist erbarmlıch was dıe Leute uber die Theurung bey Ihnen klagen! Man wird bald nicht mehr in

[1]) Judeţul.

www.dacoromanica.ro

Wien leben können. Doch ist zu hoffen, dass sich bald alles ins bessere ändern werde. Der Himmel gebe uns nur auch einige gesegnete fruchtbare Jahre und befreye uns von dem unreinen Geist des Wuchers, dann wird alles gut werden.

Hier leben wir ganz erträglich; die nothwendigsten Bedurfnisse des Lebens sind wohl feil und gut. Luxusartikel sind leicht zu entbehren. Gesund sind wir, Gott sey es gedankt, alle; was will man mehr haben? Über Kleinigkeiten bin ich gewohnt mich hinauszusetzen und so lebe ich deductis deducendis im Zirkel meiner Familie glucklich und zufrienden. Unser liebe gute Rosenzweig, den ich Ihnen bestens anempfehle, hat unsre Gesellschaft verlassen, welches fur mich ganz besonders ein unersetzlicher Verlust ist! Er wird eine unangenehme Reise machen, und erst nach diesem Schreiben in Wien eintrefen konnen, weil das Wetter und folglich auch die Strassen, unendlich schlecht seyn mussen.

Empfehlen Sie uns sämtlich, gross und klein, dem schätzbaren Angedenken Ihrer theuren Frau Gemahlinn; sagen Sie dieser, dass meine zwey ältern Kinder, Pepi und Louise, mit grossem Eifer die Zeichnungsmaterialien, die sie die Gutte hatte ihnen zu senden, benützen und ihr mit erster guten Gelegenheit einige Muster ihres Fleisses uberschicken werden

Ich umarme Sie herzlich und bin unveränderlich Ihr aufrichtiger Freund.

Hakenau[1]).

(Docum fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad Rom)

---

[1]) *Fleischhakl von Hakenau* a fost Agentul Curţii Imperiale a Austriei în Bucureşti dela 1810—1828.

www.dacoromanica.ro

CXCI.

1817 Septembre 16. Bucureşti.

Bukurest am 16ten September 1817

Werthester Freund!

Ich bin im Besitz zweyer Ihrer Zuschriften von 2t und 5t dieses und beeile mich Ihre Geschafte betrefend zu antworten, bevor ich meine eigene beruhre

Die auf mich gezogenen vier Wechsel im Gesamtbetrag von 12713 Piaster werden zur Verfallzeit gehorig eingelost werden, wobey ich bemerke, dass Sie sodann noch 20 paràs bey mir gut haben, da die mir zum Incasso eingeschickten Tratten 12713 Piaster 20 paràs betragen. Ich widerhole es nochmal, dass ich mich beleidiget finde wenn Sie mir nicht recht oft Gelegenheit geben Ihnen zu dienen.

Von meiner Frau habe ich heute Briefe aus der Kontumaz vom 13t erhalten, sie wird am 14t in Hermannstadt eingetrofen seyn und nach ein Paar Tage Aufenthalt alldort ihre Reise weiter fortgesetzt haben; meine Briefe von heute wurden sie gewis nicht mehr dort trefen; ich bin dahero so frey Ihnen den Einschluss fur Sie bestens und mit der Bitte auzuempfehlen, ihr selben so bald nur immer moglich einhandigen zu lassen, da Sie am besten wissen mussen, wo sie einlogirt ist, wovon ich Sie ersuche auch mich zu verstandigen, damit ich meine Briefe gerade dahin adressiren konne. Sie werden gewis fur die gute Louise wie fur eine Schwester ein guter Bruder sorgen. Ihrer theuren Frau Gemahlinn melden Sie meinen freundschaftlichsten Handkus; Sie aber umarme ich herzlich und verbleibe Ihr unveränderlicher Freund.

Fleischhackl.

Haben Sie noch nicht von Ihren Hermannstädter Haus einen Flaschenkeller mit Bukurester Rosoglio für

www.dacoromanica.ro

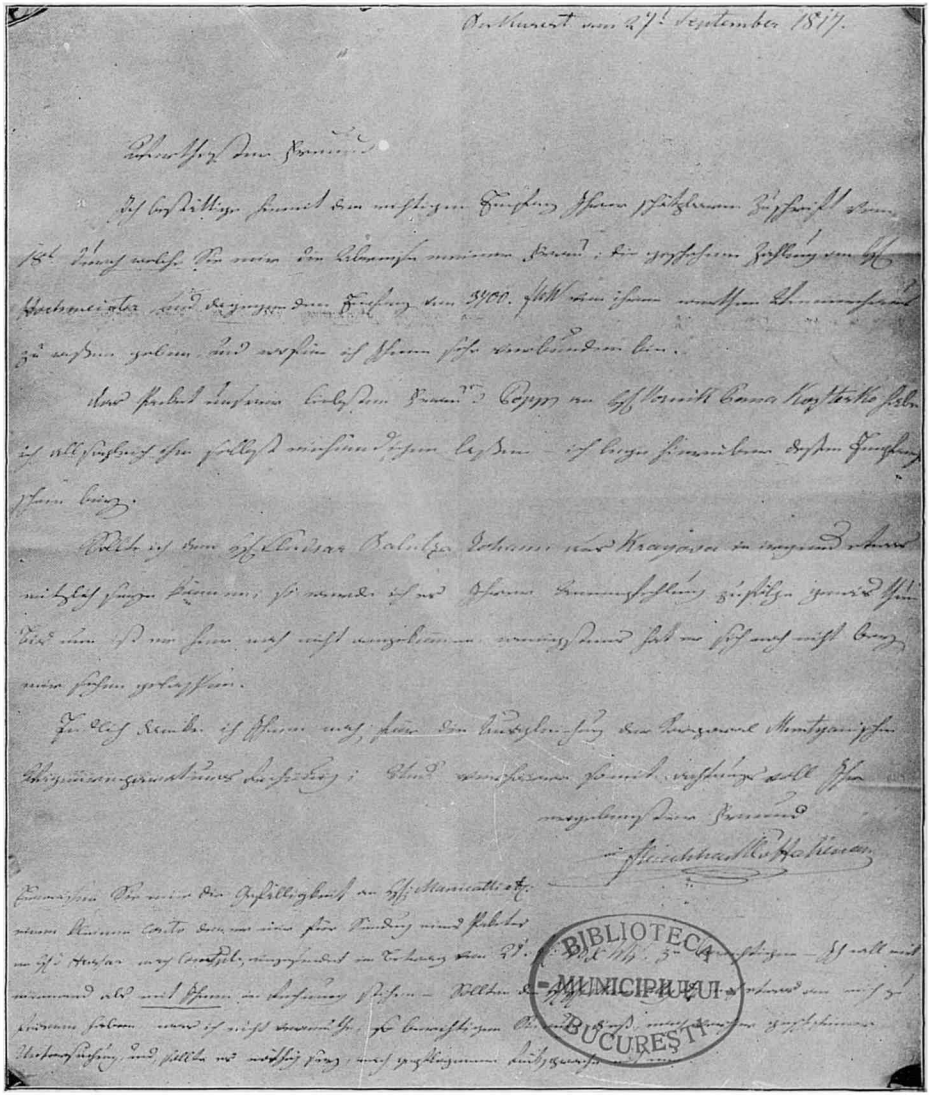

BIBLIOTECA MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

Furnică D. Z., Ist. Com. la Rom. Socec, București.

1817 Septembre 27.

(Vezi aici docum. CXCII, pag. 295.)

www.dacoromanica.ro

H. v. Brenner erhalten? Ich habe selben durch Meytany vor langer zeit nach Hermannstadt gesendet, aber noch keine Nachricht von der wirklichen Absendung erhalten. Wenn Ihnen selber zukommt, so lassen Sie ihn H. v. Brenner ubergeben.

(Adresa în dos:)
A Monsieur H. Constantin Popp Banquier, à Vienne

(Docum. fost la Minist Comerț, astăzi la Acad Rom)

CXCII

1817 Septembre 27. Bucureşti.

Bukurest am 27t September 1817

Werthester Freund,

Ich bestattige hiemit den richtigen Empfaug Ihrer schatzbaren Zuschrift vom 18ten, durch welche Sie mir die Abreise meiner Frau, die geschehene Zahlung an H. Hochmeister und dagegen den Empfaug von 3700 t. W. W. von ihrem werthen Wienerhaus zu wissen geben und wofur ich Ihnen sehr verbunden bin.

Das Packet unsrer liebsten Frau v Popp an H. Vornik Pana Kosstesko habe ich allsogleich ihm selbst einhandigen lassen, ich lege hieruber dessen Empfangsschein bey.

Sollte ich dem H. Sludsar Balutza Iohann aus Krayova in irgend etwas nutzlich seyn konnen, so werde ich es Ihrer Anempfehlung zufolge gewis thun. Bis nun ist er hier noch nicht augekommen, wenigstens hat er sich noch nicht bey mir sehen gelassen.

Endlich dancke ich Ihnen noch fur die Ausgleichung der Korporal Muntyan'schen Wagenreparaturs-rechnung, und verharre sommit achtungsvoll Ihr ergebenster Freund.

Fleischhackl v. Hakenau.

www.dacoromanica.ro

Erweisen Sie mir die Gefälligkeit, an H. Manicatti et Comp. einen kleinen Conto, den er mir für Sendung eines Paketes an H. v. Hrissar nach Constantinopel, eingesendet, im Betrag von 29 fl. 40 kr. W. W. zu berichtigen. Ich will mit niemand als *mit Ihnen* in Rechnung stehen. Solten die H. H. Manicatti et Comp noch etwas an micht zu fordern haben, was ich nich vermuthe, so berichtigen Sie auch diess nach vorhergeschehener Untersuchung, und, sollte es nothig seyn, nach gepflogener Rücksprache mit mir.

(În lăuntrul scrisorii se află următorul bilețel al lui Costescu :)

O carte pecetluit[ă] dăla dum[nea]ei cocoana Păunica Hagi dăla Sibiĭ am priĭmit prin cinstita Aghenție. 1817 Sept. 12.

Pană Co[stes]cu[1]).

(Adresa în dos :)

A monsieur H. Constantin Popp Banquier, à Hermannstadt.

(Docum. fost la Minist Comerț, astăzi la Acad Rom)

CXCIII.

1817 Octombre 25. Bucureşti.

Bukurest am 25t Oktomber 1817.

Werthester Freund,

Ich bin heute so frey Sie mit einer Kommission zu beschweren, deren Besorgung Sie um so weniger von

---

[1]) Privitor la relatia de familie a lui Pană Costescu, dăm, după documentul din 27 Novembre 1793 (Arhiv. Stat Buc, Cond. domn. cu No 25, fila 234) următoarea spiță :

Constandin
Costescu mare Sărdar a murit înainte de 1793.

Pana	*Ștefan*
Costescu mare Dvornic, 1817	Costescu, 1793

www.dacoromanica.ro

sich weisen werden, wenn ich Sie versichere, dass mir sehr viel daran gelegen ist, dass selbe so geschwind als möglich und gut besorgt werde.

In der Anlage werden Sie das Verzeichniss der Requisiten finden, die ich aus Hermannstadt kommen zu lassen von einer hohen Persohn (sic) bin ersucht worden. Da Sie wahrscheinlich kein Kenner von diesen Requisiten seyn werden, so bitte ich Sie einen geschickten Muller zu Rath zu ziehen, oder ihm den Auftrag zu geben, gedachte Requisiten von bester Qualität einzukaufen, welche Sie mir dann wohl eingepackt, samt Rechnung des Kostenbetrags durch die erste sichere Gelegenheit zu übersenden die Güte haben werden.

Da H. v. Udrizky und H. Manolaky seit mehreren Tagen kranker darniederliegen, so bin ich der einzige von der Agentie der gesund ist und arbeiten kann. Sie konnen sich daher leicht denken, dass ich sehr beschäftiget bin und daher meinen Brief heute ganz in Kürze mit der Bitte schliessen muss, unsrer lieben Frau Popp meine freundschaftlichste Empfehlung darzubringen und fur sich die Versicherung meiner Freundschaft zu empfangen.

Fleischhackl v. Hakenau.

(Anexă *)

12 Ellen Beuteltuch zum Mundmehl.
12 detto, detto » Brodmehl.
12 » » » Semmelmehl.
12 » » » Kopbeuteln.
Zwey Griessauberer . . . . f. 35.—
Ein kurzer Kopsauberer . . » 69.—
f. 104.—

Jeder Muller wird wohl verstehen, was diese Kunstausdrücke sagen wollen. Ich verstehe sie nicht, weil ich kein Müller bin.

(Docum. fost la Minist. Comerț, astăzi la Acad. Rom.)

www.dacoromanica.ro

CXCIV.

1817 Decembre 3/15. [1])

Foiţă pentru ceale ce priimiĭ dela chir Pană, omul dumnealuĭ jupăn Vasăle Pavlovicĭ, şi le trimisăĭ cu dumnealuĭ jupăn Andreĭ Buholţĭ coj[o]caru de aciĭa:

1 ştuc morun prospăt.
2 deto, deto, sărat
28 lĭmbi de vacă.
2 putini icre.
2 băşici cırvış de vacă.

Pentru scrisorĭ neavăndŭ vrea[me] jupăn Andreĭ ca să şază pănă să vor afumà, rămasără, şi afumăndu-să să vor trimite, pentru care mă rog să am ertăciune, şi eŭ neavăndŭ răgaz ca să fac scriso[a]re şi să trec şi peştele, să vedem căte oca sănt, ci cum le-am primit, aşa le-am dat. Şı cu plecăciune sănt al dum[i]tale mai mic şi slugă.

Florea Marınovıcı.

(Docum. fost la Mınıst. Comerţ, astăzı la Acad. Rom)

CXCV.

1817 Decembre 6. Bucureşti.

Bukurest am 6ten December 1817.

Werthester Freund,

Ich habe Ihre ganz freundschaftlichen Schreiben vom 14t und 21t v. M. zugleich am 2ten dieses zu erhalten das Vergnugen gehabt und mit selben die prima und secunda auf Thüringer Pres [2]) 3162 20/40 deren Incasso keinem Anstand unterliegt.

Der Ankunft des Bruders unsers Constantin Con-

[1]) Scrısă dın Lazaret (Căıneı).
[2]) Pıastrıı.

www.dacoromanica.ro

stantin [sic] sehe ich entgegen und werde ihm, soweit es von mir abhängt, gewis bestens an die Hand gehen. Fur die Besorgung des Postpapiers und der Blumenzwiebel bin ich Ihnen recht sehr verbunden, nicht minder fur Ihre Bemühung die Sie bey Anschaffung des Wagens für meine Frau hatten. Doch wo nahme ich Worte her un meine Gefuhle von Dankbarkeit fur alle Sorgfalt und Freundschaft, die Sie meiner Frau und meinem Sohn erzeigen, auszudrucken! Aber in meinem Herzen ist alles tief eingegraben und auch nicht der kleinste Zug soll davon verwischt werden.

Wegen der Baron Waldstaett'schen Forderung an Bellio kann ich Ihnen heute eine bestimte Aufklärung geben, die Sie uberzeigen wird, dass es fur den gedachten Baron rathsamer wäre diese Forderung ganz aufzugeben, indem wenn er solche verfolgen wollte, diess nur durch die geheime Hof und Staatskanzley geschehen konnte, welche die Sache mir zustellen wurde und ich musste dann die Erklarung des Etienne Bellio[1]) jener hohen Stelle amtlich unterlegen, Baron Waldstaetten aber dadurch hochlichst compromittiren. Denn Bellio gestand mir, dass zur Zeit der Zusammenkunft der hohen Monarchen in Prag, Baron Waldstaetten dahin gereiset seye und ihm versprochen habe, alle politischen Nachrichten von dort her ihm mitzutheilen, fur welche Mittheilungen ihm Bellio 800 fl. W. W. zugesichert und wirklich 500 fl. daraufbezahlt haben soll; weil ihm von seinem Fursten aber nicht mehr als diese letzte Summa applaudirt worden, so konnte er ihm den Rest nicht zahlen; obgleich Baron Waldstaetten sich späterhin auch an den regierenden Fursten der Wallachey selbst schriftlich gewendet hat, so erhielt er doch keine befriedingende Antwort. Überdiess behauptet Bellio, dass er in seinem Leben keine solche Schuldverschreibung auf einen Stem-

[1]) Vezi aici nota dela pag. 201.

www.dacoromanica.ro

pelbogen dem Baron ausgestellt habe, mithin diese wieder zurückfolgende gar nicht für seine Schrift anerkennt. Ausserdem habe Baron Waldstaetten noch 18 # für ein Paar Kuchenreiterische Pistolen, die dem Bellio gehorten an sich behalten, die er ihm zu ersetzen schuldig ware, von denen er Bellio aber keine weitere Meldung machen wolle.

Will nun Baron Waldstaetten es sich gefallen lassen, derley Auskunfte durch die Staatskanzley zu vernehmen und als eine Gattung von Spion betrachtet zu werden??? Diess zu Ihrer alleinigen Wissenschaft. Thun Sie was Ihnen am vernunftigsten scheint und theilen Sie ihm hievon dasjenige mit, was Sie angemessen erachten.

Nachstens ein mehreres; für heute erlauben es mir Beschaftigungen nicht. Tausend. Empfehlungen an Ihre theure Gattin, Sie umarmt Ihr aufrichtiger Freund.

Fl. v. Hakenau.

(Docum fost la Minist Comerț, astăzi la Acad. Rom.)

CXCVI.

1817 Decembre 21. București.

Bukurest am 21ᵗ December 1817.

Werthester Freund!

Ich bin im Besitz von zwey Ihrer Schreiben von 2ᵗ und 5ᵗ diess, durch welche Sie mir die prima und secunda zweyer W[echse]l per 3150 Piaster auf Salomon Rosanis, und 2035 Piaester 12 paràs auf Radowicz übermachen, welche bereits acceptirt sind und deren Incasso ich besorgen werde. Durch selbe unterrichten Sie mich von mehrern meiner Frau gemachten Vorschüssen, für welche ich Ihnen recht sehr verbunden

www.dacoromanica.ro

bin, noch mehr aber fur alle Dienste die Sie ihr zu leisten beliebt haben.

Von nun an ersuche ich Sie freundlichst, alle Gelder so Ihnen H. Hofrath von Brenner für meine Rechnung übergeben wird, sie mögen in Einlosungsscheinen oder in Konventionsmünze bestehen, an sich zu behalten, und mir in so lange nichts zu übermachen, bis nicht unsere gegenseitige Rechnungen ganz ausgeglichen seyn werden.

Ich hoffe dass meine rückständigen Dienstesauslagenberechnungen von einem ganzen Jahr (und darüber), deren Betrag sich zwischen 8 und 10 tausend Gulden W. W. belauft, nächstens werden flussig gemacht werden, welche Ihnen H. v. Brenner (ob auf einmal, oder nach und nach, ist mir unbewusst) sodann einhandigen wird. Ich bin nun so frey Sie zu ersuchen auf ein Exemplair des *Journal de Francfort* fur kommendes Jahr zu abonniren und bey der Zeitungsexpédition es dahin einzuleiten, dass diess Journal unter Adresse: *À Monsieur le Ban Grégoire de Brancovan, à Bukurest* stats richtig anhero befördert werde. Benachrichtigen Sie mich von den Auslagen, um mir selbe von H. Ban vergüten lassen zu konnen.

Ich muss mich heute auf die widerholte Versicherung meiner unbeschrankten Hochachtung einschranken, da ich viele Geschafte habe.

Fl. v. Hakenau.

(Docum. fost la Minist. Comerţ, astăzi la Acad Rom.)

CXCVII.

1818 Aprilie 8.

Io Ioan Gheorghe Caragea V[oe]vod i G[os]podar zemble Vlahiiscoi.

Cu cale fiind această obştească anafora a dumnea-

www.dacoromanica.ro

lor veliților boeri, priimită este Domniei mele, pentru că în adevăr cele ce să vând de stăpânii moșiilor sau arendașii lor la târguri i sate după la moșiile ce nu sunt slobode domnești, nu este cu cuviință a fi supuse la vre-un nart, în vreme ce stăpânii moșiilor ori arendașii lor, nu fac vânzarea acelor lucruri pe la moșiile lor din vre-o datorie către locuitorii acelor moșii sau către călători, ci de bună voe, numai pentru folosul și alișverișul lor, și pre cum nevrând a face acest alișveriș, nu pot fi siliți la aceasta, așa și făcând vânzarea acelor lucruri, nu se pot îndatora a le vinde cu preț hotărât, căci într'acest chip urmându-se, li ridică dicheoma stăpânirei, ce se cuvine a avea pe drepte moșiile lor. Drept aceĭa întărim Domnĭia mea anaforaua aceasta, și poruncim dumitale vel Logofete de Țara-de-Sus, să se facă cuviinceoasele porunci ale Domniei mele pentru cele ce se vînd atat prin orașe slobode domnești, cât și prin târgulețe i sate după moșiile cele cu stăpâni, de a se păzi nizamul de mai jos arătat cu urmare întocmai.

1818 Aprilie 24.

Pec domn

Vel Logofăt.

Prea Înălțate Doamne,

Am văzut anaforaua ce au făcut Măriei tale dumn[ea]lui vel Vistier asupra jălbii ce au fost dat Măriei tale câți-va boerinași de la sud Saac, cum că au pe moșiile lor câte o brutărie i măcelărie și băcănie, din al cărora venit își chivernisesc casele, și că de sunt acuma câți-va ani au făcut dumnealor boerii Ispravnici județului obiceiu de i-au pe toată luna de la acei brutari, băcani și măcelari une-ori câte doi galbeni, iar alte ori și mai mult. Din care pricină fugind aceia ce țin prăvăliile,

www.dacoromanica.ro

rămân jăluitorii păgubiţi de enteresul lor. Pentru care arată dumnealui Vistierul, că în satele moşiilor unde nu sunt oraşe mari, n'au fost obiceiu a se pune nart, ci au fost slobozi a vinde acest fel de lucruri cu preţul ce le dă mâna, şi că s'au şi făcut porunca Vistieriei, ca să înceteze de a nu mai urma acest fel de luări. Dar fiind-că jăluitorii, spre siguranţă la paza vechiului obiceiu al pământului, cer a li se da luminată întărirea Mării tale, ca-să-şi aibă totdeauna nesupărarea lor, de care face dumnealui Vistierul arătare Măriei tale; la care ni se dă luminată poruncă, că pentru avaetul ce se arată în anaforaua dumnealui Vistierului, că să ia de către Ispravnicii judeţului de la brutari, măcelari, fiind cu totul înpotrivă şi nesuferit la luminat auzul Mării tale, se cuvine a lipsi de acum înainte această urmare, neavând nici un cuvânt a lua acest fel de avaet nu numai de la brutăriile şi măcelăriile de prin sate, ci nici de la cele du prin oraşe, ca unii ce sunt datori a îngriji ca nişte dregători ai judeţului, de a se păzi nizamul nartului, ce se va da după vremi pe la oraşe, iar pentru carnea şi pânea ce se vinde prin sate, să chibzuim ce urmare se cuvine a se face şi se arătăm Măriei tale prin anafora. Următori fiind luminatei porunci, arătăm Înălţimei tale, că oraşe se numesc numai cele domneşti slobode, şi numai la aceste oraşe se da după vremi nart la pâne şi la carne, iar celelalte târguleţe mici de prin judeţe sânt în rândul satelor, la care n'au fost obiceiu nici odată a se pune nart şi a luoa Ispravnicii avaet de la brutării, măcelarii şi băcănii, după cum vedem că arată şi dumnelui vel Vistierul, că aşa au fost obiceiul pământului din vechime. La care cu cale este cererea jăluitorilor, şi nu numai lor li se va da luminată întărirea Mării tale la mână spre apărare, ci şi către celelalte Isprăvnicaturi să se facă luminate porunci, ca nici de acum să nu fie volnici Ispravnicii a pune pe la acele târguleţe nart la brutării, măcelării,

www.dacoromanica.ro

băcănii şi la veri ce alt. Ci acestea să rămăe la îngrijirea stăpănului moşiei spre a se vinde cu preţ cuviinceos şi după cum îi va da mâna, făr de a se izvodi obiceiu nou ce nici odată n'au mai fost. Iar hotărărea cea desăvărşită rămăne a se face de cătră Măriia ta.

1818 Aprilie 8.

Radu Golescu [Ban].
Grigorie Brancoveanu [Ban].
Grigorie Ghica [Ban].
Barbul Văcărescu [vel Vistier].
Dumitraşco Racoviţă [vel Dvornic].
Istrate Kreţulescu [Dvornic].
Costandin Bălăceanu [vel Logofăt].
Mihalache Manu [biv vel Logofăt].
Grigorie Băleanu.
Iordache Slătineanu [vel Dvornic].
Ioan Ştirbei [vel Dvornic].
Alexandru Ghica [vel Logofăt].
Grigore Rali [vel Logofăt].

(Arh. Stat., act diplomatic No. 88, şi copie la Acad Rom, doc. 274 XCIII).

CXCVIII.

1819 Martie 6.

Milostiu bojiiu Io Alexandru Nicolae Suţul Voevod i Gospodar zemble Vlahscoe.

Fiind-că Maria nevolnica sin Dimitrie Fustaşu de Harem, ce au murit, prin întărirea Domnii sale fratelui Ioan Voevod Caragea, ce o văzum şi noi, scrisă fiind cu leatu 1816 Iulie 23, şi dată la anaforaua Logofeţii ţări de sus, au avut privileghiu ca să aibă a ţinea aici în oraşu Domnii mele Bucureşti, o băcănie dreaptă a sa, cu vânzare de vin, rachiu şi de ale băcăniei, scutită

www.dacoromanica.ro

şi apărată de toate dările şi avaeturile ce din alte băcănii, şi cărciume, cu hotărâre însă că acest privileghiu să-l aibă numai la prosopicos, iar de va trece băcănia aceasta prin vânzare la vre-o altă mână străină, saŭ ori în ce chip măcar, va trece asupra altuia, să nu se ţie în seamă. Ne-am milostivit şi Domnıea mea asupra ticăloşii ei, şi printr'aceasta Domneasca noastră carte i-am înnoit şi i-am întărit acest privileghiu, ca să aibă adică a ţinea aici în oraşul Bucureşti o băcănie dreaptă a sa, cu vânzare de vin, rachiu şi de ale băcăniei, scutită şi apărată de toate dările ce dau alte pivniţe şi băcănii, cu asemenea însă orănduială şi legătură precum mai sus se arată. Pentru care poruncim la toţi căţi se cuvine, nimeni supărare să nu faceţi în potriva acestii băcănii şi cârciumi. I isam recih Gospodsvomi.

1819 Martie 6.

(Arh Stat Buc, Condıca domn. No 93, fila 3).

CXCIX.

1819 Aprilie 17.

Cartea lui Vasile Gheorghıe pentru scutırea unei prăvălıı a lui de băcănıe.

[1])... zemble Vlahscoe [2]). Dat-am Domneasca noastră carte lui Vasile, ca să aibă a scuti o prăvălıe a sa de băcănie aici în politia Bucureştilor, de fumărıt, de vamă şi de alte dări ce vor fi pe alte prăvălıi de băcănıi, pentru-că numitu aflându-se în slujba Domnii mele, prin jalbă au făcut rugăciune ca să-l miluim cu scutirea aceştii băcănıi, şi plirıforisindu-ne că jalbă îi este cu dreptate. Ne-am mılostivit de i-am dat apărarea acestii

[1]) Alexandru Nıc Suţu Voevod, Domn'
[2]) Ţărıı Româneşti

www.dacoromanica.ro

băcănii. Pentru care poruncim la toţi câţi se cuvine, supărare în potriva să nu-i facă. 1819 Aprilie 17.

Vel Logofăt.

(Arh. Stat Buc, Cond domn No. 93)

CC.

1819 Maiu 19.

Carte de staroste de neguţători

[1])..... zemble Vlahscoe[2]). Boierului Domnii mele Costandine Zaharie, pre carele l'am făcut Domnia mea Staroste de neguţători, ca să aibă volnicie printr'această carte a Domnii mele a căuta trebile şi judecăţile i alte socoteli ce vor avea neguţătorii între dănşii cu eretocrite şi altele căte cu porunca Domnii mele i dela judecata D-lor veliţilor boeri i se vor orăndui, cum şi catagrafie când va fi de trebuinţă şi se va porunci a face prăvăliilor şi altor avuturi i alte preţuiri de zestre după dreptate. Şi pentru aceaste osteneli ce are a face la slujba şi poruncile Domnii mele, să aibă după obiceiu a fi el şi casa lui apărată de toate podvezile şi angariile, să ţie şi un logofăt scutit, care acesta împreună cu dănsul ostenitor la scrisul trebilor ce i se va porunci de cătră Domniea mea. Să aibă a ţinea şi o pivniţă aici în oraşu Domnii mele Bucureşti, apărată de fumărit, căminărit, de vamă şi de toate alte angarii ce vor fi pe alte pivniţe. Să scutească şi dreapte bucatele lui de dijmărit i vinăriciu. Aşijderea şi de vedrile care să dă negutătorilor la vreme, când străng miere, înhierată cu fierul

---

[1]) Alexandru Nic Suţu, Domn
[2]) Ţării Româneşti.

www.dacoromanica.ro

Domnesc, ne având voe a strânge cu alte vedre, făr'de numai cu acelea, care se ea dela Stărostie, să aibă a luà de toată vadra câte un galben turcesc de t[a]leri 2 bani 20. Asemenea să aibă a ţinea şi o prăvălie aici în oraşu Domnii mele Bucureşti, scutită de toate podvezile ce vor eşi pe alte prăvălii, şi lude[1]) doi scutelnici, cari după ce-i va găsi, să-i ducă la D-lui vel Vistier, ca să le dea adeverinţe. Poruncim Domniea mea şi vouă tutulor neguţătorilor, să aveţi a-l şti şi a-l cunoaşte pe mai sus numitul boerul Domnii mele de Staroste, căruia să-i daţi după datorie ascultare şi cinstea cea cuvincioasă. I isam recih Gospodstvomi. 1819 Mai 19.

(Arh Stat. Buc, Cond. domn. No. 98, fila 143).

CCI.

1820 Iulie 7.

Cinstit şi credincios boerule al Domnii mele[2]). D-ta vel Logofete de ţara de sus, fiind-că Compania cea mare a neguţătorilor de aici din politia Bucureştilor, ce se află întocmită de vreo-câtăva vreme, după orânduelile de atunci, şi dela o vreme încoace făcându-se alte orânduelì, după întocmirile noui, au rămas acea Companie făr'de nici o orânduială, pentru care nici selefu nostru n'au înnoit hrisovul ce-l au de la Costandin Vodă Ipsilant. Drept aceia cercetând Domniea mea coprinderea acelui hrisov şi găsind după formele cele noui că această Companie nu este de nici un folos, şi întru adevăr netrebuincioasă. De aceia şi Domniea-mea, n'am primit să o întărim. Pentru care şi poruncim, ca de acum înainte nu are să se mai pomenească că este acest fel de Companie, ci d-ta primind domnescul nostru pitac, să pui a se căutà în condici şi unde se va găsì trecut acel

[1]) Oameni, suflete.

[2]) Alexandru Nic. Suţu Voevod, Domnul Ţării Româneşti.

www.dacoromanica.ro

hrisov, să se rupă foile din condici spre ştiinţă şi adeverire de stricare aceştii Companii, dupe care pitac al Domnii mele scoţându-le copie, să se şi adevereze de d-ta, şi să se trimiţă la d-lui vel Vornic al politiei, ca să se facă cunoscută către numiţii hotărârea Domnii mele. Tolico pisah Gospodstvomi. 1820 Iulie 7.

Vel Logofăt

(Arh Stat Buc., Cond. domn. No 96, fila 162 v. Publ şi în *Urechia*, Ist Rom. XII, 387)

CCII.

1821 Ianuarie.

1821 Ghenarie.

Matcă de numele tuturor Companiilor ţării, alcătuită pe judeţe şi oraşă, i cu bani datoriei lor pe tetraminiïa următoare ot Ghen[a]r[ie], Fevr[uarie], Martie şi Apr[ilie], ćum în lăuntru să arată.

Bucureşti. — Compania băcanilor.

Cruci	Nume
1	2. Gheorghe sin Vasile i Mihale sin Hristea.
1	2 Dima sin Dumitrie i Fotim sin Zamfir.
1	2 Ianache sin Panait i Tănasie sin Laţcăr.
1	2 Gheorghe sin Panait i Panciul sin Ştefan.
1	2 Gheorghe sin Ion i Pârvul sin Stoian.
1/2	1 Gheorghe sin Niţul.
1	2 Nicolae sin Dobre i Tănase sin Theodor.
1	2 Ivancea sin Dima i Dimitrie Ivancea.
1	2 Hristea sin Con[stan]din i Ene sin Avraam.
1	2 Macovei Sărbul i Nedelco Nicolau.
1	2 Toncea sin Stoica i Nenul sin Niţă.
1	2 Mihaiu sin Ion i Con[stan]din sin Gheorghe.
1	2 Anghel Gheorghiu i Gheorghe Nenu.
1/4	1 Gheorghe Ioanu.
1	2 Dumitraşco sin Gheorghe i Gheorghe sin Avraam.
19	38 po t[a]l[eri] 15 de nume, fac t[a]l[eri] 570.

(Acad Rom., Mss 248, fila 2)

www.dacoromanica.ro

CCIII.

1822 Aprilie 27. Iaşi.

Dela Poliţia oraşului Eşi.

In urma rezoluţii cinstit dumnealui Prezident al Divanurilor Moldoviei şi Valahii General şi Cavaler Zeltuhin, dela 23 Aprilie, cu No. 3641, permitem supusului străin Mihail Erdi să deschidă în oraşul Eşi o băcănie şi să vândă în ea cele necesare de obşte, după preţurile ce sunt hotărăte de mai 'nainte, şi pentru care i se va libera de Poliţie o listă de preţuiri. 1822 Aprilie 27.

Poliţai. Locot.-Colonel *Zosin.*

Secretar: *Curtev.*

L S

No. 1433.

(Arch Stat Iaşi, Dosar No 149 176)

CCIV.

1822 Octombrie 6. Iaşi.

Cu mila lui D-zeu Io Ioan Sandu Sturza Domnu Ţărei Moldavii.

Cu cuget neadormit şi cu gândul fiind tot de una Domnia mea asupra facerilor de bine, ce stăpânitorii sunt îndatoraţi a urma către toate stările ce se află puse sub ocărmuirea lor, spre cea de a pururea a lor mulţumire şi fericire, pentru ca şi acestia să se arate mulţumitori către pronia cerească ce ne au învrednicit oblăduitor şi Domn acestei păzite de D-zeu ţări a Moldavii, iubita noastră patrie, prin urmare în fapte de a face bine pe cât putinţa va sluji către toţi, din toate

www.dacoromanica.ro

stările, înpărtăşind pe fie care după cuvinţa stării sale, cu daruri, mili şi ajutoriu din darurile Domneşti, luat-am şi noi seama la jaloba ce ne au dat Ioan Cuzu, bacalu din poliţia oraşului Botoşani, arătând că este la scăpătăciune. Deci după jaloba ce ne au dat, încredinţându-ne Domnia-me prin cercetare, că numitul cu adevărat au adus pururea bune slujbe politii, şi cu mărturii vrednice de obştească mulţumire de cinste din partea locuitorilor târgului Botoşani, boeri, târgoveţi şi ţărani, cât şi dela dregătorii ce s'au aflat la acel ţinut după vremi, unde au fost chemat de a sluji, şi unde au jerfit nu puţină osteneală. Drept aceea dar, spre oareşi care răsplătire a ostenelilor sale, hotărâm prin acest al nostru hrisov, pentru slujbele sale să fie apărate toate bucatele sale ce va avea, ori stupi, sau râmători, şi vinul din adevărate viile sale, de plata goştinii, a desătinii şi a vădrăritului, fără să se supere de cătră slujbaşi cu cât de puţină plată. S'au scris hrisovul acesta la scaunul Domnii meale, în oraşul Eşii, în anul dintâiu al Domnii mele, la leat 1822 Octombre 6.

L S

Ioan Sandu Sturza Voevod.

(Arh. Stat. Iaşi,—Condica No. 169/37).

CCV.

1823 Februarie 1.

Prea Inălţate Doamne,

Jăluim Mării tale milostiviri pentru nedreptatea ce pătimim dela neguţătorii toptangii ce aduc marfă de

www.dacoromanica.ro

băcănie înpotriva luminatului hrisov Domnesc ce-l avem la mâini privileghiu, că ei nu sunt slobozi mai mult de cât a-şi aduce marfa şi a o vinde cu toptanu. Iar ei înpotrivă, nu numai nu se amestecă a vinde şi cu mărunţişul, ci încă fac şi matrapazlâc, fiind oameni cu putere, coprind mărfurile ce vin, şi apoi ni le vând nouă cu îndoit preţ. Apoi şi noi căutând câştig, ca unii ce noi suntem însărcinaţi cu beilicuri şi alte angarii ale oraşului, să încarcă toate la sărăcime, şi din pricina lor pătimeşte toată obştea.

De aceea năzuim la mila Mării tale, ca ori să fie numai toptangii, sau să fie şi ei supuşi la toate orânduelile breslii, iar nu în semeţie că sunt sudiţi, să stea cu înpotrivire, şi noi să tragem toate necazurile, şi cum va fi mila Mării tale.

Robii Mării tale

Breasla băcanilor de aici din Bucureşti.

(Rezoluţiune :)

No. 100. D-v. veliţilor boeri, fiindcă anaforaua ce ne au făcut d-lui vel Agă pentru vânzarea mărfurilor de băcănie, s'au orânduit în chibzuirea dv., de aceea dar poruncim, să cercetaţi şi jalba aceasta, şi să ne arătaţi înscris. 1823 Februarie 1. *biv vel Sărdar.*

(Arhiv Stat. Buc., dosar judec. vechi No. 1414).

CCVI.

1823 Februarie 1.

Prea Înălţate Doamne,

După luminata porunca Înălţimii tale[1]), ce mi se dă la această jalbă a isnafului băcanilor din Craiova, făcând cercetare, am văzut că arătarea lor este, cum că mai nainte avea rânduială să dea băcani avaet Polcov-

[1]) Grigorie Dim. Ghica Voevod, Domnul Ţării Româneşti.

www.dacoromanica.ro

nicului câte un galben, car la vremea Mării Sale Domnului Caragea, când era Caimacam Cămăraşul Scanavi, şi când ei se afla prăvălii patruzeci, zicându-le că Polcovnicia plăteşte avaet două zeci şi opt de mii pe an, i-au încărcat şi pe ei să dea talere cinci sute Polcovnicului lar acum se află numai prăvălii unsprezece, iar douăzeci şi nouă lipsesc, adică zece s'au lăsat de acea meserie, optsprezece au fugit, de nu se ştie unde se află, şi unul au mofluzit, cerând milostivirea Mării tale, ca precum Polcovnicia este uşurată la avaet, să nu fie şi ei împovoraţi cu aşa greutate, ci să plătească aceste unsprezece prăvălii numai analogonu ce se cădea la talere 500, împărţindu-să pe patruzeci prăvălii. Deci fiind-că la întocmirea ce s'au făcut acum prin anaforaua obştească, ne fiind ştiute aceste arătări ale lor, şi găsindu-se că şi mai nainte la Măria Sa Domn Caragea au fost întocmit la acest isnaf al băcanilor din Craiovaa da talere cinci sute pe an avaet la Polcovnicie, aşa s'au aşezat ca să-şi dea şi să-şi facă cislă între dânşii, după starea fieşticăruea, şi ca să ia pliroforie de adevăr, găsesc cu cale, să se dea luminată porunca Înălţimii tale către dumnealui Caimacamul Craiovei, să cerceteze jalba lor, şi în ce chip va dovedi dreptul adevăr, cu întreaga pliroforie să înştiinţeze Mării tale, a se da luminată hotărârea Înălţimii tale, cum are să urmeze. 1823 Februarie 1.

Vel Logofăt.

(Arhiv Stat Buc, Cond Domn No 101, fila 224)

CCVII.

1823 Februarie 5[1]).

Io Grigorie Dimitrie Ghica Voevod i Gospodar zemble Vlahscoe.

[1]) Intarirea domnească la anaforaua vel Logofătului în pricina isnafului băcanilor din Craiova. Vezi aici documentul precedent sub CCVI

www.dacoromanica.ro

IOAN V SOCEC
1830–1896
(Vezi pag. 545).

www.dacoromanica.ro

După arătarea ce ne face printr'această anafora a D-lui Vel Logofătul de ţara de sus, poruncim dumitale, cinstitule şi credinciosule boiariule al Domnii mele, biv vel Logofete Costandine Cămpinene, Caimacamule al Craiovei, să facĭ urmarea ce în dos se arată, şi să înştiinţezi Domnii mele.

1823 Februarie 5.

(Arhiv. Stat Buc., Condica domn 102, fila 108)

CCVIII.

1823 Martie 5.

Io Grigorie Dimitrie Ghica Voevod i Gospodar zemble Vlahscoie.

Primită fiindu-ne anaforaua aceasta a d-lor velĭţilor boeri, o întărim Domniea mea, şi poruncim d-tale Epistatule al Vornicii obştirilor, ca Epitropia să îngrijască de a se păzi nizamul ce se arată în dos, cu urmare întru toate întocmai

1823 Martie 5

Vel Logo/ăt.

Prea Inălţate Doamne,

După luminată porunca Mării tale, ce ni s'au dat la anaforaua d-lui vel Agă, aducându-se înaintea noastră Starostea isnafului băcanilor, dinpreună cu câţiva bă-

www.dacoromanica.ro

cani i câţiva din precupeţi, am întocmit acest nart ce se arată mai jos, precum s'au socotit că se cuvine a se urma după chibzuirea ce am făcut, ca şi ei să se folosească cu un cuviincios câştig după osteneala ce fac, şi obştea să nu cerce scumpete. Iar pentru cea-ce s'au jăluit Mării tale băcanii, cum-că toptangii ce aduc marfă de băcănie, după cartea Domnească a isnafului băcanilor, nu sunt slobozi a vinde cu mărunţeaua, ci numai cu ridicata, dar ei urmând inpotrivă, vând şi cu mărunţeaua, cum asemenea urmează şi alţi de aici, făcând matrapaslâc, adică cumpărând marfa dela toptangii, ce o aduc din ţara Turcească, o precupeţesc, vânzând-o nu numai la băcani, cu preţ încărcat, ci şi cu mărunţeaua, făr de a se supune, nici unii, nici alţii la orânduelile şi cheltuelile ce are breasla băcanilor, şi cer băcanii ca acei toptangii, ori să vânză marfa ce o aduc numai cu redicata, iar nu şi cu mărunţeaua, sau să fie supuşi la toate orânduelile breslii, ori raele [1]) de vor fi, sau suditi [2]) i veri căriea Curţi, pentru care fiind-că această breaslă a băcanilor au carte Domnească, ce ne o arătă de o văzurăm cu leat 1820 Genarie 15, copie adeverită de Stolnicu Voicul, ce era atunci calemgiu breslii, în care scrie chiar aşa «că ori câte prăvălii de băcănii se gă-„sesc, şi sunt supuse la poruncile stăpâniri, i la rândue-„lile isnafului, să ajute la întâmplătoarele trebuinţe ce „urmează, acelea numai să se cunoască de băcănii, şi „să aibă voe a vinde cu cumpăna şi cu palanţa cu mă-„runţeaua, iar toptangii şi câţi streini sau pământeni „(afară din cei legaţi în isnaf) vor aduce felurimi de „marfă de băcănie, să nu aibă voe a vinde, până nu va „merge la Starostea cu Epitropii isnafului, ca să tocmească „acea marfă, şi de se vor putea învoi, o va lua isnaful, „iar de nu se vor putea tocmi, atunci volnic este a o

[1]) Supuşi otomani.
[2]) Supuşi Austriei sau Rusiei.

www.dacoromanica.ro

„vinde ori la cine, trăgând cu cantarul Gospod", şi că fiind-că din cei ce aduc marfă a se vinde toptan, de multe orí, sau ca să dea marfa fără zăbavă, sau cea rămasă şi stricată să nu o păgubească, pot să silească pe isnaful băcanilor, prin sila de mijlocuri particulare, a lua acea marfă, să porunceşte, ca peste voinţa lor, nici o dată să nu fie siliţi. Aceste nizamuri sunt trebuincioase a se da prin luminată întărire şi porunca Mării tale, a se păzi, de se vor găsi cu cale şi de către Măriia ta, cu această osebire însă, de se vor putea învoi băcanii la preţ cu toptangii ce aduc marfa din ţara Turcească, aşa să o cumpere, fiind-că şi băcanii au a o vinde după nartul ce li s'au pus acum, iar ne învoinduse, să nu aibă voe toptangii a o vinde la matrapazi de aici, ci să se ducă cu dânsa în altă ţară, măcar că aceste preţuri s'au pus la toate cu încărcatură, dar ne indemnarea vremii, ne au povăţuit a urma întru acest chip acum de o cam dată, până se va îndeletnici vremea, şi atunci vom îngriji de a arăta Mării tale. Iar hotărârea cea desăvârşit, rămâne a se face de către Măria ta.

1823 Martie 2.

Constadın Kreţulescu.
Barbul Văcărescu.
Istrate Kreţulescu
Costandin Bălăceanu.
Scarlat Grădişteanu.
Ioan Ştirbei.
Dimitrie Bibescu.
Ioan Fălcoeanu.

Nartul ce s'au întocmit a se păzi la vânzarea băcăniilor i a legumilor de post, după cum se arată mai jos:

Talere	Parale	
8	—	ocaua cafea, adică t[a]l[eri] opt.
5	—	„ Zahărul cel bun.
4	—	„ „ cel de al doilea mână.

www.dacoromanica.ro

Talere	Parale	
3	20	ocaua Zahărul cel de al treilea mână.
8	—	„ Caracatița Moscochi și Ontico.
5	—	„ „ Milidona.
6	—	„ Nevrele de morun.
3	—	„ » de nisetru.
2	20	„ Maslinele de Rumele.
5	—	„ Icre tescuite de morun.
3	—	„ „ „ „ nisetru.
1	20	„ „ de știucă.
—	32	„ „ „ crap.
2	30	„ Untul de lemn bun, curat.
2	—	„ „ „ „ prost.
1	—	„ Nehutul uscat.
1	20	„ Smochinele de cutie.
1	30	„ Stafidele roșii de cutie.
2	20	„ „ negre mici.
2	20	„ „ roșii mici, fără sămburi.
3	—	„ Cucunarile.
6	—	„ Piperul
2	20	„ Caperile.
2	34	„ Orezul.
2	—	„ Uleiul bun.
2	—	„ Untul de nucă.
1	20	„ Tahănul.

(Arh Stat. Buc, Cond dom No 102, fila 195)

CCIX.

1823 Maiu 10.

Anaforaua în pricina lui Gheorghe Cocuboolu cu soțua lui Maria

Din luminată porunca Înălțimii, tale s'au înfățișat la judecata Agii Gheorghe Cocuboolu băcan cu jalba ce au dat asupra Marii soții sale, că 11 ani sânt de când s'au

www.dacoromanica.ro

luoat în căsătorie, din carii opt ani i'au petrecut în liniştită vieţuire, iar de atunci încoace au văzut-o că ş-au schimbat acea liniştită petrecere, întru gâlcevuri neunire, ale căria prefaceri iscodindu-le, au descoperit că soţia sa avea a face cu un Ivan Bogasierul, pe care şi chemându-l, după datorie, l-au sfătuit creştineşte să facă părăsire, iar el după ce că părăsire nu au făc[ut], apoi cu viclenile lui amăgiri au adus-o în stare dă nici într'un chip nu voeşte a mai tinea casă cu dânsul, voind mai bine ori pă dânsa să să otrăvească sau pă soţu ei (precum această nesuferită faptă şi îndemnare dievolească au şi săvârşit-o dă s'au otrăvit, şi dă nu prindea dă veste dă loc, ca să aducă dohtor şi să întâmpine acest rău, putea să şi piară), apoi după aceasta au mai vieţuit cu dânsa tot într'aseminea petrecere, până când ş'au şi luoat toate lucrurile din casă şi i le-au dus la altă casă, unde şi ea s'au mutat, pe carea văzându-o pornită în fapta curvii, nu au pregetat cu a o pândi până au şi prins-o într'o streină casă cu acel Ivan Bogasierul, la a căriia strămutare din casă au chemat trei neguţători să stea marturi că ş-au primit toate calabalâcurile ei şi nu mai are a cere dela dânsul nimic, cari marturi adunându-să, arătară:

Hristodor Ioan arată, că dă sânt vre-o doi-trei ani dă zile, apururea au văzut în casa lui Gheorghe Cocuboolu băcanul o neunită petrecere şi rea vieţuire între dânşii, dar din ce pricină nu putea înţălege, fără numai dela o vreme încoace au văzut cerând soţiia lui Gheorghe să să dăsparţă, ne mai voind să ţie casă cu dânsul, iar el povăţuindu-o să nu facă o faptă ca aceia şi să fie pricină dă spargerea casii lor, nici într'un chip nu o au putut face să înţeleagă, şi totdauna să pricea cu bărbată său, până când, dă sânt vre-o cinci luni, s'au şi otrăvit singură, văzând că soţu ei nu priimeşte să să desfacă dă dânsa, iar Gheorghe văzând această faptă a ei şi fiindui teamă dă pierderea sufletului, dă grab au adus

www.dacoromanica.ro

dohtor şi căutând-o, s'au sculat. In săptămâna din naintea Duminicii Floriilor trimiţând la dânsul Gheorghe Cocuboolu şi rugându-l să meargă la casa lui, s'au şi dus, unde au găsit şi pă Stan Doni Dimitriu i pă Arghir Pahumie stând între dânşii să-i împace, iar ia cu un cuvânt nici într'un chip nu au voit să mai şază la casa soţului ei, cerând să să desparţă. Văzând dar el înpreună cu ceilalţi doi mai sus arătaţi neguţători hotărârea ei, au întrebat pă Gheorghe Cocuboolu cum de o lasă să iasă din casă, şi el le-au răspuns că cu voia lui nu este, dar nu are ce face, pentru căci ia, atât mai nainte, cât şi atunci hotărât au răspuns că ţiindu-o cu sila, negreşit să otrăveşte, şi viaţă cu dânsul mai mult nu voeşte.

Stan Doni Dimitriu i Arghir Pahumie asemenea mărturie au dat.

Faţă fiind şi pârâta să întrebă ce are în potrivă a răspunde. Zise că cât pentru a lor petrecere, dintru început au fost aspră, iar nu numai dela o vreme încoace, şi apururea în gâlcevuri şi bătăi, iar pentru fapta curvii, parachinisindu-să, dăla dânsul au săvârşit-o, dovadă făcându-să din boalile lui ce le-au petrecut în patru cinci rânduri şi l-au căutat pă aşternut cu dohtori, în cât chetandısise întru un rând dă să şi zgârcise; aceasta însă nu de la trei ani încoace, dă când zice el, că ar fi priceput-o pă dânsa că ş-ar fi schimbat buna vieţuire cu dânsul, ci mai înainte cu câţiva ani. De aceea şi au hotărât că dăcât totdauna să petreacă asemenea aspre vieţuiri, curvind el întro parte şi ea într'alta, mai bine să fie despărţiţi şi să petreacă fieşte care întru ale sale cum vor putea, căci din parte-i nădejde de a mai ţinea casă cu dânsul, nu este, hotărâtă fiind să-şi piarză şi viiaţa. S'au întrebat şi Ivan Bogasierul, pentru căci au săvârşit o faptă ca aceea. Răspunse că, cum poate zice jăluitorul că au avut cu soţia lui a face, în vreme când el nici odinioară în casa lui nu au fost, ci pentru căci mergea în casa unui vecin al lui, fiindu-i prieten, au bănuit

www.dacoromanica.ro

asupră-i şi i-au zis în doo rânduri să nu mai meargă nici la casa acelui prietin, fiindcă are bănuială. Cu toate acestea, pentru ca să nu fie pricină dă bănuială, nici nu s'au mai dus pă la acea casă, până când întrecutele zile, viind unii alţii la dânsul, şi spuindu-i că soţiia jăluitorului ar fi fugit dă la casa bărbată său, şi bărbată său ar fi presărind vorbe încoace şi încolo, că din pricina lui s'ar fi şi dus de la casa sa, au hotărât şi s'au dus la o deosebită casă de s'au întâlnit cu dânsa, de au întrebat-o pricina pentru ce au fugit şi să piarză numile lui în lume. Unde şi în minutu ce au întrat în casa aceea, fiind şi alţi streini faţă, până a nu apuca încă să sază bine jos, au întrat şi jăluitorul în casă peste dânşii, şi cu feluri de vorbe proaste necinstindu-l, au venit amândoi la Agie. Deci cât pentru această între dânşii, neunită petrecere şi aspră vieţuire, şi pentru cuvântul ce şi acum zice, că fiind la un loc cu soţu ei negreşit îşi face seama singură, fiind pricină de cercetare bisericească, dă să vor găsi cu cale dă către Măria ta, să să orânduiască în cercetarea prea osfinţii sale părintelui Mitropolit, şi acolo după cercetarea ce li să va face amândurora părţilor, şi după învinovăţirea ce să va dovedi asupra fieşcăruia, să-şi ia pedeapsa. Iar pentru Ivan Bogasierul, de vreme ce el cu totu au fost dăpărtat dă casa jăluitorului, şi nici odinioară în casa lui nu au intrat, (precum şi singur jăluitorul nu au tăgăduit) nu să învinovăţeşte, fiindu-i şi prinderea, ce arată jăluitorul că i-au prins cu mijlocul ce în sus să arată, fără nici un temeiu, mai vârtos că pentru asemenea pricini este dată hotărârea Măriei tale nu numai pentru femei cu bărbaţi, ci şi pentru fecoare când să dăsfecorăsc cu voia lor, având multe pilde asemenea cu aceasta. Iar hotărârea rămâne a să da dă către Înălţimea ta. 1823 Mai 10.

Vel Agă.

(Arhiv. Stat. Bucur, Condica Agiei pe anul 1825, fila 41-42).

www.dacoromanica.ro

CCX.

1823 Septembre 10.

Io Grigorie Dimitrie Ghica Voevod i Gospodar zemble Vlahscoe.

Primită fiindu-ne anaforaua aceasta a d-lor veliților boeri, o întărim Domniea mea, şi poruncim d-tale vel Agă, să dai cuviinciosul nizam de a se face urmare întocmai. 1823 Septembrie 22.

Vel Logofăt.

Prea Inălțate Doamne,

După luminată porunca Măriı tale, ce mi s'au dat la alăturata anafora a d-lui vel Agă, ca văzând arătarea ce ne face d-lui, i coprinderea anaforalii nartului ce am făcut pentru pricina băcanilor, care s'au întărit de Măria ta, să facem cuviincioasa chibzuire, următor fiind poruncii, văzum că în mai sus numita anaforaoa noastră ce am făcut la trecutul Martie 2[1]), supt foaea nartului băcanilor şi a precupeților care s'au întărit şi cu luminata pecetea Mării tale, se coprinde, că numai căte prăvălii de băcănii sunt supuse la poruncile stăpănirii i la orănduelile isnafului, şi ajută la întămplătoarele trebuințe, acelea să aibă voe a vinde cu cumpăna şi cu palanța cu mărunțeaua, după privileghiul Domnesc ce au şi după vechiul obiceiu, iar toptangii şi căți streini sau pămănteni (afară din cei legați la isnaf) să nu aibă această voe, ci toptangii ce aduc marfă din țara Turcească, să vănză acea marfă la isnaful băcanilor, de se vor putea

[1]) Vezı aıcı la pag 313 docum. CCVIII.

www.dacoromanica.ro

învoi la preț, iar ne învoindu-să, să nu aibă voe a vinde, la matrapazii de aici, ci să se ducă cu dănsa în altă țară. Pentru care înștiințează d-lui Aga, că făcând arătarea Starostea de băcani dinpreună cu isnaful lor, cum că toptangii și matrapazii, nu sunt următori poruncii, ci vând marfă cu mărunțeaua, au trimis întradins oameni de au cumpărat de tot felul de băcănie, poprind în Agie pentru samă, și pentru ca nu care cumvași în urmă tăgăduind, să zică că nu s'au cumpărat acea marfă dela dânșii, i-au adus față, și întrebându-i, au răspuns unii, că de vreme ce s'au găsit a-și avea negoțul lor cu marfă de băcănie, nu poate isnaful să-i poruncească a nu-și vinde marfa cum vor putea, și că la priveleghiul isnafului băcanilor nu se supun, iar alții cu pricinuire că sunt sudiți, au zis, că dupe Inaltul Inpărătesc Ferman, sunt slobozi să vânză marfa precum vor voi, fără a fi supuși la vre un obiceiu. Deci Fermanul ce zic sudiții că au, nouă nu ne este cunoscut, de cât știm că isnaful băcanilor, au avut din vechime privileghiu să vânză numai ei marfă de băcănie, cu mărunțeaua, cu cumpăna și cu palanța, ca unii ce acest isnaf al băcanilor, la vreme de nevoie, de sumă de ori, i miere, i unt, i cafea i zahar, și altele ca de acestea, și apoi aștepta câte doi, trei ani, până li să plătesc bani, și toată acea dobândă o răspunde isnaful, și au și cheltueli ale isnafului lor, al cărora privileghiu este întărit și cu carte Domnească a răposatului întru fericire Domn Alexandru Vodă Suțul. De aceia găsim cu cale, ca să se dea luminata porunca Mării tale, către d-lui vel Agă, ca și pe raele și pe sudiți să-i îndatoreze, cu voe făr de voe, ori să fie supuși isnafului și orânduelii băcanilor, sau să li se închiză prăvăliile, oprindu-să cu totul a nu le mai deschide, și a nu vinde nici de cum marfă cu mărunțeaua, fără numai cu redicata să vânză, însă și atunci, se facă de știre Starostii de băcani, ca să vânză marfa la dânșii, de se vor putea învoi, iar ne învoinduse cu băcanii, slobozi

www.dacoromanica.ro

sunt toptangii a-şi vinde marfa la alţii cu ridicata. Şi aceia ce vor cumpăra de la toptangii, vrând să vănză cu mărunţeaua, urmează a fi supuşi orănduelii isnafului, precum şi chiar toptangii, de vor voi să vănză cu mărunţeaua, sunt datori a fi şi ei supuşi orănduelii isnafului, şi narturilor şi cheltuelilor ce va face isnaful. Iar hotărârea cea desăvărşit, rămăne a se face de cătră Măria ta. 1823 Septembrie 10.

Costandın Kreţulescu.
Barbul Văcărescu.
Istrate Kreţulescu.
Costandın Băleanul.
Scarlat Grădışteanul.
Ioan Ştırbeı
Dımıtrıe Bıbescu.
Nestor.

(Arhıv Stat Buc, Cond domn., No. 107, fila 121)

CCXI.

1823 Noembrie 26.

Prea Înălţate Doamne,

Cu plecăciune arătăm Mării tale că pe lăngă alte lucruri ce sunt ne apărate la trebuinţa obştii, şi prıvesc supt îngrijırea Epitropii Obştirılor, fiind cea mai destoınică, şi lucrurile cele de mâncare, cum adică băcănıa, legumele de post, iar mai vârtos peştele, care acum îşi are mai multă căutare, pentru a cărora vânzare, cu toate că să văzu dat la Epitropie o foae de nart, cu preţ hotărăt fleşti care felurime cum să se vănză, dar fiind-că şi vremea şi timpul următor au făcut osebire vremii de mai nainte, cu sporirea şi înbelşugarea rodurilor, precum şi a mărfli de băcănie, de care ne am pliroforisit că s'au adus cu îndestulare. De aceea după datorie, nu lipsim a

www.dacoromanica.ro

arăta Mării tale, ca să se facă chibzuire pentru aceştia, cu ce preţ ar trebui să se vănză, spre a nu cerca obştea scumpete din lăcomia vănzătorilor.

1823 Noembre 26.

Epitropii Obştirilor { *Pan[ă] Costescu.*
Răducan Trestianu.

CCXII.

1823 Decembrie 3.

Incă dela trecuta luna lui Iulie isnaful băcanilor prin jalbă au făcut arătare Mării tale pentru unii din băcani sudiţi ce nu voia să se supuie orânduelilor isnafului, făcând cerere ca ori să fie şi ei supuşi, sau să li să închiză prăvăliile, păzinduli-să nestrămutat vechiul obiceiu ce au avut, care a lor jalbă orânduită fiind în cercetarea Agii, am şi cercetat cererea isnafului şi găsindu-să dreaptă şi cu cale, am fost adus înaintea mea pă toţi acei nesupuşi şi le-am făcut întrebare pentru căci nu sânt supuşi isnafului, şi me-au dat răspuns că fiind toptangii, că nu vinde cu mărunţeaoa i cu pelanţa, şi nu se supun orănduelilor isnafului. Iar un Maxin, ce este şi supus şi sudit chesaro-crăesc, având marfă dă piper, tămâie, peatră acră şi pi[atră] arsă, piuliţe dă lemn şi pantufi precum şi altă marfă, asemenea aceştia au răspuns înaintea me că marfa lui nefiind marfă dă mâncare dă ale băcănii, de aceea şi nu să supune isnafului, căci asemenea marfă ca a lui vând şi precupeţii şi ovreii şi alţii cari nu intră în isnaful băcanilor. Inpotriva căruia răspănzând isnaful că si acea marfă i este marfă dă a băcănii, el cu totul s'au împotrivit, nevrând a da supunere cu a fi supus isnafului. După aceea făcând arătare Mării tale prin anafora şi arătând obiceiurile isnafului care sânt şi cine trebue să vânză cu ridicata, şi cine cu mărunţişul, s'au şi dat lu-

www.dacoromanica.ro

minata Mării tale întărire, întărindu-să obiceiurile isnafului după orănduială, dându-să şi dăla cinst[ita] Aghenţiie poruncă în scris întocmai după luminata întărire a Mării tale asupra sudiţilor. Care această întărire şi poruncă a cinst[itei] Aghenţii văzându-le acel Maxin, după ce că au dat răspuns că nici băcan este, nici că voeşte a fi, ş'au închis şi prăvăliia, vrând să'şi vânză acea marfă ori unde va putea. Acum tot acel Maxin sudit c[hesaro]-c[răesc], fără ştirea şi voia isnafului au dăşchis prăvălie dă băcăniie, adăogând peste acea ferfă a sa ce au avut-o şi altă marfă dă băcănie dă ale mâncării, la carele şi mergând Starostea al băcanilor împreună cu epitropii şi zicându-i că nu are voie să dăschiză prăvăliie dă băbăniie, dă vreme ce tot el este acela pentru care au fost silıţi dă s'au judecat la Agiie şi s'au străgănat isnaful prin judecăţi, iar el le-au dat răspuns că nu voieşte să ştie dă nimeni şi o să dăşchiză prăvăliie dă băcăniie, neputând al popri cinevaşi, necinstindu-i cu feluri dă vorbe proaste. Apoi şi după aceıa, mai chemându-l isnaful la logea lor şi zıcându-i că nu are voie să dăschiză prăvăliie dă băcăniie, tot nu au dat supunere, necinstindu-i şi acolo cu asemenea cuvinte.

Văzând dar isnaful nesupunerea arătatului Maxin, au dat jalbă Mării tale arătând curgerea pricinii, şi orânduindu-să în cercetarea Agii, după luminata poruncă ce-mi să dă am şi adus înaintea mea amândooă părţile, şi întrebând pă arătatu Maxın pentru ce au dăschis prăvăliie dă băcăniie fără ştirea şi voia isnafului, călcând luminata Mării tale hotărâre ce este dată, au răspuns că el fiind şi mai nainte băcan, voeşte a fi şi acum, şi nu au dăschis prăvăliie pentru alt cevaşi, fără numai că atunci întâi când sa afla băcan, având făcută trampa nişte marfă a lui cu unt dălemn, i-ar fi mai rămas un burduf ca de ocă 70 şi pă lângă ceilaltă marfă a lui mai cumpărând şi altă marfă dă băcăniie să petreacă şi acel unt dă lemn, asupra căruia arătări i s'au

www.dacoromanica.ro

zis dă vreme ce zice că mai nainte au fost băcan având şi unt dă lemn în prăvăliia sa, pentru ce atunci când s'au înfăţişat înaintea mea au tăinuit, zicând că nu are marfă dă băcăniie şi nu voeşte a fi între isnaful băcanilor, şi acum zice că şi mai nainte au fost băcan şi au avut şi unt dă lemn în prăvăliia sa, au răspuns că atunci având hotărâre ca să nu mai fie băcan şi să-şi vânză şi acel cusur de marfă ce mai avea cu rădicata, dă aceia au şi tăinuit-o, şi pentru ceilaltă marfă dă băcănie dă ale mâncării nu poate cerca atâta pagubă cât poate cerca dăla burduful cu unt dă lemn ce l-au avut mai dinainte.

Drept aceia dă vreme ce pricina străgănirii isnafului băcanilor prin judecăţi au fost acest Maxin sudit c[hesaro]-c[răesc], nevoind să să supuie orânduelilor isnafului, şi atunci chiar înaintea mea au tăinuit, zicând că nu are marfă dă băcănie dă ale mâncării, fără numai piper, tămâie, piatră acră, puersă, piuliţe dă lemn şi pantufi şi altele asemenea acelora dă care vând toţi precupeţii i ovreii şi alţii ce nu întră în isnaful băcanilor, iar acum au dăschis prăvălie cu feluri dă marfă dă băcăniie dă ale mâncării pe care au cunpărato acum [după a lui arătare] şi numai burdufu cu unt dă lemn au fost din marfa cea mai din nainte. Şi dă vreme ce dintru'nceput s'au arătat cu nesupunere la isnaf, precum şi acum au dăschis prăvălie fără ştirea şi voia isnafului, necinstind şi pă Starostea dă băcani cu epitropii isnafului, fiind cu oameni bătrâni şi dă cinste, strigând tot isnaful cu o glăsuire că nici într'un chip nu-l primesc în isnaful lor ca pă un răsvrătitor şi nesupus. De aceia găsesc cu cale ca unul ce s'au arătat cu nesupunere chiar luminatii Mării tale hotărâri ce este dată la ceilaltă anafora a Agii, precum şi isnafului băcanilor, fiind că au dăschis prăvălie fără să să ducă la isnaf să-şi ceară voie şi să dea în scris la condica isnafului că va fi supus la toate orânduelile lor, răspunzând şi la cutiia isnafului obici-

www.dacoromanica.ro

nuitul avaet ce dau şi ceilalţi băcani când dăschid prăvălie nouă, să fie luminată porunca Mării tale, să i să închiză prăvălia sau să nu mai ţie marfă dă băcănie dă ale mâncării, şi să vânză numai marfa ce au arătat că au avut încă dă mai nainte până a o dăsface, iar burduful cu unt dă lemn ce arată că l'au avut mai dinnainte rămas din trampă, ca o marfă dă băcăniie ce este, să-l priimească isnaful şi să-l şi plătească spre a nu-i mai rămânea cuvânt dă înpotrivire. Părerea mea întracestaşi chip este, iar hotărârea rămâne a să da dă către Inalţimea ta.

1823 Dichem[vrie] 5

Vel Agă.

(Arh. Stat. Buc, Condica Agiei pe anul 1825, fila 80—81)

CCXIII

1823 Decembre 9.

Prea Inălţate Doamne,

Cu fierbinţi lacrămi jăluim milostiviri Mării tale, că după luminată poruncă a Inalţimei tale ce ni s'au dat pentru vânzarea mărfurilor de băcănie, ca să le vindem cu preţul ce ni s'au hotărat, adecă undelemnu cu talere 2.20, i săpunul cel bun cu t[a]l[eri] 2.20, i icrele negre de morun t[a]l[eri] 4, i tahănul t[a]l[eri] 1.20, i orezu cu parale 32, i icrele roşii cu t[a]l[eri] 1.20 şi altele asemenea, la care mărfuri făcându-ne cu deamăruntul socoteală, atât de preţul cu care le cumpărăm, cât şi de alte cheltueli, vedem că mijloc nu ne rămâne a le vinde după cum mai sus arătăm, şi altă putere ne mai având, cu toţii din preună am năzuit la nemărginita mila Mării tale, şi fierbinte ne rugăm ca să te milostiveşti asupră-ne cu o luminată poruncă ca să le vindem după cum le arătăm adică: Undelemn t[a]l[eri] 2.30,

www.dacoromanica.ro

săpunul t[a]l[eri] 3, icrele bune t[a]l[eri] 4 20, tahănul t[a]l[eri] 2, orezul parale 34, şi icrele roşii de crap t[a]l[eri] 2, ca să putem şi noi să întâmpinăm greutăţile ca cele ce avem şi alte cheltueli, căci de nu vom avea mila Mării tale, noi mijloc nu avem a ţinea prăvăliile, pentru ca peste puţină vreme urmează ca cu toţii din preună să eşim mofluzi, şi ce va fi mila Mării tale.

Robii Mări tale.

Noi tot ısnaful băcanilor de aici din polıtia Bucureştilor.

(Rezoluţie :)

D-v. veliţilor boeri, veţi vedea această, pentru care vă poruncim Domniea mea să faceţi cuviincioasa chibzuire şi să ne arătaţi în scris. 1823 Decembrie 9.

Bıv vel Sluger.

(Arhıv Stat Buc , Dosar judec. vechi No 1453)

CCXIV.

1823 Decembre 10.

Prea Înălţate Doamne

După luminată porunca Mării tale, ce ni s'au dat la alăturata anafora a Epitropii Obştirilor, aducându-se înaintea noastră Bacalbaşa, din preună cu câţiva băcani, am făcut chibzuire cu ce preţ s'ar cuveni să se facă vânzare, ca şi ei să folosească cu un cuviincios câştig, dar şi obştea să nu cerce scumpete, şi după îndestulă marfă de băcănie ce arată Epitropia că s'au pliroforisit cum că au venit în politie, i după înbelşugarea rodurilor de estimp, să găsi cu cale a se face vânzarea mărfii de băcănie i a peştelui şi a legumelor de post, după nartul ce să însemnează mai jos, care nart găsindu-se şi de către Măria ta cu cale, se va da luminată poruncă, unde

www.dacoromanica.ro

să cuvine ca să se şi păzească, neîngăduindu-să nimeni din vânzători a îndrăzni să vânză cu preţ mai scump, de cât acesta ce s'au orânduit, şi care dintr'ânşii se va găsi că urmează înpotrivă să se pedepsească cu bătaie; făcându-se şi alte asemenea foi de nart supt luminată pecete, care foi să se lipească la toate răspântiile uliţilor din târg, unde sunt căpeteniile strejilor târgului, ca să nu pricinuiască băcanii şi ceilalţi că n'au avut ştire, şi de aceea au vândut cu preţ mai scump, iar pentru jalba ce au dat Mării tale băcanii, cum că preţul untului de lemn, li s'au pus cu scăzământ, ştiut să fie Mării tale, că dupe îmbişugarea acestui an, nu s'au făcut vre un scăzământ mare, ci numai zece parale la oca şi precum urmează brutarii şi măcelarii, de face vânzare după nartul ce li s'au hotărât, asemenea să fie şi băcănii următori a vinde toate lucrurile întocmai dupe nartul ce li s-au pus. Iar hotărârea cea desăvârşit rămâne a se face de către Măria ta

1823 Decembrie 10.

Barbu Văcărescu.
Scarlat Grădişteanu.
Dim. Bibescu.
Ioan Ştirbei.

(Archiv Stat. Buc., dosar. jud vechi No 1453)

CCXV.

(1823).

Anaf[o]r[aua] iznafului băcanilor.

Starostea dă băcani înpreună cu isnaful băcanilor viind la Agiie, au făcut arătare că câteva prăvălii dă băcănie nu să supun obiceiului isnafului, cu cuvânt că ei aducând marfă dă băcănie din Ţara Turcească o vând cu aridicata, iar nu cu mărunţişul, şi după legăturile

www.dacoromanica.ro

NICOLAE HAGI STOICA
1818—1900
(Vezi pag. 547).

www.dacoromanica.ro

ce au isnaful băcanilor, nu să cuvine a întrı şi ei într'acele orândueli, precum şi alţii ce cumpără dela aceşti ce să numesc toptangii marfă de băcănie şi o vând şi ei pă la unii şi pă la alţı, atât cu mărunţeaoa cât şi cu aridicata, după ce că iarăşi nu să supun şi aceştia obiceiurilor isnafului, apoı precupind marfă de băcănıe, o aduce la scumpătate, făcând cerere ca în puterea legiuitul obiceiu ce are acest isnaf din vechime, trecut într'o condică ce stă la Starostea în păstrarea lui şi iscălıţi toţi băcanıı ce să afla atunci, şı în puterea unii cărţi domneşti a Mării sale răp[osa]tului Alexandru Vodă Suţu, ne întăreşte acele obiceiuri ale lor să să supuie, ca ori să fie şi ei supuşi legiuitelor obiceiuri ale ısnafului, sau să fie popriţi a nu mai vınde cu mărunţışul, atât cei ce se numesc toptangii cât şi cei ce cumpără dela acei toptangii şi în urmă o precupesc şi ei vânzându-o şı cu rădıcata şi cu mărunţăoa, şi la isnaf nu să supun, precum la doo ponturi din cartea domnească anume să arată, adıcă la pontul al 22 să coprinde că ori câte prăvălii dă băcănii să găsesc şi sânt supuse la poruncile stăpânirıı i la orânduelile isnafului şi ajută la ıntâmplătoarile trebuinţe ce să urmează, acelea numai să să numească de băcănii şi să aibă voıe a vinde cu cumpăna şı balanţa cu mărunţeaoa. Iar toptangıı şi câti streini sau pământenı, afară de cei legaţi ın isnaf, vor aduce felurile de marfă de băcănie, să nu aıbă a o vınde până nu va merge Starostea cu epitropu isnafului ca să tocmească acea marfă, şi de să vor putea învoi, o va lua isnaful, iar de nu să vor putea tocmi, volnic este a o vinde el la cine trăgând cu cantaru gospod. Pontul al 14 zice că, ori câţi vor face vânzări de marfă de băcănie până la cel mai mic lucru, să fie supuşi la toate orânduelile acestuı isnaf al băcanilor, care aceste obiceıuri şi cereri ale isnafului s'au făcut cunoscute şi Mării tale prin anafora a dum[nea]lor veliţilor boeri (încă dela Marte 2 l[ea]t 1823, dupa alte

www.dacoromanica.ro

jălbi ce au mai fost dat), care anafora s'au întărit şi de către Măria ta, poruncind dă acum obştirilor să urmeze întocmai, şi nici o urmare nu s'au făcut. După ale cărora arătări cerândulisă să aducă acea condică a isnafului i cartea domnească ce au, le-au şi adus, şi citindu-se, le văzuiu cu întocmai coprindere. Pentru care vrând să fac şi însum cercare dă vând acei neg[uţă]tori toptangii cu mărunţişul i matrapazlii ce şi ei cumpără după la toptangii şi să numesc şi ei toptangii, şi vând şi cu aridicata şi cu mărunţişul, şi la isnaf nu să supun, am trimes într'adins oameni dă au cumpărat dă tot felul dă băcănie, poprindu-o în Agiie pentru semn, şi pentru ca nu care cumvaşi în urmă tăgăduind să zică că nu s-au cumpărat acea marfă dela dânşii, am trimis şi i-am adus, pă care şi întrebându-i pentru căci vând cu mărunţişul marfă de băcănie şi la isnaf nu să supun, şi numai cu un cuvânt că sânt toptangii îşi fac alişverişu vânzării şı cu mărunţişul, răspunseră unii că de vreme ce s'au găsit aşi avea negoţul lor cu marfă de băcănie, nu poate isnaful să-i poprească a nu-şi vinde marfa cum vor putea, şi că acelui priveleghiu al isnafului nu să supun. Iar alţii în putere dă sudiţire nu să supun, zicând că după înaltul ferman înpărătesc ce este dat streinilor cum că neguţători slobod în veri ce parte dă loc dın memlechetu înpărătesc fără să-i supuie la vre-un obiceiu, vor să-şi facă vânzarea slobod precum vor voi. Drept aceia de vreme ce acest isnaf are acest fel dă preveleghiu întărit de către Măria sa Alexandru Vodă Suţu, la care cei mai mulţi din băcani sânt supuşi, urmează că pi aceşti mai puţıni ce au mai rămas să să supuie, măcar şi de veri ce protecţie vor fi, de aceea dă să va găsi cu cale şi de către Măria ta, pă de o parte să fie luminată porunca Mării tale unde să cuvine ca pă raele să-i supuiă cu voie şi fără dă voie, ori să fie supuşi isnafului şi orânduelilor lui, sau să li să închiză prăvăliile a nu mai avea voie să le fie dăschise

www.dacoromanica.ro

şi să vânză cu mărunţişul, fără numai când vor găsi muşterii să o dea cu arădicata, însă şi atunci să facă ştire Starostii de băcani, după cum în pontul al 11 să coprinde, cântărindu-şi marfa cea vândută cu cantarul G[os]p[o]d. Iar pă dă altă parte să să facă arătare şi cinst[itei] Aghenţii ca să supuie pă sudiţi acestor obiceiuri ale isnafului, mai vârtos câţi toţi ceilanţi ce să numesc sudiţi şi să găsesc în prăvălii cu vânzare dă verice marfă cu mărunţişul sânt supuşi obiceiului isnafului aceluia, iar cei ce vând cu toptanlâcul, aceia numai nu sânt supuşi la isnaf. Pentru care şi după datorie nu lipsesc a arăta Mării tale.

Vel Agă.

(Arhiv Stat Bucur, condica Agiei pe anul 1825, fila 54 v. şi 55)

CCXVI.

(1823).

Companiia băcanilor din Bucureşti.

Cruci	Nume	
1	2	Theohari sin Stoean ot Olari, i Ilie sin Tudor ot Sf. Gheorghe nou.
1	2	Zilul Curti otam, i Theodor sin Petre ot Mihai Vodă
1	2	Dimitrie sin Alexe ot Scaune, i Petre sin Anghel ot Sf. Ioan nou.
1	2	Mihale sin Adam ot Precupeţii vechi, i Gheorghe sin Zalul holtei.
1	2	Theodor sin Gheorghe ot Zlătari, i Voicul sin Dimitrie ot Târgu de afară.
1	2	Gheorghe sin Vasile ot Biserica Amzi, i Mihale sin Hristea ot Sf. Gheorghe vechiu.
1	2	Dima Dimitrie otam, i Fotin sin Zamfir ot Olteni.

www.dacoromanica.ro

Cruci	Nume	
1	2	Ianache sin Panait ot Sf. Gheorghe nou, i Tănase sin Lascăr ot Podu Mogoşoaei.
4	1	Gheorghe sin Niţă ot Podu de pământ.
1	2	Gheorghe sin Panait ot Hanu lui Zamfir, i Panciul sin Ştefan ot Slobozia.
1	2	Gheorghe sin Ioan ot Sf. Gheorghe vechi, i Părvul sin Stoean ot Olari.
1	2	Nicolae sin Dobre ot Scorţari, i Tănase sin Teodor ot Biserica Protopopului
1	2	Iovancea sin Dima ot Olari i Dimitrie Ivancea ot Vlădica.
1	2	Hristea sin Costandin otam, i Ene sin Avram ot Popescu.
1	2	Macovei Sărbul ot Cărămidari sin Hristea, i Nedelco Nicolau ot Batişte.
1	2	Toncea sin Stoica ot Dobroteasa, i Necul sin Niţă ot Olari.
1	2	Mihai sin Ion ot Gorgan, i Costandin sin Gheorghe ot Colţea.
1	2	Anghel Gheorghiu ot Scaune, i Gheorghe Nenea ot Stelea.
3	1	Gheorghe Ioanul ot Bălăceanul.
1	2	Dumitrache sin Gheorghe ot Sf. Nicolae, i Gheorghe sin Avram ot Sf. Gheorghe nou.
25	38	de nume po-talere 15, fac talere 570.

(Acad. Rom, Mss No. 245 fila 2).

CCXVII.

1824 Ianuarie 29. Brăila.

Cu multă plecăciune închinându-mă, sărut cinstita mâna dumitale.

Cinstit pitacul dumitale cu multă plecăciune l-am

www.dacoromanica.ro

primit şi am văzut cele ce mi se porunceşte, pentru fieatu lucrurilor de băcănie, ca să cercetez cum se politipseşte aici, şi să înştiinţez dumitale. La care următor fiind, am făcut prin taină cercetare, atăt prin băcănii căt şi pe chiar Bacalbaşa, şi pentru cea ce se află aici spuindu-m[i] nartul care este şi are fieşti care felurime, îl însemnai tot în foaia ce mi s'au trimis.

Iar pentru cele care nu sunt însemnate, de acele nu să pomeneşte pe aici, fiindcă cea mai multă marfă de băcănie ce vine aici, este dela Ruşciuc şi dela Şiştov, şi după datorie nu lipsii a înştiinţa dumitale, şi cu multă plecăciune sunt al dumitale prea plecată slugă.

1824 Ghenarie 29. Brăila.

Ioan Freanu Pitar.

T[a]l eri]	Parale	
8	—	Cafeaua.
5	—	Zahărul cel bun.
4	—	» » de al doilea.
3	—	» » » » treilea mănă.
—	—	Caracatiţa Mosconisiottica.
—	—	» Melidona.
3	—	Nevrile de morun.
2	20	» » nisetru.
—	—	Măslinele de Rumele
1	—	» mici.
—	—	Icrele tescuite de nisetru.
2	20	» de ştiucă.
1	—	» » crap.
3	—	Untdelemnul bun curat.
2	20	» prost.
—	34	parale năhutul uscat.
—	20	» » muiat.
2	20	Zmochinele de cutie.
1	10	Stafidele roşii mari de cutie.
2	—	» negre mici.
3	20	» » mari.

www.dacoromanica.ro

Taleri	Parale	
3	—	Stafidele roşii mici.
4	—	Piperul
2	—	Tahănul.
6	—	Lacherda.

Icrele cele proaste dela tl. 4 să sue pănă la 5 ocaua.

(Arch. Stat. Bucur, dos judec. vechi No. 1453).

CCXVIII.

1824 Novembre 13.

Io Grigorie Dimitrie Ghica Voevod i Gospodor.

Cu cale fiind anaforaua aceasta a d-lui vel Logofăt de ţara de sus, poruncim dumitale cinstite şi credincios boerule al Domnii meale, vel Hatmane Dimitrie Ralet, Caimacamule al Craiovei, şi D-voastre boerilor Divăniţi de acolo, să se facă urmare întocmai.

1824 Novembre 13.

Vel Logofăt.

Prea Inălţate Doamne,

După luminata porunca Inălţimi tale, ce mi să dă la această jalbă a lui Dumitrie Costandin băcanu, sudit k. k. dela Craiova, făcând cercetare, văzui că jalba sa este, cum că se află dator pe la unii alţii tot deacolo, şi după altă jalbă ce au mai dat Mării-tale, cu cerere de a i se pune un soroc cuviincios să plătească dreptul fieşti-căruia, căci are marfă şi veresele mai mult de cât face datoria, s'au dat luminata porunca Inălţimi tale, cărte d-lui Caimacamul Craiovei, şi către d-lor boeri Divăniţi de acolo, să cerceteze, şi că fără a intra d-lor în cercetare, ar fi poruncit d-lui Caimacamul, de i s'au pecetluit prăvălia cu marfă de sunt trei luni, pricinuindui-să multă pagubă, şi s'au şi judecat cu unii din

www.dacoromanica.ro

creditori la Departamentu de patru de acolo, din care unii cerea, spre plata datorii lor, a i se vinde prin mezat averea sa cea nemişcătoare, care este cea mai multă parte zestre a soţii sale, şi că s'au făcut dovadă că nu mai din averea sa cea mişcătoare se poate plăti dreptul fieştecăruia creditor, după care în urmă fără a fi înfăţişaţi la Divan, zice că au dat poruncă d-lui Caimacamul ca Starostea al companii de acolo, înpreună şi cu alţi neguţători, deschizând prăvălia, şi preţuind marfa, să facă şi catagrafie, dar această urmare arată că încă nu s'a făcut până acum, şi se roagă Măriı tale a i se pune un soroc cuviincios să plătească dreptul fieşti căruia creditor, iar care din creditorii săi nu va primi a-i da soroc, să fie îndatoraţı a primi marfa drept bani preţuită şi veresiele. Deci fiind-că şi jăluitorul şi creditorii săi sunt dela Craiova, şi jăluitorul arătând că pricina nu s'au cercetat până acum acolo la Divan, găsesc cu cale să se dea luminata porunca Înălţimei tale către d-lui Caimacamul Craiovei, şi către d-lor boerii Divăniţı de acolo, ca de vor fi cercetat pricina şı vor fi scrıs carte de judecată, cu aceaşi carte de judecată în vreme cuviincioasă să-i sorocească la luminat Divanul Mării tale ca să se judece. Iar de nu vor fi cercetat, să-i înfăţişeze înaintea d-lor pe jăluitor cu creditorii săi, şi păzind orânduiala Pravılıi, să dea carte de îndreptare cu mıjlocul dreptăţii şi al iubirii de oameni, ca nicı creditorii jăluitorului să nu se păgubească de dreptul ce vor fi având a lua, nici jăluitorul să cerce năpăstuire inpotrıvă de către dănşi, ci atât pentru sorocul ce cere, să păzească orânduiala Pravılii, cât şı pentru deschiderea prăvălii a nu se prăpădi marfa închisă, să pue d-lor în orânduială a se deschide şi a se face siguripţia creditorilor, ce se cuvine de vor cere însă a se siguripsi din marfa ce are în prăvălie (făr de paguba sa ce poate cerca inpotrivă,. când va sta prăvălia închısă şi supt pecete), ca nici o parte nici alta să

www.dacoromanica.ro

cerce pagubă. Iar ne odihnindu-să vre-o parte de acolo cu cercetarea d-lor înscris, earăşi în vreme cuviincioasă să-i soroceascâ la luminatu Divanu Mării tale a se judeca, rămăind cea desăvârşit hotărîre a se face de către Inălţimea ta.

Vel Logofăt.

1824 Novembre 13.

(Arhiv. Stat. Bucur, Cond. domn No. 111, fila 347)

CCXIX.

1825 Martie 18.

Sud Tele[or]man.

Dum[nea]lui biv vel Vameş Dumitru Lapate i dum-[nea]lui biv vel Medel[ni]cer Hristodor Lapate, fiul dumisale trase în giudecata isprăvnicatului pă un Toncea băcanu ot Pietroşani, cerând dela numitul tal[ere] 1400 ce le este dator pentru chiriia băcănii i rachiriei ei pă 2 ani, încă dăla leat 1821 Aprilie şi la l[ea]t 1822 Aprilie, după tocmeala ce au avut cu dum[nea]lor pă aceşti doi ani, pă an câte talere 500, şi talere 400 câştigul a patru vase dă vin i pelin ce au vândut peste tocmeală, şi fiindcă dum[nea]lui Vameş întracel l[ea]t 1822, dela Sfântu Gheorghe şi până la Maiu în cinci spre zece, să afla în Zămnicea fugit de frica apostaţilor, când pârâtu Toncea să afla stăpânind pravalia, şi cerându-i banii prin trimisuri de multe ori, îmi tot prelugia cu azi cu mâine, până când ne mai putând sta la Zămnicea, au fugit în Braşov rămăind, după liniştite vremi iarăşi am [t]rimes om întradins din Braşov, cerându-i bani, şi iarăşi n-au vrut să-i trimiţă. Faţă fiind şi pârâtu, să întrebă ce are a respunde, şi zise că adevărat prăvăliia aceasta au avut-o în alţi ani cu acest preţ, po talere 500 pă an, luată dela dum[nea]lui, dar întracel leat având şi tovarăşi

www.dacoromanica.ro

pă un Tonce, carele acum să află la Bucureşti, întâmplându-să trecerea unor iscarlii [1]) pă acolo, cărora fiindule teamă, ar fi rădicat marfa din prăvălie, ascunzând-o câtăva vreme, şi pentru căci cât au fost marfa aridicată nu s'au făcut negoţul i alişveriş, cere ca să plătească pă giumătate, adică talere 250 anu dintăiu, pe care bani ĭ-ar fi şi răspuns tovarăşul său la un Sali Turcul ce l-au avut Velicu ot Ruşčuk pă lângă el pentru apărarea satului dă trecători Turci, pă care Velicu l-au fost orănduit dum[nea]lor jăluitorii din Braşov vechil ca să poarte

[1]) Ascherlii, soldaţi Turci În legătură cu ascherlii, soldaţi în serviciul Turcilor, recrutaţi numai din străinii cari se aflau în Ţările Româneşti. dăm următorul document inedit dela Academia Română, carele mai are importanţă şi pentru faptul că e prima menţiune de culorile steagului ce-l avea armata din ţară în trecut:

„Cătră cinst[i]ţ[i] dum[nealui] Căm[inarul] Ioniţi Başoţă i „dum[nealo]r Isprav[ni]cii ţinutului Dorohoiului.

„Măcar că şi la 20 a lunii aceştie s'au scris dum[nea]voastră „pentru ascherlii ce sănt rănduiţ[i] la ţin[u]t[ul] acela, că gătin„du-i cum maĭ ĭ[n]grabă. dinpreună cu Căpiteniile lor, să-ĭ trimi„teţ[i] aĭce, ca şi de aĭce să să porniască la Bucureşti. Dar „fiindu-că Măriе sa Vodă [1]) grăbeşti pornire ascherliilor, şi în „toate zile[le] ĭ[n]triabă de au sosit aĭce ascherliĭ di pe la ţinu„turĭ. Din poronca Măriі sale iată şi acum scriem dum[nea]v[oastră], „ca numaĭ decât, ĭ[n]dată să pornit[i] ascherlii ce sănt rănduiţ]i] „să vie dela ţin[u]t[ul] acela, ca să vĭ cum maĭ ĭ[n]grabă să să „ĭ[n]preună cu ceĭ ce s'aŭ strănsu şi aĭce, şi să să porniască la „Bucureşti, şi să li facit[i] dum[nea]v[oastră] şi un *stiag de sandal „roş şi galbăn,* şi cheltuiala ce veţ[i] faci cu dănsul, să va ţine ĭ[n] „samă. Ascherliĭ ce s'au strănsu aĭce sănt gata şi stau aşteptându „să vie şi aceĭa Poronca Măriĭ sal[e] luĭ Vodă estі, neprelungindu „maĭ mult, ĭ[n]dată să-ĭ trimiteţ[i] 1801 Fev[ruarie] 24

„*Iordachi Balş Sluger.*
„*Gheorghios Mav*

[1]) Alexandru Moruz Vodă în Ţara Rom
Constandin Alex Ipsilant Vodă în Moldova

www.dacoromanica.ro

grija moşii la leat 1822, şi că la darea banilor lui Sali Turcul au fost şi numitul Velicu de faţă, dar răvaş nu s'au dat; Iar pentru leat 1822 Aprilie şi până la l[ea]t 1823 Aprilie zise, că i-ar fi tocmit tovarăşul său cu numitul Velicu drept talere 320, dându-i şi adeverinţă pă închiriere că au tocmit-o talere 320, care se văzu şi de noi, pe care bani ĭ-ar fi şi răspuns numitului Velicu ĭar pentru vănzarea vinului, nu tăgădui că s'au vândut în băcănie, dar zice că ar fi fost al tovarăşului său şi că el nu s'au amestecat, apărându-să cu un cuvânt de toată datoriĭa. La a căruĭa toate provlimile să împotriviră jăluitorii, zicând întăiu că la leat 1821 Velicul n'au avut nici un amestec, şı băcănia au avut-o tocmită Toncea chear cu dumnealui Vameşu, drept tal[ere] 500, iar la leat 1822 şi de au fost Velicul orănduit din partea dum[nea]lui a căuta venitul moşii, dar au fost periorisăt ca la băcănie i la baltă să nu să amestece, şi că această adeverinţă, că ĭar fi dat Velicului pentru închirierea prăvălii pă leat 1822, este neadevărată, neflind iscălitura Velicului, care i [s]pre încredinţarea judecăţıi, ne scoase de văzurăm multe scrisori ale Velicului de corispondenţie ce au avut cu dum[nea]lui Vameşu, şi nu să potrivi la iscălitură, ĭar mai de temeiu ne arată o adeverinţă dă mărturie a preotului Theodorache ot Pietroşani, prin care să trimetea scrısorile jăluıtorilor dela Braşov cătră Velicul, scrıind şi chear lui coprınderea acelor scrise, care zice că această adeverinţă pârâtul Toncea şi cu tot tovarăşul lui ĭ-ar fi arătat-o numitului preot dă au citit-o şi au văzut-o iscălită şi le-ar fi zıs la amândoi tovarăşıı că răvaş fără ıscălitură este ca o hârtie albă, şi că după scrisorile Vameşului Velicu, n-are treabă nici la băcănıe nici la baltă, şi că această mărturie o dă în frica lui Dumnezeu a fi crezută la ori ce judecată. Incă mai ziseră jăluitori, că după ce au venit dăn Ţara Nemţească la moşie, socotındu-se cu Velicu pentru

www.dacoromanica.ro

venitu moşii, în socoteala ce au dat în scris, nu arată nici condeiu de talere 250, ce zice că ĭ-au dat lui Sali faţă cu Velicu, nici condeiu de talere 320 pentru an din l[ea]t 1822, ci numai talere 120 arată în socoteala sa că ar fi luat Hristea omul său dat[oria] băcănii, pe care i li şi ţăn jăluitorii însuşi. Aşa dar văzând pârâtul tote aceste arătărilor ale jăluitorilor că sănt adevărate şi nu le rămâne cuvânt de pricinuire, în cele după urmă zice că toate acestea le-ar fi făcut tovarăşul său, şi că pentru banii chirii voeşte a-i plăti partea lui pă jumătate. Deci pârâtu Toncea precum în lea[t] 1821 au avut tocmită băcăniĭa cu numitul Vameş, stăpânul moşii, aciĭaşi tocmeală urma a o face şi în leat 1822 până la 1823, ori însuşi să fi mers a găsi pe stăpânul moşii sau să fi scris, iar nu dă sineşi să facă stăpâni băcănii şi să vânză şi vin, lucru ce au fost poprit şi chear şi acum, ci numa cât au fost legat zapis, căci şi adeverinţa ce arată că i s-au dat dă acel Velicul paravalisindu-să cu alte scrisorı ale Velicului, să dovedi neadevărată, precum pentru aceasta însuşi preotul popa Theodorache prın cel care trımıtea scrisorile jăluitorılui către Velicu, dă înscris, nici era volnicıt dă cinevaşi a da acei tal[ere] 2500 lui Sali Turcul, ce zicea că ĭaste răspuns, asemenea şi pentru vinul ce l-au vândut pă moşıe fără vre-o voe dată din partea stăpânului moşii, n'a putut tăgădui, ci numai prıcinuind că au făcut al tovarăşului său şi ca să plătească numai partea sa pă jumătate din bani chirii, ĭar ciilantă parte i câştigul vinului să-l plătească tovarăşu său. La care nu ş-au avut cuvântu, că precum au fost tovarăşi la băcănie, urmază a fi şi la vânzarea vinului ce s'au făcut într'acea băcănie, şi pentru că lıpseşte tovarăşul său, aruncă pricinuirı deşarte. Dă aceea găsim cu cale ca pârâtul Toncea să plătească acei talere 2000 chiria prăvălii pă doi ani după sinfoniĭa ot leat 1821, câte talere 500 pă an i talere 400 çâşigul la 400 vedre

www.dacoromanica.ro

vin ce au vândut, po tal[ere] unul la vadră, precum s'au dovedit, scăzându-să acei talere 120 ce ĭ-au răspuns şi el, de vreme ce zice că au avut tovarăş pă acel Toncea, rămâne a merge să-şi caute cu acela i cu Sali Turcul, celui care zicea că ĭ-au dat acei talere 250, nefiind cu cuviinţă a păgubi jăluitori numa după o arătare a sa şi după.....[1]), căci volnic n'au fost dă nimeni a da acei bani, ci de sineşi cum au vrut au făcut. Drept aceĭa dă cercetarea ce am făcut asupra pricinii s'au dat această carte de judecată la mânile jăluitorilor.

1825 Martie 18.

Iordache Fălcoianu biv vel Sărdar şi ispravnic.

(Archiv. Stat Bucur, Condica Isprăvnicatului Teleorman, pag 111).

CCXX.

1825 Mai 31. Bucureşti.

Bukurest den 31 May 1825

Werthester Freund!

Indem ich fur die unterm 28ᵗ dieses mir mitgetheilte Nachricht von der Ankunft der drey Kisten Marienbader Wasser verbindlichst danke, ersuche ich Sie mir durch die nachst hieher kommenden Unteroffiziere einstweilen nur 1 Kiste heruberzusenden, die ubrigen-zwey aber samt jener mit den Bilderrahmen unverzuglich über Kronstadt zu expediren, weil die Kuriere auf einmal nicht soviel Last mitnehmen können und auf

[1]) Locul lăsat alb nu se poate descifra cu înţelegere

www.dacoromanica.ro

den Postwagerln der Innhalt leicht beschädiget werden konnte. Wenn Sie ohne zu fragen alles auf einmal über Kronstadt abgeschickt hatten, so durften die bemeldten Sachen vieleicht viel fruher hier angelangt seyn.

Die Rosanescosche Citation ist seit lange nach Crajowa abgegangen und sobald ich die Antwort, die ich stundlich erwarte, erhalten haben werden, sollen sie von dem Resultat in Kenntniss gesetzt werden.

Empfangen Sie die Versicherung meiner vollkommensten Achtung und steten Freundschaft.

Fl. v Hakenau.

(Jos adresa:)

Mr. H. C. Popp.

(Docum. fost la Minist. Comerț, astăzi la Acad Rom)

CCXXI.

1825 Iunie 24.

Anaforaua lui (vel Agă).

Slav băcanu de aici prin jalbă către Măria ta arată că dând unui Dumitrache abagi talere 800 ca să-i aducă marfă de băcănie, ar fi primit dela dânsul marfă numai dă talere 449, ar fi mai având primiți și în naht talere 50, iar dă talere 291 s'ar fi aflând răbdător și până acum, cerând să i să facă înplinire. La a căruia jalbă după luminată porunca Mării tale ce s'au dat, aducând pă pârât de față în judecată, s'au întrebat de are să răspunză înpotrivă, și fără nici o tăgăduire zice că cu adevărat are primiți banii ce arată jăluitoru, și marfă n'ar fi trimis mai mult de cât talere 459, dar pricina de nu i'au trimis și pentru cusur, au fost că de atunci dă loc

www.dacoromanica.ro

de când adică dă i s'au dat dă către jăluitor, dă merge pă două zeci şi cinci de ani, mergând în Ţarigrad după marfă, până a nu apuca să încheie şi cusuru de talere 291 pă marfă, din odaia de unde i'au avut puşi bani, înpreună şi cu alţi taleri 263 ai lui, i s'au dăschis şi s'au furat, pentru care au avut judecată şi la Patriarhie, dar nedovediţi fiind furii, nu au folosit nimic, şi ei celor asupra cărura au avut bănuială, li s'au citit carte dă blestem anonimon trimiţând la Ruşciuc, unde să afla jăluitoru atunci, şi carte dăla căţiva năguţători din Ţarigrad, cari stia cele ce să întămplase lui cu furtişagul banilor acolea, apoi mai pă urmă întălnindu-să cu dănsul la Ruşciuc nu i s'au făcut nici o pretenţie, cum şi mai pă urmă petrecând aici în Bucureşti amândoi, nu s'au mai făcut ni[ci] o pomeneală până la l[ea]t 1823, când atunci tras fiind la isnafu băcanilor cu cererea ce şi acum face, zice că prin exoflisis înscris precum s'au fost mulţumit, au mai dat jăluitorului taleri 50, după care exoflisis arată că s'au mai pornit cu pără şi în epistasiia Agii dumnealui Logofătului Mihalache Cornescu, unde arătându-să cu acel exoflisis, au rămas nesupărat, dela care cerând judecata acel exoflisis, au arătat că i-au rămas de atunci aici în judecată şi căci nu s'au găsit, s'au îndatorat să aducă mărturie dela acei ai isnafului care au ştiinţă de învoirea aceea a lor ce au arătat că s'au făcut prin exoflisis, şi ne-au adus adeverinţă înscris supt iscălitura Polcovnicului Manole Staroste isnafului băcanilor, şi a altor trei epitropi ai isnafului, cu coprindere că l[ea]t 1823 amândoi, jăluitoru cu pârâtul de faţă înaintea isnafului lor în pricina prigoniri dintre dânşii, ce este urmată de douăzeci de ani mai bine, i'au învoit cu a amândorura priimire şi mulţămire de au mai dat pârâtul talere 50 jăluitorului şi s'au exoflisit, dând şi exoflisis Slav jăluitoru la mana pârâtului Dumitrache, iar jăluitoru Slav tăgăduind învoirea dintre dânşii, cere şi cusurul

www.dacoromanica.ro

de taleri 291. Deci măcar că Slav jăluitorul tăgăduește învoirea ce prin exoflisis au făcut cu Dumitrache pârâtul, dar din adeverința isnafului lor pentru că să face dovadă că sânt exoflisiți prin înscris, mai vârtos și cu tăcerea ce au făcut în diiastimă dă atâția ani, peste doozeci trecuți, rămâne ca pârâtu să fie în pace și nesupărat dă cererea ce i să face de către jăluitor. Iar hotărârea rămâne a se da dă către Mărua ta.

1825 Iunie 24.

Vel Agă
Petrache Slugerul.
Ion Gărdescu Sluger.

(Arhiv. Stat Bucur, Condica Agiei pe anul 1825, fila 127).

CCXXII.

1825 Iulie 14. Triest.

Triest den 14 July 1825.

Preis-Corrent von Carl Kofler.

in Wiener-Gewicht und in Augsburger Corrent, frey in die Mauth oder am Bord gelegt, gegen prompte Rimessen, oder meine Tratten, 2 Monath Augsburg, oder 3 Monath Wien. Hamburg, Amsterdam.

Allaun Istrianer	Ct. fl.	8½	— 9
Levantiner	„	4	— 4½
Romaner	„	15	—16
Aneis Puglieser	„	21	—22
Baumwolle Subujé	„	65	—66
Uso	„	58	—60
Kirkakaz	„	58	—60
Cassabà	„	60	—61

www.dacoromanica.ro

Smirner commune	fl.	—	—	—
Mako	„	80	—	85
Egyptische commune . .	„	—		
Ciprische	„	—		
Sicil. Biancavilla	„	75		
Fernambuc	„	—		
Marignon	„	—		
Bengal	„	—		
Branntwein, probehalt. à 19 grad . .	„	9		
Geist	„	22	—	24
Cacao Marignon	„	26	—	28
Caraca	„	—		
Caffé fein, à extra fein grün	„	62	—	70
fein, à fein mittel	„	50	—	58
mittel, à reel gut mittel	„	42	—	48
gut ord., à f. f. ordinär	„	36	—	41
gering ord., à reel ord.	„	34	—	36
Camphor raffinirt	„	165	—	180
Candirte Arancini und Cedri	„	40	—	42
Cochenille, morel. und argent . . .	Ib „	13	—	15
Cappern, puglieser und franz . . .	Ct. „	20	—	30
Carobben	„	2	—	2 1/2
Cassia lignea	„	98	—	106
Cremor tartari cristallisirt	„	40	—	42
Cortex China	Ib „	2	—	6
Canehl (Zimmet)	„	8		
Colloquinten	Ct. „	50	—	55
Datteln Alex. neue	„	15	—	16
Essenzen Bergamot	Ib „	9		
Cedro	„	8 1/2		
Lavendel	„	2 1/2		
Thymo	„	2 1/2		
Rosmarin	„	3/4		
Feigen Dalmatiner	Ct. fl.	—		
in Kränzen	„	7	—	7 1/2
Smirner	„	—		

www.dacoromanica.ro

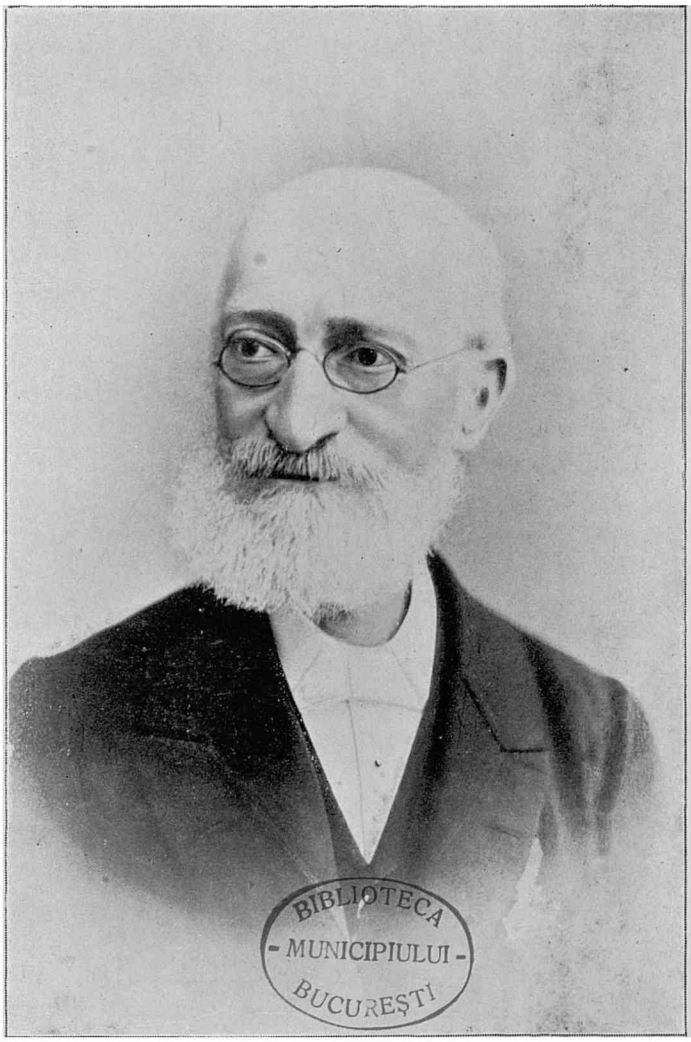

GUSTAV ADOLF RIETZ
1818—1903
(Vezi pag. 549).

www.dacoromanica.ro

Fische Aal marinirte		fl.	—	— —
Flach		„	—	— —
Rund		„	9	— —
Häute	Dutzänd	„	4	— 13
Folia Senna Alexandriner	Ct.	„	90	—110
Tripolitaner		„	45	— 50
Parva		„	45	
Feuersteine nach Gattung $^1/_m$		„	3	— 5
Gallus schwarz Sorian	Ct.	„	86	— 94
weiss		„	43	— 46
grun		„	44	— 50
in Sorten		„	50	— 62
Abruzzo		„	35	— 40
Istrianer		„	39	— 40
Gummi Arabic naturale		„	52	— 56
Gedda		„	40	— 44
Dragant		„	108	—130
Copal		„	60	— 70
Mastix		„	170	—185
Myrrha		„	90	—100
Assafoetida		„	80	—150
Häute Buenos Ayres		fl.	49	— 51
Sohlleder		„	50	— 52
Kalbfelle, halbgearb		„	88	— 93
Holzblau spanisch		„	$5^3/_4$	— $6^1{}_2$
englisch		„	$5^1/_2$	— $5^3/_4$
Gelb		„	5	— 6
St. Marta		„	12	— 20
Sandel		„	$7^1/_2$	— 8
Buchs		„	6	—
Pernambuc		„	4	
Honig Romaner		„	11	— $11^1{}_2$
Ingwer weisser		„	20	— 24
Indigo Bengal	Ib	„	7	— 9
Madras		„	$7^1{}_2$	— 8
Ordinär		„	5	— 6

www.dacoromanica.ro

Krappwurzeln cipr. und Smirn	fl.	22	— 24
gestossene	„	33	
Kreuzbeere persische	„	280	—300
Morea	„	15	— 20
Kamehlhaare schwarz	„	180	—250
mellirt	„	125	—135
Wickelwolle	„	148	—170
Kümel romanischer	„	—	
Kleiderbesen kurz u. lange. 100 St.	„	14	— 16
Kase Parmesan Ct.	„	48	— 54
Knoppern Levantiner	fl.	7	— 8
ungarische	„	4	—
Kreide zum weiss puzen	„	3½	— 4
Kropfschwämme	„	30	— 40
Kugellack	„	100	
Florentiner	„	250	
Limonien Messineser die Kiste	„	—	
Gardeser	„	24	— 25
Saft Ct.	„	7	
Schalen	„	13	— 14
Lorbeere	„	6	— 7
Blatter	„	5	— 7
Mandeln Puglieser	fl.	26½	— 27
Sicilianer	„	25½	— 26
bittere	„	26	— 28
Manna cannellata Ct.	„	80	—100
gerace	„	30	— 28
comune	„	—	
Meerzwiebel 100 Stucke	„	9	— 10
Muskat-Nusse Ib	„	4	— 4½
Bluthe	„	6	— 6¼
Nelken Ct.	„	200	
Oehl fein Leccer	„	16½	— 17
ordinar gut Brennohl	„	16	
probehaltend zum Farben	„	18	
feines Tafel	„	21	— 24

www.dacoromanica.ro

Genueser		fl.	39	— 41
Provencer (Aixer)		»	45	— 50
Lucheser	die Kiste	»	15	— 15
Lorbeer		»	38	
Steinohl		»	32	
Mandelohl		»	—	
Opium theobaicum	Ib	»	10	— 12
Ossa seppiae	1/m Stücke	»	6	
Pfeffer englischer	Ct.	»	36	— 37
Goa gesiebt		»	32	— 34
Pignoli		»	25	
Pistazien		»	80	—100
Pimsenstein		»	6	
Piment englisch		»	58	— 60
spanisch		»	—	
Pomeranzen	die Kiste	»	10	
schalen	Ct.	»	15	— 16
Kleine dürre		»	12	
Quecksilber		»	116	—120
Radix Calamo		»	14	
Galanga		»	24	
Ircos		»	14 1/2	
Liquerizia		»	7	— 8
Salsaparilla		»	200	
Serpentaria		»	70	
Zedoaria		»	20	
Reis Ostiglianer		»	10 1/4	— 11
Mantuaner		»	9 3/4	— 10
Mayländer		»	9 1/4	— 9 1/2
Rosinen Smirner		»	11	— 12
Scabanova		»	—	
Samos		»	—	
schwarze		»	6 1/2	— 7 1/2
Sultanina		»	—	
Rum Jamaica	p. Gallon	»	1 1/2	— 2 1/2
Safflor Alexandriner		»	50	— 56

www.dacoromanica.ro

Secunda		fl.	40	— 45
Saffran Aquila	Ib	»	14	— 15
Macedonier		»	—	
Salmiak englischer	Ct.	»	75	
Sardellen Sicilianer		»	17	— 20
Scamonca di Smirne		»	100	
Schmack		»	2	
Schwämme ungewaschene		»	150	—350
Baad gewaschene	Ib	»	2 1/2	— 6 1/2
Pferd detto		»	2	— 4 1/2
Schwefel in Stangen	Ct.	»	5	
in Stucken roh		»	4	
Bluthe		»	11	
Schuttgelb holländisches		»	25	
Seife Venezianer weisse		»	15	— 16
grune		»	16	— 17
marmorirte		»	17	
Canea		»	25	
Stopseln	1/m Stuck	»	4	— 7
Medicin		»	2	
Succus Liqueriziae Sicilianer		»	23	— 25
Abruzzo		»	27	— 28
Calabreser		»	32	— 34
Thé Haysan	Ib	»	2 1/2	— 3
grüner		»	2 1/2	
Thran 3 Kronen	Ct.	»	50	— 47
Unschlitt		»	15	— 16
Vanille cristal, lange	Ib	»	—	
mittel und Kurze		»	70	—100
Vitriol Istrianer grun	Ct.	»	4	— 5
Ciprische		»	30	
Weinbeer Zantische		»	23	— 24
Sicilianer		»	13	— 13 1/2
Weyhrauch 3/4 lacrime		»	50	— 56
natural		»	48	
elect		»	100	

www.dacoromanica.ro

Zinn englisch in Stangen	fl.	60	— 64
in Blocken	»	—	
Zinnober 4-mal gemahlen	»	145	
ganzen	»	133	
Zucker fein und f. f. Raffinad . .	»	42	— 45
mittel und ord. raffin.	»	38	— 40
Melis fein	»	34	— 36
mittel und ord.	»	—	
Lumpen Canary	»	36	
ordinar	»	31	— 33
Gestossene	»	27	— 31
Havana weisse	»	27	— 31
blonde	»	24	— 31
Brasil weisse	»	26	— 27
Braun	»	20	— 27

Frachten.

Pettau . . .	fl. 3	Laybach	fl. 4/5
Prag	» 4 1/2	Salzburg	» 3 1/2
Wien	» 2 —2 1/4	Augsburg . . .	» 6

Course.

Wien Uso	fl.	99 1/2
» 3/m	»	98 1/4
Augsburg Uso	»	99
» 2/m	»	98
London 3/m	»	9 40

In andern, wegen Kleinen Raum nicht angefuhrten Artikeln konnen Sie bey mir ebenfalls best und billigst bedienet werden.

(Docum. fost la Minist. Comerț., astăzi la Acad Rom)

www.dacoromanica.ro

CCXXIII.

1825 Iulie 18.

No. 6.— Către cinstita Hătmănie.

S'aŭ priimit la Stărostiĭe pitacul cinstitiĭ Hătmăniĭ dinpreună cu luminată hotărărea Măriĭ sale luĭ Vodă, ce cu luminat Divan s'au dat la anaf[o]raoa dumne[a]lor veliţil[o]r boeri, de a să vinde cu mezat casa luĭ Dinul băcanul ot mah[a]laoa sfăntuluĭ Spiridon noŭ înpreună cu toate lucrurile mişcătoare ce să coprinde în foaĭa Stărostiĭ, după care va face Stărostiĭa urmare întocmaĭ, şi de priĭmire s'aŭ dat acest apodicsis.

1825 Iulie 18.

Θωμὰς Σλυτζάρις [1]).

(Arhiv. Stat Bucureşti, Secţ ist., vol «Acte judecăt.» 1809—1832, fila 47).

CCXXIV.

1825 Iulie 30.

No. 47.— Adică eu Arghira văduva, fata răposatului popii Grigorie ot bisearica Protopopului, dat-am acest adevărat şi credinčos zapisul mieu, ca să fie de bună credinţă la măna dumnealui chir Pană Cojocar, precum să se ştie că eu având o păreche de case cu pivniţă dedesupt i cu băcănie în faţa podului uliţii ce merge în mahalaoa Tabacilor, între locul mai sus numitei bisearici a Protopopului şi între casile dumnealui biv treti Log[ofă]t Grigorie Andronescu, care case acum în tre-

[1]) Acest Toma Slugeru erà Starostele de neguţători din Bucureşti în acea epocă.

www.dacoromanica.ro

cuta răzvrătire când cu tăerea Savii [1]) întâmplân[du]-să dă au arsu şi rămăind locul slobod şi mie nemai dându-mi măna ca să fac binale pă dânsul, aflându-mă desăvârşit săracă, am făcut numitu loc vănzător, adică din faţa podului şi până în zarzăru, iar din zarzăru şi până în fundul grădinii l-am oprit pă seama mea, ca să mi fac cu a mea cheltuială chilii dă odihnă, întru care să mă odihnescu cât voiu fi cu viiaţă, iar după sfârşitul vieţii mele să rămâe danie mai sus numitei sfintei biserici, atât pentru câte una ocă dă untdălemn ce m-au îndatorat dumnealor veliţii Vornici a da pă fieşcare anu pentru puţinul loc ce s'au găsit înpresurat din locul bisearicii, cât şi pentru pomenirea mea şi a părinţilor miei, s'au găsit dumnealui mai sus numitu neguţător muşteriu ca să-l cumpere, şi prin bună tocmeală, nesilită dă nimeni, cu ştirea rudelor şi a vecinilor l-am vândut dumnealui drept t[a]l[eri] 2200, adică dooă mii dooă sute, care bani priimindu-i pă toţi deplin în măna mea, am dat şi eu în măna dumnealui înpreună cu acest zapis dă vânzare şi ori ce alte seneturi am avut pentru acest loc, cu care să aibă dumnealui chir Pană al stăpăni cu bună pace de cătră mine şi de cătră tot neamul mieu, dumnealui, copii dumnealui, nepoţii, strănepoţii, câţi Dumnezeu ii va dărui, avându-l moştenire ohabnică în veci. Deci pentru mai buna credinţă am rugat pă scrii-

[1]) *Sava Bimbaşa*, care din simplu argat, venit din insula Patmos, după ce s'a distins în incursiunile pline de grozăvii ale lui Pazvantoglu, a fost şi prin Moldova, unde fu numit cu rang de Clăminar în slujba lui Scarlat Alex Calimah Vodă La 1821 a venit şi s'a aşezat în Bucureşti, având casele lângă foişorul de foc de astăzi, Bulevardul Pache. El a fost omorât din ordinul lui Chehaia Paşa, în casele lui Belu de pe Podul Mogoşoaii (astazi casele Sigmund Prager) în ziua de 7 August 1821. (Vezi *Cioranu*, Revoluţia lui Tudor Vladimirescu Bucureşti, 1859, paginele 40 şi 112 următ.)

www.dacoromanica.ro

toru dă me-au iscălit numele, şi eu me-am pus degetu în loc de pecete ca să să crează. 1825 Iulie 30.

(Deget:) *Eu Arghira văduva, fata răposatului Popii Grigorie, vânzătoare.*

Necolaie Erei Sach[ela]rie.

Şi am scris eu Chiriţă dasc[ălul] slov[enesc] cu zisa jupănesii Arghirii şi sânt şi mart[ur].

(Arhiv. Stat Bucur., Dosar judec vechiu N-r. 3176, fila 193).

CCXXV.

1825 Noembre 15.

Bukurest den 15t November 1825.

Werthester Freund!

Sie würden mich recht sehr verbinden, wenn Sie die Gute haben wolten, mir bey H. Thiery ein schones und zierlich eingebundener Exemplar *De l'imitation de Jésus Christ de Tomas à Kempis* (versteht sich in franzö-[si]scher Sprache zu bestellen, und mir sosbald als moglich zu uberschicken. Ich habe diess Buch einer Freundinn obgleich Wallachin, und was noch mehr ist, einer Kalogritza in Cziganest, die gut franzo[si]sch kann) versprochen und ich mochte nicht gerne wortbruchig seyn. Es hängt sonach von Ihnen ab, meine Ehre zu retten und ich erwarte diess gewis von Ihnen.

Den Beyschlus ersuche ich Herrn Kleinkanff abgeben lassen zu wollen. Ich gebe ihm den Auftrag mir 12 Buteillen Champagner, durch Ihre Dazwischenkunft mit den nachsten Kurieren zu schicken. Mir liegt viel daran, dass diese Kommission richtig und schnell geschehe.

Soeben erhalte ich Ihre werthe Zuschrift vom 12t

www.dacoromanica.ro

dieses samt dem Entwurf uber die schon früher mir zugekommenen Verpflegsgelder, und verbleibe Ihr ganz ergebener Diener und Freund.

Fl. v. Hakenau.

Die Beyschlusse an Fürst Brancovan und Mr. Kotoff bitte gefälligst abzugeben.

NB. — In zwey separirten Kisteln zu 6 Bouteilles das eine.

(Docum fost la Minist Comerț, astăzi la Acad Rom.)

CCXXVI.

1825 Noembre 11. Bucureşti.

Bukurest am 19ten/11 November abends
am St. Elisabethtag 1825

Mein theurer Freund!

Soeben erhalte ich Ihr liebes Schreiben vom 16t und lasse alles liegen und stehen um es zu beantworten, bevor ich noch zum Essen gehe, denn nach der Tafel giebt es wieder viel zu thun und die Constantinopler Post vor der Thur

Den Israeliten Aziel habe so abgezeichnet, wie er ist und wie er es verdient; er ist ein so elender Kerl, dass ich nicht begreife wie man eines solchen Schurken Denunziation wegen ehrlichen Leuten etwas anhaben mag. Wenn Sie mit Graf Nemes etwa daruber zu sprehen kommen, so sagen Sie ihm klar, dass ganz Bukurest diesen Aziel Dawid als den niedertrachtigsten Kerl von der Welt kennt, der schon tausend Infamitaten begangen hat. Nicola Panu konnte hier Attestate von dem, was ich hier sage, sich verschaffen.

Ich wollte Ihnen soeben schreiben, dass in dem

www.dacoromanica.ro

petschirten Säckel mit den Verpflegsgelder das gestern erst geofnet wurde, statt 410 fl. 32 kr. nur 399 fl. 4 kr. vorgefunden worden, folglich um 11 fl. 28 kr. zu wenig gewesen seyen Ich erstaunte dahero als ich in Ihrem Brief sah, dass 12 fl. 20 kr. *zu viel* gewesen seyn sollen, was ich mir nicht erklaren kann! Das ein Fehler in Ihrem Comptoir vorgefallen seye, ist richtig, vieleicht ist in einem andern Sack zu viel gelegt worden. In dem herubergekommenen sind ganz gewiss nicht mehr als 399 fl. 4 kr. befindlich und das Siegel Ihres Hauses intact gewesen, das kann ich Sie versichern.

Bey genauer Untersuchung werden Sie wohl auf den Grund dar Sache kommen Ich habe einstweilen den Abgang ersetzt, damit die Unteroffiziere ihre Löhnung richtig erhalten konnten.

Iany ist noch in seinem Weingarten und wird taglich erwartet. Sobald er komt will ich besorgt sein den Rest der 4500 P^res^ samt Interessen einzukassiren und H. Mosco übergeben; dann auch wegen der Buzoianschen Geschichte trachten zu thun, was nur immer geschehen kann.

Von einer Nota des Iudicats in causis Galaction ist mir gar nichts bewusst und weis mich gar nicht zu erinnern, ungeachtet meines noch sehr guten Gedachtnisses, je etwas dergleichen erhalten zu haben, es musste nur die Aufforderung des Stadt- und Stuhlgerichts von Hermannstadt seyn, die an die Agentie gerichtet war und den Milchbischof auffordert, zur Tagsatzung in Hermanstadt, entweder selbst oder durch einen Bevollmächtigten zu erscheinen, woruber ich bereits die hiesige Regierung mittels einer offiziellen Nota an den Hospodar in Kenntniss gesetzt und obige Zuschrift schon langst beantwortet habe. Ich erwarte die Antwort auf meine Note, weis aber indessen, dass der Fürst über die Sommation sehr aufgebracht ist, indem er sie als einen Eingriff in seine Gerichtsbarkeit betrachtet und desswegen

www.dacoromanica.ro

an die Pforte berichten will. Er soll es thun, der Internunz wird mich daruber befragen und ich weis was ich zu antworten habe. Sagen Sie diess dem Const. Sakellario, dessen lange und, entre nous, höchst unbedeutende Briefe ich unmoglich Zeit habe zu beantworten, weil ich viel nothwendigere und vielfältige Schreibereyen habe.

Wir sind alle Gottlob gesund im Haus. Nur der arme Sissanopol liegt seitdem von Weinlesen zurückgekommen ist, wo er zu viel Curalien bey die schonen Weiber machte, krank im Bett

Der arme junge Balatzano (Sohn des Kiritza) der vorigen Winter die Tochter der Mad^me^ Castrizio geheurathet hat, ist vorgestern begraben worden, Er war nicht 24 Stunden krank — an einer Dysurie — und wahrscheinlich promovirten ihn die Doctores, deren Anzahl sich taglich vermehrt, so schnell in ein besseres Leben! Er war ein braver junger Mann, der allgemein bedauert wird. Auch Deschli liegt in letzten Zugen.

Das sind lauter angenehme Nachrichten. Manchmal gehen wir ins Theater, wo selten etwas vernünftiges aufgefuhrt wird, das beste ist noch immer Eduardo und Christine, was man wirklich zum Erstaunen gut giebt, D^lle^ Wawrich hat eine Gotterstimme. Sie konnen mir glauben, ich lobe *nicht* gerne. Wenn die Persohn Musick lernen wollte, sie konnte auf jedem Theater in Wien singen. Es ist zum Verwundern, welche Geläufigkeit. ausserdeme welche guten Vertrag une Methode sie hat und diess alles von Gehor! Sie ist aber schlecht gebaut und nicht schon. Alles ist aber zufrieden mit ihr, weil sie sich Muhe giebt etwas zu leisten. Eine D^lle^ Winter singt auch sehr gut und ist der Liebling der jungen Herrn, besonders Costaky Ghikas, der ihr rasend die Cour macht. Man ruft mich zum Speisen, ich ende mit tausend Empfehlungen an Sie, Ihre theure liebe gute Frau und an die Kinderlein, die wir herzlich küssen Sie um-

www.dacoromanica.ro

arme ich besonders und verbleibe unveranderlich Ihr aufrichtiger Freund.

Fl. v. Hakenau.

P. S. Ich weise heute an Sie 611, sage sechshundert eilf Piaster an, welche Sie dem 2ten Siebenburgisch-Wallachen Granzregimentscommando in Wiener Valesta oder M.M. auszubezahlen die Güte haben wollen, wenn Ihnen meine Anweisung zukommen wird.

(Docum fost la Minist. Comerț., astăzi la Acad. Rom.)

CCXXVII.

1825 Decembre 3.

Liebster Freund!

Zufällig ist heute mein Namens- und Geburtstag und da ist die ganze Bukurester Noblesse ins Laufen gekommen und hat mich mit Gluckwunschen so besturmt, dass mir der Kopf davor raucht, hat mir aber die Kostbare Zeit geraubt, um Ihr freundschaftliches Schreiben vom 25t November umstandlich beantworten zu konnen, was ich mir fur den erwarteten Konstantinopler Kurier zu thun vorbehalte.

Indessen will ich die heutige ordinari Post nicht abgehen lassen, ohne Sie zu Ihrer Beruhigung zu benachrichtigen, dass ich diesen Augenblick von dem Mufliz Pezewenk Iany den Rest der Obligation von 4500 von der 2000 fruher bezahlt worden sind, samt den ausstehenden Interessen mit 1853 Pres, sage eintausend achthundert fünfzig drey Piaster erhalten und ihm die *aphorisite* Obligation zurückgegeben habe. Morgen werde ich diesen Betrag Ihrer Anordnung gemass Herrn Westier H(agi) Mosco gegen Emfangschein ubergeben, dieser aber Ihnen nächstens ubersenden.

www.dacoromanica.ro

Leben Sie recht wohl und empfehlen Sie uns alle Ihrer theuren Frau Gemahlin. Freundschaftlich umarmt Sie Ihr aufrichtiger Freund.

Fl. v. Hakenau.

(Adresa în dos:)

Fl. de Hakenau de Bukarest à Monsieur Monsieur H. Constantin Pop Banquier à Herrmanstadt.

(Docum fost la Minist Comerț., astăzi la Acad. Rom)

CCXXVIII

1826 Martie 9. Iași.

Cu mila lui Dumnezeu Io Ioan Sandu Sturdza Voivod Domnul Țării Moldaviei.

Orânduit fiind oblăduitorilor Domni de a păzi pentru supușii oblănduirei lor pururea părintească îngrijire, de a sărgui spre ocrotirea lor, de a le apăra dreptățile, și în sfârșit de a înlesni și însuși întru ale petrecerii și ale sănătății, nu ne am apărat nici noi în câte prilejuri ni s'au dat până acum de a arăta în faptă plecare răvnii noastre, spre cea de obște folosință, și acea în parte către fiește care după dreptățile lor cele cunoscute, în cât au putut fi aceste prin putința noastră.

Luând dar aminte și pentru una din bacaliile orașului Eșii, ce din vechime au fost a lui Alexandru Maneș, iar în urmă păn la răzvrătirea întâmplată aicea la anul 1820, au fost a lui Costache Lascu, că în întâmplările răzvrătirei băjenărindu-să și numitul Lascu, au rămas întru ne lucrare și până acum, iar acum întorcându-să numitul la urma sa, prin jaloba ce au dat către Domnia mea, au făcut rugăciunea ca să aibă voe a deschide din nou iarăși a sa bacalie, mai ales că în vremea întâmplărilor trecute i-au adus simțitoare pagube stării sale, mai ales fiind și cu casă grea însărcinat.

www.dacoromanica.ro

Domniea mea, încredinţându-ne de adevărul arătărilor sale, precum şi că numitul Costache Lascu s-au purtat cu răvnă şi cu nepregetată osărdie întru a mulţumi obştea, atât asupra preţului lucrurilor de demâncare, cât şi asupra cinstei la vânzarea lor, văzând şi legătura sa, şi închizeşeluirea, ci prin jalobă sa arată, că şi de acum înainte cu aceaşi osărdie, răvnă şi cinste se va purta, nu mai puţin îndatorându-se ca şi preţul lucrurilor de bacanii să fie mai jos ca la alţi bacali, iar marfa va fi apururea proaspătă şi curată; nu i-am trecut cu vederea rugăciunea sa ci ne au făcut, şi socotind încă că ca unul ce cu preţu cu care se leagă a vinde băcănnile, îi hărăzim Domnia mea rangu de Sărdar, trecându-l în rândul celor ce au acest drit. Iată prin acest hrisov al Domnii mele îi dăm toată voea şi slobozenia a-şi deschide a sa bacanie aici în târgul Eşii, cu bună orânduială şi ţânerea în bună stare a lucrurilor de mâncare, iar îi mai întărim şi îi hărăzim şi hotărăm ca bacania sa să fie apărată de banii ajutorinţii şi de fumărıt, şi să nu fie întru nımic supărat de acele dăjdıi.

Spre aceasta dar s'au dat acest al nostru hrisov, întărıt cu a noastră Domnească iscălitură şi pecetie, poruncind domnii sale vel Agă şi altor zapcıi, să aveţi a urma întocmai după hotărârea hrisovului acestuia. Şi s'au scris hrisovul acesta la scaunul Domnii mele în oraşul Eşii în anul al patrulea a întâiei Domnıi a noastre la Moldavia, la leat 1826 Martie 9.

Io Ioan Sandu Sturza Voevod.

Vel Vıstier.

(Arh. Stat. Iaşı, doc 275 E).

www.dacoromanica.ro

CCXXIX.

1826 Martie 11.

Porunca la Aga şi Spătar.

[1])... Zemble Moldavscoie [2]). Fiind-că Ion Avram ce se află la ţinutul Botoşenilor, cu negoţul de bacălie, este dator la unii alţii bacali din oraşul Domniei mele Eşii, prin chezăşia boerului Domniei mele Scarlat Ursu, carele au venit aici ca un chezaşi, cere a se face inplinire înprumutătorilor căci îl apucă pe dânsul, şi acel Avram nu voeşte să plătească datoria sa, şi derăpănă avutul lui şi al copiilor lui. Orănduim Domnia mea, pe sluga Domniei mele Costache, copil din casă de Visterie, să meargă la ţinutul Botoşenilor, sau veri unde îl va găsi pe numitul Avram, să-l ia negreşit, să-l aducă aici la Domniea mea. I isam recih Gospodstvomi.

1826 Martie 11.

(Arhiv Stat Iaşi, Cond Visteriei No 6 1826)

CCXXX.

1826 Iunie 16.

Cartea pentru surghiunlâcu lui Ion Avram.

. . . . . [3]) zemble Moldavscoie[4]). Cuviosule Igumen dela Sfănta Mănăstire Galata, chir Parthenie sănătate. Fiind că Ion Avram bacalu dela ţinutul Botoşeni, au îndrăsnit a călca Domneasca noastră poruncă, şi înpotriva voinţii Domnii mele şi făr de ştirea noastră, au făptuit faptă de vinovăţie, făcând furtişag la marfa luată de el de la alţii şi făcându-se fugar, nevoind a

---

[1]) Ioan Sandu Sturza Voevod, Domn
[2]) Ţării Moldovei
[3]) Ioan Sandu Sturza Voevod, Domn.
[4]) Ţării Moldovei

www.dacoromanica.ro

asculta chemarea ce-i am făcut Domniea mea, lăsându-şi patria lui şi fugind aiurea, au făcut şi înşelăciune şi viclene mijloace, cu care această pornire ce au făcut au căzut la două vinovăţii, întăi cea fără de cuvânt şi fără obiceiu fugire peste hotară, şi a două înşelăciune ce au făcut la alţi neguţători, şi ne supunerea la porunca Domnească, pentru aceste amăndouă, s'au făcut vrednic de mai grea pedeapsă, dar noi milostivindu-ne asupra bătrâneţelor lui şi rugăciunile mumii sale şi asupra neajungerii lui, venind cu multă rugăciune acum la Domniea mea, am scăzut pedeapsa lui, şi îl orânduim surghiunlâcului sub paza sfinţii tale, ci dar aducându-l orânduitul zapciu Spătăresc, să-l pui la bună pază înnăuntru Mănăstirii, şi făr de altă poruncă a Domniei mele să nu-l slobozi. Aceasta 1826 Iunie 16.

(Arh. Stat Iaşi, — Cond Visteriei No 6 826)

CCXXXI.

1827 Iulie 5.

Io Grig[o]r[ie] Dimitriu Ghic[a] V[oe]v[o]d i G[os]pod[a]r zemb[li] Vlahiscoïe.

Preaosfinţiïa ta părinte Mitropolite şi dum[nea]v[oastră] boerilor Eforï aï Obşteştiï Epitropiï a sărmanilor, fiindcă amăndoaă părţile s'au mulţămit pă aceast[ă] anaf[o]ra a Departament[u]luï Epitr[o]piï obştirilor, dând şi adev[e]rinţă în scris, precum să vede din josul anaf[o]raliï, adeverită şi de dumn[ea]luï vel Hatman al Divanuluï. De aceïa după a lor priïmire şi mulţumire, o întărim Domniïa mea, şi poruncim ca întocmaï să să facă urmare. 1827 Iulie 5.

Pec domn

Vel Log[o]f[ă]t.

www.dacoromanica.ro

MACAVEI DUMITRIU, din Alexandria
1802—1888
(Vezi pag. 549).

www.dacoromanica.ro

Prea Înnălțate Doamne,

După luminată porunca Înnălțimiĭ tale ce ni se dă la aceast[ă] jalbă a Ecaterin[ı]ĭ Iorgulesiĭ dă aĭci, prin care arată că având o fată căsătorită după un neguțit[o]r, anume Niculaĭe Țințer, la trec[u]t[ul] Oc[to]mv[rie] 'ș-au dat obștescu sfârșit, și după dănsa în scută vreme răposând și numitu gineri său, le-au rămas două fete, și pentru căci moartea gineri său au fost grabnică și nu au putut să 'șĭ facă diĭată, toată averea luĭ stă batalisită în mâna tovarășuluĭ său Lazăr Carendaroglu [1]), să roagă Măriĭ Tale să fie luminată porunca către[ă] Epitr[o]piia obștirilor a lua îngrijirea acestor sărmane fete. Am întrat în cercetare, și aducând pă Lazăr Carendaroglu, tovareș[u]l mort[u]luĭ, față cu Paris Log[o]f[ă]t[ul], vechil din partea jăluĭtoareĭ, 'l-am întrebat dă este arătarea jăluĭtoar[e]ĭ adevărată, și nu tăgădui, fără dăcât zice că răp[osa]t[ul] la ceasurile sfârșituluĭ, dă față cu duhovnicu Popa Răducanu, (i cu Serghie Papazolu, i cu Mihail Vlas, i cu Sterie Polc[o]v[nicul], a cărora și martiricon în scris asupra pricin[ı]ĭ ne arată de văzum cu l[ea]t 1827 Fevr. 23) și cu din rudile mort[u]luĭ l-au pohtit ca întâmplându-ĭ-să moarte, să poarte grija dă sărmanile luĭ copile, când tot atunci au arătat și cumcă capitalul său să cuprinde în bilanțul tovărășii cel închiat dă curând Și așa sfârsindu-să, au rămas îngrit[o]r averiĭ sărmanilor și lor însușĭ, arătând dă am văzut atât acel belanț i condract tovărășiĭ lor, scris dăl[a trec[u]t[ul] Fevr[uarie] 1[2], iscălit dă amândoĭ tovarăș[i]ĭ

[1]) Fost mai apoi, sub cei doi Domni ce au urmat Regulamentului Organic, membru în Sfatul orașănesc al Capitalei București, și Președinte al Tribunalului de Comerț al Ilfovului, iar în 1849 se află Director al vămilor, când ii s'a hotărât o leafă lunară de 1000 lei. (Arhiv Stat. Bucur, dosar cu No. 2314 admin. al Vechiului Secretariat al Statului) Lazăr Kalinderu e părintele domnului Ioan Kalinderu, membru al Academiei Române, Administratorul Domeniilor Coroanei, etc etc.

www.dacoromanica.ro

Nicolaïe Athanasiïe Ţinţer şi Lazăr Carendaroglu, din care să dovedeşte capıtal în naht, marfă şi veresale, partea mortul[u]ĭ, galbenĭ înpărăteşti 2047 şi leĭ 10, căt şi chelt[u]ĭala dela moartea răp[osa]t[u]luĭ până la şapte ale următorul[u]ĭ Iunïe, dă prıĭmirea şi cheltuială, care şi însuşĭ vechilŭ cercetăndu-să, nu arătă nici un fel dă bănuĭală, fără dăcăt zıse că întiiŭ să s[e] facă catagrafi dă toată perıusiïa părintească a acestor sărmane, ce este în zestre dela muma lor şi rămas dela tatu lor, şi apoĭ dă va da numitu Lazăr chezaş dăstoınic că va păstra această periusiïe până la mărıtişu sărmanilor, va rămănea epitrop, precum răp[osa]t[ul], zice, că 'l-ar fi orănduıt, ĭar de nu, atunci să va da perıusiïa la Obştească Epitropiïe a sărmanilor, de unde îşi va lua cheltuĭala trebuincĭoasă pentru creşterea sărmanilor i pomenirile morţilor, dăndu-i-să acum înnainte dın Capıtalu ce să vede, căt să va socoti, ca să nu-ĭ lıpsească. Aşa Departament[ul] au trimis pă Condicar de au făc[u]t catagrafiïe dă toată periusiïa mışcătoare şi nemişcătoare, care să alătură în copiïe a să vedea dă Măriïa ta. Şi după aceast[a] am zis luĭ Lazăr, ca să vază a-ş[ı] găsi chezaş, şi dete răspuns că de vreme ce ipochimenu său nu să credıtorieşte, să facă stăpănirea cum va fi cu orănduıală cu periusiïa, atăt numaĭ că răp[osa]t[ul] 'l-au îndatorat a avea îngrijırea sărmanĭlor, şi urmează a'l mustra cugetul dacă (nu) va privighea cătuş dăcăt acea bună creştere a lor, cerănd a nu fi dăpărtat de cătr[ă] jăıuĭtoarea La care nici jăluitoarea (şi însuşĭ faţă fiind) nu s'au înpotrıvit, mărturisind maĭ vărtos că întru adevăr s'au arătat cu dorıre cătr[ă] sărmane dela moartea răp[osa]t[u]l[u]ĭ şi şi până acum. După aceast[a] arătă numitu Lazăr că răp[osa]t[ul] avănd pă Uţa fata ce au crescut slujindu-ĭ în casă, atunci la sfărşitu vieţiĭ ar fi orănduit şi pentru dănsa ca la vremea măritışuluĭ să i să dea din perinsiïa luĭ până la tal[eri] 2000. La care nici vechiulu jăluitoar[i]ĭ nu s'au înpotrivit, zicănd că ceïa ce au lăsat

www.dacoromanica.ro

mort[u]l cu sufletu său trebuĭe să s[e] înplinească. Deci dă vrcme ce jalba şi cererea jăluitoar[e]ĭ prıveşte la siguranţiĭa periusiĭ a sărmanilor fete ale numituluĭ gineri său Nicolaĭe Ţinţer, şi dăspre Lazăr Carendaroglu, ce s'au arătat ca epitrop lăsat dă răp[osa]t[ul], nu s'au dat ceruta chezeşiĭe dă cătr[ă] jăluitoarea, găsim cu cale să fie luminată porunca cătr[ă] cin[s]t[ita] Epitropiĭe Obştească, ca toată aceast[ă] periusiĭ e a sărmanĭlor acestora după alăturata catagrafiĭe să o prıĭmească în păstrare-ĭ. Şi fiindcă unile din lucrurıle mişcătoare ce să văd, cum haĭne, marfă şi altele, sănt supuse stricăcıuniĭ, să fiĭe poruncit Starostea de neg[u]ţitori a le vinde cu mezat, şi făcându-să banĭ să s[e] alăture lingă celelante naht, dintr'acărora dobăndă să s[e] dea jăluitoar[e]ĭ, fiindcă dumişale i să cuvine a avea supt îngrijire pă sărmanile aceste, nepoate dă fată fiindu-ĭ, cum şi a face pomenirıle răp[o]saţilor), cât să va chibzui pentru pomeniriĭ, i pentru îmbrăcăminte, măncare, învăţătură şi toată buna creşterea a sărmanĭlor până la vremea căşniciĭ lor, când atunci îş[i] va luoa drept[ul] lor după Pravilă. Şi ca să nu cerce lipsă dă cheltuĭală până a să iconomisi cu dın dobăndă, să i să dea acum din naht cât va fi cu cale, pentru care cheltueli va ţinea jăluitoarea socotteală dă o va arăta cin[s]t[ite]ĭ Obşeştiĭ Epitropiĭ. Asemenea şi pentru acea Uţa fata, slujnică a răp[osa]t[u]luĭ, dă vreme ce nu fu tăgăduire dăspre jăluĭtoarea a ĭ să da din periusiĭa răp[osa]t[u]luĭ aceĭ tal[e]r[i] 2000, ce el i-au orănduit, să să poruncească cin[s]t[ite]ĭ Epitropiĭ şı pentru aceast[a], ca la vremea măritişuluĭ să ĭ să dea aceĭ banĭ. Iar hotărărea cea dăsăvărşit rămăne la Măriĭa ta.

1827 Iunie 9.

Răducanu Sărdar.
Ştef[a]n Mede[lnı]c[e]r.

Εὐχαρηστηθεὶς εἰς τὴν διάλημεν ταύτην τῆς ἀναφορᾶς ὑποφαίνωμαι. 1827 Ἰουλλίου 4.

Λάζαρος Καρενδελόγλου.

www.dacoromanica.ro

Asemenea şi eu vechilu cu dăsărşită putere din partea jăluĭtoar[e]ĭ, am rămas mulţumit, şi ca să s[e] întărească şi cu luminată pecete G[os]pod, m'am iscălit.

1827 Iulie 4.

Parıs Mumuleanul[1]) vechil cu deplină puter.

Del[a] Hătm[ă]nıe.

Aceast[a] adeverinţă dă mulţumire fiind cu priĭmırea amăndurora părţılor, spre a să întări anaforaua şi cu luminată pecete Gospod, s'au adeverıt şi dă cătr[ă] noĭ.

1827 Iulie 4.

Vel Hatman.

(Arhıv. Stat Buc, Cond domn. cu No 121, pag 33)

CCXXXII.

1827 August 20.

Io Grigorıe Dimitrie Ghica Voevod i Gospodar zemble Vlahiscoie.

Prea sfinţia ta părinte Mitropolite, iubitorilor de Dumnezeu Episcopi, şi d-v. cinstiţi şi credincioşi veliţi boeri aı Divanului Domnii mele, înpreună şi d-ta vel Vıstier, i d-ta vel Postelnic, fiind-că după Caidiul vechiu ce este în Vıstıeria Domnii mele, au venit vremea a să tăea acum preţul caşcavalului şi al untului mantecă, între neguţătorıı capanlâii, fermanlâii, cu neguţătorii pământeni căşari. De aceia poruncim Domniea mea ca Marţi la 23 ale următoarei luni, să vă strângeţı aıci la Domneasca noastră Curte, unde chemându-se şi neguţătorii capanlăii ce sunt veniţi aici şi adastă, cum şi neguţătorıı căşeri, să chıbzuiţi preţul caşcavalului şi al

[1]) Cunoscutul autor al volumulıı întıtulat *Rost de poezıĭ.* (Bucureşti) 1822

www.dacoromanica.ro

untului manteca, cu care se cuvine a se plăti, şi în ce chip veţi găsi cu cale şi se va hotărâ, în cel mai dupe urmă cuvânt, să arătaţi Domnii mele prin anafora. Tolıco pisah Gospodstvomi. 1827 August 20.

Vel Logofăt. Biv vel Clucer.

(Art Stat Bucur, dosar jud vechi No. 191).

CCXXXIII.

1827 August 31.

Io Grigorie Dimitrie Ghica Voevod, i Gospodar zembli Vlahiscoie.

După arătarea ce ne face print'această anafora d-lui vel Cămăraş, poruncim dumneavoastră ispravnicilor ai judeţului să urmaţi fără de zăbavă întocmai precum mai jos să arată. 1827 August 31.

Vel Logofăt.

Prea Inălţate Doamne,

Cu plecăciune arât Inălţimii tale că după luminată porunca Mării tale ce mi s'au dat la jalba Sultanii, soţia Vladului băcanu de aici, ce au murit, prin care cere jeluitoare că cu luminată poruncă să să vânză prin mezat o parte din prăvălia şi casele deasupra din gura pes-

www.dacoromanica.ro

cării, ce i-au rămas dela soţul său, ca să plătească acei taleri 2100, ce i-au luat fiu său Ghiţă cu înşelăciune dela Radu şi Voinea ot Turtucaia, şi cheltuindu-i nu are alt mijloc de plată de cât din vânzarea acei părţi de prăvălie cu casele deasupra, şi fiind că jeluitoarea arată prin jalba sa că sunt şi trei fete ale ei înpărtăşite cu zestre din acea prăvălie, s-au scris în două rânduri până acum din partea Cămării către d-lor ispravnici ot sud Argeş, să trimiţă copie după foaia de zestre a Slugeresii Marii una din fetele jeluitoari, ce au murit la Piteşti, şi au moştenit'o fii-sa Luxandra, ce o ţine în căsătorie Dincă Conţescul de acolo, adeverită şi de d-lor, spre a se vedea de are şi ea vre o parte într'acea prăvălie, şi până acum nici un răspuns nu s-au văzut din partea d-lor, din care pricină neputând a să pune în urmare vânzarea acei prăvălii, şi jeluitorii de mai sus numiţi perind aici în cheltueli de atâta vreme, de va fi primit Inălţimi tale se va da luminată poruncă cu străşnicie către d-lor ispravnici ot sud Argeş, ca să trimiţă ceruta copie după foaia de zestre a Slugeresii Marii, fără de zăbavă, a se pune în lucrare vânzarea acei prăvălii cu casele deasupra spre despăgubirea jeluitorilor, iar hotărârea cea desăvârşit rămâne a se da de către Inălţimea ta.

1827 August 31.

Vel Cămăraş.

(Arh. Stat. Bucur., cond domn. No. 120, fila 63-64).

CCXXXIV.

1827 August 20.

Prea Inălţate Doamne,

Cu smerenie arăt Măriei-tale că la târgu Drăgăşanii, moşiia sfintei Episcopii Râmnic din jud Vălcea, de vre-o câţi-va ani încoace, atât unii din boerii ispravnici ai judeţului, ce se întâmplă călători pe acolo, cât

www.dacoromanica.ro

şi alţi dregători supt nume de cercetări, până şi zapciul acelei plăşi, ce dela o vreme încoace s'au încuibat într'acel târguleţ, supt numirea îndreptării şi a nizamului, s'au obicinuit a globi pe brutari i măcelari cum şi pe cei ce vind marfă de băcănie; din care pricină au fost siliţi unii dintr'ânşii de a pribegi de acolo şi s'au pricinuit pagubă moşiei sfintei Episcopii. Şi fiind că aceasta urmare a mai sus arătaţilor dregători i slujbaşi este înpotriva şi la vechiul obiceiu al pământului şi la dicheoma stăpânului moşiei cum şi la obştească anafora din leat 1818 Aprilie 8, ce tot în acel leat Aprilie 24 s'au întărit şi de Domnul Ioan Vodă Caragea, în care foarte cu deslușire să vorbeşte şi să hotărăşte aceasta pricină; de aceia mă rog Mării-tale ca să se dea luminată porunca unde să cuvine pentru paza şi nezmintită urmarea, şi prin anafora obştească i hotărâre domnească întărit obiceiu şi privileghiu al moşiilor bisericeşti i boereşti dintr'această ţară spre infricarea celor ce de acum înnainte vor mai cugeta la acest fel de hrăpiri supt numire de îndreptare. Iar anii Mării tale rog să fie dela Dumnezeu mulţi şi fericiţi

Al Mării tale merit şi către Dumnezeu fierbinte rugător.

Neofit Râmnicului.

(Rezoluţie)

Dumneavoastră velitilor boeri veţi vedea această arătare şi cererea ce face iubitorul de Dumnezeu sfinţia sa Episcopul Râmnicului, pentru care poruncim să cercetaţi şi să ne arătaţi în scris. 1827 August 20.

Biv vel Sluger.

(Intărirea Domnească)

Noi Grigore Dimitrie Ghica Voevod i Gospodar.

Atât după căderea dreptăţii stăpânilor de moşii cât şi după obştească anafora cu domnească întărire ce mi se arată de către dumnealor veliţii boeri printr'aceasta anafora că este dată încă din leat 1818, care o

www.dacoromanica.ro

văzurăm şi noi în copie, adeverită de dumnealui vel Logofătul de Ţara-de-sus, întărim şi domnia mea întru-o glăsuire coprinderea domneştei întăriri, ce este dată la acea obştească anafora, după a căruia coprindere poruncim dumitale cinstite şi credincios boer al Domniei mele biv vel Hatmane Costache Ghica, Caimacamul al Craiovei, să dai cuviinciosul nizam a se păzi nestrămutat această orănduială şi la târgul după moşiia Drăgăşani a sfintei Episcopii Râmnicu, întocmai precum mai jos într'această anafora să arată. 1827 Avgust 31.

Vel Logofat

Prea Înălţate Doamne,

După luminată poruncă Măriei tale ce mi se dă la aceasta anafora a sfinţiei sale părintelui Neofit, Episcopul Eparhiei Râmnicu, făcând cercetare, ne-au arătat sfinţia sa o anafora obştească din leat 1818 Aprilie 8 întărită tot atunci Aprilie 24 şi de Măria sa Domnul Ioan Vodă Caragea, în copie adeverită, că este scoasă din condica Divanului de dumnealui vel Logofătul de Ţara-de-sus, pentru pricina narturilor ce au fost jăluit atunci câţi-va boerinaşi din sud Saac, că se pune de ispravnicat la măcelari, brutari i băcani după moşiile lor; coprinzătoare că oraşe se numesc numai cele domneşti, slobode, şi numai la acele oraşe se dă după vremi nart la pâine şi carne; iar celelalte târguleţe mici de prin judeţe sunt în rândul satelor, la care n'au fost obicei nici odată a se pune nart şi a lua ispravnicii avaet dela brutarii, măcelarii şi băcanii. Şi s'au găsit cu cale de s'au făcut porunci domneşti de obşte către toate ispravnicaturile, ca nici de cum să nu fie volnici ispravnicii a pune pe la acele târguleţe nart la brutarii i măcelarii i băcanii şi la verice alt, ci aceasta să rămâie la îngrijirea stăpânului moşiei spre a să vinde cu preţ cuviincios şi după cum îi va da mâna, făr de a să izvodi obicei nou, ce nici odată n'au mai fost.

www.dacoromanica.ro

După care fiind că şi târgul Drăgăşani din jud. Vâlcea se află pe moşiia Episcopiei Râmnic, iar nu la oraş slobod domnesc, făr de cuviinţă au îndrăznit să se amestece la punere de narturi, atât ispravnicatul judeţului i ceilalţi dregători, cât şi zapcii plăşei ca să globească pe brutari i măcelari şi băcani de acolo, după arătarea ce face sfinţiia sa Episcopul Râmnicului; ci găsim cu cale să se dea luminată întărire şi porunca Măriei tale către dumnealor boerii ispravnici ai judeţului, ca nici de cum să nu fie volnici, nici dumnealor, nici alţi dregători, nici zapcii plăşii a pune la acel târg nart la brutării i măcelării i băcănii şi la veri ce alt, ci aceasta să rămâe la îngrijirea stăpânului moşiei spre a se vinde cu preţ cuviincios şi după cum îi va da mâna , căci de se va întâmpla vre-o pagubă stăpânului moşiei din vre-o împotrivă urmare se va îndatora a o răspunde chiar pricinuitorii acestei pagube şi vor rămânea drept învinovăţire. Iar hotărârea cea desăvârşită rămâne a să face de către Măria-ta. 1827 August 25.

Barbu Văcărescu.
Iordache Golescu biv vel Dvornic.
Costandin Câmpineanu biv vel Logofăt.
Nestor vel Logofăt.
Alecu Creţulescu biv vel Vornic.

(Acad Rom., doc $\frac{274}{XCIII}$)

CCXXXV.

1828 Februarie 14.

Io Grigorie Dimitrie Ghica Voevod i Gospodar.

Cu cale fiind anaforaua aceasta a d-lui vel Logofăt de ţara de jos, poruncim d-voastră ispravnicilor ai ju-

www.dacoromanica.ro

deţului ca după sfârşitul viitorului Aprilie să se facă urmare întocmai prin mumbaşiretul slugii domnii mele . . . . . [1]), aprod hatmănesc. 1828 Martie 16.

Pec domn.

Vel Logofăt.

Prea Înălţate Doamne,

După luminată porunca Mării tale ce mi să dă la această jalbă a d-lui biv vel Serdar Costache Robescu dela Focşani sud Slam-Râmnic făcând cercetare, văzui la mâna sa zapisul cu leat 1823 Februarie 12, iscălit de pârâtul Sima Băcanul ot Focşani i de Marghioala soţia lui şi Caterina sora lui, chezaşă şi platnică, adeverit tot atunci în dos şi de isprăvnicatul judeţului, şi coprinzător că taleri 3000 au rămas pârâtul Sima dator la jeluitorul Serdar după nişte rachiu spirt şi întâmplându-să pagubă cu acel rachiu au ajuns la sărăcie, pentru care s'au judecat jeluitorul la isprăvnicat unde au sfătuit d-lor ispravnici pă jeluitor de i-au dat soroc de cinci ani lăsând bani fără dobândă, când atunci se leagă a răspunde banii jeluitorului făr de nici un fel de pricinuire, iar în potrivă de va umbla să mai facă vre o prelungire să aibă a plăţi banii cu dobânda lor şi orice cheltuială va fi şi zeciuială să o răspunză tot el şi spre siguranţie au dat chezaş răspunzător pă soţia sa Marghiola şi pă soacră sa puind emanet atât zestrea cât şi averea ce mai este casă, vie şi prăvălia, ca de nu se vor da bani la soroc, să să vânză aceste emaneturi şi să să împlinească datoria jeluitorului, acum jeluitorul zice că sorocul de cinci ani au trecut şi pârâtul n'au fost ur[mător] a da nici un ban

[1]) Loc alb în condică

www.dacoromanica.ro

dintr'aceste datorii, şi cere mumbaşir cu luminată porunca Mării tale, ca ori banii să-i înplinească dela pârâtul, sau de va pricinui neavere, să se vânză emaneturile după coprinderea zapisului şi să-i să împlinească dreptul său, pentru care găsesc cu cale să se dea luminată porunca Inălţimi tale către d-lor boeri ispravnici ai judeţului, cu mumbaşir aprod hătmănesc, ca să înfăţişeze înaintea d-lor pă jeluitor cu pârâtul i cu soţia lui şi soacră sa, să cerceteze pricina după orânduială, şi ori să facă jeluitorului cuviincioasa îndestulare cu înplinire de direptul său sau de nu va rămânea vre o parte de acolo odihnită cu cercetarea d-lor, înscris să ia mumbaşirul pă părât şi să-l aducă aici spre a se înfăţişa cu jeluitorul la judecată, unde vor fi orânduiţi de Măria ta, iar hotărârea rămâne a să da de către Măria ta.

1828 Fevruarie 14

Nestor vel Logofăt.

(Arh Stat cond domn No 120, filele 457—458)

CCXXXVI

1829 Iulie 18. Giorman.

Gïorman în 18 Iulii 1829.

Cu plecăcĭune chir Ionıţă!

Fiindcă Her [1]) Iozef Knaus cere să-mĭ cumpere vinu ce-l am acolo în pivniţă, de aceĭa dau rugăcĭune bunătăţi[i] dumĭtale, ca să facĭ bine şi să-ĭ daĭ să guste, şi plăcându-i, să-l togmeşti cu dumnealui. Însă eu i l-am lăsat cu 8 leĭ adecă leĭ opt vadra, cu banĭ peşinĭ, care socotesc că plăcându-ĭ va şi dà. Iară pentru hacău adecă bute, să-l îndatorezi ca să mi-o aducă iară înapoĭ. Asemenea şi pentru scosu din pivniţă, să fie tot cu rizica şi peri-

[1]) Domnul

www.dacoromanica.ro

cula cumpărătoriuluĭ. Şi de cumva nu-ĭ va plăcea, mă rog să porunceşti să să pecetluĭască ĭară la loc. Şi pentru supărarea ce-ţi fac, mă rog să mă erţi, rămâind gata spre slujbă.

Dumitrașcu Șt[e]f[an] Popovici.

(Adresa în dos:)
Herrn Iohanitza Minovitsch, in Krajova.

(Docum. fost la Minist Comerţ., astăzi la Acad. Rom)

CCXXXVII.

1829 Iulie 27. Sibiiu.

Sibiĭ, 27/8 Avgust 1829

Cu dragoste mă închin dumĭtale chir Ioniţa Minovici!

Am priimit c[instită] scrisoarea dumĭtale scrisă 16 Iulie, bucurându-mă că te afli sănătosŭ. Văz că aĭ priimit dela chirii Ianco Baleadi & Co. 2 buţi cafea (în) socoteala mea. Acestea de la (sic) fi putinţă, să le vinzi pentru socoteala mea, cum veĭ socoti maĭ bine. Dacă cumva nu va avea căutare, cum îmĭ arăţi, şi fiind cafea faină, care să treace î[n] pĭaţa noastră, atuncĭ cu vre-o chirie maĭ e[f]thină să mi-o trimiţĭ aicĭ la Sibii sau numaĭ la lăzăret Turnu-Roşu. Iară fiind marfă maĭ proastă, mă rog să stea acolo î[n] magazină, nu la loc jilav.

Lângă aceasta văz că ai tras la chirii Baleadi din ordinĭa dumnealor şi pentru socoteala mea leĭ 4674.16 şi veĭ maĭ trage spre î[n]plinirea de 360 #, prea bine. Te po[f]thesc de cât ai tras şi veĭ maĭ trage, scrĭĭ la C. Zinovie a să înţăleage cu mine.

Te po[f]thesc, această scrisoare cătră chir Dinu Iota a să enhirisi sigur. Cu toată dragostea sânt al dumĭtale bun prieaten.

Stan S. Popovici.

www.dacoromanica.ro

(Adresa în dos.)
Cătră dumnealuĭ chir Ioaniţa Minovici, omul casiĭ dumnealui chirie Hagi Constandin Popŭ, cu dragoste la Craiova

(Docum fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad Rom)

CCXXXVIII.

1829 Septembre 9/21 Sibiiu.

Sibiu, azi 9/21 Septembre 1829

Cinstite dumneata chirŭ Ioniţă Minovici cu dragoste mă închinu dumitale.

Doao c[instite] scrisori ale dumitale 23 şi 26 Avgust vechi cu dragoste le-amŭ priimitŭ, bucurându-mă de fericirea sănătăţii dumitale. Am văzut că cafeao 2 buţi o trimeţi la lazaret, dar nu-mi scrii, este fainâ sau nu, că de va fi proastă apoi păcat de chirie şi vama cea mare Cu mare părere de rău am cetit că şi pe acolo s'au eftatŭ boala cea cumplită a ciumei, Dumnezeu să-şi facă milă, trebue oamenii să se păzască, că scris este de mânia lui Dumnezeu să se ferească fieşte cine.

Galbeni 360, trei sute şaizeci, i-amŭ priimitŭ din ordinul dumitale la cinstita casa H[agi] C[ostandin] Pop deplin şi îţi mulţumim dumitale de osteneală.

Iată închin o scrisoare către arhon Slugeru Băluţa, chir Nicola J. Dumba, frate-mieu Dumitraşcu şi arhon v[tori] vistier Dumitrache Pleniceanu, mă rog a să da sigur. Lângă aceasta te poftescŭ, să spui lui chir Nicolae Iota, că cazanele ce au poftitŭ să-i facŭ, din pricină că căldărarii aramă n'au, nici nădeajde este să-le vie, aşa nu să pot face. Şi pentru lei 500 cinci sute ce mi-au băgat să mă orănduiască, ce să urmeze. Cu toată dragostea sântu al dumitale ca un frate.

Stan C. Popovici.

www.dacoromanica.ro

(Adresa)

Cinstitului dumnealui chir Ioaniţa Minovici, omul cinstitei case Hagi Pop cu cinste să să dea, la Craiova.

(Docum. fost la Minist Comerţ, astăzi la Acad. Rom.)

CCXXXIX.

1829 Octombre 19.

Gallatz, le 19 8-bre 1829

Au nom de Dieu et de bon sauvement a été chargé au Port de cette ville par nomé Costandin Fenerli.

Sur le bregantina nomé la plus belle pavilion autrichen, comandé par le cap. Antoin Crelich; pour porter et conduire Dieu aidant à Constantinople et consigner a l'orde de sus dit Mr. C. Fenerli.

Ou qui pour sera les marchandises ci-après bien-conditionnées de la marque ci contre:

139 sac formage cascaval pieces 4268, marqué CF No. 1 a 139 pesent quinteaux de Constantinople 363;

12 lontres de Bernes. La même marque.

La même marque No. 1 a 12 quinteaux 70: 44.

1 baril du Berne, marquè aussi No. 13 quit: $1^{2}/_{44}$.

Et les ayant reçues bien conditionnées sans i avoir rien de mouillé ni de gaté payerez de Nolis a piastres turques $7^{1}/_{2}$ de quintale de Constantinople; 44 oka et de 5% de chapeau

C. Fenerly

(Arhiv Stat, dos jud nou Nr. 7561 roşu din 1832, f 35).

CCXL.

1829 Decembre 30.

Către cinstitul Isprăvnicat ot sud Ialomiţă.

Dela zapciŭ plăşiĭ Slobozii.

Porunca cinstituluĭ Isprăvnicat cu multă plecăciune

www.dacoromanica.ro

priimind, am înţeles cele poruncitoare pentru d-eĭ treti Logofeteasa Mariuţa Doicească [1]), că la moşioara Bora ce o are, prin jalbă au făcut arătare pentru un marchetan rosesc, că aŭ făcut prăvălie lângă altă prăvălie a d-sale ce o avea făcută încă de când trăiă soţul săŭ treti Logofăt Zamfirache Vişan, din care pricină nu numaĭ că se isterıseşte de veniturile prăvăliĭ, dar nicĭ chiria loculuĭ nu voieşte a i-o plăti, să cercetăm şi să întrebăm pe jăluitoarea cu ce este mulţumită chirie pentru acel loc. Următor fiind, am mers în faţa locului, şi ne-am adeverıt, cum adevărat acel marchetan aŭ făcut prăvălie în dreptul prăvăliĭ jăluitoarei, făcând vânzare de pâine, vin, rachiu şi toate ale băcăniĭ, şi că cere taleri una mie chirie pe an, după cum şi alte prăvălii răspund, ce se află împrejur. Iar noĭ după supunere[a] datoriĭ nu lıpsım a înştiinţa.

1829 Decembre 30.

D[umıt]r[aş]c[o] Doĭcescu.

(Docum orıgınal la Arhıv. Stat. Bucureşti; ın dosarul adminıstr vechıu cu No. 613, albastru, fila 5).

---

[1]) Privitor la familıa *Doıcescu* dın secol. XVIII—XIX, dăm. după mai multe documente dela Academıa Română şi dela Arhivele Statului, următoarea spiţă:

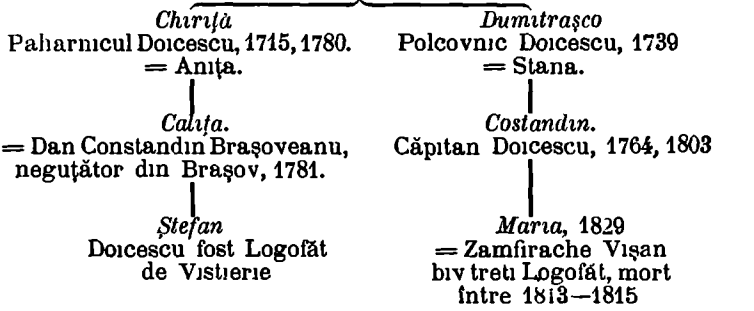

www.dacoromanica.ro

CCXLI.

1830 Martie 31.

Galatz, le 31 Mars 1830

Au nom de Dieu et de bon sauvement a été chargé au port de cette vile par Mr Nicolas Gliky pour compte A. Enque de qu'il appartiendra, sur le brik français *la Duchesse d'Angoulême,* commandé par le capitaine Louis Mariér, pour porter et conduire Dieu aidant a Constantinople et consigner a Mr Constantin Fenerly, ou qui pour sera les marchandises ci-après bien conditionnés de la marque ci-contre:

C F. 19. Je dis dix neuf outres suif, pesant oquele six mille, cinq cent vingt quatre: 6524

13 je dis treize ballet pastrama pesant deux mille cinq cent nonante trois oquel 2593

170. Je dis cent septante peaux de bœuf pesant oques deux mille deux cent vinqt trois . . 2223

11340

Et les ayant reçues bien conditionnées sans y avoir rien de mouillé ni de gaté payerez de Nolis sept piastres du Grand Seigneur a la Teneur du Contrat par chaque quintal de quatre oque et cinq pour ceux de chapeau sans autre.

N. Gliky.

(Pe contra-pagină:)

Monsieur Constant Fenerly doit:

Nolis . . . . . P^res^ 1902,13

Chapeau 5 % 95, 4

piastres 1997:17

Galata du Constantinople le 14 Mai 1830.

A 14 N. 142 „ 9 „ 17.

Δία Μουσιού Μάρτιν.

Νικολάος Ἀποστολέος.

(Arh Stat., dos. jud. nou No. 7561 roşu din 1832, f. 50).

www.dacoromanica.ro

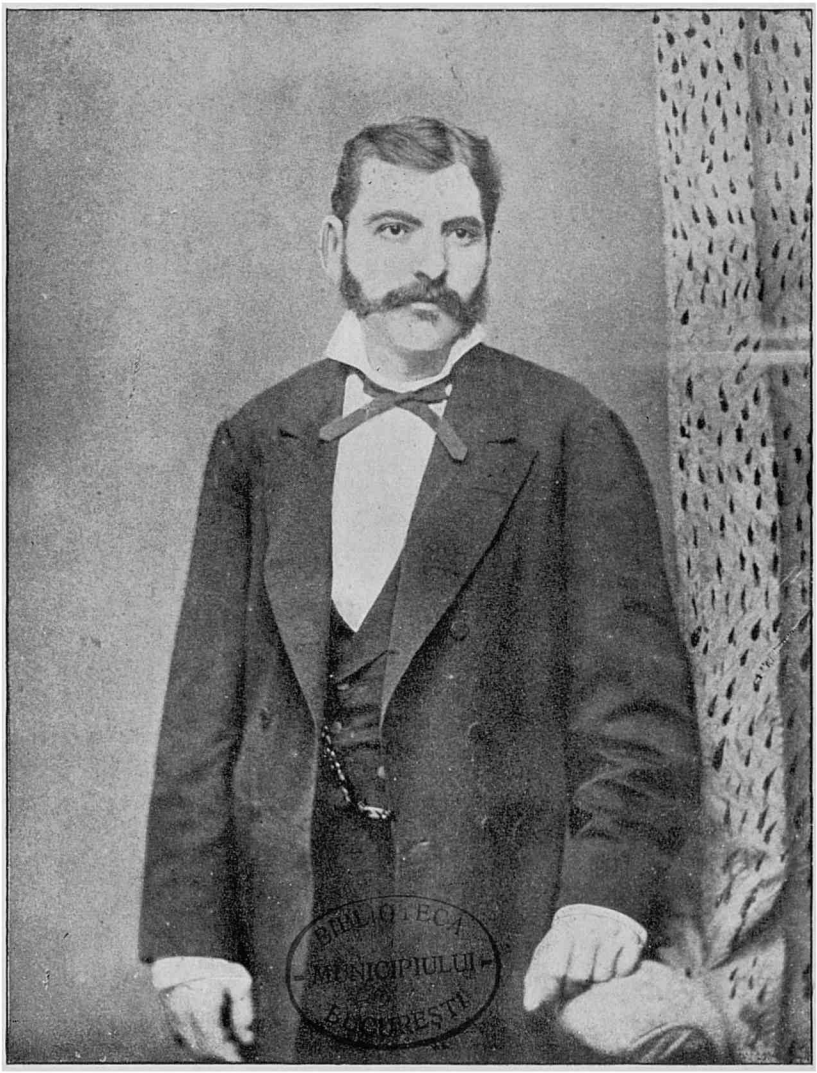

MINCU ȘTEFAN
1842—1881
(Vezi pag. 550)

www.dacoromanica.ro

CCXLII.

1830 Aprilie 26.

Dela Căpitănia Lichireştilor,

No. 12. Gheorghe Băcan din Călăraşi cu mumă sa Tudora merge la Bucureşti pentru trebuinţa sa, fiind prin ştire, să aibă slobodă mergere şi întoarcere.

Γεώργιος Σάπος.

1830 Apr. 26.

(Arh Stat. Secţ istorică, acte judec. 1806—44, fila 195)

CCXLIII.

1831 Septembre 21.

Către cinstitul Prezedent al Judecătorii judeţului Tel[eor]m[a]n.

Plecată jalbă.

Fierbinte jăluescu milostiviri[i] dumitale pentru un Logofeţelul Voicu [1]) dă aici din Ruşi[i] dă Vede, că de săntu acum cinci săptămâni am plecat cu numitul păste Oltu, ca să cumpărăm buţi pentru trebuinţa noastră, în tovărăşie am şi cumpărat 20 buţi, şi negăsind chirigii ca să le aducă, am şi vândut dintr'ănsăle 16, şi patru am poprit pă seama noastră, încă ne-am şi dăsfăcut de socoteala tovărăşii acolo pă locu. Şi acele buţi ce ne poprisăm pă seamă-ne le-am şi însămnat, eu pă ale mele şi numitul pă ale lui. Încă el ş-au vândut una acolo. Viind aici am şi trimisu un car cu chirie ca să le aducă, pă care le-au şi adus. Şi acum văzu că me-au vândut o butie dintr'ale mele fără a mă întrebă. Şi mie mi să

[1]) Probabil se numea Voinea, cum îl vedem numit de mai multe ori în dosar şi în hotărârea Judecătoriei.

www.dacoromanica.ro

prăpădeşte vinul pă cămpu. De aceĭa mă rog, să fie cinstită poruncă a să aduce, şi la dreptatea ce voi avea, să-m[i] aflu cuvinc[i]oasa îndestulare.

Prea plecat[ă] slugă
Ţonea băcanu dă aicı dın Ruşĭ.

(Însămnare în dosul jălbıı, a Judecătorului N. Fundăţıanu :)
Luni Sept[em]v[rie] 21, anul 1831 am priimit No 62.

(Hotărârea judecăţıı .)
Judecătoriĭa judeţ[u]luĭ Tel[eo]rm[a]n.

No. 128. Dă către judecată s-au îndatorat Voinea Logofeţelu ot Ruşi să dea butiĭa jâluĭtoruluĭ Ţonea după jalba ce aŭ dat supt No. 62, şı amăndoĭ să plătească dobânda banılor ce au luoat împrumut dela d. Şătrar Gheorghe, care împlinindu-să prın Vătaf de aprozi, s-au dăsfăcut. Şi spre ştiinţă li s-au dat cărţile Judecătorii.

1832 Dec[hemv]r[ie] 24.

A. Borănescu (Medelnicer).
N. Fundăţeanu (Medelnicer).

(Arhıv. Stat Bucur , dosar judec No 2311 dın 1831 Fılele 1 şı 9)

CCXLIV.

1831 Octombre 21.

Primit, Noembre 28, No. 2202

No. 12. Către cinstita Spătărie a Prinţipatului Valahii.

Căpıtănia graniţi Căineni sud Argeş.

Porunca cinstitii Spătării ce mi s'au trimis dela ale aceştia întăi supt No. 1346, cu cinste şi cu multă plecăciune i-am primit la ale următoarei în 20, prin care am înţeles şi ceia ce mi să porunceşte că cinstita mare Dvornicie a pricinilor din lăuntru prin otnoşenia supt No. 5925, pă temeiul Ecselenţii sale D. deplin înputer-

www.dacoromanica.ro

nicitului Prezident cu No. . . . . [1]) rânduiaşte a să desfiinţa carantinile după hotarul Austrii şi că mi să porunceşte că după primirea cinstitei porunci să nu mai propesc pă nimini din călători ce vor voi să treacă, ori în sus în ţinutul Austrii sau în jos în pământul ţării, nici să-i mai trimiţi pă la puncturile unde să aşezase carantini, ci să fie slobozi ori în cotro vor voi, această schelă nici a fost poprit'o dinceptu cu trecerea călătorilor cu vre o poruncă, cu care şi de acum înainte voi urma întocmai după cum mi să porunceşte, şi că să îngrijesc a să păzi dă acum înainte graniţa cu chipul ce să păzea din vechime de către vameşii dă plai, iar nu după cum se cuprinde în ecstrucţiie fiind că acum s'au desfiinţat toate acele ecstrucţii, după cinstita poruncă iară şi întocmai voi fi următor.

1831 Octombre 21.

Petre Costescu. Câineni.

Masa al 3-lea, să se puie la delă.

(Arhiva Stat. Sect Istorică, acte judec. 1806—44, fila 260)

CCXLV.

1832 Iunie 5.

No. 15. Trei socoteli ale dumnealui chir Costache Fenerliu din Ţarigrad, care mi s'au arătat prin dumnealui chir Dumitrache Halepliul, văz că sănt făcute de tot în potriva bunei orăndueli şi cano[a]ne negustoreşti, pentru că într'aceste socoteli nu să vede trecută luna şi zioa, când s'au primit marfa la Ţarigrad, şi câta, cu ce corabie şi câte câte au plătit chirie; şi iarăşi în ce zi câtă marfă au vândut, la cine şi cu ce preţ, şi că cea mai multă marfă nu să arată la cine au vândut. Şi

[1]) Loc alb în act

www.dacoromanica.ro

afară dintr'această neorănduilă mă văz încărcată la multe condeie din ale cheltuielilor, precum mai în jos voi arăta.

1iu La condeile chirii de la Galaţi până la Ţarigrad trece un preţ foarte mare, când alţi negustori tot atunci au trimis asemenea marfă cu mult mai mult la sumă şi nu au plătit nici pe jumătate din câte arată dumnealui chir Costache Fenerliu, precum să dovedeşte chiar din socotelile comisionerului chir Iani Stama, carele au trimis tot atunci asemenea marfă;

2lea Asemenea şi condeiele de sigurită să văd încărcate (măcar de şi nu să obicinueşte a să sigurips i marfa carea merge de la Galaţi la Ţarigrad, şi de şi nu se vede poliţa sigurantului), când nu să plăteşte mai mult de cât 1/2 ori 2/3 sau 1 la sută după preţu cumpărători mărfi.

3lea Pentru chiria magaziei iarăşi se vede o mare încărcătură, când este hotărât la Ţarigrad şi plăteşte numai 1/2 la sută după vânzare, precum se dovedeşte din socotelile altor negustori şi chiar din socotelile lui chir Iane Stama.

4lea Pentru vama Ţarigradului, suma care trece la socoteală şi de să va fi dat, dar fiind că această marfă s'au trecut pe nume de sudit, trebuia să plătească numai o a treia parte, iar două părţi, ce s'au plătit mai mult după pretenţia othomaniceştii stăpăniri, ieste lăsată depoziton, ca când se va dezlega această filonichie dintre amăndouă puterile, adică Curtea turcească şi Poarta othomanicească, atuncea de să va hotărâ să să ia o asemenea vamă, să fie acel prisos bun dat, iar de nu, să să dea înnapoi negustorilor. Trebuia dar dumnealui chir Costache Fenerliu să mă deslușească pentru acest condeiu, ĭar nu să treacă la socoteală ca niște bani bani daţi. De aceea cer de la dumnealui o adevărinţă, cu coprindere că de să va hotărâ să întoarcă înnapoi prisosul, să fie dator a da jumătate.

5lea Insemnez şi pentru telalăcul samsarului, nu să

www.dacoromanica.ro

plăteşte mai mult de cât jumătate la sută, şi nu 1 şi 1/2, după cum trece dumnealui chir Costache Fenerliu la socoteala sa.

6lea Pentru cheltuelile ce trece că s'au dat la Galaţi la încărcarea şi descărcarea mărfi, mă rog să se ia în băgare de seamă contractul de tovărăşie, că acolo arată curat cheltuelile ce s'au făcut pentru ăcasta marfă, până când s'au încărcat marfa în corăbii la Galaţi; — de aceea nici de cum nu pociu priimi aceste condeie de cheltuieli, fiindcă odată sânt plătiţi din tovărăşie, şi ăcasta sumă a cheltuielilor este pusă în suma capitalului.

7lea Condeiul de promithie, iarăşi nu-l pociu priimi, dacă dumnealui au fost tovarăş şi cu comisioneru; dar de va zice că ăcastă marfă s'au vândut prin altă mână, iarăşi nu poate zice că au plătit atâta sumă comisionerului, când mai mult de 1/2 la sută nu să plăteşte, precum plătesc şi toţi ceilalţi negustori de obşte.

8lea Lămurirea pastramii nici de cum nu să vede trecută într'ăcastă socoteală, ci numai cheltuiala iei, de aceia să se îndatoreze dumnealui chir Costache Fenerliu a o trimite cât mai curând.

Asemenea mă văz încărcată la trei condeie din socoteala de dat şi luat:

1iu dumisale chir Costache Fenerliu trece lei 1440 că ar fi dat, dar pentru slobozirea seului de capră ce l'au trimis la Marsilia, ăcasta dare este de tot de prisos, dacă odată prin trahtaturile împărăteşti ori ce marfă este slobodă a eşi din Ţarigrad, şi încă mi se pare tranţitul fiind, nici vamă nu plăteşte, necum să plătească filodorimă. Şi cu adevărat de va fi plătit aceşti bani, mi se pare că se cuvenea să-i treacă în socoteala tovărăşii, precum au trecut şi toate celelalte cheltuieli, dar nu să mă încarce numai pe mine. De aceia cunoscându-mă napăstuită, nu pociu să priimesc acest condeiu.

2lea Pentru 1225 de dodecari, ce au fost răposatul barbatu-mieu dator prin zapisele dumnealui la chir Cos-

www.dacoromanica.ro

tache Fenerliu, văz că trece câte lei 12; ieu socotesc că sănt datoare a plăti dumnealui iar dodecari, sau în lei, după preţul ce au aici, adică câte lei 11, la o împrumutare ce am făcut iarăşi aici.

3lea Mă văz năpăstuită cu lei 4200, ce încarcă la socoteala de dat şi luat cu cuvânt de azion, la lei 28000 câte 15 la sută, nu mă pociu domeri la ce lei trece şi azion, când câţi bani au trimis răposatului barbatului mieu, i-au trimis prin poliţă în fiorini de argint, şi aceşti fiorini i-au cumpărat la Ţarigrad după azion ce avea acolo, cum poate dar lei Ţarigradului, dacă odată i-au făcut în fiorini, apoi să umble dumnealui să-i facă şi lei de Bucureşti şi să mă încarce cu lei 4200; ieu cunoscându-mă de tot năpăstuită la aceste socoteli ale dumnealui chir Costache Fenerliu, mă rog dumneavoastră ca să cercetaţi cu deamănuntul cele de mai sus condeie şi după dovezile ce veţi lua şi de la alţi cinstiţi negustori, cari tot atunci au trimis acest fel de marfă la Ţarigrad, să lămuriţi aceste socoteli, apărându-mă de nedreapta cerere a lui chir Costache Fenerliu.

Ζήνκα Τητυπόλεος

Anul 1832
Luna Iunie 5.

(Arh. Stat., dos. judec nou Nr 7561 roşu din 1832, fila 15)

CCXLVI.

1832 August 22.

No. 1509. Pent[ru] prăvălĭa mea dintr'acest oraş (Ruşii de Vede), după moşiĭa mănăstir[ı]ĭ Sfăntuluĭ Spiridon, ce prin jalbă către cinstita Judecătorie am făcut cerere a să dà spre vănzare cu mezat, pent[ru] nişte datoriĭ ce am să plătesc, care opştindu-se prin telalul orănduit, cea după urmă harac[i]ladizmă aŭ rămas asupra

www.dacoromanica.ro

luĭ Pencu Chisim în leĭ 2025, pă care mulţumindu-mă, me-am priĭmit şi toţi ban[i]ĭ deplin, plătind maĭ întăĭ leĭ 20 plata gazetarului şi leĭ 2 la sută plata telalăculuĭ. Drept aceĭa am dat ac[ı]astă adeverinţă. 1832 Avg[us]t 22.

Eŭ Lambe Chisım băcan ot Ruşĭ adeverez.

(Arhıv Stat. Bucur, dosar judecat No 6077 dın 1832, fila 21).

CCXLVII.

1834 Maiu 1.

Judecătorıa Judeţului Dâmboviţa.

No. 70. După jalba ce au datu aceştii Judecătorii Gheorhe sin Dumitru de aici din oraş de la 9 ale trecutului Fevruare supt No. 353, vătaful de aprozi l'au înfăţişat la judecată prin vechiul Pană Matraca cu chir Nicolaıe Tănăsescu, arătându jăluitoru că pe anul trecut cu leat 1832, au legat contractu cu părătul tovărăşie la prăvălii de bogasıerie şi băcănie, puindu din parte-i capital de lei 2000, şi îndatoratŭ a plăti dobânda la alţi lei 3000 ce s'au luatŭ cu înprumutare de pe la uni-alţii, iar pomenitul Tănăsescu au pus capital taleri 21889 parale 36 şi cu condiţiile acestea, însă: Ori ce căştigu va arunca acestu capıtal pe arătatul an o parte să se ia de jăluitor şi două părţı de către părătul, scăzându-se pe din mijlocu atât cheltuielile urmate, cum chiriĭa prăvălıei, măncarea, spălatul şi simbria băieţilor, căt şi dobânda numai din parte-i la lei 3000, ce au fost luaţi du prın alte părţi. Şi după înplinirea anului tovărăşiei mai trecându alte patru luni, s'au socotitŭ amândouă părţile, adıcă în leat 1833 Maıu, şi după ce s'au scăzut toate celelalte prin contract i s'au cuvenit şi jăluitorului parte la capıtalul său lei 2118 parale 9, care căştig alăturându-l la capıtalul de mai sus, s'au însumat în lei 4118 parale 9. Şı iarăşi l'au primit de tovăraş şi pe al

www.dacoromanica.ro

doilea an tot cu cele din sus condiţii, unde străduindu-se şase luni şi agonisindu folos, de odată s'au pomenit că-l depărtează de prăvălie, poprindu-i şi drepturile sale adică atăt capitalul i căştigul din anul 1832, căt şi păgubit de căştigul ce i s'ar fi cuvenit în anul cu leat 1833, supt cuvănt că nu-l mai voieşte de tovăraşi, şi că pănă nu va scoate datoriia făcută din ani ce n'au fostu socotitu de tovarăş i cea care s'au făcut de amăndouă părţile în cursul tovărăşii lor, nu să sloboade drepturile sale. Carele văzăndu-să înstrămtorat, au năvălit şi au scos din datoriile făcute peste lei 3000; dar nici cu aceasta nu s'au putut mulţumi părâtul, şi folosul său nu i l'au slobozit, silindu-l a scoate toate datoriile. — Infăţişându către aceasta şi contranctul tovărăşiei sale, să văzu scris de la 20 Octomvre cu leat 1832, iscălitŭ de amândouă părţile, şi cu coprindere că pe următoru an s'au întovărăşit amăndoi la prăvălie de băcănie şi bogasierie, însumăndu capitalul de lei 26889 parale 36, adecă din partea jăluitorului lei 5000 cu cei lei 3000, ce s'au luatu din alte părţi cu împrumutare şi s'au plătitu dobănda de către dănsul, după coprindere a zapisului, şi din partea părătului lei 21889 parale 36, şi ori ce căştig se va agonisi din bani să se poprească pe seama părătului şi un ban pe seama jăluitorului. Iar chiriia prăvălii i alte cheltuieli, cum măncarea, spălatul şi simbria băieţilor să fie pe din mijlocu, îndatorîndu-se către aceasta a scoate amândoă părţile şi datoria făcută mai denainte, precum şi cătă dintr'ănsa nu va sta mijlocu a o scoate şi să va socoti pierdută, să să păgubească iarăşi pe din mijlocu; cerere făcăndu că de vreme ce nu s'au ţinutu de legatul contractului şi l'au datu afară înnaintea sorocului cu şase luni, să i se răspunză lei 4118 parale 19 şi căştigul anului 1833, plătindu-i-se şi partea ce i se va cuveni din câştigu pe cel de al doilea an al tovărăşii lor, şi părătul va rămănea a-şi scoate singur datoriile făcute, căci nu se mai cunoaşte dator a scoate din da-

www.dacoromanica.ro

torii, de vreme ce s'au deosebit din prăvălie. Iar mai de temeiu după coprinderea zapisului şi-au scos partea datorii sale peste lei 5000. S'au întrebat şi părâtul ce are să răspunză, şi au zis că au avutŭ această tovărăşie cu jăluitorul în anul cu leat 1832, şi la socoteala ce au făcut, întru adevăr că i s'au cuvenit caştig banii ce se arată, precum şi pe anul cu leat 1833, asemenea tovărăşie au făcut şi totdeauna au avut dorinţă, ca să-l vază folositŭ din ostenelile sale. Dar jăluitorul depărtându-şi datoriii sale şi apucându drumuri netrebnice şi aducătoare de vătămare folosului prăvălii, au trebuitu mai din vreme să-şi facă băgările de seamă, ca să nu să vază păgubitu. Şi pricinile pentru carc l'au depărtatu din prăvălie sunt acestea:

1-iu, că luându socoteala prăvălii, au văzutu o sumă de datorii făcute şi pe la nişte oameni, dela care nu-i nădejdie de a scoate, precum şi al doilea, iarăşi luându socoteala prăvălii, au văzutu că peste acea datorie s'au mai înmulţitu; al 3-lea, cerându-i catastihu cu arătare de căţi bani să află prăvăliïa datoare, nu i-au dat, de cât numai într'un condeiu, că ar fi prăvălia datoare ca la lei doăsprăzece mii. Aceste mişcări ale sale văzându-le, silitu au fostu de au mersu la Bucureşti, şi cercetându la neguţători de unde să rădicase marfa, în loc de lei douăsprezece mii, care au arătat numitul, au găsitu prăvăliïa datoare lei optusprezece mii şi cu iscălitura numitului, numindu-să Gheorghe Athanasiu, adecă încă au luat numele familiei de Tănăsescu, lucru în potriva cinstii şi vătămător negoţului. De care temându-se, silitu au fostu de l'au depărtat din prăvălie, mai nainte de sorocu, şi acum nu doară că-i popreşte drepturile sale, dar să să silească a scoate mai întăi toate datoriile făcute numai de dănsul, din care apoi să-i dea capitalul lui împreună cu caştigul leatului 1833 pe şase luni, la care desfacerea lor să primească în drept bani şi din mardaua prăvălii. Deci fiind că jăluitorul se cunoaşte

www.dacoromanica.ro

de bun tovărăş al părătului, şi pentru că părătul la cea dintăiu tragere de socoteală a prăvălii, dacă au văzutu pe jăluitoru abătut din datoriile sale, a trebuitu să nu-l mai însoţească la tovărăşiea şi pe anul cu leat 1833, şi de atunci să-l fi silitu a desface datoriile şi să rămăie slobodŭ unul de către altul, dar fiind că s'au mulţumit jăluitorul după aşazămăntul ce l'au făcut între dânşii, ca să-şi scoaţă fieşcare datoriïa cea făcută de sineşi şi ceïa ce o va mai face, l'au priimitu; şi măcaru că părătul cere ca jăluitorul să fie îndatorat a scoate toate datoriile, şi de la feţile unde nu va fi nădejde de plată, să rămăie pe seama jăluitorului; darŭ judecata găseşte cu cale ca părătul să priimească mai întăiu asupră-i toată marfa bună şi proastă, şi apoi din toată datoria ce este făcută, să priimească asupră atăt cea făcută cu ordinul său căt şi cea făcută de fii-său, iar din cea făcută de jăluitoru să primească jumătate şi de bună şi de rea; urmandu-să aceasta dreptu osăndă, căci au scosu pe jăluitoru din tovărăşie mai nainte de sorocu, şi jumătate să rămăie asupra jăluitorului. Şi peste datoriïa ce va priimi jăluitorul pe seama sa, ceïa ce va mai rămănea pănă la înplinirea de lei patru mii o sută optusprezece parale 9, să-i împlinească părătul şi să se desfacă unul de către altul. 1834 Mai 1.

Pentru D. Prezident *Const. Shina.*

Pec

Nicolae Crocarlan.

Nicolae Brătescu.

(Arh. Stat., Dos. jud. nou No 11785 din anu 1834, fila 14—16)

CCXLVIII.

(1834).

Cinstitului dumnealui Prezedentului Divanului de Comerciu.

www.dacoromanica.ro

Prea plecat tacrir.

Judecându-mă la cinstitul Tribunal de comerciu cu un Ianao Odabăşi Limongiu pentru o tovărăşie ce am avut cu numitul la lamăie şi protocale (sic), după hotărărea ce sau dat prin copie de anafora, nerămăind eu mulţumit am dat apelaţie la cinstitul divan pe lângă care arăt curgere pricinii şi printr'acest plecat tacrir mă rog ca să să ia în băgare de seama şi cele de mai jos:

1. Eu întăiu când am priimit pe Ianao de tovarăş, nu numai că n'au pus nici un capital, ci încă văzându-l gol i-am dat şi un cojoc de lei 120 şi un taclit de lei 50, cumpărându-i cu bani de la mine lămăie şi protocale. In diastimă cât au vândut nămitu, ce bani să strângă seara i treceam amândoi într'o foĭa şi la lună lui Fevruare socotindu-ne între noi, ce i s'au cuvenit partea şi-au primit-o şi am rupt socoteala între noi. După aceĭa iarăşi până la luna lui Martie, ce vănzare s'au făcut şi ce bani me-au dat este socoteală, care socoteală după porunca cinstitului Tribunal de Comerciu înfăţişându-ne cu numitu la cinstită Starostiĭa de băcani, ca să desfacă pricina dintre noi şi să-şi dea părerea, au judecat numai vănzarea lămăilor şi protocalelor cum să vândea pre vremea aceĭa, şi aşa şi-au dat părerea către cinstitul tribunal, după care m'au şi orănduit ca să plătesc numitului banii ce se coprinde în anafora cu totul înpotriva dreptăţilor mele. Pe ce temeiu m'au osăndit, când şi martori care se coprind în anaforă să dovedesc de mincinoşi, şi numai unul ar fi zis în frica lui Dumnezeu, martor se numeşte, că nici unul, mai vărtos că eu am martor, care martoriseşte că în vremea când vindea Ianaco lămăie în tovărăşie, în multe rănduri l'au prins de la cinstita Comisie de negru şi au dat mulţi bani din tovărăşie pe la blestemăţiile lui, precum am şi martori. Aşa dar cum sănt osăndit numai ce vânzare au făcut el pe vrema acea şi n'au judecat şi ce bani, am

www.dacoromanica.ro

primit eu, că numitu putea să vănză o protoca pe doi lei şi dacă mie nu me-au întrat în mâna, acei bani, cum poci să fiu dator pe vănzarea lui şi pe cheltuelile lui deşarte, să înplinesc eu partea lui. De aceia plecat mă rog cinstitei Prezidenţiei voastre, ca să să ĭa în ţăgare de seamă de mai sus arătările mele, şi spre a să slobozi cinstită poruncă de iznoavă spre a se cerceta între neguţători pricina dintre mine cu numitul; căci după hotărărea cinstitului Tribunal, nu mă cunosc dator, şi păcat va fi după starea ce mă aflu să fiu înpovorat cu o asemenea datorie, ce fără de dreptate mă văz osândit.

Prea plecată slugă.

Atanasie sin Ilie Băcanu.

(Arh. Stat. dos. judec. No. 1095 roşu din 1834, fila 2).

CCXLIX.

1836 Ianuarie 13.

Copie după porunca Măriĭ sale luĭ Vodă dela 1836 Ghen[a]r[ie] 13 cu No. 29 către[ă] Sfatul Administrativ

Vrând să dăm oraşuluĭ Brăila şi oroşanil[o]r d'acolo un semnu dovedit[o]r de încredinţarea întru care ne aflăm, că din dăzvoltarea aceluĭ port să aşteaptă înnaintarea şi înflorirea comerţuluĭ Prinţipatuluĭ, de dorinţa ce avem a însufleţi ac[i]astă dezvoltare prin toate mijloacile, de drepturile ce dobândescu totd'auna la părinteasca noastră recunoştinţă şi îngrijire ceĭ ce prin îndeletnicirile lor să sârguescu spr[e] acest obştescu sfârşit.

Văzând raport[ul] Depertament[u]luĭ Vistieriĭ dela 11 ale trecutuluĭ Avg[us]t cu No. 1151.

Văzând jurnal[ul] Sfatuluĭ Administrativ dela 14 totu ale acesteĭ lunĭ.

Văzând art. 41 din condiţiile vămil[o]r ce ne-au înfăţişat Prezedent[ul] şi Secretariĭa cinst. Obşteştiĭ Adu-

www.dacoromanica.ro

năriĭ prin raport[ul] lor dela 30 ale trecutuluĭ Dec[he]mv[rie] cu No. 20, precum s'au cercetat şi s'au priĭmit de acea Adunare pomenitele condiţiiĭ.

Poruncim cele următoare:

1^iu Tot oraş[ul] Brăila cu portul său din apa Dunăr[i]ĭ şi până în şanţurile ce îl ocolescu, să va socoti şi va fi loc de antrepo.

2^lea Ori-câte mărfurĭ şi producturĭ din cele slobode vor intra în ţară dupeste graniţă, ori pentru consumaţiia lăcuĭtoril[o]r dintr'acest ocol, sau ca să să împortez[e] ĭarăş pă Dunăre, vor fi slobode de or[i]-ce plată de vamă.

3^lea Din câte mărfurĭ şi producturi, din cele slobode a să importa în ţară, vor intra într'acest oraş, vor fi supuse a plăti legiuita vamă acele numaĭ câte vor trece liniĭa acestuĭ ocol, spre a să aduce în lăuntru ţări.

Sfatul Administrativ va aduce ac[i]astă poruncă întru îndeplinire, o va publicui prin glasul gazetiĭ pentru ştiinţa a toateĭ obştiĭ, ĭar copie după dânsa va trimite spre deosebita ştiinţă la Sfatul orăşănesc din Brăila.

Întocmaĭ după orighinal, *Ianco Manu.*
Prescrisă întocmaĭ. Şeful Secs., *Grig. Pitar.*
Procit, *D. Cariagdi.*

(Arhiv Stat. Bucur, dosar admin. cu No. 598 roşu din 1836 foaia 2)

CCL.

1836 Aprlie. 30.

Tribunalul de Comerţ.

No. 64 Alexiu Dimitriu băcanul de aici prin jalba ce au dat către acest Tribunal, arată că doi ani şi jumătate sănt acum de când s'au tocmit cu chir Sivul băcanul, ca să-i slujască la prăvălia sa într'un an de zile drept lei opt sute, când şi slujându-i unsprezece

www.dacoromanica.ro

luni şi cerându-şi simbria, l'au tot prelungit cu vorbe ca să aibă îngăduială şi-i va plăti dreptul făr de nici o împotrivire. Şi aşa îndestulă vreme adăstând aici cum nu poate a să despăgubi, cerând îndestulare nu numai de dreapta simbria sa, dar şi de dobânda i cheltuielile cuvenite. Vătafu de aprozi au înfăţişat la judecată pe amândouă părţile, însă părâtul prin vechil Marin Antoniu calfa prăvălii sale; şi întrebându-se ce are a răspunde în potriva celor de sus arătate, zise acest vechil că jăluitorul n'au fost tocmit câte lei opt sute pe an, cum el zice, ci numai cu lei cinci sute, şi că pe unsprezece luni ce a slujit, însuşi el a plătit dreptul jăluitorului, însă lei două sute nouă au primit din prăvălie rânduri-rânduri în vremea ce se afla în slujbă, şi cusurul l'au răspuns în urmă după depărtarea sa şi s'au desfăcut; apoi în urmă au târguit jăluitorul marfă din prăvălie de o sumă bani pe credit, şi neputând a-i plăti la soroc, i-au dat nişte piei drept bani, şi s'au desfăcut, rămând a mai da numai lei şaizeci. Care aceasta nu o tăgădui jăluitorul, dar zise că au rămas dator numai lei treizeci şi opt, şi că nu are a face această socoteală cu simbria sa. Vrând apoi a ne îndestula, daca vechilul Marin au răspuns toată simbria jăluitorului, precum zice, i s'au zis să încredinţeze înnaintea judecăţei cum că arătările sale sănt adevărate, şi au zis în frica lui Dumnezeu că toată simbria ce avea să ia jăluitorul i s'au răspuns prin chear însuşi şi s'au desfăcut. Cerându-să apoi jăluitorului dovadă cum că au fost tocmitŭ pe an lei opt sute, zise că nu are. Deci cât pentru simbrie cum că au fost jăluitorul Alexe tocmit pe an lei opt sute, tăgăduind pârâtul şi jăluitorul neavând nici o dovadă, rămâne a să socoti drept lei cinci sute, cât adică nu tăgăduieşte pârâtul; iar pentru de s'au plătit această simbrie sau nu, zicem — fiindcă însuşi jăluitorul au mărturisit cum că după eşirea sa din slujbă au luat marfă din prăvălie şi au desfăcut-o în urmă prin plată cu nişte piei,

www.dacoromanica.ro

măind a mai da lei treizeci şi opt, din care aceasta să înţelege că el îşi primise toată simbria, căci de n'ar fi priimit-o nu trebuia să fi plătit marfa cu chipul de sus, ci să-şi fi poprit dreptul său, dar ca să nu-i mai rămăie nici un cuvânt de înpotrivire, s'au provalisit vechilului Marin jurământ, precum mai sus să arată, şi l-au săvârşit. De aceĭa nu are nici un cuvânt jăluitorul la cererea sa, şi rămâne pârâtul în pace şi nesupărat, plătindŭ-i-să de către jăluitor lei treizeci şi opt, cusuru din cu[m]părătoarea mărfii, ce nici însuşi nu i-au tăgăduit. 1836 April 30.

Prezident { *C. Iatropolu,*
Nicolae Sărdar.

(Arhiv Stat dos judec No 13167 din 1836, fila 3)

CCLI.

1836 Noembre 16.

No. 151

Judecătoriia Judeţului Slam Râmnic.

După jalba ce au dat la această judecătorie Sima băcanu ot oraşu Focşani dela 19 Maiu în următorul an 1836, trecută la No. 1322 înpotriva lui Grigorie Zilişteanu ot Cărlige, amândooă părţile dintracest judeţ, vătaful de aprozi i-au înfăţişat la judecată, zicând jăluitorul că în anul 1829 având trebuinţă ca să treacă în Turchiia cu al său negoţ, au trimis în păstrarea pârâtului cu un Sava Chirăuşu ot Ciorăşti cele mai jos însemnate lucruri, însă:

Una sută treizeci ocă fier lucrat adică cercuri, sbanţuri şi buccele;

Trei bucăţi de plumb, ocă treizeci şi opt;

Dooă berde de lucru;

www.dacoromanica.ro

Un ceaon de şase ocă apă;
Una piele de miel şi una de capră;
Trei harare şi un sac de pânză.

Care lucruri cerându-le după întoarcerea sa, pârâtu nu voeşte a i le da toate supt cuvânt că nu le-au priimit pă deplin după scrisoarea ce i-au fost trimis, cerând jăluitorul a-şi afla îndestularea dreptăţii. Pârâtul au răspuns că acel chirăuş nu i-au teslimatisit lucrurile ci le-au descărcat la o casă a sa. Intâlnindu-să în urmă cu dânsul de iau dat scrisoarea jăluitorului, şi zicându-i să vie a dooa zi a cântări fierul şi plumbul, nu l-au mai văzut, după care i-au cântărit fierul şi au eşit numai ocă 85, care fier l-au întrebuinţat el, văzând că jăluitorul nu au mai venit să şi-l ia, cum şi celelalte lucruri s'au prăpădit, iar hararele şi sacii au putrezit, aflându-să în fiinţă numai din plumb, şi fiindcă şi el are a lua lei 175 dela un Dumitru Sărbu după nişte vin ce i-au dat, şi acela tovarăş aflându-să cu jăluitorul, i-au arătat că are să ia datorie dela jăluitor, au cerut a să îndatora jăluitorul şi cu tovarăşu său ca să-i răspunză însemnaţii bani şi el să plătească cusurul de fier cât au găsit la cantar, iar pentru lipsă să-şi caute cu Sava Cărăuşu, căruia i-au dat lucrurile şi nu le-au adus pă deplin. Judecata făcând punere la cale, au adus faţă şi pă numitul Sava Cărăuşul încredinţând acesta în presusviea Judecătorii cu jurământ pă casa sa, că trimis fiind de jăluitor cu scrisoare, au găsit pă pârâtul, şi pârâtul l-au trimis cu un frate al său de au descărcat toată marfa de mai sus pă deplin la ača casă.

Asemenea încredinţare cu jurământ au făcut şi adusul de jăluitor martor Toader sin popa Costache, că întâmplându-să şi el faţă când au mers Sava Cărăuşu cu marfa la pârâtul, au văzut că au teslimatisit toate lucrurile în fiinţă fără a lipsi nimic. In potriva cărora mai provalisind pârâtul că pentru a să face mai bună deslușire, să i să dea soroc a aduce şi pă frate său cel

www.dacoromanica.ro

Planșa 21

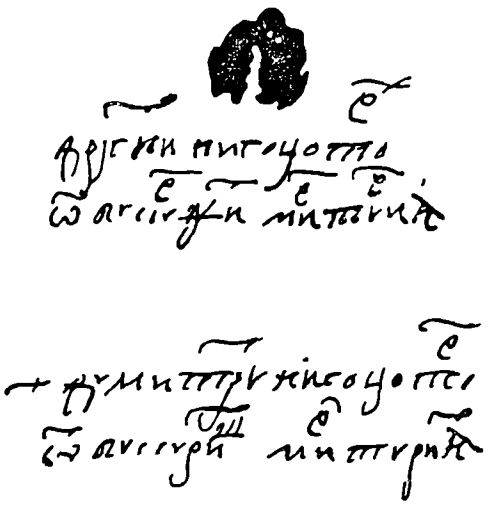

Subscrierea şi o pecete a doui neguţători români din Bucureşti.

(Vezi pag 551)

www.dacoromanica.ro

ce au fost la primirea lucrurilor, i s'au şi dat cerutul soroc, când aducând pă un Costandin frate său, le-au arătat acesta că el întracea vreme au lipsit la Şumla şi nu are nici o ştiinţă, iar jăluitoru întâmpinând că nu au fost acest Costandin la teslimatisirea mărfii, ci altul din fraţii cei mai are pârâtul, şi adăogând că spre a lipsi orice bănueală el primeşte a să despăgubi numai de atâtea lucruri câte va încredinţa pârâtul cu jurământ că i-au teslimatisit Sava cărăuşul, s'au întrebat pârâtu de poate face asemenea încredinţare, şi au răspuns că nu primeşte a săvârşi jurământ. Deci atât pe temeiul încredinţărilor cu jurământ ce au făcut în presudstvia Judecătorii Sava Cărăuşul şi Toader sin popa Costache martorul, cât şi din nepriimirea pârâtului de a săvârşi jurământ pentru lucrurile ce au arătat că nu i s'au dat în fiinţă, făcându-să dovadă că pricinuirile pârâtului sânt deşarte, potrivit cu a Pravilii povăţuire dela partea a şasea, cap. al 2-lea, list. 99, paragraf 47, hotăraşte judecata ca cele aflate în fiinţă din lucruri să le teslimatisească pârâtul jăluitorului, iar cele ce lipsesc, să le plătească, însă fierul cel lucrat, ocă 130, po lei doi ocaoa, asemenea şi plumbul po lei doi ocaoa, berdele să le dea în natură, după cum singur pârâtul s'au îndatorat cu graiul său, sau să le plătească po lei trei, ceaunul cu lei doi, amândoă pieile de miel şi de capră cu lei doi, apărându-să pârâtul pentru harare şi sac, de vreme ce acele zice că au putrezit; iar pentru datoria ce arată pârâtul că ar fi având a lua dela Dumitru tovarăşu jăluitorului, îşi va căuta cu acela. Nemulţămindu-să însă vre-o parte pe ăcastă hotărâre, are să se îndrepteze cu apelaţie către cinst[itul] Divan judecătoresc secsiea siviļă. 1836 Noemvrie 16.

Prez[id]ent, *Sărdar Anastase Dedulescu.*
Con[stan]d[in] Toplıceanu Medelnıcer, judecător.

(Arhıv. Stat Bucur, Dosar judec No 458 roşu dın 1836, fila 8).

www.dacoromanica.ro

CCLII.

1837 Maiu 26.

Priimită, Maiu 26 l[ea]t 1837. No. 1091.

Către cinstita Judecătorie a acestui judeţ Prahova, plecată jalbă

La trecutul l[ea]t 1836 dela d-lui Clucerul Alexandru Mihuleţu am luat prin contract în arendă în soroc dă trei ani trei prăvălii cu marfă dă băcăniie i dooă brutării şi un scaun sau dooă de carne, drept lei 8000 pă fieşcare an, răspunzând şi banii arenzii înainte la facerea contractului pă un an, iar pentru ceilanţi doi ani zice contractul că înainte adică la începutul fieşcăruia an să răspunz banii Acum la 25 alc trecutului Martie acest curgător an ducându-mă cu bani a-i număra în mâna omului d-lui Clucerului şi arendaşul acei moşii Telega, m'am pomenit că n'au vrut a mi-i priimi, zicând că cele mie arenduite le-au dat altuiia, pă temeiu că să fi dus bani înainte dă Sf. Gheorghe cu o lună dă zile. Ce eu într'acest chip nu-mi ştiam datoria după contract, decât numai atâta desluşaşte contractul că înaintea anului să răspunz arenda pă fieşce an, iar cu o zi sau o săptămână nu dăsluşaşte, nici că leagă soroc când să să răspunză, cum mai pe larg să va pliroforisi cinstita Judecătoriie din coprinderea contractului. Şi ca nu în urmă să fiu invinovăţit la ceva pretenţii sau altile, pe de o parte cu plecăcune dau aceasta în cunoştinţa cinstitei Judecătorii, iar pe de alta mă rog şi ceiu a depozitarisi banii arenduirii pă un an după cum sânt dator în cinstita Judecătoriie, că va fi cuvânt fără drept să-m ia cele arenduite din stăpânire şi eu să rămâiu cu marfa în drum şi să să strice, să mi să pricinuiască dintraceasta desăvârşită sărăcie, când eu gândeam să mă folosesc, iar nu să mă sărăcesc, şi socotesc că nici auzului cinstitii Judecătorii această nedreptăţire nu va fi priimită, când în zioa dă astăzi avem îndreptători dă lămuresc dreptu-

www.dacoromanica.ro

rile năpăstuiţilor, fiindcă dreptul mieu luceşte ca soarile, apoi întunecîndu-l făr de judecată, va fi prea nesuferit, şi cum duhul sfânt va lumina cinst[ita] Judecătoriie asupra dreptului ce am.

Plecat, *Grigoriu Băcanu ot Telega.*

(Rezoluţie.)

Să să dea în cunoştinţa dumnealui Clucerului Mihuleţ cu copiie dă jalbă şi cu sorocu la 10 ale lui Iuniie să trimiţă vechil a să înfăţişa cu vechilimea adeverită dă vre-o vopsea.

P[entru] P[rezident]: *Nic. C.*

(Arhiv. Stat. Bucur, Dosar judec No 2707 roşu din 1837, fila 1)

CCLIII.

1837 Septembre 11.

Copie.

Judecătoria Judeţului Prahova.

După jalba supt Nr. 2148 de la 4 Septemvre leat trecut 1836, ce au dat la această Judecătorie chir Dimitrie Veneti, arendaşu Campini, vatafu de aprozi l'au înfăţişat înnaintea noastră, având şi vechil lângă dânsul pe d-lui Ioniţă Mateiescu, cu Gheorghe Urloiu de la Telega, ce şi el au avut vechil pe Hristea Grigoriu, zicând jăluitorul că la o prăvălie din Cămpina, au pus pe pârâtul tovarăş în vânzare de marfă băcănic şi altele cu capitalul şi pârâtul cu osteneală, iar căştigul să-l împartă pe din doă, după ce se va scoate mai întâiu chiriia prăvălii, socotita pe an lei 7000. Şi peste trei luni luând socoteala pârâtului de marfa ce i-au fost încredinţat-o în vânzare, au cunoscut că pârâtul au sfeterisit o sumă de bani; iar prin alte jălbi ce în urmă au mai dat jăluitorul, atât la această Judecătorie cât şi către cinstita Mare Logofeţie, au făcut arătare că pricina dintre dânsul

www.dacoromanica.ro

cu pârâtul au luat săvârşire prin erotocrisie, cerând despăgubire potrivit cu alegere a judecătorilor aleşi; înfăţişând jăluitorul drept dovadă aceste înscrisuri:

Leat 1836 Noembre 9, copie după înscrisul de compromes supt iscălitura amăndurora, adeverită de d-lui Supt-ocărmuitorul plaiului, cu coprindere că întru izbrănirea socotelii băcănii, brutării şi a măcelării de la 10 Maiu leat 1836 şi până la sfârşitul lui Avgust, tot într'acel leat, pentru ca să nu să mai străgăneze prin judecăţi, au ales de a lor bună voie din parte lui Venetic pe Hagi Costandin Vames, şi din partea lui Gheorghe Urloiu pe d-lui Sărdaru Iancu Negrescu, ca d-lor prin cuget curat, theorisind toate primirile şi dările se desfacă şi să aleagă socoteala cum Dumnezeu îi va lumina; şi ei pe alegerea d-lor judecătorilor aleşi să rămăie mulţumiţi fără a mai face în urmă cea mai mică pretenţie. Şi carele din ei nu să va mulţumi şi să va arăta cu reclamaţie, să fie neascultat şi izgonit, adeverit fiind şi cel adevărat în scris tot de Supt-ocărmuitoru plaiului.

Leat 1836 Noemvre 12, — alegere iscălită de d-lui Sardarul Iancu Negrescu, de d-lui Hagi Costandin Vameşu, numiţi de aleşi judecători, în care deslușesc lucrarea ce au făcut, şi aleg pe Gheorghe Urloiu dator cu lei 4672 parale 39, găsind amândoi cu cale să plătească Urloiu aceşti bani în despăgubirea casii tovărăşii şi să să desfacă.

Pentru care întrebandu-se pârâtul, n'au tăgăduit legatura ce au făcut prin înscris a să săvârşi pricina prin erotocrisie, pricinuind numai prin tacrirul ce au dat, că să cunoaşte năpăstuit în alegerea erotocrisii. Judecata cercetând înprejurările erotocrisii nu s'au cunoscut lucrarea în potriva pravilii, ci s'au înfiinţat pravilnică întru toate; şi după Pravilă parte al 3lea, cap 18, list 52, paragraful 20, hotărârea judecătorilor aleşi ori dreaptă sau nedreaptă de va fi, apelaţie nu are. In potrivă căriia nici nu mai rămâne pârâtului Gheorghe Urloiu cuvânt

www.dacoromanica.ro

de pricinuire, de vreme ce însuşi au cerut şi au priimit a se face erotocrisie, cu legătură a rămănea mulţumit şi să nu mai fie ascultat în urmă de să va arăta cu reclamaţie. De aceĭa judecata întăreşte erotocrisiĭa şi găsim cu cale să răspundă pârâtul Gheorghe Urloiu banii hotărăţi în erotocrisie, lei 4672 parale 39, cu dobânda lor pravilnică, socotită de când să vede scrisă erotocrisia, adică de la 12 Noemvre leat trecut 1836, şi până la desfacere să plătească pârâtul Gheorghe şi cheltuiala pricinuită jăluitorului Venetie lei 143 parale 30, socotiţi 4 galbeni plata vechilului şi şapte sfanţi taxa, iar pentru ceailaltă cheltuială urmată de jăluitor cu venirea sa la Judecătorie însuşi jaluitorul au zis că nu face pretenţie.

1837 Septemvre 11.

Prezident: *Stolnicul N. Pardalos.*
Costandın Cuţarida.
Cost. Lıpanescu.

G[refier] *Iancu Fılıu.*

Prezidentul Judecătorıei Judeţului Prahova.

Această copie fiind scoasă din cuvânt în cuvânt, întocmai după condică, unde este trecută cea adevărată carte de judecată, să adevereaza cu iscălitura mea şi pecetea Judecătorii. 1837 Septemvre 11.

Prezident *Stolnicu N. Pardalosu.*

G[rafier] *Iancu Filiu.*

L S.

S'a dat în priimirea părătului Gheorghe Urloiu la dooăzeci Octomvre.

G[rafier] *Iancu Fılıu.*

(Arh. Stat. Dos. judec Nr 9974 roşu dın 1837, fila 122)

www.dacoromanica.ro

CCLIV.

1838 Martie 11.

Trimisă la 11 Martie 1838.
No. 492.

Cinstitei Judecătorii al acestui judeţ Slam Râmnicu, plecată jalbă.

Plecat supuiu în cunoştinţa cinst[itei] Judecătorii că în anul 1836 luna Ghenarie cu zapis am tocmit neşte cărăuşi din satul Boldolui şi alţii fără zapisu tot pă acia tocmeală ca să-mi ducă vinuri la Bucureşti câte 38 dă p[a]r[ale] de vadră, şi cu întoarcerea lor de acolo să-mi aducă cerveş dila zalhanaoa Pălăngii la Brăila câte 5 lei, p[a]r[ale] 20, de sunt toate dooă zăce de sănii, dându-le la tocmeală în mănă-le câte şapte dereclei de fieşcare sanie. Apoi cu toate că nu s-au ţănut de sorocu ce ave pentru plecarea drumului, pentru care mi s'au pricinuit mare pagubă, că alţi neguţători plecându cu vinuri la Bucureşti la sorocul ce tocmisăm şi eu pe aceşti cărăuşi, ajungând la vremea cuvenită, au vândutu vinu cu 5 lei vadra şi eu numai cu 3 lei p[a]r[ale] 20, din pricina zăbăvelilor pă acasă, apoi şi cu întoarcerea seului dela zalhana l-au ţănut pila casăle lor cacerdisindu-să şi cervişul după'n tulumuri ţănându-l dooă luni di zile la casăle sale şi premăvara căndu l-au scoborât cerveşu la scheale, silit fiindu prin porunca cinstit[itei ocărmuiri, s'au găsit într'un tulum cerveşu scos şi băgat pământ, care spre dovadă arată chiar înscrisu ce mi s'au dat dela ecsportăţăia stăpânirii, cu care înscrisu m'au apucatu şi pă mine neguţătoriul Pandele Arghentei din Galaţi, la care eram dator a înslematisi acel cerveş, şi am plătit toată paguba. Peste aceaste toate ce mai sus arăt, mi-au trecut la dânşii 351 de lei p[a]r[ale] 20 că au înşalatu pă neguţătoriul la care am trimisu vinul la Bucureşti, jăluindu-să că una din cheltuială prepuindu că-i vremea di iarnă şi banii ce au luat dela mine ar fi

www.dacoromanica.ro

isprăvit. Şi cu acestŭ chipu s'au înduplecat cerirei lor şi cu acestu chipu trecu banii la ei.

De aceia plecat mă rog cinst[ıtei] Judecătorii ca să să aducă spre înfăţăşare şi să să îndatoreaze a mă despăgubi de toate pagubele pricinuite.

Anton Păslaru din satu Boldului.
Dınu Lupu ot tam.
Neculaıu Negru.
Radu Bezecu
Marın Romanu şı tovarăşii lor până la 20 tot din Boldu.
Paraschıv băcan.

(Arhıv Stat. Bucur., Dosar judec No. 4607 roşu dın 1838, fila 1)

CCLV.

1838 Octombre 12.

Noı cei maı jos ıscăliţi dăm acest înscris mărturie cu sufletele noastre şi în frıca lui Dumnezeu, asupra tovărăşıı ce au avut jupăn Gheorghe Băcanu cu jupăn Dimitrie Venetie, că la leat 1836 Noemvrie cu Stan Comăniţă mă aflam dorobanţu la Supt-ocărmuirea plaiului Prahova în Cămpına, la care ştiu că d[umnea] lui jupănu Dimitrie Venetıe au ınchis la Supt-ocărmuire pe jupănu Gheorghe Urloiu băcanu, tovarăşul său, unde chiar eu îl păzeam la acea închisoare, şi într'una de[n] zile la 9, tot la luna lui Noemvre, mi-au poruncıt d-lui Supt-ocârmuitorul de l-am luat dela închisoare şı m'am dus cu d-lui la coconu Nicolaie Rătescu şi l'au chemat în casă, iar mıe mi-au zıs ca să şez afară Şi aşa şezând eu afară la uşa casii, unde era coconu Nicolaıe Rătescu dinpreună cu jupănu Dımitrie Venetie şi l-au pus pe jupănu Gheorghie de au ıscălit o adeverinţă ce era fă-

www.dacoromanica.ro

cută, şi-i zicea compromentă. Şi după ce au iscălit iar mi l'au dat într'a mea pază de l'am dus iar la Supt-ocârmuire la închisoare, zicându-mi jupânu Dimitrie că vine şi d-lui pe urmă. Şi în urmă au venit jupânu Dimitrie de au adeverit acel înscris, ce-i zicea că este compromentă, şi după ce l-au adeverit mi-au poruncit de i-am dat drumu. Asemenea şi eu Gh[e]orghe Cercelu, adeverez că şi eu mă aflam dorobanţu la acea Supt-ocărmuire, şi ştiu că l'au închis ca să iscălească acel înscris. Asemenea şi eu Gh[e]orghe Stomircă, ce am fost brutar la brutăriïa dumnealor, şi ştiu că l'au închis pe jupânu Gheorghe ca să iscălească acel înscris. Şi pentru că noi ştim că dela închisoare au iscălit acel înscris, ce-i zicea că este conpromentă, şi ştiu că au fost pus la opreală jupânu Gh[e]orghe de jupânu Dimitrie, şi până n'au iscălit acel înscris nu i-au dat drumu;—de aceĭa am dat acest înscris de această ştiinţă ce o avem cu cuget curat şi în frica lui Dumnezeu cu suflete nevătămate, şi de vom fi ceruţi, vom merge şi de faţă ori la ce judecată vom fi chemaţi, nesfiindu-ne de dreptu adevăr. Şi pentru mai adevărata credinţă spre temeiu acestui înscris pentru dreptul adevăr, am rugat şi pe cinstita Poliţie de au adeverit această mărturie, iar noi neştiindu carte ne-am rugat de scriitor de ne-au iscălit numele şi noi ne-am pus degetele la numele noastre în loc de pecete, ca să să crează.

1838 Octom. 30.

(deget) Eu *Stan Comăniţa* ot satu Brebele mănastirei, plaiu Câmpinii, adeverez.

» Eu *Gheorghe Cercel* ot satu Urleta otam adeverez.

» Eu *Gheorghe Stomircă* ot Telega, plasa Filipeştii, adeverez.

Şi am scris eu cel mai jos iscălit cu zisa şi învăţătura celor mai sus numiţi şi martor, logofătul Neagu Stănescu ot Ploeşti.

www.dacoromanica.ro

Poliţia oraşului Ploeşti.

No. 126. Cei în dos iscăliţi viind în predsustvia Poliţii cu această mărturie, care cetindu-se din cuvânt în cuvânt, li s'au făcut întrebare de sănt adevărate cele descrise, şi toţi într'o glăsuire au arătat în frica lui Dumnezeu, cu sufletu nevătămat, că întru adevăr au fost închis Gheorghe Băcanu de tovarăşul său la Suptocărmuire, şi tocmai după ce au iscălit acea adeverinţă de mulţumire, apoi i-au dat drumul; după a cărora rugăciune s'au adeverit. 1838 Octomvrie 12.

L S Poliţmaister: *N. Armanescu.*

(Arh Stat., dosar judec. No 9974 roşu, fila 120)

CCLVI.

1839 April 15.

Divanul judecătoresc al prinţipatului Valahiei, sectia sivilă.

No. 12

Gheorghe Băcanu ot Telega, jud. Prahova, nerămăind mulţumit pe alăturata carte de judecată a Judecătoriei judeţului Prahova cu No. 114 şi scrisă de la 11 Septemvre cu leat 1837, iar dată în priimirea jeluitorului la 20 Octomvre cu acelaşi leat, după apelaţia ce-au dat la 6 Noemvre tot dintr'acel leat, vătaful de aprozi l'au înfăţişat la Divan înnaintea noastră, având lângă dânsul şi vechil pe Stanciu postelnicelu cu pârâtu

www.dacoromanica.ro

Dumitru Venetie i cu Sărdaru Costache Theohari şi Nicolae Rătescu[1]) prin vechil Pandele Calvocoresi. Unde cetindu-se mai sus zisa carte de judecată, s'au cetit apoi şi apelaţiïa jăluitorului, prin care cuvintele pentru care nu este mulţumit pe cartea de judecată ne arătându-le, cere a fi înfăţişat şi la Divan, unde după tacrirul şi dovezile ce va înfăţişa să-şi afle îndestularea. Care

---

[1]) Cu privire la relaţiile de familie ale lui Nicolae Rătescu, dăm, după mai multe documente (Arhivele Statului Bucureşti, moşiile Mărunţişul din Dâmboviţa şi Vrăneşti din Muşcel, Academia Română însămnările din manuscriptul cu No 2503) următoarea spiţă

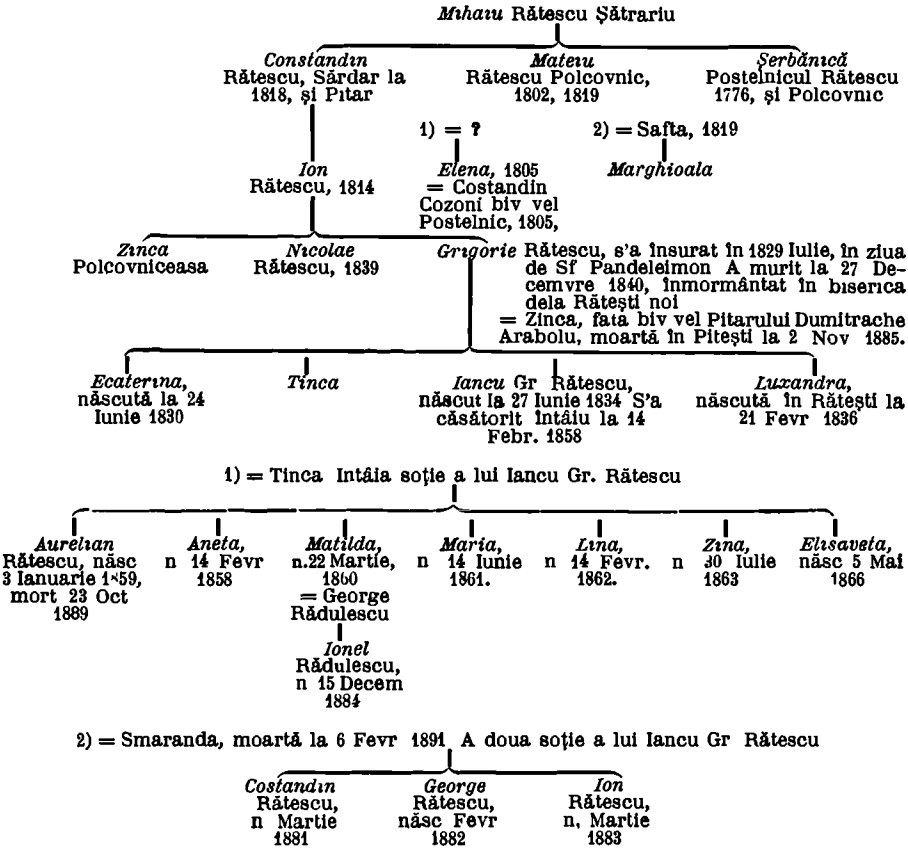

www.dacoromanica.ro

tacrir dându-l în Divan să văzu arătând, întâi că la leat 1833 luând în arendă d-lui Sărdarul Costache Theohari şi Nicolae Rătescu prăvăliile din Telega, aflându-să numiţi cămărăşi la acea ocnă, unde puindu-l şi pe el tovarăş la o prăvălie, însă numiţi cu capitalul şi el cu munca, au săvărşit negoţul băcănii aproape de trei ani, dându-şi socoteala cinstit; şi la împlinirea sorocului după socoteala ce au făcut cu pârâţii ramăindu-i bani datori trecuţi asupra numiţilor lei doao mii, bezi o căruţa cu trei cai şi marfă de lei 350, care căruţă şi marfă i se dedese în socoteala câştigului său; după care apoi luând pârâţii cu arendă moşiia Câmpina, au stătut de el cu feluri de vorbe şi făgăduieli, ca să meargă cu numiţii să-l aşeze la băcănie acolo în Câmpina, să-i dea asupră-i şi trei rachierii ale târgului i o măcelărie şi doă mori ale acei moşii tot în tovărăşie, cum şi făgăduindu-i că-l va desface şi de arătaţii bani de mai sus, s'au înduplecat voinţei d-lor şi mergând la Câmpina, i-au şi dat prăvăliile cât şi morile asupră-i, unde aducându-şi marfa sa de lei 350 ce-i rămăsese din Telega prin ştirea pârâţilor pe care puindu-o în băcănie, unde învârtind negoţul prăvălii ca o lună de zile, s'au pomenit că-l cheamă d-lui Sărdarul Costache, zicându-i că d-lui o să meargă la Bucureşti şi Nicolae Rătescu o să plece la Braşov, şi în locul d-lor lasă pe Dumitru Venetie îngrijitor, şi de-i va cere niscareva bani, să-i dea. Şi după al d-lor cuvânt dându-i o sumă de bani cu răvaşe precum şi deosebite răvaşe pentru târgueli din prăvălie, apoi i-au luat din mâna doă răchierii ale târgului, pe care le-au vândut în arendă la alţii i măcelăriia şi morile, când tot de odată s'au pomenit cu un car de marfă băcăni trimisă de la Galaţi. Şi întrebând pe chirigii, cine i-au trimis-o, i-au zis că i-au trimis-o pârâtul Dumitru Venetie, de care mirare l'au cuprins, pentru că el au avut vorbă ca marfă cand îi va face trebuinţă, să meargă însuşi să-şi cumpere, precum ştie că face trebuinţă la prăvălie,

www.dacoromanica.ro

ca să ştie cu ce preţ o cumpără şi cu ce preţ o vinde, şi aşa n'au priimit acea marfă. Apoi plecând el la Ploeşti ca să cumpere de ale băcănii, s'au întâlnit cu pârâtul Dumitru dinpreună încă cu dooă cară de marfă, pe carele întrebându-l ce marfă este aceea, i-au zis că mergând la Galaţi pentru altă trebuinţă, au cumpărat şi acea marfă ca să o puie la prăvălie, pentru care i-au zis ca să nu descarce marfa până nu va veni el de la Ploeşti ca să vază ce marfă este, şi de-i va plăcea aşa să o primească. Şi s'au făgăduit că nu o va descărca, iar a doao zi când s'au întors la Câmpina, au văzut că dinpotrivă descărcase marfa fără a fi el de faţă şi o amestecase cu marfa ce era în prăvălie, iar cătă-va marfă o descărcase la dânsul acasă. Şi aşa văzând el acest fel de urmări, au arătat Supt-ocărmuitorului plănului, ca să-l îndatoreze să-şi puie om la prăvălie, de vreme ce s'au făcut singur de sineşi stăpân pe toate şi ş'au amestecat şi marfa lui ce o adusese peste marfa lui ce o avea în socoteala lui, fără să mai ştie ce socoteală să dea cu a sa amestecătură. Pe care l'au şi întrebat Supt-ocârmuitorul de au contract între ei şi ce trebuinţa au avut de au amestecat marfa fără el de faţa şi au răspuns că contract nu au, şi l'au îndatorat Supt-ocârmuitorul ca să-şi puie om în locul lui, de vreme ce şi prăvăliile celelalte ! le-au luat din mână şi marfa i-au amestecat-o. Şi şi-au pus singur soroc ca într'o săptămână de zile să-şi puie om la prăvălie, în care săptămână întorcându-se dumnealor Serdarul Theohari şi Nicolae Rătescu de unde era duşi, cărora arătându-le curgerea pricinei i răvaşile şi catastişele de ce bani au priimit de la el numitu Dumitru în lipsa d-lor prin deosebite foi, unde aducându-l faţa şi zicându-i ca să facă socoteala acolo de faţă, carele pricinuind că nu are vreme atunci, i-au zis ca să să duca la el acasă, şi ne vrând, apoi vorbind greceşte d-lor, ce vor fi vorbit nu ştie, s'au pomenit zicându-i şi Nicolae Rătescu ca să

www.dacoromanica.ro

să ducă acasă la numitul Dumitru, căruĭa înduplecându-să, l'au ascultat şi s'au dus acasă la pârâtul Dumitru, carele cerându-i să-i arăte ravaşele şi catastihul şi deosebitele foi, pe care scoţându-le câte una, le-au strâns în mână pe toate şi ţiindu-le în mână pe masă, cu ceailaltă mână au descuĭat cutiĭa mesei şi de-odată le-au aruncat în cutie închizându-le şi zicându-i că n'are vreme nici atunci. I-au cerut să-i le dea înnapoi, şi pârâtul au început să-i dea brânci din casă afară. Şi ducându-să la Nicolaie Rătescu şi spuindu-i de hrăpirea hărtiilor, i-au zis cu încredinţare că i le va scoate el şi la el să le caute, purtându-l cu vorba din zi în zi că i le va scoate. Apoi orânduindu-şi om la prăvălie, au dat jalbă otcărmuirei, ca să-i împlinească bani ce i-au rămas pârâţii datori de la băcaniĭă din Telega, şi s'au dat poruncă către Supt-ocarmuitorul plaiului; apoi după mijlocirea părâţilor au orânduit Supt-ocârmuitorul pe Iancu Negrescu şi alţi neguţători să-i socotească, părâţi înduplecându-i cu feluri de mijloace neadevărate in loc de a-i scoate datori ca să-i plătească dreptul său de la Telega, nu numai că nu i s'au ales ca să-i dea cevaşi, dar încă l'au scos şi dator. Apoi la Septemvre s'au pomenit că-l cheamă Nicolae Rătescu, carele făcând o scrisoare, închipuită ca din parte-i către chiar pârâţi, luându-l cu felurimi de vorbe amăgitoare, supt cuvânt că cu acea scrisoare va înduplecа şi pe Sărdarul Costache, şi amăndoi vor scoate hârtiile hrăpite de la Dumitru Venetie. şi cu aceste vorbe de amăgiri l'au înduplecat de au iscălit acea scrisoare şi au rămas tot la numitul Rătescu, nescrisă de a supra; apoi mai trecând vreme la mijloc până la luna lui Octomvre, când atunci s'au pomenit că-l cheamă Nicolae Rătescu la casa sa, şi-i zice cum că tovarăşu său Sărdarul Costache s'au unit cu Dumitru Venetie, dar lui îi este milă de el şi voeşte să-l tragă în judecată pe numitul Venetie, şi pentru că contract nu. este la mijloc, au făcut el un contract, ca să-l iscălească, şi după multe

www.dacoromanica.ro

vorbe ce iarăşi i-au pus înnainte, neştiind vicleşugul lui, s'au amăgit de au iscălit acel contract, făcut de la Octomvrie şi zioa pusă de la Maiu 10, de când au intrat în stăpănirea băcăniei, când la Noemvrie s'au pomenit că în loc să-l tragă pe Dumitrie în judecată, s'au pomenit că Dumitru prin mijlocirile pârâţilor, puindu-l la închisoarea Supt-ocârmuirei ca să priimească să facă compromesŭ, şi prin siluirea închisorei l'au pus de au iscălit cartea de compromes, alegând părâţi judecători pe care au voit; iar după ce au iscălit cartea de compromes unde aştepta să fie chemat ca să-şi arate drepturile sale sau să cunoască care sânt judecători, s'au pomenit că în două zile au dat hotărârea lor afară, fără să-l vază cine este, sau el să vază cine sunt acei judecători, ci s'au pomenit că-i trimite acasă o socoteală scrisă grecește. Şi făr de a pierde vreme au alergat de au dat jalbă Judecătorii până în trei zile atât pentru acea carte ce au iscălit-o prin siluirea închisorii, cât şi pentru acea socoteală, făcută în puterea acei cărţi de compromes, şi unde aşteaptă să fie chemat la judecată a să înfăţişa după acea jalbă, s'au pomenit cu un ceauş şi doi dorobanţi dela Supt-ocârmuitorul plăşii Filipeştilor, unde rădicându-l l'au şi pus la popreala ţiindu-l cinci zile, arătându-i Supt-ocârmuitorul porunca otcârmuirei ca să plătească bani după eretocrisie. Şi după jalba ce au dat slobozindu-l de la închisoare şi stăruind napristan la Judecătorie, s'au înfăţişat cu numitul Dumitru, unde întâi să-şi hotărâse, puindu-i soroc ca să aducă atât daturile de bani ce i le hrăpise i catastihul şi deosebitele foi; şi trecând soroace peste soroace n'au venit nici cu daturile, nici cu acei socotitori, când în cele după urmă au venit cu d-lui Sărdarul Costache şi cu Nicolae Rătescu, fără să fie el de faţă, s'au înfăţişat cu vechilul saŭ, şi după mijloacele pârâţilor n'au scos la judecată acele daturi de bani, şi s'au pomenit făr de veste că-i face secfestru starea lui i a soţii lui şi a rudelor sale; pentru

www.dacoromanica.ro

care împotrivindu-se rudele lui pentru secfestrul ce umbla ca să-i facă, i s'au întâmplat pagubă la prăvăliïa ce avea, fiind zi de târg şi lume strânsă, au furat din marfă. Apoi dând jalbă rudele lui s'au făcut otnoşeniïa Judecătorii către otcarmuire ca să cerceteze în faţa locului şi să-i despăgubească. Unde iarăşi prin mijlocirile pârâţilor, în loc de a se face cercetarea şi despăgubirea, s'au pomenit rudele lui cu Ceauş Anghel şi cu dorobanţi, unde-ï duce la otcărmuire şi i pune la popreală ţiindu-i trei zile, până când viind otcărmuitorul cu rugăciune şi multă pagubă, d'abia au scăpat, care toate pagubile rudele lui le cere de la el, şi pentru că pârâţii dintru-nceput au umblat cu vicleşug de l'au sărăcit din faţa pământului, cere a să îndatora pârâţii să-l despăgubească de toate pagubele i cheltuelile şi de plata avocatului. După care intrând Divanul în cercetare şi aducându-se şi dela judecătorii s'au întrebat jăluitorul ce dovadă are, că au dat carte de compromes silit de la închisoare, şi ne înfăţişă o mărturie, înscris supt iscălitura a trei marturi, adeverită şi de poliţiia oraşului Ploeşti, cari mărturisesc în frica lui Dumnezeu, însă Stan Comăniţă, că la leat 1836 aflându-se dorobanţ la Supt-ocărmuirea plaiului Prahovei în Câmpina, ştie ca Dumitru Venetic au închis la Supt-ocârmuire pe jăluitorul Gheorghe Urloiul Băcanul, tovarăşul său, unde chiar el îl păzea la închisoare. Şi într'una din zile i-au poruncit Supt-ocârmuitorul de l-au luat de la închisoare şi l-au dus la Nicolaie Rătescu, unde l'au chemat în casă şi lui i-au zis să şază afară, şi şăzând la uşa casei unde era Rătescu, dinpreună cu Dumitru Venetic, au pus pe jăluitorul Gheorghe de au iscălit o adeverinţă, ce era făcută şi i zicea compromes, şi după ce au iscălit-o iarăşi i l'au dat într'a lui pază de l'au dus la închisoarea Supt-ocărmuirei, zicându-i Dumitru Venetie că vine şi el pe urmă. In urmă au venit numitu Dumitru de au adeverit acel înscris, şi după ce l'au adeverit i-au poruncit de

www.dacoromanica.ro

i-au dat drumul. Asemenea şi Gheorghe Cercel arată că şi el se află dorobanţ la acea Supt-ocărmuire şi ştie că l-au închis pe jăluitorul ca să iscălească acel înscris, cum şi Gheorghe Stornircă ce au fost brutar la brutăriea părâţilor, ştie că au închis pe jăluitorul Gheorghe ca să iscălească acel înscris, şi pentru că ei ştiu că de la închisoare aŭ iscălit jăluitorul Gheorghe acel înscris ce-i zicea că este compromes şi ştie că au fost pus la popreală jăluitorul Gheorghe de Dumitru Venetie, şi până nu au iscălit acel înscris nu i-au dat drumul, dau înscris de ştiinţa ce au în cuget curat şi cu frica lui Dumnezeu cu suflete nevătămate. S'au mai întrebat jăluitorul ce dovadă mai are că până în trei zile au dat jalbă Judecătorii să defaime cartea de compromens (sic) ce au iscălit-o de la închisoare, şi ne înfăţişă alt înscris supt iscălitura a doi marturi, adeveritŭ iarăşi de Poliţiia oraşului Ploeşti, cari mărturisesc că jăluitorul Gheorghe Urloiul băcanu ot Telega, la leat 183o Noemvre 15, au venit la Ploeşti şi au dat jalba la Judecătorie în mâna d-lui prezidentului de nemulţumire înpotriva înscrisului, care l'au iscălit de la închisoare şi înpotriva socotelilor care s'au făcut la tovărăşiia ce au avut cu Dumitru Venetie, şi au văzut cu ochii lor când au dat jalbă, şi de ştiinţa ce au dau acest înscris în cuget curat şi cu frica lui Dumnezeu, care jalbă căutându-se în dela Judecătoriei, nu s'au putut găsi, decât o jalbă a pârâtului Venetie dată către Judecătorie la Fevruarie 1-iu cu leat 1837, arată numitul Venetie de acea jalbă a jăluitorului Gheorghe. După care acestea vrând Divănul a să pătrunde mai cu seamă de adevărul pricinei, s'au îndatorat jăluitorul Gheorghe, ca să aducă în Divan pe marturi ce mărturisesc că au iscalit compromisul de la închisoarea Supt-ocărmuirei, ca să să cerceteze de Divan. Şi au adus doi dintr'ânşii, cărora citindu-li-se înscrisa lor mărturie, tot asemenea mărturisiră şi prin grai, făcând şi endicon ornon în Divan. Şi întrebându-să de pot jura şi în Mitropolie, se

www.dacoromanica.ro

G. BURSAN
1824—1892
(Vezi pag. 551).

www.dacoromanica.ro

arătară gata spre a jura şi în Mitropolie Iar vechilul pârâţilor spre dovadă că toate arătările jăluitorului sânt neadevărate, ne înfăţişa o scrisoare supt iscălitura jăluitorului cu leat 1836 Septemvre 7, scrisă către d-lui Sărdarul Costache Theohari şi Nicolae Rătescu, coprinzătoare că nu tăgăduieşte ci mărturiseşte că este nevrednic a mulţumi d-lor pentru neglăsuita facere de bine ce au dobândit în câtă vreme la Telega au fost supt chiverniseala d-lor, atât el cât şi casa lui în toate zilele vieţii lui vor fi rugători către milostivul Dumnezeu pentru binele ce au dobândit, după care este îndatorat şi cu viiaţa lui. Şi acolea la Câmpina unde s'au recomandaluit de chir Dumitru Venetie a fi la băcănie, putea fi dacă vedea vre-un folos şi spor la vânzarea mărfii, dar căci din nenorocire au văzut prăvăliia părăsită de muşterei, au propus că nu mai poate fi, iar căte ale sale pasuri până atunci cu netrebnicie au mişcat. mai întâi nevoind a iscăli catastivul cu marfa ce au adus-o chir Dumitru în prăvălie, au făcut-o din prostie şi greşeala lui, precum şi că eri noapte au dosit de aici, iarăşi din greşelă au făcut şi această înpotrivă şi bănuitoare urmare De aceia mai intâi să roagă să facă bunătate a-l ierta de toate greşalele ce au făcut, şi al doilea să roagă fierbinte să stea de chir Dumitru a trece cu vederea greşala lui, ce de la început şi până atunci ca un prost au făcut, şi să-l ierte a nu mai face davagilâc asupră-i, şi el va sta nezmintit de acolea până să va cerceta catastihul întocmit cu marfa priimită în prăvălie i vanzarea ei şi marfa cea rămasă, şi cu un cuvânt până la săvârşirea şi izbrănirea socotelii nu va mai lipsi şi ceia ce va rămănea dator va plăti, precum asemenea şi socoteala veche după foile cumpărătorii mărfii prin el şi după catastihul întocmit faţa cu el, de care socoteală pomeneşte şi în jalba ce-au dat otcărumirei, iarăşi va sta spre desfacere, şi dintr'aceea ce va rămănea dator va piăti fără tăgăduire, întru toate este supus după datorie

www.dacoromanica.ro

ca la niște făcători de bine, numai și d-lor să le fie milă de el, să nu-i facă vre-o rușine, ţiindu-să și el între negustori, trecându-se cu vederea ce până atunci au greșit și va fi mare pomenire. Care scrisoare de și nu o tăgădui jeluitorul, dar zise că aceasta este scrisoarea ce au scris-o Nicolae Rătescu cu vicleșug, și l-au înșelat de au iscălit-o, făgăduindu-i că de o va ıscăli va scoate hrăpitele hărtii de la Dumitru Venetie, și cu această amăgire s'au înșelat de au iscălit.

După aceasta vrând Divanul a se îndestula și asupra provlimei ce au făcut jăluitorul că adică aleși judecători fără să-l aducă faţă și pe el la cercetarea socotelilor de sinele judecând pricina în trei zile au dat hotărârea lor afară, din dela pricinii s'au văzut cartea de compromes scrisă la 9 Noemvre leat 1836 și alegerea aleșilor judecători la 12 tot ale aceiași luni Noemvre, adică cu trei zile în urma cărţei de compromes. Deci Pravila pentru eretocrisie coprinde, că eretocrisie se zice tocmeala aceea ce doi sau mulţi prigonitori alegând pre unul sau pre doi înși sau mai mulţi îi vor orândui judecători pricinilor; și asupra provlimei ce face jăluitorul Gheorghe că silit de la închisoare au iscălit cartea de compromes, aducând spre dovadă martori de mai sus, cari cu jurământ înnaintea Divanului mărturisind că jăluitorul Gheorghe Urloiu, silit de la închisoare, au iscălit cartea de compromes, și până n'au iscălit-o nu s'au slobozit de la închisoare, să dovedește adevărată arătarea lui, și după Pravilă partea a treea, cap I[lu] paragraf 5, unde zice că tocmelile cele viclene și silite n'au tărie, cum și dupa § 9 de la aceeași carte, cap 17, unde să zice iarăși că învoiala cea silită, cand se va dovedi este fără de tărie, după această Pravilă cartea de compromes și eretocrisiea se dovedesc înpotriva Pravilii și nu sânt priimite, cu cât mai vârtos alegerea aleșilor judecători văzindu-se dată afară în trei zile numai, să dovedește și la aceasta arătarea jeluitorului, că adică de sinele

www.dacoromanica.ro

fără a fi faţă şi jăluitorul au judecat şi au hotărăt, pentru căci dacă urmarea judecătorilor aleşi ar fi fost după Pravilă ca să judece pricina faţa cu prigonitele părţi, peste putinţa este într'o zi să să sfârşească cercetarea şi lămurirea unei tovarăşii, pentru căci zioa dintăi în carea s'au iscălit compromesul, firește tot într'acea zi nu s'au putut aduna şi prigonitori şi aleşi judecători ca să intre în cercetarea şi lămurirea socotelitor, ci a dooa zi, când iarăşi peste putinţa este într'o zi numai să se dea sfârşit unor asemenea socoteli de multe felurimi, şi în zioa de a treĭa numai să să facă scrierea şi prescrierea socotelilor; — şi aşa fiind, zicem că eretocrisiea să dovedeşte urmată înpotriva Pravilii, şi de nici un ajutor nu este pârâţilor scrisoarea de mai sus, ce s'au văzut supt iscălitura jăluitorului şi scrisă de pârâtu Nicolaie Rătescu, pentru căci fiind scrisă şi alcătuită de unul din pârâţi, nu este nici o îndoială că precum au uneltit şi au plazmuit toate celelalte, asemenea au urmat şi la această scrisoare.

De aceĭa dar pentru pravilnicele cuvinte ce zicem, hotăraşte Divanul că această eretocrisie să să desfiinţeze şi Judecătoriĭa locală să orănduĭască judecători cu bună ştiinţă de asemenea negoţ, pe cari-i va alege prigonitele părţi, şi prin carte de blestem să li se caute de iznoavă socotelile în faţa locului, şi să dea carte de judecată după orănduială, ca partea cea nemulţumită să să poată înainta cu apelaţie, şi cine va rămănea de judecata să plătească şi cheltuelile. 1839 Aprilie 15.

N. Frlıpescu.
Gr. Grădişteanu.
Pană Costescu.
Ioan Cocorescu.
Costantin Belu.
Grafier: *Sărdarul Melınesu.*

(Arhiv. Stat. Buc, Dos jud. No. 9975 roşu dın anul 1837, fila 132—135)

www.dacoromanica.ro

CCLVII.

(1839).

S'au cetit în Divan.
Cinstitului Divan judecătoresc secsia sivilă.

Prea plecat tacrir,

Plecat rog cinstitul Divan a să milostivi de a lua în deaproape băgare de seamă cele mai jos arătate.

1-iu că la leat 1833, l[u]ând în arendă dumnealui Sărdaru Costache Theohari şi Nicolae Rătescu prăvăliile din Telega dela egumenu mănăstirei Mărgineni, fiindcă se afla dumnealor şi cămăraşi la acea ocnă Telega, din care prăvălii m'au pus şi pe mine tovarăş la o prăvălie, însă dumnealor cu capitalul şi eu cu munca, ca unul ce eram statornic şi familist şi cu casă în Telega, i-am învârtit negoţul băcăniei aproape de trei ani, dându-mi socoteala cinstit după a dumnealor mulţumire, şi la împlinirea sorocului închirierei acei băcănii la socoteala ce am făcut cu dumnealor, rămăindu-mi bani datori trecuţi asupra dumnealor lei două mii ca să mi-i răspunză dumnealor, bezi o căruţă de trei cai şi marfă de 350 de lei, care căruţă şi marfă mi-o dedese în socoteala căştigului mieu. Pe lângă aceasta luând dumnealor moşia Câmpina în arendă, au stătut de mine cu feluri de vorbe, de înduplecări, ca să merg cu dumnealor să mă aşeze la băcănie acolo în Câmpina, să-mi dea asupră-mi şi trei rachierii ale târgului, o măcelărie şi două mori ale acelei moşii tot cu simfonie de tovărăşie dinpreună cu băcănia. Şi cu toate că eu nu voiam ca să-mi părăsesc casa şi alt negoţ ce-l luase[m] dela arendaşu ce intrase nou la moşia Telega, dar făcându-mi rugăciune că nu are alt om credinceos a-l însărcina acolo la acele prăvălii şi făgăduindu-mi că mă va desface şi de arătaţii bani de mai sus, m'am înduplecat voinţei dumnealor, şi mergând la

www.dacoromanica.ro

Câmpina mi-au şi dat zisele prăvălii asupră-mi şi morile. Am adus şi acea marfă însumată de 350 lei ce rămăsese pe seama mea din Telega cu ştirea şi voinţa dumnealor, pe care am pus-o în băcănie spre vânzare a-mi primi bani, unde metahiriseam negoţul prăvălii prea cinstit nouă luni de zile, când mă pomenescu că mă cheamă dumnealui Sărdarul Costache, zicându-mi că dumnealui o să meargă la Bucureşti având trebuinţă, şi dumnealui Nicolae Rătescu o să plece la Braşov iarăşi cu trebuinţă şi în locul dumnealor lasă pe chir Dimitrie Venetie îngrijitor la moşie; şi de-mi va cere niscavai bani pentru trebuinţa moşiei să-i sloboz, după cum i-am şi slobozit o sumă de bani cu răvaşele dumnealui Dimitrie Venetie, precum şi deosebite răvaşe pentru târgueli din târgueli la prăvălie casei dumnealui. După aceasta mi-au luat din mână şi două rachierii ale târgului, pe care le-au vândut în arendă la alţi, precum şi măcelăria şi morile şi tot deodată şi tot în lipsa dumnealui Sărdarului şi d. Nicolae Rătescu, m'am pomenit cu un car de marfă băcănie trimis dela Galaţi; şi întrebând pe chirigii cine i-au trimes, au zis că i-au trimes chir Dimitrie, la care mirare m'au coprins, pentru că eu am avut vorbă cu dumnealor mai sus numiţii boeri, ca marfă când îmi va face trebuinţă să merg eu singur a cumpăra dupre cum ştiu că face trebuinţa la prăvălie şi să ştiu cu ce preţ cumpăr şi cu ce preţ o vând, şi n'am voit ca să primesc acea marfă. Apoi plecând eu la Ploeşti ca să cumpăr de ale prăvălii, m'am întâlnit şi cu chir Dimitrie dinpreună şi cu două cară de marfă; pe care întrebându-l ce marfă este aceïa, mi-au zis că mergând la Galaţi pentru alte trebuinţe au cumpărat şi acea marfă ca să o puie la prăvălie, pentru care ieu i-am zis ca să nu descarce marfă până nu voiu veni de la Ploeşti, ca să văz ce marfă este, şi mi-au zis că nu o va descărca până nu voiu veni, şi că atunci de mi va plăcea o voi priimi pe seama prăvălii, iar de nu, o va da în alte

www.dacoromanica.ro

părți. Și așa a doua zi când m'am întors eu la Câmpina, am văzut că din potrivă descărcase marfa fără să fiu eu față și o amestecase cu marfa ce era în prăvălie, iar câtă-va marfă au descărcat-o acasă la dânsul. Și așa văzând eu acest fel de urmări, am arătat Supt-ocărmuitorului plaiului ca să-l îndatoreze să-și puie om la prăvălie, în vreme ce s'au făcut singur de sineși stăpân peste toate și ș-au amestecat și marfa lui, ce o au adus peste marfa ce o aveam în socoteala mea fără să știu ce socoteală să dau cu amestecătura dumnealui. Pe care l'au întrebat dumnealui Supt-ocărmuitorul de avem contract între noi și ce trebuință au avut de au amestecat marfa, fără să fiu eu față, la care au răspuns că contract nu are și l'au îndatorat Supt-ocârmuitorul ca să-și puie om în locul mieu, în vreme ce și prăvăliile celelalte mi le-au luat din mână-mi și marfa mi-au amestecat-o, și și-au pus singur sorocu ca într'o săptămână de zile să-și puie om la prăvălie. Și într'acea săptămână viind și dumnealor boerii de unde era duși, după cum mai sus zic, am mersu la d[umnea]lui Nicolaie Rătescu și am arătat curgerea pricinei, i-am arătat și răvașele dinpreună și cu cataștișele de ce bani au priimit de la mine chir Dumitru în lipsa d[umnea]lor prin deosebite foi. Și trimițând fecioru d[umnea]lui l'au chemat zicându-i ca să facem socoteala de față cu d[umnea]lui, la care pricinuind că nu are vreme atunci, ci că a doa zi, me-au zis ca să mă duc acasă la d[umnea]lui, și eu nevrând, apoi vorbind grecește, ce vor fi vorbit, nu știu, că m'am pomenit că-mi zice și d[umnea]lui Nicolaie Rătescu ca să mă duc la chir Dimitrie acasă. Și înduplecându-mă după vorba d[umnea]lui, l'am ascultat și m'am dus acasă la chir Dimitrie, unde me-au cerut ca să-i arăt răvașele și catastiful i deosebitele foi; pe care scoțându-le câte una le-au strâns în mână pe toate. Și țindu-le în mână pe masă cu ceielaltă mână au descuiat cutiia mesii, și de-odat le-au aruncat în chichiia mesii, încuindu-le cu cheia,

www.dacoromanica.ro

zicându-mi să es afară, că n'are vreme nici atunci. Şi după ce i-am zis că de vreme ce n'are vreme, să mi le dea înnapoi, au început să-mi dea brănci din casă afară. Şi aşa mergând la d. Nicolaie Rătescu şi spuindu-i hrăpirea hârtiilor, mi-au zis cu încredinţare că le va scoate du[mnea]lui şi la d-lui să le caut, purtându-mă cu vorba de azi până mâine că mi le va scoate. Apoi orandu-[indu]-şi om la prăvălie, am dat jalbă cinstitei otcarmuirii după acea vreme, ca să mi să înplinească bani ce me-au rămas datori d[umnea]lor boeri de la băcăniïa din Telega; şi după porunca ce s'au dat către d-lui Supt-ocărmuitorul al plaiului şi ĭarăşi prin mijlocirile d-lor, au orănduit d-lor (sic) Supt-ocărmuitorul pe d-lui Iancu Negreanu şi alţi neguţători pe care ĭ-au înduplecat voinţii d[umnea]lor prin felurimi de mijloace neadevărate, şi în loc de-a-i scoate datori ca să-mi plătească dreptul mieu de la Telega, nu numai că nu me-au ales să-mi dea cevaşi, dar încă m'au scos şi dator. Apoi la Septemvre m'am pomenit cu d. Nicolaie Rătescu chemându-mă şi scrie o scrisoare singur d-lui, închipuită ca din partea mea către chiar d-lor, luându-mĭ cu felurimi de vorbe amăgitoare, supt cuvânt că cu acea scrisoare va înduplecа şi pe Sărdarul Costache, şi amândoi vor scoate hârtiile hrăpite de la Dimitrie Venetie. Şi cu aceste vorbe de amăgire m'au înduplecat de am iscălit acea scrisoare şi au rămas tot la mâna d-lui, nescrisă d'asupră, după cum sănt scrisorile cele trimise. Apoi mai trecând vreme la mijloc până la luna lui Octomvre, când atunci m-am pomenit cu d-lui Nicolaie Rătescu că mă cheamă acasă la d-lui, şi-mi zice cum că tovarăşul său Sărdarul Costache s'au unit cu d-lui Dumitru Venetie, dar d-lui îi este milă de mine şi voieşte ca să-l tragă la judecată pe Dumitru Venetie. Şi pentru că contract nu este la mijloc, au făcut d-lui un contract şi că să-l iscălim; şi după multe vorbe ce ĭarăşi me-au pus înnainte, neştiind vicleşugul d-lui, m'am amăgit de am iscălit acel

www.dacoromanica.ro

contract făcut de la Octomvre şi leatu pus de la Maiu 10, de când am intrat în stăpânirea băcănii, când la Noemvre m'am pomenit că în loc să tragă pe Dimitrie la judecată, m'am pomenit cu Dimitrie prin mijlocirile d-lor, m'au pus la închisoarea Supt-ocărmuirii, ca să priimesc să fac compromentă, şi prin siluirea închisorii m'au pus de am iscălit cartea de comprement, alegând judecătorii d-lor pe care au vrut. După ce am iscălit cartea de compromentă, făcută tot de boeru Nicolaie, unde aşteptam să fiu chemat, ca să-mi arăt dreptăţile mele, sau să cunosc care sânt judecători, m'am pomenit că în două zile au dat hotărârea lor afară, fără să mă vază cine sânt sau eu să-i văz cine sânt acei Judecători, m'am pomenit că-mi trimete o socoteală scrisă greceşte acasă la mine. Şi fără a pierde vreme am alergat de am dat jalbă d-lui Prezidentului Judecătoriei Prahova până în 3 zile, atât pentru acea carte ce am iscălit-o atât prin siluirea închisorii, cât şi pentru acea socoteală făcută în puterea cărţii de compromentă. Şi unde aşteptam ca să fiu chemat la cinstita Judecătorie să mă înfăţişeze după acea jalbă, m'am pomenit cu un ceauş şi cu doi dorobanţi de la Supt-ocărmuitorul plăşii Filipeştilor unde mă ridică şi mă duc la Filipeşti la supt-ocărmuitorul plăşii şi mă pune la popreală de am şi şăzut cinci zile, arătându-mi supt-ocărmuitorul o poruncă a d-lui coconului Scarlat Bărcănescu, fostul ocărmuitor după acea vreme, coprinzătoare ca să plătesc bani după alegerea ce-au făcut acei doi aleşi ai d-lor. Pentru care trimiţând jalbă cinstitei otcărmuiri m'au slobozit de la închisoare. Şi stăruind napristan la cinstită Judecătorie a să aduce la înfăţişare Dumitrie Venetie; şi după porunci peste porunci ce i s'au trimis la înfăţişarea ce am avut întâiu să şi hotărâse puindu-i sorocu lui Dumitru Venetie, ca să aducă atât daturile de bani cele hrăpite de dânsul dimpreună şi cu castastihu, deosebite foi. Şi trecându soroace peste so-

www.dacoromanica.ro

roace, n'au venit nici cu daturile, nici cu acei socotitori, când în cele după urmă au venit cu d-lui Nicolae Rătescu şi Sărdaru Costache fără să fiu eu faţă, s'au înfăţişat dumnealor cu vechilul mieu; şi după mijlocirile dumnealor n'au scos la judecată nici acele daturi, nici pe socotitori nu i-au adus, dând dreptate protivnicilor miei. Şi după încheierea jurnalului m'am pomenit făr de veste că-mi face secfestru stării mele i a soţii şi a rudelor mele. Pentru care împotrivindu-să rudele mele pentru secfestru ce umbla să le facă lor, li s'au întâmplat pagubă la prăvăliïa ce avea, fiind zi de târg şi lume strânsă au furat din marfă, după aceasta dând rudele mele jalbă cinstitei Judecătorii otcărmuire ca să cerceteze în faţa locului şi să-i despăgubească, unde iarăşi prin mijlocirile dumnealor, în loc de a face cercetare şi despăgubire, s'au pomenit rudele mele cu ceauşu Anghe[l] dinpreună cu doi dorobanţi, unde-i duce la otcârmuire şi-i pune la popreală ţiindu-i vre-o 3 zile, până când au venit dumneaului coconul Scarlat Bărcănescu otcârmuitorul şi cu rugăciune către ceauşul şi multă pagubă abia au scăpat. Care toate pagubele rudele mele le cere de la mine. Şi pentru că dumnealor dintru-'nceput au umblat cu vicleşug cu mine de m'au sărăcit din faţa pământului, să vă milostiviţi asupra dreptăţilor mele cu a să îndătora a-mi plăti toate pagubele i cheltuielile, străgănirile, pierderea de vreme şi plata avocatului, după proect.

Prea plecată slugă

Gheorghe Urloiu Băcanu ot Telega sud Prahova.

(Arh Stat. Buc, dos judec. Nr. 9974 roşu din 1837, fila 64—67).

www.dacoromanica.ro

CCLVIII.

1840 Aprilie 2.

Domnului Mihail Ghica, Ministru din lăuntru.

Fiind însărcinat Epitrop al Orfanilor răposatului Iancu Năstăsoiu băcanu de aici din Bucureşti, din mahalaua Gorganului, cu supunere prescriu aci numele datornicilor după lucruri ce au tărguit din băcănia răposatului, şi care tăgăduind plata, cu plecată rugă apelez la d-v. spre a fi împliniţi prin cinstita Agie.

Cu supunere.

Ghiţă Negru.

1) Coconu Mihalache Robescu	lei	39.20
2) » Ioniţă Bălăceanu	»	164.—
3) D-lui Ştefan Argintaru cu ginerile său Iancu Petrescu	»	211.—
4) D-lui Vasile Marchitanu	»	46.—
5) » Costache Bogdan	»	72.10
	lei	533.—

(Rezoluţie):

«Intocmai copie dupe lista alăturata să se trimită «Agiei şi poruncindu-i ca împlinind dela cei însemnaţi «sumele ce datoresc, să le dea în primirea iscălitului Epi«trop.

1840 Aprilie 2.

M. Ghica.

(Acad Rom. Mss. 219)

www.dacoromanica.ro

CCLIX.

1855 Maiu 11.

SAMA

Pentru băcăliia ci s'au cumpărat dela Galaţi pentru soborul Sf. m[ănăsti]re Neamţu şi Săcul.

1855 Mai 11.

Lei	Par[ale]	Ocă	Dramuri	No.	FELIURIMEA MĂRFII	Preţul Lei	Preţul Par[ale]
3585	7	510	200	10	Tulumuri cu 2 lădiţi untdelemn, însă:		
					1778 pe 254 ocă în 4 tulumuri, oca	7	—
					1659—7 pe 249 ocă, 200 dram[uri], 4 tulumuri . . . . oca	6	26
					148— în 2 lădiţi untdelemn paravaţschii . . . . lada	74	—
					3585—7		
1525	—	500	—	4	Saci cu orez . . . . . chila	30	20
1175	8	226	—	1	Poloboc cu zahar . . . . . oca	5	8
910	5	404	200	3	Vareli cu maslıne	2	10
717	20	27	—	—	Icrile tescuite şi moi, însă:		
					547—20 pe 18 ocă 200 dram[uri] tescuite . . . oca	30	—
					170—— pe 8 ocă 200 dramuri moi, oca	20	—
					717—20— 27		
336	10	88	200	—	Strafide roşii şi negre însă:		
					160 pe 20 ocă roşii buni . . oca	8	—
					146—10 pe 58 200 negre	2	20
					30— pe 10 — roşii mai pr.	3	—
					336—10 88 200		
336	35	49	—	1	Sac cu chipere . . . . . oca	6	30
453	15	58	200	1	Sac cu cafe . . . . . »	7	30
375	—	25	—	—	Cracatiţi . . . . . »	15	—
635	25	36	100	—	Cositori cu ţipirig, însă:		
					588 30 pe 30 ocă cositor . . . oca	19	15
					46 35 pe 6—100 dr[amuri] ţipirig	7	20
					635 25 36 100		
165	—	15	—	—	Migdali curăţite . . . . . oca	11	—
105	—	20	—	—	Sopon mari bun . . . . . »	5	10
91	5	40	200	2	Lăzi cu fede . . . . . »	2	10
28	30	7	75	2	Cutii cu smochini . . . . . »	4	—
20	—	2	—	—	Cuişoari . . . . . »	10	—
48	—	2	—	—	Scorţişoară . . . . . »	24	—
40	—	2	—	—	Gugoşi dă răstic . . . . . »	20	—

www.dacoromanica.ro

Lei	Par[ale]	Ocă	Dramuri	No	FELIURIMEA MĂRFII	Preţul Lei	Preţul Par[ale]
19	—	2	—	—	Enibahar . . . . . oca	9	20
40	—	5	—	—	Sălıtră . . . . . »	8	—
40	—	5	—	—	Caısıı . . . . . »	8	—
85	—	71	—	—	Capırı. . . . . »	5	—
4133	20	1282	—	372	Peştıle moron şı de alte soıurı, însă :		
					1826 — pe 456 ocă 200 dr[amurı] moron . . oca	4	—
					662 — pe 207 » — somn pană »	3	8
					460 — » 200 » — somn cprac »	2	12
					879 36 » 419 » — şalău . . . »	2	4
					1282 » 200		
					305 8 pe No 372 scumbrıı, însă :		
					182 pe 250 de Dunăre . . .	—	28
					123 8 pe 112 tıjı	1	4
					305 8 372		
					4133 20		
322	35	36	50	—	Dulceţı de chıtru ı şărbet, însă :		
					225 35 pe 24 ocă dulceţı de chıtru oca	9	—
					97 » 12 ocă 50 dramurı serbet »	8	—
					322 36 » 35 » 50		
107	—	13	150	—	Bumbac puf pentru bısărıcă . »	8	—
99	—	5	200	—	Nevrı . . . . . »	18	—
22	20	10	—	—	Grısı . . . . . »	2	20
92	—	—	—	1	Ladă cu portocalı . . . . . »	92	—
37	20	15	—	—	Vanelıe . . . . . »	2	20
1106	38	—	—	—	Plata vămılor şı cumpărarea edecurılor în care s'au pus marfa, însă .		
					938—30 vămile, adecă :		
					898—30 pe marfă.		
					40 Când s'au trımıs trăsura		
					938—30		
					65 — pe 20 rogojănı, câte .	3	10
					24 16 „ sarea la la peştı . .		
					18 — „ 3 varelı pentru maslını		
					13 — „ putına p ıcre tescuite		
					6 — „ putına pentru dulceţı		
					8 — „ 2 găvenoasă p dulceţı		
					8 20 Cantaragılor de cântarıt marfa		
					6 12 La rohotcă la mergere		
					5 — „ încărcat untdelemn.		
					4 — pe 2 lădıţı pentru fede.		
					4 — „ 1 putină p-tru scumbrıı		
					3 — „ 1 „ „ ıcrile moı		
					3 — la hamalı de pus polobocu cu zahar . .		
					1106 38		

www.dacoromanica.ro

Lei	Par[ale]	Ocă	Dramuri	No.	FELIURIMEA MĂRFII	Preţul Lei	Preţul Par[ale]
16653	13	—	—	—	Fac însă 362 galbeni, socotit galbănul 46 lei Cursul Galaţului, iară politicit întra Eşului 13395 lei 13 par[ale] câte 37 lei galbănul . .		
13395	13	—	—	—	Cuprinde toată marfa cumpărată. Adecă treisprezăci mii trei sute noă zăci şi cinci de lei 13 parale fac		
807	24	—	—	—	Cheltuiala drumului în mergirea la Galaţi pe loc în Galaţi şi la întoarcire la monăstire, însă . . .		
					Lei 604 Parali 4 Prin păr[intele] Ethemie Bicleanu după izvod din 29 Aprilie 1855 .		
					203 20 prin păr[intele] Ilarion însă		
					807 24		
14202	37	—	—	—	Adecă patru sprezăci mii doă sute doi lei, 37 parale fac cheltuirea în cursul Eşului, pe băcălnia ce s'au cumpărat dela Galaţi		
					1855 Mai 11		
					(ss) *Ilarion Shimonah.*		

(Arhiv. Stat., Dosar al Minist Cultelor, No curent 67, din 1855, Secţia de Stat).

www.dacoromanica.ro

ADAOS

DIN

CORESPONDENȚA GRECEASCĂ A CASEI HAGI COSTANDIN POP DIN SIBIIU

(Următoarele câteva documente ce au fost la Ministerul Comerțului, iar astăzi sunt la Academia Română, le dăm numai în traducere românească).

www.dacoromanica.ro

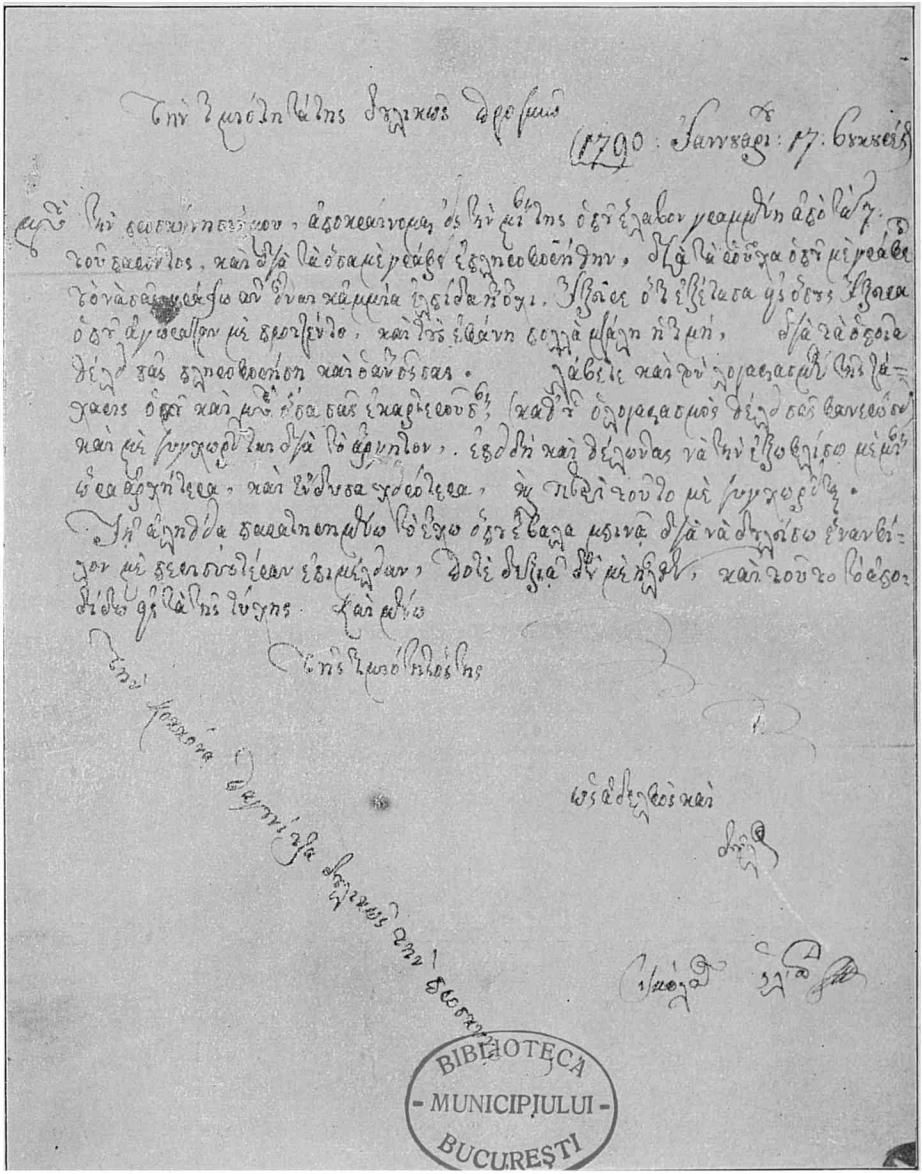

Furnică D. Z., Ist. Com. la Rom. Socec, București.

1790 Ianuarie 17.

(Vezi aici docum. 1, pag. 425.)

www.dacoromanica.ro

1.

1790 Ianuarie 17. Bucureşti.

1790 Ianuarie 17 Bucureşti.

Domnului Hagi Constantin Pop, pe cinstita ta persoană slugarnic o închin.

După închinăciunea mea, răspund la scrisoarea ta pe care am primt-o dela 7 curent, şi despre cele scrise m'am informat.

Pentru hainele ce 'mi scrieţi ca să vă scriu de este vre-o speranţă sau nu, află că am cercetat pe la toţi cari cumpără cu procente, dar' li s'a părut mare preţul, pentru cari vă va imformà şi omul vostru.

Primiţi şi socoteala zahărului, şi mă iertaţi pentru întîrziere, pentrucă voind a o achità cu o oră înainte, m'am încurcat mai rău, şi de aceasta cer iertare; Intr'adevăr cu cât am stăruit să lucrez cu mai mare chibzuire, niciodată nu mi-a venit drept, şi aceasta o atribui nenorocului meu

Şi rămân al cinstitei tale persoane ca frate şi slugă.

Nicolae Iliad

Pe cucoana Păuniţa slugarnic o închin

2.

1790 August 29. Sibiu.

1790 August 29 Sibiu

Pe prea cinstita ta persoană, Domnule, Domn Anastase Gheorghiu, frăţeşte o închin.

După frăţeasca 'mi pe larg nu este, dar' eri înainte de sosire aici la Sibiu d-l Lazăr Hagi Parascheva şi ne-a înmânat 9000 bucăţi caragroşi în 2 butoae, care

www.dacoromanica.ro

vine singur pentru Ocna mare, şi după ordinul boerului Caminariu, iată vi le trimit cu d-l Lazăr un butoi cu 4500 bucăţi caragroşi şi am oprit eu aici un butoi, şi iată scriu şi omului meu Stoian să vă înmâneze 4500 bucăţi caragroşi şi primindu-le să semnaţi în dosul acestei scrisori cum că le-aţi primit, şi să-i înmânaţi scrisoarea mea.

Stoian am văzut că a pornit pentru Bucureşti; să scrieţi boerului Caminariu şi să trimiteţi şi scrisoarea mea, asemenea şi scrisoarea omului meu şi rog să am cinstitul tău răspuns.

Aceste şi rămân la ordinele tale pentru toate.

H[agi] Constantinos Pop.

(Urmează autograful lui Costandin Pop în româneşte [1])

Stoene Stan numărându la dum[nea]lui chir Anastasie Gheorghiu sau la dum[nea]luĭ arhon Căminaru chiru Ion Hagi Moscu[1]) cum îţĭ scriu tal[e]re înpărăteşti patru mie şi cinŭci sute să scrie pre care va priimi taleri în dosul cărŭţi[i] aceştia că i-aŭ primitŭ, şi să ĭai carŭtea aciasta să mi-i-o aduci.

H. C. P.

Cele patru mii şi cinci sute caragroşi pe cari d-l Hagi Constantin Pop, având oprit un butoi al meu, le-am primit eu astăzi. 1790, Septemvrie 15, Bucureşti.

Ion H[agi] Moshu.

3.

1790 Septemvre 22. Bucureşti.

1790 Septemvre 22 Bucureşti.

Către prea stimatul Hagi Costantin Pop.

Răspunzând scrisoarei din 17 curent, m'am bu-

[1]) Era comisionarul lui Alexandru Muruz Vvod. la Viena În 1796 a fost înlocuit prin Grigoriu (Acad Rom., Consulii Austr. din Bucureşti, vol III, 201)

www.dacoromanica.ro

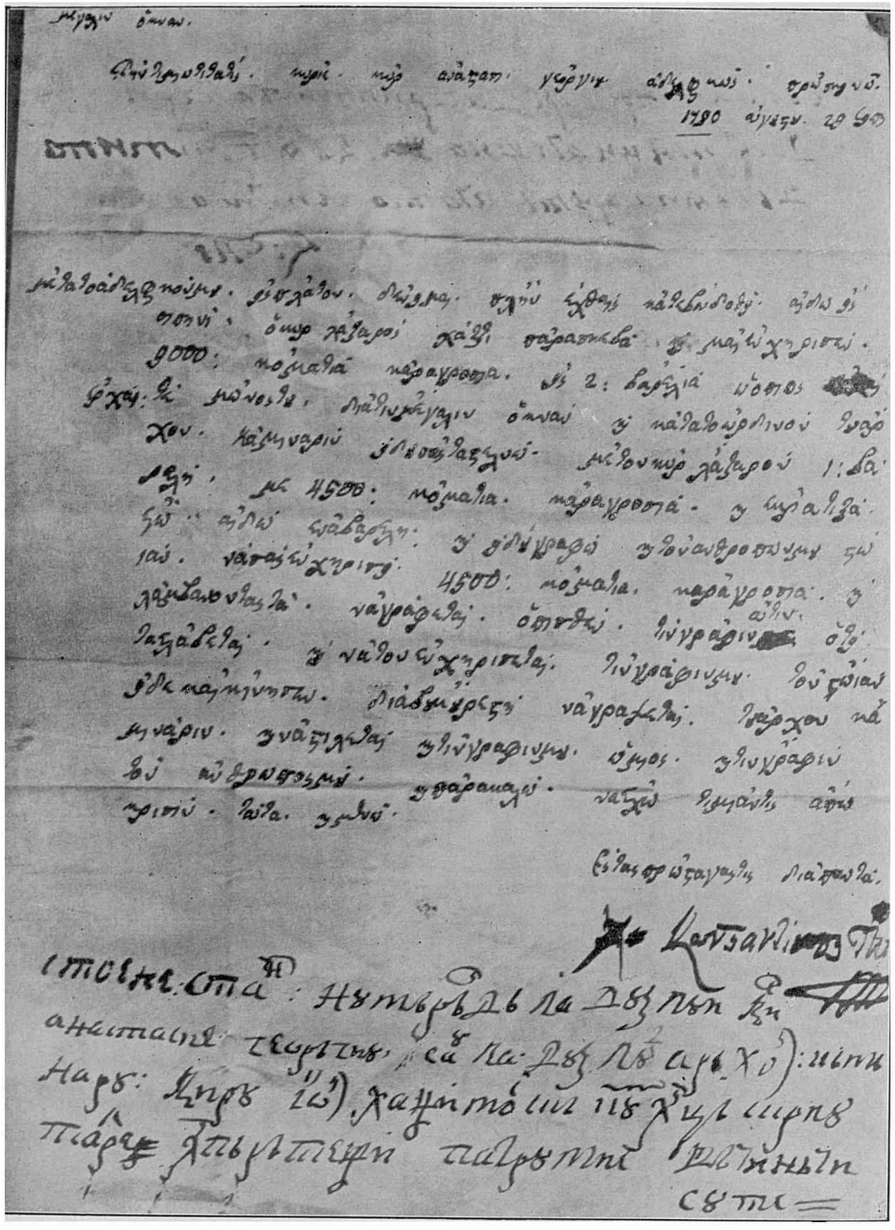

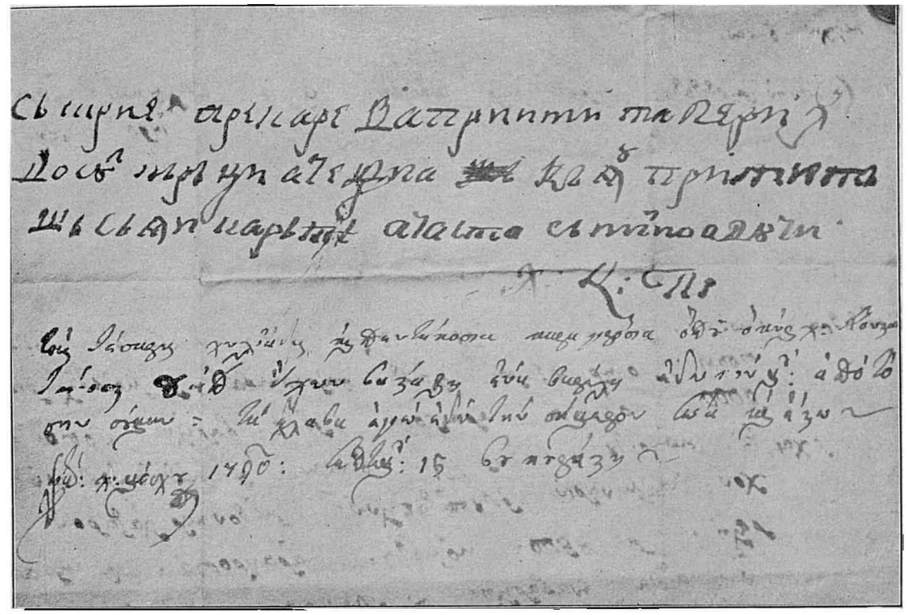

Furnică D. Z., Ist. Com. la Rom. Socec, București.

1790 August 29

(Vezi aici docum. 2, pag. 425.)

www.dacoromanica.ro

curat de dorita'mi ta sănătate; am văzut că s'au plătit cei 700 florini de către Domnul Calarate; rog şi pentru cealaltă poliţă de 500 florini să stăruiţi cu aceaşi bună voinţă pentru incasarea ei la termen, întocmai ca şi cea precedentă; scriu şi personal lui să le plătească, de oarece nu i s'a vândut cupeul.

Altă noutate pentru prezent n'am aflat, decât eri a venit relaţiunea cum că marele Vizir a decapitat pe Mavrogeni, e fapt cert.

Acestea şi rămân persoanei voastre cinstite, dispus a vă servì, ca un frate şi slugă.

Chariac Polizu.

P. S. Rog cu prima ocaziune, adunând şi cealaltă poliţă, să-mi trimite-ţi banii prin Florin, sau de se va găsì prin caraulă, încă mai bine.

4.

1800 Ianuarie 9. Bucureşti.

1800 Ianuare 9 Bucureşti.

Onorab. d-l Hagi Constantin Pop, cu respect mă închin.

Răspund ambelor onor. d-voastre dela 30 trecut şi 1 curent şi am fost bucurat de buna sănătate a d-voastre. Am văzut primirea de două pachete de bani pe cari vi le trimisesem cu curierul Petre, că aŭ eşit întocmai după nota mea, şi că aşteptaţi scrisoare din Belgrad când vor fi gata caragroşi şi atunci veţi trimite şi banii. Pentru o oca de cafea de care îmi scriţi că să vă trimet de acea de emen, cu curierul Mihale vi se va trimite. 'Mi mai scriţi că, dacă voiu aveà nevoe bani pentru lei, să ridic cu dobânda sau să trasez poliţa de gr. 2000 — asupra oraşului tatălui meu pentru comptul d-voastre. Pentru moment poliţa nu trasez. Mă

www.dacoromanica.ro

economisesc cu ale mele până să vie caragroşii. Cu curierul acesta sper să vă trimit până grosi două mii lei. Destui bani am risipit pentru lei, dar fiind astăzi sărbătoare şi cu timpul urât al ernei nu s'au strâns mai mulţi. Eu câţi lei găsesc, nu-i las şi totdeauna caut să strâng cât de mulţi. Cele două pachete ale d-voastre cu gr. 4000 p. 20 le-am primit cu curierul, împreună cu un pachet şi o scrisoare ale iubitului d-voastre Celebi Zamfirache, şi i le-am predat. Stă bine cu sănătatea. Despre poliţa de gr. 50 de care scriţi că dacă mi s'ar prezentà din Galaţi pentru comptul domnului Ianache Gheorghe, să dau gr. 45, fiindcă domnul Ianache are să ia dela domnul care are să traseze poliţa gr. 5. Or, când mi s'ar prezentà o asemenea poliţă, voiu urma după cum d-voastre scriţi.

Cu aceasta mă închin. Totul gata la ordinele d-voaste.

Antonache Hagi Teoharı [1]).

Boerul Rahtivan fraţeşte vă salută.

Cred, cu viitorul curier să-mi trimiteţi caragroşii după cum mi-aţi scris

5.

1800 Ianuarie 16. Bucureşti.

1800 Ianuarie 16. Bucureşti.

Cătră prea cinstitul şi prea folositorul domn Hagi Constantin Pop mă închin.

Răspund la cinstita voastră scrisoare din 11 curent, bucurându-mă de sănătatea voastră, văzând şi cele adnotate; La 11 curent vă scriam prin curierul Mihali trimiţându-ţi şi 2 pachete cu bani, în valoare de 2460 lei şi 78 parale, şi cu primul curier aştept să aflu buna

[1]) Vezi aici nota dela pag 278

www.dacoromanica.ro

lor primire, cum şi dacă vor eşi întocmai după însemnarea mea.

Eri prin Horvat, ţi-am trimis o pungă cu cafea Moca 270 dramuri şi una râşniţă, pentru cari am dat 6 lei şi 90 şi îi veţi trece la partida voastră; Cafea Moca mai multă nu să găseşte în Bucureşti.

Cu poşta de eri din Constantinopol, am primit scrisoare din partea tatălui meu, făcându-mi cunoscut primirea mondelor trimise din Sıştov; De mare pericol au scăpat şi nu mai e siguranţă pe căile turceşti pentru a călători cineva sau a trimite ceva.

A dat peste Turci desăvârşita urgiea lui Dumnezeu; Slavă să aibă sfântul Dumnezeu, căci de multe pericole nu a scăpat anul acesta; — îmi mai scrie tata cum că dintr'un săculeţ au eşit lipsă 97 bucăţi icosari.

Am văzut că-mi scriţi, că aşteptaţi şi pe omul pe care l-aţi trimis la Belgrad şi cu venirea lui îmi veţi comunică despre banii, dea Dumnezeu să vină cu dânşii împreună; îţı alătur şi scrisoarea scumpului tău şi închinându-mă ţie rămân.

Al prea cinstitei voastre persoane, cu totul dispus la ordinele voastre.

Antonachıs H[agı] Theoharıs.

Boerul Rahtivan, frăţeşte sărutându-te, ţi se închină, deasemeni şi pe domnul Ianaki Petri Lica căruia îi veţi aduce şi din parte-mi smerite închinări.

Despre tabacheră o tot aşteaptă boerul Rahtivan, şi pe dată ce va sosì, ţi-o va trimite.

6.

1800 Octombre 10. Bucureşti.

1800 Octombre 10. Bucureşti

Cătră prea cinstitul şi prea folositorul domn Hagi Constantin Pop, mă închin.

www.dacoromanica.ro

La 6 curent îţi scriam pe larg despre toate şi îţi făceam cunoscut cum că am avansat cu poliţă tatălui meu 3000 lei, pentru socoteala ta şi că voiu trimite şi 1000 bucăţi taleri în comptul tău, tatălui meu.

Acum răspund la cinstita ta scrisoare din 6 curent, bucurându-mă de sănătatea ta.

La 8 cur nt a plecat amicul numit Mihali Dimitriu pentru Constantinopol prin Varna, cu care am trimis cele 1000 bucăţi taleri al cinstitei tale persoane, şi domnul cu voiajul său.

Pentru cambiile, am scris tatălui meu destule ca să mi le trimiţă cu primul.

Pentru cei 310 galbeni ai tăi, i-am schimbat acì producând 2363 lei, şi 90 parale, à 7 şi 25 galbenul, trecându-le la partida ta şi stârnesc a găsi poliţe pentru a le avansà tatălui meu.

Zahărul, l-am vândut angro, tot, la un oarecare anume Gheorghe, — băcan — persoană foarte sigură, cu termen de 61 zile, à 3 lei şi 90 parale ocaua.

Au eşit 297 ocale şi 250 dramuri, producând suma de 1116 lei, şi 9 parale, şi după nota ta prin care arătai că are greutate netto 7 cantare şi 7 funţi, iese mare lipsă, şi mă miră, aici s'a cântărit bine cu cântarul stăpânirei din piaţă, şi controlaţi bine să nu fie vre-o greşală.

Pentru cafeaua, tot stă pe loc, dar în aceste zile stăruesc să-o desfac cum voiu puteà, după cum îmi scrieţi.

Pentru cei 12 lei şi 39 parale, — spesele efectuate din ordinul tău, 6 lei şi 48 parale am trecut la partida ta, iar 6 lei şi 45 parale, le suportăm noi pentru banii ce să cuvine părţei tale.

Cele două pungi cu valori — din urmă — am văzut că le-aţi primit şi că le-aţi trimis ca să fie topite, şi merge bine.

D'abia am strâns 1000 lei până acum, foarte greu

www.dacoromanica.ro

de găsit şi cu poşta pe care aşteptăm să vină astăzi dela Constantınopol, de va trece p'aici, ţi-i trimit cu curıerul, iar de nu şi nu va venì poşta p'acì ţi-i trimit iarăşi din Braşov.

Poliţa pe care mi-aţi trimis-o în valoare de 650 lei, am prezintat-o şi n'au primit-o, spunând cum că aceşti bani s'au trimis înainte cu câte-va zile cu poşta, aşà că nu o plătesc, şi iată ţi-o şi alătur.

Eri a venit şi boerul Rahtivan dela vii, care şi te salută frăţeşte.

Aceste, şi închinându-mă ţie rămân cu totul la ordinele tale, şi slugă.

Antonache H[agı] Theoharı.

7.

1800 Octomvre 24. Bucureşti.

1800 Octomvre 24 Bucureştı.

Cătră prea cinstitul şi prea folositorul Domn, Domn Hagi Constantın Pop mă închin.

Răspund la cinstita ta scrisoare din 20 curent, şi despre sănătatea ta m'am bucurat, am văzut şi bunul voiaj al lui gelepi Zamfirache şi m'am bucurat; Sfântul Dumnezeu şă-şi facă mila şi cu noi.

Aici pe zi ce trece să măreşte frica; Bucureştiul pe jumătate s'a împrăştiat şi tot Braşovul s'a umplut de cuferele ce trimite lumea; ce este această frică căzută la Bucureşti, nu ştiu.

Pentru cafea, veţi cunoaşte că am descărcat-o la Zlătar, nevoınd chirigiul să aştepte; după câteva zile să pregăteşte şi ciara mea, până la trei mıi ocale, şi ţi-o voiu trimite să o expediaţi la Viena.

Cafeaua, asemeni o încarc pentru Câmpu-Lung, şi de 'mi scriaţi dacă mi să dădea voe, v'aşi fi scris să 'mi găsiţi vr'un conac ca să trimitem pe soacra mea şi

www.dacoromanica.ro

nevasta mea Săftica, pentru ca să şează acolo câtva timp, dar' voie nu mi să dă ca să treacă acolo; aici în interiorul Valahiei, unde voeşte să să ducă fiecare, nu-l cercetează.

Pentru lucrurile însă să dă voie a le trimite înăuntru, şi de vom puteà obţine voie, cu a doua poştă îţi vom scrie.

Din banii tăi am avansat 3000 lei tatălui meu prin poliţă, şi aceasta d'abia am obţinut-o dela un amic cu 31 zile termen; de socoteala dintre noi, n'am putut-o astăzi face, dar cu poşta de poimâine ţi-o trimit; am văzut şi de caragroşii ce trimiteţi din Braşov, şi când vor ajunge la destinaţie, fac cunoscut cinstitei tale persoane dacă le ţinem noi aici.

Dela ovreii am luat până la 500 lei, stăruesc să adun şi restul, şi bine aţi făcut c'aţi scris boerului Merkelius, dar eu astăzi nu m'am gândit să mă duc la boerul Merkelius. Iţi alătur şi scrisoarea tatălui meu, care d'abia eri a venit cu poşta Constantinopol. Rusia, nici Germania, n'a venit încă; îţi alătur şi una scrisoare pentru Zimnicea, a amicului, pe care mi-a trimis-o din Constantinopol, şi rog să o trimiteţi.

Aceste în grabă şi închinându-mă din nou, rămân, cu totul la ordinele tale, şi slugă.

Antonache H[agi] Theohari.

Boerul Rahtivan frăţeşte ţi să închină, soacra şi nevasta mea Săftica asemeni ţi să închină, precum şi cucoanei, smerit ne închinăm.

8.

1800 Octomvre 31. Bucureşti.

1800 Octomvre 31. Bucureşti

Onorab. şi prea folositorului d-l Hagi Constantin Pop mă închin.

www.dacoromanica.ro

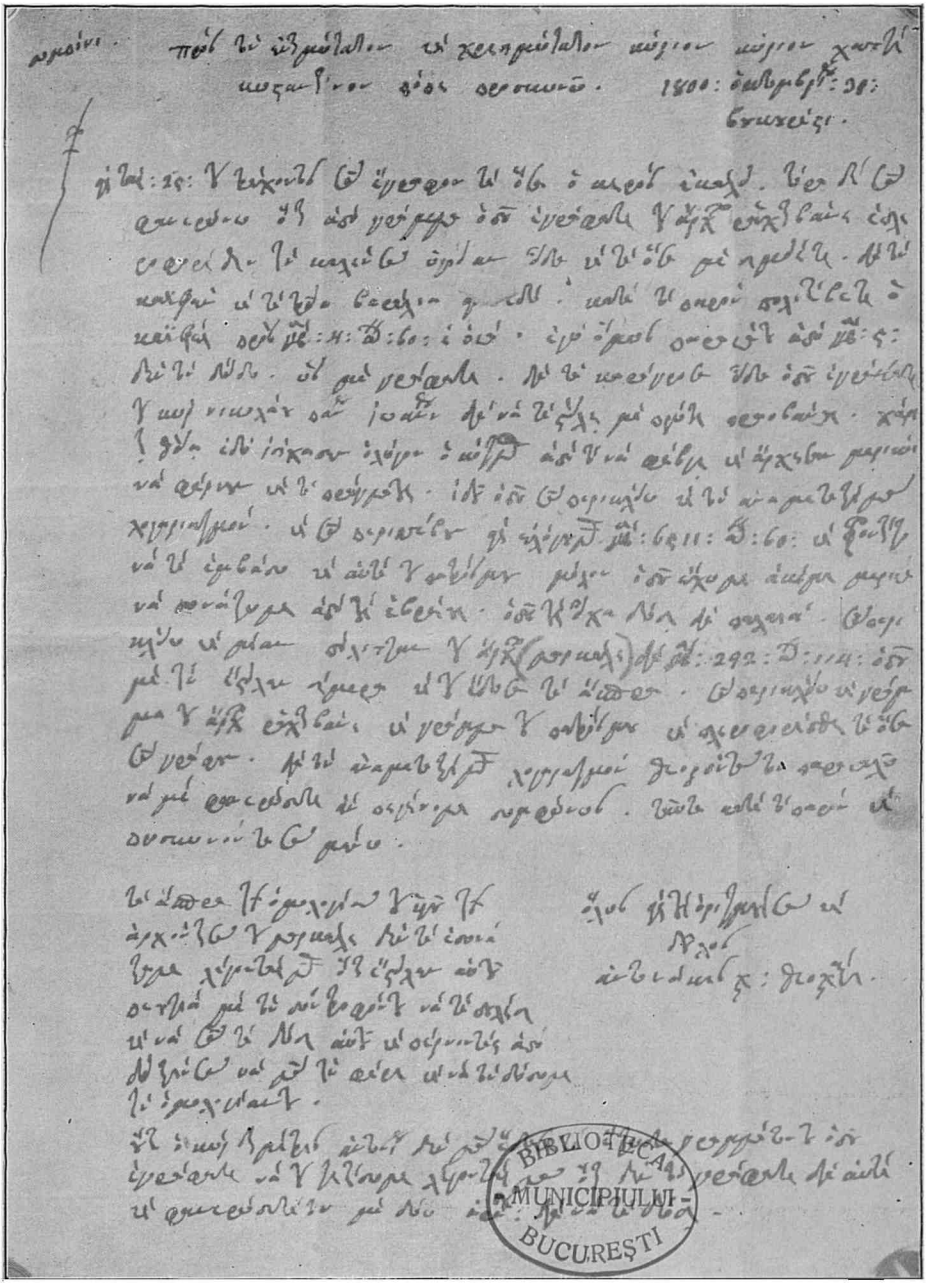

Furnică D. Z., Ist. Com. la Rom. Socec, București.

1800 Octomvrie 31.

(Vezi aici docum. 8, pag. 432.)

www.dacoromanica.ro

La 25 ale lunei curente vă scriam ceeace împrejurările cereà. Acum vă comunic că dintr'o scrisoare pe care aţi scris boerului Rahtivan m'am informat de buna sănătate a d-voastre şi am văzut tot odată tot ce 'mi notaţi. Toate cele trei butoae de cafea sunt acì. Momentan cafea se vinde a lei 4, 60 oca. Dar eu mai jos de 5 lei nu o dau, precum îmi scrıţi. Pentru caragroşi am văzut că scriţi d-lui Nicolae Popa Ioan ca să-i trimeaţă cu primul Praovan. Slava Domnului aici lumea s'a liniştit puţin şi nu mai pleacă, iar unii au început să aducă şi mărfurile lor. Acì vă anexez şi comptul nostru curent şi vă pristosesc şi d-voastre: lei 6511.60 şi am grıje să-i trimit şi pe aceştia tatălui meu, cu toate că avem încă de încasat o parte dela ovrei, cărora dădusem vechiturile. Tot odată vă trımit acì închis şi poliţa boerului Merkelius pentru lei 292, 114 pe care mi-a trimes-o astăzi şi îi am dat banii. Vă alăturez şi o scrisoare a boerului Rahtivan şi alta a tatălui meu, şi vă informaţi de cele ce vă scrie. Comptul nostru curent verificându-l, vă rog a-mi comunicà dacă mergem de acord.

Aceasta momentan şi mă închin, gata la ordinele d-voastre.

Antonache Hagi Theohari.

Banii din acceptul fiului boerului Rahtivan nu le-am încasat, zicând că a trimes acolo piei cu tovarăşul său spre a le vinde, şi că are să vi le plătească acolo, şi prımind o chitanţă din partea d-voastre, să ni-o aducă ca să îi predăm acceptul.

Nici d-l Dimitrie Antoniu nu ne-a dat spesele scrisorilor lui, după cum ne-aţi scris ca să i le cerem, zicând că d-voastre nu îi scriţi despre acestea. Avizaţi-l deci cu două linii ca să le dea.

www.dacoromanica.ro

9.

1800 Decembrie 8. Bucureşti.

1800 Decembrie 8. Bucureşti

Cătră prea cinstitul şi mult folositorul Domn H[agi] Constantin Pop mă închin.

Răspund la două ale tale cinstite scrisori, din 28 expirata lună Noemvrie şi 1 curentă, şi m'am bucurat de buna ta sănătate; am văzut şi cele ce-mi notaţi.

Prin domnul Constantin, cu care mi-aţi trimis banii părţei mele şi pentru socoteala Craiovei şi altele şi-mi scrieţi tot prin dânsul, până la acest cias domnul Constantin n'a sosit, şi sfântul Dumnezeu să-l poposească cu bine, şi primind scrisoarea ce-mi scrieţi prin cinstita sa persoană şi tot ce-mi mai trimiteţi cu dânsul, voiu urmà porunca ta; scrisoarea ta către tatăl meu am trimis-o, iată că îţi alătur şi scrisoare din partea scumpului tău Zamfirache.

Pentru cafeaua despre care ţi-am scris, trebue pentru moment răbdare, de oarece în prezent nu e treabă de făcut; până la 4 lei şi 2 parale s'a vândut ocaua angro.

Iată că îţi alătur una poliţă a boerului Merkelius pentru 142 lei şi 27 parale, pe care eri a trimis-o cerând banii, pe cari i-a şi dat, şi-i treceţi în comptul vostru.

Cu această poştă am avansat tatălui meu în socoteala ta, prin 2 poliţe, lei 4000 şi cu cele două mii două sute şapte spre zece parale 108,—dinnainte—să însumează la 6217 lei şi 108 parale. Având şi alte socoteli, l-am autorizat să primească alţi 1200 lei, scriindu-i să-i treacă tot la socoteala ta, şi nu ştiu dacă i-a primit, şi astfel să face suma de 7010 lei, şi să-mi faceţi cunoscut când să avansez încă în socoteala ta, găsind poliţe.

Domnul Theodor Mihail din Craiova îmi scrie, că

www.dacoromanica.ro

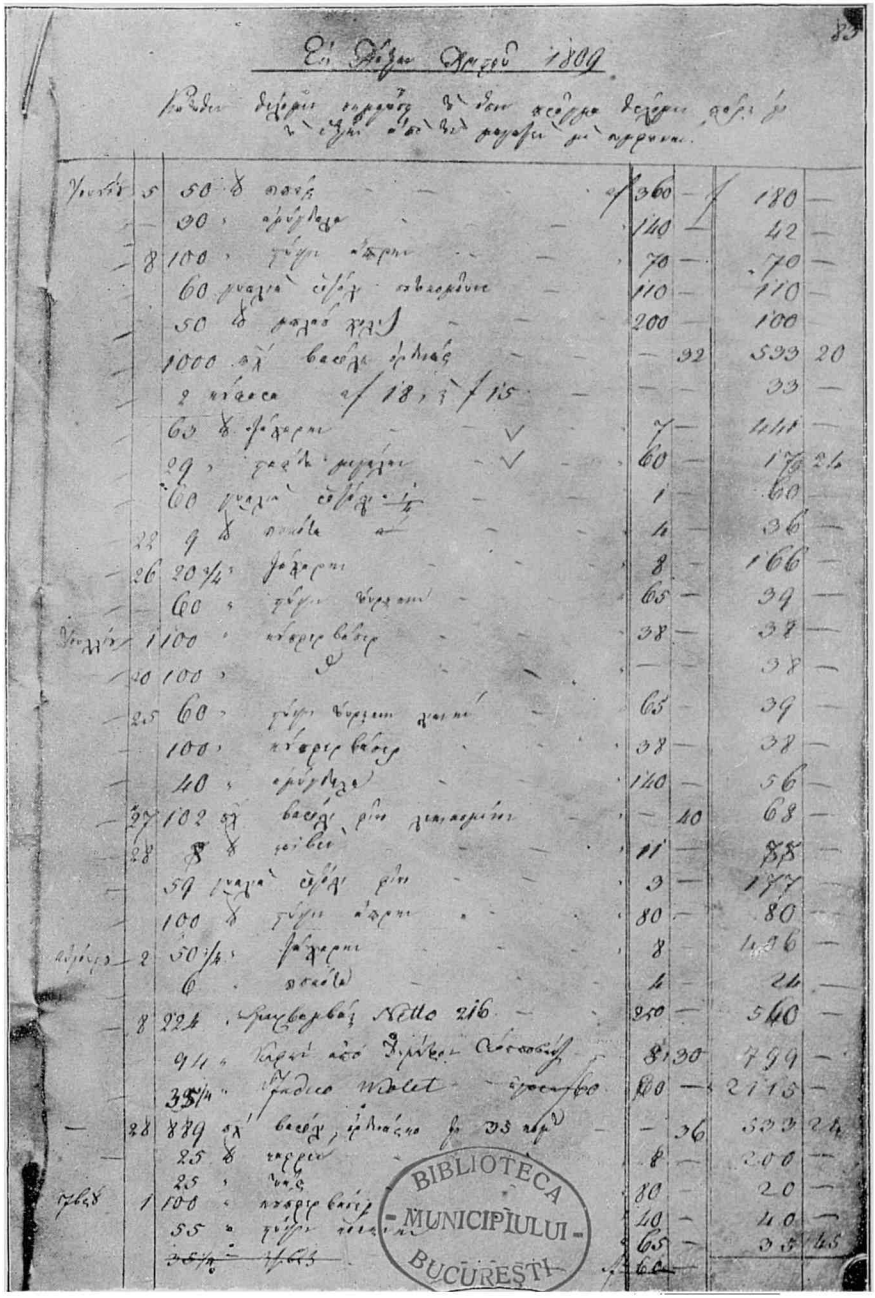

BIBLIOTECA MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

Furnică D. Z., Ist. Com. la Rom. Socec, București.

1809

(Vezi aici docum. 10, pag. 435.)

www.dacoromanica.ro

aveţi să trimiteţi în comptul său până la 3000 galbeni, şi are să-mi avanseze şi dânsul, după cum îmi scrie, până la 2000 lei, — spunându-mi să trimit toată suma tatălui meu, în comptul său, şi scrie şi deosebită scrisoare tatălui meu, ca să-l împrumute cu o cambie şi s'o avanseze domnului Stamate Racoviţă la Viena. Cinstita ta persoană nu-mi scrie nimic, poate cu domnul Constantin să-mi faceţi cunoscut. Primul ceq l-am trimis tatălui meu cu un amic ce s'a întâmplat să pornească cu poşta; alta fac cunoscut domnule Hagi, cum că ţi-am trimis din Braşov 3 bucăţi argint, cântărind 7 ocale şi 100 dramuri. Rog ca acel argint să-l trimiteţi la Belgrad, — ocazional — ca să-l prefacă, şi când vor fi gata banii îi trimiteţi, argintul fiind al meu.

Cu totul dispus la ordinele tale, şi slugă.

Antonache H[agi] Theohari.

Boerul Rahtivan frăţeşte ţi să închină, d'asemeni şi pe soţia ta Păuniţa, scump o salutăm.

10.

1809.

In slava lui Hristos 1809. Mai jos, vom notà câtă marfă vom luà pe viitor dela magazie, cu tocmeală.

Iun.	5	50	oca piper	sf.	360,—	f.	180,—
„	5	30	„ migdale	„	140,—	„	42,—
„	8	100	„ piatră acră albă .	„	70,—	„	70,—
„	8	60	butelii rosol	„	110,—	„	110,—
„	8	1000	oca barol ordinar . .	„	—,32	„	533,20
„	8	63	„ zahăr	„	7,—	„	441,—
„	8	29	„ stafide mari . . .	„	—,—	„	170,24
„	8	60	sticle cu rosol 1/4 . .	„	1,—	„	60,—
„	22	9	oca pişcoturi	„	4,—	„	36,—

www.dacoromanica.ro

Iun.	26	20 3/4	„	zahăr	sf.	8,— f.	166,—
„	26	60	„	piatră acră turcească	„	65,— „	39,—
Iulie	1	100	„	cupfer-vaser	„	38,— „	38,—
„	20	100	„	„ „	„	38,— „	38,—
„	25	60	„	piatră acră turcească măruntă	„	65,— „	39,—
„	25	100	„	cupfer-vaser	„	38,— „	38,—
„	25	40	„	migdale	„	140,— „	56,—
„	27	102	„	barol fin mărunt .	„	—,40 „	68,—
„	28	8	„	cafea	„	11,— „	77,—
„	28	59		sticle cu rosol fin . .	„	3,— „	177,—
„	28	100	oca	piatră acră albă . .	„	80,— „	80,—
Aug.	2	50 3/4	„	zahăr	„	8,— „	406,—
„	2	6	„	pişcoturi	„	4,— „	24,—
„	8	224	„	bumbac neto 216 .	„	250,— „	540,—
„	8	94	„	cafea dela D. Popovitz à	„	8,30 „	799,
„	8	35 1/4	„	Indigo violet . . .	„	60,— „	2115,—
„	28	899	„	barol ordinar à 35 b .	„	—,36 „	533,24
„	28	25	„	cafea	„	8,— „	200,—
„	28	25	„	Iafa	„	80,— „	20,—
Sept.	1	100	„	cupfer-waser . . .	„	40,— „	40,—
„	1	55	„	piatră acră roşie .	„	65,— „	35,45

11.

1809 Septembre 2.

In slava lui Hristos. Mai jos vom nota câtă marfă vom lua pe viitor.

1809 (Paginele: 84, 94, 95, 96, 99)

Sept.	2	27 1/2	oca	zahăr	sf.	7,40 f.	229,20
„	4	26		sticle cu rosol 1/4 . .	„	55,— „	55,20
„	9	50		„ „ untdelemn .	„	3,48 „	190,—
„	26	114	oca	zahăr	„	7,— „	798,—

www.dacoromanica.ro

Sept.	26	10	oca ciară	sf.	3,30	f.	35,—
„	26	50	„ indico violet . . .	„	52,—	„	1300,—
Nov.	6	60	sticle cu rosol vanilie	„	3,—	„	180,—
„	15	30	oca stafide mari . . .	„	—,40	„	20,—
„	19	55	„ migdale	„	140,—	„	35,—
1811							
Dec.	18	1	„ ciocolată cu vanilie	„	48,—	„	48,—
„	31	6	„ pişcoturi	„	4,—	„	24,—
1812							
Ian.	2	50	„ ciocolată No. 0 .	„	4,40	„	233,20
„	8	40	sticle cu untdelemn .	„	2,24	„	96,—
„	8	10	oca cuişoare	„	18,—	„	180,—
„	8	20	„ ciocolată No. 3 .	„	6,—	„	120,—
„	8	10	„ „ No. 6 .	„	6,—	„	60,—
„	8	10	„ cu vanilie No 6 .	„	7,06	„	71,—
„	8	10	„ ciocol. fără van. 6	„	6,06	„	61,—
„	8	50	„ macaroane . . .	„	38,—	„	31,40
„	10	15	sticle cu rom	„	3,42	„	55,30
„	10	15	„ cu arac	„	3,42	„	55,30
„	10	151	oca zahăr	„	4,48	„	724,48
„	10	80	„ piper	„	3,12	„	256,—
„	13	25	„ pişcoturi	„	4,—	„	100,—
Fev.	5	50	„ migdale dulci . .	„	1,21	„	67,30
„	5	25	„ „ vechi . .	„	1,12	„	30,—
Martie	14	117	„ cafea	„	6,—	„	702,—
„	30	156	„ zahăr în hârt. albast.	„	4,48	„	748,48
„	30	75	„ „ „ „ albă.	„	—,—	„	360,—
Aug.	28	2	„ şofran franţuzesc.	„	70,—	„	140,—

12.

1823 Decembre 27. Horez.

Horez, 27 Decembre 1823.

Cătră prea cinstitul domn Iovan Popovitz, la Craiova.
Prea cinstita ta persoană urând-o, mă închin.

www.dacoromanica.ro

După cercetarea a prea doritei mele buna voastră sănătate, după aceasta viu să te vestesc dacă cumva aţi primit vre-o veste de strângerea celor 10800 lei la Bucureşti, sau dela Caimacamul dacă aţi primit vre-o convorbire şi ce v'a răspuns.

Să am răspunsul de oarece trebue să fac stăruinţe prin Bucureşti.

Şi sunt al cinstitei tale persoane dispus.

Chrısanthos Oeconomos.

---

www.dacoromanica.ro

CUPRINSUL DOCUMENTELOR

1593 Ianuarie 9. Bucureşti. — Alexandru Voevod Rom., feciorul lui Bogdan Vvod., nepot lui Alexandru Vvod. din Ţara Moldovei, dărueşte m-rei Glavaciog vama Prahovei jumătate, ce este a negoţului din Braşov. *Doc. I, pag. 1.*

1674 Martie 12. Bucureşti. — Duca Voevod Rom., scuteşte satele Secăriia, Teşila, Comarnicul, Breaza, Câmpina, Băneşti, Poiana, Floreşti, Măgurenii, Filipeştii cei noi şi cei vechi, Stoeneşti, Mărginenii din judeţul Prahovei, care sunt în rândul schelii Câmpinii, ca să fie aceste sate în pace şi slobode pentru rândul cailor de olac de către solii mari ungureşti, cari trec pre la schela Câmpinii. *Doc. II, pag. 3.*

1701 Decembre 1. — Tudorache şi fraţii săi Gheorghe şi Dumitraşco, feciorii lui Tudori neguţătorul din Bucureşti, vând Mihului neguţătorul nişte case în Bucureşti lângă zidul grădinii domneşti. *Doc. III, pag. 6.*

1709 Septembre 3. Iaşi. — Mihaiu Racoviţă Vvod. Mold. dărueşte lui Gheorghiţă neguţătorul din Iaşi, un loc de casă în Iaşi, în târgul de jos, care loc a fost al Panhiloaei mătuşa Domniei-Sale. *Doc. IV, pag. 7.*

1717 Decembre. Iaşi. — Aniţa Vorniceasa Mitrii Vornicului se socoteşte cu Ahmet neguţătorul din Bârlad pentru o datorie pe nişte miere. *Doc. V, pag. 8.*

(1728) Octombre 15. — Scrisoarea *Catincăi Racoviţă* către soră sa Nastasica Racoviţă Vistiereasa, prin care o vesteşte că a cumpărat şi-i trimite doauă feluri de cafea. *Doc. VI, pag. 9.*

www.dacoromanica.ro

(1730). — Pascal băcalul face foaea de zestre a fiicei sale. *Doc. VII, pag. 10.*

1731 Aprilie 11. (Craiova). — Foiţă de târguelile ce a făcut pentru un Căpitan părintele Mihail Dobrosloveanu. *Doc. VIII, pag. 11.*

1740 Martie 13. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. scuteşte de bir dugheana din oraşul Iaşi a lui Stoica Căpitanul de drăgani şi a fratelui său Gheorghe băcanu, cari sunt oameni străini într'acest pământ. *Doc. IX, pag. 12*

(1740—1741). — Grigorie Ghica Vvod. Mold. stabileşte câtă mortasipie să iea dela lucrurile ce se vând în târgul Iaşi, dregătorii ce sunt cu mortasipia domnească în Iaşi. *Doc. X, pag. 13.*

1741 Iunie 15. — Grigorie Ghica Vvod. Mold. porunceşte ca târgul fămii, băcăliile şi negoaţe, mesearniţa şi pităria din Botoşani, să rămâiă toate la locul lor în târg. *Doc. XI, pag. 14.*

1746 Octombre. — Ioan Neculae Vvod. Mold. porunceşte Vornicului Costachi, ca să cheme neguţători Turci şi creştini din Iaşi, şi să cerceteze câţi bani a dat şi ce a luat Stolnicul Lupul dela Misail Lazul din Sf. Sava ce au murit. *Doc XII, pag. 15.*

1753 August 28. — Marii boeri din Moldova judecă pricina lui Panait Grecu, nepotul lui Misail cupeţu, cu Ştefan, nepotul Stolnicului Lupu, vechilul Stolnicesei Petriu, pentru o datorie de bani. *Doc. XIII, pag 16.*

1758 Ianuarie 10. — Vornicii de Poartă, orânduiţi de boerii Divanului, aleg un loc de casă din Iaşi al lui Hilip Catargiul vel Spătar, care loc e pe ulita mare lângă Mitropolia veche, vecin cu nişte dughene ce au făcut un Panaiot bacalul pe locul Mitropoliei vechi. *Doc. XIV, pag 18.*

1762 Iunie 8. — Grigorie Ioan Vvod. Mold. judecă pricina pentru moştenire dintre Tudosca Proculeasa, neguţătoriţă săracă din Iaşi, cu Toader starostea, feciorul Nastasiei, nepot de soră Proculesei. *Doc. XV, pag. 20.*

www.dacoromanica.ro

1770 Ianuarie 16. Mehadia. — Scrisoarea lui *Crăciun Cârstea*, omul lui Hagi Pătru Luca, către jupân Hagi Pătru, în pricina unor bani ce i-a luat cu dobândă. Vorbeşte de greutatea de a călătorii, pentru că acuma Nemţii şi cu Turcii sunt tot una cu Voevodul dela Ruşava (Orşova). *Doc. XVI, pag. 22.*

1770 Ianuarie 19. Sibiiu. — Foiţă de târguelile făcute pentru Ali Aga Caramanlău. *Doc. XVII, pag. 24.*

1770 Maiu 5. Mehadia. — Scrisoarea lui *Antonie Nicolantin* către jupân Costandin Pop. Vorbeşte de cumpărări de mărfuri, ca unt de lemn, mătasă şi ceară Comunică că Turcii se trag iar la Bender să să bată. *Doc. XVIII, pag. 25.*

1770 Iunie 23. Coşeri. — Scrisoarea lui *Antonie Nicolanti* către Hagi Pătru Luca şi compania la Sibiiu. Vorbeşte de încasarea unor poliţe, de cumpărarea a 1000 ocă orez frumos şi de trimiterea a câteva bucăţi de pânză. *Doc. XIX, pag. 26.*

1770 Iulie 10. Mehadia. — Scrisoarea lui *Hagi Ivan Pop* către Costandin Pop la Sibiiu. Vorbeşte că i-a trimis piei verzi şi meşini, şi să trimită la Braşov un butoiu de peşte şi o putină de icre. *Doc. XX, pag. 28.*

1770 Iulie 6/17. Coşeri. — Scrisoarea lui *Antonie Nicolanti* către Costandin Pop. Vorbeşte că a dat comision pentru unt de lemn, că a sosit câteva turale cordovane, şi despre schimbul unor bani. *Doc. XXI, pag. 29.*

1772 Iunie 1. — Foiţă de unele târgueli, articole de băcănie şi altele ce s'a făcut prin Constandin Pop. *Doc. XXII, pag. 30.*

1774 Martie 25. — Însămnare de unele (mirodii) articole de băcănie ce a scris *Constandin Argetoianu* finului său lui Constandin Pop ca să i le aducă dela Sibiiu. *Doc. XXIII, pag. 31.*

1774 Iulie 15. — Ilinca Bosăiasa Jinicereasa închiriază lui Chiriac şi Athanasie neguţătorii din Botoşani cinci dughene de acolo, în cari dughene şi mai înainte de răscoale au şezut aceşti neguţători cu chirie. *Doc. XXIV. pag. 32.*

www.dacoromanica.ro

1775 Maiu 6. — Alexandru Ipsilant Voevod. Rom., în urma raportului Divanului hotărăşte ca pentru marfa ce iese din ţară, să se înfiinţeze trei schele noui pe Dunăre, schela oraşului (Varoş Floci, sau astăzi schela Călăraşilor) din jud. Ialomiţa, unde pot veni şi corăbii cu înlesnire, schela Zimnicele în jud. Teleormanului şi schela dela Izlaz în judeţul Romanaţi. *Doc. XXV, pag. 34.*

1775 Novembre 30. — Alexandru Ipsilant Vvod. Rom. porunceşte marilor boeri ca să cerceteze pentru toate felurimile de băcănii ale mâncării cum se vând în târg şi se socotească cu toţii de obşte cum ar fi cu cale, într'această vreme, a se pune nart la fieştecare felurime. *Doc. XXVI, pag. 35.*

(1775). — Jalba către Domn a lui Tănase din Botoşani, în pricina ce are cu Medelnicerul Ştefan Anastase pentru cinci dughene din Botoşani ce le a fost închiriat dela Jicniceroaea Bosăiasa, soacra Medelnicerului. *Doc. XXVII, pag. 36.*

(1776). — Nartul ce s'a făcut pentru băcănii şi altele în domnia lui Alexandru Ioan Ipsilant Voevodul Ţării Româneşti. *Doc. XXVIII, pag. 37.*

1777 Octombrie 23. — Foae de târguelile ce trimite Hagi Costandin Pop din Sibiiu sfinţiei sale părintelui Chesarie, Episcopul Râmnicului. *Doc. XXIX, pag. 40.*

1777 Novembre 10. Râmnic. — Contul de cele ce a dat Antonie Nicolantin naşului său Hagi Costandin Pop. *Doc. XXX, pag. 42.*

(1777—1782). — Cartea lui Gavril Calimah, Mitropolitul Moldovei şi Sucevei, dată în domnia lui Constandin Dim. Muruz Vvod Mold., prin care opreşte de a se mai întrebuinţa în confecţionarea îmbrăcămintei boerilor unele mărfuri scumpe, aduse din străinătate. Combate luxul străin, şi recomandă întrebuinţarea produselor industriei naţionale de aici din ţară. *Doc. XXXI, pag. 45.*

1778 Ianuarie 12. Iaşi. — Constandin Dim. Muruz Vvod. Mold. înnoeşte hrisovul răpos. Grigorie Alex. Ghica Vvod.

www.dacoromanica.ro

Mold. pentru întemeierea aşezământului întocmit de neguţătorii bacali din oraşul Iaşi. *Doc. XXXII, pag. 57.*

1778 Ianuarie 15. Râmnic. — Scrisoarea lui *Antonie Nicolantin* către naşul său Hagi Costandin Pop din Sibiiu. Vorbeşte de postav, curele de sabie, vin, ciară. Cere să-i trimită dela Sibiiu pere frumoase, sticle cu Frontiniac bun şi pişcoturi sau pesmeţi de Braşov, ca să le dea într'un loc, pentrucă ştie prea bine uşile boerilor cum se deschid. *Doc. XXXIII, pag. 59.*

1778 Ianuarie 16. Iaşi. — Constandin Dim. Muruz Vvod. Mold. întăreşte pe Gavril Gheorghe a fi Staroste de băcali, după alegerea ce a făcut toată breasla băcalilor din ţinutul Iaşilor. *Doc. XXXIV, pag. 61.*

1778 Februarie 21. — Costandın Dim. Muruz Vvod. Mold. înnoeşte aşezământul rufetului băcalilor din Botoşani. *Doc. XXXV, pag. 62.*

1778 Martie 15. — Foae cu arătare de articolele de băcănie şi altele ce dă casa Hagi Costandin Pop dın Sibiiu Vameşului Iordache Caţupi, şi de banii ce a primit casa dela Vameşul. *Doc. XXXVI, pag. 63.*

1778 Aprilie 2 (13). Bucureşti. — Scrisoarea lui *Antonie Nicolantı* către Hagi Costandın Pop la Sibiiu. Vorbeşte de judecata ce a avut cu egumenul dela m-rea Argeşului pentru nişte bani, şi câtă neplăcere a avut în cursul judecăţii cu un hoţ ca acela care a prădat lumea. *Doc. XXXVII, pag. 66.*

1778 Maiu 1. — Jalba către Domn a lui Pătru Nicula Truşcă din Râmnic, jud. Vâlcea, ca să dea poruncă către Căimăcamul Craıovei, ca să-i facă aşezământ cu nişte neguţătorı, ca să-l mai aştepte pentru plata mărfii ce a luat dela ei în vremea răzmiriţii. *Doc. XXXVIII, pag. 68.*

1778 Iunie 24. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Ion Nicolau* către naşul său Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Vorbeşte de o judecată ce a avut înaintea marilor boieri şi înaintea lui Vodă pentru o judecată, şi câte neajunsuri a suferit,

www.dacoromanica.ro

pentrucă acel hoţ de împricinat e părtinit de toţi boerii. *Doc. XXXIX, pag. 69.*

1778 Iulie 19. — Scrisoarea lui *Hagi Gheorghe Ioan* şi a fiului său *Zamfirache Hagi Gheorghe* către Hagi Costandin Pop. Ii comunică Hagi Gheorghe că l-a lăsat a fi împreună cu fiul său Zamfirache şi cu alţi doi epitropi şi purtător de grijă la biserica ce se numeşte la Dudu din Craiova, ce e făcută de el. Il roagă să-i târguească pentru Bengeasca şi pentru Ştirboaica nişte lucruri de băcănie, o carte şi câţiva coţi de materie. *Doc. XL, pag. 71.*

1778 Septembre 15. Râmnic. — Scrisoarea lui *Antonie Nicolanti* către naşul său Hagi Costandin Pop. Vorbeşte despre vinul din ţară şi de cel din Ardeal, şi despre preţul cu care se vinde. Să roagă să-i cumpere o vijlă mare şi bună pentru Logofătul cel mare Scarlat, ginerele Banului Ghica. Intreabă de nişte parazoale, manzesteri şi de postav pe cari le-a trimis mai de mult. *Doc. XLI. pag. 74.*

1778 Noembre 12. — Foae de lucrurile de băcănie şi altele ce s'a dat de casa Hagi Costandin Pop din Sibiiu Vameşului Iordache. *Doc. XLII, pag. 77.*

1778 Noembre 12. — Foae de ce lucruri de băcănie şi altele s'a mai dat de casa Hagi Costandin Pop din Sibiu Vameşului Iordache Caţupi. *Doc. XLIII, pag. 78.*

1778 Noembre 13 (24). Craiova. — Scrisoarea lui *Antonie Nicolanti* către naşul său Hagi Costandin Pop. Vorbeşte de judecata ce are cu Neamţul, ce ţine pe Ogăzoaia, pentru banii de pe nişte mătase. Ii trimite pelin şi vin alb, nişte limbi de bou şi de capră, şi nişte muşchi. Intreabă dacă s'a cumpărat vijla pentru logofătul Scarlat. Să roagă să-i trimită şi nişte târguelı de băcănie, pe care le însemnează. *Doc. XLIV, pag. 78,*

1778 Decembre 8. — Scrisoarea *Dumitranei Ştirboaica* către Hagi Costandin Pop. Ii trimite cu jupân Antonie (Nicolanti) un fălcăluţ cu 15 ocă unt şi doi caşcavali de munte. *Doc. XLV, pag. 81.*

1778 Decembre 11. Râmnic. — Scrisoarea lui *Nicoliţa Iovipali*

www.dacoromanica.ro

către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Scrie că basmalele ce a cerut să i se trimită pentru d-lui Stolnicul, să fie de şters la nas şi faine. Vorbeşte de piei şi de ciară. *Doc. XLVI, pag. 82.*

1778 Decembre 13. Braşov. — Scrisoarea lui *Ioan Ionovici Marcus* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Intreabă pe vechiul său prieten cu ce preţ s'ar putea vinde cofa de miere acolo, având el vre-o 50 de cântare de miere bună albă, pe care i-a adus-o un copil al său din ţara Moldovei. *Doc. XLVII, pag. 83.*

1778 Decembre 29. Râmnic. — Scrisoarea lui *Antonie Nicolantin* către naşul său Hagi Costandin Pop. Se plânge de necazul ce-l trage în pricina de judecată ce are cu neamţul ce au luat pe Ogăzoaea. Vorbeşte de poveri bumbac al Hagiului ce s'a descărcet la mănăstire. Cere să-i trimită puţintele târgueli de băcănie şi altele, pe care le însămnează. *Doc. XLVIII, pag. 84.*

1779 Februarie 16. Calimăneşti. — Scrisoarea lui *Antonie Nicolantin* către naşul său Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Cere să-i cumpere 3 cercuri de fier de buţi cu şurupuri. Dacă găseşte, să fie de Graţ, că sunt mai bune. Ii sunt de trebuinţă pentru un obraz mare. Intreabă de a primit un clopot, pe care i l-a fost trimis cu ciara la chir Iordache (Vameşul Caţupi) când era Hagiu (naşul său) la sfântul Mormânt. Vorbeşte şi de bumbacul care a rămas la Călimăneşti. Cere să-i trimită 200 butele de vin mai ieftin. *Doc. XLIX, pag. 88.*

1779 Martie 15. — Foae de lucrurile ce trimite casa Hagi Costandin Pop din Sibiiu lui Velul Bogdanovici la Ruşava (Orşova). *Doc. L, pag. 90.*

1779 Aprilie 14. — Foae de articolele de băcănie şi altele ce a lăsat Zamfir Hagi Gheorghe să i se târguească dela Sibiiu. *Doc. Ll, pag. 91.*

1779 Aprilie 15. — Scrisoarea *Dumitranei Ştirboaica* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Il roagă să pună un meşter bun care să dreagă clopotul ce 'i l-a trimis, care clopot

www.dacoromanica.ro

a fost cumpărat dela Lipsca de răposatul tatăl ei. Să bage de seamă ca metalul clopotului să nu se schimbe, că glasul acelui clopot nu se găseşte la alt clopot de peste Olt. Să-i cumpere şi doauă sfeşnice, şi să-i trimită şi aţă nemţească. *Doc. LII, pag. 92.*

1779 Maiu 22. — Scrisoarea lui *Vasile Vameşul* către Hagi Costandin Pop, în pricina răscumpărărei moşiei Giormanii, pe care Hagiul o cumpărase în timpul răzmiriţii. *Doc. LIII, pag. 94.*

1779 Iunie 18. Craiova. — Scrisoarea lui *Hagi Gheorghe Ioan* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Il înştiinţează că de Sântă-Mărie va veni Mitropolitul şi Banul Ghica spre vederea Craiovei şi vor fi şi la praznicul bisericei Maica Precista. Ieri au vizitat acea biserică şi Manolache Brâncoveanu şi Vornicul Pârşcoveanu. *Doc. LIV, pag. 97.*

1779 August 31. — Scrisoarea lui *Hagi Stan Jianu* către finul său Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Ii scrie în pricina moşiei Giormanu, şi-l roagă să-i cumpere 6 broaşte de uşi, că-i trebuesc pentru casele cele noi dela Preajba. *Doc. LV, pag. 99.*

1779 Septembre 2. — Scrisoarea lui *Hagi Costandin Pop* din Sibiiu către Vasile Vameşul, în pricina moşiei Giormanu, pe care a fost cumpărat-o dela răpos. Stolnicul Vlăduţă Gănescu. *Doc. LVI, pag. 101.*

1779 Noembre 12. — Foae de lucrurile de băcănie şi altele ce primeşte casa Hagi Costandin Pop din Sibiiu dela Vameşul Iordache Caţupi. *Doc. LVII, pag. 103.*

1779 Decembre 8. — Alexandru Ioan Ipsilant Vvod. Rom. porunceşte marelui Agă şi boerilor Epitropi ca să se adune la un loc şi să facă cercetare pentru său şi celelalte de ale mâncării şi băcăniei câte se vând acum cu preţ mai mare, şi să socotească ce scădere trebue a se face la acelea. *Doc. LVIII, pag. 103.*

1779. — Foae de lucrurile de băcănie şi altele ce a priimit şi ce a dat lui Cârştov casa Hagi Costandin Pop din Sibiiu. *Doc. LIX, pag. 104.*

www.dacoromanica.ro

1780 Ianuarie 19. Craiova. — Scrisoarea lui *Zanfir Hagi Gheorghe* către Hagi Costandin Pop. Scrie că a încărcat 2 cară cu cordovane şi că a mai strâns piei de pe la tabaci. Vesteşte despre moartea la Bucureşti a lui Chesarie Episcopul Râmnicului. *Doc. LX, pag. 105.*

1780 Ianuarie 26. Craiova. — Scrisoarea a *patru neguţători din Craiova* către Hagi Costandin Pop din Sibiiu, prin care arată învoiala lor de a aduce dela Lipsca marfă de băcănie şi altfel de marfă. *Doc. LXI, pag. 109.*

1780 August 26. — Foae de lucrurile de băcănie şi altele ce trimite casa Hagi Costandin Pop din Sibiiu lui chir Costandin Golescu (neguţător din Craiova). *Doc. LXII, pag. 111.*

1780 Septembre 6. — Scrisoarea lui *Ştefan Prăşcoveanu Dvornicul* către Hagi Costandin Pop din Sibiiu. Scrie pentru un grădinar dela Sibiiu în ce condiţiuni îl primeşte în serviciu. *Doc. LXIII, pag. 113.*

1780 Noembre 17. — Scrisoarea *Dumitranei Ştirboaica* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Scrie pentru ceasornic ca să il trimită la Vâlcea, fiindcă Mariuţa, fiica ei, e Isprăvnicească la acel judeţ. Cere să-i trimită nişte târgueli de băcănie, pe cari le însămnează. Ii trimite un folcăluţ de 15 ocă de unt şi 2 caşcavaluri. Il roagă să se intereseze pentru nişte mărgăritar ce vrea să-l cumpere pentru Catinca (nora ei, soţia lui Barbu Ştirbeiu), să fie ca cela ce l-a cumpărat pentru fiica ei Stanca Prâşcoveanca. *Doc. LXIV, pag. 114.*

(1780). — Foae de unele lucruri de băcănie şi altele ce să se târguiască dela Sibiiu, şi să le trimită jupân Hagi Costandin Pop. *Doc. LXV, pag. 116.*

1781 Aprilie 26. — Cartea de preţăluirea unei case (din Iaşi) din mahalaua de supt vamă, ce e făcută pe locul răpos. Paraschivei ce au ţinut-o Andreiu Bacalbaşa. *Doc. LXVI, pag. 117.*

1781 Iunie 20. — Scrisoarea *Barbului Ştirbeiu Sărdarul* către

www.dacoromanica.ro

Hagi Costandin Pop. Cere să-i cumpere câteva sticle cu vin muşcat. *Doc. LXVII, pag. 119.*

1784 Ianuarie 3.— Catalogul vămilor pe leatul 1784 Ianuarie 3 după care are a urma orânduitul Vameş a vămuì mărfurile. *Doc. LXVIII, pag. 119.*

1784 Februarie 18. — Mihail Const. Suţu Vvod. Rom. scuteşte de bir casa de băcănie şi pivniţa schitului Spirea de lângă oraşul Bucureşti. *Doc. LXIX, pag. 122.*

(1784). — Tablou de felul şi cantitatea comerţului ce-l fac supuşii austriaci din Moldova. *Doc. LXX, pag. 123.*

1785 Decembre 9. Râmnic. — Scrisoarea lui *Nicoliţa Iovipale* către Hagi Costandin Pop. Scrie de nişte ciară de boştin bun ce are să i se aducă dela Sebeşul de jos (în Ardeal). *Doc. LXXI, pag. 123.*

1785 Decembre 20. — Scrisoarea lui *Nicoliţa Iovipale* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Scrie despre piei, despre boştinul dela Sebeşelul de jos, şi de primirea unor bani. *Doc. LXXII, pag. 124.*

1785 Decembre 22. Bucureşti. — Scrisoarea *Barbului Ştirbeiu Păharnicul* către Hagi Costandin Pop. Cere să-i trimită 40 de porţioane după răţeta ce i-o alătură. *Doc. LXXIII, pag. 126.*

1786 Maiu 25. Lazaret(ul dela Căineni). — Scrisoarea lui *Nicoliţa Iovipale* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Scrie despre cordovane. Cere să-i trimită o băşică cu tabac nou de Peşta bun, şi marfă de Graţ, ce-o arată în cont cu preţul ei. *Doc. LXXIV, pag. 126.*

1786 Iunie 11 (22). Râmnic. — Scrisoarea lui *Antonache Nicolantin* către jupân naşul său Hagi Costandın Pop. Scrie despre vinurile dela Episcopie, Drăgăşani, Suteşti şi dela Oteteliş. *Doc. LXXV, pag. 128.*

1786 Iunie 11. Râmnic. — Scrisoarea lui *Nicoliţa Iovipali* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Scrie de nişte vin, bani, lână şi marfa de Graţ. *Doc. LXXVI, pag. 129.*

1786 Iulie 14. Creţeni. — Scrisoarea lui *Antonie Nicolantin*

www.dacoromanica.ro

către Hagi Costandin Pop. Scrie de vin şi de nişte bani pe miţe ţigăi. *Doc. LXXVII, pag. 130.*

1786 August 1. Craiova. — Scrisoarea lui *Tudoran Mihaiu* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Scrie despre banii ce are să-i iea dela Turcii Hagi Mole şi Hagi Afis, despre miţi, zahăr piper şi lână. *Doc. LXXVIII, pag. 132.*

1786 Octombre 25. Craiova. — Scrisoarea *Barbului Ştirbeiu Clucerul* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Scrie de banii apei şi ai doftoriilor. *Doc. LXXIX, pag. 134.*

1786 Decembre 28. Craiova. — Scrisoarea lui *Hagi Stan Jianu biv vel Postelnic* către finul său Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Scrie ca Măria sa Nicolae Mavrogheni Vvod. 'l-a cinstit cu boeria de mare Postelnic. Vorbeşte de cinstea boeriilor de mai 'naınte şi de acuma. Se jălueşte de paguba ce i-a făcut jupân Marco (dela Sibiiu) cu lâna ce i-a trimis pe ales dela Coşare. *Doc. LXXX, pag. 135.*

1787 Martie 29. Craiova. — Scrisoarea lui *Tudoran Mihaiu* către Hagi Costandın Pop. Scrie despre cantităţile de cordovane şı de ceară ce i le trımite. *Doc. LXXXI, pag. 140.*

1787 Aprilie 13. Craiova. — Scrisoarea lui *Tudoran Mihaiu* către Hagı Costandın Pop la Sibiiu. Scrie despre lână, ceară şı cordovane; Ştırbeiu s'au dus la Bucureşti să se boerească; marele Logofăt pleacă acum la Sibiiu. *Doc. LXXXII, pag. 142.*

1787 Aprilie 15. Craiova. — Scrisoarea lui *Tudoran Mihaiu* către Hagı Costandin Pop la Sıbiiu. Scrie despre ceara şi cordovanele ce s'au lucrat la Preajba, şi despre piei de iepure. Sătenii dela Puţuri, dela Leu şi dela Cacaleţi vor să-şı facă vii pe moşia (lui Hagi Costandin Pop) cu legături bune, ca să le ia numai o vadră de vin din 30 de vedre, altfel nu se învoesc. Arată socoteala pentru nişte caragroşi.

Scrie şi *Ienache* despre lână, că oile mai mult de jumătate au murit Măria sa Vodă este să vie aıcea la Jıanu la conac. Că a făcut prietin pe *Paat*, doftorul Paşii dela Dii. *Doc. LXXXIII, pag. 143.*

www.dacoromanica.ro

1787 August 28. Craiova. — Scrisoarea lui *Mihail Socolescu* către cumnatul său Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Scrie de plata unor bani de pe rachiu. *Doc. LXXXIV, pag. 146.*

1787 Septembre 20. Craiova. — Scrisoarea lui *Teodor Mihaiu* către jupân Hagi Costandin Pop. Vorbeşte despre tabaci şi lână, că toţi îşi fac negustoriile lor fără de sfială, şi că nu e frică de trecerea Dienilor (Turcii dela Dii) în partea aceasta a Dunării. *Doc. LXXXV, pag. 148.*

(1787). — O socoteală de bani şi mărfuri de băcănie ce s'a luat dela Hagi Costandin Pop din Sibiiu. *Doc. LXXXVI, pag. 149.*

(1790 Februarie. Bucureşti). — Notă de vinul ce a cerut *Merkelius* să-i trimită Hagi Costandin Pop din Sibiiu. Cere Merkelius să i se trimită informaţie dacă bagajul Baronului Thugut a sosit la Sibiiu din Viena. *Doc. LXXXVII, pag. 151.*

1790 Februarie 3 Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Il asigură că va intervenì la Divan pentru inventarierea averei răposatului Zamfirache. Cere să-i trimită vin de Tocaì şi de Ardeal. Cere informaţiune despre bagajul Baronului Thugut care se află aici împreună cu Raicevich. *Doc. LXXXVIII, pag. 152.*

1790 Februarie 9. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Cere din nou informaţiune despre bagajul Baronului Thugut, şi să-i trimită vin de Tocai şi de Ardeal. *Doc. LXXXIX, pag. 153.*

1790 Aprilie 10. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop. Scrie că cuitanţa dela Exelenţia sa (Baronul Thugut) o va fi primit dejà Feldmareşalul Baron de Rall. Pentru exportarea a 200 capete de vite, să se adreseze Feldmareşalului de Ensenberg, carele a luat acum Direcţiunea (Administraţia) dela Alteţa sa Feldmareşalul Principe de Sacsa-Coburg Il asigură de serviciile ce i le va face pe lângă Alteţa sa, când i se va prezentà ocaziune, fiind şi el acum asesor la Administraţie. *Doc. XC, pag. 154.*

www.dacoromanica.ro

1790 Septembre 30. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costaudin Pop. Ii trimite pasaportul pentru 170 capete de vite, pe care cu multă greutate 'l-a luat, deoarece Feldmareşalul Principe de Sacsa-Coburg a fost, câtăva vreme, foarte bolnav, acuma însă iară e bine. Il roagă să dea ceasornicul de buzunar, pe care i-l trimite, la vre-un ceasornicar bun să-l repare. Este rugat din partea Ministrului Baron de Thugut ca să-i trimită vin negru şi de cel alb vechiu de Ardeal din calitatea cea mai bună, într'un butoiaş la Triest. *Doc. XCI, pag. 155.*

1791 Septembre 10. — Mihail Const. Suţu Vvod. Rom. numeşte pe Ioan Popovici ca Staroste de neguţători. *Doc. XCII, pag. 156.*

1792 Iulie 20. — Mihail Const. Suţu Vvod Rom. întăreşte hotărîrea ce au făcut boerii Epitropi pentru nartul lucrurilor de mâncare, de cherestele şi de ale băcăniilor. *Doc. XCIII, pag. 158.*

1792 Septembre 26. — Mihail Const. Suţu Vvod. Rom. scuteşte pe orăşenii din Focşani şi pe neguţătorii de acolo de ponturile vămilor, ca să nu fie supăraţi de vamă. *Doc. XCIV, pag. 159.*

1793 August 27. — Alexandru Moruz Vvod. Rom. porunceşte boerilor nazâri Epitropi de obşte, ca să cerceteze şi să vază dacă se vinde cu preţ cuviincios mierea, caşcavalul de munte şi de câmp şi brânza de burduşe de către breasla băcanilor din Bucureşti, cari sunt datori a avea în toată vremea, cu îndestulare, la băcăniile lor pentru trebuinţa lăcuitorilor din oraş. *Doc. XCV, pag. 160.*

1793 Decembre 11. Bucureşti. — Hrisovul dat de Alexandru Moruz Vvod. Rom. lui Scarlat Grecianu fost mare Vornic, pentru moara de arpăcaş ce a făcut pe moşia sa dela Cornesti, judeţul Dâmboviţa. *Doc. XCVI, pag. 161.*

(1795 Ianuarie). — Doauă concepte de scrisori ale lui Hagi Costandin Pop, scrise de cumnatul său Enache lui Merkelius şi lui Deres. *Doc. XCVII, pag. 163.*

1795 Februarie 12. Bucureşti. — Scrisoarea în româneşte şi cu

www.dacoromanica.ro

caractere latineşti, autografă a lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop. Scrie că a primit vinul si pişcoturile. Poştile acuma nu prea sunt sigure. *Doc. XCVIII, pag. 164.*

1795 Maiu 21. — Scrisoarea în româneşte, cu cirilice, a lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop. Scrie că a primit foaea de cheltuiala ce a făcut cu madama Exelenţiei sale Elciului, şi galbenii pentru Antonie Hagi Teoharı. Vorbeşte de nişte poliţe, de pricina Clucerului Fălcoianu şi de moşiile Hagiului dela Craiova (Giormanul şi Giorocu). *Doc. XCIX pag. 165.*

1795 Iulie 1. — Traducţiunea în franţuzeşte a tarifului vamal pe mărfurile ce au să plătească neguţătorii francezi. *Doc. C, pag. 167.*

1795 Novembre 2. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop. Ii trimite saci cu bani şi chitănţii. Vorbeşte şi de nişte chitănţii ale Baronesei d'Herbert. Pentru post îi trimite un borcan cu icre negre. *Doc. CI, pag. 174.*

1796 Ianuarie 11. Iaşi. — Alexandru Ioan Calimah Vvod. Mold. înnoeşte aşezământul rufetului băcalilor din oraşul Suceava. *Doc. CII, pag. 175.*

(1796). — Nartul lucrurilor de băcănie în domnia lui Alexandru Ipsilant Vvod. Rom. *Doc. CIII, pag. 176.*

1798 Ianuarie 15. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop. Scrie că a primit socoteala împreună cu lumânările de ceară, şi-l roagă să reguleze socoteala ce are cu Comandantul din Semlin. Ii mulţămeşte pentru felicitările de Anul nou. A primit şi pachetul cu 2 florete pentru d-l Brenner. Il vesteşte că astăzi soseşte în Văcăreşti şi noul Domn, şi cu el noi năcazuri. *Doc. CIV, pag. 178.*

1798 Martie 14. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop. Il vesteşte despre nişte bani dela Mihaiu Teodoru şi de sosirea dela Craiova a unei cantităţi de ovăs din porunca Domnului. *Doc. CV, pag. 180.*

1798 Martie 21. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către

www.dacoromanica.ro

Hagi Costandin Pop la Sibiu. Cere să-i trimită hârtie, ceară de sigilat, lumânări de ciară, ciocolată şi tabac. *Doc. CVI, pag. 180.*

1798 Martie 28. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop. Vorbeşte de trecerea prea repede a curierului dela Viena spre Constantinopol. Ii face un cadou de Duminica Floriilor. Cere să-i trimită ciocolată, iar vinul de Ardeal pentru Baronul de Thugut să-l trimită îndată la Viena. Trimite un cadou şi Baronului de Enzenberg. Cere să cumpere nişte lucruri pentru Baronul de Saffran, iar pentru el sămânţă de cea mai bună calitate de varză roşie. *Doc. CVII, pag. 181.*

1798 Aprilie 4. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Scrie că a dat banii lui Rahtivan, şi îl roagă să trimită îndată vinul la Viena De sărbători se închină în româneşte cu *Cristos anesti, întru mulţi fericiţi ani cu bine. Doc. CVIII, pag. 182.*

1798 Iulie 18. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop. Scrie că a primit o poliţă a lui Gligoraşco Ghica pentru nişte cai. Il roagă ca cafeaua trimisă să o expedieze la Viena Secretarului Curţii de Stürmer. Intreabă şi despre mătasa ce a trimis-o Baronului de Gammera la Viena. *Doc, CIX, pag. 183.*

1798 August. — Conceptul scrisoarea lui *Hagi Costandin Pop* din Sibiiu către Merkelius. Scrie de plecarea din Sibiiu spre Viena a omului de serviciu a lui Merkelius cu banii, cu scrisoare către Banul Brâncoveanu şi cu apă acră. Baroneasa Herbetin trece peste Sibiiu la Viena. Scrie şi de trimiterea unor lucruri cerute, trimiţându-i şi socoteala. *Doc. CX, pag. 184.*

1798 Septembre 1. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop. Scrie de primirea lucrurilor cerute, şi-l roagă să-i trimită lumânări de ceară şi vin din cel mai bun. *Doc. CXI, pag. 185.*

1798 Octombre 25. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Scrie de primirea lumână-

www.dacoromanica.ro

rilor de ceară şi banii pe care i-a dat lui Teohari; a primit şi expediat 2 lăzi la Costantinopol. A intervenit personal la Vodă în afacerea Hagiului cu Geanoglu. A primit 6 bucăţi de ananas. Pasvantoglu mai dă de îngrijit. Scrie pentru doi servitori dela Sibiu. El a fost foarte bolnav, Trimite complimente d-lui de Waldau, *Doc. CXII, pag. 186.*

1798 Decembre 4. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop. Scrie că doctorul Czikard a plecat la Craiova. Pachetul cu bani l-a dat lui Teohari. Ii trimite pentru post un borcan cu icre negre. Cu Geanoglu nu mai se poate face nimic. Ii trimite bani şi cere să-i trimită nişte lucruri de acolo, *Doc. CXIII, pag. 187.*

1800 Martie 21. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop. Scrie că Geanoglu ieri s'a îmmormântat la Mitropolie. Il roagă să-i trimită nişte lucruri pentru cancelarie *Doc. CXIV, pag. 188.*

1800 Aprilie 9. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop. Il informează în afacerea cu Geanoglu. Cere să trimită pentru d-l Brunebarbe nişte lucruri. A primit pachetele pentru Baroneasa de Herbert. *Doc. CXV, pag. 188.*

1800 Maiu 25. Craiova. — Scrisoarea lui *Theodor Mihaiu* către naşul său Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Ii trimite doi ogari, pe cari îi a trimis un Turc. Scrie despre văpsea, cafea, zahăr, nadih, tămâe, cordovane, meşini şi coase. *Doc. CXVI, pag. 189*

1800 Maiu 29. Craiova. — Scrisoarea lui *Teodor Mihaiu* către naşul său Hagi Costantin Pop la Sibiiu. Scrie despre vânzarea coaselor, a văpselii şi a cafelui, despre ogari şi despre zeraflâcul banilor. A primit apă acră. Vorbeşte de marfa din Ţara Turcească şi de bumbacul care a ajuns la Beci (Viena) şi de lână, piper şi tămâe. *Doc. CXVII, pag. 191.*

1800 Iunie 16. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop. Scrie că a primit scrisoarea pentru

www.dacoromanica.ro

Chirico, Consulul Rusesc, şi coletele pentru Baroneasa de Herbert. Il roagă să trimită la Viena Consilierului Curţii von Muller cartea ce i-o alătură. *Doc. CXVIII, pag. 194.*

1800 Iulie 13. Craiova. — Scrisoarea lui *Tudor Mihaiu* către naşul său Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Scrie de primirea caragroşilor, cafeaua s'a mai scumpit, unt de Hale adecă văpseaua nu o caută nimenea, ferul e căutat, iar cafeaua şi zahărul tocmai acum nu întreabă nimeni: ai sau n'ai, ci stau mulţi cu marfa şi nu pot să o vânză. Vorbeşte pe bumbac şi de Cârjalii, cari s'au retras la Plevna. Socoteli de bani. Spune noutăţi despre mişcarea lui Pasvantoglu. *Doc. CXIX, pag. 195.*

1800 Octombrie 8. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop. A luat cunoştinţă de sosirea la Sibiiu a unor pachete pentru Banul Ghica şi văduva Cornesculuı. Cere informaţiuni asupra unor lucruri de pirotehnie (focuri de artificiu) pe cari le-a primit dela d-l de Rosenfeld pentru un boer, să spună numele boerului. Intreabă despre cartea pe care o trimesese pentru consilierul Curţii de Muller la Viena. Spune că a dat lămuriri Domnului ţării pentru cultivarea porumbului, şi că Vodă a însărcinat pe Sărdarul Arbut cu lucrul acesta. *Doc. CXX, pag. 197.*

1800 Octombre 29. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merhelius* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. A primit ciorapii şi ananaşii pentru el, împreună cu pachetele pentru Hagi Teoharı. In schimb trimite Hagiului pe fiul acestuia, pe care 'l-a îngrijit ca pe copilul său. Cere să trimită nişte vin bun de Ardeal pentru Secretarul Curţii de Stürmer. *Doc. CXXI, pag. 199.*

1800 Noembre 12. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Scrie că vinul pentru d-l Sturmer să-l trimită la Viena. Hagi Teohari nu i-a dat încă numele Ovreilor, la cari sunt datorii, fiind încă prea mult ocupat cu zalhanaua. Frica aici nu e aşa de mare cum se vorbeşte. *Doc. CXXII, pag. 199.*

www.dacoromanica.ro

1800 Noembre 19. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop. A primit coletul pentru lada Baronesei de Herbert ce i-o trimite Feldmareşalul Baron de Schlaun împreună cu ceasornicul pentru Const. Belu. Asemenea a primit şi pachetul pentru d-l de Testa, pe care l-a expediat la Constantinopol. Cere să trimită cât mai îngrabă vinul de Ardeal la Viena pentru d-l de Sturmer. Scrisoarea trimisă a dat'o Vistierului Barbu Ştirbeiu. *Doc. CXXIII, pag. 200.*

1800 Noembre 23. Sibiiu. — Scrisoarea lui *Hagi Costandin Pop* către finul său *Tudorache Mihaiu.* Scrie de pricina ce are cu Clucerul Ioniţă Buzescu pentru nişte bani pe cordovane, arătându-i şi scrisorele ce le are în afacerea cu Clucerul Buzescu. *Doc. CXXIV, pag. 202.*

1802 Februarie 10. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop. Scrie despre afacerea Colonelului de Scherz, Comandantul din Semlin, şi pentru plata unor bani către Generalul Conte de Mittrovski şi alte plăţi. Cere să-i trimită lumânări de ceară şi hârtie. *Doc. CXXV, pag. 205*

1802 Aprilie 5. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop Trimite bani turceşti dela Hagi Teohari şi cere să-i trimită nişte materie. Soţia lui trimite pentru Hagica portocale şi lămâi. *Doc. CXXVI, pag. 206.*

1802 Septembre 22. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Constandin Pop la Sibiu. A primit ciocalada, iar scrisoarea a dat-o Episcopului de Argeş. Ex. sa Internunţiul va interveni pentru banii dela Domnul Mihaiu Suţu. Aşteaptă să sosească noul Domn Const. Ipsilanti. Ii trimite ştiri despre lucrurile ce se petrec la Silistria. *Doc. CXXVII, pag. 207.*

1802 Septembre 25. Sibiiu. — Adeverinţa dată de *Hagi Constantin Pop* de primirea în păstrare a unor bani, juvaeruri şi documente ale Barbului de Ştirbei biv vel Vistier. *Doc. CXXVIII, pag. 208.*

1802 Noembre 13. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către

www.dacoromanica.ro

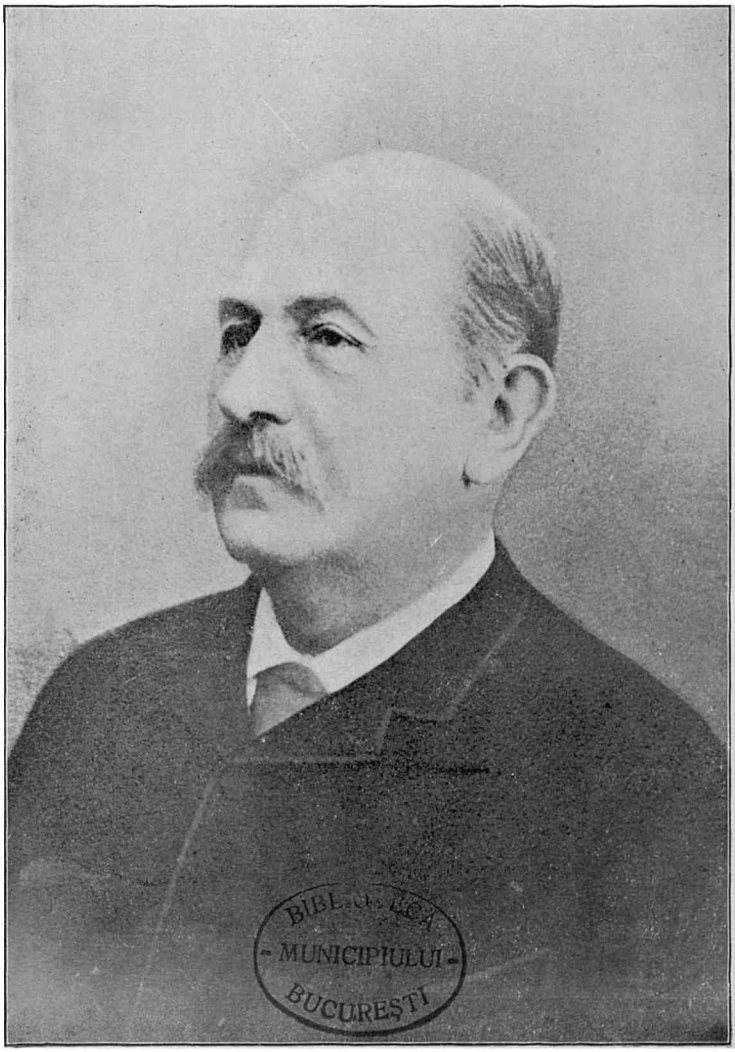

STANCU BECHEANU
1827—1907.
(Vezi pag. 552).

www.dacoromanica.ro

Hagi Costandin Pop. Se bucură că s'a mai îndreptat la picior. Va da ajutor în afacerea amicului său Ienache Mavrodin. Ambasadorul turcesc Gallib Effendi a sosit la Bucureşti şi a plecat mai departe. Informează în afacerea cu Domnul Mihaiu Suţu. Mulţumeşte pentru ananaşii ce i-a trimis. *Doc. CXXIX, pag. 208.*

(1802 Noembre). — Conceptul scrisorii lui *Hagi Costandin Pop* din Sibiiu către Merkelius din Bucureşti. In afacerea datoriilor ce au sudiţii Impăraţeşti la Mihaiu Suţu Vodă. Informează despre nişte bani. Primite câţiva ananaşi. Pentru patentele şi paşapoartele ce se tipăresc la Petru Bart. Pentru vânzarea lui Mihaiu Suţu Vodă. Cere să-l informeze cum s'a aşezat ţara cu Domnul cel nou, tot ca şi la Moldova, sau cum erà mai înainte. *Doc. CXXX, pag. 210.*

1802 Decembre 5. — Anaforaua către Domn de cercetarea ce au făcut boerii cei mari împreună cu marele Agă, cu Bacalbaşa şi cu câţiva din băcani în privinţa nartului cu care se cade a se vinde felurimile de băcănii, lucrurile de post şi orice de ale mâncării. *Doc. CXXXI, pag. 211.*

1802 Decembre 9. — Nartul întocmit pentru vânzarea lucrurilor de băcănie. *Doc. CXXXII, pag. 213.*

1802 Decembre 15. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Merkelius* către Hagi Costandin Pop. A primit cutia pentru d-l Brâncoveanu. Cere să trimită pentru Consulul Chirico hârtia ce i-o însemnează. *Doc. CXXXIII, pag. 217.*

1802 Decembre 26. — Nota Divanului (în traducere germană) către împărătească Agenţie a Austriei în pricina nartului ce sa pus pentru vânzarea articolelor de mâncare în Craiova. *Doc. CXXXIV, pag. 218.*

1802 Decembre 28. Craiova. — Scrisoarea *Saftei Otetelişanca Sărdăreasa* către Hagi Costandin Pop. Scrie pentru nişte bani ai cumnatului ei Şerban Otetelişanu. *Doc. CXXXV, pag. 320.*

1803 Ianuarie 20. Bucureşti. — Raportul lui *Merkelius* către Internunţiul de Sturmer (dela Constantinopol) în pricina

www.dacoromanica.ro

unor băcani sudiți din Craiova, cari nu se supun a vinde articolele de băcănie după nartul întocmit. *Doc. CXXXVI, pag. 222.*

1803 Februarie 18. — Scrisoarea *Păharnicului Constantin Otetelișanu* către Hagi Costandin Pop. Scrie că a căzut zăpadă mare, încât mijloc de a se putea găsi melci pentru mâncare nu este, și fiindcă a întrat în sfântul post, îl roagă să-i cumpere și să trimiță melci și oricâte gazeturi vor fi venit. *Doc. CXXXVII, pag. 223.*

1803 Martie 9. Caracal. — Scrisoarea lui *Costandin Brăiloiu mare Păharnic* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Scrie că peste 10 mii de Cârjalii au trecut prin acel județ, dela care a suferit multe rele țicăloșii de țărani. Spune ca pentru Dinu copilul, pe care l-a lăsat la Sibii, la dascăl, să învețe grecește, să-i tocmească și un dascăl nemțesc. Lucrurile răposatului Bengescu se vând la mezat în Craiova. Scrie și pentru banii dela părintele Necterie Episcopul Râmnicului. *Doc. CXXXVIII, pag. 224.*

1803 Aprilie 20. — Scrisoarea lui *Iosif Episcopul de Argeș* către Hagi Costandin Pop. Roagă să pună pre un om al său ca împreună cu Ilie zugravul, pe care l-a trimis la Sibiiu, să tocmească și să cumpere văpselele trebuincioase la zugrăvirea tindei sfintei biserici. *Doc. CXXXIX, pag 225.*

1803 Aprilie 30. (Târgu-Jiu). — Scrisoarea *marelui Clucer Nicolae Glogoveanu* către Hagi Costandin Pop. Scrie pentru 2 puști pe care le-a lăsat la Sibiiu la un lăcătuș pentru reparație și să-i trimită niște sârmă. *Doc. CXL, pag. 226.*

1803 Maiu 15. — Scrisoarea *marelui Vistier Dimitrie Bibescu* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Srie pentru plata unor bani. *Doc CXLI, pag. 229.*

1803 Maiu 18. — Scrisoarea *Barbului Știrbei* către Hagi Costandin Pop. Cere să-i trimită 30 de sticle cu apă acră. Să dea pachetul ce-l trimite Generalului Cabalin. *Doc. CXLII, pag. 230.*

1803 Maiu 24. — Scrisoarea *marelui Ban Radu Golescu* către.

www.dacoromanica.ro

Hagi Costandin Pop. Scrie pentru vanzarea unor boi. A fost cu Măria sa Vodă până la Afumați. *Doc. CXLIII, pag. 231.*

1803 Iunie 1. — Scrisoarea *Sărdarului Stănuță Jianu* către Hagi Costandin Pop, cumnatul său. Scrie pentru omul ce-l trimite Hagiul, că-i va fi întru ajutor. Va plăti niște bani și va drege policandru și sfeșnicile sfintei biserici. *Doc. CXLIV, pag. 231.*

1803 Iunie 1. — Costandin Alex. Ipsilant Vvod. Rom. înnoește privilegiul ce l-au avut 24 negustători pământeni, ce sunt vechea breaslă a scaunului Domnii sale București. *Doc. CXLV, pag 235.*

1803 Iunie 5. — Scrisoarea *marelui Clucer Ioniță Argetoianul* către Hagi Costandin Pop Scrie pentru niște bani. Salută pe doctorul Ioan Molnar. *Doc. CXLVI, pag. 236.*

1803 August 1. — Scrisoarea *Medelnicerului Răducan Bengescu* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Scrie pentru niște bani. *Doc. CXLVII, pag. 239.*

1803 Septembre 30. Turnu-Roșu. — Foae vamală, cu însămnare de vama ce a plătit Hagi Costadin Pop negustător din Sibiiu, pentru lucrurile de băcănie ce le-a adus din Țara Românească. *Doc. CXLVIII, pag. 239.*

1803 Decembre 14. — Scrisoarea lui *Constandin Brăiloiu*, Ispravnicul de Vâlcea, către Căpitanul Nicolae Izvoranu la Sibiiu, ca să-i aducă niște haine, și să ceară dela Albreht negustătorul niște masalale de care i-a scris doftorul Adam. *Doc. CXLIX, pag 240.*

1804 Ianuarie 31. — Zapisul lui *Anastasie băcanu* pentru bolta din Craiova a Episcopiei de Râmnic, pe care o ține cu chirie. *Doc. CL, pag. 241.*

(1805). — Foae cu însămnare de cantitățile de unt, miere și cașcaval ce e de trebuință a avea pe an fiecare băcan din București. *Doc. CLI, pag. 241.*

(1805). — Jalba către Episcopul Râmnicul a lui Anastase băcanul din Craiova, în pricina prăvăliei ce-o ținea cu chirie. *Doc. CLII, pag. 243.*

1806 Iunie 11. (Râmnic). — Scrisoarea lui *David Păn.* către

www.dacoromanica.ro

Dumitrașcu. Scrie de vânzarea a niște rachiu. *Doc. CLIII, pag. 244.*

1807 Ianuarie 24. Căineni. — Scrisoarea lui *Costandin Nic. Iovipali* către Hagi Costandin Pop. Scrie pentru niște bani. Boerul Stolnicul Dincă Brătianu au poftit pe frate-său să scrie Hagiului ca să cerceteze, dacă se găsește în Sibiiu 2 mii de puști cu șpanganeturi, fiind din porunca Măriі sale lui Vodă la trebuința oștirii noi ce se strânge în țară. *Doc. CLIV, pag. 244.*

1807 Ianuarie 29. Căineni. — Scrisoarea lui *Costandin Nic. Iovipali* către Hagi Costandin Pop. Scrie că la Râmnic e frică mare, că Turcii ce au fost prin județele Mehedinți și Gorj. s'au slobozit până la Ocnă, poate vor fi venit și la Râmnic. La Râmnic nimeni n'au rămas. Care cum a putut, așa a fugit. Mărfurile au rămas calabalâcuri la voia întâmplării. Drumul e rău și înghiețat. Trimite niște pungi cu bani. Va scrie boerului Dincă Brătianu Stolnicul răspunsul ce i-a trimis pentru cele 2 mii de puști. *Doc. CLV, pag. 246.*

1807 Februarie 4 — Scrisoarea lui *Iordache Sărdarul* către marele Căminar Ioniță Bașotă. Scrie pentru cumpărarea unor piei de bivol și de bou. Cum să se vândă sarea dela Ocnă, și facerea unei magazii pentru sare la Urechești. Să-i trimită niște culbeci pentru săptămâna dintâi a postului. Agă nou s'a făcut Dumitrache, feciorul Logofătului Costache Ghica. *Doc. CLVI, pag. 249.*

1807 Februarie 7. Titești. — Scrisoarea lui *Gheorghe David* către chir Stan. Trimite niște bani pentru zahărul ce a luat. *Doc. CLVII, pag. 251.*

1807 Martie 23. Scrisoarea lui *Gheorghe Nicolița Iovipale* către chir Șerban la bolta jupânului Hagi Costandin Pop. Să-i trimită romenială de obraz, pomadă, săpun, o sticlă apă de Franța de obraz, pituști și covrigi de cei cu sare deasupra, și un Catavasier românesc dela tipografia lui Pătru Bart. Spune că a văzut niște oameni la cap Turci și la picioare Bosniaci. *Doc. CLVIII, pag 252.*

www.dacoromanica.ro

1807 Maiu 30. Căineni. — Scrisoarea lui *Nicolița Iovipale* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Scrie despre fuga lui Costandin Ipsilant Vvod. Rom. și despre Generalul Isaia; despre lână și coase. *Doc. CLIX, pag. 253.*

1807 Iunie 15. Râmnic. Scrisoarea lui *Vasile Teișanu* către Hagi Costandin Pop. Scrie că Generalul Miloradovici cu puțini Muscali a bătut pe Turci și, luându-le 2 tunuri, 3 steaguri, făcând și prinzonieri, i-a gonit până la Giurgiu. Despre Bosnia se aude bine. Caragheorghe și Melenco s'au întâlnit cu Generalul Saio și cu Caimacamul în Ostrov, și pe Turci i-au strâmtorat în toate locurile spre partea Dunărei. Trimite bani de hârtie ca să-i schimbe în galbeni la Viena. *Doc. CLX, pag. 254.*

1807 Iulie 31. Nartul ce s'au dat de Costandin Ipsilant Domnul Moldovei și al Țării Românești. *Doc. CLXI, pag. 256.*

1807 August 24. Râmnic. — Scrisoarea lui *Nicolița Iovipali* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Socoteală de bani și de vin. *Doc. CLXII, pag. 257.*

1807 Octombre 19. Râmnic. — Scrisoarea fraților *Constandin* și *Nicolae Nic. Iovipali* către Hagi Constandin Pop. Scrie că a primit marfa ce i-a trimis. Pentru niște polițe ale Slugerului Antonache Hagi Teohari. *Doc. CLXIII, pag. 259.*

1807 Novembre 28. Râmnic. — Scrisoarea lui *Nicolae Niculiță Iovipale* către Hagi Costandin Pop. Socoteală de bani și pentru zahăr și niște brodării (spițuri) ce sunt pentru un epochimen mare (persoană distinsă). *Doc. CLXIV, pag. 260.*

1807 Decembre 23. — Scrisoarea *Barbului Știrbeiu* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Roagă să-i aboneze gazeturi pe un an, cari să le adreseze la Brașov, unde le va luà dela poștă. Să-i trimită noutăți: cui a rămas țara, la Turci sau la Muscali, și dacă Muscalii au bătae cu Englezii. *Doc. CLXV, pag. 261.*

(1807—1815).— Carte domnească pentru întărirea unui bacalcașă ales de isnaful băcanilor. *Doc. CLXVI, pag. 262.*

1808 Ianuarie 14. (Brașov). — Scrisoarea *Barbului Știrbei*

www.dacoromanica.ro

către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Scrie ca să-i aboneze gazetele dela Viena, şi să i se adreseze la Braşov unde se află. De şi i-a mai scris pentru gazete, până acum nu i-a venit nici una. Să-i trimită şi 10 sticle de apă de Melisa. *Doc. CLXVII, pag. 263.*

1808 Martie 17. (Braşov). — Scrisoarea *Barbului Ştirbeiu* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Intreabă dacă e adevărat că pe drumul Cozii spre Râmnic e vorba să se pogoare oştiri în ţară. Şi ce se mai aude despre partea Craiovei. *Doc. CLXVIII, pag. 264.*

1808 Maiu 10. Râmnic. — Scrisoarea lui *Gheorghe Ianovici* către chir Şerban. Cere să-i trimită 20 de funţi de slănină de care a mai luat dela un Italian. Vorbeşte de transportul coaselor şi altă marfă pe la Căineni. *Doc. CLXIX, pag. 265.*

1808 Maiu 19. (Braşov). — Scrisoarea *Barbului Ştirbeiu* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Cere informaţiuni pentru cheltuiala cu mâncarea şi îmbrăcămintea la Viena şi la Lipsca cât ar ţinea pe copilul unui evghenis (nobil) al Mării sale Principelui Ipsilante, ce vrea să studieze acolo doftoria. *Doc. CLXX, pag. 266.*

1808 Novembre 30 (Braşov). — Scrisoarea *Barbului Ştirbeiu* către cocoana Păuniţa Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Esprimă durerea şi părarea de rău pentru moartea soţului ei. Cere să dea în primirea celor doi oameni, trimişi de el, lucrurile ce le avea depuse în păstrare la soţul ei. In dosul scrisorii se află adeverinţa dată de Sandul Dienlescul al treilea Vistier şi de Constandin al doilea Comis, trimişii Barbului Ştirbeiu, de primirea lucrurilor dela cocoana Păuniţa Hagi Pop. *Doc. CLXXI, pag. 267.*

1808 Decembre 3. Sibiiu. — Conceputul scrisorii *Păunicăi*, văduva lui Hagi Costandin Pop către marele Vornic Barbu Ştirbeiu la Braşov. Mulţumeşte pentru condolenţe. Doftoriile încă n'au sosit dela Viena. A scris şi pentru gazete la Viena. A fost mâhnită pentru că a luat lucrurile ce le avea

www.dacoromanica.ro

depusă în păstrare la soţul ei, după a căruia moarte în aşa *ipolipsis a socotit* casa ei, de însuşi peceţilor puse de el nu le-a dat crezământ, *Doc. CLXXII, pag. 269.*

1808 Decembre 8. Braşov. — Adeverinţa dată de *marele Vornic Barbu Ştirbeiu*, cumcă a primit toate lucrurile ce le-a avut în păstrere la cocoana Păunıţa Hagi Costandin Pop dın Sıbiiu. *Doc. CLXXIII, pag. 271.*

1809 Iulie 24. Cantina dela Căineni. — Dırectorul Cantinei *I. Schiel* cere Casei Hagı Costandın Pop din Sibiiu să-i trimită câteva artıcole de mâncare. *Doc. CLXXIV, pag. 272.*

1810 Ianuarie 6. — Extras din raportul lui *Rennen* către Agentul imperıal Ig. von Brenner cu privire la protecţia prea înaltă ce o au supuşıı Austrieı cari fac comerţ. *Doc. CLXXV, pag. 272.*

1810 Februarie 5. Râmnic. — Scrisoarea lui *Costandin Grigoriu* către chir Şerban Grigoriu, omul jupânului Hagiu, la Sıbiiu. Să-i trımită 10 copurı de uleiu limpede fără drojdii. Ceasornicele ce i le trımite să le dea la reparaţie. *Doc. CLXXVI, pag. 274.*

1810 Iunie 10. Râmnic. — Scrisoarea lui *Nicolae Şan.* către chır Şărban Grıgoriu la Sıbiiu. A primit 10 cutii cu şofran trımıs de chir Polızu dın Timişoara, Să-i trimită şi pânză de Silezıa şi 4 loţi de drăgant bun. *Doc. CLXXVII, pag. 275.*

1810 Octombre 6. Căineni. — Scrisoarea lui *Pantazi Logofătul* către Alexandru Murgăşanul la bolta jupânului Hagi Costandin Pop dın Sıbiiu. Cere să trimită rom, lămâi, unt de lemn şı scorţişoare pentru Vătaful Anastase. *Doc. CLXXVIII pag. 276.*

1810 Novembre 23. Râmnic. — Scrısoarea lui *Nica Iovipali şi fii* către Hagi Costandin Pop la Sıbiiu. Cere să trimită mai multe articole de băcănie pe care le însămnează. *Doc. CLXXIX, pag. 277.*

1810 Novembre 25. Râmnic. — Scrisoarea lui *Gheorghe Ianovici* către Alexandru Murgăşanu la bolta lui Hagi Costandin Pop la Sıbiiu Să-i trimită lădiţa cu mıiaveturi şi unt

www.dacoromanica.ro

de lemn, pentrucă la Râmnic e scump şi nu e aşa de bun. Să-i trimită şi hozentragere de Sibiiu, că sunt mai bune decât cele de Viena. *Doc. CLXXX, pag. 278.*

1811 Maiu 27. Bucureşti. — Raportul Comandantului *Principe de Kutuzoff* către Ledoulx, Consulul francez la Bucureşti, cu privire la comercianţii străini din Principatele Româneşti. *Doc. CLXXXI, pag. 279.*

1811 Novembre 12. Râmnic. — Scrisoarea lui *Gheorghe Ianovici* către chir Nistor Pavlovici, omul lui Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Cere să-i trimită târguelile de care-l rugase mai înainte, şi unt de lemn, orez şi altele. *Doc. CLXXXII, pag. 282.*

1811 Decembre 18. Bucureşti. — Tariful vamal, în traducere germană, pentru mărfurile cari trec şi vin de peste Dunăre. *Doc. CLXXXIII, pag. 283.*

1812 Septembre 15. — Intâiul Divan şi Comitet al principatului Ţării Româneşti certifică că *Vasile Ioan Zaroene* practică neguţătoria printre neguţătorii de întâia treaptă din Bucureşti. *Doc. CLXXXIV, pag. 284.*

1813 August 2. — Scarlat Alex. Calimah Vvod. Mold. numeşte pe *Niţu Andronache* ca Bacalbaşă al băcalilor din oraşul Roman. *Doc, CLXXXV, pag. 285.*

1814 Novembre 3. Iaşi. — Scarlat Alex. Calimah Vvod. Mold. numeşte pe *Marin Odagiu* ca Bacalbaşă al băcalilor din oraşul Botoşani. *Doc. CLXXXVI, pag. 285.*

1814 Decembre 2. Lăzăretul (de lângă Câineni). — Scrisoarea lui *Costandin Gheorghiu* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Scrie că a sosit în Lazaret icre, cu ştiucă şi cu morun, şi alte lucruri. *Doc. CLXXXVII, pag. 286.*

1816 Ianuarie 5. Bucureşti. — Ioan Gheorghe Caragea Vvod. Rom. dă hrisovul fabricei de fidea, macaroane şi de alte lucruri a lui *Nichifor Hagi Ion Mustacov* din Bucureşti. *Doc. CLXXXVIII, pag. 287.*

(1816). — Jalba către marele Spătar a lui *Năstasie Cornescu*, băcan din satul Hotărani, jud. Vlaşca, că având treabă la Bucureşti de a cumpăra marfă pentru băcănie, în dreptul

www.dacoromanica.ro

satului Herăşti a fost prădat de bani de către 6 oameni. *Doc. CLXXXIX, pag. 291.*

1817 Aprilie 18. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Fleischhakl de Hakenau* către Hagi Costandin Pop la Viena. Vorbeşte despre întocmirea frontierei Austriei până peste Dunăre la *muntele Hernus*, făcută de d-rul Lips-Tulian; de o plată de bani către Vilara Bey; de scumpetea din Viena şi de viaţa suportabilă dela Bucureşti. *Doc. CXC, pag. 292.*

1817 Septembre 16. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Fleischhakl* către Hagi Costandin Pop bancher la Viena. Vorbeşte despre nişte bani Soţia sa soseşte în Sibiiu în curând, de unde îşi va continua călătoria. Intreabă de primirea licuerului Rosoglio trimis pentru d-l de Brenner. *Doc. CXCI, pag. 294*

1817 Septembre 27. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Fleischhakl de Hakenau* către Hagi Costandin Pop bancher la Sibiiu. A auzit de plecarea soţiei sale din Sibiiu. Pachetul d-nei Pop l'a dat Vornicului Pană Costescu. Va da sprijin Slugerului Băluţă Ioan din Craiova în afacerea ce are. Să plătească nişte bani casei Manicatti & Comp., pentru că el (Fleischhakl) nu vrea să aibă socoteli cu altul, decât numai cu el. *Doc. CXCII, pag. 295.*

1817 Octombre 25. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Fleischhakl de Hakenau* către Hagi Costandin Pop Cere să-i trimite lucrurile ce le însemnează, fiind pentru o persoană înaltă. E foarte ocupat, pentrucă toţi funcţionarii dela Agenţie s'au îmbolnăvit. *Doc. CXCIII, pag. 296.*

1817 Decembre 3 (15). — Scrisoarea lui *Florea Marinovici* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Insămnează că a trimis cu om la Sibiiu: morun proaspăt şi sărat, limbi de vacă, icre şi băşici cu cerviş de vacă. *Doc. CXCIV, pag. 298.*

1817 Decembre 6. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Fleischhakl de Hakenau* către Hagi Costandin Pop la Sibiiu. Socoteală de bani, a sa şi a Consilierului Curţii de Brenner. Să aboneze pentru viitorul au ziarul *Journal de Francfort* pe seama Banului Grigorie Brăncoveanu. *Doc. CXCVI, pag. 300.*

www.dacoromanica.ro

1818 Aprilie 8. — Ioan Gheorghe Caragea Vvod. Rom. întăreşte anaforaua marilor boeri, ca brutăriile, măcelăriile şi băcăniile ce sunt în satele de pe moşiile boerilor, să nu fie supuse nartului pentru vânzarea lucrurilor de mâncare la lăcuitorii săteni şi la călători. *CXCVII, pag. 301.*

1819 Martie 6. — Alexandru Nic. Suţu Vvod. Rom. înnoeşte privilegiul ce-l are băcănia din Bucureşti a Mariei, fiica lui Dimitrie Fustaşul de Harem. *CXCVIII, pag. 304.*

1819 Aprilie 17. — Alexandru Nic. Suţu Vvod. Rom. scuteşte de fumărit, de vamă şi de alte dări prăvalia de băcănie din Bucureşti a lui Vasilie. *Doc. CXCIX, pag. 305.*

1819 Maiu 19. — Alexandru Nic. Suţu Vvod. Rom. numeşte pe Costandin Zaharia Staroste al neguţătorilor din Bucureşti. *Doc. CC, pag. 306.*

1820 Iulie 7. — Alexandru Nic. Suţu Vvod. Rom. desfiinţează Compania cea mare a neguţătorilor din Bucureşti, ca una ce nu este de vre-un folos după întocmirile noi ce s'au făcut. *Doc. CCI, pag. 307.*

1821 Ianuarie. — Lista Companiei băcanilor din Bucureşti, cu însămnare de banii datoriei către Visterie a fieşte-cărui băcan pe trimestru. *Doc. CCII, pag. 308.*

1822 Aprilie 27. Iaşi. — Poliţia oraşului Iaşi permite supusului străin lui Mihail Erdi să deschidă o băcănie. *Doc. CCIII, pag. 309.*

1822 Octombre 6. Iaşi. — Ioan Sandu Sturza Vvod. Mold. scuteşte de dări bucatele lui Ioan Cuzu băcal din Botoşani. *Doc. CCIV, pag. 309.*

1823 Februarie 1. — Jalbă către Domn a breslei băcanilor din Bucureşti împotriva neguţătorilor toptangii ce aduc marfă de băcănie, că vând şi cu mărunţişul. *Doc. CCV, pag. 310.*

1823 Februarie 1. — Raportul marelui Logofăt către Domn în pricina isnafului băcanilor din Craiova, pentru darea ce plătesc băcanii Polcovnicului. *Doc. CCVI, pag. 311.*

1823 Februarie 5. — Grigorie Dim. Ghica Vvod Rom. aprobă raportul marelui Logofăt în pricina isnafului băcanilor din Craiova. *Doc. CCVII, pag. 312.*

www.dacoromanica.ro

1823 Martie 5. — Grigorie Dim. Ghica Vvod. Rom. aprobă raportul marilor boeri pentru nartul ce au întocmit împreună cu Starostea isnafului băcanilor, cu câţiva băcani şi precupeţi pentru vânzarea lucrurilor de mâncare, ca şi neguţătorii să se folosească cu un cuviincios câştig după ostăneala ce fac, şi obştea să nu cerce scumpete. *Doc. CCVIII, pag. 313.*

1823 Maiu 10. — Raportul către Domn al marelui Aga în pricina de judecată a lui Gheorghe Cocuboolu, băcan din Bucureşti, pentru neunire cu soţia sa Maria. *Doc. CCIX, pag. 316.*

1823 Septembre 10. — Grigorie Ghica Vvod. Rom. aprobă raportul marilor boeri în pricina băcanilor, ca numai câte prăvălii de băcănii sunt supuse la poruncile stăpânirii şi la orânduelile isnafului, şi ajută la întâmplătoarele trebuinţe, acelea numai să aibă voe a vinde cu cumpăna şi cu balanţa, cu mărunţeaua, după privilegiul domnesc ce-l au şi după vechiul obiceiu. *Doc. CCX, pag. 320.*

1823 Novembre 26. — Raportul către Domn al Epitropilor obştirilor în pricina nartului după care să se vânză lucrurile de mâncare, ca băcănia, legumele de post şi mai ales peştele *Doc. CCXI, pag. 322*

1823 Decembre 5. — Raportul către Domn al marelui Agă în pricina unui Maxin băcanu, supus şi sudit chesaro-crăesc, ce nu se supune orânduelilor isnafului bacanilor. *Doc. CCXII, pag. 323.*

1823 Decembre 9. — Jalba către Domn a isnafului băcanilor din Bucureşti ca să aprobe vânzarea mărfurilor de băcănie cu preţul pe care-l arată isnaful. *CCXIII, pag. 326.*

1823 Decembre 10. — Raportul către Domn al marilor boeri de chibzuirea ce au făcut împreună cu Bacalbaşa şi cu câţiva băcani pentru preţul cu care să se vânză marfa de băcanie, ca şi băcanii să se folosească cu un cuviincios câştig, dar şi obştea să nu cerce scumpete. *Doc. CCXIV, pag. 327.*

(1823).— Raportul către Domn al marelui Agă în pricina ce

www.dacoromanica.ro

au băcanii cu toptaugiii, cari aceştia vând marfa de băcănie din Ţara Turcească cu arădicata şi cu mărunţişul, şi nu se supun obiceiului isnafului. *Doc. CCXV. pag. 328.*

(1823). — Companıa băcanilor din Bucureşti, cu arătarea numelui băcanilor şi a locului unde îşi au prăvălıa de băcănie. *Doc. CCXVI, pag. 331.*

1824 Ianuarie 29. Brăila. — Scrısoarea lui *Ioan Fieanu Pitar,* prin care face cunoscut nartul cu care se vând în Brăila lucrurile de băcănie. Cea mai multă marfă de băcănie ce vine în Brăıla, este dela Ruşciuc şı dela Şıştov. *Doc. CCXVII, pag. 332.*

1824 Novembre 13. — Grigorie Dım. Ghica Vvod. Rom. aprobă raportul marelui Logofăt al ţării de sus, în pricına închiderii prăvăliei de băcănie a lui Dımıtrie Costandın băcanu, sudıt chesaro-crăesc din Craiova, pentru datorıi. *Doc. CCXVIII, pag. 334.*

1825 Martie 18. — Cartea de judecată dată de Ispravnicul judeţului Teleorman în prıcina lui Dumıtru Lapate fost mare Vameş şi a fiului său Hristodor Lapate fost mare Medelnicer, pentru banıi ce au să iea dela Toncea băcanu dın Pietroşani, chiria băcăniei şi rachıerıei pe doi anı *Doc. CCXIX, pag. 336*

1825 Maiu 31. Bucureşti. — Scrısoarea lui *Fleischhakl de Hakenau* către Hagı Costandın Pop. Să-i trimită lăzile cu sticlele de apă de Marienbad. *Doc. CCXX, pag. 340.*

1825 Iunie 24. — Jalba către Domn a marelui Agă în pricina pârei ce a făcut Slav băcanul dın Bucureşti că Dumıtrache abagiu nu i-a dat marfă de toţi banıi câţi a primit dela el. *Doc. CCXXI, pag. 341.*

1825 Iulie 14. Triest. — Preţul curent al articolelor de mărfuri ce se vând şi se expedıază de casa Carl Kofler din Triest. *Doc. CCXXII, pag. 343.*

1825 Iulie 18. — Raportul Starostelui de neguţători din Bucureşti către Hătmănie pentru vânzarea casei Dinului băcanu din mahalaua Sf. Spiridon nou. *Doc. CCXXIII, pag. 350.*

www.dacoromanica.ro

1825 Iulie 30. — Zapisul Arghirei văduva, fata răpos. Popii Grigorie dela biserica Protopopului, prin care vinde lui Pană Cojocarul o păreche de case cu pivniță de desupt și cu băcănie în fața podului uliții ce merge în mahalaua Tabacilor. *Doc. CCXXIV, pag. 350.*

1825 Novembre 15. — Scrisoarea lui *Fleischhakl de Hakenau* către Hagi Costandin Pop. Cere să-i trimiță un exemplar din cartea lui Tomas de Kempis ca să o dea la o călugăriță dela Țigănești care vorbește bine franțuzește. Să-i trimită câteva sticle de șampanie. *Doc. CCXXV, pag. 352.*

1825 Novembre 11. București. — Scrisoarea lui *Fleischhakl de Hakenau* către Hagi Costandin Pop. Să spună Contelui Nemeș că David Aziel ovreiul e cunoscut de toți Bucureștii ca cel mai stricat om din lume. Scrie de primirea unor bani. Afacerea lui Galaction. Șișanopol s'a îmbolnăvit la culesul viei. Tânărul Bălăceanu, fiul lui Chiriță, carele în iarna trecută a luat în căsătorie pe fata Castrișoaii, alaltăieri a fost înmormântat. A zăcut numai 24 de ceasuri. Și Deșliu se află în ultimele momente. Vorbește despre teatrul din București. D-șoara Winter atrage simpatia coconașilor, mai ales Costache Ghica îi face multă curte. *Doc. CCXXVI, pag. 353.*

1825 Decembre 3. — Scrisoarea lui *Fleischhakl de Hakenau* către Hagi Costandin Pop bancher în Sibiiu. Astăzi de ziua numelui și a nașterei sale toată nobilimea din București a venit să-l felicite. A primit niște bani. *Doc. CCXXVII, pag. 356.*

1826 Martie 9. Iași. — Ioan Sandu Sturza Vvod. Mold. dă voiă lui *Costache Lascu* să redeschidă prăvălia cu băcălii în Iași, și fiindcă s'a îndatorat ca și prețul lucrurilor de băcănie să fie mai jos ca la alți băcali, iar marfa va fi apururea proaspătă și curată, de aceea *îi hărăzește rangul de Sărdar. Doc. CCXXVIII, pag. 357.*

1826 Martie 11. — Ioan Sandu Sturza Vvod. Mold. poruncește lui Costache, copil din casa de Vistierie, ca să meargă la ținutul Botoșanilor, și ori unde va găsi pe Ion Avram,

www.dacoromanica.ro

ce se află la acel ţinut cu negoţul de băcălie, să-l aducă la D-sa a se judecà pentru nişte datorii. *Doc. CCXXIX, pag. 359.*

1826 Iunie 16. — Ioan Sandu Sturza Vvod. Mold. porunceşte lui Partenie, egumenul m-rei Galata, să pună la bună pază înlăuntrul m-rei pe Ioan Avram, băcalul dela ţinutul Botoşani, carele a făcut furtişag la marfa luată de el dela alţii, şi au fugit, nevoind a ascultà chemarea ce i-a făcut D-sa, şi a părăsit patria lui. *Doc. CCXXX, pag. 359.*

1827 Iulie 5. — Grigorie Dim. Ghica Vvod. Rom. aprobă raportul Hătmănie în pricina Ecaterinei Iorgulesei din Bucureşti ce are cu Lazăr Carendaroglu, tovarăşul răposatului ginerului ei Nicolaie Athanasie Ţinţer neguţătorul. *Doc. CCXXXI, pag. 360.*

1827 August 20. — Grigorie Dim. Ghica Vvod. Rom. porunceşte boerilor Divanului ca să se adune la Curte împreună cu neguţătorii capanlăi şi să chibzuească pentru preţul caşcavalului şi al untului manteca, cu care se cuvine a se plătì. *Doc. CCXXXII, pag. 364.*

1827 August 31. — Grigorie Dim. Ghica Vvod. Rom. aprobă raportul marelui Cămăraş, pentru vânzarea prăvăliei şi a caselor de-asupra, ce se află în gura pescăriei, ale Sultanei, soţia răpos. Vladului băcanu din Bucureşti. *Doc. CCXXXIII, pag. 365.*

1827 August 20. — Grigorie Dim. Ghica Vvod. Rom. aprobă raportul marilor boeri de a nu se pune nart la brutăriile, măcelăriile şi băcăniile din târgul Drăgăşani, jud. Vâlcea, moşia Episcopiei de Râmnic. *Doc. CCXXXIV, pag. 366.*

1828 Februarie 14. — Grigorie Dim. Ghica Vvod. Rom. aprobă raporul lui Nestor marele Logofăt al ţării de jos în pricina Sărdarului Costache Robescu dela Focşani, pentru banii ce are să iea dela Sima băcanul din Focşani. *Doc. CCXXXV, pag. 369.*

1829 Iulie 18. Giorman. — Scrisoarea lui *Dumitraşcu Ştefan*

www.dacoromanica.ro

Popovici către Ioniță Minovici la Craiova. Se roagă să dea lui Iosef Knaus să guste din vinul ce-l are în pivniță, și dacă-i place și ar vrea să cumpere, i l-a lăsat cu 8 lei vadra. *Doc. CCXXXVI, pag. 371.*

1829 Iulie 27. Sibiiu. — Scrisoarea lui *Stan S. Popovici* către Ioniță Minovici la Craiova. Il roagă să vânză cele 2 buți cu cafea. Socoteală de bani. *Doc. CCXXXVII, pag. 372.*

1829 Septembre 9 (21). Sibiiu. Scrisoarea lui *Stan S. Popovici* către Ioniță Minovici la Sibiiu. Scrie pentru cele 2 buți cu cafea. A auzit că și pe la Craiova s'a ivit boala ciumii. A primit banii ce i-a trimis pentru casa Hagi Costandin Pop. Trimite scrisoare pentru mai mulți inși. Cazanul comandat de Nicolae Iota, nu se poate face. *Doc. CCXXXVIII, pag. 373.*

1829 Octombre 19. — Factura cu care casa *C. Fenerly* din Galați expediază la Constantinopol pe un vapor, sub pavilionul Austriei, caşcaval și alte mărfuri. *Doc. CCXXXIX, pag. 374.*

1829 Decembre 30. — Raportul zapciului plășii Slobozia către Isprăvnicia județului Ialomița, în pricina Mariței Doicească, soția răposatului treti Logofăt Zamfirache Vișan, ce are cu un marchitan rusesc, carele a făcut o prăvălie lângă prăvălia ei de pe moșia Bora, în care face vânzare de ale băcăniei, fără să-i plătească chirie pentru locul acelei prăvălii. *Doc. CCXL, pag. 374.*

1830 Martie 31. — Factura cu care Nicolae Glıky din Galați expediază la Constantinopol, pe un bric francez, pastramă, piei de bou și alte mărfuri. *Doc. CCXLI, pag. 376.*

1830 Aprilie 26. — Căpitănia Lichireștilor dă voie lui Gheorghe băcanul din Călărași a merge la București cu mumă sa. *Doc. CCXLII, pag. 377.*

1831 Septembre 21. — Jalba către Judecătoria județului Teleorman a lui Țonea băcanu din Rușii de Vede, în pricina ce are cu Logofețelul Voicu pentru vinul ce 'l-au cumpărat de peste Olt. *Doc. CCXLIII, pag. 377.*

1831 Octombre 21. — Raportul Căpităniei granții Căineni, din

www.dacoromanica.ro

jud. Argeşului, către Spătăria Ţării Româneşti, cu privire la desfiinţarea carantinii pentru călătorii ce vin sau trec în Austria prin acea schelă. *Doc. CCXLIV, pag. 378.*

1832 Iunie 5. — Jalba dată de *Zinca Titupoleos* în pricina ce are cu Costache Fenerliu din Constantinopol pentru marfa ce au dus-o la Constantinopol. *Doc. CCXLV, pag. 379.*

1832 August 22. — Zapisul lui *Lambe Chisim băcanul* din Ruşii de Vede, că se mulţumeşte cu preţul cu care s'a vândut la mezat prăvălia lui la Pencu Chisim. *Doc. CCXLVI, pag. 382.*

1834 Maiu 1. — Sentinţa Judecătoriei judeţului Dâmboviţa, dată în pricina dintre Gheorghe sin Dumitru cu Nicolae Tănăsescu, pentru tovărăşia la prăvăliile de bogasierie şi băcănie. *Doc CCXLVII, pag. 383.*

(1834). — Jalba către Divanul de Comerţ a lui *Atanasie sin Ilie băcanu* în pricina ce are cu Ianao Odobaşa limongiu, pentru tovărăşie la o vânzare de lămâi şi portocale. *Doc. CCXLVIII, pag. 386.*

1836 Ianuarie 13. — Ofisul (decretul) domnesc, privitor la vama mărfurilor cari trec prin antrepozitele din portul Brăilei. *Doc. CCXLIX, pag. 388.*

1836 Aprilie 30. — Sentinţa Tribunalului de Comerţ dată în pricina lui *Alexiu Dimitriu băcanul* din Bucureşti cu Sivul băcanul, pentrn o socoteală. *Doc. CCL, pag. 389.*

1836 Novembre 16. — Sentinţa Judecătoriei judeţului Râmnicul-Sărat, dată în pricina lui *Sima băcanul* din Focşani ce are cu Grigore Zilişteanu din Cârlige, pentru nişte lucruri ce i-a lăsat Sima în păstrare când a trecut în Turcia cu negoţul său. *Doc. CCLI, pag. 391.*

1837 Maiu 26. — Jalba către Judecătoria judeţului Prahova a lui *Grigore băcanul* din Telega, pentru plata chiriei prăvăliilor de băcănie, brutărie şi scaunul de carne ce le-a închiriat dela Clucerul Alexandru Mihuleţ *Doc. CCLII, pag. 394.*

1837 Septembre 11. — Sentinţa Judecătoriei judeţului Prahova, dată în pricina lui *Dimitrie Veneti*, arendaşul Câmpinii,

www.dacoromanica.ro

ce are cu Gheorghe Urloiu dela Telega, pentru tovărăşie la prăvălia cu marfă de băcănie din Câmpina. *Doc. CCLIII. pag 395.*

1838 Martie 11. — Jalba către Judecătoria judeţului Râmnicul-Sărat a lui *Anton Păslarul* din satul Boldul şi alţii, în pricina ce au cu nişte cărăuşi pentru transportul unor vinuri la Bucureşti. *Doc. CCLIV, pag. 398.*

1838 Octombre 12. — Mărturia lui *Stan Cămăniţă* din satul Brebele şi alţii, cu privire la închiderea lui Gheorghe Urloiu băcanu la Supt-ocârmuire de către tovarăşul său Dimitrie Venetie. *Doc. CCLV, pag. 399.*

1839 Aprilie 15. — Hotărârea Divanului Judecătoresc dată în pricina lui *Gheorghe băcanu* din Telega, jud. Prahova, ce are cu Dumitru Venetie, pentru tovărăşia la o băcănie din Câmpina. *Doc. CCLVI, pag. 401.*

(1839). — Jalba către Divanul Judecătoresc a lui *Gheorghe Urloiu băcanul* din Telega, jud. Prahova, în pricina ce are cu Dimitrie Venetie, pentru o băcănie din Câmpina. *Doc. CCLVII, pag. 412.*

1840 Aprilie 2. — Jalba lui Ghiţă Negru către Ministerul din lăuntru, ca prin Agie să se încaseze nişte datorii ce au pe la unii alţii orfani răposatului Iancu Năstăsoiu băcanul din Bucureşti. *Doc. CCLVIII, pag. 418.*

1855 Maiu 11. — Sama pentru băcălia ce s'au cumpărat dela Galaţi pentru soborul sf. mănăstiri Neamţul şi Săcul. *Doc. CCLIX, pag. 419.*

SCRISORI GRECEŞTI

1790 Ianuarie 17. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Nicolae Iliad* către Hagi Costandin Pop. Informează pentru cei ce cumpără haine. Trimite socoteala zahărului. *Doc. 1, pag. 425.*

1790 August 29. Sibiiu. — Scrisoarea lui *Hagi Costandin Pop* către Anastase Gheorghiu. Îl înştiinţează că a primit nişte bani, şi trimite şi el nişte bani pentru Căminarul Ioan Hagi Moscu. *Doc. 2, pag. 425.*

www.dacoromanica.ro

1790 Septembre 22. Bucureşti. — Scrisoare lui *Chiriac Polizu* către Hagi Costandin Pop. A primit nişte bani. Marele Vizir a decapitat pe Mavrogheni *Doc. 3, pag. 426.*

1800 Ianuarie 9. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Antonache Hagi Teohari* către Hagi Costandin Pop. Inştiinţare de bani. Va trimite cafeaua. *Doc. 4, pag. 427.*

1800 Ianuarie 16. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Antonache Hagi Teohari* către Hagi Costandin Pop. Inştiinţare de bani. A trimis cafea Moca şi râşnită. Tătăl său din Constantinopol a primit monedele trimise din Şiştov. Pe căile turceşti nu mai e siguranţă. *Doc. 5, pag. 248.*

1800 Octombre 10. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Antonache Hagi Teohari* către Hagi Costandin Pop. A trimis nişte bani tatălui său la Constantinopol. Zahărul l'a vândut angro lui Gheorghe Băcanu. Cafeaua încă n'a vândut-o. *Doc. 6, pag. 429.*

1800 Octombre 24. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Antonache Hagi Teohari* către Hagi Costandin Pop. Scrie că Bucureşti pe jumătate s'a împrăştiat, şi că Braşovul s'a umplut de cuferele ce s'au trimis dela Bucureşti. Scrie despre cafea şi despre ciara ce se va trimite la Viena. Inştiinţare de nişte bani. *Doc. 7, pag. 431.*

1800 Octombre 31. Bucureşti. — Scrisoare lui *Antonache Hagi Teohari* către Hagi Costandin Pop. Informaţiune despre vânzarea cafelei la Bucureşti, Lumea s'a mai liniştit la Bucureşti, unii au început să-şi aducă mărfurile lor. Socoteală de bani. *Doc. 8, pag. 432.*

1800 Decembre 8. Bucureşti. — Scrisoarea lui *Antonache Hagi Teohari* către Hagi Costandin Pop. Inştiinţare de bani şi de vânzarea cafelei. Trimite o poliţă a lui Merkelius. *Doc. 9, pag. 434.*

1809. — Însămnare de cantităţile de mărfuri ce s'au scos dela magazia casei Costandin Pop din Sibiiu. *Doc. 10, pag. 435.*

1809 Septembre 2. — Însămnare de cantităţile de mărfuri ce s'au cumpărat de casa Hagi Costandin Pop din Sibiiu. *Doc. 11, pag. 436.*

www.dacoromanica.ro

1823 Decembre 27. Horez. — Scrisoarea lui *Hrisant Economu* către Ioan Popovici la Craiova. Intreabă dacă a primit vre-o ştire despre bani ce s'au adunat la Bucureşti, şi dacă a vorbit cu Caimacamul, şi ce i-a răspuns. *Doc. 12, pag. 437.*

DOCUMENTE PUBLICATE ÎN ÎNTRODUCERE

ŞI

ÎN NOTELE DELA DOCUMENTE

1664 (7172) Ianuarie 15. Iaşi. — Foaea de zestre ce s'au dat *Alexandrei Vârnav* la căsătoria ei cu Sima neguţătorul. *Pag. XIII.*

1665 (7173) Ianuarie 28. — Radul Leon Vvod. Rom. scuteşte de unele dări pe Şcheii cari se hrănesc cu negoţul braşovenesc în ţara Domniei sale. *Pag. IX.*

1765 Decembre 8. — Insămnare de cele ce a dat Hristache Medelnicerul din băcălia Galaţilor. *Pag. XXV.*

(1766) Martie 16. — Insămnare de mărfurile cumpărate de Hristache Medelnicerul dela Liov (Lemberg). *Pag. XXVI.*

(1766) Septembre 24. — Insămnare de cantităţile de mărfuri ce s'au cumpărat dela Galaţi. *Pag. XXVI.*

(1779). — Scrisoarea lui *Chesarie* Episcopul Râmnicului către Stanca Glogoveanca. *Pag. 228, jos în notă.*

(1780). — Circulara dată de *Grigorie* Mitropolitul Ţării Româneşti către credincioşii din Eparhia Râmnicului, după moartea păstorului lor Chesarie. *Pag. 107. I.*

(1780). — Scrisoare de felicitare către *Filaret*, noul Episcop al Râmnicului. *Pag. 108. II.*

(1780). — Scrisoarea Eparhioţilor către *Filaret*, noul Episcop al Râmnicului, pentru venirea lui în scaunul episcopesc. *Pag. 108. III.*

(1781). — Scrisoarea lui *Filaret* Episcopul Râmnicului către Caimacamul Craiovei. *Pag. 106.*

www.dacoromanica.ro

1791 Octombre 23. — Fragment din Raportul lui *Merkelius* către Kaunitz cu privire la călătoria marelui Clucer Dumitrache Fălcoianu în Ardeal sub pretextul de moştenire din averea răposaţilor Conţi Adam şi Ladislau Székel. *Pag. 166, nota 2.*

1801 Februarie 24. — Poruncă către Căminarul Ioniţă Başotă şi către Ispravnicii ţinutului Dorohoiu, ca să strângă ascherlii (soldaţi Turci) dela acel ţinut, şi împreună cu Căpiteniile lor să-i trimită la Iaşi, ca să se pornească cu ceilalţi de pre la celelalte ţinuturi la Bucureşti, şi să le facă şi un steag de sandal roşu şi galbăn. *Pag. 337, nota 1.*

1809 Iunie 21. Sibiiu. — Anunţul funebru pentru moartea tinărului Constantin Pop. *Pag. XXXV.*

1813 August 5. — Inscripţiunea de pe peatra de mormânt a marelui Vornic Barbu Ştirbeiu *Pag. 271, nota 1.*

1817 Octombre. Leipzig. — Factura mărfurilor comandate de *Ioan Triandafil* din Bucureşti *Pag. VII, nota 2.*

1819 Martie 19. — Cursul monedelor la Visteria Ţării-Româneşti. *Pag. XXIX.*

1827 Martie 23. — Certificatul dat de Divanul ţării, întărit şi de Grigorie Dim. Ghica Vvod. Rom., pentru Dimitrie şi Radul, feciorii lui Iordache Golescu fost mare Dvornic, cari se află în Paris la învăţătură. *Pag. 232, jos în notă.*

1833 Martie 10. — Jalba către Marea Logofăţie a Dreptăţii a *Păharnicului Matache Grecianu*, ca să-i dea voiă să vânză la mezat din moşiile nepoţilor săi Stolnicul Ioan Lahovari şi soţia sa Bica, pentru plata unor datorii ce au aceştia la Zenovie Hagi Costandin Pop din Sibiiu. *Pag. XXXV.*

www.dacoromanica.ro

DATE BIOGRAFICE ŞI GENEALOGICE

Argintoianu-Obedeanu. — Pag. 238.
Belu — Pag. 201.
Bibescu. — Pag 229.
Brăiloiu, — Pag. 225 şi 246.
Brâncoveanu-Basarab. — Pag. 217 şi 220.
Brătianu. — Pag. 245.
Buzescu. — Pag 202.
Chesarie Episcopul Râmnicului şi fraţii lui. — Pag. 105.
Cornescu — Pag. XXIII, nota 5.
Costescu. — Pag. 296.
Doicescu — Pag. 375.
Gănescu. — Pag. 95.
Hagi *Gheorghe Ioan*, zidıtorul bisericei Madona Dudu din Craiova. — Pag 71.
Glogoveanu. — Pag. 227, nota 2.
Golescu, boeri. — Pag. 231, nota 2.
Golescu, neguţătorı dın Craiova. — Pag. 111.
Grecianu. — Pag. XXXVII, nota 1 şi pag. XXIII, nota 5.
Iamandi. — Pag. XII, nota 5.
Jianu. — Pag. 100; genealogie, pag. 234, nota 2.
Kalinderu. — Pag. 361.
Kutuzoff, Feldmareşal. — Pag. 279.
Mavrodin. — Pag. 209.
Merkelius. — Pag. 151.
Otetelişanu — Pag. 221 şi 223.
Pascăl băcalul. — Pag. 11.

www.dacoromanica.ro

Pasvantoglu. — Pag. 186.
Rătescu. — Pag. 402.
Sava Bimbașa. — Pag. 351.
Schlaun von Linden, (Feldmareșal Baron de) — Pag. 200.
Socoteanu. — Pag. 101, nota 2.
Știrbeiu. — Pag. 81, jos în note și pag. 229.
Sturza. — Pag. XII, nota 5.
Thugut, (Franz Maria Baron de) — Pag. 151, nota 2.
Urdăreanu. — Pag. 255.
Vârnav. — Pag. XIV.

www.dacoromanica.ro

INDICE GENERAL

A. — Nume

A.

Abruzzo, 345, 348.
Adam (doftorul), 240.
Afendulea (neguţătorul din Botoşani), XXI.
Afis (Hagi), 133.
Afthinia (soţia lui Paraschiva Zlătarul), 6.
Afumaţi, 231.
Agner, 206.
Ahmet (neguţător), 8.
Aix, 347.
Albert (neguţătorul), 237, 238, 240.
Albul (Cupeţu), XVII.
Albulescu (Ioan), 111
Alecu, 152.
Alep, 170.
Alevra (Gheorghe neguţător din Iaşi), XIX.
Alexandra (soţia lui Costandin Botezatul), 6.
Alexandria, 345, 347.
Alexandru (Grămăticul), XVIII.
Alexandru (Vvod. Rom., feciorul lui Bogdan Vvod., nepotul lui Alexandru Vvod. din Moldova), 1.
Alexe (Ţarul Rusiei), VI.
Alexiu (Ienache), 125.
Alunişul, 201.
Amsterdam, 343.
Anastase (băcanu din Bucureşti), 242.
Anastase (Lupul biv vel Stolnic), 11, 15, 16.
Anastase (Petru Stolniceasa), 16, 17.
Anastase (Ştefan Medelnicer) 33, 36.
Anastasi (Ştefan neguţător din Galaţi), XXII.
Anastasia (soţia răposat. Dima), XXIV.
Anastasie, 26, 142, 143, 144.
Anastasie (băcanu din Craiova), 241, 243.
Anastasie (hotnogul), 247.
Anastasie (Vătafu), 248, 276, 277.
Andonache (Sărdaru), 128.
Andonaiche, 230.
Andrei, XIX.
Andrei (işlicarul), 241.
Andrei (neguţătorul), XIX.
Andreiu (Bacalbaşa), 117.
Andreiu (unchiul lui Costandin sin Macsin neguţătorul), XX.
Andreiu (vtori Vistier), 20.
Andreiu II (Regele Ungariei), II.
Andriana (călugăriţa), XVIII.
Andrianopol, 288.
Andrinė (Adrianopol), 213.
Andronache (Niţu), 285.

www.dacoromanica.ro

Andronescu (Grigorie biv treti Logofăt), 350.
Anghel (Băcanu), 242
Anghel (Ceauş), 407, 417.
Anghelet (neguţător din Argeş), XVII.
Angheli (Ion), 40.
Anglia, I, 169.
Angora, 171.
Angoulême (La Duchesse d'), 376
Aniţa, 61.
Aniţa (Pităreasa), 92
Aniţa (sora Proculeasei), 20.
Aniţa (Vorniceasa a Mitrii Vornicului), 8, 9.
Anthim (Arhimandritul), 241, 243.
Anton (Căpitanul). 112.
Antonie, vezi *N colantin.*
Antonie (băcanu), 242.
Antonie (Vodă din Popeşti), 232.
Antoniu (Dimitrie), 433.
Antoniu (Marin), 390, 391.
Apostol (băcalul din Iaşi), XXII.
Apostol (Lazar), 7.
Apostoleos (Nicolaos), 376.
Arabia, 169.
Arabolu (Dumitrache biv vel Pitar), 402.
Arancini, 344.
Arapul (Alecsa Vornic), XIII.
Arbut (Sărdarul), 198.
Ardeal, I, II, III, V, VI, VII, XV, 166, 200, 273; (vin de-), 151, 152, 153, 154, 156, 181, 185, 199, 200, 201.
Argeş (oraş), XVII, 152.
Argeş (Episcopul de-), 207, 232.
Argeş (judeţ), 245, 366, 378.
Argeşanu (Arhimandrit), 60, 66, 67, 68, 79.
Argetoianu (Constandin), 32.
Arghentei (Pandele), 398.
Arghir (Pahumie), 318.
Arghira (văduva), 350, 352.
Arghiropolu (Gheorghe biv vel Ban), 290.
Argintoianu (Gheorghiţă biv vel Şătrar şi Păharnic), 202, 238.
Argintoianu (Ilinca), 238.
Argintoianu (Ioniţă mare Clucer şi soţia sa născută Obedeanu), 238.
Argintoianu (Smaranda), 238.
Armanescu (N.), 401.
Armean, 27, 127.
Armeni, VI, 25, 138.
Armenii (din Galiţia), 123.
Arsenie (Căpitanul), XIX.
Ascherlii, 337.
Aslan (neguţătorul), XII.
Atanasie (egumenul), 7.
Athanasie (neguţătorul), 32, 33.
Atanasie (sin Ilie Băcanu) 388.
Athanasiu (Gheorghe), 385.
Augsburg, 343, 349.
Austria, I, XXXIV, 151, 153, 163, 293, 314, 379.
Austria (Curtea), 137.
Avignon, 167.
Aviron, 57.
Avram (băcanu), 242.
Avram (Costin neguţător), XXI.
Avram (Ion băcal), 359.
Avram (neguţător din Piteşti), XVIII.
Avram (Mihălache biv vel Vornic de ţara de jos), 290.
Avram (Patriarhul dela Ierusalim), 54.
Ariel (David ovreiu), 353.

B.

Băbeni, 253.
Băcău, 249.
Bahluiu, XIII.
Baksich (P.), VI.

www.dacoromanica.ro

Bălăceanu, 332.
Bălăceanu (feciorul lui Chiriță) 355.
Bălăceanu (Costache Sărdar) XXIV.
Bălăceanu (Costandin vel Ban), 233.
Bălăceanu (Constandin vel Logofăt), 304, 315, 322.
Bălăceanu (Ioniță), 418
Baleadi (Ianco & Co.), 372.
Băleanu (Grigorie), 304.
Balotă (Iordache), 245.
Balș (Iordache Sluger), 337
Balș (Logofăt), 250.
Bălteanul (biv Pitar), XVII.
Băluța (Ioan Sluger, ginerele lui Zamfirache Hagi Gheorghe Ioan), 71, 287, 295, 373.
Băneasa (lângă București), XVIII.
Băneștı, 3
Bărboși, XIX.
Barbu (băcanu), 242.
Barbul (vel Comis) 5.
Bărcănescu (Scarlat), 416, 417.
Bârlad, XV, XVII, 8.
Barnovschi, 8,
Bârsei (Țara), II.
Bart (Petru), 210, 252.
Basarab (Voevod), 1.
Basarab (Neagoe Vvod.), XVI.
Basarabia, 279.
Bașotă (Ioniță mare Căminar, fost Vornic de Botoșani), 249, 337.
Batiște (mahalà), 332.
Beci, vezi *Viena*.
Bela IV (Regele Ungariei), II.
Belebrada (vel Logofăt), 3.
Belgrad, 192, 427, 429, 435.
Belivacă (Hristu), 133.
Bellovar, 200.
Belu (casele), 351.
Belu (Alexandru mare Agă), 201.
Belu (Barbu Sărdar), 201.
Belu (Costache), 201.
Belu (Constadin), 201, 411.
Belu (Dimitrie Logofăt), 201.
Belu (Gheorghe), 201.
Belu (Ștefan), 299, 300.
Belu (Ștefan Baron și Clucer), 201.
Belu (Ștefan mare Logofăt), 201.
Bender, 26.
Bengal, 344, 345.
Bengeasca, 74, 99.
Bengescu, 224.
Bengescu (Gheorghe Clucer și Sărdar), 221, 225.
Bengescu (Răducan Medelnicer și soția sa Catinca), 239.
Bengescu (Staico Consilier), 227.
Bercă, 125.
Bergamot, 344.
Berindei (Costandin), 95.
Berna, 374.
Bezecu (Radu), 399.
Bibescu (Catinca, soția lui Dimitrie Bibescu Vistier), 229.
Bibescu (Costandin mare Sărdar și soția sa Ilinca Argintoianu), 230, 238.
Bibescu (Dimitrie mare Dvornic și Soția sa Catinca), 230, 315, 322, 328.
Bibescu (Gheorghe Vodă), 230.
Bibescu (G. Gheorghe Prinț), 230.
Bibescu (Ion și soția sa Catinca), 230.
Bibescu (Ioan mare Șătrar), 230.
Bibescu (Ioan mare Logofăt), 230.
Bibescu (Radu), 230.
Bibescu (Ștefan mare Păharnic și soția sa Maria), 230, 234; (și fiica sa Catinca măritată Gănescu), 95.
Bibescu (Ștefan mare Căminar), 230.
Bicleanu (părintele Eftimie), 421.
Bienenfeld, XXIV.
Biserica (Amzii, mahalà), 331.
Biserica (Protopopului, mahalà), 332.

www.dacoromanica.ro

Bistreţ, III.
Bistriţa, III.
Bistriţeanu (egumenul), 90.
Boancă (Dumitru Logofăt), XVIII.
Bobescu (Hagi Dumitrache Ion), 64, 65, 77, 78.
Boeri (pământeni), 136, 137.
Bogdan (Costache), 418.
Bogdan (Vodă Chiorul), IV
Bogdanovici (Velul), 90, 91.
Boghian (Ioniţă pietrarul), 118.
Boia, 26.
Boiţa, 80, 244, 247.
Boldul (sat), 398, 399.
Borănescu (A. Medelnicer), 378.
Borcea (Logofăt), XVIII.
Bosăiasa (Ilinca Jicnicereasa), 32, 33, 36.
Boşneci, 252.
Bosnia, 254.
Botoşani, XXI, 14, 32, 33, 36, 37, 62, 285, 310, 359.
Brăila, III. VIII, XXXIII, 180, 333, 388, 389, 398.
Brăiloiu (Cornea mare Ban), 246.
Brăiloiu (Costandin), 240.
Brăiloiu (Costandin mare Păharnic şi Clucer), 225.
Brăiloiu (Dumitrache fost mare Clucer), 246.
Brăiloiu (Elenca), 224, 225.
Brăiloiu (Ioan biv vel Stolnic), 246.
Bran, II.
Brăncoveanu-Basarab (Constandin Vvod. Rom), IV, X, XVII, XVIII, 6.
Brăncoveanu (Costandin mare Ban), 220.
Brăncoveanu - Basarab (Grigorie mare Dvornic şi soţia sa Safta), 217, 301, 304.
Brăncoveanu-Basarab (Manolache mare Ban), XXXIV, 98, 184, 189, 217, 220.
Brăncoveanu (Nicolae vel Logofăt), XXXIV, 35, 220.
Brăncoveanu (Pătru), 24, 30, 142.
Brăncoveanu (Principe), 353.
Brăncoveneşti (Aşezămintele-), 317.
Branişte (Marin), 150.
Brasilia, 172, 349.
Braşov, II, III, IX, X, XII, XIX, 28, 29, 60, 83, 116, 117, 183, 184, 254, 262, 264, 268, 269, 271, 273, 274, 336, 337, 338, 340, 341, 375, 403, 413, 431, 432, 435.
Braşov (negoţ), 1, 2.
Braşoveni (neguţători), II, IX, X.
Braşoveanu (Dan Costandin neguţător), 375.
Brătescu (Nicolae), 386.
Brătianu (Costandin), 245.
Brătianu (Costandin-Dincă mare Stolnic), 245, 248.
Brătianu (Ianache), 245.
Brătianu (Iane Şătrar şi soţia sa Safta Balotă) 245.
Brătianu (Ion C), 245.
Brătianu (Iordache), 245.
Brătianu (Oancea), 245.
Brătienii (de jos), 245.
Breaza, 3.
Brebele (sat), 400.
Brenner (Ignaz von), 163, 179, 272, 295, 301.
Breslau, III, VII, VIII.
Brighenti, XXIV.
Brunebarbe, 189.
Brusa, 170.
Bucoveni, XIX.
Bucovina, 123.
Bucşeneşti-Corbeni, 245.
Bucureşti, III, VII, IX, XI, XVI,

www.dacoromanica.ro

XVII, XVIII, XIX, XX, XXI, XXII, XXIII, XXIV, XXXIII, XXXVI, 3, 5, 6. 39, 65, 67, 69, 76, 80, 83, 85, 96, 98, 103, 125, 126, 130, 133, 134, 136, 137, 142, 144, 151, 152, 153, 155, 157, 160, 162, 163, 164, 179, 180, 181, 182, 183, 185, 186, 188, 189, 195, 198, 199, 200, 201, 206, 207, 209, 217, 218, 222, 225, 235, 248, 253, 254, 260, 271, 277, 279, 284, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 298, 300, 301, 304, 305, 306, 307, 308, 311, 327, 331, 337, 340, 342, 350, 351, 352, 353, 356, 357, 361, 377, 382, 385, 398, 403, 413, 418, 425, 426, 427, 428, 429, 431, 432, 434, 438.
Budeasa, 60,
Buenos Ayres, 345.
Buhăescul (Vasile), 17.
Buholți (Andreiu), 298.
Bulgari, VII.
But (Gheorghe bacalul), XVIII.
Buzău (Episcop de -), 107, 108, 232.
Buzescu (Aristița), 202.
Buzescu (Costandin și soția sa Maria), 202.
Buzescu (Costantin Sluger), 202.
Buzescu (Elena), 202.
Buzescu (Heruță), 202.
Buzescu (Iliaș Șătrar și soția sa Maria), 202.
Buzescu (Ioniță Clucer cu soția sa Maria), 202.
Buzescu (Niculae și soțiile sale Catrina și Maria), 202.

C.

Cabalin (General), 230.
Cacaleți, 144.
Căineni, III, XXXIV, 41, 44, 60, 63, 65, 68, 80, 105, 127, 244, 245, 246, 248, 253, 258, 260, 265, 266, 272, 276, 277, 278, 282, 283, 378, 379.
Cairo, 169.
Caisar (ghiuden de -), 121.
CaințI (jupân), 45.
Calabria, 348.
Calaigiu (Anastasie), 259.
Călărași, 377.
Calarate, 427.
Calida (Petre) 190, 191, 192, 194, 195.
Caligari (Vasile gramatic), 173.
Căldărușani (mănăstire), XXXVII.
Calimah (Alexandru Ioan Vvod. Mold.), XI, XXII, 176.
Calimah (D. vel Ban), 18.
Calimah (Gavril Mitropolitul), 45.
Calimah (Grigore Ioan Voevod), 20.
Calimah (Voevod Ioan Theodor), 45.
Calimah (Scarlat Alex. Vvod. Mold.), 285, 351.
Călimănescul (Ion sin Sima), 260.
Călimănescu (Radu), 260.
Călimănești, 88, 89, 144, 253.
Călmățui, XVIII.
Călugăra, 10.
Calvocoresi (Pandele), 402.
Campèche, 172.
Câmpina (și drum și schelă), II, 3, 4, 395, 399, 400, 403, 404, 407, 409, 412, 413, 414.
Câmpineanu (Costandin biv vel Logofăt și Caimacam al Craiovei), 313, 369.
Câmpulung (în Moldova), III.
Câmpulung (în Muntenia) 131, 431.
Canano (Catinca Postelniceasă), XIV.
Canari, 349.
Canea, 348.

www.dacoromanica.ro

Canta (Iordache Logofăt), 18.
Cantacuzino (Constandin marele Stolnic), XVII.
Cantacuzino (Ioan vel Logofăt), XXII.
Cantacuzino (Mateiu vel Clucer), 290.
Cantacuzino (Mihail mare Spătar), XIX, 5.
Cantacuzino (Pârvul al doilea Logofăt), 5.
Cantacuzino (Ştefan Vvod. Rom.) X.
Cantacuzino-Basarab (Şerban Vvod. Rom.), X.
Capichihaele, 136.
Căpreni, XVII.
Cara (Petco), 139.
Caraca, 344.
Caracal, 225.
Caragea (Costandin Vvod.), 290.
Caragea (Gheorghe Vvod.), 290.
Caragea (Ioan Gheorghe Vvod., Rom.), 287, 301, 304, 312, 367, 368.
Caragheorghe, 254.
Caramanlău (Alı Aga), 24
Caramanlău (Petru Stolnicul), 6, 7.
Carendaroglu (Lazăr), XXIII, 361, 362, 363.
Cariagdı (D), 389.
Cârjalıı, 196.
Cârligătura (ţinut), XIX.
Cârlige, 391.
Cărămidari (mahalà), 332.
Carp (Tănase Ispravnic de Aprozi), 118.
Carpaţii, I, II.
Cârstea (Crăciun), 25. 30, 75, 80, 83, 89, 94, 100, 103.
Cârstea (negustător), XVI.
Cârstea (Staroste), XIII
Cârstea (vel Pıtar), 18
Cârstian (Funariu), 255.
Cârştov, 104, 105.
Casimir (Regele Poloniei), IV, XII.
Castriş (M-me), 355.
Catargiul (Hılıp vel Spătar), 18, 19.
Caterına (sora lui Sıma băcanu), 370.
Catrina (nepoata Catincăi Racoviţă), 10.
Cazacliu (Andreiu), 33, 36.
Cazacliu (Fılip), 249.
Cazimiroaea (Ilıana), XIV.
Cecherdec, 174, 185.
Cedri, 344.
Cercel (Gheorghe), 400, 408.
Cerkez (Ionıţă Comıs), 118.
Cernăuţi (şi ţinut), III, XIII.
Cerneţi, III, 27, 141, 194.
Cernica (negustătorul), XII.
Cetiri, 142.
Chehaia (Paşa), 351.
Chelış (Vasile negustător în Iaşi), XXIII.
Chesarıe (Episcopul Buzăului), 233.
Chesarie (Episcop Râmnicului), 35, 40, 42, 105, 106, 107, 108, 109, 227.
Chetner (Căpıtan), 44.
Chına, 169, 344.
Chiochiul (Vasile teslar), 118.
Chırca (vel Ban), 5.
Chiriac (băcanu), 242.
Chırıac (negustătorul), 32, 33.
Chırico (Consulul Rusesc), 194, 217.
Chiriţă, 27.
Chırıţă (dascălul), 352.
Chirıţă (Logofăt de Divan), 291.
Chısım (Lambe băcanu), 383.
Chisim (Pencu), 383.
Cincul (Enache şi Iancul), 65, 90, 94, 135, 204.
Cincul (Todoran Ion), 65.

www.dacoromanica.ro

Ciocârlan (Nicolae), 386.
Ciogole (Ştefan Vornic de Poartă), 118.
Cioplea, XXIV.
Cioranu, 351.
Ciorăşti, 391.
Cipru, 344, 348.
Ciute, 9.
Cladova, 27.
Clondin (Lovrenţi), 45.
Cluj, 125.
Cocorăscu (Ioan vel Dvornic), 233.
Cocorăscu (Ioan), 411.
Cocorăscu (Iordache, feciorul lui Necula Postelnicul din Cocorăştı-Caplei), XIX.
Cocuboolu (Gheorghe băcan şi soţia sa Maria), 316, 317, 318.
Cogălniceanu (Costandin Stolnic), XXII.
Cogălniceanu (Nastasia), XXII
Cojocaru (Pătru), 144.
Colien, 237.
Colintina (apă), XIX.
Colţea (mahalà), 332.
Comănită (Stan), 399, 400, 407
Comarnicul, 3.
Comşa (Ioan), 194.
Condi (feciorul-), 70.
Condrachi (Catrina), XIV.
Constantin, 292, 434, 435.
Constantin (Constantin), 298.
Constandin (sin Gheorghe), 308.
Constandin (Vvod. Mold.), XIX.
Constantin (Ioan negutător), XXI.
Constantin (Logofătul), XVII.
Constantin (Ştefan negutător) XXI.
Constantinopol, XI, 163, 168, 169, 170, 181, 186, 201, 205, 209, 210, 281, 296, 353, 356, 374, 376, 429, 430, 431, 432.
Conţescu (Dincă), 366.
Conţescu (Luxandra), 366.
Contumaţ, vezi *Lăzăret.*
Cornescu (Costache biv vel Hatman), XXIII
Cornescu (Mihălache Logofăt şi Vornic), XXIII, 342.
Cornescu (Năstasie), 292.
Cornescu (văduva), 197.
Cornesti, 161, 162.
Cornu, 25.
Coşare (şi Coşeri, localitate lângă Craiova), 26, 139.
Coşăreanu (Ion), 141, 150.
Coşeriu (Ion), 147.
Costache, 45, 67, 87.
Costache (copil din casă de Vistierie), 359.
Costache (nepotu lui Costandin Nic. Iovipali), 246.
Costache (Popa), 392, 393.
Costache (vel Clucer), 158.
Costachi (Vornic), 15.
Costachi Manolache vel Vornic), 18.
Costachie (Dumitru), 45.
Costandin, 23, 25, 26, 73, 86, 87, 89.
Costandin (şi soţia sa Lixandra), 7.
Costandin (băcalu din Suceava), XXI.
Costandin (Dimitrie băcan), 334
Costandin (egumenul), 122.
Costandin (ginerele lui Enăchiţă Vistierul), XXI.
Costandin (sin Gheorghe băcanu), 332.
Costandin (Hagi Vameş), 396.
Costandin (Ion), 29.
Costandin (sin Maxin, negutător pământean), XX.
Costandin (nepotul jupânului Nichii), 29, 30.
Costandin (Postelnicul), 27, 59, 164.
Costandinescu (Marcu), 244.
Costescu (Constandin mare Sărdar), 296.

www.dacoromanica.ro

Costescu (Pană mare Dvornic), 295, 296, 323, 411.
Costescu (Petre), 379.
Costescu (Ștefan, 296.
Costeşti, 11.
Cozia (drum), 265.
Cozle, 259.
Cozma (Dumitru), 83.
Cozma (Episcop Buzăului), 35.
Cozoni (Constandin biv vel Postelnic), 402.
Crăciun, 26.
Crăciun (Hagi), 145, 151.
Craiova, XXXV, 22, 23, 24, 30, 65, 66, 69, 70, 71, 74, 78, 79, 82, 83, 85, 87, 92, 96, 98, 99, 101, 105, 109, 110, 111, 112, 126, 132, 135, 137, 139, 140, 142, 143, 146, 148. 150, 155, 166, 180, 184, 187, 189, 190, 191, 193, 195, 198, 218, 219, 220, 224, 230, 241, 243, 253, 259, 260, 261, 265, 277, 282, 287, 295, 311, 312, 313, 334, 335, 341, 372, 373, 374, 434, 437.
Crăstea (Crăciun), 23, 24.
Creaţa (jupâneasa), 6.
Crelich (Cap. Antoin), 374.
Creţeni, 130.
Crimea, 171.
Crıştofi, 130.
Crıt, 213.
Csokanos (Teodor Chiriac, negustător grec în Viena), XXII, 206.
Cuciuc-Kainargi, III, 113.
Cuciureanul (Athanasie Clucer), XXIII.
Cuciureanu (Enache), XXIII.
Curtev, 309.
Curti (Zilul băcan), 331.
Curtişoara, XVIII.
Cuscurliu (Tănase), 28.
Cuţar (negustător), XVIII.
Cuţarida (Const). 397.
Cuzescul (N. negustător din Suceava), XXI.
Cuzu (Ioan băcalu), 310.
Czikard, 187.

D.

Dachie, 245, 246.
Dalmatin, 344.
Damas, 170.
Dâmboviţa (judeţ), 162, 383, 402.
Damianovec, 142.
Dan, (II Vvod), V.
Danciu (ot Olăneşti), 45.
Danciu (vel Vornic), 3.
Darvari (Mihaiu Cămınar), 202
Dathan, 57.
David (Gheorghe), 252.
David (Spiridon), 190.
Deadiul (negustător), XIX.
Dediul (biv vel Spătar şi soţia lui Rucsanda), XX.
Dedulescu (Anastase Sărdar], 393.
Defta (negustătorul din Mogoşoaea), XVIII.
Dellazia, XXIV.
Deres, 164
Deşliu, 355.
Deveselul, 246.
Diamandi (băcanu), 242.
Diamanti (Anastasie negustător), XXI.
Diamanti (Istratie negustător), XXI.
Dianni, 26.
Diculescu (Vistieru Sandu), 267, 269, 270.
Dii, III, 25, 29, 132, 133, 146, 255.
Dima (Dimitrie băcan), 331.
Dima (sin Dimitrie băcan), 308.
Dimitrache (băcan), 242.
Dimitrie (sin Alexe băcan), 331.

www.dacoromanica.ro

Dimitrie (Ivancea băcan), 308, 332.
Dimitrie (Petre neguţător), XXI.
Dimitrie (Teodor neguţător), XXI.
Dimitrie (Zamfir neguţător), XXI.
Dimitriu (Alexiu băcanul), 389, 390.
Dimitriu (Mihali), 430.
Dimitriu (Stan Doni), 318.
Dincă, 260.
Dincă (finul), 61, 67.
Dinu, 83.
Dinu (Comis), 267, 269, 270.
Dinul (băcanu), 350.
Dobrosloveanu (Mihai), XX, 11, 12.
Dobroteasa (mahalà), 332
Doicescu (Calița), 375
Doicescu (Chiriță Păharnicul și soția lui Anița), 375.
Doicescu (Costandin Căpitan), 375.
Doicescu (Dumitrașcu), 375.
Doicescu (Dumitrașcu Polcovnic și soția lui Stama), 375
Doicescu (treti Logofeteasa Mariuța), 375.
Doicescu (Radu Păharnicul și soția sa Ilinca), 375
Doicescu (Ștefan fost Logofăt de Vistierie), 375
Dolj, XVI, XVII, XIX, 95, 100, 255.
Doljești (mănăstire), XIII.
Dona (nepot lui Dona Pepano neguțătorul), XIX.
Donică, 26
Dorohoiu, XXI.
Dostodin (jupân - din Craiova), 22
Drăgășani, 128, 259, 366, 368, 369.
Drăgoești, 245.
Dragomani, 136.
Dragomir (- Udriște Vornicu), XII.
Dragul, 254.
Dubitza, 200.
Duca (Dumitru neguțător din Iași), XX.
Duca (Nenu), 27.
Duca (Vvod. Rom.), 3.
Duch (Cristu neguțător), XXI.
Dudescu (Banul), 60.
Dudescu (Nicolae vel Vornic), 35.
Dudu-Madona (biserica Maica Precista din Craiova), 71, 92, 93, 98
Dulmiți (Petru), 129.
Dumba (Nicola I.), 373.
Dumbăr (Ștefan), 45.
Dumeni, XXII.
Dumitrache (abagiu), 341, 342, 343.
Dumitrache (vel Ban), 211.
Dumitrache (Cuparu), 209.
Dumitrache (sin Gheorghe băcan), 332.
Dumitrache (vel Stolnic), 158.
Dumitrașco, 44.
Dumitrașco (sin Gheorge băcan), 308.
Dumitrașco (Logofăt), 5.
Dumitrașco (feciorul lui Tudori neguțătorul), 6, 7.
Dumitrașcu, 244
Dumitru, 64, 83, 90, 149, 192.
Dumitru (băcanu), 242
Dumitru (finu), 78
Dumitru (Hagi), 134, 142, 149.
Dumitru (Stolnicul), XII.
Dunărea, I, III, V, VI, 1, 23, 34, 37, 151, 178, 186, 215, 283, 389, 420.
Dupnița, 145.
Dutcă (nume), 203.

E.

Economu (Anastase neguțătorul), XXI.
Economu (Hrisant), 438.
Edrine (Adrianopol), 212.
Eduardo și Christine, 355.
Egipt, 344.
Elevterie (Ioan lipscanu), 268, 269.

www.dacoromanica.ro

Enache, 28, 29, 100, 134, 143, 145, 146, 150.
Enache (feciorul lui Gavril Uricariul), XXII.
Enache (cumnatul lui Hagi Costandin Pop), 184.
Enache (nepotul lui Hagi Stan Jianu Păharnicul), 100.
Enăchiță, 81.
Enăchiță (Vistierul), XXI.
Ene (sin Avram băcanu), 308, 332.
Ene (Cămăraşu) 102.
Englezi (negustători), V.
Englezu, 262.
Enia (Hagi), 23.
Enia (Vameşul), 22.
Enzenberg (Feldmareşalul Baron von-), 155, 182.
Erdi (Mihail), 309
Europa, I, VIII, 55, 56.
Evdochiu (Fotache), 202.
Evrei, VI.
Evreii din Brod, 123.

F.

Fălcoianu, 174.
Fălcoianu (Dumitrache mare Clucer), 166
Fălcoianu (Ioan), 315
Fălcoianu (Iordache biv vel Sărdar şi Ispravnic), 340.
Făureşti, 95.
Fenerliu (C.), 374, 376, 379, 380, 381, 382.
Feredeai (în Iaşi), 18, 19.
Fereşti (sat în Vasluiu), 10.
Fernamboise, 172
Fernambuc, 344.
Fez, 169.
Fieanu (Ioan Pitar), 333.
Filaret (Episcopul Râmnicului), 42, 106, 107, 108.
Filipescu (Alexandru vel Vornic al politiei), 290.
Filipescu (Dinu Postelnic), 137.
Filipescu (Grigorie vel Vornic de ţara de jos), 290.
Filipescu (N.), 411.
Filipescu (Pană vel Logofăt), XVII, 35.
Filipeşti noi şi vechi, 3.
Filipeşti (plasă), 406, 416.
Filipopoli, 37.
Filiu (Iancu), 397.
Fleurat (G. C.), 173
Floiea, 287
Florenţa, 169.
Florentin, 346.
Floreşti, 3.
Florian (Ioan negustător), XXI.
Focşani, 159, 160, 370, 391.
Fonta, 170.
Fonton, 281.
Fotescu (Costandin Clucer) 71, 72, 73.
Fotescu (Dumitrache Vistier şi soţiile sale Ilinca), 71
Fotescu (Cluceresa Maria, fiica lui Haghi Gheorghe Ioan), 71, 72.
Fotescu (Mariuţa, fiica Clucerului Constandin Fotescu), 71.
Foti (lipţeanu), 17.
Fotin (sin Zamfir băcan), 308, 331.
Franţa, 121, 168, 169, 172
Franţa (apă de-), 252.
Franţa (Impăratul din-), 280.
Fratoştiţeanu (Păuna), 256.
Fredni, 165, 166.
Fundăţeanu (N. Medelnicer), 378.
Fusz (Feldwebel), 206.

G.

Găianu (Iancu), 97.
Galaction, 354
Galata, 376.

www.dacoromanica.ro

Galata, (mânăstire), 359.
Galaţi, III, VIII, XXII, XXV, XXVI, XXXIII, 288, 374, 376, 380, 381, 393, 403, 404, 413, 419, 421, 428.
Galay, 210, 211.
Galiţia, V, 123.
Gallib (Effendi), 209, 210.
Gammera (Baron de-), 184.
Gândul (Şerban neguţător din Iaşi), XXI.
Gănescu (Ancuţa), 95.
Gănescu (Bălaşa), 95.
Gănescu (Barbu biv vel Stolnic), 95, 96.
Gănescu (Ioniţă mare Păharnic şi soţia sa Catinca Bibeasca), 95.
Gănescu (Maria), 95.
Gănescu (Petre şi soţia sa Zamfira), 95.
Gănescu (Vlăduţă biv vel Medelnicer şi soţia sa Ancuţa), 95, 96, 101.
Găneşti, (moşie), 95.
Gărdescu (Ioan Sluger), 343.
Gârla de jos, XVII.
Gârlele (plasă), XVII.
Gaudin, 173
Gavril (Diacul, feciorul Lucăi din Mereşti), XIII
Gavril (Gheorghe Staroste de băcani), 61.
Gavril (Mitropolitul), 20
Gavril (Uricariul ot Vistierie), XXII.
Geanoglu (şi Geanolu Clucer, Spătar şi Vistier), 70, 79, 137, 186, 187, 188, 189.
Gedda, 345.
Germania, I, VI, 432
Gheorghe (sin Avraam băcan), 308, 332.
Gheorghe (băcanu), 12, 242, 430.
Gheorghe (băcan din Călăraşi), 377.
Gheorghe (sin Dumitru), 383.
Gheorghe (feciorul lui Gavril Uricariul), XXII.
Gheorghe (nepotul lui Hagi Petre Luca), 23.
Gheorghe (Ioan Hagi), 71, 73, 98; (şi fii. Maria şi Zamfirache), 71.
Gheorghe (sin Ion băcan), 308, 332.
Gheorghe (sin Nitul băcan), 308, 332.
Gheorghe (sin Panait băcan), 308, 332.
Gheorghe (bătrânu Sasu), 259.
Gheorghe (Sătrarul), 378.
Gheorghe (Staroste de neguţători din Iaşi), XVI.
Gheorghe (sin Vasile băcanu), 331.
Gheorghe (sin Zalul băcan), 331.
Gheorghiţă (feciorul lui Hristodor neguţător din Iaşi), XX.
Gheorghiţă (neguţătorul), 8.
Gheorghiu (Anastase), 425, 426.
Gheorghiu (Anghel băcan), 308, 332.
Gheorghiu (Costandin), 287.
Gherasim (Dimitrie neguţător din Bucureşti), XXIV.
Gherasim (Protosinghel), 243.
Gherghe (feciorul lui Tudori neguţătorul), 6, 7.
Ghianec (băcanu), 242.
Ghibu (Toma), 125.
Ghica (Alexandru vel Logofăt) 304.
Ghica (Alexandru Vvod. Rom.), 136.
Ghica (Banu), 98, 137, 197; (şi ginere său Scarlat marele Logofăt), 75.
Ghica (Costache Logofăt, Hatman şi Caimacam), 251, 355, 368.

www.dacoromanica.ro

Ghica (Dumitrache Agă), 251.
Ghica (Grigorie Alex. Vvod. Rom.), X, XX, 12, 13, 14, 58.
Ghica (Grigorie Vvod. Mold.), XI.
Ghica (Grigorie vel Vistier şi Ban), 183, 288, 290, 304.
Ghica (Grigorie Dim. Vvod. Rom.), 136, 232, 311, 312, 313, 320, 334, 360, 364, 365, 367, 369.
Ghica (Mateiu Vvod.), 16.
Ghica (Mihaiu, Ministru din lăuntru), 418.
Ghica (Scarlat Postelnic), 137.
Ghica (Scarlat vel Vornic), 211.
Ghica (Scarlat Grigorie Vvod.), 18.
Ghica-Deleni (Elisa, măritată Paul Grecianu), XXXVII.
Ghiezi, 57.
Ghinea (negutător din Bucureşti), XVI.
Ghioca (Cupetu din Bucureşti), XVII.
Ghioca (negutător), XVI.
Ghiţă (feciorul lui Vlad băcanul), 366.
Ghizdăveţ (Costandin), 224.
Gigârtu (Nicolae cu soră sa Ilinca), 71.
Giorman (moşie), 95,96,99,101,371.
Ghioroc, 95, 101.
Giorocian, 96, 97.
Giurgiu, III, 207, 254.
Glavaciog, (m-re), 1, 2.
Gligoraşcu (Vameşul), 247, 278.
Gligorie, 224.
Gligorie (Logofătul), 141.
Gligoriu (Dinu), 282.
Gliky (Nicolas), 376.
Glodenii, XXI.
Glogoveanu (Costache Clucer), 227.
Glogoveanu (Ioan Stolnic şi vel Logofăt), 227, 228.
Glogoveanu (Iovan Vistier), 227.
Glogoveanu (Mateiu Consilier şi soţia sa Stanca), 227.
Glogoveanu (Nicolae Căpitan), 227.
Glogoveanu (Nicolae Păharnic şi vel Clucer), 227, 228.
Golescu (Aniţa), 232.
Golescu (Constandin), 111, 112.
Golescu (Costandin, feciorul lui Costandin Golescu, şi soţia sa Hrisanda), 112.
Golescu (Costandin mare Logofăt), 232.
Golescu (Dimitrie), 232, 233.
Golescu (George), 112.
Golescu [Gheorghe (Iordache) mare Dvornic], 232, 233, 369.
Golescu (Mateiu biv vel Comis), 232.
Golescu [Nae (Nicolae) mare Dvornic], 232.
Golescu (Nicolae, fost Locotenent Domnesc), 232.
Golescu (Radu), 231; (mare Ban), 232, 233, 304.
Golescu (Radu biv vel Comis şi soţia sa Marica), 232.
Golescu (Radu vel Vornic), 211.
Golescu (Ştefan), 232.
Goleşti (moşie), 232.
Golumbeanu (Dumitraşco Postelnic), 230.
Golumbeanu (Căpitan Stoichiţă), XX.
Gorgani (mahalà), 332, 418.
Gorj, 223, 246.
Gorovei (Ilinca), XIV.
Grădişteanu (Gr.), 411.
Grădişteanu (Manolache mare Dvornic), 82.
Grădişteanu (Scarlat), 315, 322, 328.
Grădişteanul (Scarlat vel Logofăt de ţara de jos), 290.

www.dacoromanica.ro

Grădişteanu (Scarlat biv vel Vornic), 233.
Grădişteanu (Şerban Clucer), 202.
Graţ, 89, 116, 126, 130.
Greci (boeri), 136, 137.
Greci (comercianţi), V, VI, VII, VIII, IX.
Grecii (din Viena), 123.
Grecianu (Alexandra-Sacha, măritată Emil Miclescu), XXXVII.
Grecianu (Dimitrie-Matache Sărdar, Păharnic şi Agă), XXXVI, XXXVII.
Grecianu (Drăghicean biv vel Medelnicer şi fiică sa Ilinca), 71.
Grecianu (Ioan), XXXVII.
Grecianu (Nicolae-Nicodim Arhimaudrit), XXXVII.
Grecianu (Paul, deputat), XXXVII.
Grecianu (Scarlat biv vel Varnic), XXIII, 161.
Grecianu (Ştefan, senator) XXXVII.
Grecianu (Ştefan biv vel Sluger), XXXVII.
Grecianu (Zoe, măritată Gh. Vlahuţi-Slătineann), XXXVII.
Grigoraş (negustător din Iaşi), XIX.
Grigorașcu (Vameşu), 259.
Grigorie (Episcopul Argeşului) 233.
Grigorie (Logofătul), 144, 150.
Grigorie (Mitropolitul Ţărei Româneşti), 35, 82, 101, 106, 107, 108, 233.
Grigorie (Pitar), 389.
Grigorie (Popa -), 350, 352.
Grigoriu, 426.
Grigoriu (Constantin), 275.
Grigoriu (Hristea), 395.
Grigoriu (Şerban), 252, 253, 259, 265, 266, 275, 276, 279, 283.
Gustav Adolf II (Rege), XI.
Guţu (Manolie), 277.
Gutzula, 292.

H.

Hăbăşescul (Vasile biv vel Medelnicer), 18.
Hadâmbul (Ene), 18, 19.
Hadâmbul (Iane Postelnicul), XIII.
Hagi Gheorghe (băcanu), 242.
Hagi Moise (băcanu), 242.
Hagi Ştefan, XXIV.
Hagi Tănase (băcanu), 242.
Hagica, vezi *Pop (Păuniţa)*.
Haidar (Alibaşa), 29.
Hakenau (Fleischhakl von -) 293, 295, 297, 300, 301, 341, 353, 356, 257.
Hakenau (Louise), 293, 294.
Hakenau (Pepi), 293.
Hale (unt de -), 195.
Halep, 55, 56.
Halepliu (Dumitrache), 379.
Hamburg, 343.
Hammer-Purgstall (Baronul de -), 163.
Harevart, vezi *Horvat*.
Harisi (Calamanche), 41.
Hasaan (Cilibi, negustător Turc), 8.
Haţeg, 26.
Havana, 349.
Hay, 348.
Heinlein, 179.
Herăşti, 291.
Herbert (Baroneasa de -), 174, 184, 189, 194, 200.
Herbert (Baronul de -), 163.
Hermeziu (Andreiu), 20.
Hernus (munte), 292.
Herrmannstadt, vezi *Sibiiu*.
Hilişău (moşie), XXI.
Hindia, vezi *India*.
Hiu, 213.
Honoriu III (Papa), II.
Horezu (m-re), - 130, 437.
Horvat (şi Harevart), 184, 189, 429.

www.dacoromanica.ro

Hotăranı, 291, 292.
Hrısi (nume de femee), 10.
Hı isoscoleu (Ban), 136.
Hrisoscoleu (Dumıtrache vel Căminar), 290.
Hrissar, 290.
Hrıstachi (Medelnicerul), XXV, XXVI.
Hrıstea, 339.
Hristea (sin Costandin băcanu), 308, 332.
Hristodor (Cupeţu), 17.
Hristodor (Ioan), 317.
Hrıstodul (Toma), 40.
Hrıstofor (neguţător dın Iaşi), XX
Hrıstopulo (Atanasie vel Logofăt al prıcinilor stıăine), 290.

I.

Iacomache (neguţătorul din Iaşi şi soţia sa Safta), XXI.
Iacomı (neguţător din Iaşi), XVIII.
Ialomiţa, III, 34, 374.
Iamaica, 347.
Iamandı (Alexandru), XIII.
Iamandı (băcanul dela Fıeţi), 241.
Iamandı (Hagı), 27.
Iamandı (Sărdarul Mıhaiu), XIII.
Iamandi (Săftıca Băneasa). XIV.
Ia nandı (Banul Toma, şı soţia sa Paraschiva), XIII.
Ianache, 71, 73, 137, 138, 139, 163
Ianache (băcanu), 242.
Ianache (Gheorghe), 428.
Ia ıache (sin Panaıt băcan), 308, 332.
Iancu, 73.
Iancu, vezi *Cincul*.
Ianu (Arnăutul), 45.
Iane (neguţătorul) XVII, XVIII.
Iane (neguţător din Bucaıeşti), XIX.
Iane (Cămăraşu), 71.
Iane (Clucerul), XIX.
Iane (Hagı), 28.
Iane (vel Păharnic), 3.
Iane (Vameşul), 30.
Iane (Vıstıerul), XVI.
Ianı, 356.
Ianoaea (Safta), XXII.
Ianovici (Gheorghe), 261, 266, 279, 282.
Iaşı, III, XI, XIII, XVIII, XIX, XX, XXI, XXII, XXIII, 8, 9, 12, 13, 16, 20, 36, 45, 58, 61, 176, 250, 251, 286, 309, 310, 357, 358, 359, 421.
Iatropolu (C.), 391
Iazovıţii (leşeşti), 19.
Icuşenii, XXII.
Ienache, 26.
Ienache (cumnatul lui Nicoliţa Iovipalı), 124
Ierusalım, 54.
Ilarıon, (Shımonah), 421.
Ilfov, XVII, XIX, 361.
Ilıa (vecın), XIII.
Ilıad (Nicolae), 425.
Ilıe (băcanu), 242.
Ilie (neguţătorul din Stănceştı), XVIII.
Ilie (Pătru), 202.
Ilıe (sın Tudor băcan), 331.
Ilınca (fata lui Manolache), 117, 118.
Indıa, 48, 55, 56, 167, 168, 170.
Ioan (Nicolae Popa), 433.
Ioanıchie (monahul), XXI.
Ioanis (Basa), 118.
Ioanu (Gheorghe), 308, 332.
Ion, 7, 23, 147, 191, 193.
Ion (bıv vel Şătrar), 18.
Ionaşi (Stıclarul), 145.
Ioniţă (băcanu dın Bucureşti şi soţia lui Ioana), XXIV.

www.dacoromanica.ro

Ionovici Marcus, (Ion), 84.
Iordache, 44, 59, 89, 110.
Iordache (Vameşul Caţupi), 60, 63, 64, 65, 68, 76, 77, 78, 87, 89, 103.
Iordache (Sărdar), 251.
Iorga, 254.
Iorga (Prof. N.), XXXIII.
Iorguleasa (Ecaterina), 361.
Iosif (Episcopul Argeşului), 207, 226.
Iosif (nepotul lui Antonie Nicolantin), 80.
Iota (Dinu), 372.
Iota (Nicolae), 373.
Iovan (băcanu), 242.
Iovancea (sin Dima băcanu), 332.
Iovipali (Costandin-Dincă Nic.), 246, 248, 253, 258, 259.
Iovipali (Gheorghe Nicoliţa), 45, 252.
Iovipali (Ioniţă Nic.), 247, 248, 253.
Iovipali (Nicolae Nic.), 245, 246, 253, 254, 258, 260, 261.
Iovipali (Nicoliţă), 42, 65, 76, 83, 124, 125, 127, 129, 130, 149, 192, 196, 229, 254, 258, 278.
Ipsilant (Alexandru Ioan Voevod Rom.), III, 34, 35, 37, 69, 72, 103, 106, 176; (în Mold.), 337.
Ipsilant (Costandin Alex. Voevod Rom.), 207, 231, 235, 253, 256, 266, 307.
Ipsilant (Ioan Vvod. Rom.), X.
Irina (fata lui Enăchiţă Vistierul), XXI.
Isacciul, 132, 133.
Isaia (General), 253.
Isar (Cupeţul cel bătrân), XVIII.
Ispiri (băcalul din Iaşi), XXII.
Istria, 345, 348.
Istrian, 343.
Italia (Regele din-), 280.
Iuda, 57.
Ivan (băcanu), 242.
Ivan (Bogasieru), 317, 318, 319.
Ivan (Postelnicul), 248.
Ivancea (sin Dima băcan), 308.
Ivizi (comăndaşu), 40.
Izicuţ, 79, 90.
Izlazul, III, 34.
Izverna, 255.
Izvoranu (Nicolae Căpitan), 240.

J.

Jianu (Gheorghe vel Medelnicer şi soţiile sale Zoiţa Pârşcoveanu şi Satta Vlarà), 234.
Jianu (Ilagi Stau Păharnic şi Postelnic), 65, 100, 102, 103, 139, 140, 146, 234.
Jianu (Stănuţă vel Sărdar), 100, 193, 197; (şi soţiile sale Bălaşa Bibescu şi Smaranda Samurcaş), 234.
Jianu (Zamfir Şătrar şi soţia sa Ilinca), 234
Jiu (apă), 139.
Jiul de jos, XVI.
Jora (Jicnicerul Manolache), XXI.
Jugureni, XVII.
Journal de Francfort, 301.

K.

Kalinderu (Ioan), 361.
Kalinderu (Lazăr), 361.
Karlsbad, XXXIV.
Kaunitz (Cancelarul Austriei), 166.
Kempis (Tomas à-), 352.
Kiev, 279.
Kleinkauff, 352.
Knaus (Iozef), 371.
Konigsberg (Karl), XXIV.
Kotoff, 353.

www.dacoromanica.ro

Kreitner (spițer), 154.
Kretzulescu (biserica), 271.
Kretzulescu (Alecu biv vel Vornic), 369.
Kretzulescu (Costandin vel Ban), 290, 315, 322.
Kretzulescu (Istrate Dvornic), 304, 315, 322.
Kretzulescu (Manolache vel Vornic), 211.
Kretzulescu (Toma vel Logofăt de obiceiuri), 290
Kronstadt, vezi *Brașov.*
Krupenschi (Andronache fost mare Uşier), XII.
Krupenschi (Aniţa), XII.
Krupenschi (Catinca Postelniceasă), XIV.
Kutuzoff (Principe), 279, 282

L.

Lahovari (Stolniceasa Bica), XXXVI, XXXVII.
Lahovari (Stolnicul Iancu şi soţia sa Bica), XXXVI, XXXVII.
Laibach, 349.
Lalu (Ioniţă, Staroste de băcali), 62.
Lapate (Vameşul Dumitru), 336.
Lapate (Hristodor biv vel Medelnicer), 336.
Lascari (Lambru), 245.
Lascu (Costache, 357, 358.
Laţcarachi (vel Postelnic), 5.
Latinul, 25.
Lazăr (Ene), 149.
Lazăr (Hagi Parascheva), 425, 426.
Lăzăretul (Lotrioarei), 23, 40, 41, 44, 63, 64, 65, 73, 74, 75, 77, 79, 83, 86, 89, 112, 117, 126, 139, 141, 151, 165, 181, 183, 184, 185, 247, 253, 254, 272, 286, 287, 294, 298, 372.
Lazul (Misail), 15.
Lazul (Panait Cupeţu), 17.
Ledoulx (Iosif), 279.
Leipzig, vezi *Lipsca.*
Lemberg, XXVI.
Leon (-Tomşa Vvod. Rom.), XI.
Leu (comună), 144.
Leurdeanu (Stroe biv vel Vistier şi soţia sa Vişa), 232
Levant, I, VI.
Levantiu, 343, 346.
Leveaux d'Aval, VIII.
Lichireşti, III.
Lint, 64, 78, 116, 117.
Lintăşti, XIII.
Lion, 169.
Liov, vezi *Lemberg.*
Lipănescu (Const.), 397.
Lips-Tulian (Dr.), 292
Lipsca, III, VII, VIII, XXII, 43, 93, 110, 111, 116, 121, 266.
Lipcani (piaţă în Bucureşti) XXIII.
Litvania, IV, 279.
Lofiţa, 133
Loghii (Lefter Cupeţu), 17.
Logoş, 28.
Logreşti-birnici, 223.
Loiss (Dimitrie), XXI.
Loiz (Mihălache), 15
Loizu (Stolnicul Gheorghe), XXIII
London, 349.
Londra, 169
Lovişte, 87.
Luca, 79.
Luca (din Mereşti), XIII.
Luca (cumnatul lui Hagi Costandin Pop), 179, 207.
Luca (Hagi Pătru), XXXIV, 22, 23, 24, 28, 102.
Luca (Ianache Petre), 429
Lucavei (Antonie), 30.
Luchi, 45.
Ludovic (Pater, egumenul), 86, 90.

www.dacoromanica.ro

Ludovic (Regele Ungariei), V.
Lupaşcu (calfă de pietrari), 118.
Lupu (Dinu), 399.
Lupu (Vasile Vvod. Mold), XVII.
Lupul (marele Vistier), XXI.
Luxandra (sora Episcopului Chesarie), 106.

M.

Mably (Abatele-), VI.
Macedonia, 348
Macovei (Sârbul sin Hristea băcanu), 308, 332.
Macri (Dumitraşco vel Ban), 9.
Madras, 345.
Magareţii (moşie), XVII.
Măgureanu, 3.
Mahmud (Sultan), 292.
Măinea, 87.
Mănaf (Ibraim), 243.
Manassi (doctor), 179.
Mandiţa, 44.
Mândrului (dealul-), XXII.
Mănduţa (sora lui Antonie Nicolantin), 60, 61.
Maneş (Alexandru), 357
Manicate (Şufrache), 165.
Manicateşti, 246, 247
Manicatti (şi Comp.), 296.
Manolache (Aga), 22.
Manolache (teslarul), 117, 118.
Manolachi, 297.
Manole (Polcovnic, Starostele isnafului băcanilor), 342.
Mantua, 347.
Manţucatu (Gerolam), 41.
Manu (Dimitrie Spătar), 173.
Manu (Iancu), 389.
Manu (Mihalache biv vel Logofăt), 304.
Manul (neguţător din Bucureşti), XX.
Marco, 137, 138, 139.
Marcu, 192.
Marea-Neagră, I.
Margarit, 164
Mărgărit (Chiriac neguţător), XXI.
Mărgineni, 3.
Mărgineni (mănăstire), 412.
Maria (fata lui Dimitrie Fustaşul de Harem), 304.
Maria (Slugereasa, fata lui Vlad băcanul), 366.
Marian (Niţu), 65
Marienbad (Apă de-), 340.
Mariér (Capit. Louis), 376.
Marignon, 344.
Mărşa, XVIII.
Marsilia, 381.
Mărunţişul (moşie în Dâmbov.), 402.
Mârza (Catrina), XXII.
Mârza (Iane-Eni, neguţător-cupeţ din Iaşi), XXII, 16, 17.
Mârza (Mihaiu), XXII.
Mârza (Ruxanda), XXII.
Matache, 279.
Mateescu (Ioniţă), 395.
Mateiu (Ion), 221, 237, 260, 261.
Matraca (Pană), 383.
Mattusch, 199, 205.
Mav. (Gheorghios), 337.
Mavrocordat (Alexandru Cost. Vvod. Mold.), XI.
Mavrocordat (Constantin Nic. Vvod. Rom.), X.
Mavrocordat (Ioan Vvod. Rom.), X.
Mavrocordat (Ioan Neculae Voevod Mold.), 15, 17.
Mavrocordat (Neculae Alexandru Vvod. Rom.), X.
Mavrodi (Dumitrache Ion), 42.
Mavrodin, 138.
Mavrodin (băcanu), 242.
Mavrodin (Costandin biv vel Sluger), 209.

www.dacoromanica.ro

Mavrodin (Dumitrache Ion), 141.
Mavrodin (Ianache biv vel Clucer şi soţia sa Safta), 209.
Mavrodin (Iordache biv vel Clucer de arie), 209.
Mavrodin (Maria), 209.
Mavrogheni (Nicolae Vvod. Rom), 136, (decapitat), 427.
Maxin, 323, 324, 325.
Mecula (nepotul lui Dona Pepano neguţătorul), XIX.
Mehadia, 22, 25, 28.
Mehedinţi, 227, 246, 255.
Meiscar, XIII.
Melenco, 254.
Melinescu (Sărdar), 411.
Melisa (Apă de -), 264, 349.
Mereşti, XIII
Merkelius (Mihail), XXXIV, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 163, 164, 165, 166, 175, 179, 180, 181, 182, 184, 185, 186, 188, 189, 195, 198, 199, 200, 201, 206, 207, 209, 210, 218, 222, 432, 433, 434.
Messina, 346.
Miche (băcalu din Iaşi), XXI.
Miclescu (Emil), XXXVII.
Micul, XIX.
Miera (Pârcălab de Roman), XIII.
Mihail (Arhimitropolit), 1.
Mihaiu (sin Ion băcan), 308, 332
Mihaiu (neguţătorul), XX.
Mihaiu (Tudoran, Tudor şi Theodor), 134, 142, 143, 145, 147, 148, 180, 184, 191, 193, 197, 434.
Mihaiu (Vodă, mahalà), 331.
Mihaiu (Vodă Viteazul), IV.
Mihalache (băcanul), 241.
Mihale (băcanu), 242.
Mihale (curierul), 427, 428.
Mihale (sin Adam băcan), 331.
Mihale (sin Hristea băcan), 308, 331.
Mihmet (Cihbi, neguţător Turc , 8.
Mihnea (Voevod, fecìorul lui Alexandru Voevod), 1, 2.
Mihul (Logofăt), XII.
Mihul (neguţătorul), 6.
Mihul (neguţător din Bucureşti), XIX.
Mihuleţ (Alex. Clucer), 394, 395.
Milachewitz (Senatorul), 280.
Milano, 347.
Milea (neguţătorul), XVIII.
Miloradovici (General), 254.
Minovici (Ioniţă), 371, 372, 373, 374.
Mircea (Vodă), V.
Mircea (Vodă cel bătrân), II.
Misail (Cupeţu), 16, 17.
Misail (monahul), XIX.
Misail (Ştefan, nepot Stolnicului Lupu), 16.
Misir, 38, 120, 121.
Mitropolia (veche din Iaşi), 18, 19
Mitropolie, 408, 409.
Mittrovsky (General Conte de-), 205.
Mitu (băcanu) 242.
Mlecăneşti, 105.
Mogălde (Andreiu Vornic de Poartă) 118.
Mogoşoaea (Podul), XXIV.
Mole (Hagi) 133.
Mola (Turcu), 26.
Moldova, IV, V, VI, VIII, XV, XXX, XXXI, XXXII, 61, 63, 83, 123, 162, 163, 211, 253, 279, 280, 309, 351, 358.
Moldoveni, III, V.
Molnar (Ioan doctor), 238.
Montal, 173.
Morea, 122. 346.
Moruzi, vezi *Muruzi.*
Moscu (Vistier şi Căminarul Ioan Hagi-), 354, 356, 426.
Moşoi, 45.
Movilă, XVIII.

www.dacoromanica.ro

Movilău, III, 249.
Moviloaea (Maria), XIV.
Muereanu (Nițul), 195.
Muller (Consilier de Curte von-) 195, 198.
Mumuleanul (Paris Logofătul), 361, 364.
Munteanu (Carporal), 295.
Munteanu (Radu băcalu din Suceava), XXI.
Muntenia, IV, XV.
Murgășanu (Alexandru), 276, 277, 278, 279.
Murgășanu (Căpitan și Păharnic, Ioniță), 99, 196.
Muruz (Alexandru Vvod. Rom.), XXII, 160, 161, 337, 426.
Muruz (Voevod, Const. Dim.), 45, 49, 57, 61, 62.
Muruzi (Dvornic), 136.
Muruzi (Ianache Postelnic), 136.
Mușat (băcalu), 175
Muscalii, 12, 197, 254, 262.
Mușcel, XVIII, 402.
Mușetești, 245
Musta-Basa, 30.
Mustacov (Nichifor Hagi Ioan), 288.

N.

Nacul, (feciorul lui Iane negustătorul din Bârlad), XVII.
Naidel, 139, 143, 145
Nanu (Nicola), 103, 150.
Napoleon (Impăratul), 281.
Nastasia (fata lui Enăchiță Vistierul), XXI.
Nastasia (sora Proculeasei), 20.
Năstăsoiu (Iancu băcan), 418.
Neacșul (Căpitan), 7.
Neacșul (Starostele de negustători), XX.
Neamțul (ținut), XIII, 250.
Neamțul (și Săcul mănăstire), 419.
Neapole, 169.
Neca (negustător), XVI.
Necolai, (feciorul lui Manolache teslarul), 117, 118.
Necopoia, 139.
Nectarie (Episcopul Râmniculuı), 224.
Necul (sin Niță băcanu), 332.
Necula (Vătaf), XVII.
Nedelco (Nicolau băcan), 308.
Nedin (Toma), 45.
Negotin, 255.
Negreanu (Iancu), 415.
Negrescu (Iancu), 405.
Negrescu (Iancu Sărdar), 396.
Negru (Ghiță), 418.
Negru (Neculaiu), 399.
Neigebaur, VIII.
Nemes (Graf), 353.
Nemții, 23.
Nenu (Gheorghe băcan), 308, 332.
Nenul (sin Niță băcan), 308.
Neofit (Episcopul Râmniculuı), 367, 368.
Nestor (boer), 322.
Nestor (vel Logofăt), 369, 371.
Neumarck, VII.
Nica (negustătorul din București), XX.
Nica (Păharnicul), XVI.
Nicheia, 57.
Nichifor (Mitropolitul Moldovei) 11.
Nicolae, 236.
Nicolae (băcanu), 242.
Nicolae (vel Ban), 211
Nicolae (Cămăraș), 173.
Nicolae (sin Dobre băcan), 308, 332.
Nicolae (Ioan), 7.
Nicolae (vel Păharnic), 158.
Nicolae (Polcovnicul), 202.
Nicolae (Sărdar), 391.
Nicolantin (Antonie), 23, 26, 28,

www.dacoromanica.ro

30, 45, 61, 67, 76, 80, 81, 87, 90, 103, 129, 132, 143, 145, 150.
Nicolau (Ion), 70.
Nicolau (Nedelco băcanu), 332.
Nicolau (Șătrariul Angheliță, neguțător), XV nota 4.
Nicolița, vezi *Iovipali.*
Nicoliță (cumnatul lui Toma Vilarà) 61.
Nicopole, 24.
Nicorești de jos, XX
Niculescu (Constandin vel Stolnic), 158.
Nistor, 275, 277
Nițu (Căineanu), 247.
Nițul (băcanu), 242.
Nona (Dumitru neguțătorul din Brașov), XIX.

O.

Oanea, 146.
Obedeanu (Dumitrașco mare Stolnic), 238
Obedeanu (Petrache mare Sărdar), 238.
Ocnă (în jud. Vâlcea), 246, 426.
Ocna (Târgul-din Moldova), 249, 250, 251.
Ocnarul (Constandin), 144.
Odabăși (Ianao Limongiu), 387.
Odagiu (Marin), 285.
Odobești (vie), 20
Odriiu (și Odrin = Adrianopol), 212, 214.
Ogaz, 85, 86, 90.
Ogăzoaea, 76, 79, 85.
Olanda, I, XXX, 44, 168; (bani de-), 210; (hârtie de-), 180, 188, 205.
Olănești, 45.
Olari (mahalà), 331 332
Olt, XVI, XVIII, 142, 163, 201, 377.
Olteni (mahalà), 331.
Oltenia, III, XXXIV, 186.
Oltenița, III.
Orăști, XVII
Orașul (de Floci), IV.
Orașul (schela -), III. 34.
Orient, VIII.
Orlat (hârtie de -), 180, 184, 193. 205.
Orșova, 23, 26, 27, 90, 143, 149, 190, 191, 194, 196.
Osman (Pașa), 207.
Ostiglia, 347.
Ostrov, 255.
Otetelișu, 129.
Otetelișanu (Constandin-Dincă Păharnicul și Clucer), 221, 223; (și soția sa Smaranda Argintoianu), 238.
Otetelișanul (Drăghici), 106.
Otetelișanul (Ioan), 106
Otetelișanul (Nicolae Sluger), 106, 223.
Otetelișanu (Safta Sărdăreasa), 221.
Otetelișanu (Șerban Clucer și Stolnic, și soția sa Luxandra), 106, 129, 220.
Otomana (Poartă), XXIV, 186, 210, 280, 380

P.

Paat (doctorul Pașii dela Dii), 146.
Pache (Bulevard), 351.
Paciurea (Nicola), 254.
Pahomie (Protosinghel), XXIV.
Păladi (Dumitrașcu Vornic), 20.
Palestina, 54.
Păn. (David), 244.
Pană, 192, 298.
Pană (Cojocaru), 350.
Pană (Costandin), 111.
Pană (Ioan Nicoliță), 184.

www.dacoromanica.ro

Pană (neguţătorul), XVII
Pană (Nicolită), 262, 264.
Pană (Radu), 111.
Pană (Vistier), 3.
Panaiot (băcalul), 18, 19.
Panaiot (băcanu), 242.
Panaiotache, 63
Panait, 15.
Panait (unchiul lui Constantin sin Macsin neguţătorul), XX.
Panait (Cupeţu), 17.
Panait (Grecu), 16
Panaite (neguţătorul din Nicoreşti de jos), XX.
Panciul (sin Ştefan băcan) 308, 332.
Panhiloaea, 8.
Pantazi (Logofăt), 276.
Patelimon, 149.
Panu (Constantin neguţător din Iaşi), XXII
Panu (Dumitrache), 181, 200, 201.
Papa (vel Vistier), 5
Papazolu (Serghie), 361.
Paragon, 170.
Parascheva (Băcăliţa, soţia lui Andreiu Bacalbaşa), 117.
Paraschiv (băcan), 399.
Parasco (neguţător din Bucureşti), XVII.
Pardalos (N. Stolnic), 397
Paris, 169, 233.
Pârşcoveanca (Stanca, fiica Dumitranei Ştirbei), 115.
Pârşcoveanu (Ştefan vel Logofăt), 35, 60.
Prâşcoveanu (Ştefan mare Dvornic), 67, 113, 114, 234.
Partenie (egumenul), 359.
Partenie (Episcopul Râmnicului), 82, 101
Pârvul (băcan), XX.
Pârvul (sin Stoian băcan), 308, 332.
Paşa (dela Dii), 132, 132, 146.
Pascal (băcal), 11.
Pascal (Gheorghe Postelnic), 11.
Pascal (biv Vistier), XIII.
Păslaru (Anton), 399.
Pasvan-Omar (Başa), 186.
Pasvantoglu, 186, 196, 197, 351.
Patmos (insula-), 351.
Patriarhie, 342
Pătru, 100, 105, 140, 141, 143, 144, 146.
Pătru (Ilie), 44.
Păun, 26, 90.
Păun (Toma), 45.
Păunita (şi Păunica şi Hagica), vezi *Pop (Păuniţa)*
Paul (Strassburger), XI.
Pavel, 86, 87, 125, 145.
Pavlovici (Nestor), 282, 283.
Pavlovici (Vasile), 298
Pazargic, 39.
Penea (băcanu), 242.
Pepano (Dona, neguţătorul cel bătrân), XIX.
Pepano (Pană Păharnic şi Clucer), XVII.
Perienii, 227.
Pernambuc, 345.
Peşta, 40, 116, 127, 192.
Petanovici (Dumitrache), 131.
Petco (bacalul), XVIII
Petrache (Slugerul), 343
Petre (sin Anghel băcan), 331.
Petre Boji (mahalà), XXXV.
Petre (curierul), 427.
Petrescu (Iancu), 418.
Petru (Cupeţu din Bucureşti) XVII.
Petru (Marcu), 111.
Petru (neguţător), XVI
Petru (Schiopul Domn Mold), V.
Petru (Vvod. Mold), IV.
Pettau, 349.
Picolo (Petre neguţător în Bucureşti), XXIII.

www.dacoromanica.ro

Pietroşani, 336, 338.
Piteşti, 60, 261, 366, 402.
Plenıceanu (Dumitrache vtorı Vistıer), 373.
Pleşca (Ilıe Jicnıcer), 18.
Plevna, 196.
Ploeşti, 400, 401, 404, 408, 413.
Plumbuita (mânăstıre), XXIII.
Podu (de pământ), 332.
Podul-îı-leloe, XIII.
Podul (Mogoşoaii), 332, 351.
Poenari, XVIII.
Poıana, 3.
Polısachi, 183.
Polızu, 275.
Polizu (Chıriac), 427.
Poloni, IV.
Polonıa, III, IV, VI, XII, 169, 170.
Polţi (Ioanes-Curarıu), 255.
Pop (Hagi Constandin), XXXIII, XXXIV, XXXV, XXXVI, XXXVII, XXXVIII, 28, 29, 31, 32, 42, 68, 70, 71, 74, 81, 82, 83, 84, 90, 94, 95, 99, 100, 101, 109, 111, 113, 114, 115, 119, 123, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 134, 135, 140, 142, 143, 146, 148, 149, 150, 151, 153, 154, 164, 165, 181, 182, 187, 191, 194, 197, 199, 200, 204, 207, 208, 210, 220, 224, 225, 226, 229, 230, 231, 236, 239, 240, 244, 246, 248, 249, 253, 254, 257, 258, 259, 260, 261, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 271, 272, 275, 277, 278, 279, 283, 287, 295, 296, 341, 357, 373, 374, 425, 426, 427, 428, 429, 431, 432, 434.
Pop (Fraţii Constantin), XXI.
Pop (Hagi Ivan), 26, 29.
Pop (Păunica şı Hagica), XXXV, XXXVIII, 71, 72, 73 94, 97, 115, 119, 126, 135, 206, 220, 221, 224, 229, 239, 246, 262, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 271, 295, 296, 297, 425, 435.
Pop (Ştefan), 44, 45, 85.
Pop (Zenovıe Hagi Constandin), XXXV, XXXVI, 372.
Popa (Ivan), 146.
Popescu (mahală), 332.
Popescu (Şerban Logofăt), XIX.
Popescu (Ştefan Vornic de Poartă) 19
Popescu (Teodor), VII.
Popeşti, 232.
Popovıcı (Dumitraşcu Ştefan), 372, 373.
Popovıcı (Ioan), 157.
Popovıcı (Iovan), 436, 437.
Popovıcı (Mateiu), 152, 154, 156, 205.
Popovıcı (Stan), XXXV, 372, 373.
Portărescu (Barbu Pitar), 230.
Porumbac, 156.
Possart (Gebruder), VII.
Poutkale, 171.
Prag, 349.
Prager (Sigmund), 351.
Prahova, II, XVIII, 1, 2, 3, 394, 395, 397, 399, 401, 407, 416, 417.
Prahoveni, 274.
Preajba, 100, 141, 144.
Precupeţii vechi (mahalà), 331.
Preda (Banul dın Cepturoaia), XVI.
Preda (Costandin), 25, 73, 99.
Preda (Postelnicul), XVI.
Preda (vel Stolnic), 5.
Preda (Zanfir), 64.
Prevota (madama, cu dughıană în Iaşı), XXIII.
Principatele Române, XXX.
Proca (băcalul), 20.
Proca (neguţător din Bucureşti), XVI.

www.dacoromanica.ro

Proca (fost Staroste), 7.
Proculeasa (Tudosca neguţătoriţă), 20, 21.
Protopopului (Biserica -), 350.
Prut, XIII, XXII, 279.
Puiul (Ioniţă), XXI.
Pulpaş (Nicola), 29.
Putna, XVII.
Puţuri (comună), 144.

R.

Racoviţă (strămoşii), 10 notă 1.
Racoviţă (Catinca), 10.
Racoviţă (Dimitrie), 35.
Racoviţă (Dumitrache vel Dvornic de ţara de sus), 290, 304.
Racoviţă (Mihaiu Vvod. Mold)., 7, 8, 18, 19
Racoviţă (Mihaiu Vvod. Rom.), X, 136.
Racoviţă (Mihalache vel Logofăt de ţara de sus), 290.
Racoviţă, (Nastasica Vistiereasa), 9.
Racoviţă (Radul vel Logofăt) 18, 19.
Racoviţă (Stamate), 435.
Rada (soţia lui Defta neguţătorul), XVIII.
Radomiscoea, 19.
Radovici, 300.
Radovici (Gheorghe), XV.
Radovici (Ion), 147.
Radu (dela Titeşti), 251.
Radu (din Turtucaia), 366.
Radu (fiul lui Hagi Cost Pop), 117.
Radu (neguţătorul), XVII, XX.
Radu (neguţător din Bucureşti), XVIII.
Răducan (nepotul Catincăi Racoviţă), 10.
Răducan (Popa), 361
Radu (vel Dvornic), 35.
Radu II (Vvod. Praznaglava), V.
Radu (-Leon Vvod. Rom.), IX, X.
Radu (Vodă Mihnea Vvod. Mold.), XVII.
Răducan (Sărdar), 363.
Radul, 129.
Radul (Căpitan), 7.
Radul (biv Pitar), XIX.
Radul (Spătar), 3
Rădulescu (Gheorghe), 402.
Rădulescu (Ionel), 402.
Rădulescu-Stroiţă (St.), XXXIII.
Răduţu (Stoica), 247, 248.
Radu-Vodă (m-re), 6.
Raguzeni, IV, VI.
Rahtivan, 182, 428, 429, 431, 432, 433, 435.
Rahtivan (Chiriac), 81.
Raicevici, 153.
Ralea (Grigorie vel Hatman), 290.
Ralet (Dimitrie Hatman, vel Logofăt şi Caimacam), 233, 334.
Ralet (Isaac), 284.
Ralet (Postelnic), 137
Rali (Grigorie vel Logofăt), 304.
Rall (Baron von-), 155, 174
Ramandi (Alexandru Vornicul), XIX.
Ramandi (Maria Vorniceasa), XIX.
Râmnic, 41, 42, 44, 59, 65, 67, 69, 70, 74, 79, 82, 84, 86, 107, 115, 124, 128, 129, 130, 131, 142, 143, 192, 236, 240, 244, 246, 247, 248, 253, 254, 257, 259, 265, 274, 275, 277, 278, 282, 287
Râmnic (Episcopia de-), 241, 243, 366, 368
Râmniceni, 125.
Râmnicul (Sărat-Slam-), 159, 370, 391, 398.
Rancovici, 193
Răşcan (Toader Jicnicer), 17.
Rătescu (Aneta), 402.

www.dacoromanica.ro

Rătescu (Aurelian), 402.
Rătescu (Constandin Sărdar) 402.
Rătescu (Constandin, feciorul lui Iancu), 402.
Rătescu (Ecaterina), 402.
Rătescu (Elena), 402.
Rătescu (Elisaveta), 402.
Rătescu (Gheorghe), 402.
Rătescu (Grigorie şi soţia sa Zinca), 402.
Rătescu (Iancu Gr. şi cu soţiile sale Tinca şi Smaranda), 402.
Rătescu (Ion), 402.
Rătescu (Ion, feciorul lui Constandin), 402.
Rătescu (Lina), 402.
Rătescu (Luxandra), 402.
Rătescu (Marghioala), 402
Rătescu (Maria), 402.
Rătescu (Mateiu Polcovnic şi soţia sa Safta), 402.
Rătescu (Matilda), 402.
Rătescu (Mihaiu Şătrariu). 402.
Rătescu (Nicolae), 399, 402, 403, 404, 405, 406, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417.
Rătescu (Şerbănică Postelnic), 402.
Rătescu (Tinca), 402
Rătescu (Şătrariul Toma), 60.
Rătescu (Zina), 402.
Răteşti noi (Biserica dela-), 402.
Râureni, 26.
Regulamentul Organic, VIII.
Rennen, 272.
Robescu (Costache Sărdaru), 370.
Ristic, 213.
Robescu (Mihălache), 418.
Roman, XIII, 285, 343.
Roman (Marin), 399.
Romanaţi, III, 34.
Români, II, VII.
Rosanescu, 341
Rosanis (Solomon), 300.
Rosenfeld, 198.
Rosenzweig, 293.
Roset (Manoil, Camacam de Craiova şi Vodă), 101.
Roset (Vasile vel Vornic de Aprozi), XXII.
Rothenthurm, vezi *Turnu-Roşu.*
Rucăr, II, 4, 5.
Rudeanu (Chirca mare Ban), XVIII.
Rudeanu (Radu), 375.
Rumelia, 38, 176, 178, 212, 213, 215, 316, 333.
Rusăneasca (Maria), 202.
Ruşava, vezi *Orsova.*
Ruşciuc, 214, 333, 337, 342.
Rusia, V, 168, 170, 171, 279, 314, 432.
Rusia (Curtea de-), 280.
Ruşii (de Vede), 83, 377, 378, 382, 383.
Ruste (negutător), XVI.
Rusu (şi Russi), 183
Ruxanda (fata lui Manolache), 117, 118.

S.

Saac (sud = judeţ), 302, 368.
Saca (sat), XVIII.
Sachelarie (Constandin), 355
Sachelarie (Erei Nicolae), 352.
Sacsa-Coburg (Principe de-), 151, 155, 156.
Săcşorii, XIX.
Săcuiani, XIII.
Saffran (Baron de-), 182.
Săhăidăcarul (Lupul), 118.
Şăinoiu (Gheorghiţă), 44.
Saio (General), 255.
Şălari (uliţă), XXIII.
Şalci (comună), 10.
Sali (Turcul), 337, 338, 339, 340.
Salonic, 41, 168, 169, 171

www.dacoromanica.ro

Salzburg, 349.
Şam (localitate), 55, 56.
Samurcaş (Smaranda), 234.
Şan. (Nicolae), 276.
Sandal, 172.
Şăndrenii, XVI, XXII
Sandu Vistierul, vezi *Diculescul.*
Sandul (Işlicarul din Iaşi şi soţia lui Anıţa), XXII.
Sapos (Gheorghios), 377.
Sărăţianu, XX.
Sârbu (Dumitru), 392.
Sârbul (Radul), XXI.
Sarıenı, 134.
Saru (neguţător), XVI.
Sas, 127.
Saşı, VI.
Sava (băcanu), 242.
Sava (Bimbaşa), 351.
Sava (Chırăuşu), 391, 392, 393.
Scabanova, 347.
Scanavı (Cămăraş şi Caımacam) 312
Scarlat (marele Logofăt), 75, 80.
Scaune (mahalà), 331.
Şcheai, IX, X.
Scherz (Colonelul de-), 179, 205.
Schiel (I.), 272.
Schlaun (Baron de-), 200.
Schlesıen, vezı *Silezia.*
Schmidt, 189.
Schwarz (Iohann), 183.
Scio, 169
Sclegner (Maestru Curţii), 210.
Scorţarı (mahalà), 332
Scurta (sat), XVI.
Seaca (moşie), XIX.
Sebeşul (de jos), 123, 124.
Sebul (băcanu), 242.
Secăria (sat), 3.
Şeınoıul, 28.
Semlın, 179, 205.
Serafim (Ioan Dohtorul), XXIII, XXIV.
Serafim (Petrache Dragomanul), XXIII, XXIV.
Şerban, vezı *Grigoriu.*
Seris, 193.
Sf. Afthanasie (biserică), XIX.
Sf. Elefterıe (biserică), XX.
Sf Gheorghe nou (mahalà), XXIV, 331, 332.
Sf. Gheorghe vechıu (mahalà), XXIV, 331, 332.
Sf. Ioan nou (mahalà), XXI, 331.
Sf. Nıcolae (Bıserică în Braşov), X.
Sf. Nıcolae (mahalà), XXIII, 332.
Sf. Sava (mănăstıre), XVIII.
Sf. Sava (dın Iaşi), 15.
Sf. Spırıdon nou (mahalà), 350.
Sf. Spirıdon (mănăstırea), 382.
Sfetescu (Tudorache neguţător din Bucureşti), XXIV.
Shina (Const.), 386.
Sıberia, 171.
Sibıiu III, XVI, XXXIII, XXXIV, XXXV, XXXVI, XXXVIII, 24, 28, 29, 30, 31, 32, 40, 41, 70, 75, 88, 89, 90, 91, 92, 94, 95, 98, 99, 100, 109, 111, 114, 115, 116, 117, 125, 127, 128, 130, 134, 135, 137, 139, 140, 143, 146, 147, 148, 151, 152, 153, 154, 181, 182, 183, 186, 187, 191, 192, 194, 197, 199, 200, 202, 207, 208, 210, 225, 229, 237, 239, 240, 244, 249, 254, 258, 264, 265, 267, 269, 270, 271, 272, 277, 278, 279, 283, 287, 294, 295, 296, 297, 354, 357, 372, 373, 425.
Sıcılıa, 346, 348.
Sıebenburg, vezı *Ardeal.*
Sıgismund (Regele Polonıei), IV.
Sılezia, III, VII.
Silezienı (neguţători), VIII.
Sılistrıa, 207.

www.dacoromanica.ro

Sima (băcanul), 391.
Sima (băcanul din Focşani şi soţia sa Marghioala), 370.
Sima (neguţătorul), XIII.
Simeon (preotul), XIX.
Sisanopol, 355.
Şiştov, 23, 151, 333, 429
Sivul (băcanul), 389
Slănină (Costantin Cupeţu), 17.
Slatina, 202
Slătineanu (Dimitrie Teodor neguţător grec), XXII.
Slătineanu (Iordache vel Dvornic), 304
Slav (băcanul), 341, 342, 343.
Slobozia (plasă), 374
Slobozia (mahalà), 332
Smaranda (cumnata lui Costandin Nic. Iovipalı), 246.
Smăranda (Jicnicereasa), XIII.
Smărdeştetul, XVI.
Smirna, 171, 216, 344, 347, 348.
Soci, XIII.
Socolescu (Mihail), XXXIV, 147, 150.
Socolescu (Petrică), 147.
Socoteanca (Clucereasa), XXXVI.
Socoteanu (Costantin Căminarul), 255
Socoteanu (Gheorghiţă Pitar), 101.
Socoteanu (Grigoraşco Medelnicer, şi Ilinca soţia sa), 101.
Socoteanu (Ioniţă), 101.
Socoteanu (Matei Postelnicel), 101.
Socoteanu (Radu Stolnic), 101.
Sofiia (Oga), 133.
Şor (Bercu), 41
Sparnau, II
Spirea, 216
Spirea (Schit), 122
Staico (neguţător român), XVI.
Stama (Iani), 380
Stama (Nicoli), 144.
Stamul, 143
Stan, 251, 255, 259, 261, 266.
Stan (Hagi), 22, 24.
Stan (Stolnic), 3.
Stana (soţia lui Cuţar neguţătorul), XVIII.
Stănceşti, XVIII.
Stanciu (Logofăt), 67
Stanciu (Postelnicelul), 401.
Stanciul (vel Postelnic), 3.
Stănescu (Neagu Logofăt), 400.
Stanul (Nicolı), 142.
State (Clucerul, fratele Episcopului Chesarie), 106.
State (naguţătorul din Bucureşti), XVII.
State (Procu), 7.
Statele (austriace), vezi *Austria*.
Statele (europene), VI.
Stavri (băcanu), 242.
Ştefan, 132, 133.
Ştefan (Argintaru), 418
Ştefan cel Mare (Vvod. Mold), IV, XII.
Ştefan (Voevod), 82
Ştefan (Medelnicer), 363.
Ştefan (Gelep Nicolae), 145, 150.
Ştefanos, 35.
Steindl, 163, 179, 186, 210.
Stelea (mahalà), 332.
Ştepan (gramaticul), 3.
Sterie (Logofătul), 165.
Sterie (Polcovnicul), 361.
Stinghe (Prof. Dr. Sterie-), IX, X,
Ştirbeiu (Badea), 35.
Ştirbeiu (Bărbuceanu Vistier), 81, 82, 105, 115, 119, 126, 135, 142, 146, 201, 208, 230, 262, 264, 265, 267, 268, 269, 271.
Ştirbeiu (Vodă Barbu), 230.
Ştirbeiu (Catinca), 81, 115, 126, 262, 264, 265, 266.
Ştirbeiu (Cernica Armaşul), XII.

www.dacoromanica.ro

Ştirbeiu (Costandin), 211
Ştirbeiu (Dumitrana), 81, 82, 87, 94, 105, 115
Ştirbeiu (Ioan vel Dvornic), 233, 304, 315, 322, 328.
Ştirbeiu (Mărıuţa, fiica Dumitranei Ştirbeiu), 114, 115.
Ştirbeiu (Nicolae mare Dvornic şı soţia sa Aniţa Golescu), 232.
Ştirbeiu (Păuna), XII.
Ştirbeiu (Stanca, măritată Pârscoveanu, fiica Dumitranei Ştirbeiu), 115.
Ştirboaica, 74.
St. Marta, 345.
Stoenescu (Ioan), 111.
Stoeneşti, 3.
Stoian, 125, 426.
Stoian (băcanu), 242.
Stoian (Saba), 203
Stoica (Căpitanul de drăgani), 12.
Stomircă (Gheorghe), 400, 408.
Strâmba (mănăstire), 243
Strejeşti, 202.
Stroe (vel Logofăt), 5.
Sturmer (Internunţiul de-) 183, 199, 200, 201, 222
Sturza (Ioan Sandu Vvod. Mold.), 309, 310, 357, 358, 359
Sturza (Mihălache mare Vornic), XII.
Sturza (Paraschiva), XII.
Suceava, XXI, 175
Sultana (soţia Vladului băcanu), 365.
Şumla, 393.
Surdu (Onea), 282.
Susana (cumnata lui Mısail Cupeţu), 17.
Suteşti, 44, 88, 129
Suţu (Alex. Nıc. Vvod Rom), XXIX, 304, 305, 306, 307, 321, 329, 330.
Suţu (Mihail Cost. Vvod. Rom), 122, 156, 158, 159, 161, 207, 209, 210, 211.
Suţu (Mıhaıl Grıg. Vvod. Mold.), XXIII.
Székel (Graf Adam şı Laslo), 166.
Szuka (Ibrahim), 201.

T.

Tabacı (mahalà), 350.
Taımer, 163.
Tălmacı, 247, 248.
Tălpis (Neamţul ce au luat pe Ogăzoaea), 85.
Tănase (dın Botoşanı), 37.
Tănase (sın Lascăr băcan), 308, 332.
Tănase (sin Teodor băcanu), 308, 332.
Tănăsescu (Nıcolae), 383, 385.
Tănăsuıcă, 229.
Ţânţarıı, 191, 193.
Ţăpescul (Nıţul), 45.
Ţara Leşască, 25, 36, 177.
Ţara Moldovei, vezı *Moldova*.
Ţara Nemţească, 338.
Ţara Românească, II, IV, V, VI, VII, VIII, XII, XXVIII, XXX, 82, 108, 139, 151, 156, 159, 168, 171, 173, 194, 196, 213, 218, 240, 271, 273, 274, 280, 284, 288, 337, 432.
Ţara Turcească, 23, 120, 121, 139, 162, 193, 196, 211, 212, 213.
Ţara Ungurească, vezı *Ungaria*.
Ţarigrad. 17, 38. 39, 48, 52, 53, 55, 56, 120, 133, 136, 176, 177, 212, 213, 214, 342, 379, 380, 381, 382.
Târgovişte, VI, XVIII, 4.
Târgu de afară (mahalà), 331.
Târgu-Jıu, 131, 227, 253.
Tatul (neguţător), XVIII.

www.dacoromanica.ro

Teişanul (Nica şi Nicolae), 65, 82, 112, 125, 244, 259, 261.
Telega, 395, 400, 403, 405, 408, 409, 412, 413, 415, 417.
Teleorman, III, XXXVII, 34, 336, 377, 378.
Tennstadt (von-), III.
Teodosie (biv vel Logofăt), XVI.
Teohari (Sărdaru Costache), 402, 403, 404, 405, 406, 409, 412, 413, 415, 417.
Teohari (Dimitrie neguţător din Bucureşti), XXII.
Teohari (Hagi Antonie Sluger), 164, 165, 174, 185, 186, 187, 199, 200, 201, 206, 210, 248, 254, 259, 278, 428, 229, 431, (soţia sa Safta), 432, 433.
Teregova, 25.
Teişanu (Vasile), 255.
Teşila (sat), 3.
Testa (A. de-), 186, 201.
Teutoni (Cavalerii), II.
Theodor (sin Gheorghe băcan), 331.
Theodor (sin Petre băcan), 331.
Theodorache (biv vel Clucer, Caimacamul Craiovei), 69.
Theodorache (finul lui Hagi Costandin Pop), 202.
Theodorache (preotul), 338, 339.
Theodosie (lipţcanu), 202
Theohari (sin Stoean băcan), 331.
Thiery, 352.
Thugut (Baron de-), 151, 153, 156, 181.
Ţibru, 190.
Ţigăneşti (mănăstire), 352
Ţigară (Costi neguţător grec), XII
Tillenbaum, 186.
Timiş, II
Timişoara, 165, 275.
Timişvar, 23.
Ţinţer (Nicolae Athanasie neguţător), XXIII, 361, 362, 363.
Tiron (Neculai Vornic de Poartă) 19.
Tischer (oficiant poştal), 156.
Titeşti, 251, 252.
Titupoleos (Zinca), 382.
Toader, XXVII.
Toader (feciorul lui Popa Costache), 392, 393.
Toader (ginerele lui Enăchiţă Vistierul), XXI.
Toader (Staroste, feciorul Nastasiei), 20, 21.
Toba, 142.
Tocai (vin de-), 151, 152, 153, 185.
Toma (Sluger, Starostele de neguţători), 350.
Toma (biv Vameş), XIII.
Toman, 163.
Toncea (sin Stoica băcan), 308, 332, 336, 337, 338, 339, 340.
Tonea, 78.
Ţonea (băcanu), 378.
Topliceanu (Constandin Medelnicer), 393.
Tours, 169.
Trandafil (calfa de podar), 118.
Trandophil (Iohann), VII.
Transilvania 123, 166.
Trautvetter, VIII.
Trestianu (Răducan), 323
Triandafil (Nicolae neguţător în Bucureşti), XXIII
Trictea, 217
Triest, 41, 156, 343.
Tripolitan, 345.
Truhin (Nicolae Sătrar), 250.
Truşcă (Pătru Nicula), 69.
Tudor (Comis), 3
Tudora (mama lui Gheorghe băcanu), 377.

www.dacoromanica.ro

Tudorache (Armaşul), 71.
Tudorache (feciorul lui Tudori neguţătorul), 6, 7.
Tudoran (vel Clucer), 5.
Tudoran (Gheorghe), 191.
Tudori (neguţătorul din Bucureşti), XIX.
Tuducescu (Iuliu), XXXVIII.
Ţugureşti, 255.
Turci, VI, 13, 23, 26, 200, 243, 246, 252, 253, 254, 255, 262, 337, 429; (neguţători-), XV, 15.
Turcia, IV, VI, VII, VIII, 168, 171, 172, 178, 273, 279, 314, 320, 328, 391.
Turcu (Nicolae), 196.
Turcu (Tudor Dimitriul), 196.
Turnu-Roşu, III, 45, 63, 239, 372.
Tutan (Onea), 123, 124.

U.

Udrizky, 297.
Ungaria, 3, 4, 120; (Regii din-), V.
Ungurı, VI, 4.
Urdăreanu (Costache), 256.
Urdăreanu (Dumitrache, fiul lui Costache), 256.
Urdăreanu (Dumitrache, fiul lui Ion), 256.
Urdăreanu (Gheorghe), 256.
Urdăreanu (Ioniţă Logofăt, şi soţia sa Păuna), 255, 256.
Urdăreanu (Maria) 256
Urdarıı, 255.
Urezanul, 144.
Urichesti, 250.
Urleta (sat), 400.
Urloiu (Gheorghe băcanu), 395, 396, 397, 399, 400, 401, 407, 408, 410, 417.
Ursache (Vătaful), 193.
Ursu (Scarlat), 359.
Uţa (fata), 362, 363.

V.

Văcărescu (Alexandru mare Clucer), 217.
Văcărescu (Barbu vel Vistier), 284, 304, 315, 322, 328, 369.
Văcărescu (Iancul şi Ianache Vistier şi Ban), 35, 217, 233.
Văcărescu (Teodor vel Dvornic), 233, 290.
Văcăreşti, 179.
Vai-de-ei, 253.
Valahai, vezi *Ţara Românească.*
Vâlcea, 69, 114, 234, 248, 366, 369.
Vâlcul (vel Vornic), 5
Valea Cozmoaei (moşie), XIX.
Vălsănescu (Catrina), 202.
Varlaam (Costandin), 284.
Varna, 430.
Vârnav (Alecu Comis), XIV.
Vârnav (Alexandra), XIII.
Vârnav (Alecu Postelnic), XIV.
Vârnav (Costandin Ban), XIV.
Vârnav (Costachi Spătar), XIV.
Vârnav (Dumitraşcu), XIV.
Vârnav (Enachi Ban). XIV.
Vârnav (Gheorghe Postel.), XIV.
Vârnav (Ioan Jicnicer), XIV.
Vârnav (Ioan Postelnic), XIV.
Vârnav (Ioniţă Călugăr), XIV
Vârnav (Iordachi von), XIV.
Vârnav (Iorgu Agă), XIV.
Vârnav (Irimie Clucer), XIV.
Vârnav (Irimie Diacu), XIV.
Vârnav (Irina), XIII.
Vârnav (Istina), XIII.
Vârnav (Manolache Stolnic), XIV.
Vârnav (Maria), XIII.
Vârnav (Neculae Jicnicerul), XIV.
Vârnav (Pavăl Medelnicer), XIV.
Vârnav (Petrache Postelnic), XIV.
Vârnav (Pulheriţa), XIV.
Vârnav (Sandul), XIV.

www.dacoromanica.ro

Vârnav (Ştefan), XIV.
Vârnav (Ştefan von), XIV.
Vârnav (Toader), XIII, XIV.
Vârnav (Toader Stolnic), XIV.
Vârnav (Vasile), XIII, XIV
Vârnav (Vasile Ban), XIV.
Vărtan (Hagi), 87, 89
Vartolomeiu, XXIV.
Văsan (Iosif), 145, 150.
Vaşarhei (localitate în Ardeal), 104
Vasilache, 11.
Vasile (egumenul), 1, 2.
Vasile (Gheorghie băcan), 305, 308.
Vasile (Hagi), 7.
Vasile (Marchitanu), 418
Vasile (al Saftii), XXVI.
Vasile (Vameşul), XXXIV, 97, 101, 103.
Vasluiu, XXI, 8, 10
Valea, 278.
Velicu, 149, 337, 338, 339.
Veneţia, IV, 32, 38, 104, 120, 127, 169, 170, 178, 210, 212, 215, 216, 348
Venetie (Dimitrie), 395, 396, 399, 400, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 413, 414, 415, 416
Verneşti, XVI
Vidin, 186, 190.
Viena, III, VIII, XXII, XXIV, XXXV, 32, 38, 40, 78, 88, 91, 111, 150, 151, 153, 163, 165, 166, 170, 181, 182, 183, 184, 193, 195, 198, 200, 201, 206, 215, 238, 245, 255, 264, 266, 269, 270, 279, 293, 295, 343, 349, 355, 356, 431, 435.
Vilara (Bey), 292.
Vilara (Nicolai), 275.
Vilarà (Toma, cumnatul lui Nicolită), 61
Vilarà (Safta), 234
Vintilă (vel Păharnic), 5.
Vişan (Zamfirache treti Logofăt), 375.
Vităneşti, XVII.
Vizir (marele-), 427.
Vlad (băcanul), 365.
Vlad (Călugărul Vvod. Rom.), XII, 1
Vlad I (Dracu), V.
Vlădăianu (Ilinca), 101.
Vlădăianu (Nicolae Pitar), 234.
Vlădăianu (Păharnic), 101.
Vlădeşti, XIII.
Vlădica (mahalà), 332.
Vladimirescu (Tudor), 351
Vladislav (Regele Ungariei), V.
Vlahuţi (Costandin vel Postelnic), 290
Vlahuţi-Slătineanu (Gh.) XXXVII.
Vlas (Mihail), 361.
Vlaşca, XVIII, 291, 292
Voicò (Popa din Orăşti), XVII.
Voicu (Logofeţelul), 377.
Voicu (Stolnicul), 314.
Voicul (sin Dimitrie băcan), 331.
Voinea (Logofeţelul), 377, 378.
Voinea (din Turtucaia), 366.
Voinescu (Răducan sameş), 248.
Voivoda (dela Ruşava), 23.
Vrăneşti, 402
Vraţi, 190, 196.

W.

Waldau (L^t C^l de-), 187.
Waldstaetten (Baron), 299, 300.
Wallachai, vezi *Ţara Românească*.
Wawrich (D^{lle}), 355.
Wien, vezi *Viena*
Willeshofen, XXIV.
Winter (D^{lle}), 355.

www.dacoromanica.ro

Z.

Zaharia (Constandin), 306.
Zamfir, 73, 91, 193
Zamfir (fiul lui Hagi Gheorghe Ioan), 71, 72, 74, 92, 98, 109.
Zamfir (Hanul lui-), XXIII, 332.
Zamfira (cumnata lui Misail Cupeţu), 17.
Zamfirache, 138, 146, 152.
Zamfirache (Logofăt), 135.
Zamfirachi (Celebi), 428, 431, 434.
Zămnicea, 336
Zaroene (Vasile Ioan neguţător din Bucureşti), XXIII, 284.
Zătreanu (Costandin Stolnic), 234.
Zătreanu (Diicul), 95.
Zătreanu (Ioniţă Armaş), 101.
Zechentmayr, 198.
Zeltuhin (General şi Cavaler), 309.
Zemnicele, III, 34.
Zemona, 25.
Zilişteanu (Grigorie), 391.
Zimnicea, 432
Zlătari (mahalà), 331; (m-re), 431.
Zmeurnă (Triful), XVII.
Zosin (Locot.-Colonel), 309.
Zota (Simion), XIII
Zullichau, VII.

B. — Lucruri

A.

Abagi, 341.
Abschluss, 184.
Acceptul, 433.
Acier, 172.
Adeverinţă, 129, 208, 267, 269, 271, 397, 338, 339, 342-3, 399
Affito, 123.
Agenţie, 180, 297, 354.
Agia, 158, 175, 290, 319, 321, 323, 324, 325, 328, 418.
Aladgias (de Damas), 170.
Alageale, 56.
Alama, 43, 59.
— tăbli, 128.
Alamăie, XXVII.
Alaun (istrianer), 343.
— levantiner, 343.
— romaner, 343.
Alice, 127, 277.
Alişveriş, 271, 288, 302, 330, 337.
Alun de roche, 167.
Alune, 38, 119, 121, 177.
— turceşti, 212.
— de aici, 212.
Amandes (de France), 168.
Amanet, XXXVI, 142, 267-8, 270, 271, 286, 370-1.
Amber, 31.
Ambre (jaune), 171.
Amoniaque, 167.
Anafora, 158, 288, 302-3, 304, 312, 313, 320, 323, 325, 328, 329, 330, 334, 341, 350, 360, 364, 365, 367, 368, 387.
Ananais, 210.
Ananas, 186, 187, 199, 209.
Anason, VI, 119, 256.
— de Ţarigrad, 177.
— de Ţara Leşească, 177.
— unt de-115.
Aneis (puglieser), 343.
Angarii, 157, 285, 289, 306, 311.

www.dacoromanica.ro

Angro, 430.
Antrepo, 389.
Apă, 135.
— de Franţa, 252.
— acră, 184, 185, 193, 230.
— de Melisa, 264
Apostaţi, 336.
Apotheker, 154.
Aprod hatmanesc, 371.
Arac, 437.
Arendă, 144, 394, 403, 412.
Arendaş, 144, 302, 394, 395, 412.
Argalıi, 288.
Argent vif, 167.
Argınt, 43, 49, 112, 259.
— bucăţi de-435.
Armăsar, 11.
Armée vıctualıen, 155.
Arpăcaş, 31, 40, 63, 74, 161-2, 212, 214.
Arpăcaş subţire, 32
— mare, 116.
— mărunt, 116.
Aspri, XVI, XXVIII.
Astari (sovazı), XXVII, 11.
Aţă, XXVII, 63, 74, 128, 228
— albă, 92.
— neamţească, 93.
— ghiul de-12.
Atlaz, 24, 55.
Auchois, 168.
Aur, 49.
— lanţ de-208, 267-8, 270.
Ausbruch, 151, 152, 153, 156, 181, 185, 199, 200
Ausbruch Weın, 201
Avaet, 303, 305
— polcovnıcului, 311-2.
Avocat, 407, 417
Azion, 382.
Azur, 172.

B.

Bacal, XV, XVIII, XXI, XXII.
Bacalbaşa, XV, 58, 62, 117, 122, 175, 211, 263, 285, 327, 333.
Bacalbaşie, 263.
Băcălıe, XV, XXV.
Băcănie, XXV, 218.
Băcanu, XV, XX, XXII, XXIV, XXV, 11, 12, 14, 17, 18, 20, 58, 61, 62, 117, 120, 134, 159, 160, 175, 176, 211, 241, 243, 262, 263, 285, 286, 288, 289, 302, 304, 308, 310, 311, 312, 313, 317, 320, 322, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 334, 336, 341, 350, 358, 359, 365, 368, 369, 370, 377, 383, 384, 389, 395, 399, 401, 408, 417, 418, 430.
Băcănie, 12, 13, 15, 18, 35, 37, 62, 103, 111, 120, 122, 158, 160, 175-6, 211, 263, 285, 286, 291, 302, 304, 305, 309, 311, 314, 320-1, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 333, 336, 338, 339, 341, 350, 357, 358, 359, 367, 368, 369, 375, 383, 394, 395, 403, 404, 405, 406, 409, 412, 413, 415, 416, 418, 419, 421.
Backer, 219.
Bacşıs, 113.
Badıeamul, 121.
Bagatel, 137
Bakkal, 219.
Bakkalhandel, 222.
Bakkalie (Waare), 219.
Bakkan, 219.
Balle (de papier), 171.
Baltă, 338.
Banc, 255.

www.dacoromanica.ro

Bancoţidulă, 237-8, 255, 258.
Bancozettel, 188.
Bancoz, 247.
Bangocasa, 234
Banı, IX, XXVIII, XXXVI, XXXVII, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 22, 24, 28, 29, 30, 33, 36, 40, 42, 50, 60, 63-5, 66, 72 76-9, 82-6, 89, 90, 94, 96-7, 100, 103, 111, 115, 118, 119-121, 124, 126-7, 129-135, 138, 142, 144, 147-9, 164, 184, 191, 193, 196, 203-4, 210, 220-1, 224, 229, 235, 237-8, 241, 248, 250-2, 254-5, 258-260, 264, 266, 275, 278, 282, 307-8, 321, 326, 335-340, 342, 370-1, 373, 375, 377-8, 392, 394-5, 397, 399, 403, 412, 414, 416, 427-9, 433-5.
Bani nemţeşti, 65.
— turceşti, 65, 110, 238.
— ajutorinţei, 358
Baptiste, 168.
Barol, 435
— fin, 436.
— ordınar, 436.
Bas (de soıe), 169
Basmale, 44, 82, 92
Başi, 30, 139
Băşica, 127, 298.
Baumwolle (subuyé), 343
— Uso, 343
— Kırkakaz, 343.
— Cassabà, 343.
— Smırner commune, 344
— Mako, 344.
— Egyptısche comune 344.
— Cıprısche, 344.
— Sıcıl Biancavılla, 344.
— Fernambuc, 344.
— Marignon, 344.
— Bengal, 344
Beilicuri, 311.
Benefice, 280.
Berbeniţă, 103.
Berde (bardă), 391, 393.
Beşleguri, 43.
Beşlıcu, XXIX, XXXI.
Beuteltuch, 297.
Bıchse, 180.
Bıci, 78
Bıcurici, 215.
Bılanţ, 361.
Bılderrahmen, 340.
Bına, 351.
Bınişe, 44, 92.
Bır, 12.
Bırău, 70, 203
Bivol, 249
Bızman, 113.
Blană (de vulpe), 44.
Bledarıı, 55.
Blıd, XXIV.
Blumenzwiebel, 299
Bobul, 38, 121, 214
— uscat, 177.
Bocele, 275.
Bogaısu, 11.
Bogasai, XXVII.
Bogasıer, 317, 318, 319.
Bogasıerie, 383, 384.
Bogasıu, 278.
Bogen, 217.
Boı, 11, 65, 80, 231.
Bois (d'Acajou), 167.
— de Bresil, 172.
— d'ébène 172.
— de Fernamboise, 172.
— de Campèche, 172.
— de Sandal, 172.
Bolette, 194, 200.
Boltă, 89, 137, 147, 149, 241, 248, 252, 275, 277, 279.
Bonnet (de Fez), 169.
Borcan, 187.
Borzobe, 87.

www.dacoromanica.ro

Boştin, 123.
Botasıc, 77.
Boucassin, 169.
Bouteılle, 168.
Boutelien (Tokayer), 151, 152, 153, 156, 185, 299.
Bouttıllen, 199, 201, 352.
Boutıque, 280.
Bovı, 123.
Brantweın, 344.
Brânză, 14, 87, 120.
— proaspătă 256.
— de burduş 161, 214, 256.
— în foale 177.
Breaslă, 58, 61, 62-3, 175, 235-6. 263, 285-6, 311, 314.
Breslaşi, 159.
Brıce, 43.
— de ras 112.
Bricege, 127.
— de bagà cu argint, 43.
— de lemn, 128.
Broaşte (de uşă), 92, 99, 100, 116, 144.
Brobonţi, 197.
Brochiu, 125, 127.
Brod, 218, 219.
— mehl 297.
Broderii, 88.
Bronz, VII.
Brundgıuk (de Constantınople), 168.
Brutar 302-3, 308, 367-9, 400.
Brutărie, 302-3, 368-9, 394, 395, 400.
Bucate, VI, 4, 115, 235, 306, 310.
Bucele, 391.
Buchse, 188.
Buden, 273.
Budu (de pastramă), 214.
Buhai, 11.
Bujer, 198.
Bumbac, VI, VII, XXVII, 11, 28, 29, 61, 63, 64, 77, 87, 88, 89, 92, 116, 193, 195, 436.
Bumbac de Braşov 117.
— puf 420.
Bumbı (de aur), 208, 267-8, 270.
Burduş, 120, 161, 177, 214, 324-6.
Burete (de mare), 214.
Buriu, 120, 121.
Buşcea, 32.
Butcă, 60, 61, 63, 77, 131.
Bute, 14, 44, 75, 128-9, 144, 147, 244, 371, 372, 373, 377, 378.
Butele (de vin), 89, 164.
Butoı, 28, 41, 120, 196, 197, 278, 425-6, 433.

C.

Caban, 34.
Cacao, 167, 344.
Cacazun, 215.
Café, VII, XXVI, XXVII, 167, 183.
Cafea, VI, 10, 31, 38, 42, 120, 190, 191, 192, 193, 195, 315, 321, 372, 373, 419, 430-1 434-437.
Cafea Iemen, 10, 38, 121, 177, 214, 427.
Cafea Moca, 429.
— franţuzească 121, 177, 214.
Caftan, 56, 284.
Cai, 11, 78, 89, 113, 140, 277, 403, 412.
Cai de menzil, 12.
— de olac, 3, 4.
— împărăteşti, 12.
Caıc, 13.
Caidin, 364.
Caıse, 420.
Caisse, 168, 169, 172.
Căiţe, 87.
Calabalâc, 247, 317.

www.dacoromanica.ro

Caleican, 215.
Calemgın, 314.
Calendar, 165.
Calfa, 390.
Calfă (de podar), 118.
— de pietrar 118.
Calman, 43.
Calmanc, 44.
Calup (de săpnn), 213.
Camăra (domnească), XI.
Cămaşă, 30.
Cambıe, 430, 435.
Cambrésine, 172,
Camelot, 64, 116.
Camfor (ıaffinırt), 344.
Căminărit, 122, 1ъ7, 235, 306.
Canavaţuri, 56.
Candel, 38, 94, 112, 115, 120.
— tnrcesc, 178, 215.
— de Veneţıa, 38, 178, 215.
Candela, 98.
Candırte (Arancını und Cedri), 344
Canepa, 38, 39
Canfur, 215.
Canehl, 344.
Cannelle, 167.
Canoane (negustoreşti), 379.
Cântar, XXVII.
Cantaragıu, 420
Cântare, 84, 121, 329, 331, 392, 430.
Capanlăı (negustori), 364.
Capere, 31, 88, 316, 420.
— de Veneţia, 38, 178.
- de Mısir, 38, 120.
Capichehai, 211.
Capıtal, 361-2, 383, 384, 385. 387, 403, 412.
Cappern, 344.
Capră, 80, 212, 214, 217, 256, 381. 392, 393.
Capres, 167.
Captnh, 80.
Car, 13, 14. 29, 80, 89, 105, 120, 126. 142, 162, 247, 250, 275, 377, 403-4, 413
— mocănesc, 14, 113.
— unguresc, 113.
Caracatıţă, XXVII, 38, 120, 212, 213.
Caracatiţă moscochi şı ontica, 316.
— mılidona, 316, 333.
— mosconısiotica, 333.
Caragroşi, XXIX, 23, 27, 143, 145, 149, 150, 192, 195, 425-6, 427, 428, 432-3.
Carantine, 379.
Carătă, 103.
Cărănşi, 266, 392, 398.
Carboavă,XXXI,XXXII,XXXIII
Cărbunı (cınbucı), 214, 256.
— ţăndari, 214, 256.
— ţıgănesti, 214.
— de pıatră, IX.
Cărcinma, 144.
Carciumar, (vataf de), 122.
Cârjalıı, 196, 224.
Carmoisın, VII.
Cârnaţı, 256, 287.
Carne, 14, 303, 368, 394.
Carton, 61, 64.
— de Beci, 88.
Carolben, 344.
Carssak (sorte de fonrrure), 170.
Carte, XV.
Carntace, 78
Căruţă, 14, 129, 131, 291, 403, 412, 433.
Cassıa lignea, 344.
Caş, 87.
Casăl, 41.
Caşcaval, 81, 103, 115, 120, 122, 241-2, 364, 374.
Caşcaval de mnnte şi de câmp, 161, 215, 256.
Case, 6, 8, 11, 12, 20-1, 46-7, 59,

www.dacoromanica.ro

117, 118, 138, 159, 247, 271, 303, 317-9, 350, 357, 359, 365-6, 370, 392, 398, 407, 412, 415.
Casa mılelor, 176.
Căşeri (negustori), 364.
Castane, 120.
Câştig, 124, 147, 311, 314, 336, 339, 383-4, 385, 395, 403, 412.
Castroane, 31.
Catagrafie, 157, 306, 335, 362-3.
Catahrisis, 53.
Cătărămı, 92.
Catastıf, 24, 28, 79, 91, 103, 105, 112, 150-1, 192, 196, 203, 276, 385, 404-5, 409, 414.
Catavasıer, 252.
Catifea, 24, 40.
Caton, 87.
Catran, 214, 256
Cavallı, 123
Caviar (noir et rouge), 168.
Cazane, 282.
Ceaı, VII, 31, 115, 121.
Ceatină, 257
Ceauş, 406-7, 416, 417.
Cec, 435.
Centımă, XXXI, XXXII.
Cep, 144.
Cerneală, 150, 250.
Cercuri, 89, 391.
Céruse, 172.
Cervış, 298, 398.
Cetarele, 56.
Champagne, 352
Chandelles, 167.
Chanvre de Valachie, 168.
Chapeau, 374, 376.
Chats (noirs), 171.
Chefal, 38, 178, 212.
Cheie, 99, 116, 145, 193, 414.
Cheltueli ageştı, 13
Cherestele, 158.
Chesaturi (de bani), 83.
Chesmerii, 55.
Chezaş, 241, 243, 362, 370.
Chezăşie, 243.
Chıle, 12.
Chınga, 40.
Chiokolade, 180, 181, 194.
— Gesundheits, 207.
Chipere, 419.
Chipriotica, 288.
Chiriaşi, 24, 25, 28, 87, 89, 131, 139, 279, 377, 431.
Chirie, 28, 33, 36, 40, 41, 44, 64, 65, 78, 103, 138, 149, 241, 243, 245, 259, 282, 336, 339, 372, 373, 375, 379, 380, 383, 384, 395.
Chıtanţă, 166, 433.
Chıtra, 120, 420.
Ciapsa, 192.
Ciară, VII, 23, 24, 25, 43, 59, 83, 92, 104, 105, 123, 140-1, 142, 143, 144, 259, 431, 437.
Ciaslov, 252
Ciasornic, 24, 45, 114, 149, 259, 275, 282.
Ceasornic cu ţilındre, 78.
Ceasornıcar, 275
Cinabre, 167.
Ciocolată, 40, 42, 437.
— cu vanılie, 437.
Ciorapi (şrănfi), 64
Cire (jaune), 167.
Cislă, 312.
Ciuboţele, 10.
Ciuma (boala), 373.
Cızme, 282
Cızmulıţe, 63.
Clapă, 38, 121, 160, 216, 256.
Clei, IX, 112
Cleştışor, 275.
Clopot, 89, 93, 94, 107, 128.
Coase, 64, 128, 130, 190, 191, 192, 254, 266.

www.dacoromanica.ro

Cochenille, 167, 344
Coconari, 31, 38, 120, 177, 212-3, 316.
Cofe, 14.
Cojocar, 298.
Colan, 24.
Colet, 259.
Colli, 197.
Colloquinten, 344
Coloniale, II, VII, XV.
Colonatu, 31.
Comandir, 163-4.
Comerciant, IV, VII.
Comestibile, VI.
Comidun, 215
Comision, 111, 146.
Comisionar, 426
Commerçant, 280.
Commerce, 280.
Compromes (compromont), 400, 406, 407, 408, 410, 411, 416.
Compte, 376.
Comptoar, XXIV.
Comptoir, 354.
Conac, 146, 431
Condei, 339, 380, 381, 385.
— sigurita, 380.
— protimie, 381.
Condică, 159, 250, 307-8, 329, 330, 368.
Condică isnafului, 325.
Condicar, 362.
Condite, 31, 44, 214.
Confeturi, 31, 38, 120.
Conopidă, 217, 257.
Consul, 132, 133.
Consulat, 138.
Contract, 250, 283
Cont, 134, 150, 185, 428, 433, 434.
Conți (hârtie), 104.
Conto, 273, 296
Contrebandeau, 273
Contribution, 280.
Corce, 128, 275
Copeică XXXIII.
Copoi, 75, 92
Copuri, 275, 278.
Corail, 171.
Corde, 116
Cordoane, 117
Cordovane, 29, 78, 105, 126-7, 140-1, 142, 143, 144, 150, 190, 192, 193, 203.
Corfe, 63.
Corn, 116.
Corn (de copoi), 92.
Corn (de supă), 116.
Cornărit, 123.
Corne de cerf, 168.
Corset (midăr), 88.
Corta, 216.
Cortex china, 344.
Corufe, 64.
Cosac, 39.
Cositor, 41, 63, 65, 112, 115, 127, 215, 419.
Costande, XXVIII.
Cot, 24, 63, 64, 88, 112, 116, 117, 261.
Cotărie, IX.
Coton (écru), 168.
Cotton, 180.
— blaueu, 182.
Cours, 179, 349.
Coussins (brodés), 170.
— de meilleure qualité, 170.
— en or, 170.
— de velours, 170.
Covrigi, 252.
Crăițari, XXXIII, 27, 64, 91, 127, 128, 163—4, 191, 223, 258.
Crap, 39, 212, 217, 316, 327 334.
Credit, VIII.
Creditor, XXXVI, XXXVII, 335.
Crême de tartre, 167.
Cremor tartari, 344.

www.dacoromanica.ro

Crititarachisia, 288.
Croisée, 207.
Crontaler, XXXI.
Cruci, 308, 331—2.
Cufere, 431.
Cuie, 196, 197.
Cuişoare, 24, 30, 32, 38, 91, 178, 215, 419, 437.
Culbeci, 250.
Culere (de sabie), 42.
Cumasurı, 55, 56.
Cumpănă, 320, 321, 329.
Cumpania, 102, 236, 335.
— negustorılor, 307—8.
— băcanilor, 308.
Cupă, 64.
Cupe, 223.
Cupeţ, XVII, XVIII, 16, 17.
Cupfer vaser, 436.
Cura, 59.
Curcan, 216.
Curechiu, 14.
Curier, 163, 164, 165, 427, 428.
Curmale, VII, 38, 120, 122, 178, 235.
— de missir, 121.
Cuţite, XXVI, 31.
— de Graţ, 116.
— de os, 116.
— de Sıbiı 117,
— de masă, 127.
Cvert, 12.

D.

Dăjdı, IX, 12, 69, 102, 162, 235, 289, 358.
Damagale, 140.
Damas (de Venise), 170.
Damasquette, 170.
Damghahanı, 170.
Dărı, 285, 286, 289, 305.
Dascăl, 266.
— slovenesc, 352.
Datteln, 344.
Davagılâc, 409.
Debıt, 174.
Debuşeu, VIII.
Decret, 267, 270.
— Impărătesc, 208, 268.
Degen, 179.
Delıjanţ, 163.
Denaro, 123.
Depoziton, 380.
Dereclei, 398.
Deseatină, 13, 44, 310,
Dıamant, 45, 208.
Dıată, 361.
Dıba, 170.
Dienstboten, 273.
Dijmărıt, 157, 235, 306.
Dıligence, 195.
Dima, 56.
Diplı, 127.
Dırıcliu, XXIX, XXXI.
Dıvan, 387, 402—3, 410, 412.
— de comerciu, 387.
Dobânda, XXXVI, 22, 33, 37, 67, 97, 130, 202—3, 221, 229, 234, 237, 238—9, 251, 321, 363, 370, 378, 383, 384, 390, 397, 427.
Dobitoace, 162.
Dodecarı, XXX, 381—2.
Doftor 146, 238, 240, 266, 317, 318.
Doftor oculist, 238.
Doftorıı, 135, 268, 269.
Dogana, 123.
Dohot, 14.
Dorobanţ, 399, 400, 406, 407, 408, 416, 417.
Dorure, 171.
Dosi, 11.
Douzaine 169.
Dragant, 276.
Drap, 169, 170.

www.dacoromanica.ro

Droguerie, XV.
Drohschrift, 222.
Drojdii, 275.
Drot, 63, 112, 128.
Ducaten, 41, 154, 174.
— kayserliche, 182, 183, 185, 186.
Ducatu, XXXIII.
Duce, 252.
Dughiană, XXIII, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 20, 32, 33, 35, 36, 62, 176, 286.
Dulceţuri, 420.

E.

Eau de vie, 168.
Edec, 420
Eforii (obşteştei epitropii), 360.
Elciu, 165.
Emanet, XXXVI.
Embatic, XXIV.
Emeneale, 56.
Enibar, 214, 420.
Epuri, 141, 143, 144, 146.
Eretocrisie, 396, 397, 406, 410, 411.
Eretocrite, 156, 306.
Essence, 168.
Esel, 283.
Esenţie (amber), 31.
Essenzen, 344.
Essuye-main (de Salonique), 169.
Esswaaren, 222.
Estaffeten, 174.
Etain, 168.
Etoffes, 169, 170.
Exildaru, XXIX.
Exoflisis, 342-3.
Exoflistico, 270.

F.

Fabrica, 287-8, 290.
Fabrikant, 273, 274.
Factură, VII.
Făina, 14, 15.
Fân, VI, XXVI.
Fânar, 13.
Farbe, 206.
Farmacie, XV.
Faschen, 156.
Fasole, 37, 121, 160, 214, 257, 278.
— uscată, 177.
Fasszikel, 222.
Fasten, 187.
Fayence, 172.
Federkiel, 180, 188.
Feigen, 240.
Fenig, 154, 174, 295.
Fer (blanc), 168.
Ferdea, 278.
Fermanlâi (negustori), 364.
Ferveşi, 287.
Feuersteine, 345.
Feuerwerksstucke, 198.
Fiară (de uşi), 259
Fidea, XXVII, 32, 39, 40, 64, 177, 287-9, 290-1.
Fidea de aici, 212-3.
— de Edrine, 212-3.
— măruntă, 31, 121.
— de Veneţia, 31, 32, 178.
— lăzi de - 419-420.
Ficatu, 333.
Fier, IX, 31, 63, 64, 77, 89, 195, 247, 259, 391-3.
Fier domnesc, 306-7.
Fildeş, 43, 112.
Filigeane (de ceai), 31, 42.
Fiorin, XXXIII.
Fir, 55, 111.
Firmân, 132, 133, 197, 321, 330.

www.dacoromanica.ro

Fische (gesalzene), 274, 345.
Fizău, 88.
Flaschenkeller, 294.
Fleisch, 218, 219.
Fleischhaker, 219.
Flori, 55.
Florini, 27, 75, 91, 138-9, 163, 184, 210, 228, 238, 247, 259, 276, 296, 299, 343, 344, 345-7, 348, 354, 427.
Florini nemțești, 237,
— de argint, 382.
Fluturei, 228.
Foale, 177
Foarfeci, 92.
Folcăluți, 81, 87, 115.
Follia, 345.
Formage, 374.
Fournes, 171.
Fourrure, 171.
Fouttes, 169.
Fracht, 349.
Franc, XXX, XXXII, XXXIII.
Freiheit, 273.
Frontiniac (sticle de-), 60.
Fruct, VI.
Frunzișoare, 31, 32, 80.
Fumar, 112.
Fumărit, 122, 157, 235, 286, 305-6, 358.
Funduchiu, XXIX.
Funducu, XXIX, XXX.
Funie, 150.
Funt, 240.
Funți, 63, 81, 88, 93, 94, 112, 116, 127, 163, 265, 277-8, 282, 375, 430.
Fusil, 172.
Fustașu, 304

G.

Găină, 216.
— pui de- 216
Găitan, XXVI, XXVII, 112.
Galanterie, VII.
Galbeni, XVI, XXIV, XXVIII, XXIX, XXX, XXXII, 12, 13, 27, 30, 64, 68, 107, 164-5, 196, 221, 227, 229, 234, 270, 291, 302, 312, 372, 421, 430, 434.
Galbeni olandezi, 36, 208, 210, 258, 260, 267.
Galbeni împărățești, XXIII, 208, 239, 260, 267, 362.
Galbeni venețieni, 210.
— turcești, 307.
Galden (turcesc), 154.
Gallus, 345.
Gard, 118.
Gâscă, 216.
Gavenoase (pentru dulcețuri), 420.
Gaze (de France), 168.
Gazetari, 264, 383.
Gazeturi, 41, 223, 262, 264, 268, 270.
Geist, 344.
Geld, 154,156, 174, 180, 182, 185, 186, 189, 198, 206, 207, 301.
Germessout (de Constantinopole), 171.
Gersten, 180.
Getranke, 222.
Gevael, 56.
Ghermesuturi, 55.
Ghimbertin, 81.
Gheodem (ghiuden), 39, 121, 256.
— cu mirodenii, 216.
Ghimii (de zaharea), 26.
Ghiordei, 9.
Ghiozdan, 208, 267, 270.
Gibele, 116.
Giugembre, 167.
Girofle, 167.
Giubea, 24, 44, 99.
Giuvanale, 250.
Glaji, 184-5.

www.dacoromanica.ro

Glăjuță, 163.
Glascher, 154, 156.
Gologan, XXXII.
Gogoși (de rustic), 177, 213, 419.
Goștina, 310.
Goștinărit, 286.
Goudron, 167.
Gradel, 206.
Grădinar, 113.
Graines (d'Avignon), 167.
Granath-Aepfel, 240.
Granița, 379, 389.
Grătar, 63
Grâu, 113, 131, 160, 256.
Gris (petit gris noir), 170, 171.
Gris, 64.
Grișî, 420.
Griessauberer, 297.
Gubernii, 138.
Gulden, VII, 301.
Guldeni, 75.
Gulie, 216, 257.
Gummi (Arabic), 345.
Gutui (uscate), 215.

H.

Haasenbalge, 274.
Hăcău, 372.
Hahn, 240.
Haine, 47, 49, 50, 56, 144, 240, 363, 425.
Halva, 39.
— cu nuci de Bucuresti, 39.
— de Țarigrad, 212.
— de Țarigrad și Rusciuc, 214.
— în cutie, 177.
— Odriu, 212, 214.
Ham, 282.
Hamal, 420.
— tragari, 40.
Hambac, 74, 91
Han, XXIII.
Handel, 183, 219. 222, 273.
Handelstand, 273.
Handwerker, 273.
Hapelkrautsamen, 182
Haraciladzmă, 382.
Haraciu, 25.
Harare, 392, 393.
Harbuzi, 14.
Harciul, 59.
Hârtie, 12, 13, 104, 128, 405, 410, 414, 431.
Hârtie Orlat, 184-5, 193.
— testele, 248.
Hasi, 11.
Hausen, 181, 182, 187.
— blatter, 274.
Haute, 345
Havaet (al bacalbașiei), 263.
Hermine, 170.
Hofagenzie, 219, 220.
Holzbau, 345.
Honig, 345.
Hornvieh, 155, 156.
Hotnogu, 261.
Hrean, 217.
Huile (de France), 168.
Huth, 154.
Hutschnallen 154.

I.

Iafa, 436.
Ialoviță (vaci grase), 12.
Iarbă (de pușcă), 215.
Ibric, 31, 42.
Ibrișim, XXVII, 11.
Ichilăcu, XXIX.
Ichilicu, XXXI.
Icosari, XXX, 429.
Icram, 137.
Icre, IX, XXVI, XXVII, 28.
— negre, 121, 286, 298.
— negre proaspete, 38.

www.dacoromanica.ro

Icre negre de morun îndulcite, 39.
— tescuite, 177, 212-13.
— tescuite de morun, 38, 316.
— tescuite moi, 419.
— de morun îndulcite, 212-213.
— dulci cu paporniţe de ştiucă, 177.
Icre de ştiucă, 39, 212-3, 316, 333.
— îndulcite, 177.
— de crap, 177.
— roşii, 121, 326.
— roşii de crap, 219, 316, 327.
— cosac, 39.
— moi, 420.
— proaste, 334
— de chefal, 38, 120, 178, 212, 214.
— de Critu, 213.
Ienibar, 178, 214.
Ienuperile, 121
Ilicuri, 12
Imbrăcămınte, VII, 45, 47, 266, 363.
Imperıali, XXXIII.
Impôt, 280.
In, 32, 39, 91.
— seminţe de - 177, 213, 257.
Incasso, 183, 294, 298, 300.
Inchısoare, 399, 400, 406-8, 410, 416.
Indıgo, 167, 345.
— violet, 436, 437.
Industriaş, VII
Inel, 128
Ingrer (weisser), 345.
Inscrıs, 343, 407, 408.
Interes, 303
Interessen, 354, 356.
Intérêt, 281.
Invăţătură, 363.
Ipochimen, 261, 362
Irmilicu, XXX, XXXII
Iscarlii (ascarlıı), 337.
Işlicaru, 241.
Isnafu, XV, 289, 290, 320-326.
— băcanilor, 262-3, 321, 323, 325, 327, 328-331, 342.
Isprăvnicel, 144.
Iuzlucu, XXIX.

J.

Jimblă, 256-7.
Joyaux, 171

K.

Kamelhaare, 346.
Kanzley, 180, 188, 205.
— Staats- 299, 300.
Kase (Parmezan), 346.
Kastanıen, 240.
Kaufman, 240.
Kavıar, 187.
Kerzen, 283; wachs- 205.
Kıstel, 186.
Kısten, 194, 340
Kleıderbesen, 346.
Klostervorsteher, 273.
Knoppern, 274, 346.
Kochın, 187
Konniza, 123.
Kopfschwamme, 346.
Kramer, 273.
Krappwurzeln, 346.
Kreıde, 346.
Kreugbeeren, 274.
Krenzbeere, 346.
Kreuzer, 174, 179. 198, 296, 354.
Krıegscassa, 174
Kronen, 348.
Kugellak, 346.
Kuh, 274
Kukurutz, 198.
Kumel, 346.
Kunstler, 273.
Kupfergeschıer, 283

www.dacoromanica.ro

L.

Lacherdă, 39, 121, 177, 212, 214, 334.
Ladă, 42, 63, 89, 164, 259, 279, 419, 420.
Laine 171.
Lajă, 238.
Lămâie, VI, 38, 114, 120, 121, 277-8, 387.
Lămâie, zeamă de- 177, 212, 213.
Lammerhaute, 274.
Lâna, 27, 61, 63, 64, 77, 130, 134, 139, 142, 144, 145-6, 148, 191, 192, 253.
Lână ţigae, 65.
— neagră şi albă, 261.
Lanţ, 89, 275.
— de aur cu diamant, 208.
Lapte, 217.
Lazaret, 24, 27, 40, 41, 43, 44, 55, 63-4, 65, 72-3, 75, 77, 79, 83, 86, 98, 112, 117, 119, 126-7, 139, 141, 142, 151, 165, 247, 253, 254, 266, 286, 287, 373.
Left, 59
— cu diamanturi, 45.
Legături, inele, 128.
— copci, 128.
Legumi, XV, 14, 322, 327.
Lei, XXII, XXIII, XXIV, XXVI, XXVIII, XXX, XXXI, XXXII, XXXIII, XXXVI, 8, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 20, 23, 24, 27, 28, 29, 33, 36-40, 42, 49, 63-67, 75, 77-8, 103, 113, 118, 124, 129-131, 133, 141-2, 144-5, 147, 149, 150-1, 164, 176, 179, 190-3, 196-7, 202-5, 217, 221, 244-5, 247, 248, 250, 258, 260-1, 282, 362, 371-3, 381-5, 387, 389-391, 393-8, 403-6, 412, 418-421, 427-433.
Lemne, 128, 160.
— tăiate roşu, 128.
Lemonien, 206, 240, 346.
Lepre, 123.
Lesiţa, 287.
Lichter (wachs-), 174, 180, 185, 186, 188, 219.
Liechtzieher, 219.
Licher, 218.
Licurini, 39, 120
Lija (banilor), 229.
Limbi, de bou şi capră 80.
— de vacă, 287, 298.
Limongiu, 387.
Linguri, de cositor, 116.
Linte, 37, 116, 120, 160, 178, 214, 257, 278.
Lipcan, 153, 154, 156.
Lipscanu, VII, 269.
Liguerizia (succus), 348.
ligueur, 168.
Lire, 41.
— sterling, XXXIII.
— otomane, XXXIII.
Litră, 31, 92.
Liude (suflete de om, se ziceà la ţigani), 157, 162, 235, 285, 286, 307.
Livre, 186.
Logea, 324.
Logofăt, 157, 165, 306.
— de taină, 163.
Lojniţă, 177.
Lorbeere, 346.
Loth, 182.
Loţi, 64, 77, 80, 81, 275.
Loups (cerviers), 171.
Loutre, 374.
Lucrător, 289.
Lulea (de spumă), 117.
Lumânări, 92, 217, 256, 259.
Lurbarbleter (foae de dafin), 88.
Luxnartikel, 293.
Luxuri (de aur), 56.

www.dacoromanica.ro

M.

Maas, 151, 152, 153, 156.
Macaroane, 288-9, 437.
Măcelar, 231, 302-3, 328, 367, 368, 369.
Măcelărie, 302, 368-9, 396, 403, 412, 413.
Madem, 93.
Magazie, 162, 250, 372, 380, 435.
Magazaiplai, 44.
Magazin, 273, 292.
Mahmudiaoa, XXIX, XXX.
Maior, 247.
Măji, 63, 77, 91, 123, 124, 127, 128, 149, 190, 193, 266.
Mânătărci, 39, 176, 212.
Mandeln, 240, 346.
Manna, 346.
Mănuşi, 42, 92.
Manufactură, XIII, IX.
Manzester, 76.
Mapere, 215.
Marchand, 280.
Marchandises, 167, 374.
Marchitan, XXIII, 192, 375.
Mardana, 385
Marfă, III, V, VI, VIII, XI, XXIV, XXV, XXVI, 2, 25, 29, 34, 36, 45, 68, 79, 83, 103, 125, 127, 128, 130, 138, 139, 144, 190, 192-5, 247, 259, 266, 278, 291, 315, 320-1, 322, 333, 334-5, 337, 341-2, 358-9, 362-3, 367, 372, 379, 380-1, 385-6, 389, 390-3, 407, 409, 412-3, 414, 417, 419, 421, 435.
Marfă de băcănie, 111, 263, 310-11, 314, 322-3, 324-5, 393-5, 403-404, 413-4.
Marfă de Lipsca, 110-11.
— Vraţi, 196.
— Braşov, 2.
Marfă turcească, 2.
Mărgărıtar, 43, 45, 59, 115, 149.
Marıaşi, 30.
Marktpreis, 218, 219, 222.
Maroquin, 172.
Marque, 374.
Martre, 171.
Marule, 216.
Masalale, 240.
Maslıne, 38, 120, 212-3, 333, 419-420.
Masline de Rumele, 38, 176, 212-3, 316, 333.
Maslıne de Ţarigrad, 38, 176.
Mătase, VII, IX, 25, 55-6, 88, 92.
Matcă, 308.
Materie, 74.
Matrapazii, 321, 330.
Mătrapazlăc, 311, 314.
Maulesel, 283.
Mauth (Abgabe), 273, 283, 343.
Mazere, 38, 120, 177, 215, 257, 278.
Medgıdu, 33.
Meerzwiebel, 346.
Mehl, 283.
— Brod- 297.
— Mund- 181, 188. 297.
Melci, 39, 223, 278.
Melez, 168.
Melıdona, 213.
Menzıl, 137.
Mercı, 123.
Mesearnıţă, 14-15.
Meşinı, 190, 196.
Messing, 189.
Meşter, 113, 131, 288.
Meşteşug, 161, 197, 287, 288, 289.
Mezat, XXIII, 224, 335, 350, 365, 382.
Miaveturi, 279.
Mıdăr (corset), 88.
Midıile, 120.

www.dacoromanica.ro

Mied, 38.
Miel, 160, 392, 393.
Miere, 8, 13, 39, 83, 84, 120, 157, 160, 177, 213, 241-2, 256, 306, 321.
Migdale, VI, 38, 213.
— curăţate, 215, 419, 435-7.
— dulci şi vechi 437.
— cu coajă de sacâz, 39.
Mirodii, 31.
Miroir, 172.
Miruţicăli, 24.
Misad, 44.
Misirul, XXIX.
Miţe 78, 133, 145.
— ţigăi, 131.
Mobile, IX.
Moire, 169.
Moka, 167.
Monde 424.
Moară, 144, 162, 403, 412, 413.
— de arpăcaş, 161.
Monedă, XXVIII, XXX, XXXI, XXXII, 260
Morar, 162.
Morcovi, 216, 257.
Mortasipie, 13.
Mortopitele, 215.
Morun, 38, 39, 212—4, 316, 326—7, 333, 420.
Morun proaspăt, 217, 286.
— sărat, 217, 298.
Mourouna, 168.
Mousseline, 169.
Muhler, 297.
Mumbaşir, 35, 70, 131, 243, 371.
Mumbaşiret, 370.
Munz, 205.
Muscades, 167.
Muscăpli (frunzişoară), 80.
Muşcat (vin), 90, 119.
Muşchi, 80
Muskat-Nusse, 346.
Muştar, 121.
Muşteriu, 244, 331, 409.

N.

Nadih, 190.
Nădragi, 60.
Nahrstand, 273
Naht, 341, 362—3.
Napi, 257.
Napoleon, XXXIII.
Naramză (Coji de-), 215.
Nart, XV, XXV, XXXI, 35, 37, 133, 158—9, 175—6, 211, 256, 285, 286, 302, 303, 313, 321—2, 327, 333, 368.
Nasturi, 12.
Naut, 37, 120, 212, 213, 216, 257, 316, 333.
Naut prăjit, 39, 178, 215.
— muiat, 333.
Nazări, 160.
Nefiaoa, XXIX.
Negoţiant, 281.
Negustor, V, VI, 6, 8, 12, 13, 15, 17, 20, 23, 25, 32, 33, 47, 50, 58-9, 68, 70, 72, 102, 131, 138, 141, 156, 157, 159, 160, 211, 231, 236, 240, 261, 284, 306, 307, 317-8, 330, 335, 342, 350, 360, 361, 363, 380-2, 385, 398, 405, 410, 411.
Negustori Turci şi creştini, 15.
— pământeni, 235.
— căşeri, 235.
— capanlăi, 364.
— fermanlăi, 364.
Negustorie, 16, 37, 86, 139, 251.
Negoţ, IV, IX, X, 1, 13, 15, 321, 330, 337, 359, 385, 391, 403, 412, 413.
Neguţător, VII, VIII, IX, XI, XII, XIII, XV, XVI, XVII, XVIII,

www.dacoromanica.ro

XIX, XX, XXI, XXII, XXIII, XXIV, XXXIV.
Neguţătorie, XII.
Nelken, 346.
Nevrele (de morun şi nisetru), 316, 333.
Nevri, 420.
Nino, 123.
Nişaşteaua, 215
Nisetru, 256, 316, 333.
Nitre, 167.
Nizam, 158, 302-3, 313, 315, 320, 367-8.
Nohot, XXVII.
Noix, 167, 172.
Nota, 182, 222, 354
Notă, 150, 430.
Novelile, 41.
Nucı, 121.
Nucuşoare, 24, 32, 38, 215.
Nuele, 64.

O.

Obıceiu, 4, 13.
Obligatıon, 356.
Obroc, 113.
Oca, XXVI, XXVII, 13, 14, 23, 24, 25, 27, 31, 32, 39, 40, 41, 44, 77, 92, 103-4, 112, 115, 117, 119, 120-1, 133, 139, 149, 159, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 181, 182, 183, 187, 190-1, 197-8, 250, 256, 261, 277, 279, 283, 286-7, 289. 290, 315-6, 324, 334, 351, 374, 376, 391-3, 419, 420-1, 427, 430-1, 434-7.
Ochi, 128.
Ochsen, 274.
Ocnă, 246, 249, 250-1, 284, 403, 412.
Oehl, 347.
Ogar, 190, 192.
Oglinda, 24, 282.
Oi, 73, 142, 145.
Olac, 3, 4.
Olacariu, 4.
Olıve, VII, 168.
Oloıu, 14.
Opincă, 67.
Opium, 347.
Opritori, 282.
Orăndar, 29.
Orăşeni, 159-160.
Orez, VI, XXVI, XXVII, 27, 32 104, 122, 177, 212-3, 278, 282 316, 326, 327, 419.
Orez de Filıpopole, 37.
— de Pazargıc, 39.
Ortu (vătafului de cârcıumari), 122.
— vătăşesc, 235.
Orz, 160.
Os (cuţite de-), 116.
Ossa (seppıae) 347.
Oştire, 245.
Ostrachia, 288.
Oţel, 149.
Oţet (de vin), 37, 75, 214, 256.
— prost (mied) 38.
— de miere, 214.
Ouă, 216
Outre, 376.

P.

Pachet, 163—5, 208, 210, 230, 245, 247—8, 249, 259, 269, 270, 277, 428.
Pachtschıllıng, 273.
Pafta, XXVII.
Palanţa, 320—1, 323, 329
Pălărie, 265.
Paler, 92.
Pâne, 256, 257, 303, 368, 375.
Pantlice, 43
Pantofi, 92, 325.

www.dacoromanica.ro

Pânză, XXVI, 23, 27, 40, 91, 112, 116, 276, 392.
Pânză de Linz, 64, 78, 117.
— leşeaşca, 116
Papier (Hollender), 180, 218.
— Orlater, 180, 205.
— Post-, 188, 299.
Papier, 171, 172
Paporniţă (de ıcre), 121.
Papuci, 68, 152.
Paquet, 174, 180, 185, 188, 199, 205, 206, 207, 218.
Păr, VII, 40, 66
Parale, XXVI, XXXI, XXXII, XXXIII, 10, 24, 130, 133—4, 154, 159, 166, 178, 198, 207, 212, 217, 221, 251—2, 256, 288-9, 290-1, 294, 300, 315-6, 327, 328, 332-3, 383-4, 396-8, 419, 421, 428, 430, 434.
Parazoale, 76.
Pârcalab, 247.
Partida, 279, 429, 430
Paşaport (paşoş), 23, 210
Pastrama, 256, 381.
— de capră, 214, 256.
— de vacă, 214, 256, 376.
— de Ţarıgrad, 39, 121, 213
Patent, 205.
Pătrunjel, 216, 257.
Peau, 171, 172, 376
Pecete, 208, 247—7, 268, 270—1, 283, 290, 320, 358, 364.
Pecetluıt, 290
Pellı, 123.
Pelın, 80, 336.
Pere, 60
Periusie, 362—3.
Perje, 14.
Pervii, 55.
Pescărie, 365—6.
Piastres, 171, 183, 186, 205, 283, 294, 298, 300, 354, 356, 374, 376.
Piei, V, 22, 26, 28, 66, 85, 105, 124, 127, 140, 141, 144, 146, 203, 249, 390, 392, 393, 433.
Pieı roşıı, 92
Pıeptını (de fildeş), 43, 112
Pıetrar, 118.
Pjetri, 64, 91.
Pignolı, 347.
Pılurı, 68
Piment, 347.
Pesmeţi, 60, 277, 116.
Peşte, 13, 28, 217, 420
Pestemals (de Constantınople), 169.
Petială, 55, 56.
Pfeffer, 347.
Pferdegeschier, 189.
Pıatră (acră), 121, 178, 215, 323, 325, 436.
Pıatră albă, 436.
— arsă 323.
— turcească şi măruntă, 436.
— roşıe, 436
— vânătă, 178, 215.
Pıatră (ınele cu-), 128.
Pımsenstein, 347
Piper, VI, VIII, 38, 81, 92, 133, 149, 178, 193, 212—3, 316, 323—5, 334, 435, 437
Piper cu alerlai, 74
Pışcoturı, 31, 60, 64, 77, 112, 116, 164, 435—7.
Pistazien, 347.
Pıstoale (de Lıpsca), 43.
Pıstolen, 300.
Pıtac, 290, 307—8, 350.
Pitărie, 15
Pıte, 116
Pıtuşti, 252
Piulıţe (de lemn), 323, 325.
Pıvniţă, 11, 75, 122, 144, 157, 305, 306, 350, 371.

www.dacoromanica.ro

Plagen, 179.
Plasă, 118.
Plăsele 116.
Plata, 266, 366, 386, 407, 418
Plic, 245
Plimbarea (agăi), 13
Plomb, 168.
Plop, 117.
Plumb, 41, 112, 391, 392, 393.
Pluş (caramujin), 40
Poame, 14
Pocloane, 67.
Podar, 118.
Podvoade, 157, 162, 306, 307.
Poivre, 167.
Poix, 167.
Pol (imperial), XXXII.
Policandre, 144, 196, 234.
Poliţă, 22, 27, 42, 44, 80, 124—5, 141, 142, 150, 165, 254, 258, 259, 260, 380, 427, 428, 430, 431, 432, 433, 434.
Poloboc, 13, 14, 419, 420.
Pomadă, 252.
Pomeranzen, 206, 347
Pont, 159, 329, 331.
Porc sălbatec, 103.
Port, III, VIII, 388, 389.
Porţioane, 126.
Portocale, 121, 387, 388, 420.
Porumb, 131, 160.
Poşta, II, 4, 25, 27, 28, 164, 210, 245, 264, 431, 432, 434.
Poştă crăiască, 4.
Postav, VII, IX, XXVI, 63, 76, 88.
Potecă, 4
Potronici, 13, 14, 17
Povări, 28, 29, 87, 120, 140, 142, 277.
Praf (de puşcă), 176
Prăvălie, XV, XXIII, XXIV, XXV, XXXIV, XXXVIII, 129, 157, 243, 289, 290, 303, 307, 312, 320, 323, 324, 325, 326, 328—331, 334—338, 365—6, 370, 375, 383—6, 389, 390, 394—5, 403—5, 407, 409, 412—3, 414—7.
Pravila, 335, 363, 396, 410—1.
Praz, 216, 257.
Precupeţ, 14, 314, 320, 325.
Precupeţeaua, 13.
Preis, 189, 218, 222, 343.
Previzionunimi. 112.
Privileghiu. II, IV, IX, XI, 160—2, 235, 288, 304—5, 320—1, 330, 367.
Procoviţi, 40, 64, 91.
Producte, 389.
Produkten, 273, 274.
Proestos, 263.
Proţent, 111
Provizon, 248.
Prune, 212, 214, 219, 257.
— uscate, 39, 121, 177, 214.
— la lojniţă, 177.
— opărite, 39, 257.
Pucioasa, 121, 215.
Puersă, 325.
Puf (bumbac), 420.
Pui (de găină), 216.
Pungă, 22, 85, 208, 245, 247, 248, 251, 291.
Pungă cu cafea, 429, 430.
Puşcă. 176, 215, 227, 248.
— cu spanganeturi, 245.
Putină, 13, 14, 28, 121, 186, 298, 420.

Q.

Quecksilber, 347
Queue (de Sammour), 171
Quintal, 167, 168, 172, 374, 376.
Quittung, 174, 180, 185, 205.

www.dacoromanica.ro

R.

Rachierie, XXIV, 62, 336, 403, 412-3.
Rachiu, 13, 14, 38, 147, 304-5, 370, 375.
Rachiu de drojde, 39.
Radiş, 193.
Radix (calamo), 347.
— galanga. 347.
— Ircos, 347.
— Liquerizia, 347.
— Salsa parilla, 347.
— Serpentaria, 347.
— Zedoavia. 347.
Raele. 314.
Rahat, 178, 215.
Rahli. XXVI.
Raineşi (nemţeşti), 244.
Rak, 168.
Râmător, 11, 44, 60, 113. 310.
Rame, 171.
Râşniţă, 49.
Raţă, 217.
Rauchtabak, 283.
Răvaş, 125, 203-4, 248, 251-2, 338, 403-5, 413-4.
Recepisse, 199, 201, 205.
Rechnung, 174. 178, 179, 182, 183-185, 188, 195, 199, 205, 206, 301.
Recipisă, 164, 203.
Reghie, 248.
Regıstru, XXXVIII.
Reichsthaler, VII, XXXI, 27, 40, 44, 91, 112, 186.
R[eihs]-f[lorini], 125, 127, 141, 145, 150, 164, 184, 185, 188, 192-3, 196, 223, 247-8, 258.
Reiss, 283, 347.
Renard, 170, 171.
Renghiu, 55, 56.
Respetia, 98.
Reţetă, 126, 264, 269.
Rhum, 168.
Rıdıchi (sârbeşti), 216, 257.
Ries, 180, 205.
Rimessen, 343
Riss, 188, 217, 219.
Rıstic, (gogoşi de-), 177, 213, 419.
Rittgeldbetrag, 172.
Rız, 172.
Rizico pericolo, 138.
Roate, 77.
Rogojini, 40, 259, 420.
Rohotcă, 420
Rom, IX, 277, 437.
Roşcove, 121.
Rosineu, 347
Rozinchin, 32.
Rozmarin, 88, 115.
Rozol, 64, 104, 112, 435, 436, 437.
Rubiasa, XXIX, XXX.
Rubla, XXIX, XXXI.
Rufel, XV, 62, 175.
Rum (Jamaica), 347.
Rumenială, 252.
Rupi, 11.

S.

Sabie, 43, 59.
Sac, 23, 44, 91, 104, 120, 125, 138, 140-1, 192, 223, 277, 392, 393, 419
Sacaua (de apă), 216, 257.
Sacăzu, 39.
Sacke, 174.
Sackel, 185, 354.
Şafată, 77.
Saflar, 347.
Saffran, 338.
Sahaidacar, 118
Şăici, 34.
Sakuhr, 156.
Şal, XXVII, 55.
Şălar, 40.

www.dacoromanica.ro

Şalău, 217, 420.
Şalhana, 200.
Salmiak, 348.
Salse, 167.
Salz, 284.
Şalon, 43, 44, 59
Şamălagi, XXVII.
Şameş, 248.
Sammours, 170, 171.
Samoladon, 215.
Samsar, 380.
Sanducuri, XXVII.
Sangiap, 44.
Sanie, 398.
Saphir, VII.
Sapun, VI, 38, 91, 158, 159,177, 213, 214, 216, 252, 256, 326.
Sarapaterii, 197.
Sardele, 39, 88, 121, 178, 216.
Sardellen, 348.
Sare, 14, 250, 252, 287, 420.
Saricică, 65.
Satın, 169, 170.
Sbanţuri, 391.
Scală, 3, 4.
Scamonea, 348.
Schaaf, 274.
Schachtel, 154, 183, 217.
Schalli, 170.
Schâls, 169.
Schele, III, 34, 328.
Schenker, 219.
Schileri, 1, 2.
Schmack, 348.
Schuld, 179, 206.
— berichtigung, 198.
— verschreibung, 299.
Schuldner, 178, 205.
Schwamme, 348,
Schwefel, 348.
Scrumpiţele, 39.
Scule, 147, 260.
Scumbrii, 121.
— de mare, 178, 215.
— de Dunăre, 178, 215, 420.
Scutelnic, 58, 73, 307.
Scorţişoare, 24, 30, 32, 38, 74, 81, 215, 277, 419.
Secfestru, 406, 407, 417.
Seide, 183.
Seifen, 240, 348.
— geist, 154, 156, 185, 186.
Sel, 167.
Seladon. VII.
Selef, 307.
Semınţe, 113.
— de cânepă, 39.
— de in, 39, 177, 214, 257.
Semmelmehl, 297.
Şerbet, 215, 420.
Serge (impériale), 170.
Serhat, 211.
Şervete, 114.
Şeu, 104, 217, 381.
Sfanţ, XXX, XXXI.
Sfanţıcu, XXIX, XXXIII.
Sfecle 216, 257.
Sfeşnice, XXVI, 10, 99, 105, 234.
Sfoară, 26, 28, 77-8, 91, 104.
Sgrıpţor, XXXI.
Siegel, 218, 354.
— wachs, 180, 188.
Silıtra, 215.
Sımbrıe, 113, 383, 384, 390, 391.
Simfonıe, 339.
Simigdale, 288.
Şina, 89.
Şındilă, 196.
Şinet, 208, 268, 270, 351.
Sıpet, 267, 268, 270.
Şipet, 150
Şireturi, XXVII, 11, 55, 56, 58.
Sırop, 168.
Skumpınkraut, 274.
Sleană, 265.
Slovnıţ (de catifea), 41.

www.dacoromanica.ro

Slujitori, 119.
Smirnă, 214.
Smochine, VI, IX, 38, 39, 121, 177, 178, 212, 213, 316, 333, 419.
Snopi (de in), 32.
Șofran, VI, 24, 31, 80, 215, 275, 289.
Șofran de Beci, 32, 38, 91.
— franțuzesc, 437.
Soies, 168.
Soli, II, 3, 4, 210.
Solniță, XXVI.
Somn, 217, 420.
Sopon, XXVI, XXVII, 419.
Sorcovăț, XXX, XXXII.
Șoriceoaică, 176.
Spălat, 383, 384.
Spanac, 216.
Spanganeturi, 245.
Spirt, 370.
Spitalul (nemernicilor streini), 290.
Spițen, 88.
Spițuri, 261.
Știab, 44
Știafeta, 25, 164.
Stafide negre, VI, 31, 38, 122, 177, 212-3, 316, 333, 419.
Stafide roșii razachii, 38, 121, 122, 212, 213, 316, 333, 334, 419.
Stafide mari, 212, 213, 316, 333, 419.
Stambolul, XXIX
Staroste, XVI, XX, 10-1, 62, 63, 175-6, 236, 314, 335.
Staroste de negustori, 156, 237, 306, 307, 363.
Staroste de băcani, 61, 321, 324-5, 328-331.
Steag, 254.
Stempelbogen, 300.
Șticuri, 23, 27-8, 43, 59, 117, 143, 145, 149, 192, 195, 287, 298.
Știucă, 39, 177, 212-3, 217, 286, 287, 316, 383.
Stopseln, 348.
Strae, 55.
Strafe, 273.
Strajont, 145.
Streifen, 206.
Stridii, 120.
Strimfi, 61, 68, 88, 92, 112, 210.
Strimpf, 199, 201.
Stofă, 24, 55, 56.
Stupi, 11, 13, 310.
Sucre (blanc), 167.
Sudit, 138, 185, 314, 321, 323-5, 280.
Sufrini, 105.
Suhat, 231.
Suif, 354.
Suhuturi, 142.
Șurufuri, 89.

T.

Tabac, 92.
— de Peșta, 116.
— violet, 116, 127.
Tabacheră, 43, 128, 429.
Tabaci, 105, 148.
Tabinuri, 56.
Tabak, 180.
Tăbli, 128.
Tacrir, 387, 396, 402-3, 412.
Taffetas, 169.
Taftà, 55.
Tahăn, 39, 177, 212, 316, 326, 327, 334.
Tain, 137.
Taleri, VII, XI, XXIV, XXVIII, 6, 22, 23, 31, 37, 38, 39, 66, 73, 79, 80. 85, 86, 89, 97, 110, 117, 119, 131-2, 139, 157, 192, 196, 214-217, 241, 243, 251, 256, 275, 282, 291, 307-8, 312,

www.dacoromanica.ro

315-6, 326-7, 332, 333-7, 338-9, 340-2, 351, 362, 363, 365, 375, 383. 430.
Talerı nemţeştı, 229.
— împărăteştı, 426.
Tămâie, VI, 39, 177, 190, 193, 214, 323, 325.
Tămâie albă şi niagră, 122.
Ţânc, 258.
Ţapi, 140-1.
Ţapıs, 171.
Tarabă, 13.
Târg, 13, 14,, 25, 35, 103, 143, 303, 366-8.
Tarıff, 292.
Ţăsală, 78.
Taxilferman, 131.
Taxe, IV, 280-1, 397.
Tefele, 112.
Telal, XXII.
Telalâcul, 380, 383.
Telegar, 131.
Teleri, 278.
Ţelınă, 216, 257.
Ţeperig, 215, 419.
Teslar, 117, 118.
Testele (hârtie), 248.
Testımel, 56.
Thé, 348.
Thérébentine, 167.
Theuerung, 218, 292.
Thran, 348.
Ţicsac, 87.
Ţichere, 92.
Ţidulă, 117, 229.
Ţimăt, 81.
Tinichea, 92.
Tipsıi, 116.
Tipsıoare, 31.
Tirihiul, 216.
Ţit, 64.
Ţıtroane, 277.
Tocuri, 31, 43.
Toile, 168, 172.
Ţolina, 79.
Toptangıi (negustori-), XXV, 310, 314, 315, 320-1, 322, 328, 329, 330, 331.
Toptanlâc, 331.
Tovarăş, 338-340, 369, 381, 383-4, 385, 387, 392, 395, 405, 412, 433
Tovărăşie, 138, 361, 381, 383, 334, 385, 386, 408, 411.
Tra, 56.
Tractaturi (împărăteştı), 381.
Tragant, 276.
Traistă, 40, 121.
Transıt, VIII.
Tratat, XXIV.
Tratten, 294, 343.
Treapăd, 27, 59.
Tuch, VII.
Tulpani, XVII.
Tulum, 398, 419.
Tun, 254.
Turale, 28, 29, 127, 140-1.
Turte (dulci), 88.
Turungıu, 11.
Tuţın, 42, 43, 127-8.
Tuţăl, 44, 116.
Tutun, XXVII, 14, 32, 117.

U.

Ughi, XVI, XXVIII.
Uhr, 200.
— macher, 156.
Ulei, 41, 178, 223, 256, 275, 316.
— de sămânţă, 38.
— de cânepă şi in, 121.
Uneltă, 113.
Unt, XXIV, 81, 103, 115, 121, 241, 242, 321.
Unt proaspăt, 39, 177, 216.
— topıt, 214, 256.

www.dacoromanica.ro

Unt de Anason, 115.
— de Hale (văpsea), 195.
— de nucă, 316.
— Manteca, 364-5.
Untdelemn, VI, XXV, XXVI, XXVII, 25, 39, 37, 120, 158, 159, 177, 212-3, 277, 278, 279, 282, 316, 324-325, 326, 351, 419, 420, 436, 437.
Unschlit, 283, 348.
— schlauch, 283.
Urcior, 64, 223, 277, 278, 282.
Urdă, 177, 214.
Urmuz, 43.
Uzândrag, 279.
Uzmet, 127, 140, 141.

V.

Vache, 123.
Vădrărit, 310.
Vanille, 348.
Vama, II, III, IV, V, XXVI, 1, 2, 13, 24, 27, 28, 40, 41, 44, 63, 64-66, 77-8, 103-4, 112, 117, 119, 157, 159, 160, 162-3, 235, 248, 305-6, 373, 380, 388, 420.
Vamal, XXIV.
Vameşi, 1, 22, 30, 60, 63-4, 75, 76, 78, 117, 119, 159, 160, 248, 259, 282, 336, 339, 396.
Vânat, 164.
Vanilie, 420, 437.
Vânzare (cu maruntişu), XV.
Văpsea, 127, 149, 190-3, 195, 226.
Vareli, 419-420.
Varză, 160, 216, 257.
Vătaf de cârciumari, 122.
— de aproxi, 378, 383, 390, 395, 401.
Vechil, 221, 224, 337, 361-2, 383, 390, 395, 397, 401-2, 406, 409, 417.
Vechilimea, 339, 375.
Velinţe, 128.
Velours, 169.
Verdet, 172
Veresele, 334, 335, 362.
Verkauf, 219, 222, 273.
Verkaufler, 218.
Verpflegs (geld), 353, 354.
Vexel, 44
Viandes, 168.
Vidra, 171.
Vie, 20-1, 75, 130, 132, 144, 310, 370.
Vin, VI, XVI, 14, 59, 75, 79, 80, 86, 89, 103, 113, 122, 128-9, 130-1, 144, 164-5, 258, 304, 305, 310, 336, 338-9, 340, 371, 375, 398.
Vin muscat, 90, 119.
— domnesc, 235, 122.
— de Sutești, 44.
Vinărici, 157, 235, 306.
Vite, VI, 231.
Viţei, 11.
Vitres, 172.
Vitriol, 172, 348
Vorrecht, 273.
Vulpe, 44.

W.

Waare, 219, 283
Wachs (lichter), 174, 180, 185, 186, 188.
Wachs gelbes, 274, 283.
Wagen, 186, 284, 296, 299.
Waaggebuhr, 283.
Waasser, 340.
Wechsel, 183, 294, 300.
Wein, 151, 152, 182, 199, 200, 274.
Weinbergen, 273.
— beer, 348.

www.dacoromanica.ro

Werth, 188.
Weyrauch, 348.
Wolle, 274.

Z.

Zabale, 112.
Zabit, 289.
Zabunaș. 61, 88.
Zahar, VIII, XXVI, 31, 42, 64, 77, 78, 80, 116, 121, 133, 149, 190, 252, 261, 316, 321, 419, 420, 425, 431, 435, 436, 437.
Zahar turcesc, 178. 212, 214, 315.
Zahar de Veneția, 38, 120, 178, 212.
Zaharea, 26, 104, 162.
Zahlung, 295.
Zalhana, 256, 398.
Zapcii, 13, 358, 369, 374.
— spataresc, 360.
Zapis, 138, 141, 142, 156, 164, 203-4, 221, 224, 229, 237, 243, 339, 350, 370-1, 381, 384, 389.
Zaraf, 261.
Zarmachiu, XXIX.
Zăvod, 82.
Zemberechi, 275.
Zeraghie, 192.
Zestre, 157, 306, 316.
Zgripsoru, XXIX.
Zimblă, 116.
Zinghirliu, XXIX.
Zinn, 349.
Zinnober, 349.
Zlot, XXIX, 12, 64, 223.
— nemțesc, 262, 279.
— turcești, 28.
Zmalț, 116.
Zucker, 349.
Zugrav, 98, 226.
Zupă, 116.
Zwirnkitzen, 154

www.dacoromanica.ro

EXPLICAREA PLANȘELOR

DE

VEDERI, PORTRETE ȘI SUBSCRIERI

Planșa 1. — **Vederea unui târg din Ardeal.** Desemn în colori, făcut de Franz Neuhauser în a doua jumătate a secolului XVIII. Originalul se află în Muzăul Bruckenthal din Sibiu (După indicațiile date de d-l D-r I. Lupaș, profesor din Sibiiu).

Planșa 2 — **Hagi Costandin Pop,** comerciant român din Sibiiu, mort în 1808. Vezi date aici în Introducere la sfârșit.

Plansa 3. — **Păuniță,** soția lui Hagi Constantin Pop din Sibiiu. Vezi date aici în Introducere la sfârșit.

Planșa 4. — **Zenovie Pop,** fiul lui Hagi Constantin Pop din Sibiiu Vezi datele biografice în *N. Iorga*, Studii și docum. vol VIII, pag. V și urm.

Planșa 5. — **Vederea boltei lui Hagi Costandin Pop** din Sibiu, fotografiată în starea în care se află astăzi.

Planșa 6 și 7. — **Tudor Hagi Tudorache** a fost un băiat venit în opinci dela Curtea de Argeș. A intrat ca slugă la jupân Tudorache, care erà negustor mare p'acele vremuri în București

L'a servit pe stăpânul lui cu multă cinste și pricepere așà că, pe patul de moarte, jupânul l'a lăsat moștenitor pe toată averea lui. Drept recunoștință i-a adoptat numele de Tudorache. ducându-se apoi la Ierusalim, precum făceau negustorii cu dare de mână după vremea aceea, cari țineau de mare cinste și de mare folos să se închine la locurile sfinte,

www.dacoromanica.ro

Tudor Tudorache primì titlu de hagiu şi devenì, Tudor Hagi Tudorache.

Făceà comerţ mare de manufactură. Prăvăliile sale însă, din jurul bisericii Sfăntu George-Nou, compuse din magherniţe de scânduri, arseră cu desăvârşire, cu tristul prilej al focului cel mare care pustiì Bucureştii în 1847.

Cautităţile mari de mărfuri, tixite prin ele, se prăpădiră cu totul, neputându-se scăpà nimic.

Casele de comerţ din străinătate care făceau daraveri şi acordau credite mari acestui mare negustor, auzind de dezastrul întâmplat, trimiseră la Bucureşti câte un reprezentant al lor, lucru neobişnuit pe acele vremuri.

Ei veneau să se informeze la faţa locului de cele întâmplate, şi să propue lui Hagi Tudorache un moratoriu, adică prelungire de plăţi, recunoscând că focul îi pricinuise clientului lor pagube foarte mari.

Reprezentanţii străini se prezentară la dânsul, unde, întâlnindu-se cu grămăticul (contabilul), un tânăr român din Transilvania care ştià nemţeşte, îl rugară să deà de ştire hagiului de venirea lor şi de scopul venirii lor. Jupânul însă, în momentul acela se dusese împreună cu alt negustor de seama lui din piaţă, la jupân Smărăndache, unde stà la sfat trăgându-şi ciubucele şi cu pelinaşul dinainte. Nimeni nu îndrăsnì să le turbure taifasul, aşà erà obiceiul ca să se deà respect mare celor bătrâni.

Il pândiră însă şi, pe drum, îi eşì grămăticul respectos înainte cu străinii sosiţi, şi-i spuse că aceştia au venit să-i propue amânare de plăţi din pricina pagubelor suferite.

Focul îl arsese pe jupân, dar mai foc se făcù el de supărare când află de aceasta. Intreabă pe grămătic dacă sunt bani, şi la răspunsul său afirmativ, porunci să-i plătească la moment integral, până la parà, cu riscul d'a nu mai rămâne nici măcar lăscae frântă în casă.

Odată socoteala încheiată, bătrânul Hagi Tudorache întreabă sfios dacă mai are credit. La această întrebare străinii îi răspunseră cu grabă, că oricât va cere, tot i se va dà.

www.dacoromanica.ro

După plecarea străinilor, Hagi Tudorache trimise pe fiii săi să facă taxidul la Lipsca, de unde ridicară marfă de manufactură îndoit şi întreit ca altădată, având în vedere lipsa provenită din pricina focului.

O bună parte din marfă, înainte de sosirea ei, a fost arvunită de negustorii mai mici, care se băteau care de care să apuce din ea. Şi, după dezastrul cel mare, agerul şi corectul hagiu făcù, în anul acela, un dever mare, cu care s'a scos paguba, rămânându-i şi un bun câştig.

Ca ciraci scoşi din casa Hagi Tudorache sunt: Ion Iliad Românul, Costache Păulescu, Ilie Zamfirescu, Costache Georgescu, N. Voicovici, instalat în urmă în Viena, I. Popp, asemenea Bănică Ion din Ploeşti şi alţii.

Bătrânul Tudor Hagi Tudorache a avut patru fii: Costache, Ghiţă, Iancu şi Mihalache, pe care i-a trimis în Lipsca, la învăţătură. Intorcându-se d'acolo, tocmai în epoca redeşteptării naţionale, iar pe vremuri începând şi oamenii din breasla negustorească să ia parte la conducerea treburilor obşteşti, Ghiţă Hagi Tudorache, al cărui potret îl dăm acì, a fost la 23 Iunie 1856 ridicat la rangul de Pitar de către Principele Barbu Dimitrie Ştirbei, Domul Ţării Româneşti, iar la 14 August 1856, prin ofisul Domnesc cu No. 51, Prinţul Alexandru Dim. Ghica, Căimăcanul Ţării Româneşti, numeşte în sfatul Administrativ extraordinar de sub prezidenţia lui Constandin Cantacuzino, în postul de Ministru pe George Hagi Teodorache, şef al Obştescului Control, *(Buletinul oficial* cu No. 64 din 13 August 1856). A fost decorat cu *Vulturul roşu* de către guvernul prusian. Iar opinia publică l'a distins totdeauna ca pe un om vrednic şi muncitor, lăsând pilde bune, pe care fiii săi le imitează neclintit.

Planşa 8. — **Ion Martinovici,** născut în Satul-Lung, lângă Braşov, nepot al preotului Martinovici din acest sat, care l'a şi crescut. A făcut practică comercială în marea casă de comerţ George Ioan din Braşov. S'a stabilit ca negustor în Bucureşti, în anul 1849, subt firma socială Martinovici et

www.dacoromanica.ro

Assan, deschizând un mare magazin de coloniale, delicateţe, pe atunci unic în felul lui.

Instalat mai întâi în strada Lipscani, colţ cu strada Smârdan, unde e astăzi postăvăria Schlesinger, s'a mutat, după câţivà ani, peste drum, în hanul Şerban-Vodă, unde e astăzi palatul Băncii Naţionale.

Firma aceasta comercială care erà în corespondenţă directă cu străinătatea, a introdus, pentru prima oară în Bucureşti, vânzarea articolelor de delicateţe, mezelicuri şi băuturi străine, articole de drogherie, etc.

Lumea îi zicèà p'atuncia: *Magazinul de spiţărie şi băcănia nobilă.*

In Ianuarie 1865, s'a desfăcut de tovarăşul său George Assan, cu care colaborase împreună la începerea industriei, şi apoi a continuat mai departe comerţul subt propria sa firmă.

Martinovici erà un om inteligent şi activ, vorbeà şi scrià limba germană, a făcut comerţ mare şi a scos ciraci buni, a fost şi filantrop, îl vedem figurând printre susţiitorii şcoalei române din Braşov. (Vezi Istoria şcoalelor centrale româno-grec orientale din Braşov de Andrei Bârseanu, profesor şi membru al Academiei Române)

La firma Martinovici et Assan au făcut practică comercială răposaţii foşti mari negustori: Veniamin Hernea, Bucur Căciulescu, I. Ovessa, I. Colţescu şi alţii.

Dintre aceştia lui I. Ovessa îi revine marele merit de a fi cel dintâi care a pus temelia primei drogherii medicinale, înzestrată cu toate specialităţile străine. Precum şi pe Ion Colţescu, furnizorul Curţii Regale până acum câţivà ani, al cărui magazin, unul din cele mai bine asortate, se aflà în casa Creţeanu, peste drum de Palatul Regal.

Planşa 9. — **George Assan,** acest fruntaş al vieţii comerciale româneşti, după ce a condus mulţi ani, cu zel şi adâncă pricepere, împreună cu asociatul său Martinovici, magazinul de delicateţe, vinuri străine, drogherii, etc., pe la finele anului 1864 s'a retras din comerţ. Dela această dată, s'a devotat, cu toată puterea sa de muncă, industriei, numai indus-

www.dacoromanica.ro

triei, care pe acele vremuri aveà de învins şi mai multe greutăţi decât astăzi.

In anul 1853, el fusese promotorul unui eveniment în industria noastră începătoare: a adus din Viena *prima maşină cu vapori*.

Peripeţiile acestei importări sunt descrise într'un mod interesant, în broşura imprimată de tipografia Minerva, în 1904, în care se cuprinde conferinţa ţinută la societatea geografică română, în şedinţa dela 28 Fevruarie acelaş an, de vrednicul fiu al întemeietorului de care ne ocupăm, de distinsul inginer mecanic B. G. Assan.

De atunci, modesta instalaţiune de teascuri pentru ulei şi pietre de măcinat grâne, mişcate cu forţa oamenilor şi a cailor, fù pusă în mişcare prin forţa abu.ului, devenind „Moara de foc dela Obor", cum îi ziceà poporul.

Opera începută de George Assan a fost continuată, în timp de aproape 20 ani, de soţia acestuia, văduva Alexandrina G. Assan, înzestrată cu toate calităţile care fac din femee o fiinţă superioară. In 1884, agera administratoare dete conducerea marelui aşezământ industrial în mâna viguroasă a fiilor săi. Aceştia, după întoarcerea din străinătate unde, după chibzuiala înţeleptei lor mame, făcuseră studii speciale, aplicabile industriei, cel mare d-l B. G. Assan devenind inginer mecanic, iar al doilea d-l George G. Assan făcând studii speciale în chimia industrială şi licenţiat în ştiinţele comerciale din Anvers, începură o transformare radicala a aşezământului. De atunci încoace neîncetat şi treptat „Moara de foc dela Obor" fù preschimbată într'un stabiliment industrial modern de prima ordine.

Amândoi fraţii cu dorul de aşi apropià tot mai multe cunoştinţe tehnice, au vizitat stamilimentele similare străine, şi tot ce au găsit mai nou şi mai bun au introdus în aşezământul lor industrial.

D-l B. G. Assan s'a dus chiar în extremul orient, în China, ca să vază de aproape prepararea lacurilor şi culorilor, în care Chinezii şi-au făcut o mare reputaţiune.

Fabrica perfecţionată a fraţilor George Assan, care serveşte

www.dacoromanica.ro

astăzi patru industrii deosebite: uleiuri vegetale, măcinarea grânelor, lacuri şi colori, — săpunuri, — a luat forma de societate anonimă pe acţiuni, cu un capital de 4 milioane lei întreg vărsat, sub denumirea de *Făbricele Assan.*

Planşa 10. — **O stradă comercială din vechiul Bucureşti,** luată din Albumul *Moldo-Valaque ou Guide politique et pittoresque a travers les Principautés du Danube* de M. Bouquet (Bureaux de l'Administration, rue de Richelieu 60, Paris 1848).

Se crede a fi o parte din Podul Mogoşoaei, dela Pasagiul Român până la Sărindarul de astăzi.

Casa mare din stânga e casa Trăsnoaei (o ramură a familiei Grecianu). Peste drum, casa mai mare, din dreptul caleşcei boereşti cu 4 telegari, e hanul Mitropolitului Filaret, pe al căreia loc se înalţă astăzi Teatrul Naţional. Alăturea în fund e casa Otetelişanului, iar mai în faţă e casa domniţei Ghica.

Planşa 11. — **1641. Subscrierea şi cu peceţile a doui neguţători români din Buzău.** Se află pe zapisul lui Stoica neguţătorul din Buzău şi al femeii sale Muşa, fata lui Marco Ceauşul dela Bănceşti, prin care vând M-rei Bradul din Nişcov 3 1/2 pogoane de vie lucrate la Săseni, cu locul, cu casele şi cu 3 stânjini de moşie, din malul Buzăului până în lacul cu zăloji, în preţ de 8500 de bani gata.

Iscălit deasupra şi cu pecete e *Stoica* (neguţătorul din Buzău), iar de desupt şi cu pecetea e *Lep(ă)dat* (neguţătorul).

(Arhiv. Stat. Buc., M-rea Bradu, Hanu Grecii, etc., pach. 3, No. 15).

Planşa 12. — **Gheorghe Ştefan Coengiopolu,** născut la 1819 în Bucureşti, strada Progresulni, pe atuncea livedea gospod, mahalaua Gorgani, a încetat din viaţă la 1878 Septemvre 12. Părinţii săi erau români macedoneni, tatăl său Ştefan George Kuingi-başa a venit în Bucureşti în anul 1789 din oraşul Monastir (Bitolia), în urma marilor cruzimi comise de vestitul şi teribilul Alı-paşa, supranumit spaima Macedoniei. Fiind de meserie argintar (*Kuin-giu,* pe turceşte), căci în acel oraş a fost, şi chiar azi sunt, cei mai renumiţi argintari care lucrează împletituri în sârmă de argint, lucrări foarte grele.

www.dacoromanica.ro

Stabilindu-se în Bucureşti, a deschis un atelier de argintărie în Hanul Zlătari, unde azi se află grădina şi biserica cu acelaşi nume. După un timp ajunge starostea de argintari (Kuingi-başa), la 1812, se căsătoreşte cu o româncă luând ca zestre, între alte proprietăţi şi parte din grădina Cismigiu.

In timpul domniei lui Vodă Caragea, luând parte în mişcarea contra Grecilor, a fost exilat la Braşov, unde cu cheltueala sa, a tipărit în limba românească Biblia. După gonirea din ţară a lui Vodă Caragea, s'a reîntors în Bucureşti şi a continuat comerţul, tot în hanul Zlătari, până la 1828, când a încetat din viaţă.

Fiul său George, în etate de 9 ani, după ce a învăţat la dascăli greci, după cum era obiceiul pe acele vremuri, a intrat la un mare comerciant, Paraschiva Atanasiu, pentru a se deprinde în ale comerţului.

In anul 1839 deschide un mare magaziu de stofe, de odoare bisericeşti, de postavuri, de pânzărie şi atelier de croitorie de bărbaţi în strada Lipscani, faţă cu strada Şelari.

Mai în urmă aduce primi maeştri de croit haine „nemţeşti" cum se ziceà pe atunci, pe Coulouvrin, francez din Paris, pe Prinţian şi pe Franke din Viena şi mai mulţi lucrători străini, căci în ţară nu ştiau să coase haine europeneşti.

Prin conducerea ce a dat comerţului său, atât în străinătate, de unde aducea cele mai fine postavuri şi stofe, şi prin cinstea sa, cât şi modul cum satisfăceà clienţii, şi-a căpătat bun nume, iar comercianţii l-au ales marele staroste de Lipscani. In această calitate a luat parte la toate mişcările mari naţionale dela 1848, 1859, 1866. A fost delegatul comerţului la venirea Domnitorului Carol şi la vizita făcută de prinţul Napoleon.

A luat parte la înfiinţarea capelei Române din Lipsca, şi a fost unul din cei 7 epitropi aleşi pentru întreaga ţară, de către obştească adunare ce a avut loc atuncea chiar în oraşul Lipsca.

In anul 1864 a înfiinţat la Damăroaia, comuna Băneasa lângă rondul al III-lea al soselei Kiseleff, azi proprietatea

www.dacoromanica.ro

d-lui Costică Stoicescu, o fabrică cu vapori de filat mătasea din gogoşi, cultivând acolo gândaci.

Mătasea extrasă a fost premiată la Expoziţia din Lyon cu medalia de aur, dar din cauza marei concurenţe a fost silit să închiză fabrica. La acea fabrică adusese personalul tehnic din Paris, pe mecanicii şi pe maeştrii care învăţase pe femeile şi fetele române de prin marginea Bucureştilor la lucrul mătăsii. Aproape 300 femei şi fete se îndeletniceau zilnic cu aceasta.

Fabrica fiind părăsită şi toate uneltele, parte distruse, parte furate, a fost peste putinţă a o mai restabili în urmă, necesitând cheltueli considerabile.

In urma stăruinţelor Doctorului Carol Davila, restul ce mai rămăsese din lucrurile fabricii au fost dăruite azilului Elena Doamna.

Fabrica fusese făcută după modelul expus la Expoziţia din Paris la 1857, pe care George Coengiopolu a vizitat-o şi, împreună cu G. Gr. Cantacuzino a voit la început a o face prin asociaţiune, deşi subscrisese mai multe persoane, s'au retras mai pe urmă, astfel că numai George Coengiopolu şi G. Gr. Cantacuzino a terminat-o şi ei au suferit paguba pricinuită.

In anul 1865 Coengiopolu contribuì la aducerea copiilor din Macedonia şi la înfiinţarea şcoalei dela Sfinţii Apostoli „Şcoala Macedo-Română“ de sub conducerea Archimandritului Averchie.

In magazinul său personalul erà aşà de bine tratat, încât familiile cele mai bune îi încredinţau copiii. Unii din aceşti copii urmau şi diferite cursuri prin şcoli şi au ajuns în urmă să ocupe înalte funcţiuni publice: Casier General la finanţe, inspector financiar, referendar la curte, alţii s'au făcut mari comercianţi în ţară şi capitală. George Coengiopolu, pe lângă că erà comerciant şi industriaş se ocupà şi cu agricultura.

A avut în judeţul Ilfov, în apropierea Bucureştilor mai multe moşii în arendă, unde făceà o cultură sistematică. Erà de o blâudeţă cu ţăranii, încât a rămas proverbial, mai ales

www.dacoromanica.ro

în marea moşie Tunari şi Dimieni, pe care le-a ţinut aproape 15 ani.

Cumpătat în pretenţiile sale cu toate marile-i întreprinderi a făcut numai o avere modestă. Astfel că la moartea sa în 1870 a lăsat copiilor săi în număr de cinci puţin lucru.

La înmormântarea sa care s'a oficiat în biserica Sf. Nicolae din Şelari a asistat întregul comerţ al capitalei şi mulţi oameni de seamă. C. A. Rosetti a ţinut atunci un discurs funebru arătând care a fost meritele muncitorului şi organizatorului Coengiopolu, merite ce se pot vedeà în ziarul „Românul“ din 12/14 Septemvre 1878.

Planşa 13. — **Dimitrie Staicovici.** In anul 1818 s'a stabilit în Bucureşti, în strada Doamnei, în dreptul Bisericei Kalinderu, tatăl lui Dimitrie Staicovici, care a întreprins acolo, şi mai târziu în hanul Şerban-Vodă, comerţul cu coloniale.

Dintre fii săi, Dimitrie Staicovici, după ce 'şi termină studiile în liceul Sf. Sava, făcù practică în câteva case comerciale din Capitală şi fù trimis apoi, mai mulţi ani dearândul în Turcia, Grecia şi Italia pentru a face cumpărături de diferite articole din Orient, cari făceau pe atunci obiectul unui comerţ foarte întins.

Inteligent din fire, având o cultură îngrijită, vorbind limbile greacă, franceză, rusă şi italiană, Dimitrie Staicovici ajunse unul din comercianţii cu vază din Bucureşti şi a fost cel d'întâiu care a modernizat comerţul de coloniale în adevăratul înţeles al cuvântului.

In anul 1874, Dimitrie Staicovici începe fabricaţiunea conservelor de legume, după sistemul Appert. Incercările sale au fost încununate de succes şi astfel puse temeiul unei noui industrii.

Fabricaţiunea conservelor luă din an în an o atât de mare desvoltare, încât în anul 1886, Dimitrie Staicovici desfăcù magazinul său de coloniale din faţa Teatrului, pentru a se dà cu totul industriei de el creată.

In anul 1893, anexă pe lângă fabrica de conserve o instalaţiune sistematică pentru fabricaţiunea muştarului diafan-

www.dacoromanica.ro

In anul 1898, Dimitrie Staicovici, încetă din viață, în vârstă de 66 ani, plâns de ai săi și de toți cei care l'au cunoscut.

De atunci, întreprinderile sale industriale au fost conduse de oparte din fii săi, cărora avusese grijà să le deà o cultură aleasă, și o pregătire bine îngrijită spre cariera comerțului și industriei.

Frații Mihail, Belizar și Christu Staicovici, urmând pilda părintelui lor și sfaturile înțeleptei lor mame văduva Maria Staicovici, care a fost vecinic un stimulent în mijlocul copiilor săi, au dat o impulsiune tot mai mare acestei fabricațiuni, înzestrând'o cu mașinele cele mai noi.

Toate cunoștințele necesare pentru aceasta, le-au câștigat frații Staicovici, prin desele călătorii făcute pe la toate Expozițiile ținute, precum și pe la fabricile similare din străinătate.

Acum în urmă, frații Staicovici au construit pe un loc propriu, un mare edificiu în calea Șerban-Vodă 213, unde au instalat fabricile lor de conserve, de legume, de carne, de pește și de muștar, care pot rivalizà cu cele mai mari stabilimente similare din străinătate.

Planșa 14. — **Capela română din Lipsca (1858—1881).** De sute de ani, mulți negustători români făceau drumul îndepărtat până la Lipsca, ca să cumpere și să aducă în țară articolele de industrie germană, cari aici în țară nu se găseau. Acolo deseori petreceau timp mai îndelungat până ce-și terminau afacerile. Negustătorii greci aveau o capelă în acel oraș, care erà frecventată și de negustătorii români, la care aceștia contribueau și cu bani pentru susținerea ei. Certuri dese și repetate dintre negustătorii greci și români, i-a făcut pe aceștia ca, la sfatul părintelui Arhimandrit Partenie și la inițiativa inimosului comerciant român Ghiță Hagi Tudorache, să înființeze în anul 1858 o capelă română în Lipsca, în care s'a slujit în românește până în anul 1881, când s'a desființat, iar din fondul bisericei s'a înființat *Institutul de binefacere „Prove-*

www.dacoromanica.ro

dința“ din Bucureşti, cu scopul de a da ajutoare la comercianţii români scăpătaţi, la văduvele şi orfanii acestora.

Spre a se vedeà se ıtimentele înălţătoare de cari erau însufleţiţi comercianţii noştrı la acea epocă (1858), reproducem acì ca document actul constitutıv al acelei Capele.

„In numele sfintei celei de o fiinţă şi nedespărţitei Treimi.

„Noi neguţătorii Românı din Principatele Dunărene, cari venim în oraşul Lipsca pentru negoţ, văzându-ne acum expulzaţi cu nedreptate dela pretinsa Capelă grecească dın acest oraş, care în spaţıu mai mult de 40 de ani s'a ţinut cu cheltuelile predecesorilor noştri şi cu ale noastre, ne-am adunat cu toţii în unire de cuget aıci în oraşul Lipsca la anul mântuirei 1858 la târgul de Paşte şi am hotărît cu toţıı a fondà aıcı o *Capelă română* ca să fie o mângăere sufletească, atât pentru noi cât şi pentru junii noştrì români ce studıază în ţările acestea şi carı, lipsiţi de braţele şi de îngrijirea părıntească, dobândesc prin aceasta mângăıerea cea mai mare, putând din când în când, a prımì sfânta împărtăşire şi a auzì Dumnezeeasca slujbă în limba noastră românâ, ca prin aceasta să nu uite în străinătate datinele părınţılor lor.

„Totdeodată pentru înfiinţarea zisei Capele au şi contribuit după putere şi dispoziţie fiecare din noi negustorıı dın Principatele Dunărene, dın care contribuire până toamna la târgul Mihail s'a şi gătit capela şi atunci adunându-ne noi toţi în Lipsca la 7 ale Lunei Septemvrıe s'a sfinţit, asistând noi toţi la această ceremonıe solemnelă.

„A doua zi după sfinţirea bısericii ne-am adunat noi toţi negustorıı Români în adunare generală ca să hotărîm soarta viitorului Capelei şi am ales dıntre *noi epitropi 7 bărbaţi* plini de râvnă religioasă şi patriotică, cari s'au însărcinat a îngrijì de interesele Capelei şi a lucrà cu stăruinţă în oraşe respectıve ca să formeze Capelei un fond cuvenit din a cărei dobândă se i se acopere cel puţin cheltuelile anuale.

„Domnii epitropi ai Capelei române cari s'au ales acum de obştească adunare sunt cei următori. Pentru Bucureşti: d-l

www.dacoromanica.ro

Hagi Tudorache, d-l *Ilie Zamfirescu*, d-l *Gheorghe Coengiopolu;* pentru Craiova: d-l *Dimitrie Hagi Preda;* pentru Ploești. d-l *Bănică Ion;* pentru Focșani: d-l *Theodor Mandrea;* cassier statornic în Lipsca: d-l *Petre Popp.*

„Insă scopul nostru la fondarea acestei Capelê nu este numai religios, ci este totdeodată și filantropic și de aceea sperăm că toți Românii fie de orice clasă, vor aprobà întreprinderea noastră și vor ajutà fiecare după putere și dispoziție, ca adunându-se cât mai curând fondul cerut, să putem cu ajutorul lui Dumnezeu a ne împlinì și scopul facerei de bine, precum ne-am îndeplinit pe cel religios.

„Scopul nostru filantropic este acesta: când va voì prea bunul Dumnezeu,— o de ar fi mai curând! — ca să se adune precum am zis, un fond cerut, atunci vom aduce ca cântăreți la Capelă după putere, vreo câțivà juni fără mijloace, a studià, ca cu ocazia de a cântà la Capelă să-și studieze, vreo știință în școalele de aici și astfel după ce-și va dobândì știința cuvenită să se întoarcă de aici din când în când câte un preot și câțivà juni cu știință și în locul lor să se aducă alții, ca și prin mijlocul acesta să se înmulțească lumina științei în patria noastră.

„Aceasta fiind scopul și felul nostru sperăm, că epitropii Capelei noastre române, vor fi primiți de toți românii către cari se vor adresà pentru scopul mai sus zis, cu cel mai mare entuziasm.

„Și ca să încredințăm cu desăvârșire pe toții compatrioții noștri Români despre veritățile ce am arătat mai sus, noi publicăm împreună și statutele ce am așezat Capelei noastre române din Lipsca.

(ss) „*Haggi Theodorachy*, **Ștefan Al Panteli, G Ștef. Coemzopolu, Ilie Samfirescu & Co.**, *Petre Popp*, **George Marin**, *Ion Radovici, Dimitrie Kaloy*, **Stancu R. Bechianu**, *Dimitrie I. Arhimandrescu, George N. Grigoriu-Bomananți, Frații Athanasi Kaloy, Teodor Dimitriu, A. B Dancoritz, Bănică Ioan, Ilie Doicu, Matache S. Gabrovsky, Petre Enculescu, Petrache Niculăescu, Teodor F. Coandă, Ștefan Popp & Presbianu, Vasile Timoteï & Co., Paraschiv Atanasiu, P. Mihail & G. Genovitz, Raicu Nicolae, Stamate Atanasiu, Petre Dimitriu, Gheorghe Toncovici, Gheorghe Nicolai, Ion Curelescu & Cordeli*". (Vezi Darea de seamă a Consiliului de administrațiune pentru gestiunea pe anul 1907 a Institutului de binefacere «Providența» din București. București 1908 In fol, pag. 7).

www.dacoromanica.ro

Planșa 15.— **Ioan G. Manu** (Bădițoiu), s'a născut în Brașov. A venit în București și a intrat ca băiat de prăvălie la jupân Niculiță, fost mare negustor de brașovenie, la care după ce a făcut practică și au agonisit un mic capital, și-a deschis singur prăvălie la 1864. I. G. Manu, a știut în scurt timp, prin vrednicie și inteligență, să devie un negustor de frunte. A deschis și o casă de comision în Brașov, în asociație cu Boambă pentru toate articolele industriale de acolo.

A ținut în întreprindere, în mai multe rânduri accizele comunale din orașele Giurgiu, Calafat, Oltenița. Mai târziu a pus la parte pe Ștefan Constantinescu, un vechiu colaborator al afacerilor sale, și firma a devenit I. G. Manu et C-nia.

A continuat astfel dând tot mai mare desvoltare afacerilor sale până la anul 1885, când moartea l'a răpit din mijlocul celor trei fiice ale sale, de al căror viitor s'a îngrijit așà de mult.

I. G. Manu a fost și un mare filantrop.

A lăsat Institutului de binefacere „Providența" din București pentru ajutorul negustorilor scăpătați 10000 de lei.

A fondat un mic azil pentru bătrâni la biserica Sfânta Treime de pe Tocilele Brașovului, pe care l'au înzestrat cu fondul necesar, din al cărui venit să se întreție perpetuu.

Il găsim trecut și printre binefăcătorii școalelor Române gr. orientale din Brașov (vezi Istoria Școalelor Române gr. or. din Brașov, de Andrei Bârseanu).

Planșa 16. — **Ioan V. Socecu** s'a născut în comuna Săcele, de lângă Brașov, în anul 1830. Venit în țară în vârstă numai de 18 ani cu o pleiadă de tineri români inimoși și doritori de muncă, la anul 1848.

Își găsì îndată ocupațiune la librăria după timpuri a lui George Ioanid.

Dotat fiind de o inteligență superioară și înzestrat cu studii speciale, căci făcuse școalele reale din Brașov și Sibiiu, organiză în curând vechea librărie a lui Ioanid după planul celor din Austria. Ajutat de cunoștința limbelor română, germană, franceză, ungară, greacă și rusă, își creă o situațiune

www.dacoromanica.ro

care-l impuse tutulor. In anul 1856 se retrase spre a începe singur supt propria-i firmă afacerile de librărie și papetărie.

Dela această dată cu toată puterea lui de muncă inteligentă dă o dezvoltare tot mai mare afacerilor sale. El e întemeetorul librăriei moderne la noi în țară. In anul 1871 alipì acestui comerț industria artelor grafice pe care împreună le desvoltă admirabil, dându-le proporțiunile cele mai frumoase.

Ioan V. Socecu, a fost și unul dintre cei mai activi membri ai Camerei de comerț din care a făcut parte dela crearea sa în 1864 și până la moarte. O sesiune i-a fost și Președinte.

Ca omagiu pentru meritele sale, cetățenii Bucureșteni l'au ales membru în consiliul comunal.

Ca om a muncit viața întreagă fără să se gândească un minut la odihnă, a stat neclintit în capul afacerilor până la 1896, când la 18 Septemvrie acel an, închise ochii plâns de ai săi și de toți câți l'au cunoscut.

După moartea neobositului muncitor Ioan V. Socecu, această mare cassă de comerț și industrie este dirigeată de frații Jean și Emil Socecu, fii vrednici ai vrednicului fundator, care pregătiți de părintele lor pentru această grea sarcină, conduc spre progres opera începută de el.

In anul 1905 aceștia transformară afacerea lor în societate anonimă pe acțiuni cu un capital de un milion 762 mii lei deplin vărsat.

Astăzi grație muncii și a puterii de inteligență în ale comerciului și industriei cu care frații Socecu sunt înzestrați, ei au ajuns la un apogen al afacerilor lor.

Au construit, pe locul unde mai înainte se afla magazia de fer cu depozitul de mărfuri, și pe locul librăriei vechi, un măreț edificiu. In aceasta au instalat stabilimentul de arte grafice, fost în strada Berzii, înzestrându-l cu tot ce este mai nou și mai bun în această ramură industrială, punându-l pe picior egal cu cele similare din străinătate.

In față, pe Calea Victoriei, au ridicat librăria cea nouă care de sigur va continuà să fie modelul pe care celelalte se vor sili să-l imiteze.

www.dacoromanica.ro

Planșa 17. — **Ștefan Hagi Stoika,** născut în 1786, din părinți originari din Banat (Lugoj). A murit în 1853, în vârstă de 67 ani, în casa din Lucaci cu No. 45, care există și azi. A lăsat două fete, pe Maria, măritată cu M. Petrescu, care a luat succesiunea comerțului de marchitănie a socrului său și firma, astfeliu că mai târziu a luat și numele de Hagi Stoika, azi decedat și dânsul, și pe Ana, măritată cu G. Bursan, de asemenea comerciant, astăzi și dânsul decedat.

La 1848 a fost pradă focului; flăcările i-au nimicit prăvălia dela Sf. Gheorghe. Dar atunci, în fața acestei catastrofe o scenă frumoasă se petrecù.

Micii comercianți de prin mahalalele și marginele orașului, alergă cu căruțele și chervanele lor și-i cărară la loc sigur marfa câtă putuse scăpà, puind-o subt paza mărgelarilor, iar, după potolirea focului, o restituiră proprietarului ei.

Probă de simpatie dată de micii comercianți marelui comerciant Ștefan Hagi Stoika, arată ce om a fost el, ce inimă și ce cinste a pus în relațiunile lui, precum și ce strânsă înfrățire erau între comercianții români pe atunci.

Ca băeți de prăvălie pe vremuri, trecuți pe subt mâna lui dibace, se pot prenumărà: N. Petrescu, în urmă Hagi Stoika, N. Marcea, Nicolae Hagi Ilie, D. Hernea, D. Bălșianu azi toți trecuți din viață. Soția lui Ștefan Hagi Stoika erà născută Iuga de Baci, din Brașov, ai cărei frații Iuga învârteau de asemenea un mare comerț pe vremurile acelea.

Nicolae Hagi Stoika, al cărui potret il dăm acì, este născut în Pitești, din părinți neguțători de brașovenie După familie s'a numit N. Petrovici și mai în urmă Petrescu. Aflându-se ca conducător al prăvăliei lui Ștefan Hagi Stoika de care am vorbit mai sus, în anul 1846 a luat în căsătorie pe fiica acestuia, adoptându-și și însușindu-și totdeodată și numele socrului său.

El a introdus în comerțul din Țara Românească secerile din Anglia, piroanele din Belgia, sapele din Austria, articole superioare, pe care până atunci, le fabricà într'un mod cu totul inferior, țiganii noștri vechii noștrii, „meșteri lăcătuși".

www.dacoromanica.ro

A mai introdus, cel dintâi, printre anii 1854—1855 furculiţele şi lingurile ordinare, de tablă de fier smălţuită, cu care a înlocuit pe cele de lemn întrebuinţate de clasa mai de jos a societăţii.

Intreprinzătorul şi energicul comerciant român, făceà dese călătorii în străinătate să „duceà înăuntru“ cum se exprimau p'atunci într'o limbă simplă dar foarte espresivă, pentru aprovizionarea mărfurilor, pe care el, cu ochi pricepuţi şi ageri, le alegeà potrivite cu nevoile muşteriilor săi.

Drumul până la Viena se făceà p'atunci cu multă greutate. Cărăuşii cu chirvanele lor monumentale, te dueeau săptămâni întregi, străbătând cu treapătul încetinele a câte 6 şi 8 cai înhămaţi la corabia pusă pe roate, şi în sgomotul a nenumărate clopote ori tilingi de acioae atârnate de gâtul domolilor fugaci, te duceau străbătând câmpiile Transilvanieşi pustiile Ungariei până ce te lăsau dăulat de şale de hăţăi nelile chervanului, înecat şi albit de praful drumului, asurzit de sgomotul şi sdrăngăneala primitivului aparat de locomoţiune, la Beci, cum îi ziceà negustorii noştri pe atunci, capitalei Austriei, iar de acolo înainte la Lipsca, piaţa cea mare a ştofelor.

In primile lui călătorii aflase că dela Sheiffield, unde se află mari făbrici de ferărie, s'ar puteà procurà seceri mult mai eftine decât pă piaţa Viena şi Lipsca. Deşi pe atunci el nu cunoşteà decât foarte puţin limba germană, cu un curaj de nedescris el se hotărî să plece în Anglia. Puse la chimirul închis peste mijloc 1000 funţi, şi o porni. Nu, îşi poate cinevà închipuì prin ce greutăţi a trecut până a ajuns acolo şi până a găsit fabrica.

Odată acolo puse pe masa Englezului bănişorii lui aduşi aşà de departe şi cerù englezului să-i fabrice seceri, pe care să tipărească numele lui Nicolae Hagi Stoika. Englezul îi îndeplinì cererea, iar marfa sosită, fiind mai bună şi cu jumătate preţul de cum îl costà cea adusă până atuncea, a vândut din ea mai mulţi ani căci, o comandase în cantitate mare, şi scoase dintr'însa mare folos.

www.dacoromanica.ro

Planşa 18. — **Gustav Adolf Rietz,** născut 18 Octombre 1818, la Sibiiu. Venì la Bucureşti la 1838. Acì, după ce învăţă tipografia se duse în Germania, de unde se întoarse, în urma evenimentelor politice iar la Sibiiu în 1848. Desgustat însă de politica şi libertatea maghiară, s'a întors iar la Bucureşti, în 1849, unde fondă cu un capital mic în strada Carol (fosta Curtea veche şi mai apoi strada Franceză, o făinărie şi băcănie.

La 1852 a cumpărat fosta drogherie Galtz, pe care a ridicat-o mult introducând multe noutăţi pe vremea aceea, ca articole chirurgicale de cauciuc, specialităţi farmaceutice etc.

La aceasta a mai adăogat ghete gata de copii şi adulţi, calindare streine, drojdii comprimate din Viena şi Pesta.

Dânsul a fost primul care a întrodus balanţa cu greutăţi mobile, căci nu se cunoaşte altele până atunci, decât cântarele turceşti.

O strânsă prietenie îl legà cu răposatul Ioan Martinovici şi în urmă cu Ioan Ovessa.

După ce răposatul a condus afacerile 50 ani, adecă dela 1 Maiu 1850 până la 1 Maiu 1900, s'a retras din comerţ şi a încetat din viaţă la 17 Noemvrie 1903.

Pravălia este astăzi în mâinile viguroase ale fiilor săi Gustav George Rietz şi Alfred Leopold Rietz, comercianţi distinşi, ambii bine pregătiţi de părintele lor în ramura comercială.

Planşa 19. — **Macavei Dumitriu,** s'a născut la anul 1802 la Şiştov Bulgaria. La 1810, după arderea Şiştovului a trecut în România cu tatăl său, şi s'a aşezat în oraşul de pe atunci Mavrodin, azi comună rurală.

S'a ocupat cu comerţul de manufactură.

La 1832 a fost unul din membrii cei mai activi în comitetul întocmit pentru strângerea fondurilor cu care s'a cumpărat moşia Băcăianca, pe care la 1834, s'a înfiinţat oraşul Alexandria.

Indată după fundarea oraşului acèla, el s'a mutat acolo, când a fost ales membru în consiliul comunal de pe atunci,

www.dacoromanica.ro

sau epitrop cum se chemà după privilegiul ce aveà orașul întocmit cu hrisov domnescu.

A fost reales în nenumărate rânduri ca epitrop.

Comerțul l-a continuat până la anul 1862, când a luat conducere fii lui Macavei.

Aceștia a continuat comerțul sub firma fraților Macavei, până la 1889, când în urma încetării din viață a lui Dumitru Macavei, a rămas numai Andrei Macavei care a continuat comerțul sub firma Andrei Macavei până la 1904, când a decedat. Firma Andrei Macavei există și azi, de oarece dela 1904 încoace se continua de către moștenitorii săi.

Planșa 20. — **Ioniță Ștefan și Mincu Ștefan.** Primul lucrând încălțăminte la mahalà, cu cinste și pricepere și mergându-i rostul bine, ese în 1856 în piața Bucureștilor alături cu colțul stradei Pânzarilor (Bărăției), pentru a cumpărà și vinde pielărie.

Cel d'aldoilea, asociat la comerțul fratelui său, deschide prăvălie de pielărie în strada Șepcarilor. Afacerile mergându-i bine, activul și energicul comerciant Mincu Ștefan (1842—1881), legă relațiuni cu toate locurile de desfacere din întreaga țară, mări prăvălia și la 1866 aduse în negoț pe nepotul său Grigore Alexandrescu.

La 1877 deschise nepotului său Grigore, de a cărui purtare fusese mulțumit, o prăvălie, dăruindu-i și un fond de 10 mii lei.

Inzestrat cu aptitudinile necesare și având pildele bune ale unchilor săi, Grigore Alexandrescu, cu micul fond ce-l dobândise, duse comerțul și mai departe. Mări și îmbogăți, modernizând-o, vechea prăvălie a lui Mincu Ștefan din strada Șepcarilor, rămasă tot pe locul unde a fost întemeiată dar nu tot așà cum fusese întemeiată. Mai mult, creă o fabrică, ale cărei clădiri îngrijite se întind, pe un spațiu mare, pe splaiul Bolintineanu, 21—25.

In această fabrică, făcută după modelul celor mai bune din străinătatea cultă, își găsesc existența zilnică peste 200 de lucrători, plus personalul administrației.

www.dacoromanica.ro

Produsele ei au fost premiate, la Expoziţia universală din Paris din 1900, cu marea recompensă *Grand Prix*, iar la Expoziţia noastră jubiliară din 1906 a fost clasificată *Hors Concours*.

Magazinul şi fabrica, menţionate, sunt incontestabil o podoabă a comerţului românesc, care aduce cinste atât celui care le-a făcut cât şi bătrânilor comercianţi români Hagi Ioniţă Ştefan şi Mincu Ştefan, care i-au dat putinţa să le facă. Aceştia închinaţi muncii, au avut norocul să depue seminţe sănătoase care au dat roade bune în sufletul nepotului lor, Grigore Alexandrescu, ajuns astăzi mare industriaş român.

Pe supt mâna sa dibace au trecut ciraci care astăzi sunt comercianţi bine reputaţi pe piaţa Bucureştilor. Dintre aceştia putem numì, din amintire, pe Savu Mihaescu, Arghir Constantinescu, Stan Niculescu şi Nae Marinescu, foşti practicanţi şi vânzători în magazin, pe George Carnaru şi G. A. Stelniceanu, foşti contabili.

Planşa 21. — **1668. Subscrierea şi o pecete a doui neguţători români din Bucureşti.** Se află pe zapisul lui Necula Postelnicul şi al fraţilor săi Radul şi Mateiu, feciorii lui Ivaşco biv vel Armaş, cătră Iane Căpitanul Hagiul din Râmnic, prin care-i vând un ţigan

Iscălit de asupra şi cu pecete e *Dragnĭi nigoţotori ot Bucur[e]ştiĭ mirturiĭa,* iar de desupt *Dumĭtru nigoţotorĭ ot Bucuriş[t]ĭ mirturiĭa.*

(Arhiv. Stat. Buc., m-rea Bradu, Hanu Grecii etc., pach. 1 bis, No. 15).

Planşa 22. — **George Bursan,** original din Transilvania, după ce şi-a terminat studiile şcoalei de Comerţ din Braşov, a făcut practică la cunoscuta casă de substanţe chimice I. M. Muller & Co. din Viena. Stabilindu-se în Bucureşti, mai întâi în asociaţie cu casa Orghidan, în urmă singur a izbutit, în scurt timp, să înlăture, prin concurenţă pe străini care puseseră mâna pe furniturile spitalelor militare.

Este unul din întemeetorii comerţului de drogherie în România.

www.dacoromanica.ro

Casa Bursan furnizà mai multe farmacii după vremuri, şi o mare parte din provincie nu cunoşteà altă casă pentru produsele drogheriei.

G. Bursan, a lăsat mai mulţi fii dintre care cel mai mare George G. Bursan, doctor în drept dela Paris, avocat al Eforiei spitalelor civile, fost prim ajutor de primar al Capitalei, etc.

Planşa 23. — **Stancu R. Becheanu,** născut în Slatina, erà fiul lui Radu Burilă Cojocaru, iar după mamă erà din familia Băzăvăneştilor. La anul 1834 a intrat în şcoala din locul lui de naştere; la anul 1839 se băgă la stăpân la jupân George Raducu Mumuianu, lipiscan. La 1844 venì în Bucureşti şi intră la prăvălia lui Dumitru Gheorghiu şi N. Ioan. La 1851 deschise prăvălie în tovărăşie cu Luca Theodorescu. Aveà un capital de (10.000 lei) zece mii lei şi se bucurà de protecţia lui Ioan Manovits; la 1858 se desfăcù de tovarăşul său Luca Theodorescu.

Inarmat cu putere de muncă şi inteligent din fire, dădù dela această dată, afacerilor sale o desvoltare tot mai mare. Dovadă că munca lui i-a fost încoronată de mari succese, reese din faptele următoare: cumpără de veci la 1863 moşia Talpa Bascoveni dela C. Goga cu preţ de 7.260 galbin, iar la 1869 cumpără moşia Lipovăţul Boldu, Ilfov, cu 21.000 galbin. Marele negustor dobândì şi multe onoruri:

La 1868 a fost ales consilier comunal; la 1876 pentru prima oară deputat al colegiului III-lea Ilfov, şi tot în acel an şi membru în Consiliul de administraţie al Casei de depuneri.

A făcut parte din Constituanta din 1880. La anul 1905, fiind senator, a fost decorat cu marea cruce a Coroanei României. Erà unul din fondatorii Capelei Române din Lipsca, membru în Consiliul de administraţie al „Societăţii Elisabeta", şi în mai toate societăţile de bine-facere. La anul 1896 după o activitate neîntreruptă de aproape 50 ani de negustorie s'a retras din comerţ, lăsând pe fiul său George să continue co-

www.dacoromanica.ro

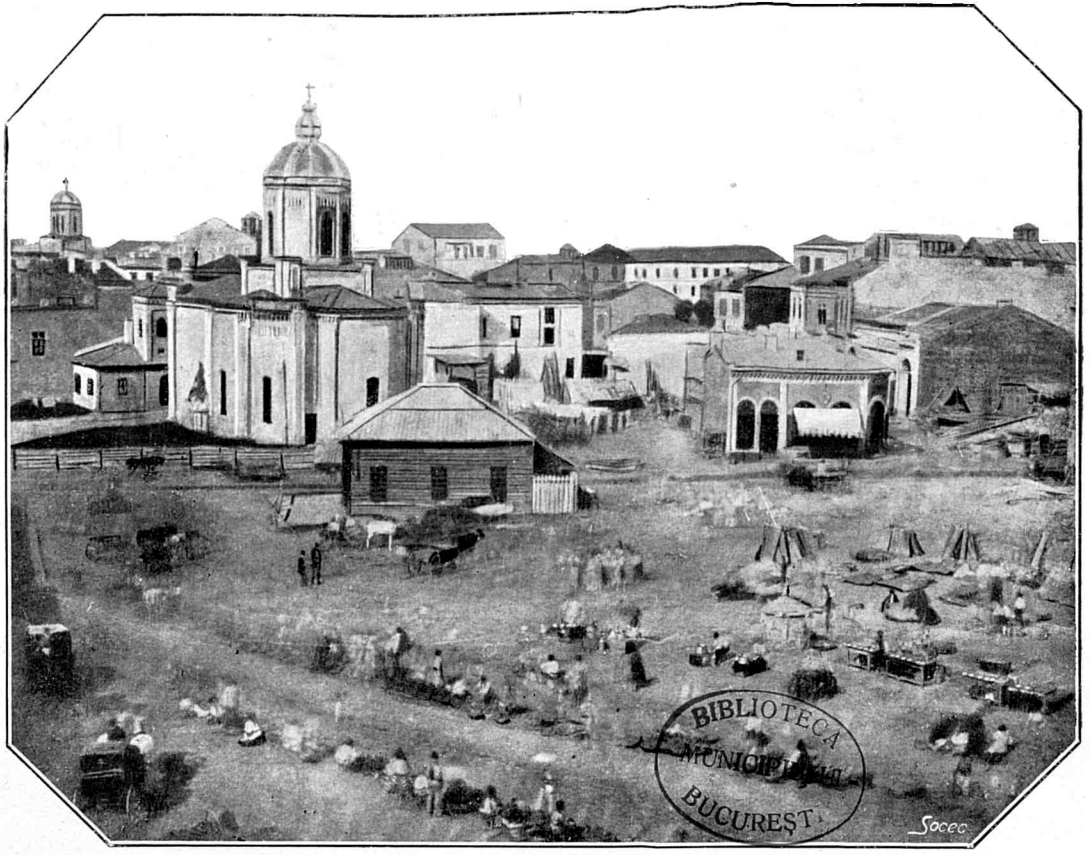

Piața Sf. Anton din București, la 1856.

(Vezi pag. 553).

www.dacoromanica.ro

merţul în tovărăşie cu Ioan Iliescu, vechiu şi valoros colaborator al acestei case.

Stancu R. Becheanu are marele merit că, deşi om bogat şi având un singur copil, totuşi l'a crescut pentru cariera comercială, dându-i o educaţie aleasă şi pregătindu-l în aşa mod ca să facă cinste numelui onorat şi firmei reputate ce a moştenit dela vrednicul său părinte.

Planşa 24. — **Piaţa sfântului Anton,** *după o fotografie din 1856, dela Academia Română.*

In această piaţă, pe locul unde se află acuma o cruce, semnul locului sfinţit al unui altar, erà pe atunci biserica sfântului Anton, întinzându-se împrejuru-i puşcăria veche a oraşului, nimicită de focul cel mare dela 1847.

Acì erà mai în urmă piaţa de zarzavaturi.

Pe mese de scânduri înşirate se vindeà mâncări pentru popor, iar jur împrejur se ţineau lanţ prăvăliile cavafilor cu încălţăminte groasă, aşezate pe rogojini ori înşirate pe prăjini sau culmi rıdicate d'a curmezişul peste tarabele orientale cu pântecile eşite în stradă.

Printre acestea figurà şı marea cofetărıe racherıe a lui Gherassi, arătată acì în fotografie.

Biserica care se vede alăturı e Curtea veche, paraclis care împodobeà cuprınsul palatului lui Mırcea Cıobanul, ale cărui rămăşiţe dın zidurile de temelıe se întind şi azi prin stradele înconjurătoare. Imprejurul ei erau până mai încoace magherniţe cu pâine, înlocuite azi, în parte, cu magherniţe cu fructe.

Biserica ce se vede mai încolo e Sfântu Dumitru de lângă palatul Poştelor.

Bisericile prin această parte a locului erau şi sunt încă foarte dese, căcı acì erà un centru unde, pe lângă palatul lui Mircea Cıobanul, pe care-l pomenirăm, fusese, în urmă, în apropiere şi palatul lui Brâncoveanu, iar, în jurul şi sub umbra acestor palate, se ridıcau casele boerilor şi demnitarilor Statului, ca Văcăreşti, Ghiculeşti, Kreţuleşti, Drugăneşti, etc. Toate acele biserici erau paraclisurı ale palatelor dom-

www.dacoromanica.ro

neşti şi boereşti. In vremea mai de demult, în adevăr, orice palat şi orice casă boerească îşi aveau în cuprinsul lor şi biserica locuinţei. Şi fotografia pe care o dăm este un mic reflect al unei părţi din vremea care s'a dus.

Planşa 25. — **1728. Subscrierea a doui neguţători băcani, români, din Bucureşti.** Se află pe zapisul, cu scriere curentă, caligrafică, a lui Mihnea băcanu, prin care acesta dă o fărâmă de loc jupânului David Armeanul ca să-şi mai mărească prăvălia, tocmind ca să-i plătească câte 12 taleri vechi pe an chiria locului.

Iscălit în dreapta e *Mihnea băc[a]nu,* iar în stânga *eu Rad[ul] băc[anu] mart[or].*

(Arhiv. Stat. Buc., m-rea Bradu, Hanu Grecii etc., pach. 54, No. 21).

Planşa 26. — **Hanul lui Manuk,** desenat şi descris în cele ce urmează de celebrul artist francez M. Lancelot (1860):

„Oamenii cu nervii delicaţi, cu pielea subţire vor face bine să nu intre în acest han, dar curioşii, doritori d'a cunoaşte trecutul, vor avea ce să vază. S'a păstrat neatinsă prima-i fizonomie, întunecată, din nenorocire, de necurăţenie.

„Cele două rânduri de galerii care leagă între ele patru mari corpuri de case, scara cea mare care serveşte cele două caturi, foarte elegantă, sub un chioşc cu acoperiş ţuguiat şi cu căprıori eşiţi afară, sunt împodobite cu stâlpi şi cu balustrade de un gust frumos şi cu fineţă lucrate. Am puteà zice că e un palat de lemn; ar meritâ să fie restaurat, ceeace nu ar costà prea mult. şi să i să deà o destinaţie mai bună.

„Aşà cum este el acuma e locul de întâlnire al chirigiilor transilvăneni, al tolbaşilor germani, al speculatorilor mărunţi turci, bulgari şi greci, al tutulor călătorilor cu bani puţini precum şi al meseriilor fără nume, cărora nu le place lumina zilei.

„Pe scara cea mare, prin lungile galerii, furnică tipurile cele mai deosebite, costumele cele mai neasemănate. Acì am văzut o pereche de munteni care-mi arătară primul exemplar pur al portului naţional, complectat c'un pieptar

www.dacoromanica.ro

Planşa 25.

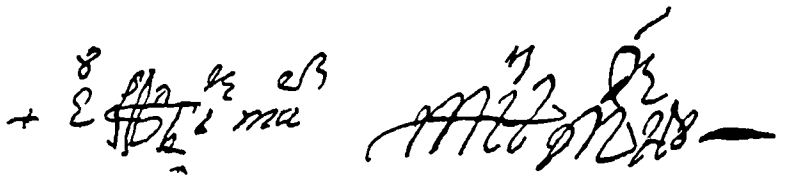

1728.

Subscrierea a doui neguţători băcani, români, din Bucureşti.

(Vezi pag. 553)

www.dacoromanica.ro

de piele de oaie înflorit cu arabescuri; un ţăran chiabur, cu haina lungă albă, cu hangiar la brâu şi aerul foarte demn.

„Tot acolo am văzut şi un ovreiu bătrân cu barba lungă, c'un acoperământ de cap antic, galben ciudat, care m'a ispitit să-l schiţez.

„Galeriile, în care se deschid odăile hanului, servesc de loc de plimbare şi de săli comune. Domneşte acolo o nepăsare şi o nesfiială de cel din prejur ne mai pomenită. Sub ochii tutulor, toleranţa care nu e spre lauda nimănui, fiecare face ca la el acasă.

„Din locul unde mă aşezasem eu că să-mi fac schiţele, puteam să văd pe o bălană nemţoaică spălând rufe sdrenţuite de prima necesitate pe care copii le aşteptà; pe un bărbier ambulant răzând bărbi şi cefe, pe o ţigancă danţând înaintea unor turci cu chef, pe un comedianţ în tricou descolorat dând lecţii unei maimuţe jerpelite. In acelaş timp, sdrăngăneala unei cobze, însoţind un glas melancolic şi dulce, se auzeà prin căscătura unei uşi dela spatele meu, lăsată pe jumătate deschisă, iar din fundul unui coridor întunecos auzeam plânsul unui copil în faşă.

„Curtea năpraznică îmi înfăţişà priveliştea cea mai cu haz şi cea mai variată din lume: tabără, depozit, târg, bursă, menajerie erau toate deodată; dealungul pereţilor coveltire, lăzi, corturi, baloturi de marfă, buţi; în fund, în firide mari închise cu gratii teancuri de piei proaspete, lână umedă, coarne de bivol risipite peste tot, grămezi de pae şi de băligar. In această învălmăşeală, o frământare nesfârşită de birji, de ţărani călări, femei purtând târgueli, cai deshămaţi care se scutură, nichiază şi asvârlă cu picioarele dinapoi, câini care urlă, porci mari negri care grohăe de plăcere scormonind cu râturile pârîul lat de apă grasă care se scurge mereu din bucătărie. Această mişcare, acest sgomot nu turburà nici o clipă pe turcii, pe românii, pe bulgarii, pe grecii care-şi vedeau liniştiţi de treburi, discutând, tocmindu-se sub prezidenţia ovreilor, care le schimbau pe loc banii, înarmaţi cu ochelari mari rotunzi cu pietre de mehenghiu, cu balanţe.

www.dacoromanica.ro

„Hanul acesta mare, dar decăzut, este situat într'un cartier foarte frecuentat, având o față pe malul Dâmboviții, apă murdară, despre care o zicătoare totuși spune:

„Dâmboviță apă dulce,
„Cine bea nu se mai duce".

Acest han astăzi e cunoscut sub numele de Hotel Dacia în piața Sf. Anton, Str. Carol.

www.dacoromanica.ro

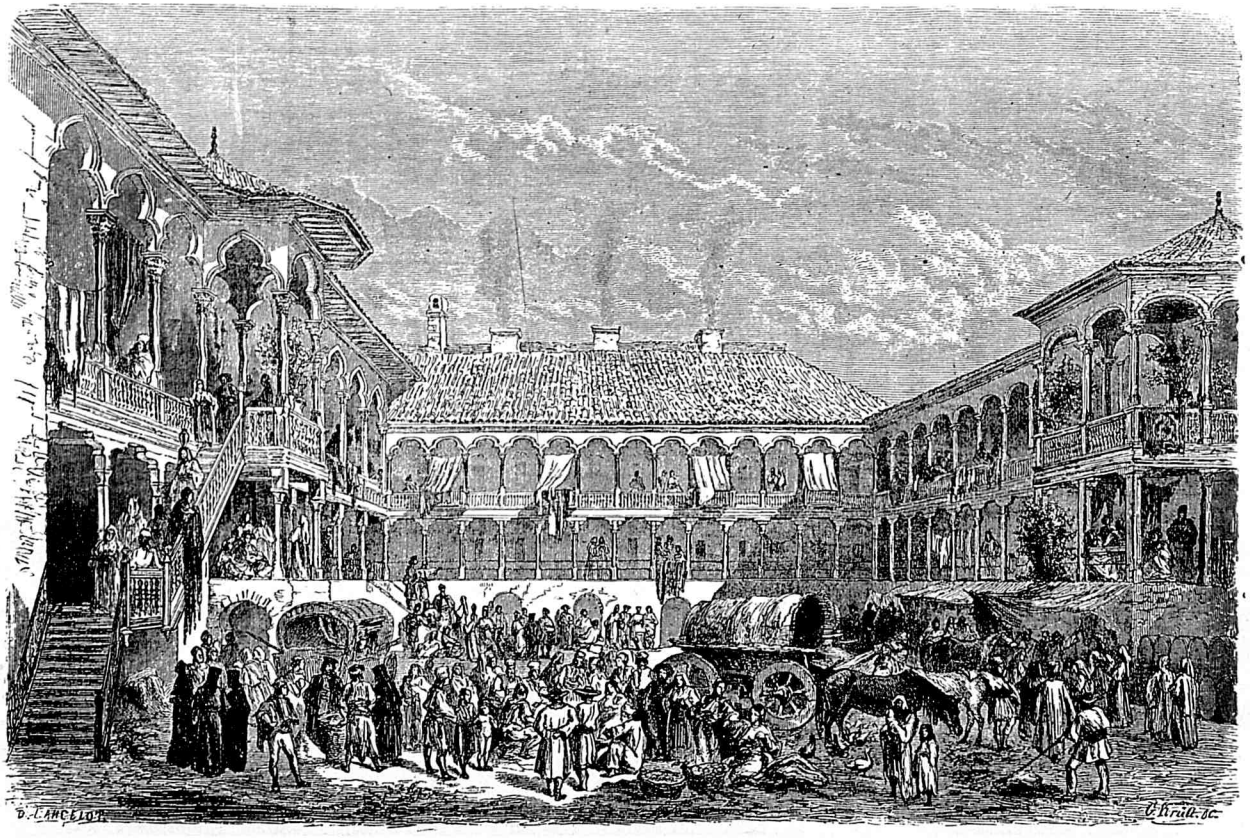

HANUL MANUK, *după Lancelot*

(Vezi pag. 554).

www.dacoromanica.ro

INDREPTĂRI DE GREŞELI

Pag	rândul	a se ceti	în loc de
XVII	9 din sus	*neguţătorul*	negutătorul
XXI	16 „ „	*Dımıtrıe*	Dımtrıe
16	12 „ jos	*Mărza*	Mărzu.
26	1 „ sus	*chır*	chıar
29	5 „ jos	*turale*	tuvale.
59	16 „ „	*Costandın*	Custandın
66	14 „ sus	*XXXVII*	XXXVI
72	8 „ jos	*că* ochıul	cu ochıul
73	8 „ „	*dumnata*	dumnaţa
85	15 „ sus	*Ogaz*	Ocaz
103	2 „ „	*Vameşu*	Vemeşu
105	16 „ jos	*cu*	eu
111	4 „ „	*Constandın*	Costaadın
126	7 „ „	*1786*	1776
141	13 „ sus	*Coşăreanu*	Coşoreanu
142	3 „ jos	*Ştırbeı*	Stırbeı
155	8 „ „	*Ensenbery*	Eusenberg
196	2 „ sus	*scumpıı*	câmpıı
227	8 „ jos	*Staıco*	Staıca
227	3 „ „	*1845*	1940
233	3 „ „	*Logofăt*	Legofăt.
234	3 „ sus	*scrıı*	scrıu
242	14 „ „	*Gheorghe*	Gheoghe.
247	3 „ jos	*Glıgoraşcu*	Glıgaraşcu
249	4 „ „	*Hatmanuluı*	Hamtanuluı.
253	10 „ „	*despre*	pespre
261	8 „ „	*ıpochımen*	ıpochımeu
295	7 „ „	*angekommen*	augekommen
301	6 „ sus	*Konventıonsmünze*	Konventıonsnünze
308	16 „ jos	*Fotın*	Fotım
308	15 „ „	*Lascar*	Laţcar

www.dacoromanica.ro

Pag.	rândul	a se citi	în loc de
322	12 „ sus	*Bălăceanu*	Băleanu.
323	8 „ „	Decembrie *5*	Decembrie 3.
332	11 „ jos	*Nenu*	Nenea.
373	1 „ jos	*Stan S Popovici*	Stan C. Popovici
383	11 „ sus	*Gheorghe*	Gheorhe.
383	13 „ „	*vechil*	vechiul
391	1 „ „	*rămând*	mând
396	10-1 din sus	*Venetie*	Venetic.
407	7 şi 14 „ jos	*Venetie*	Venetio
429	9 „ sus	*monedelor*	mondelor.
429	9 „ jos	*Luca*	Lica.

De adăugat la Indicele de nume *Marinovici* (Florea), 298.

www.dacoromanica.ro

TABLA DE MATERIE

	Pag
Introducere	I
Documente, 1593—1855	1
Adaos din corespondența grecească a casei Hagi Costandin Pop din Sibiiu	423
Cuprinsul documentelor	439
Date biografice și genealogice	477
Indice general	479
Explicarea planșelor de vederi, portrete și subscrieri	533
Îndreptări de greșeli	557

www.dacoromanica.ro